

**Thutak sung Nuncih nak
Ni khat sungih Caan khat hman nak in**

By William MacDonald

Copyright 2011 by William MacDonald

www.william-macdonald.org

Title of the English original: One Day at a Time

Language: Falam

Published by:

Mr. Kap Khen Thang

Family Literature Ministry

G.O.P. Box 395

Yangon

Myanmar

Phone 0095641084

tzm@yangon.net.mm

or

nuthiam@gmail.com

Theih ter nak:

Siar danding;

-February 18 - John oxenham ih ngan mi “God Writes in Characters Too Grand” timi cauk sungtel catlang pawl cu Desmond Dunkerley hnenih permit thawn lakmi a si.

-July 21 – LeRoy Eims ih a hman mi “Be the Leader You were meant to Be” cu Victors Books cauk suah tu pawl ih permit hgah mi a si.

-August 7- Gloria Gaither le William J.Gaither te ih hla “Something Beautiful” cu cauk suah tu Benson Company, Inc Nashville hnen ihsin permit ngah mi asi.

-September 2- H Jim Elliot ih cafang a lakmi “The Journals of Jim Elliot” 1978 ah Elisabeth Elliot cauk suah nak ih tuanvo a neitu Fleming H Revell Company hnen ihsin permit ngah mi asi.

-September 30 - Walter Henn chsen ih “Disciples Are Made Not Born” timi cauk cu Victors Books cacuk suah tu hnen ihsin permit ngah mi asi.

-November 22 – John White ih ca “Daring to Draw Near “ 1977 by Inter Varsity Christian Fellowship of the USA le Inter Varsity press cauk suah nak ihsin permit lak mi a si.

-December 24 – Ronald J Sider ih ca “ Rich Christian In An Age of Hunger” 1977 by Inter Varsity Christian Fellowship of the USA le Inter Varsity Press cauk suah nak ihsin permit ngah mi asi.

-Niikhat sungih can khat ah, t□ihnung le siatral nak tampi thawn, palh nak le hloral nak tang ah, santlaih lo le mitthli tlak nak thawn, buainak le phurrih nak tumpi thawn;

Niikhat sungih caankhat te ah kan ton tengteng dingmi pawl cu asi.

-Niikhat ih caan khat khat ah thinsau le lungsau te in; harsat nak cu tansan ih palh nak sung ihsin a t□ha mi kan hmu ding. Cule kan bannak le riahsiat nak cu a dai leh ding. Thimnak pawl cu a hlo dingih daih nak a thleng leh ding.

-Niikhat khat caan khat khat ahcun – asi nan cui caan te cu a va thla ve so.

Thinlung cu a pangam nawn lo, ih ka thlarau cu thazaang a nein awn lo.

O. nang, zaangfah thiam tu Khrih, ka lamzin tuan ah ka nei ti ah um aw la.

Cuih ni thlen tik ah ralthat nak, thinsau nak le thazang i pek aw.

“Asi, harsat nak na tawn caan ah na hnen ah ka um ding ti in Khrih hnen ihsin thu sawn nak cu fiang te le nem te in ka thei. Ka lo hngilh lo ding ih kalo hnung lo ding, ka lo siatsuah lo dingih ziang tik hman ah ka lo taan lo ding” in ti.

A liam cia mi hrang ah in run dingih, a thlenglai ding mi hrang khal a si fawn lo ih, ziang ah so a thleng hrih lo mi le a liam cia mi pawl cu kan thlir rero ding? Kan t□ul mi le zangfah nak cu tu nii hrang asi.

-Niikhat ni caan khatkhat ah, cui nii cu Bawipa ih nii asi ih, nazii hmuah cu a siar fai thluh, a liam cia mi caan hmuah-hmuah khal cu a zangfah nak in a khat. Kan mah lawng lam kan zawh lo ih a mah Pathian ih in cahnak in pek mi asi.

A nnei Johnson Flint

January - 1 “Atui thla hi nan hrangah kumkhat sung ih hmai sa bik asi.

Kumthar thla cam nak pawl cu a t□ha, Pathian tohkham hmai ah a kai ih kan thlacaam nak in leh thei nak a si. Kum a thar thawk a si vekin kan mah le mah a tanglam ih thlacam tarlang mi pawl vekin t□ha te in kan tuah a tuul;

“Maw Bawipa, tuini ah kei ka nun nak cu a thar in na kut ah ka lo aap sal a si. Tui kumsung hmuahah ka nun nak cu Nang mah sun- lawi nak si dingah i hmang dingah ka duh a si. Ka nun nak cu lak aw la na hrang ah in hmang aw Bawipa.”

Sual sung ihsin a fingshaw aw ti ah thla kan cam ih na hmin siat suah nak sung ihsin i fingshaw aw.

Thlarau thianghlim ih zirh thei mi thinlungput i neih ter aw la na hrang ah hmai ah i nawr ter aw, i vaih ter hlah aw. Tu kum sungih ka kai ding mi ca tlang, thulu cu “A mah cu a t□hang dingih kei cu ka niam vivo ding” ti cu asi. Sunlawih nak hmuah- hmuah cu na ta sihram sehla kei hrang asi lo nak ding i bawm hram aw.

Ziang kim cu thlacam nak in thok thei ding in nun in sim aw. Kei mah ih theih mi vek in ka nun sual pang ding ka phang asi. Milai ih hmuah dan cu Amah ih hmuah dan thawn a bang aw lo, ti ka thei. Jer 10:23 vek in, “mai lamzin parah thu nei tu a um lo.”

Leilung hrang ah a thi mi i si ter aw la Nang thin lung tong thil tuah thiam nak i burh hram aw.

Midang relsiat nak sung ihsin i fingshaw aw la cu hnak in midang hrang a t□ha mi ka phuan suah thei nak ding i bawm hram aw.

A carmi thlarau hnenah i hruai aw la mi sual pawl bom tu i si ter aw, nang mah vek in. ka Rundam tu Bawipa vek in a hlomi tuu run hrang- ah lainat nak thinlung i neih ter aw la a duh dawt nak thawn ka duhdawt thei nak ding ah.Bawipa, a dai mi le a tha mi Christian nun ka nei lo nak ding i bawm aw.

Sumpai hman nak ah a t□ha mi sumkil tupa i si ter aw la ka hnen ah na pek mi thil cu rin um tak in ka fingshaw thei nak ding lam in hmuah aw.

Ka ruang pum cu thlarau thianghlim ih biakinn a si ti ka thei sinsin thei nak ding ah i bawm aw la ka nun ziaza cu cui lungput thawn i khat ter aw.

Bawipa, ka thlacam mi hi tu kum hi na rat sal nak kum rak sihram seh. Na hmai hmu ding le na ke hramah ka lo biak ding caan cu ka hngak hlap em a si. A ra lai mi caan ah ka thinlung cu a sunglawi mi hngakhlap nak lungput i

nei ter ring- ring aw la a dang thil ziang hman in ka thinlung phen ter hlah hai seh. Cu ruangah “Bawipa Jesuh rak tum cing aw!”

January-2 “Pakhat le pakhat tangdor tonnak thinlung nei uhla midang hnakin ka t□□ha deuh tiah ziang tik hmanah ruat aw hlah uh. (Fil 2:3)

Mah hnak in midang hi a t□□ha deuh tiih ruah nak cu leilung dan asi lo. Sual fa kan si hnu cu a cang thei lo mi asi. Hi mi cu minung lam ih a cang thei lo mi asi ih cu vek nun nei thei nak huham khal milai in kan nei thei lo. A sinan Pathian lam ahcun a si thei mi asi. Kan sung ih thlarau thianghlim ih huham cahnak thawng in kan nung thei a si Kan calu thawn pehpar in Gideon ih nunnak ah in hmuh sak mi cu ralkap 300 in midian ral cu a neh nan Ephraim mi pawl cu rak kom ding ah a ko. An nih pawl in midian siangphahrang fapa pahnih nak ding lamzin an khar thei. Asinan a pek te ah cun Gideon ih sawm mi cu an lung lo, Gideon in kei ka buah mi cu ziang hman asi lo ti ah a ti (Thuthentu 8:2), simduh micu Gideon ih minung pawl ih buah mi parah Efraim miphun pawl ih bom awk kha a lang ter duh mi sawn a si.

Joab ih a mah le mah tangdor danzia cu Rabbah khawpi a neh zik tiah David cu a ko ih lak ding ah a aap (2 samuel 12:26-28). Joab ih lungput ah cun cui nehnaku David hrangah siding tiah a thei. Hi cu Joab ih nun nak ih a sung lawi nak bik thil pi asi.

Dungthluntu Paul in Filipi kawhhran cu a mah hnak in an t□□ha sawn tiah a sim. An buah mi thil cu Pathian hnen ih a raithawi nak vek in a si tiah a ti. An zumnak cu Pathian hnenah raithawi nak vek a si a ti. (Fil 2:17).

Tu hlan rei nawn ah, Khrih palai pakhat cun midang thusim tu pawl thawn inn leng khan ah an to. Khua a ri ih ruahpi a sur tikah zamrang te in a tho ih sangka kiangto nak ah a to ih midang pawl ruah an ciar lo nak ding ah a buah.

Mah ih duhnak el in thil tha a buah tu cu kan Bawi pa Jesuh a si. Khaisan kan si nak dingah a mah le mah cu tang a dor aw, milian kan si nak dingah farah a tuar, kan nun nak dingah thih nak a tuar. “Khrih Jesuh ih lung put vek in kan thin lung put nei cio pei uh”.

January - 3 “Alenglam zohnak in thu bawh cat nak buah hlah uh, thu dik a si nak zoh in thu t□□hen uh” (Jn 7:24)

Milai pawl ih kan soal palh nak bik cu a leng lam zoh ih thu cat nak kan nei t□□heu mi cu asi. Mi pakhat cu kan zoh ih thu kan t□□hen t□□heu. Mawtaw pakhat cu a leng lam kan zoh in a mawi le mawi lo kan sim t□□heu. Cauk uk khat cu a hawng (cover) zoh in thu kan chat t□□heu. Kan mit thawn a rem aw lo mi cu kan duh lo ih a aaihre paoh paoh cu sui asi lo ti mi thu zirh nak cu kan hngilh t□□heu. Dr. Jame Dobson in a cauk , “Hide or seek” sungah a sim mi cukan daan sungah milai hi lenglam pianzia a mawi mi cun mi ropi ah kan ret a ti. Curuangah kan nih cu milai ih ruang parah a um mi sui le ngun cu kan zoh. cu vek in nauhak khal cu nat nei tu hnak ih hardam ih a mawi deuh nau hak cu kan duhdawt cuang deuh. Saya pa in tlawngta nauhak lak ah a mawi deuh tu cu hmat tam deuh in pek t□□heu. Thungai nun a nei tu nauhak cu a soal ih thu ngai nun a nei lo tu hnak in kan duhdawt deuh.

Samuel in Israel siangphahrang hril dingah a sang ih zoh mawi deuh tu Eliab a hril ding a tum (Isam 16:7) a sinan Pathian in a zirh mi cu , “misang zet le mi piang zet si hman sehla zoh duh hlah. A mah cu ka hnong zo mi a si” a ti. Pathian hmuh dan le minung hmuh dan a khat lo, minung cu a lenglam kan zoh nan Pathian cu thinlung zoh tu a si.

Thuanthu sungah minung ih a tumbik thut□□hen palh mi cu kan Bawipa Jesuh leilung tlun aleng lai ih caan hi asi. A taksa lenglam ah cun thleidan ding thil a um cuang lo. Milai pawl ih hmuh daan ah a sang cuang nak a um lo, pianzia mawi zet khal a si cuang lo (Isa 53:2). A mawi dan le a t□□hat daan zia cu an hmu thei dah lo.

A sinan Jesuh cun a lenglam zoh dan in thu a then dah lo, a rat hlan ah profet in a sim cia micu, “mit zohnak le mi sim nak men in thu a t□□hen loding” (Isa 11:3). Mi mit zoh in a si lo ih a nun daan zoh in le a lenglam zoh daan silo in a sungmu zoh in le taksa lam zoh daan si lo in thlarau lam zoh daan sawn a si ding.

January - 4 “ Bawipa in, “hriamnam cahnak le na thazang cahnak in silo in ka thlarau in na hlauh tling sawn” (Zekhariah 4:6).

Hi catlang in thu tak in hmuh sak mi cu kan thlawh tling nak cu minung cahnak le thazang in a si lo ih Thlarau Thianghlim sawn in a si ti in hmuh sak.

Hi thu thawn pehpar in Jericho khuapi cimral nak ah kan hmu ding. Israel ralkap pawl ih do thei nak ruangah a si lo ih puithiam pawl tawtawrawt voi 7 an tum tikah Pathian in an kutah a pek mi sawn a si.

Ralkap thawngza ruang ih ti bang sehla Gideon in midian miphun pawl a neh thei dah lo ding. A sin an a ralkap pawl cu mi 300 tiang a t□□hum hnu ah le lei lung tlun ah a hman dah lo mi ral thuan tii bel le meikhuat cu a si. Cu cu Pathian in nehnak pek mi asi ti a fiang.

Profet Elijah ih biakt□□heng par ah tidai pil in an toih hnu ah mei a alhding cu milai cah nak le thu nei nak in a si thei lo nan mei a tlak ngai ngai ih a kang thluh cu mi cu Pathian thawng in a si ti cu suh a t□□uul lo mi asi.

Minung ih buah thei nak khat lam ah, Dungthluntu pawl in sur an vorh nan nga pakhat hman an kai ngah lo. Bawipa pek mi caan t□□ha sungah amah zoh in hna an t□□uan nakah hlawhtling nak an hmu thei.

Christian riant□□uan nak ah sumpai hi a thupi bik a si tiah ruah awl te asi. A ngai ah cun a si dah lo mi asi. Hudson Taylor in a sim mi cu a hman tuk mi asi daan cu sumpai a mal ruangah t□□ih ding asi lo ih a thianghlim lo mi sumpai tamtuk kha t□□ih a nung sawn tiah a ti.

Si lo le ruah nak sang mifim, lole thu neih nak lo le, inn t□□ha lo t□□ha pawl cu a thupi bik asi lo ih tlamtling nak khal a si cuang lo.

Tu ni ih a hming men khrihtian hna t□□uan tu pawl in thlarau thianghlim ih huham cahnak a um lo an ti thei. A sinan a dik mi khrihtian hna t□□uan tu pawl in cun taksa hriamnam si lo in thlacam nak , zum nak le Pathian t□□ongkam hi thlarau ral neh nak a si ti an thei.

January - 5 “Midian mi pawl neh ter dingah na hnen ih milai an tam tuk a si” (Thut□□hentu 7:2)

Kanzaten tlamtling nak cu kan ngah thei ti thinlung ruahnak kan nei cio. Mi mal pawl in mitam pawl thu ngai ding upat ding daan a si tiah kan ret. Hi thu thawn peh zom in kan thinlung teh ziang tin kan ret ding?

Mipum tam nak tlun ah thlarau thianhlim hnat□uan a thleng le a t□halo a si cuang lo. Cu vek in Pentecost ni ah mipum 3000 cun Pathian uk nak sung ah rundam nak an co.

Mipum tam pi in Pathian an sunloih ih milai hrang t□hat nakding an buah a si le lungawi za asi. Kan saduhthah mi cu milai tampi in Pathian thangt□hat ciamco ding cu a si ih rundam thuthangt□ha an theih thei ding cu a si.

Khat lam ah, mipum tam ruangih hngal awk nak a suak a si le a t□ha lo mi asi. Pathain in Gideon ralkap a hnon ter nak cu Israel mipawl in Pathian kut cak sawn in a si ti an theihthei nak ding asi (Thut□hentu 7:2). E.Stanley Jones ih asim mi cu, “mirual a hruai nak in mah le mah uar awk nak a suak ter” a ti.

Pathian cahnak rinsan hnak in milai cahnak rinsan nak a suah ter tu mipum tam cu a t□ha lo. Cu cu David siangpahrang ih mipum siar ding in a palh mi a si (2 sam 24:24). Ralbwipa Joab in David ih thinlung a thian lo zia cu a sim ih a kham nan a t□ha hnem lo.

Pathian t□ongkam thawn a kaih lo mi lungput nei tu mirual ngah ding cu duhung a si lem lo, ziang ah te le Pathian thu vek in kan nung thei lo ih kan lungput khal cu Pathian hnak in minung cah nak parah a um thei.

Pawlkom awk nak a hlo thei mi mipum tam khal cu ngaih zawng a si lo. Bulpak nunnak ah misenpi lakih pawl awk nak a hlo ih, lungsiat nak le lungawi nak khal phuan awk nak a um lo tikah kan pawl kom nak cu hruaiawk nak um lo vek ah a cang.

Thlarau laksawng t□hanso nak ding a suah ter tu mipum tam nak cu a t□ha lo. Jesuh in dungthluntu 12 lawng a hril nak san khal hi cu a si. Mitam nak ah cun mah ih buah thei nak kan hmang duh lo.

January - 6 “Minung ka sinak taktak sungah hin zianghman t□hatnak a um lo ti cu ka thei. (Rom 7:18)

Zumtu pakhat in hi thu cu a rundam pekte lai ah thei ngah sehla leilung tlun harsat nak sung in a run aw thei ding asi. Bible in zirh mi cu kan nunhlun sung ah cun t□hat nak pakhat te khal a um lo a si. Taksa duh nak in a t□ha lo law law a si. A ngai ngai cun Pathain in kan nun hlun cu cross par ah in thah sak zoih a thi mi ah in ret sak a si.

Hi thu cu ka zum tak tak a si le a t□ha hnem lo mi hawl rero nak in i luat ter ding ih Pathian in na hmu thei lo ding a ti zo mi cu hawl rero ka si lo ding.

Cu mi cun ruah sual nak sung ihsin i hum ding ka nun ah nehnak ka nei lo hman ah ka tha a dawng lo ding.

Cu mi in mah lawng ruah awk nak sung ihsin i humhim ding a si. Cuih ruah awk nak cu thu buai suah ter tu sawn a si.

Kan ruah nak kha Khrih ah kan um tik ah nehtu i si ter a si. Robert Murray Mc Cheyne in, “Na zoh daan in na si daan cu a lang ter, Khrih cu vei 10 tiang zoh aw” a ti. Cu mi cu a hman zet mi a si. Mi pakhat ih a sim sal mi cu raithawi nun a nei tu cu Khrih sunlawi ter tu an si a ti. Cu le hla phuah tu pa in hla a phuah mi cu, “mah le mah rin awk nak ihsin i luat ter ih in runtun hnen ah i beu ter nak cu a va thlum so” a ti.

Santhar thu sim tu pawl le Khrihtian cauk suah tu thar pawl in duhduh in in le ei thei vek ruah nak lam an pek ih kan si ding dan kha a siat bal. A phi cu milian pawl nun ah siat suah nak lawng a cang.

Tlamtling ka si tiah ruat ding ka tlak lo, ka duh mi cu kei mah le mah hngilh aw in Pathian lawng ka zoh duh, ka ruah mi hmuah- hmuah hnak in a tlamtling tu Bawipa a si.

January - 7 “Kan nun nak ah mit ih hmuh thei mi thawn a pehtlai aw lo; zum nak thawn a pehtlai aw a si.” (2Kor 5:7)

Thalcam khawm nak in baseball lek nak hmun ah cun mi thinlung a phur thei sawn ti cu na mang a bang maw? Kan taht□him asi le cutin a si t□hiam t□hiam.

A si lo le, kawhhran pakhat ah Pastor t□uan nak in US president si ding cu ziang ah kan duh deuh? Nu le pa pawl in an te le fa hnen ah, rawl tampi in ei aw la na tum tikah kawhhran upa na t□uan ding an ti dah lo, na rawl ei nak kuat kheng fai te in khawlh awla na tum tikah president na cang ding an ti dah kel lo.

A t□hang so zet mi sumdawng tu si ding cu kan hiar tuk nan missionary si ding kan t□ih nak cu ziang ah so? Khrihtian mi hrek pawl in an fa le te mission hnat□uan nak ah an feh le an riah a sia, nan leng lam ah mi bawi si ding cu an hmuh paih mi asi.

Pathian t□ongkam siar rero hnak in TV cu ziang ah so kan zoh peih deuh? Bible hmai ah can hman hnak in TV hmai ah caan kan hman sawn nak kha vun ruah hnik aw.

Ziangah minung pawl in Jesuh duh dawt hnak in dollars an duhdawt sawn? Mi tampi in leilung hnat□uan nak ah cun bangnei lo an sin an Bawipa kawh nak cu ziang an siar lo.

Netabikah ziangah so kan kawhhran t□hanso ding hnak in kan miphun t□hanso ding kan duh sawn? Ram uk nak thu ah cun kan buai ih kawhhran hmuah thazaang nei lo in a um.

A tlun ih thu um dan hmuahhmuah ih a thu tlang cu zum nak thawn pehtlai aw kan si lo ih mit ih hmuh thei mi thawn pehtlai kan si ruang ah asi. Kan hmuh nak in in bum ih thil um dan zia a ngai ngai in kan thei lo. Kumkhua nunnak hnak in caan tawi te nom nak cu thupi ah kan ret sawn ih thlarau hrang hnak in taksa nom nak, Pathain hnak in minung ih ta cu thupi ah kan ret sawn ruang ah asi.

Zumnak thawn pehtlai aw in kal kan suan tik ah thil zate cu lam dang an si thluh. Thlarau lam hmuh nak ah 20/20 kan nei. Pathian hmuh daan vek cekci in kan hmu thei. Van le lei uk tu Bawi thawn biak awk tlang ding cu a thupi tuk. Pathian cu leilung ram ukto hnak in kawhhran cu a sunlawih deuh. Spurgen vek in Pathain in a hnat□uan tu ding ah in kawh mi cu siangpahrang hnat□uan tu kan si ti kan theih thei. TV khal cu in bum tu a si ti ka fiang ih Bible siar hi cu kan nunnak hrang ah tawhfung a si ti kan hmu thei. Leilung theil le ri hrang ah caan hman hnak in Jesuh thawn caan hman ding kan hair dueh. Leilung tlun rampi uknak hnak in kan kawhhran te cu Pathian hrang ah a sunlawi ih a thupi dueh ti cu kan suan tikah dang lam nak hliir a si.

January - 8 “A thinlung takten, Bawipa ih hna a t□uan lo tu cu siatserh siseh!”

Pathian hna cu athupi ngai ngai ruangah t□haten a t□uan lo tu hrang ah cun siatserh a um thei. Thil a t□ha bik a co tlak tu, a duh tu Pathian a si vek in a hrek khat ti vek a tlai deuh ti vek le zaang zel nak thawn cun a si thei lo ding a si.

1968 kum ah Prague ram ah Khrihtian mino pa cu Czechoslovakia pengah zum lo tu mino pa Jan Palach ti mi hnen ah thuthangt□ha a sim cui zumlo tu pa te in thuthangt□ha a duh ngai ngai ih cuih Khrihtian mino pa cun cu pa hnen ah lehnu a rat sal tikah Bible thar (NT) ka lo pek ding tiah thu a kam ta. A sinan cuih khrihtian mino pa cun a ra leh nawn lo ih Jan Palach cun hngak thlap em phah in 1969 January 16 niah mah le mah meisa ur in a t□hat aw ta ih ziang tik hman ah Bible thar (NT) a hmuh dah lo in a nun aliam ta.

A t□ha mi tumtah men in a daih lo. An sim t□heu mi cu hell lamzin khal cu a t□ha mi tumtah nak in a khat an ti. A sinan a ngaingai t□uansuah nak a um lo. T□uan nak in leh ding a t□uul ih a tanglam vek in tuah ding asi.

Hmai sa bik ah Pathian in amah hrang hna t□uan dingah a lo fial le ziangtik hman ah el hlah aw. Pathian cu na Bawipa ngai ngai a si le sut rero loin ngai ih t□uan cih ding asi.

Pahnih nak ah t□uan ding mi hna cu rak tawn loin lehnu tii cu thil nung a si lo ih midang an t□uul nak le thlasuah fir tu asi.

A pathum nak ah taimak suah in t□uan cing aw “Na ton mi hna t□uan hmuah hmuah cu na thazaang neih mi hnuahhmuah in tuah aw” (Ikor 10:31).

Amy Carmichael ih a ngan mi vek ih thinlung nei cio ding kan si. “Pathian ih thu kam cu ka parah a um. Leilung tlun ih pangpar mawi te tawt thei lo khal ka si thei men nan ka parih tuah ding t□uan vo i pek micu famkim te in ka tuah zo.”

January - 9 “. . . daan ih a fial vekin kilkhawi haisehla cawm ve hai seh.”(I Tim 5:4)

Inn sang ah cun ral a si ih a lengah cun mi nem bik timi t□ongkam na thei dah ding. Sim duh micu midang le khua sungah cun mit□ha zet, thin sau zet a sinan mah innsung sang ah cun tih nung um zet tu pawl, thin heng ringring tu pawl sim duh mi a si.

Hi cu kan kiang kap ih mi pa hnih khat hnen ah kan hmu thei mi asi. Tu lai can mino pawl in nasa tak in dodal ding mi asi. TV sung vek ih mi pa t□ha si ding cu a awl nan nu t□ha pa t□ha siding cu a har ngaingai. Inn tek pa in a hna t□uan nak ah buai nak tong phah in inn ah a thleng tik ah a inn sang par ah a bur thei. Thusim tu pa in pulpit tlun ah t□ong thlum te in a t□ong nan innsang ah cun mi kaww tu rero a si thei.

Hi cu kan duhdawt bik mi, kan hrangah thilt□ha a tuah tu pawl hnen ah vei hnih khat kan palh thei t□heu mi asi. Curuangah Ella Wheeler Wiliom ih a ngan mi ah,

Kan nun sungih a tumbik mi thudik pakhat ka thei micu, Nitalak nak lam ah khual a tlawn lai ah, hriam hma a pe tu cu, in duh dawt bik tu asi, ngah ding pakhat hman umlo ti cu theicing in harsat nak tumpi kan pek ngah t□heu kan duhdawt mi hnen ah.

Biak nak lam kawhhran pakhat nei ding, lo le thalcam khawm nak nei ding, lo le khrihtian hnat□uan nak nei ding cu a awl te a si, asi nan nitin Pathian biak nak nei ding cu a har zet. Innsungsang ah nem nak thawn nung ding cu khrihtian nun ih a thupi bik mi asi ko nan tuah suak ding ah a har. A leng lam ah kan t□hat nak vun hmuh ding cu a awl nan innsungsang ah cun a har . “A pa in thlacam nun a nei ih thlacam khawm khal pelh lo in a tel ringring nan a nu le fa pawl in a pa hmai ah biak ding an t□ih tuk” (H.W. Smith).

Samuel Johnson in, “Ramsa tin kim in hma an put tikah a kiangih um mi poh hnen ah an thin heng nak a lang ter” a ti. Milai kan si ah cun cu vek nun nei ding kan si lo. “Innsungsang ih kan nun can hi khrihtian t□ha nuncan hmuh nak hmun asi.”

January - 10 “Kan hmai ih a um mi tlan zuam nak ah teimak suah in tlan uh si.” (Heb 12:1)

Mi tampi in khrihtian nun dan hi ruah nak tlun ih zum nak vek in an hmu t□heu. Mah ih hmuh dan vek te ih nun mi tiah an ruat. Khrihtian cabu le magazine pawl an siar ih hlei ah mi pakhat ih tetti khan nak an thei tikah

minung ih nundan cu himi hi a si ko an ti. Leilung an hmuh dan khal ah buai nak, thin nat nak ti vek an tong lo ih thanau nak ti vek khal an tong lo. Cu tiih danglam nak an ton lo tikah a daan kel in an um ih t□hat nak an hmu cuang lo.

A ngaingai khrihstian nun nak ah cun a tanglam ih um dan vek cu asi. G.Campbell Morgan in “Harsat nak lamzim zawh ti mi cu thil fate te kha thin sau zet ih buah suah rero micu a si” a ti. Kei ka hmuh mi khal cu hi vek cu a si. A nauta mi hna tuan nak ah t□ha te ih buah suak ding, t□hat hnem nak um lo khal sehla buah rero cu asi. Cutikah thil pakhat te buah thei mi a um maw? ti ih buah nak a suak thei nan Bawipa cun mal tete in thazang in pek t□heu ih kan thlacam mi khal mangbangza in in let ih a t□ongkam in khal lam in hmuh t□heu. Cutikah thazang ka ngah sal ih tuar t□ent□o thei nak ka nei.

Khristian nunnak cu hlat zet mi tlanzuam awk nak a si. Pi 50 hrang lawng asi lo ruangah taimak suah in kan tlan a t□uul. A thupibik cu kan tlan thok pekah t□ha te in kan thok a t□uul ih kan hmai ah sunloihnak lukhum kha mang ringring ding asi.

Enoch khal tuar t□ent□o nun nei tu asi ih Pathian thawn kum 300 a feh tlang (Sem 5:22). A sinan a awl te in, harsat a um lo tiih buah ding a si lo. Kan ton mi vekin a tong ve dingih mit thli tlak caan khal a um ve ding, hrem nak phun kip khal a tong ve ding. A sinan a t□ih lo ih a nettiang thinsau in a tuar thei asi.

Thinsau ding ih tukforh nak na ton caan ah, “Pathian duhnak buah thei ding ah le a thukam mi co thei dingah thinfual in um hlah” (Heb 10:36) ih Pathian t□ongkam cu mang ringring aw.

January - 11 “Sual puh awknak hmuah hmuah cu thutheitu tetti pahnih maw, cuhnak tam maw um haiseh” (Mtt 18:16)

Bible in in hmuh sak mi vek in thut□hen nak kan buah tikah thuthen tu tetti lo le pathum um a t□uul asi. Hi thu um daan kan theih le buah nak tii li sungih sin in run ding asi.

Minung pawl ih thu um daan ah cun mi pakhat lam lawng ih hmuh daan cu kan thei ih thu kan tan t□heu. A mah in a t□hat nak zawng lawng a sim ih cuih a sim mi parah kan lung a thleng thei t□heu. Cule a dang khat lam pa hnen ihsin a thu kan thei sal tikah a hmai sa ih pa cu thu phan a per a si ti ah kan buah sal t□heu. Curuangah thut□hen nak zungah thu a sim hmai sabik tu cu mi dik bik a bang, asi nan cuti a bang nak cu a mah a el tu pa in thu a sut ih a hlathai ciamco tik tiang lawng a daih” (Thufim 18:17). Thu um daan ngaingai theihfiang lopi in thu kan t□hen a si le leilung mi pawl ih thut□hen nak thawn kan hlei aw cuang lo ih Thufim 18:13 sung vek, “Thu na leh hlanah t□haten ngai hmai sa aw. Cutin na buah lo ahcun mi aa na siih hlei ah thu na leh mi pa na hmuhsuam asi”

Ziba in David hnen ah thu a rontikah David in t□haten ruat lo in mefibosheth ih thil le ri pawl cu Ziba a pek. Netaah mefibosheth in thu um dan zia cu David hnen ah a sim leh tikah David in a thut□hen mi cu a sual ti a hmuh sal (2 sam 16 : 1-4)

Hi thu um dan cu Jesuh khal in a thei thiam. Jesuh in a mah in si nak cu amah lawng ih phuan cu a famkim lo ti a thei (Jn 5:31), curuangah tetti, thutheitu pa li (4) a lak; Tinim tu Johan (Jn 5:33-35), a hna tuan nak pawl (Jn 5:36) Pa Pathian (Jn 5:37,38) le cathianhlim (Jn 5:39,40).

Thutheitu, tetti pa thum lo le pa li um lo pi in thu kan leh t□heu tikah kan thin a khuai, kawhhran a buah, rualpi kan t□hen aw, nak pawl a suak. Pathian t□ongkam kan thlun asi le cuih siat nak sungih sin kan luat thei ding asi.

January - 12 “Na neih mi tinkim hi Pathain pek mi an si t□heuh lo maw? (I kor 4:7)

Hi thu suh nak cu a t□ha ngaingai mi a si. Pathian hnen ihsin kan co lo mi thil nei mi pakhat hman a um lo. Leilung taksa le thintlung cu nu pumsung ih sin kan co mi a si. Kan si nak tlun ah uar awk rero ding pakhat hman a um lo.

Kan thei nak cu zirnak ihsin kan ngah mi asi. Mi dang in kan buah nak thluak sungah fim nak in porh ih kan thei voi hnik khat ah ka thluak a fim ruang ah tiah kan ruat pang thei. Emerson in, “ka buah thei bik mi hmuah hmuah cu hlan ih thu pawl in in fir t□heuh” ati.

Cu le kan co mi laksawang theh ziang a bang? Mi hrek cun innsungsang ihsin laksawang (talents) an co, mi hrek in an co thei. A sinan a ngaingai ahcun kan mah hnen ih in pek mi asi.

Pilat ih thu neih nak tlun ah Jesuh in, “Ka tlun ih thu na neih theinak hi Pathian ih a lo pek ruangah a si” tiah a sim.

A tawi zawng in milai thaw thawt ding kan ngah mi hman hi Pathian ih in pek mi asi. Curuangah Paul in Korin khua ah thu a sut mi cu, “Cutin laksawang ih na ngah mi an si t□heh a si le ziantinso na uar awk thei? (I kor 4:7)

Curuangah Harriet Beecher Stowe in “Uncle Tom’s Cabin” timi upat nak lakding a el micu, “Uncle Tom’s Cabin” ca ngan tu ka si lo. A ngaingai ah cun Pathian a mah ih kut in a ngan mi asi. Hmuh thei nak i pek ih cafang ah a cang a thu neih tu ngaingai cu Pathian a si ih a mah lawng sunlawi co tlak ding a si” tiah a ti.

Kan t□uan suah mi hmuah hmuah tlun ah uar awk ding asi lo ih sunlawih nak cu in pek tu Pathian ih ta si sawn ding a si. Bawipa in, mifim in a fimnak uar hlahseh, micak in a cah nak hngalpi hlah seh; milian in a lennak in tluangkawng hlahseh, zokhal in uar a duh si le Keimah i theinak le, i theih thiam nak in uar aw sawn seh. Ziangah tile ka duhdawt nak cu cem ti a nei lo ih a dik mi le a hmaan mi kha buah ringring a si. Hi pawl hi ka lungawi ter tu an si. Kei mah Bawipa in ka sim zo,” a ti. (Jer 9:23-24)

January - 13 “Khrih ih i pek mi cahnak thawn ziang bang tuk hman neh thei nak thazaang ka nei zo.” (Filipi 4:13)

Hi catlang kan siar tikah theih soal a awl zet mi cu “thil tam pi ka tuah thei lo mi a um asi” Kan ti pang thei. Lei taksa in kan zoh tikah thil hrek khat hrang ah suparman a t□uul ti ah kan ruat. A si lo le kan kiangkap thu um daan tlun ah ziang hman kan tuah thei lo tiah kan ruat. Cutikah cuih t□ongkam cu harsat nak pek tu ah a cang t□heu.

A ca tlang ih sim duh mi thil tuah thei nak cu Bawipa hnen in kan ngah mi cu a si. Bawipa in tuah dingah in duhsak ih a duh nak sungah a si thei lo ti mi thil ziang hman a um lo.

Peter in hi thuthup te cu a thei ngah. A mah thiam nak in cun tiidai parah a feh thei lo ding ti a thei. Asinan a thei mi cu Bawipa in fial mi a si le a tuah thei ding ti cu a si. Jesuh in a sim veten , Peter in a lungsung ihsin a pot lohli ih a mah hnen ah tii par in a feh.

Mi lai tong mi ruang ah tlang pi cu tiipi thumthum sungah a thawn lo ding. A sinan kei mah le Pathian ih karlak ah cuih tlang pi um sehla, va thawn aw tiah ka sim le a thawn ngaingai ding.

A thupibik cu ziang a si ti le , “Pathain ih fial mi cu a cah nak lang ter nak a si.” Curuangah ban nak le rethei nak tuar thei ding in thazang in pek ding ih tukforh nak phun kim ihsin luat nak in pe ding asi. A duh nak tuah suak thei ding le thinsung thiang, nun mawi nei thei dingah thazang in pek ding a si.

Thil pakhat tuah thei nak ding thazang a nei lo ti bang sehla ka taksa ah t□hatlonak ka ton ih ka thinsung daih nak um lo ti bang sehla Pathian duh nak lam thlun lo in mai duh nak sawn thlun a si, a palh mi sawn asi ding. Pathian duh lo mi tuah rero asi ding. Cuih tuah nak ah Pathain cahnak a um ding ti thu kam a um lo.

Curuangah Pathian ih hruai nak sung ah kan um le um lo ti theih thiam ding a thu pi ngaingai. Cutiklawng ah hngam nak kan ngah ding ih Pathian ih zangfah nak huham thwn in thum ding a si.

January - 14 “Ziang hmuahhmuah hi nan ta an si t□heh” (I Kor 3:21-23)

A fel lo mi Korin khirstian pawl cu kawhhran sungih hruai tu milai tlun ah an duh ngaingai. Mi hrek khat in Paul an duh ih hrek khat in Appollos an duh. Mi hrek in Cephas an ti. Kei cu Appollos ih milai, Paul ih milai, Cephas ih milai tiih t□hen rero hnak in Paul, Appollos le Cephas an zate in kei ih milai ka si tiah ti sawn uh ti in Paul in a sim.

Hi t□ongkam cu tuni kan hrang khal a si ve. Kawhhran hruai tu hminthang, Luther, Wesley, Booth, Darby, Billi Graham ti in kan hril rero tikah kan palh nak a suak t□heu. An zate ih milai si ding a si lo.

Asinan Pathian salt□ha pawl cu kan mah ta an si. Leilung pi khal kan mah ta a si. Khrih Jesuh thawn Pathain ih ro co tu kan si. Nini khat ah Jesuh Khrih thawn leilun pi uk tlang tu ding kan si. Cuih karlak sung ah zumlotu pawl cu leilung ih ta an si rero. A sinan zumtu pawl cu leilung hi kan ta a si. Zumlotu pawl in kan co lai ding mi leilung cu an rem t□hat rero a so.

Nunnak cu kan mah ta a si. Sim duh mi cu minung kan si lawng a si lo milai hmuahhmuah an nung ve ko a ngaingai cu cu lawng si lo in kan nih cu nun famkim, kumkhua nung, Khrih ih nun nei tu kan si. Kan nun nak cu a hlo thei mi thil ri vek men a si lo ih a dikmi, a sullam nei ih a sunglawi zet mi nun kan nei a si.

Thih nak khal cu kan mah ta a si. T□ih nak le thih nak ih catluan saal kan si lo, tu ah thih nak cu kan thlarau vancung ah a hruai tu Pathian ih thu on sak tu a si. Curuangah thih kan ton khal le a sunglawi sawn. Khrih kan nei ih Khrih cu Pathian thawn a pehtlai aw a si ruang ah Pathian ih ta kan si. Hi thu pawl ka ruah tikah Guy King ih a sim mi cu ka mang, “Kan nih cu a thleng lai ding mi hngak hlap tu kan si.”ti ah a ti.

January - 15 “Asinan ka u le ka nau tla, nannih cu miluat si dingah kawh mi nan si. Sikhsehla cui luat nak cu nan taksa diriam ter nakah cangter hlah uh. Cuhnak in duhdawt nak thawn pakhat le pakhat rian aw in bawm aw ton uh. (Galati 5:13)

Pathian fate pawl ih luat nak cu man tah thei lo mi a si. Fa ah in ret. Mi luat mi a sinan, cuih a luat nak kha mai diriam nak ih hman ding a si lo, t□uanvo thawn a peh zom mi luat nak a si.

Te le fa pawl in innsang ih uk nak ihsin an luat duh. Mino pawl in daan daan sung ihsin an luat duh. Upa pawl in an t□hitawk nak sung ihsin an luat duh. Hna t□uan tu pawl in an hotu kut sung ihsin an luat duh. A sinan cuih luat nak pawl hrangih kawh mi kan si lo.

Van arsi pawl in an tleu nak hlo ih a dangah hlo men ding a si lo. Ruahpi in leilung ah tiidai sur lo in um men ding a si lo. Vanzamleng cu a mah duhduh in feh men ding asi lo ih a mawng tu ih kut sungah a um.

Jowett in a sim mi cu, “daan umlo nak ah luat nak a um lo. Kan feh duh mi hmun tin kim ah luat nak kan hmu duh a si le t□eem nak kan ton a t□uul. Awnring tum thiam tu in hla sak mi thawn kaih in a tum a t□uul. Inn sak tupa in inn sak daan vek in a thlun t□uul, cutin a si lo le a sak mi inn cu a cim ral ding.

Zumtu pawlcu daan hlun ihsin kan luat ti cu a si ngaingai (Rom 7:3) a sinan daan nei lo ih nung ding ti can a si lo. Khrih ih daan tang ah a um thukam thar sungih in hmuh sak mi thlun ding im daan sungah kan um, cuih daan cu duhdawt nak thawn a si. Zumtu pawl cu soal thang ihsin mi luat kan si. (Rom 6:7,18,22) asinan, thianhlim nak le Pathian hrang ah saal kan si. Zumtu pawl cu minung ih saal ihsin luat nak kan ngah (IKor 9:19).

Asinan luat nak a ngah mi cu soal nak lam ah hman ding a si lo (I Pet 2:16). Lei taksa hiar nak sungah pil cih tu ding a si lo (Gal 5:13). Midang bah nak ah a luat nak cu hman ding a si lo.d (IKor 8:9). Jesuh hmin thangsiat ter ding hrang ah a si lo. (Rom 2:23,24). Leilung duhdawt nak ah hman ding asi lo (I Johan 2:15,17). Thlarau thianghlim thin nat ter nak ah hman ding a si lo. (IKor 6:19)

Milai in mah ih duhnak tuah nak ihsin lungawi nak a hmu thei dah lo. Khrih ih um le a mah hnen ih zir nak lawng in a hmu thei. “Aduh nak vek ih nun cu luat nak famkim a si.

January - 16 “Bawipai t□ong cu Jonah hnen ah a ra thleng saal ih” (Jonah 3:1)

Hi t□ongkam cu zum nak le thu kam nak thawn a khat. Ziangah tile milai ih palh nak in Pathian cu hnawm lak ah a hlon ti a si lo ruangah asi.

David ih palh nak khal kan hmu ding. Kan thei zo vek in mual pho nak tumpi cu a tongnan David in Pathian hmai ah ziang tin ka ding sal ding ti a thei ih ziang tin ka sir sal ding ti a thei. Curuangah Pathian in a hnong lo ih tlamtling nun a hmu sal ding, a ngaithiam sal a si.

Jonah in Pathian ih fial mi le kawh mi cu a hmanng sual ruang ah ngapi pum sung ah a thleng. Cuih sung ihsin thungai nun nei ding a zir ih Pathian in voi hnih nak a kawh sal tikah Nineveh khuapi ah a feh ih lung sirnak thuthangt□ha cu a au tikah khuapi kulh sir nak tumpi neh nak a hmu.

John Mark in Paul le Barnabas khuatlawn ih a thlun tik ah thu ngai nun a nei lo ih a kir hlo. Pathian cun a hnong lo, asinan hmai ah a nor leh sal ih Paul ih thinlung a ngah leh sal. Gospel uk khat tiang ngan thei leh sal ding tiang ah a cang sal.

Tlangbawi inn ah Peter in Jesuh t□an pi lo in a el. Minung pawl ih a thla an kiak sak mi vanva te cu ziang tik hman ah van sangpi a zam thei nawn lo ding an ti men thei. Asinan Pathian cun cu tih vek in a hmu lo ih Peter cu hlan hnak in sang sin ah a zam thei sal. Petecost ni ah mi 3000 hrang ah van cung sangka a on sak. Hrem nak a tu le tu in a tuar ih a nun nak hman martyr in athi.

Curuangah Pathian hnat□uan nak ah kan Pathian cu caan t□ha in pek sal tu Pathian a si. Milai ih palh nak ruangah beidong t□heu tu a si lo. Thinlung kekkuai mi a hmu tin ten a kut cak in in dom tu a si t□heu.

Asinan sual tuah nak le a hrim ih palh nak ah hman ding cu a si lo. Kan palh mi le kan ti siat nak ihsin Pathian hrang ah a t□ha deuh in rian tu ding sawn kan si.

Pathian in zumlotu misual pawl hnen ah an sual sir ih rundam an co nak dingah voi hnih caan t□ha an ngah ding ti mi khal a si lo. Thih hnu ah cun thut□hen nak an hmu dingih caan t□ha a um nawn lo ding sual phah in a thi tu hrang ah cun “Thing kung cu a tluknak hmun poh ah a taang a si.” (Thusimtu 11:3) vek in a si ding.

January - 17 “Hna nan t□uan tikah milai hrang men ah ka t□uan ti ruat loin Bawipa hrangah ka t□uan a si tin ruat in thin nuamten t□uan uh” (Efesa 6:7)

Paul in saal hnat□uan tu pawl hnen ah a zirh mi (Efesa 6:5-8) cu Jesuh Khrih ih saal situ hmuah hrang khal ah a si.

Hmaisabik ah ziang tihvek hna a sunglawi le nauta ti lo in kan t□uan mi poah hi Pathian sunlawi nak ah a si ding. Paul ih a sim mi saal hnat□uan tu pawl cu, inn nawt tu, rawl suag tu, thil sawp tu, caw khal tu, lo thlo tu pawl tla an si thei Paul ih a sim mi cu ziang ti vek hna t□uan hman sehla Khrih hrang ah a si (6:5) ti lungput thawn Pathian ih hnat□uan tu (6:6) an si nak vek in Bawipa hnen in laksawng an co leh ding. (6:8)

Leilung tlun hna le Pathian ih hna tiah a dang pi in kan ruat a awl te. Kan ruah mi cu ni khat ni ih sin zarh te ni tiang cu leilung tlun hna a si ih zarhpi ni ih thuthangt□ha sim nak, thlacam nak le Bible siar nak cu Pathian hna a si kan ti pang thei. Khrihstian kan hrang ah cunkha tin a si lo.. Thuthangt□ha sim tu pa ih innsang nu cun a innsang rawl eih nak khan sungah hi tin ca a ngan, “Ni tin voi thum Pathian hnat□uan hmun a si” a ti.

A dang hmuh sak nak ah ziang tluk in mi lak ah phun niam ih santlai lo pa si hman sehla Pathian hnat□uan nak ah le a thlasuah hmuifu ah cun a niam cuanglo. Leitlun hnipuan thleng dah lo mi rak si khal sehla a hnat□uan tu felfai te t□uan tu a siah cun laksawn famkim a ngah ve tho tho ding. “zozo khal thil t□ha an tuah mi ruangah laksawng a pe ding a si ti cu cing ringring uh” (Efesa 6:8)

George Herbert ih thlacam mi vek in kan cam a t□uul ve, “Ka siangpahrang le ka Pathian thil hmuahhmuah hi na hmuh dan vek in ka hmuh ih ka tuah nak kip hi na hrang ah a si thei nak dingah i zirh aw.”

Januray - 18 “Kei ka uknak ram cu hi leilung thlun ah a si lo, hi leilung tlun ah sisehla Judah mi hotu pawl kut sungih thleng lo dingin ka dungthlun tu pawl in an do ding” (Jn 18:36)

Khrih ih uknak ram cu hi leilung thlun a si lo ti mi in leilung tlun ram thu hla buai nak lak ihsin i humhim nak cu a si. Ram uknak thu ah ka tel ve a si le leilung tlun thu le hla ah i buai pi rero ding ti cu sim a t□uul lo. A sinan ka buai lo, ziang ah ti le leilung pumpi hi Satan ih huham hnuai ah a um ti fiang ten a thei. (I Johan 5:19)

Kan society buai nak cu ram uk nak thu in in ti t□hat thei lo ih buai nak a suah ter sinsin tu sawn a si. Kan pumsa nat nak ih a hrampi cu kan sual nak ruang ah a si ti ka thei. Sual le buai nak thawn a khat mi hmun ah cun daih nak a um thei dah lo ding.

Cu micu hril ding thu ah acang, leilung ram uk nak thu ah caan ka hmanng ding maw, lole thuthangt□ha phuang nak sawn ah caan ka hmanng ding? Hi tawh ah Jesuh ih a sawn nak t□ong kam cu, “Mithi pawl in mithi cu phum seh. Nang cu feh awla Pathian uk nak thu phuang sawn aw” (Lk 9:60). Kan hril ding mi cu Khrih theih sinsin hi a si, ziang ah tile a mah cu hi leilung buai nak ih a phi a si.

Ral do nak ih kan hman micu leilung hriamnam an si lo, a cak zet mi Pathian ih hriamnam sawn an si ih ral hauhrang khoh zetzet siatbal nak ih kan hman mi hriamnam an si. (II kor 10:4) A si ah cun kan ramsung thu le ram

leng thu hla pawl cu thla cam nak rawl ulh nak le Pathian t□ongkam thawn lo cun do nak ding dang hriamnam kan nei lo ti kan theih fiang ding a si.

Zapiih theih tu pa in voi khat lai ah a sim mi cu ram uk nak thu hi ning a t□uul ngaingai a si. Kawhhran in cuih sungah a luh pang a si le zangfah za a si ding ih thianhlim nak khal a hlo t□heh ding ti cu hngilh ding a si lo .Tu caan ah Pathian ih a tumtah mi cu cuih mipawl sungih sin amah ta si ding ah a kawh ding cu a si. (Dung 15:14). Pathian cu hi leilung tlun buai nak sung ah rak tel ve hnak in a minung pawl run suah ding cu a beisei sawn. Kei khal Pathian ih hnasawn t□an in t□uan ding ka si sawn.

Pathian hna cu ziang tin kan t□uan ding tiah mi in Jesuh an sut tikah “Pathian hnat□uan ti micu “Amah thlah mi pa rak zum ding cu a si” tiah a sawn (Johan 6:28-29). Cuih hnat□uan cu kan hnat□uan a si ih cozah mee-kuang ah ti buai ter rero ding si lo in khirh zumdingah hruai ding sawn a si.

January - 19 “Pathian hnen ah kan soal kan phuan ah cun zumtlak le a ding mi a si ruangah kan soal nak angai dam dingih kan mawh nak hmuahhmuah a thiangfai ter ding”. (I Jn 1:9)

Hi catlang theih fiang lo cun Khrihstian nun kekar ding a cang thei lo. Zangfah nak sungah kan t□hang vingvo vek in kan nundan cu ral ring deuh deuh a si ding. Kan nun ah soal le mawh thawn a khat mi si lo in thiangfai ter mi kan si nak cu theih thiam ding kan si.

Johan in in zirh mi cu zumtu mi in cuih thiangfai ter nak cu phuan nak in kan ngah thei. Misual pa in Jesuh Khrih cu a pom ih a zum ruangah soal ih cawhkuan ihsin ngai dam nak a co. Zumtu cia pawl in soal phuan nak in nitin kan soal nak ihsin ngaithiam kan co .

Sual nak cun Pathian le a mifa pawl lak ih pawl awk nak a cat ter ih cuih soal nak a phuan hlan tiang a daih. Kan soal kan phuang tikah Pathian cu a ding mi a si vek in kan soal ngaih dam dingah thu in kam. Pathian cu ngaithiam nak hmun ah ding ziang ah tile Jesuh ih cross parih a thih nak thawng in a si.

Hi catlang ih a sim duh mi cu kan soal nak kan phuan tikah soal nak record cu a thiang, thiangfai verver kan si ih innsang sung ih lungawi zaten nak cu kan ngaih sal ti kan fiang. Kan soal kan theih veten Pathian hmai ah feh in cuih soal cu pakhat hnu pakhat phorh in kan phuang a si le kan hlon thluh ti nak a si,

Asinan ziang tin kan theih thei ding? Ngaih thiam ka si zo tiah na theithiam maw? Theithiam men khal cu a si hrih lo kan theih fiang nak cu Pathian ih t□ongkam in in sim ruangah a si. theithiam nak men cu a tak lo ih Pathian t□ongkam lawng hi a dik a si.

Asinan pakhat in , Pathian cun i ngaithiam ti ka thei, a sinan kei mah le mah ka ngaihthiam aw thei lo ti bang sehla a hman vek a sinan Pathian zawmtai ah a cang. Pathian ih ngaihthiam cia micu zum nak thawn cohlang ding Pathian in a duh a si ih lungawi te in va feh ih a hnat□uan ding cu a si.

January - 20 “ An soal nak le an siatnak pawl cu ka ciing nawn lo ding tiah a ti” (Heb 10:17)

Khrih thisen thawng in Pathian ih soal ngaihdam nak cu cathianghlim sungih thudik zet mi thinlung hnem ter tu bik a si.

Saam 103:12, “Nisuah nak cu nitlak nak ihsin a hlat zet bangin kan soal nak pawl cu kan hnen ihsin hlat zet ah a ret a si” timi catlang kan hmu tikah mangbang za a si. Hezekiah vek in “Ka soal nak hmuahhmuah i ngai dam t□heuh” tiah kan au meiro a kian bangin ka kianter zo. Ka hnenah rasal aw; A lo duh tu cu kei mah ka si” ti kan thei tikah kan thin mu in sun. Culawng silo, “An sualnak ka ngaidam dingih an mawhnak ka ciing nawn lo ding. Keimah Bawipa in ka sim zo” (Jer 31:34),ti mi kan hmuh tikah kan mang a bang sin sin.

Kan soal pawl cu kan phuan tikah, in ngaidam lawng si lo, a ciing nawn lo a si. Ngaidam nak tili sungah kan soal hmuah hmuah cu a hlon t□heu ti kan thei hnuah kan thin phan nak a um nawn lo. Jesuh Khrih a pom zo tu zumtu pawl ih nun nak ah hin nitin kan palh mi soal sung ihsin luat nak kan ngah. Sambau nun kan neih ih Pathian Bawipai hnen ah kan ben cing tikah, Bawipa ka palh sal lala tiah kan ben a si le, A mah t□ongkam kan thei mi cu ziang mi so na palh lala? Ti cu a sinan cuih kan palh mi hmuahhmuah cu ngaidam kan si zo.

Ziangtin kim a thei tu Pathian in a ciing nawn lo timi cu mangbang za a si. Mi pakhat ih kutsung um thil tinkim a thei, van arsi zate siar t□heuh tu kan lu ih sam fang a siar t□heuh tu Pathian in kan phuan suah mi soal in ngaidam ih a ciing nawn lo. David Seamands in, “ziangtin kim theih tu Pathian in ziang tin ka soal nak a ciing lo ti cu ka theithaim lo nan ka theihfiang mi cu a ciing lo a si ti lawng hi a si” tiah a sim.

Netabik ah thil pakhat te a um lai mi cu Pathian in kan soal a ngaidam ih a ciing nawn lo ti tikah, calu pakhat a tarlang mi cu, “Nga kai hlah aw” timi cu a si. Pathian ih ngaidam cia ciing nawn lo mi kan soal nak le midang pawl ih soal nak cu kaih sal dingah in donkham a si. Hi tawh ah ciing nawn lo ih um thei tu le hngilh tu kan si a t□uul ve.

January - 21 “Bawipai thlarau cun Saul cu a tlansan ih Bawipai fial mi khawsia in a hrem” (I Sam 16:14)

Bible sungah khawsia hi Pathian ih fial mi vek ih in hmuh nak catlang a um phah. Thuthim nak ah, Israel mi pawl cu Abimelek in kum thum a uk tikah, Shekhem khua mi le Abimelek hau aw dingah Pathian in remawh lonak thinlung sia a pek (Thut□hentu 9:23). Ahaba san ah khal profet Mikaiah in “Bawipa a mah in na profet pawl hnenah thuphan a per ter t□heu a si” (I Siang 22:23) tiah asim. Job in khal, “Harsat nak kan henih Pathian in a thlen ter tikah . . .”(Job 2:10) tiah a sim ve. Pathian a mah rori in khal Isaia 45:7 sungah, “Thlawsuah nak le thihhloh poimawh nak suah tertu khal ka si” tiah a sim.

Pathian cu a thiangthlim mi a si ti kan thei nan thilt□ha lo khal a suahter tu a si tho tho. Asinan sualnak , natnak, harsat nak le thih nak cu Pathian hnen ihsin cu a si lo ee. Pathian cu tleu nak a si ih a hnen ah thim nak a um lo (I Johan 1:5). A mah si dan thawn a dodal mi thil pawl cu a mah hnen in a si tiih ruat ding a si lo.

Adang Bible catlang kan zoh a si le nat nak, harsat nak le siat nak cu Satan hnen in a si ti a fiang. Job ih hloral nak nat nak pawl ih a hrampi cu khawsia hnen in a si. Jesuh in kum 18 tiang nat a tuar mi nunau nu cu khawsia hnen in asi tiah a sim. Paul in a taksa sungih nat nak cu “Satan ih palai” tiah a sim (2 kor 12:7). Satan cu milai pawl ih kan ton t□heu mi harsat nak naih ah a um t□heu.

A sinan Pathian cu thilt□ha lo petu tiah in hmuh sak mi catlang pawl cu ziang tivek in kan thei fiang ding? Simfiang nak cu hitin a si; Bible sungah a sim t□heu mi cu Pathian ih khuan a um nak ruang ih Satan in hna a t□uan thei mi sim duh nak a si. Pathian ih a duhsak nak le khuan a pek mi a bangaw lo a mi le fa hnen ah a duh nak cu a si lo nan tong cio dingah khuan a pek t□heu. Israel mi pawl kum 40 tiang hramlak ah harsat nak tuar ding khuan a pek nan a duhsak mi cu harsak nak tuar lo in thukam ram sung luh ding cu a si.

A khuan pek mi sungah milai pawl harsat kan tong rero nan natabik ih thu a neih tu cu Pathian thotho asi ih cuih harsat nak ruangah a mai sunlawih a lang ter duh tu Pathian a si sawn.

January - 22 “Israel mipawl hmailam an fehnak dingah, vanduai nak le harsat tonnak ding ka hmu lo. Bawipa an Pathian cu an hnenah a um ih Pathian cu an siangpahrang ah an aupi a si. (Mipum 23:21)

Saan cop mi profet Balaam ih a t□ong mi ah Pathian theih tu a minung pawl ih nun ah Pathian in an soal a hmu lo ti kan hmu. A minung Israel mi hnen ah cuvek thinlung a nei tu Pathian a si ahcun Jesuh Khrih thawng ih a minung situ zumtu nun khal ah cuvek t□hiamt□hiam a si. Kum khua thih nak tlak ding tiang ih soal nak cu a minung pawl in an tong lo. Zumtu pawl cu Khrih sung ah um tu kan si. Sim duh mi cu Khrih ih famkim nak le tlamtling nak sung ih nung tu kan si. A mah ih a duhdawt zet mi Fapa a co hlan vek in in cohlang. Cuih thu cu ziang tikhman ah a thawn ih a net thei dah lo ding mi a si. Khrih sung ih um tuih parah Pathian in a t□hat lo nak a hmu thei dah lo ding asi.

Cu cu mirang pa Rolls Royee nun nak ih hmuhsak nak vek in a si. A nih cu France ram ah khual a tlawng ih a ken mi mawtaw cu lamzim ah a leng a siat. Workshop ah a tuah nan an tuah thei lo. Curuangah England ah an va fawn ih company in a leng kee a kuat hlei ah mawtaw tuah thiam tu milai pahnih khal an thlah bet. Cupa cu a khual tlawng nak cu a peh ih a ram a thlen tikah mawtaw tuah man company in paisa in dil ding a si tiah a hngak nan an dil lo ih a mang bang pha in zungah a feh ih a sut tikah company zung hnat□uan tu pawl in, ziang tikhman ah Rolls Royee hmin in mawtaw tuah mi cazin a um lo tiah an sim.

Pathian in a record sung ah a zumtu pawl ih soal cazin a hmu dahlo. Khrih sungah mi tlamtling kan si. Pathian ih thianhlim nak puan pi thawn in tuam ih a hmai ka ah famkim ten ding thei nak khuan kan co.

“In runtupa cu hawl hmai sa aw;
Pathian ih hmuh daan vek in
Sual nak hmuah Jesuh in in laksak zo,
Mithiang ka si ti in sim aw”.

January - 23 “Na hrangah a hleice ih nunnom nak na hawl duh maw si? Hawl duh hlah!” (Jer 45:5)

Khrihstian hnat□uan nak tiang khal ah tukforh nak a um thei ngaingai. Mi thupi si nak, magazine tivek ah hmin a lang ih thuthang sung vek ah hmin a thang, cu pawl cu thangkam mi asi. Khrih ih sunlawih nak a fir ih kan lungawi, hngam nak khal in siat suah tu a si.

C.H. Mackintosh in a sim mi vek in, “Mi pakhat lole a t□ongkam cu hmingsin tlak ah a cang asi le tih nung bik mi a si. Jesuh hmin hnak in a mah si nak a lang deuhdeuh tikah Satan in a neh ding ti cu a fing a si. A hnat□uan mi cu a tum deuhdeuh ih thlarau lam ah thianfai nak a mal sinsin le khawsia ih hnom cen ding a awl zet. Satan cun Jesuh hmin siat ter ding cu a catuan ih a zuam mi a si.” Denney ih a sim mi cu, “Mi pakhat in hma khat te ah Khrih le a mah cu sang sin ah khaih sang thei dah lo ding” a ti.

Kan mah le mah khaisan kan si tikah kan hloh pi aw t□heu. Mi pakhat ih a sim mi cu kei mah le mah khaisan ding a tum sung hmuahhmuah ah hngam nak tak le lungawi nak tak cu ka thei dah lo ding a ti.

Nom nak kan hawl ih mah le mah khaisan ka si ter tikah Satan ih kut khur sungah kan thleng. Mi hmingthang pawl an siatral mi khal mi cu Khrih ih sunlawih nak cu an mah ta thawn an thleng aw t□heu ruangah a si.

Tiipil tu Johan in hi thu thawn pehper in a thei fiang ih a hman mi thu cu, “A mah Jesuh cu t□hang vingvo a si ding ih, kei cu t□uum vingvo ka si ding” a ti.

Pathian in a san nak hmun ah in khaisan hlan tiang a niam nak hmun ah to ding kan si. Thla kan cam ding mi cu, mi nauta te le mi theih lo tu in si ter aw, duhdawt nak le sunlawi nak cu Khrih ta siseh.

Nazareth cu khua te a si, Galilee khla cu thotho.

January - 24 “Ziang thuhla hmanah donhar in um hlah uh” (Filipi 4:6)

Leilung tlun ah thinphan donhar ding mi thu tampi a um. Kan nun ah cancer nat, lung nat le a dang nat pawl thawn eih in hrangah le sarthih nak, nuclear bom ti vek, tii lian le, ziang cang ding thei lo kan hmai lam, kan te le fa mi hlolak an cang pang ding, ti in siar cawk lo phan nak le donhar nak thawn a khat a si.

Thinphan ding ngaingai cu a um lo, ziang ah ti le Pathian in in zoh ih in fingshaw ringring a si. A mah kut sungah in kai ih a mah ih siannak um lo ah cun kan parah ziang mi thil hman a cang thei lo ding a si. Kannih cun mit cawpa ih lam hruai nak zawh tu kan si lo. Kan nun nak cu in hruai tu, lam in hmuh tu Pathian kut ah a si.

Thinbang donhar cu t□hat hmem nak a um lo. Buai nak a donkham thei dah cuang lo. Mi pakhat ih sim mi vek in thinphan nak in thaisun ih lungsiat nak a reh ter thei lo, tui ni ih kan thazang a cem ter tu men a si.

Thinphan donhar nak cu t□ihnung za a si. Sii bawi pawl in an hmuh mi cu a tambik mina pawl cu thinphan nak ihsin nat an ngah cih mi a si an ti. Nat nak cu t□ihphan nak thawn a peh tlaih aw a si.

Thinphan dohar nak cu soal nak a si. Pathian ih fimnak thil ti thei nak parah rin a um lo ih a tuah mi ziang a si ti khal fel ten a thei thei lo. Pathian ih duhdawt nak ring lo a si ih Pathian in in kil lo ti ah a ti. Pathian ih huham cu ring lo a si ih hi harsat nak sung in i luat pi thei lo ding a ti.

Voi khat hnih cu kan donhar nak tlun ah kan uar aw thei t□heu. A pasal in donhar rero tu a nupi hnen ah a naih ih thu a sim tikah a nupi in ka donhar lole, zo in hi hna cu an tuah dingih ti vek t□ongkam thawn mah le mah uar aw nak in an hmang t□heu. Cu cu ka soal a si, ka palh a si ti ih kan let khan hlan tiang cu luat nak kan hmu thei lo ding. Curuang ah thin nuam te in ;

“Thaisun hrang ah ziang hman tuah thei mi ka nei lo;

Ka Bawipa in a mah hrang vek in a tuah ding;

Buai nak le lungsiat nak cu i pek pei maw?

Cuih sung ihsin i bawm ding a si;

Thaisun hrangah ziang hman tuah thei mi ka nei lo.”

January - 25 “Pathian cu duhdawt nak a si” (I Johan 4:8)

Khrih leilung ah ara tikah duhdawt nak t□ongkam a thar , Greek t□ong in agape timi cu a lang ter. Rualpi duhdawt nak timi (Philia) t□ongkam cu a um cia zo, cule nu le pa duhdawt nak (eras) t□ongkam khal a um cia zo, asinan Pathian in a Fapa neihsun pek nak le a minung pawl khat le khat lang ter nak ding ih hmuh sak mi duhdawt nak (agape) cu a um hrih lo.

Leilung thil le ri tlun ih duhdawt nak hlei ah a dang duhdawt nak pakhat a um. Cuih duhdawt nak cu Pathian ih duhdawt nak cem ni nei lo, tek mi na nei lo, tah thei asi lo mi duhdawt nak a si. A thianghlim mi a si ih duhham nak a um lo, man pek t□uul mi khal a si lo. Duhdawt nak cu pek nak ihsin phuan suah mi asi. Pathian in leilung hi a duhdawt zet ruang ah a Fapa neihsun a pek cu le Khrih in in duhdawt tuk ruang ah a mah nunnak in pek tiah cathianghlim sungah kam hmu. Duhdawt nak cu midang t□hat nak dingah bang ni um lo a hawl suah tu a si. Duhnungza le duh nunglo ti um loin, rualpi le raal ti um lo in a hawl suak tu a si. Duhham nak a um lo ngah leh sal ding tiih hiar nak a nei lo, mit hmai a zoh dah lo tu duhdawt nak a si. Soal le palh ti a t□hen lo ih bangrep in a si dan zia te in a phuang suak t□heu. Duhdawt nak cun mi famkim lo hnen khal ah zangfah nak a pek ih mi that tu hrang khal ah a pin thotho a si. Duhdawt nak cun mah hrang hnak in midang hrang ah a ruah t□heu.

Asinan duhdawt nak cu a hmun mi a si. Pathian in a duhdawt mi minung pawl a vuak t□heu. Duhdawt nak cu soal nak hrangah a si lo, ziangah tile soal nak cu siatral nak a si ih duhdawt nak cu cuih siatral nak sung sihsin a humhim tu a si.

Pathian ih a tumbik mi a duhdawt nak in hmuh sak mi cu a Fapa neihsin kalvary kross parah kanmai hrangih thih nak tiang tuar ding ah a pek mi cu a si.

Zo in so na duhdawt nak cu a thlah thei ding?

Duhdawt nak cun kan mai hrangah a sunlawi nak hman a taan,

Khrih sungah, thilt□ha hmuahhmuah cu in pek,

Na duhdawt mi na Fapa ruangah .(Allaben)

January - 26 “Ka duhdawt mi tla, hi bangtukin Pathian in in duhdawt a siah cun kan nih khal pakhat le pakhat duhdawt ve ding kan si” (I Johan 4:11)

Duhdawt nak cu kaih a thei lo, a tuah aw thei lo, sim cia thei tiah ruah ding a si lo. Kannih cu duhdawt nak nei ding ah fialcia mi kan si, ih a cang thei lo ka duhdawt thei lo tiah sim ding a si lo. Duhdawt nak cu thinlung sungih sin a suak mi a sinan, peih le peih lo tlun ah t□hen cat ding a si lo.

Duhdawt nak cu niitin kan ton mi leilung tlun thil le ri a nek nawi tiang hrang ah a si ding ti duhsak nak cu a si lo. Sun le zan ti lo leilung tlun ah cun daan nei lo minung pawl thawn kan ton aw rero ding cu a si.

T□ong dang cun duhdawt nak cu taimak suah ih nun pih ding a si. Thu t□him nak ah, rawl ei nak sabuai parah sang ei nak pakaan leng ah a tlak ih a bek cih, duhdawt nak cun cuih a peek mi sabuai tlun ih sang beek cu lak ih hnawt fai nak a si. Duhdawt nak cun cuih pakaan pawl cu faiten a kholh t□heh. Duhdawt nak cun kut hnawt nak puan in t□ha ten a hnawt ih mi dang rawl ei tu hrang ah a tuah sak. Duhdawt nak in cun meisa hmang hnu ah t□haten a ret sal. Hnawm pakhat a um le duhdawt nak cun a taan men loih a sar ih hlon. Duhdawt nak cun siang nak a nei. Duhdawt nak cun midang in t□uan seh ti lo in a mah ten a t□uan tha, mah hrang hnak in midang zawn a ruah. Duhdawt nak cun hnaset tu theih thei nak dingah ring zet in a t□ong. Mi dang fial hnak in a mah ten a t□uan.

Duhdawt nak cun a kawrfual pi cu midang hrang ah lei ah a phah sak,

Lei vut lak tiang ah,

Lamzim tuan a khat ter,
Ziangah tile a tuah thei mi cu a si,
Mual tlang parah tan men ding a t□ih lo,
Hmunrawn tian a thleng tum,
Ka tawk zo ti a um dah lo ih,
Nun nak cem tiang a t□uan rero a si.

January - 27 “Caan t□ha nan neih mi kip kha felten hmang uh” (Efesa 5:16)

Leilung mi pawl in lei thil ri hrang hna t□uan nak ah an caan an hman rero laiah Khrihstian mi pawl cun caan t□ha hril thiam ding kan t□uul. Caan hman thiam lo cu soal a si.

Tulai san ah fimkhur mi hnat□uan tu a thupi zia a au pi rero. Jesuh khal in, “Sun a si sung ah cun i thlahtu ih hnat□uan kan t□uan rero a t□uul a si. Zan a ra thleng cing dingih zohman hna an t□uan thei nawn lo ding” (Johan 9:4)

Thomas a Kempis ih a ngan mi cu, “ziang tikhman ah zangzel in um hlah, ca siar lo le, ca ngan lo le, thlacam lo le, Bible siar lo in um hlah, thil t□ha pakhat khat tuah, in um ringring aw” a ti.

G. Campbell Morgan hnen ah na puitling nak ih thuthup cu ziang a si tiah an suh tikah a sim mi cu, “Teimak suah in hna ka t□uan, cule hna ka t□uan ih ka t□uan rero” a ti.

Jesuh leilung tlun a len lai caan ah lettama a t□uan ti cu ngilh ding a si lo. Nazereth khua ah hna t□uan in caan reipi a hmang a si ti theih ding kan t□uul.

Paul cu thlam sak tu a si. Cuih hnat□uan nak cu a ministry hrangah a thupi ah a ret.

Hnat□uan nak cu soal luh nak ih a hram pi a si tiih ruah nak cu a soal a si. Soal a luh hlan ah Adam cu Eden hmuan fingshawing dingah t□uanvo a pek (Seem 2:15). Siatcam nak sungah thlanri put ih t□uansuah nak a um (Seem 2:19). Vancung ram hman ah hnat□uan nak a um ding, “a riantu pawl in a mah cu an biak ding” (Thuphuan 22:3).

Rian t□uan nak cu thlawsuah a si. Kan t□uul sam mi cu t□uan suah nak in kan hmu. Hna kan t□uan tikah thinlung le taksa harhdam nak a si. Rian kan t□uan ih hlawhtling nak kan hmu tikah soal tukforh nak sung in in humhim thei ziang ah tile “Satan cun mi zaangzel tu ih kut hmang in hna a t□uan t□heu” (I. Watts) Thomas Watlson in, “zaangzel nak cu khuasia hrang khuan a pek mi a si” a ti. Rinum tak, fel tak ih riant□uan nak cu kan nih khrihstian nuncan ih tetti t□ha bik a si. Kan hnat□uan daan cu kan nun can hmuh nak a si. Mi pakhat cu a thi tikah cuih mi pa cu ziang minung a si ti cu a hnat□uan in thu a rel” a ti. Cule William James in, “nun sung ih man a nei bik mi cu kan hnat□uan nak cu a si” a ti.

January - 28 “A hnget mi zumnak cu a thin a sau fawn a si” (Isa 28:16)

Aw hnak ih rang sawn vanzam ti vek le asang zet mi pawl awk can ah hin a rangzet timi t□ong cu santiluan ah a cang vek in Bible sungah voikhat hnih ah Pathian khal hi a thin a sau lo vek in in hmuh t□heu. Voi khat hnih ah a ti, ziang ah tile fapa hlo pa cun a pa ih inn ah a kir sal tikah a pa cun a tlan tikah a hnuak a tual lo, kan soal in ngaidam dingah cun a hnuak a fual lo. Asinan a pua lam in kan zoh le Pathian cu zamrang duhtu a si lo.

David in, “Siangpahrang in zamrangih i fial ruangah . . . (I Sam 21:8)” tiah a sim tikah thuphan a per a si. Asinan kan nih khal in cu ti vek in a liam cia thu le a thleng lai ding thu tlun ah hman ve ding a si lo. Hmuh sak duh nak cu, Pathian cu kan rinsan ngaingai a si le zamrang a t□uul lo a si. Taksa ruah nak in zamrang ih tuah hnak in thlarau ah thinsau te ih hngak cu kan mah hrang ah a t□ha sawn mi a si.

Hi tawk ah zamrang ih nupi neih a duh tu mipa pa te ih thu ah, zamrang in a t□hit lo le midang in an long pang ding tiah a ruah. Pathian thutak ah cun, cuih nunau nu cu Pathian ih a nupi dingah a duhsak mi a si le zo hman in a long thei lo ding. Pathian ih hril sak mi a si lo le harsat nak a tong rero ding.

Adang pakhat thu ah Pathian riant□uan tu si ding ih nun pekawk nak, leilung hi a siat nak lam a pan vingvo ruang ah ka hngak thei lo tiah t□uan lohli tum nak a si. A sinan Jesuh khal Pa Pathian ih hmai ah nor aw tiah a kawh hlan tiang cu Nazereth khua ihsin a hngak.

Bulpak thuthangt□ha hnat□uan nak ah khal zamrang kan duh tuk t□heu. A rah a uai hlan ah kan lak tum t□heu. Thlarau thianghlim in an soal a phuan hlan tiang hnak ding kan palh thei t□heu. Kan ngah mi cu rethei nak le milai ih siatbal nak lawng a si t□heu. “famkim le puitling mi nan si thei nak dingah a net tiang a tuar thei tu si ding zuam uh” (Jeim 1:4) vek ih nung ding kan si.

Kan nunnak ah pitling nak kan hmuh thei nak dingah mai thazang ih t□uan nak si lo in thlarau thianghlim ih lam hruainak hngak in Pathian ah thin sau ten hngak thiam ding a poi mawh sawn.

January - 29 “A si, ka pa, hi bang tukin si ding hi na duh mi a rak si” (Mtt 11:26)

Mi pakhat ciar ih nun nak ah mah teih hril thei lo mi thil tampi a um t□heu, mah ih duh zawng si lo nan a thleng thei lo mi a um t□heu. Lei taksa pian zia ah khal siseh kawh lo mi mi khual vek in mai duh zawng lo pi thil cang mi a um thei.

Mi tampi in an tumah mi vek in pitling lo nak an hmu. Mi hrek in an sang zet zet, mi hrek in zoh a mawi, pian zia a mawi. A bang awk lo mi nu le pa, innsang ihsin hrin tu khal kan um. Mi hrek in harsa zet tu, mi hrek in a cak zet tu an um.

Thu in zirh mi cu an ci daan pawl kha thlen a thei loih co hlang dan an thuam tikah hna ngam lungdaih nak a um ti cu a si. Kan si nak poh poh cu Pathian ih zangfah nak a si ih tah a theih lo. Pathian ih fimnak le duhdawt nak cu kan nun nak hrang ah tawl a rel cia a si ih a t□ha bik in in lairel cia mi a si. Curuang ah, a si, ka Pa, hi bangtuk in si ding hi na duh mi a rak si tiah kan ti thei ding a t□uul.

A sinan kan ruat t□hat ding mi cu “ziang ti t□ha” ti mi thinlung thawn cohlang ding cu a si lo. Pathian ih duhdawt nak ruangih i pek mi a si ti thei thiam in lungawi nak thawn thangt□hat nak lam ah pan sawn ding a si. Paul ih nun nak ah a taksa sungah hling pu tikah, Curuangah Khrih cahnak le humhimnak cu ka hnenih a umnak dingah ka t□awnt□aih nak khal ah hin hmai hngal zetin ka lungawi (II kor 12:9) tiah a ti thei.

T□awnt□aih nak kan ton caan ah lungawi nak kan nei thei ih Pathian sunlawih nak ah a si tih lungput nei nak cu kan thlarau puitling nak ih hmnsin nak cu a si. God Fanny Crosby cu a kum 8 ah a mit a cawt tikah hi thu cu a thei ngah ih ca a ngan mi cu,

“Oh, ziang tluk lungawi za nauhak ka si.

Khua a hmu thei lo hman ah !

Hi leilung tlun ih ka ton mi cu

Ka thin a hnem ko.

Midang pawl lungawi thei lo mi

Lungawih nak thlasuah cu ka hrangah ziangtluk in a tam,

Ka mit a caw ruangah ka t□ap ding maw?

Ka t□ap lo ding”

January - 30 “Man lo in na ngah mi kha man lo in va pe uh” (Mtt 10:8)

Leilung tlun ih violin tum thiam zet pa Fritz Kreisler in “Kei cu awnring tum dan thawn suak mi ka si ih ABC ka thiam hlan ihsin awnring tum tu dan cu ka thei cia a si. Pathian ih i pek mi laksawang a si ih ka thiam nak le ka zuam nak ruang ah a si lo. Curuang ah awnring tumthiam tu tiding tlak a si lo. Awnring cu duhngza a si ih zuar ding a si lo. Cule awnring ruangih hmin t□han nak hawl ih a zuam tu cu mit□ha lo pawl an si” tiah a sim.

Khrihstian hnat□uan nak ah thin tak ih t□uan thei mi tampi a um. Cuih t□uan nak pawl cu a ngah lam si lo in a pek lam a si sawn. “kei ka hrang ah ziang a taang” ti ding si lo in, “ziang ti vek in ka pek thei pei” ti sawn a si ding. Khrih ih riant□uan nak ah ziangzat ka pe ding ti hnak in ziang tin ka pe thei ding ti sawn a si ding. “hnat□uan tu in a hlawhman cu a ngah a t□uul a si (Lk 10:7)” ti cu a hman ih, “thuthang a phuantu pawl khal an thuthang phuan nak ihsin an pumcawm nak ngah hai seh” (IKor 9:14) ti khal a hman. A sinan a mah a ngah mi parah lungkim men ding a si lo.

Simon in midang hnen ah thlarau thianghlim huham pek thei nak cu a lei duh (Dung 8:19). A hmuh dan ah cun peisa hawl nak vek in a hmu. A tuah mi ruang ah, tu lai kan nih in a hmin kan pek mi cu Pathian thu zuar tu pa tiah kan koh. Tulai caan ih leilung tlun ah a cang rero mi khal hivek t□hiam t□hiam a si.

Dollar in Pathian hnat□uan nak lei thei bang sehla thil pipa pawl cu hma khat te ah a cang men ding. Asinan a cang thei lo mi a si vek in nun nak thazaang suah in Pathian hrangah rinum te in t□uan suak ding a si.

Man lo in kan ngah mi a si ruang ah man lo in kan pek a t□uul. Pek sinsin tu kan sile thlawsuah tam deuh ding ih mi puitling deuhdeuh kan si ding.

January - 31 “Pathian ih soisel mi na si lonak dingah mi va soisel ve hlah” (Mtt 7:1)

Bible malte a thei tu pawl in hi catlang cu an thei t□heu ih a phun dang pi in an hman t□heu. Sim cawk lo palh nak a nei tu pa cu a palh mi an sim tikah mi hrek in, “Pathian ih soisel mi na si lo nak dingah va soisel ve hlah” tiah an ti aw t□heu, t□ongdang in kan ti le cun an palh mi kaw nak ding kham nak ah hi catlang cu an hman t□heu.

Soisel kan ti mi cu, minung pawl ih ruah nak khal soisel lo ding, thil tin kim thei tu kan si lo ih an thil tuah mi cu ziang ah hitin an tuah ti kan thei lo. Soisel nak toh kham parah to phah ih zumtu dang pawl ih Pathian an rian mi kha soisel ding kan si lo thu t□hen tu pa a um. A leng lam pian zia lo lemi upat thiam nak zo in soisel hlah, a sunglam ziang tin a si ti kan thei lo. Cule a t□ha lo zawng ih hmuh nak nei ding kan si lo.

A sinan soisel kan t□uul mi hmun khal a um. Cathianghlim thawn a kaih aw lo mi cu soisel ding a si. Khrihstian mi pawl leilung duh nak ah kan nun kha soisel ding a si. Kawhhran upa le deacon pawl in tlamtling nun an nei lo le soilel ding a si.

Pathian in kan nun t□ha lo mi le thlarau lam famkim lo nak hmuahhmuah in theipi. In duh sak mi cu a mah ih fial mi vek in felfai ten nung ding le a t□ha lo hmuahhmuah hlon ding cu a si.

February - 1 “Thuthangt□ha ih tleunak, Khrih sunlawi nak” (2Kor 4:4)

Thuthangt□ha cu Khrih ih sunlawi nak a si ti cu hngilh ding kan silo. A si, cuih sunlawi nak cu thinglamtah parah a thih nak ihsin tho sal tu pa thawn a peh aw mi a si. Asinan cross parah a um nawn lo, thlan sung ah khal a sin nawn lo, a thosal zo ih van ah sunlawi nak tumpi thawn a um zo ih Pathian vorhlam ah to in a um.

Tangdor tu pa, Nazareth khua mi inn sak tu pa, harsat nak a tuar tu sal pa, Galilee khual tlawn tu pa, tiah hmuh ding a sin nawn lo.

Nunnak le sunlawih nak a nei tu Bawi, hmin hmuahhmuah lak ah a sunlawi bik hmin t□hat nak ah Pathian in a khai san tu pa ih thu thang cu kan phuan mi a si. Minung hmuahhmuah a hmai ah khuk bil in Bawi a si tiah an aupi ding. Pa Pathian ih sunloih nak a co ih sunloih nak lukhum thawn run tu Bawi le siangpahrang a si.

Kan sim, phuan mi thuthang ih sin vei khat hnih cu kan soisel ngah t□heu. Mi lai kan cawisan ih hivek mi t□ha, mi thiam hi Pathian in a nei ti vek in a pek mi laksawng sawn kan cawisang t□heu. Pathian rinsan ruangih a co mi mithmai t□ha cu thupi sawn ah kan ret a si t□heu. Dungthluntu pawl ih an phuan mi thuthang t□ha cu cu ti vek a si lo. A sim mi cu, “Nan nih in Jesuh cu nan t□hat, a baal mi nan kut in nan hruai ih thir in nan khen. Asinan Pathian in thih nak ihsin a thawh ter ih vancung a vorhlam ah a khai sang. Tu ni ah hi tawh ah a um, sung lawi zet mi taksa thawn lei le van cu a uk. Thu t□hen ding ah a t□um cing ding. Nan sual sir uh la a mah cu zum uh, cu lo a dang rundam nak ding sam a um lo ti hi kan phuang mi a si.

“O sunlawih nak thawn a khat mi pa cu kan hmu, cule siar cawh lo lei pawl in a sunlawih nak lukhum cu an rel pih!” a ngai ngai in, Pentecost ni ah, mi sual pawl cu tih le khur in a hmai ka ah an au. “U le nau pawl rundam si dingah ziang tin kan buah ding?”

February - 2 “Khawthim sung ihsin tleunak suak seh” tiah a titu Pathian cu, Khrih ih mit hmai parih Pathian sunlawih nak kha kan theih thei nak ding ah kan thinlung sungah a tleu nak in run pe tu Pathian a mah thothe a si.” (II kor 4:6)

Pathian in tleu nak in pe nak cu a leng, thim nak sungah tleu ter tu kan si nak ding a si. Hi tawh ah kan thei ding mi cu kan nih cu Pathian thlawsuah nak a co tu lawng si lo in a suah ter tu kan si ding a t□uul. In hmuh sak micu, Pathian in tleunak in pek ti tikah kan piangthar mi kha a sim duh. Seemtirnak ah tleunak um seh tiah a sim vek in a tleu. Mithar kan si tikah cun kan sung ah a mah cu tleu nak a si.

Pathian thlawsuah cu mai duhnak ah hman ding ih in pek mi a si lo ih cu hnak in Khrih ih mit hmai par mawi cu midang in an hmu thei nak ding ah in pek mi sawn a si.

Cu vek thothe in paul in, a thuthang t□ha zential mi hnen ih phuang dingah a Fapa ka hnen ih i run langter tikah ...” (Gal 1:16) tiah a sim. Pathian in a Fapa cu kan hnen ah a langter ih kan nih in khal midang hnen ah langter dingah a si. Hi thu dik cu ka hnen ah a ra tikah ka Bible ca hmai ah ka ngan mi cu;

“Jesuh lawng a hmu mi a si ah cun,

Nasung ih um Jesuh teh an hmu ding maw.

MacDonald, an ni in ziang tin a lo hmu?”

Ian Macpherson ih a sim mi cu mangbang ding a um lo, “thuthang t□ha ti mi cu hmual a nei mi a thu pi bik mi mangbang za a si. Midang hnen ah mi pakhat in mi pakhat thu cu fainter nak a si ih cui mi pakhat cu catuan Jesuh Khrih a si” a ti. George v siangpahrang pa in America thuthang thawn pehpar in radio in thu a sim tikah thil a cang mi thu thawn a hmuh sak New York ih electric hri pawl a cat ih kaih a thei lo tiang a cang. Cu tikah Harold Vivien ti mi pa, ceet a kai tu in ziang a buah a t□uul ti mi a thei, wire hri a cat mi pawl t□ha tein a rem t□hat hnua ah siangpahrang pa ih thu sim mi cu a za ten a khum thei leh sal. Electric in a ruangpi cu a kang ih a lu in a ke tiang a dup thluh a na zet nan a cawl lo. Siangpahrang ih thusim a t□heih hlan tiang wire hri cu a kut in a kai ringring.

“Ka Bawipa ih thlawsuah hrampi lawng i si ter aw,

Asinan na huham cahnak zate thawn,

Thlawsuah a luan nak ding i hmang aw,

Ni tin le zan tin te in.”

February - 3 “Adang vancungmi pakhat, rimhmoi urnak kheng a keng tu, a ra ih biakt□heng kiangah a ding. Pathian minung pawl ih thlacam nak thawn peh cih dingah le Bawi tohkham hmai ih a ding mi sui biakt□heng parih pe dingah cui vancungmi hnen ah rimhmoi tampi an pek” (Thuphuan 8:3).

Hi catlang ih vancungmi cu a mah Jesuh a si ding ah kan zum. A tlamting lo mi hmuahhmuah cu a zohfel ih netabik Pathian hnen a thlen tikah rimhmoi thawinak a can ter. Cu cu mangbang za thil cu a si. Pathian minung pawl ih thlacam nak le rimhmoi urnak thawn thawi nak a pek. Rimhmoi urnak cu Khrih ih a famkim mi a hnat□uan mi hmuh sak nak a si. Cu cu kan thlacam nak a famkim ter tu khal a si.

Ziang tluk in so t□hazang kan ngah, kan thlacam mi cu santlai nak a um lo, kan duhduh in kan cam men. A sinan thinphan ding a um lo. Pathian thawn biak aw thei dingah kan t□ongkam in rem sak tu puithiam bawi bik Jesuh kan nei.

Jesuh cu ziang a buah? Pathian a zum tu pawl ih thlacam nak cu a lak ih a hmui mi a hnat□uan nak thawn a kom hnua Pathian hmai ka ah a aap.

Kan thlacam mi le kan thang t□hat nak cu a famkim lo tuk ti cu fiang ten kan thei. Ziangtin thla kan cam ding ti kan thei lo kan ton mi, kan t□uan mi le sual in a khat ih thinlung hman lo, duhham nak in a khat.

Asinan kan thlacam, biak hlan ah aiawh tu Jesuh thawng in Pa Pathian hnen ah ai aw nak kan ngah.

Mary Bawley in ca a ngan micu,

“Rimhmoi urnak tampi cu van ah a kai,

Kumkhua tokham hmai ah;

Zangfah thiam tu Pathian in a sar ih
A tlak lo mi aaihram nak cu a ther,
Kan thlacam nak le thangt□hat nak cu
Khrih rimhmui thawn an kom aw ih;
Cule duhdawt nak cu a pawt
Cui rimhmui cu a uur.”

February - 4 “Cubangtuk cun keimah in rak sim ningla, na minung pawl zuartlai tuah ka cang zo ding”(Saam 73:15)

Saam hla phuah tu pa in hi leilungtlun ah hin lo tuk tin a thei. Leitlun ah misual pawl an lian a hmu. A sinan a mah cu harsat beidon in a nun ah a khat. Pathian ih duhdawt nak, felnak le fim nak pawl cu rin a um nawn lo. Pathian in misual pawl a khaisan ih mi fel pawl cu a hngong vek in a hmu.

A sinan Asaph in a thinlung cu a rem tha sal. A rin lo mi thinlung cu hlon dingah a tum ih Pathian fa pawl tlukril lo nak ding ah a rem t□hat.

Caan tampi ah kannih khal cutin Pathian ih thil tuah nak parah kan rinum lo t□heu. Kan hnen ah thil t□ha lo lawng kan tongih kan tuar thei nak a cem tikah Pathian ih hruai nak cu kan suh aw t□heu. Cucu ziang tin so kan tuah ding?

Kan tuar nak le kan hmuh dan cu thlarau lam ih pitling tui hnen ah kan phuang aw thei. Voi khat hnih ah kan harsa tuk tikih ti ding ziang hman kan thei nawn lo lai ah midang hnen ah kan phuang a si le an nih in lamt□ha in hmu thei a si.

A thu tlang pi cu, kan hnen ih in hmuh zo mi tleunak kan tuar mi in lehpi ding a si lo. Cuhnak in kan tuar mi cu Pathian t□ongkam in lehpi ding sawn a si ih Pathian ih duh nak le a tumtah mi cu a thleng dah lo ti cu kan hmu fiang ding a si.

Asinan a tlun ih thu zate thawn peh in, kan rin lo nak cu midang theih ter rero ding asi lo. Midang tlukril ding phan a um. Khrih ih a nauta bik hrang ah t□ih a nung. A sim mi cu, zo khal in hi nauhak te bang tuk pakhat khat keimah i zum nak ihsin a pialtertu cu a hngawng ah fangcang rial nak lungtum thlahi tahrat in tiffinrial sungah t□uul thlak sisehla a mai hrang ah a t□ha sawn a si” (Mtt 18:6).

Kan rinum nak cu siar tlak lo in mal hmansehla kan phuan pi pei. Goethe ih a sim mi vek in, Na zumfek mi ruangih na nngah mi cu i t□hen ve aw, a um asi le, asinan na zum tak lo micu fingkhawi thiam aw, kei khal kei mah neih mi in i daih a si.

February - 5 “Bawipa, nang cu ziangkim ti thei na si ih, na duh mi hmuah-hmuah cu na tuah thei ti ka thei” (Job 42:2)

Pathian ih tumtah mi cu hnaihok ti a um dah lo. Milai cun tawn theih nak a nei thei, a sinan Pathian cun amah daan a nei. Milai cun sim ding tampi a nei thei nan Pathian cun a khum nak bik t□ongkam a nei ding. Solomon in in sim mi cu, Bawipa na dodal a si ah cun milai ih fimnak thiamnak le, theih finagnak pawl in a lo bawm thei lo ding (Thufim 21:30). Cule Jeremiah ih a bet mi cu, “Bawipa in a tumtah nak tuah suak zo a si” (Jer51:29).

Josep in a u pawl in a mah cu Midian teih hnen ah zuar in lam pit ding ah an tawlrel, asinan an tuah mi hmuahhmuah cu Pathian tumtah kim ding ah a si. Cuih Midian minung pawl in Josep cu Egypt ram bawi le a minung pawl runtut si nak ding bom nak pek tu pawl an si.

A nuih pum sung ihsin mitcaw in a suak tu pa cu Jesuh a rin ruangah khua a hmusal, cutikah Judah upa pawl in an maicam ihsin a daw. Cucu an hrangah neh nak a si maw? Si lo, Jesuh in a lamdang in a hruai sal ziangah tile a t□ha mi tuu khal pa cun, “a tuu pawl an hminin a ko ih a aw cu an thei ih lengah a suah pi” (Johan 10:3).

Misual pawl in Jesuh cu an kaih ih cross parah an kheng, thih tiang in an t□hat. Asinan Peter in a sim mi cu, Pathian a mai khuakhan nak vekin nan kut sungah Jesuh pek ding kha a rak relcia mi a si. (Dung 2:23). Pathian in Jesuh cu Bawi si ding le rundamtu si dingah misual pawl ih kut cu a hmang.

Donald Gray Bamhouse ih leilung nei tu milian pa ih thuanthu a sim t□heu mi cu, cuih milian pa cun a lo sungah a mawi zet mi thingkung a nei. A iksik tupa in ziangtin a sim ti le a thim lak ah cu pa cu milian pa ih lo ah a feh ih hluah le hreipi a keng pha in cui thingkung hnuai ah a thleng ih zan var ten a hau ih a tluk hlan ah khua a vang. Ni a suak tikah rangpar ah mi pa hnih cu a ra ih cuih pahnih lak ah pa khat cu lo nei tu milian pa a si. Cuih thing hua tu pa cun a hau mi thing kung cu zamrangten a tuul ih lo nei tu pa par ah a tluk ter. A sinan a tek pi pa khat cun a dang thing kung a do ih ruang ah a hau tupa hnen lam sawn ah a ril ih thing in a hnen ih a thi. A thi hlan te ah lo nei tu pa hnen ah na thingkung mawi bik cu ka haungah na riam maw tiah a ti. Lo nei tu pa cun inn ka sak duh ruang ah thing ka hau ding in ka ra a si, a ti. Ka hau duh mi thing cu zan var te na hau mi kung cu a si, a ti.

February - 6 “A thu kan theih taak ah ti a tawk ti men in nanmah le nanmah bum aw hlah uh. Nan theih mi kha tuah suak tum uh” (Jeim 1:22)

Khawm nak ah tel, thuzir, kai nak ah tel cu Pathian hnat□uan asi tiah in bum ol te a si. Thu kan theih mi le kan sim mi cu tuah suak ding a si ih kan palh mi pawl nuam tete in in rem t□hat ih Pathian duh daan theih fiangter tu tla an si. Kan tuah ding mi a tamtuk ti ih ruah cu mah le mah bum awk nak a si. Lei taksa duh nak ah ka nung lo,

thlarau mi ka si tiah kan hmuh micu mah le mah bum aw kan si. Thutak sungah ka nung zo kan ti mi khal cu mah le mah bum awk nak a si. Mi aa na cingih ka fim a si tiih hmuh awk nak cu mah le mah bum awk a si.

Jesuh in mifim pa cu a thu a thei ih a tuah tu cu a si ati. Miaa pa cum a thu a thei ih ziang hman tuah to in a um a ti.

Thusim ngai ih , “thu sim a t□ha tuk” ti men in a daih lo. “Ka theih mi pakhat tal tuahsuak ding” tiah tuah suak tu kan si a t□uul. Mi pakhat in a sim mi cu, “thusim a t□ha ti mi cu kan ruah nak in thun lawng a si lo, kan thinlung ah ralring nak in pek ih a thup mi in phawrh sak hlei ah tuah suak dingah in phur ter a si” a ti.

Thu sim tu pa in a thusim a laifang ah a ngai tu pawl hnen ah thu a sut mi cu khawm thawk nak ah an sak mi hla hmin a sut, zo hman in an thei lo. Cu le a thusim mi Bible catlang a sut sal, zohman an thei lo. Cu le thu than nak ah ziang mi thu an than tiah a sut sal, zo hman in an thei nawn lo. Cuih mizapi cu kawhhran lek tu pawl an si.

Khawm ding tin ten mah le mah kan suh ding t□heu mi cu, “ziang ruangah ka khawm? Pathian t□ongkam ngai ding hiar nak ka nei maw? Thu i sim tikah ka tuah suak pei maw? ti cu a si.

A thi mi tipi (Dead Sea) tiah ziang ruangah an ko ti le tidai a luh nak lawng a um ih a suah nak a um lo. Kan nun khal ah tuah suak lo mi thei nak cu a thi asi. Bawipa ih thusuh mi cu, “ka sum mi hman nan tuah lo ih ziangah Bawipa Bawipa tiah in ko?

February - 7 “A thinglamtah parah kei cu Khrih thawn thah mi ka si zo” (Gal 2:19).

Bawi Jesuh cu cross parah thih nak a tuar tikah ka aiawh ih thih lawng asi lo, ka hrang ah a thi asi. Ka hrang ah thi lawng si lo ih kei mah thi vek in a thi a si. Thih nak a tuar tikah kei mah ka thi a si ti nak a si. Kei mah ka si nak hmuah hmuah cu Adam ih fa, nunhlun nei, sual fa pawl cu cross parah khen bet in a um zo. Pathian ih hmuh daan ah ka taksa hiar nak hmuah hmuah cu a um nawn lo.

Cu lawng si lo! Runtu Bawi an phum tikah kei khal phum cih ka si. Kei cu Khrih phum nak ah phum in ka um cih a si. In hmuh sak micu Pathian hmuh ah “Kei” timi nunhlun cu a kumkhua a cem ti mi a si.

Cule Jesuh thihnak ihsin a thawhsal tikah kei khal ka thawhsal ve. Asinan in hmuh sak mi cu hi tawh ah a phun dang. Phum cih ih a um tupa a thawh sal nak a si lo. Nunhlun thawhsal a sil lo. Khrih sungih a nung mi nunthar cu a si. Khrih thawn nunthar ah nunciuh dingah ka thawhsal mi asi.

Kan nun ah neih thei mi a si tiah Pathian in in hmuh. Tuah Pathian in ka nun nak ah nunthar ah nung cih dingah a duh. Thih nak ah a thi zo mi ka si tiih hmu aw ding ah Pathian in in duhsak. Asinan ziang tin ka nung?

Sual forh nak kan hnen ah a thleng tikah thil t□ha lo tuah nak lam pan in fehpi ding ka si lo. Ka sim nak ding micu “sual ah cun thih cia mi ka si zo,” nang cu ka bawi, in uk tu na si nawn lo, nang thawn pehzom nzk ah cun a thi mi ka si zo, ti ding ka si.

Nitin in ka nunhlun cu Jesuh ih thlan sungah phum zo mi ka si ti mang ringring ding ka si. Sim duh mi cu, cuih sual nak thawn seng aw mi ka si nawn lo.

Netabik ah, kei cu Khrih thawn thosal tu ka si ti in nunthar thinlung thar, duh nak thar, hmuh nak thar, zalen nak a thar le huham thar” thawn nung ding ka si.

George Muller in a nunnak ah Khrih ih thawhsal nun a hmuh nak ih a sim mi cu;

“Kei ka thih ni ah a cang mi thil cu, George Muller a thi zo, a hmuh nak, a theih nak, a duh nak, leilung ah a thi zo, in duhsak lo hman ah ka rualpi pawl lole ka u le nau pawl in in duhsak lo, in zawmtai hman sehla ka thi zo. Pathian hnenah ka si ti theifiang nak hmuh ding lawng ka thei.”

February - 8 “Ka hnenih a t□ang lo tu cu i dodal tu an si. I fingkhwampi lo tu cu a t□hekdarh tu an si Mtt.12:30)

Jesuh in Farasi pawl hnen ah a sim mi t□ongkam a si. Jesuh ih mangbanga thil a tuah mi cu khuasia bawi Belzabuk hnen ihsin a si tiah ngaihthiam thei lo sual tuah tu pawl an si. Cuih Farasi pawl in Jesuh cu Messiah, Israel pawl ih runtu Bawi tiah an zum lo nak a lang ter tu a si. Ziangah ti le an nih in Jesuh Khrih lamah an tan lo ih an tih thei tawp in an dodal. Ziangah tile an nih cun Khrih lamah an t□ang lo ih dodal nak lawng an tuah.

Jesuh ih hnat□uan nak a thleng tikah mangbang za thil um daan vek ih a si lo mi, pawl lawng a si. Bawi panih nei a theih lo. Khrih lam ah a t□ang lo tucu a dodal tu an si. Mi pakhat in thu a t□hen thiam lo, ka thei theih lo a ti si le thu a t□hen cia a si zo.

Khrih thawn pehpar in thu tak a suah tikah duhningza thil a thleng dah lo. Bible thu vek in zum tu kar lak ah ruahnak bang aw lo, hmuhmi bang aw lo mi cu a um thei asinan Khrih ih hnat□uan nak thawn cu a si lo. A.W.Toze in a sim vek in, “Rem t□hat thei mi thu lawng an si.” Jesuh Khrih ih Pathian si nak pawl, a thianghlim nak, milai ngaingai a si nak, sual a neih lo nak, mi sual pawl awawh in a thih nak, taksa thawn a thawhsal nak, van ah a kai ih Pathian vorhlah ah a to nak, a ratsal ding nak, cu thinsau ih felfai te in kai ding asi. Hi zum nak a hlon tu pawl cu rundam tu Bawipa cu a hrek khat lawng pam tu an si. Ca ngan mi pakhat cu;

“Khrih thu cu ziang vek in na ruah?

Amah sinak cu na thinlung tak in thei ding zuam aw,

Fiangten na theih hlan tiang cu

Na ring thei lo ding.

Amah cu duhning le duhning lo

Na hmu dan vek in a si.

Cutikah Pathian cu a duhnung zia na thei ding.
Cule a thinhen nak maw a lainat nak na hril ding.

February - 9 “..zokhat sisehla a lo dodal lo tu cu a lo bawm tu an si” (Lk 9:50)

A hmaisā ah cun hi catlang cu a tlun ih ta thawn a kalh aw a bang nan a kalh aw lo. Kha tawk ah cun Jesuh in Farasi pawl hnen ah a sim mi a si ih, “Nan nih cu kei mah i bawm tu nan si lo ahcun, i dodal tu nan si” tiih a sim mi a si. Asinan hitawk ah cun a bang aw lo. Dungthluntu pawl cu Jesuh hming in ramhuai a dawī tu pa cu an dawn. Cutikah an ruah lo mi cu an thei. Jesuh cun an hnen ah, “Dawī hlah uh, zinagah tile zokhal sisehla a lo dodal lo tucu a lo bawm tu an si” tiah a ti.

Rundamnāk thu ah, Khrih a bawm lo tu cu a dodal tu ansi. Asinan riantuan nak ah a dodal lo tu cu amah hua tu an si.

Kannah cu Pathian rian tu pawl do tu ding ah kawh mi kan si lo. Midang hna siatsuah lo ten a kau zet mi inn sung ah le a tumzet mi sungah hnatuan tlang kan si. Runtu Bawipa ih tōng “Dawī hlah uh” ti cu kan thinlung sungah ret ding kan si.

Hi tawkah Jesuh in Johan le a dang Dungthluntu pawl cu cuih pa hnen ah pehzom aw uh tiah a sim lo ti cu theih ding a si. Mi hrek in midang cu a phun dang in an langter. Hrek khat cun midang nak in titheinak an nei deuh. Hrek khat in midang pawl in a tōha lo tiah an ruah mi parah zalen takih tuah tu an um. Kan mah ih pom dan vek in a dang zumtu pawl khal an pom ding tiah ruat ding kan si lo. Asinan thuthangtōha nehna sungah kan lung a awi thei, Paul in a sim mi vek in, “Mihrek khat cu iksiik nak an nei ruangah le thu el duh pawl an si ruangah Khrih thu cu an sim ngai, sikhalsehla a hrek cu thinlung tluanglam mi an si nak in Pathian thu an sim. Cupawl cu duhdawt nak an neih ruangah an sim, ziangah tile thuthangtōha a tōantu dingah Pathian ih tōuanvo zemmi an hmu. Mi hrek khat pawl cu thinlung tluangnak thawn Khrih thu sim lo in anmah hamtōam zawruah nak thinlung thawn an sim. Thawng ih a um laiah hin harsat nak betcih vivo uhsi tin an ruat. Ziang hman a poi lo. Ka lung a awi zet ko thulung tōhalo thawn an sim ah siseh, thinlung tluang in an sim ah siseh, Khrih thu an sim poh ahcun ka lung a awi ringring ko ding” (Filipi 1:15-18).

Sam Shoemaker in thlun ding daan ih thusuh nak a suh mi cu, “Kan caan ah thim nak a dodal ih tleu nak tōha kan hmu ding cu ziang tik caan ah a si ding” kan pumpak ciar in kan tep ding mi cu Khirhstian hnatuan nak le Khrih dodal tu pa ih tiisuar harnak lak in hmai nor thei nak cu ziang tik caan ah kan zir theih ding maw?

February - 10 “Ka sim duh mi cu hitin a si: Thlarau in nan nunzia a uk a si ahcun minung tisa hiarnak cu a di nan riamter lo ding” (Gal 5:16)

Thlarau ih uk mi nun ti cu ziang mi a si? A ngaingai cun a thlun thei lo ti ih ruah nak le theih harsa zet micu a si lo.

Pakhat nak ah, na hmang ding mi ni nikhat ih a hmaisabik ah thlacam nak in thok aw. Na nun nak ah na theih mi sual nak hmuahhmuah cu phuang suak awla cutih cun Pathian hman tlak mi na si ding. Na caan cu thangtōhat nak ah hmang awla cu mi cun na thlarau ah lungawi nak a um ding. Na nun nak cu Pathian uk ter awla cu cun na nunnak in a sunlawih nak a lang ding.

Cu hnuah, Pathian tōngkam siar in caan hmang aw. Cu tikah na nun nak ah Pathian ih duh mi na thei ding. Cu le a ton mi thlun ah Pathian ih lam hruai nak pawl cu na thei fiang ding.

Cu tiih caan na hmang hnuah, na tōuan ding mi pawl cu tuah suak aw. Cuih na tuah mi pawl cu na nun nak hrangah a tlamtling mi hnatuan pawl ah a cang ding. Hi hi cu mi tampi ih hmuh sual thei bik mi cu a si. Thlarau ih uk mi nun cu leilung tlun thil le ri duh nak thinlung nei lo teih um cu a si an ti. A ngaingai cun nitin kan hnatuan mi parah fim khur te le rinum te ih tuah suak nak a si.

Ni khat sung ih sual nak cu na phuang ih na hlon a si ve ten, na lung sungah Pathian thangtōhat nak thlawsuah na ngah ding ih, thil tōha tuah duh nak thinlung na nei ding ih a tōha lo Satan ih sualforh nak cu sang lo in na um thei ding.

Cule na hrang ah Pathian duh nak cu cui ni sungah na thei thiam ih caan remcang laak ih hman thiam nak na neih ding a si. Thin har nak cu Pathian ih tiamkam nak ah a thleng dingih Phone a lo kawh nak, ca na ngah nak, mileng na nei nak pawl cu Pathian ih khuakhan mi ah a cang ding.

Harolo Wildish ih a ngan mi cauk pakhat ah hi tih vek in a ngan;

“Na sual phurrit hmuah cu na tan ih Khrih in a tōheh zo mi hnatuan ding mi pawl khal thlarau thianghlim ih hnatuan nak parah ret in um aw” a ti.

Zingtin te in mah le mah cu thlarau thianghlim ih hruai nak ah ap awla thangtōhat in um aw, cule na tuah ding le na tōuan ding mi pawl cu Pathian ih hoha nak ah ret aw. Sunvui ten a thu ngai le a hman mi, a thu zirh mi, lam hruai mi le na theih mi pawl cu a hnatuan nak a si tiah siar thiam aw. Thlarau thianghlim cu kan nun nak ih in uk tu a si tiin zum in rin ding asi ih mah le mah hoha ding zuam rero mi cu a mah hnen ah kan ap a si ahcun thlarau ih a theei, a rah cu kan hmu dingih a mah duh nak le a sunlawih nak ah cang ding a si.

February - 11 “Nun nak le thlarau an ton awknak le hlikhlo le thlik an peh awk nak tiang tlang koin a sun thlek thei a si” (Heb 4:12)

Bible sungah minung ih thu asim tikah thlarau, thinlung le taksa tiin a t□hen. Hi thu cu kan zoh tikah cuih thlarau, thinlung le taksa cu a pakhat ciar in an t□hen aw thei lo. Sual cun Pathian ih a duhsak mi pawl a linglet thluh. Tuah minung in taksa cu hmaisabik cule thinlung, cule anet nak ah thlarau an ret.

Mit ih hmuh thei lo t□henhnh cu thinlung le thlarau asi. Thlarau cun Pathian thawn pawl awk nak nei ding aduh. Thinlung cun mah ih hiar nak le ruah nak tuah ding a duh. Thin lung le thlarau thu cu a nepnawi tiang in t□hen thei cu a si lo, asinan thlarau ih im daan le thinlung ih um daan cu kan thei thei ko.

Cule thlarau thu ti cu ziang mi a si? Khrih khaisan thusim nak thlarau thianghlim ih huham thawn Jesuh Khrih hmin in Pathian hnen ah thlacam nak, thlarau thianghlim in pek mi huham le Bawipa duhdawt nak thinlung thawn a hnat□uan nak, thlarau le thutak thawn Pathian biak nak pawl cu an si.

Cule thinlung thu teh? Milai duhzawng ih thu sim nak le mah le mah khaisan nak ding thu sim nak, thinlung tak tel lo milai ih mithmai zoh ih thlacam nak, ngah duh ruahih le mah hrang lawng zoh ih Pathian hnat□uan nak lo le taksa duh nak lawng zoh nak, hmuh thei lo thlarau lam si lo in mit ih hmuh thei mi thil le ri par ah lungput ret ih Pathian biak nak pawl tla an si.

Paul in, kan nun nak ih kan hnat□uan nak ah, sui thawn asilole ngun thawn, asilole lungmankhung thawn, mihrek cun zanthing thawn, asilole hrampi thawn, tiah a t□hen. Thlarau lam duh nak vek ih a t□uan tu cu Pathian thut□hen nak mei sa in a lang dingih a siatsuah thei lo ding.

February - 12 “Mi in Pathian cu hi tlangah siseh, Jerusalem khal ah siseh, an biak lo caan a ra thleng ding”(Johan 4:21)

Samaria mi pawl hrang ahcun an Pathian biak nak hmun cu Gerizim tlang parah a si. Judah pawl hrang ah cun Pathian biak nak hmun cu Jerusalem a rak si. Asinan Samaria nunnau nu hnen ah Jesuh in thupek thar a sim; “Pathian a bia taktak mi in Pathian cu thlarau le thudik thawn an biak caan a ra thleng ding, cuih caan cu atu ah a ra zo. Cu tiih biak cu Pathian in a duh mi asi” tiah a sim.

Leilung tlun ah Pathian biak nak hmunkhat lawng a um nawn lo. Kan caan ahcun a thianghlim mi Pa ruangah a minung a khawm. Jakob in a t□ongmi, “mi phun tampi in ngunkhuai an pe dingih, upat nak in a hmaiah an kuun ding” (Seem 49:10) cu a kim ter.

Kan nih cun a mah hnen ah kan khawm, a mawi zet ih sak mi inn le awnring mawi hmun ah kan khawm lo, ih milai hnen ah le milai ih tuah mi ruangah kan khawm lo. Jesuh Khrih cu in hip tu asi.

Leilung tlun ih hmun cu a thupi lo, inn khan, inn sung, tualrawn ah khal kan khawm thei. A dik mi baik nak ah vancung thawn a peh mi thianhlim hmun ah zum nak thawn kan luh thei ih Pathian cu cuih hmunah a um, ih Jesuh Khrih khal a um, ih vanmi pawl khal an um ve. Bible hlun sungih mithiang pawl khal cuih hmunah an um. Cule Khrih ah a itthat tu pawl khal an tel. Thlarau thiang hlim ih huham sungah Jesuh Khrih thawng in Pathian hnenah kan thinlung sung ih biak thei nak caan t□ha cu in pe a si. Curuang ah kan leilung taksa cu leiah asinan kan thlarau in a rehthei lo nak cung van sang ih nunnuam nak hmun tiang kan thleng thei asi.

Kan Bawipa ih t□ong mi thawn a hlei aw maw? Ka hmin in mi pahnih siseh, pathum siseh, nan pumkhawm tikah nan hnen ah ka um ve asi (Mtt 18:10). A hlei aw lo, amah ih hmin in a minung pawl khawm awk nak hmun ahcun a lamdang in a teel ve a si. Kan thlacam nak pawl le kan thangthat nak pawl cu a lak ih Pathian hnen ah a pek. Kan kaih mi Jesuh kan nei cu ziang tluk ih caan t□ha a si so.

February - 13 “Nan baak micu pakhat le pakhat duhdawt awk nak lawng kha si seh” (Rom 13:8)

Hi catlang cu ziang tik vek hman ih leiba nei lo ding ti ih kham awk nak ih hman ding cu a si lo. Leilung kan nun nak ah hin ti man, mei man le a dangdang sum leiba thawn kan luat aw thei lo. Phun dangdang ah khal, thut□himnak ah, thilri aamakhkan thawn inn lei ih thla tin in pek sal nak ti vek. Cule tu san ah leiba, mi paisa puk loih sumdawng ding cu a cang thei lo vek ah a cang.

Asinan, hi catlang cun a dang tuah ringring mi dankham mi a si. Leiba cu pek thei na in pek duh lo, mi sum cawi micu a man thawn kaih aw lo ih rul sal nak, tangka baak mi rulhsal ding dai thlang nak, a t□uul lemlo pi ih mi baak hmang nak, mah ih baak mi cu midang hnen ih puh nak, cuih pawl hman lo ding ih don kham mi a si.

Hi catlang cun leiba cawh taimak nun neih nak ihsin in run duh ih in sim a si. Leilung thil le ri ah thin buai ih nun hman lo ih um nak cu Khrihstian tetti t□ha lo mi a si.

A thutlang pi in cun, sumpai tlun ah a mawi tawk le a felfai teih kaih thiam ding a si ih kan thei ding mi cu “cawi tu cu coihtu ih sal a si” (Thufim 22:7).

Khrihstian nun nak ah kan baak ding mi thil pakhat cu khat le khat duhdawt ding a si. Zum lo tu cu kan duhdawt ding ih thuthangt□ha sim ding ih t□uanvo pek mi kan si (Rom 1:14). Zum tu pawl cu kan duhdawt ding ih kan nun nak cu an hrang ah t□hat nak a si ding ih t□uanvo pek mi kan si (I Jn 3:10). Cutiuh kan duhdawt a si le buai nak cu kan nun ah a um thei lo ding. Paul ih a si mi cu, “cuih duhdawt nak cu daan kimter tu asi” ati.

February - 14 “Maw Bawipa, atuah kan parih thihphaih nak an tuah mi tla hi nang mah in run thei hram awla kannih na sal pawl tla hin na thu cu ral t□ha zet ih kan sim thei nak dingah in bawm hram” Dung 4:29)

Hlan ih zumtu pawl cun hrem nak phun kim an ton tikah acang mi thil umtudan thleng ding ah an hngak lo. Cu hnak in cuih a cangmi thuhla cu Pathian cawisan nak ding ah an hmang.

An nundaan thlun dingah cun kan palh ringring a si. Thil umdan mai duhzawng si hlan tiang tuah lo ih kan um. Ke kai nak a dam mi lung a si tiih hmu loih in kham tu lung a si tiah kan hmu. Thil um dan zia cu a t□ha lo zawng hmuh nak kan nei t□heu.

Tlawngta pa in buaih a ngah hlan tiang Pathian hnat□uan lo in a um. Cule nupi neih ding lam sawn ah a pan. Innsung sang pumcawm nak in a buai ih hnat□uan bang tiang pin sin a lak hnu lawng ah Pathian hna t□uan ding tiah a ti aw. Cu tawk ah a thazang le a tumtah mi khal a hlo ih a sung pek nun thawn a nung ta.

Asi lo le hnat□uan t□hat lo nak lam ah in hruai tu mi dang thawn kan tong aw. Cuih milai cu kawhhran hruai tu khal a si thei. Cu pa cun rinum tak ih hnat□uan thei tu a si ruangah uar nak thinlun kan nei. Cucun ziang tin kan um ti le cupa vek ciah in kan um ih a hnat□uan vek t□uan ngah lo cun kan tiih ziang hman t□uan lo in kan um. Cuih thinlung put neih ding mi a si lo hnat□uan t□ha hngak ih um men cu t□hat hmem nak a um lo.

Joseph in thawng inn in a suah nak ding ah to men in a um lo. Pathian hna cu thawng inn sung khal ah a t□uan. Daniel in Babylon sal sungih sin Pathian hrangah huham a nei tu a cang. Saal tan nak ihsin a suak tiang a hngak ih a to men ti bang sehla a tlai tuk men ding. Paul khal in Efesa, Filipi, Kolose le Filemon cakuat pawl cu thawng inn sung in a si. Thu um dan a t□ha deuh nak a hngak lo.

Kan nunsungah thu um dan a t□ha thluh ti a um dah lo ding. Khrihstian kan nun ah khal thil zaten a t□hathluh, lamtluang thluh ding timi thu kam a um lo. Cu ruangah, hant□uan nak ah siseh rundam nak ah siseh a tu hi can t□ha a si.

Luther in, “zo khal in na hnat□uan mi a t□hathluh, lam a tuang thluh ding hngak ih a um tu cu ziang tik hman ah hnat□uan a t□heh thei dah lo ding” ati. Cule Solomon khal in a sim mi cu “Thli lawng a zoh tu cun thlaici a tuh dah lo, khawdur lawng a thlr tu cun rawl a la dah lo” (Thusimtu 11:4).

February - 15 “Na tangka sumtuah nakah hman aw, Ni khatkhat a miat na ngah ding” (Thusimtu 11:1)

Tangka timi cu amah tangka lala ihsin a suah ter mi a si. Egypt ram ah thlaici cu tidai a luang nak ah an tuh t□heu ih cuih tidai a kang tikah a kho t□heu. Asinan hma khat te ah a kho thei lo. Rawl khawm can cu mi tampi a duh.

Tusan ah a silo lih mi san ah kan nungih zamrang ih ngah lohli nak mi kan duh. Hma khat te ih ngah thei mi a cia lep thil lampi kan nei.

Asinan, Khrihstian kan nunnak ahcun cutih vek asi lo. Kan tuah mi cu hmakhat te ah pek cih in a um lo. Kan thlacam mi khal kan ngah lohli lo. Kan Pathian hnat□uan mi khal a rah kan hmu lohli lo.

Bible sungah thlarau lam hnat□uan nak cu lothlo tuih hmuhsak nak ah tu le tu in in sim. “Thlai ci a tuh tupa in ci a tuh . . . , Kei cun ci a tuh tu ka si, Apollos cu tidai a toih tu a si, asinan a t□hang ter tu cu Pathian a si.” Hmai sa ah a kho, ih a par, ih a rah suak, hi cu nuam tete ih a t□hang mi a si ih caan reipi a duh. Rawl kung cu a t□han lohli nan a rah suak ding cu reipi a duh.

Curuangah hmakhat teih ngah lohli duh nak thinlung cu lungput hman asi lo. Hma khat le ih ngah loh li duh nak cu puitling nun a si lo. Thil a t□hen thei nak dingah hmais a mi pakhat ih sim mi parah a lung lohli pa cu mifim a si lo. A ngaingai ahcun kan ton ding mi cu bang lo teih a t□ent□o in pek, thlacam ih t□uan ding a si. Na hnat□uan mi cu Pathian hrangah thulolak a si lo tiih lungfek te in tuah ding a si. Cu hnu lawng ah a rah na hmu ding ih na thazang ruang ah asi lo tin a thei ding. A tlamtling mi t□uansuah nak cu a neta bik kan t□uan mi hmuah-hmuah ih a rah kan hmu nak ding hmun van kan thleng hlan tiang cu a si thei lo ding.

February - 16 “Hnihnak aw in riahsiat nak aw a khuh thei ding, sikhalsehla lungawi nak a cem tik khal ah riahsiat nak cu a taang ringring” (Thufim 14:13).

Kan nun nak ah ziangmi khal a famkim ti a um dah lo. Hnih nak phun kip khal cu riahsiat nak a kom aw thotho. Lungmankhung khal cu tlaksam nak a um thotho. Mi zate in famkim lo nun cu kan nei cio.

Tumtah sang zet mi neih cu a t□ha, Pathian in famkim nun nei ding hiar nak kan sungah in pek. Asinan a cang mi parih hram bun nak lung nei ding khal a t□ha ve. Hi leitlun ah a tlamtling mi famkim nak cu kan hmu thei dah lo ding.

Mino pawl in an innsungang lawng cu to-aw thei innsang a si tiah an ruah men thei. Cu lole a nu le pa hi san a man lo tiah an ruah thei.

Kan kawhhran hi cu a siabik, khawm ding le a har, a nuam lo tiah ruah a awl te a si.

Silole mah ih rualpi pawl hmuah bawm tu t□ha an nei tumtah t□ha an nei tiah ruah a awl te. Kan nun ah a um thei lo thil pawl cu kan hngak thei.

Kan theih ding mi cu zokhal tlaksam nak an nei cio ticu hmuh thiam ding a si. A fim, a thiam bik mi pa hman a famkim lo nak a tam deuh, cuih tlaksam nak parah thinhar nak nei hnak in zumtu kan tih thei tawp in thil t□ha tuah ding sawn a si. Kan zaten tlamtling lo kan si, asinan a tlamtling, tlaksam nak a nei lo tu Jesuh kan nei.

Kan ruah micu, Bawipa in hi leilung tlun ah diriam um lo famkim nak duh nak thinlung inpek mi cu amah famkim nak hmuh thiam ih hawl thiam ding ah a si ka ti. Nun famkim cu a mah hnen lawng ah kan hmu thei ih a mah hnen ah cun thinhar nak, lungkim lo nak ziang hman a um lo.

February - 17 “Thinpit ih ka um tikah na ra ih, ka thaw i veng ter” (Saam 4:1)

Thli a hrang lo mi tipi ah lawng hna t□uan tu pa cun ziang hman a tuah thei lo” ti cu a dik a si. Harsat nak ruangah thinsau nak kan nei thei. In nam mi thaa ruangah tum deuh in kan t□uan thei.

Leilung mi pawl hman in harsatnak sungah fimnak ih man an theih thei. Charles Ketterin in voikhat ah a sim mi cu, “Buai nak cu t□hanso nak ih man a si. Buai nak thuthang lo cu ka hnen ah keng hlah uh” ati.

Asinan athupibik ah Khrihstian nun tak cu harsat nak ih man thawn tetti a ra mi a si. Kan siar t□heu vek in, “Harsat nak cu t□uan lo in, kumkhua harsat nak cu tuar aw” ti a si.

Ca ngan tu pa in a belh mi cu;

“Nomnak hla sak ih khual a tlawng mi tleu ih fa pawl cu thimnak ruangah ka theih mi a si” tiah hla an sak pei maw? An hlarem pi cu pa ih inn a khat ter, a thim mi khan sung ihsin an hlarem aw thang cu a ring.”

Spurgeon in a hmuh mi cu, “Zangfah nak ruangih ka co mi thin daih nak, caant□ha pawl cu man a nei lo ding cu ka phang a si. Asinan ka thinhar nak, thin nat nak, lungsia nak ihsin a theih mi a co mi cu a t□ha ti ka thei. Sobul lo thil thar ih remt□hat mi cu ka nei lo, nat le thu sia le buai nak cu ka inn remt□hat tu an si.

Cule ziangah kan mang a bang ding? Hebru cakuat ngan tupa in in sim mi cu, “hremnak kan tuar tikah kan tuar lai ahcun kan lung in awi ter tu siloin kan riah in siat ter tu an si. Sikhalsehla a hnuah cun cubangtuk hremnak in nun-sim nak a tong tu pawl cu an nunnak ah daihnak le dingnak laksawng an ngah ding a si” (Heb 12:11).

February - 18 “Mi t□halo mi thawn hmuhkhat ah mi t□ha mi tla cu na that ko ding maw?(Seem 18:28).

Kan nunnak cu thuk zet ih ruah tikah theih a harzet mi thil um dan tampi a um ih leilung tlun ih thil a cang mi poh cu a felzet mi Pathian ih thut□hen mi a si tiah lungput kan nei nak lawng in a si thei.

Mi upa a cang hlan ah ziangah cu nauhak ten a thi tiah thu suh ding khal a um. Kan theih mi cu, “Pathian zaangfah nak cu an mah hrangah a si ih Jesuh Khrih ih thisen in rundam an siding” tiah kan zum. Asinan mi hrek cun an lung a kim lo, Pathian cu a dikmi a si tiah kan sim mi cu hmuh thiam ding a si.

A reh thei lo mi elawk nak, hril nak le a hril cia, khal a um. Pathian in mi hrek cu a dan mi hnak in hlei cuang deuh in rundam si dingah a hril maw? Calvin le Arminian pawl in an mah hmuh dan vek in an sim, kan theih dingmi cu Pathian cu dikzet ih thu a t□hen tu a si ti cu a si.

Cule misual pawl cu an lian deuhdeuh nan mi fel pawl cu harsat nak an tong tiih a diklo mi vek in khal a um fawn.. Milai in ziangah Pathian cu soal a luh dingah khuan a pek tiah kan awloksong t□heu. Cule nat nak, farah nak, rilrawng nak, taksa le thinlung tha lo nak cu kan tong t□heu. “Pathian in thil tinkim a kaih a si ahcun ziangah so hi thil pawl cang dingah khuan a pek? tiah phunzai lo in umding kan si.

Cucu zum nak let mi cu, “Pathian in thilsual a tuah dah lo ti kha, fiang ten kan hmuh thei tikah kan theih thei mi cu leilungtlun ih a cang mi thil hmuahhmuah cu a dik ten thu a t□hen mi a si.

“Pathian ih thil a tuah mi hmuahhmuah cu,
Kan theih fiang ding ahcun,
Zoh lawng in a theih thei lo,
Thuthup cu a thuk tuk ih,
Thih nak, nun nak le
a cem thei lo raal do awk nak,
asinan kha tawk ah, a t□ha mi hmuh nak in,
kan hmu ding cu hitin a si, “Atuah micu a dik a si.”

February - 19 “Minung in a mai atnak ruangah siatral nak an tong t□heu, cutikah Bawipa an mawthluk (Thufim 19:3)

Bible vek ih psychology t□ha a um lo. Hmun dang ah hmuh thei lo mi milai ih nundan thu a sim. Hi tawk ah, milai ih lungruh nak thu in sim ih mah le mah mawthluk hnak in Pathian sawn mawh an thluk.

Ziangtluk in a dik ti cu, Khrihstian ka si tinacing in nu le pa soal tuah nak ah nung tu pawl kan thei.. Asinan an sir aw maw? Siir aw hlah, cu hnak in Khrih dodal nak ah an hman, an zum nak an hlon ih Pathian thei lo tu ah an cang.

Kan theih t□heu micu tluk nak ihsin dodal nak a suak a si. A.J.Pillock in khawm nak ah mino pa pakhat in cathianghlim ih thu pawl cu a hlon tum ti a sim mi cu, “ziangmi soal hi na lungkim ter tu bik a si” tiah a suh tikah, cuih mino pa cun a khuk a bil ih a soal cu a phuang ih ngaih nuam lo zet mi thu a sim.

Mai soal ruangih ngahmi, cang mi thil cu minung in Pathian ruangah an ti t□heu. W.F.Adenry in, “Pathian ih tuahhlah tiih kham mi tuah ruangih a cang mi thil ruangah a si ti an thei lo”ati.

Hi catlang in, “zo khal thil t□halo a tuah tu cun tleunak a hua ih tleunak sung khal ah a ra lo ding, ziangah tile a thil t□halo tuah mikha a lang pang ding ti a phang” (Jn 3:20) cu ziangtluk in a dik. Dungthlun tu Peter t□ongsan hman mi pawl ralring ding ih in pek mi vek in, “An mah ih hiarnak thlun in an nungih cuih nun dan cu diriam ko in an tuah” ati. Pollock ih sim mi cu, hi cu Pathian thudik cohlang thei lo nak a suah ter ih a nun nak in cuih thudik cu a kham. Milai in Pathian duh lo mi soal le tisa hiar nak sungah nun ding cu a peih. Bible ih hruai nak nun an nei nawn lo.

February - 20 “Ka thusim duhmi ka sim hlan cu rawl ka ei hrih lo ding” (Seem 24:33)

Abraham ih hnen um pa in a hnat□uan ding mi par ah helh kam nak a nei vek in kan nih khal neih ve ding a tuul. Kan tuah ding mi pawl cu hma khat te ah tuah thluh ding ti a si lo. Thil hmuahhmuah cu hmun khat ah t□uan thluh ding khal a si lo. Asinan mah le mah cu hnat□uan nak ah ralring te ih um ding asi.

Robert Frost thinlung vek ih nei ding kan si, a sim mi cu,
“Ka feh ding mi hramlak cu, a thim le a thuk nan duhnung za an si,
Asinan ka feh ding tiah ka kam zo,
Cule ka it hlan ah peng tampi ka feh ding.”

Hmun dang ih a ngan mi cu;
“Nazii 12 a rei zo nan a poi lo
Helhkam nak thinlung ka nei,
Tuu khal t□ha, kan hnen ah um nak hmun,
Na um nak hmun tlang cu kan hawl ding”

A cazoh nak le a um nak inn khan kip ah Henry Martyn ih zuk a ret ih Charles Simeon in a ret nak san a sim mi cu, “Martyn in a zoh ih a sim ringring mi cu, thutak in tuah aw, thu tak in tuah aw, man nei lo in ret hlah, thupi lo vek in tuah hlah” tiah i sim t□heuh ih kei in, a si, thu tak in ka t□uan ding, thu ngai suah in ka t□uan ding, man nei lo in ka ret men lo ding, ziang ah tile thlarau hlo pawl hrem nak an tong ih Jesuh cu sunlawih a si ding, ziangah tile thlarau hlo pawl cu hrem nak an tong ih Jesuh cu sunlawih a si ding tiah kan biak aw t□heuh ruah ah Martyn ih zuk cu a ret mi a si a ti.

Dungthluntu Paul ih sim mi, “Ka tuah mi cu pakhat lawng a si . . . , ka hmailam ih a um mi kha ban dingah ka daw i rero asi . . . cuih laksawng cu Pathian in Khrih Jesuh sung ihsin kumkhua nung dingah ih run kawh nak kha a si (Filipi 3:13-14).

Cule kan Bawipa Jesuh khal cuih thinlung thawn a nung ve si lo maw. A sim mi cu, “Tihnim nak lak ding ka neih micu tuah t□heh a si hlan cu ka thinlung a bang zet (Lk 12:50)

Khrihstian nun sungah hnat□uan theh ti a um dah lo ding.

Febraury - 21 “Ka miphun pi lakah hin sam mi zianghman ka nei lo”(2Siangpalang4:13).

Shunem khua ih um nunau milian nu ih Elisha cu khual thiam nak a pek. A pasal hnen ah cuih profet pa in a mah khan te nei dingah innkhan sak ding a sim. Cuih mi zangfah thiam inntek te hnen ah cun laksawng pek ding ah Elisha in an hrang ah a tuah ding mi a suh ih, siangpahrang maw, raalbawi maw, tiah hril ding a pek. Cuih nu ih a leh mi cu, “ka miphun lakah hin sam mi ka nei lo” tiah ati.

Hi nu cu fimkhur zet nu a si. Cuih siangpahrang le raal bawi le a dang leilung lian nak in kan thinlung a hnen thei lo. Leilung mi pawl ih hril nak cu mihrang le miphun hrang an si dah lo.

Thuthangt□ha sim nak hnat□uan nak ah hmin thang zet mi pawl thawn pehtlai nak ka nei dah, asinan ka phuang duh mi cu a tamsawn ah beidon nak, remcang lo nak tampi ka tong. Khrihstian hnat□uan nak a hmu deuhdeuh ih ka tha a nau deuhdeuh. Hril ding dang nei pang sehla, thinlung tangdor tu, lei ah hmin thang lo si nan van ih theih pi tu, milai pawl i pek aw ka ti ding.

A.W.Tozzer in a sim mi vek in, “mi thiang mi pawl cu a rin, leilung duh tu pawl kan hmu, thanso nak ding tawl a rel tu pawl ka tong, inn hmaiah mah ih hmin cu ngan ih mi in a sak tu ka si tiah thei duh tu hruai tu khal ka tong, cowboy mi khal ka tong, U.S ram sungah Khrihstian phunphun khal ka tong, asinan ka thin lung in mi thianghlim mi ka hawl rero. Jesuh thawn a bang minung tong ding ka duh. A nagingai ah cun kan duh mi le sam mi cu milai pianzia sungin kan Pathian ih mawi nak lang ding cu a si. Mi hip thei zohmawi mi thianghlim, pakhat cu leilung t□hanso nak tuah tu, biak nak thil tuah tu mi 500 hnak in man a nei deuh.

Charles Simeon in, “A hmaisabik ni ih sin tui caan tiang a zoh rero mi cu leilungtlun ah a thiam bik mi thawn pawlawk nak ka neih mi le huham cah nak a neih mi cu Bawipa hrang ah hman dingih thinlung a nei tu pawl a si.”

Curuangah Sunnem nunau ih thlarau lam sunlawih nak a ngah mi cu ka t□ongkam, ka mi phunpi lakah hin sam mi ziang hman ka nei lo ti cu a si.

February - 22 “Hi bang tukin laksawn a pek nak cu Pathian minung pawlin Khrihstian hnat□uan an t□uan thei ih Khrih ih pum an t□hang so ter nak dingah a si” (Efesa 4:12)

Efesa 4 cu Khristian hnat□uan nak ah a famkim mi pawl hmuhsak nak a si. Cuih mi thiang pawl in a t□uan a si le laksawng khal a nung ding.

Simduh mi cu Khristian hnat□uan nak ah hlawhtling nak hmu thei ding ah mah lawng ih t□uan rero hnak in bawm aw ding asi.

Hi mi cu Paul ih tuah daan a si. Thesalon khua ah a feh ih zarh hnih, thum thuthangt□ha a sim ih cu le zumtu thar pawl cu a taan ta. A hnat□uan mi cu siat thluh ding ti ih t□ih nak lungput a nei lo. Efisa khua sial lo hmun dang ah kum hnih tlun a um dah lo.

Pathian in a minung pawl cu mah ih laksawng lawng uar ding le phen ding a duh lo. Thusim tu lawng si in a dang hnat□uan a si lo le ziang tik hman ah a dang hnat□uan a t□uan thei lo ding ih mi thusim mi lawng ring tu an si

le thlarau lam t□hanso nak an nei dah lo ding in Pathian ih duh mi thuthangt□ha cu ziang tik hman ah pung karh dah lo ding.

Ramdam missionary awng min zet tu William Dillon in a sim mi cu ramdam mission hnat□uan nak ah an ram ah a mipun missionary nei lo le tlamtling nak an hmuh dah lo ding a ti. Cucu ramsung hnat□uan nak ah khal a hman thotho, missionary paih hnat□uan a cem le cuih zumtu pawl an mah le mah hruai awk ding ah rin um ten ret ding a si.

Thusimtu pawl in kan dinhmun cu thih lo hlan mah ih ta vek ah kan ruat thei t□heu. Midang in kan mah vek ih t□ha ten an t□uan thei lo ding ah kan ruat t□heu. A sungih thil cang mi tete parah ka um lo le a cang lo tiah ka ti t□heu. Asinan thil umdan cu, an zir ding asi. Cu tiih an zir thei nak dingah sangka onsak ih zirhnak pek ding a si. Cutikah t□uanvo an thei ding ah t□hanso nak a um ding.

An mah lawng in hnat□uan an t□uan thei a si tikah an palh pang ding tiah silole tih nak lungput pek ngah lo nak ding a t□uul. Hnat□uan tu pawl cu ka sambau tuk tiah raut nak pek soal ding a si lo.

Pathian hnat□uan nak cu mi pakhat bulpak par lawngah hmun ringring ding tiih ruah nak cu a sia mi rauh nak a si, ziang tluk a fim a thiam si hman ah a mah par lawng ah hmu lo in midang zumtu pawl khal tuan ter ding a si.

February -23 “Hi thufim in mifim pawl kha an fim nak a karhter ding”(Thufim1:5).

Thufim sungah mifim le mi aa pawl ih thleih dan nak cu mifim pa in thu a ngai ding ih mi aa pa cun a ngai lo ding ti a si.

Mi aa ti tikah an thluak fim lo ti si lo in, theih thiam nak cu an nei ve ko. Asinan sim theih lo pawl an si. A tuah mi cu a theih mi sung ihsin a si ih,. A rualpi pawl in thu an sim a si le an palh nak lawng an hmu. A soal dan le a at dan zia rem dingah an tum rero nan an ti thei lo.. Cule cuih mi aa pa cun midang tlun ah mawh a phurh. Tuah a sumpai khal a cem ih a nun dan khal ningzah thlak a si zo. A hnat□uan khal siat nak lawng a si zo. Asinan a nun nak ah thilt□halo lawng a thleng tiah a ruat.Midang ih thusim mi cu a lung lo ih midang sawn thu a sim duh. T□ongkam lung duh zet minung ah a cang.

Mifim pa cun mah ti thei tawp ih suah deuhdeuh tu ah a canter ih midang pawl in a poi nak a thei ih luat nak ding lam an thei tiah a theih ih voi khatkhat ah a ruah mi cu a soal thei a si tiah a hmuh thiam. T□haten thu a t□hen thei nak dingah thu sim, zirh mi ngai nun a nei. A ngaingai in a t□hat zawng in pek mi thuron mi cu a hrang ah a t□uul, ziangah tile, “ruahnak t□ha petu tam nak ah him nak a um” (Thufim 11:14) ticu a thei. Midang vek in palh nak a tuah ngah. Asinan a palh nak cu a t□ha zawng in a lak ih hmai ih puitling nak hmu nak ah a hmang. “ka soal ngah, ka soal a si” tiah ti ding thinlung a nei. A fimmi nauhak pawl in nu le pa pek mi thu cu an thlun ih mi aa pawl in ziang an siar lo. A fimmi mino pawl in nun can ziaza thianghlim dingin cathianghlim zirh micu an thlun ih mi aa pawl cun an duhduh in an tuah. A fimmi upa pawl in Pathian duhdan vek ten thu an t□hen ih ma aa pawl cun mah ih duh dan vek in thu an t□hen.

Curuangah mifim cun an fimnak a karhter sinsin ih mi aa pawl cun an aat nak sungah an pil sinsin a si.

February - 24 “Adam in . . . amah hmuihmel kengin fapa a nei ih . . .” (Seem 5:3)

Lei taksa ah mah ih fa cu mah ih hmel zon in an nei t□heu a si. Adam in a mah hmuihmel keng in fapa a nei ih a hmin ah “Seth” tiah a sak. Mi in Seth cu an hmuh tikah an sim t□heu mi vek in, “a pa thawn a bang aw” tiah an ti men ding.

Cevak in thlarau fakhal cu mah ih hmuihmel vek in fa kan nei a si. Midang pawl cu Jesuh Khrih kan theihter tikah kan nun zia vek in an nun an langter ve. Hitawk ah lei taksa ih pa le fa zawm awk nak si lo in cawn cawp mi sawn kan sim theu. Khristian nun cu ziang vek a si ding tiah taht□him in in cawng theu. Rei lo teah innsungsang vek in an suah.

Tih duh mi cu ka thlacam mi vek in thla an cam ve ding. Pathian thangt□hat tu a si le an niih nun khal ah cu tih vek a si ve ding.

Thlarau lainat nak nei thei zet tu pa in a hruai mi thlarau fate khal cu cuih lainat nak nei tu ansi ve ding.

Biakinn khawm nak ah khawm ringring tu na si lo ahcun na te le fa hruai awk nak ah harsat nak na tong ding. A khawm ringring tu na si le an nih khal an si thei ve ding. A ne ta bik to nak ah to t□heu tu na si le nangmah vek in an tuah mi ruang ah mang bang hlah.Khatlam ah, nang cu daan nei tu, nun t□ha ih nung tu na si le na Timothy in na zumnak vek in a lo thlun ding a si.

Curuangah mah le mah kan suh aw ding mi cu, “kei cu mah ih hmuihmel keng in fa nei tlak ka si maw?” Dungalhun Paul cun, “ka nundaan hi i thlun uh” (IKor 4:16) ati. Kan nih teh kan ti thei pei maw?

February - 25 “Nan zum nak vek in cang ko seh” (Mtt 9:29)

Jesuh in mitcaw pahnih teih hnen ah “ka lo damter thei tiah nan zum maw?” tiah a sut tikah, an nih in, asi, Bawipa, kan zum an ti. Cutikah a sim mi cu, “nan zumnak vek in cang ko seh” ati ih an mit cu a vang.

Kan nih khal zumnak kan nei a si le lennak siseh, damnak siseh, ziang hmuahhmuah kan duh mi kan ngah ve ding tiah ti awl te asi. Asinan cutih vek asi lo. Zumnak timi cu Pathian ih a t□ongkam a thukam le cathlianghlim ih fial mi parah bun a t□uul a si. Duhnak men men cun a si thei lo ding.

Kan hmuh mi cu kan zumnak tlun ah Pathian ih thukam thawn tah thiam ding cu a si. Syria mipawl a neh ding tiah siangpahrang Joash hnen ah thu kam a thleng hnuah Elisha in a thal cu sai ding a fial. Joash in voi thum a sai ih a cawl. Elisha in thinheng zet in Syria mipawl cu voi thum tiang lawng a neh ding, voi nga/ruk na sai ding nan (2 Siangpahrang 13:14-19) a ti. A nehnak cu a zumnak parah a tah.

Dungthluntu ih nun khal cu vek a si. Zumnak thawn kekar ding ih kawh mi kan si. Leilung ih thil le ri rin san ding a si lo. Ziang tluk in cuih fial nak cu thlun ih feh ngam ding kan si. Kan hmailam hrang ah sum khawl nak, bank account ah ret ding kan si maw? A phi cu, “na zumnak vek in cang ko seh” a si. Zumnak in, “ka innsang hrang le ka t□ul mi hrangah hna ka t□uan ding” na ti le na hna t□uan ding hmuahhmuah ih tlun ah Pathian hnat□uan nak ret aw, cule na hmailam hrangah a mah rinsan aw, cule Bawipa in na hmailam hrang t□uanvo a lak ding ti na fiang ding. Bawipa in a t□ongkam cu ziang tik hman ah a siatral lo ding a ti. Khat lam ah ruahpi sur lai ah tidai kan don a t□uul tiah kan ruat a sile Pathian in in duhdawt thotho ding ih kan zumnak vek in in hmang thotho ding.

Zumnak ti mi cu Ezekiel 47 sungih um biakinn ihsin a luangmi tidai vek asi. Na khuk tiang, na tai tiang, na hngawng tiang lole a taww zawn tiang, a lek in khal na lek thei ko.

Pathian ih hmuifu cu a mah za teih rinsan tu hrangah a si. A rinumnak, a t□hatnak kan tep ngah zo a si le kan ruah nak, cu kan hlon peih t□heu a si.

February - 26 “Pakhat le pakhat hnen ihsin porh le lawmnak ngah nan duhzet, asinan Pathian hnen ihsin thangt□hatnak ngah nan tum lo . . .” (Johan 5:44)

Hi t□ongkam ihsin kan Bawipa in milai ih porh nak le lawmnak cu duhlo ding thu in sim. Cule milai ih cohlan mi parah kan khai t□heu zumnak a thi mi vek a sim.

Cuvek in Pual khal in milai in Pathian ih thangt□hat nak le milai ih thangt□hat nak karlak ih thu umzia in sim. Mi hmai ih hmint□hat nak ka hawl a si ahcun Khirh ih hnat□uan ka si lo ding (Gal 1:10)

Thil hmuh thei nak ah ka sim ding. Theology lam ah degree asang deuh a ngah tu khristian mino pa in cuih degree cu phunsang tlawng lawngah a ngah thei. Mang rin lopi in cuih tlawng cu zumnak thudik a pom lo tu tlawng a si. Cupa cun cuih tlawng ah a kai ih degree a lak ih mi zapi in theih mi Bible cathiam ah a cang. Asinan a zirimi thu pawl cu Khrih ih ral ah a cang ih leilung mithmuh ah cun degree asang, asinan a theih mi cu a t□ha lomi a si..

Leilungtlun ih Bible cathiam le fimnak uar nak cu harsat nak pek nak sung ih inn sak vek a si. Bible thu umzia cu liberal hmuh nak in a tan ih mi buai ter nak a suak ter. Cule thutak sungah um nawn lo ih santhar ruah nak petu ah an cang.

Khristian Bible cathiam pawl cu thil harsa zet, leilung fimnak ih theihpi nak sawn maw, thutak deuh sawn. Leilungtlun ih theihpi nak cu Bible thutak ah an feh lo ih an nunnak khal a caar thei ih thlarau thianghlim nei lo tu ah an cang hlei ah tisa duhnak le hmuh dan vek in an nung pi t□heu a si.

Nasatak ih kan uar ding mi cu Pathian ih lungkim nak ,a lungkim zawng si ding cu asi. Leilung tangka ruangih Pathian thutak zuar tu kan si ding maw. Cuih pawl cu Anti-khrih ih hmuimel putu an si. (F.W.Grant)

February - 27 “Mifim pawl ningzah ter dingah leilung ih mi-aa ti mi kha Pathain in a hril hrim a si; micak le thiltithe pawl ningzah ter dingah leilung ih mi tawntai timi kha Pathian in a hril hrim a si” (IKor 1:27).

Lettama pa in athil tuah mi cu thingt□ha mi ihsin a tuah nak in thingt□halo nawknawi te in a tuah ih a remt□hat ih caan reipi a rem nak cu a mah hrangah man a nei sawn. Cuvek in mi-aa, man nei lo le tawntai pawl cu Pathian in a hman tikah amah ih thil ti thei nak cu a langih man a nei. Milai pawl cun tuah rem lo mi thil thawn hlauh suah thei dah lo. Curuangah ziang tinkim cu amah Pathian lawng a si ti thei ding asi.

Thut□hentu sungah Pathian in micaklo pawl thiltithe lo pawl a hmang ti kan hmu ding. Thut□him nak ah, Ehud cu Benjamin hrin asi ih keh tlak pa a si. Bible sungah keh tlak ti cu tawntai mi, thiltitheilo mi tiah a hmuh. Asinan Ehud cu Moab ih siangpahrang Eglon cu a that ih Israel miphun pawl kum 80 sung daihnak a pek thei asi.(Thuthentu 3:12-30)

Shamgar in a kutkhat in caw vuak nak fungzum in Filistin mi 600 cu a vuak that. Deborah cu thazang nei lo nunau asi, asinan Pathian ih cahnak huham thawn Kanaan mipawl parah nehnak tumpi a hmu (4:1, 5:31). Barak ih ralkap 10,000 cu mi tawntai tete ansi nan Sisera ih hrangleng 900 cu a neh thei (4:10,13). Jael khal cu thazang nei lo nunau pakhat asi ve nan Sisera cu ralthuam, hriamhrei tel lo in a thah (4:21). Gideon cun aralkap 32,00 ihsin 300 cu barli sang vek in a hmuh sak. Cuih barli sang cu mi farah pawl ih rawl asi ih hmuh sak duh micu farah nak le t□awntai nak asi (7:13). Gideon ih hriamhrei pawl cu bel, mei inn le tawtawrawt a si(7:20). Abimelek nunau nu ih lungpen in a den nak ah a thi.(9:53). Tola timi hmin cu cangcel ti can a si. Asinan ram t□hat lo lai caan ah Israel mi phun kum 23 sung hotu ah acang (10:1). Netabik ah, Samson in Filistin mi 1000 cu laak khaberuh in a that thei (15:15).

February - 28 “Amah in a neh dingih a lo kam cia bangtuk in nan ral pawl cu nan dawisuak dingih nan siatsuah thei ding” (Daanpeksalnak 9:3)

Pathian le milai lak ih pawl-awk dan ah minung lam le Pathian lam tiah a lamdang zet mi kawm aw nak a um.

Thut□him nak ah, Bible ca cu Pathian ih ngan mi asi ih milai pawl ih ngan mi khal asi ve. Thlarau thianghlim ih thawk khum nak in milai in a ngan.

Rundam nak khal cu cuvek thotho, a hram thok ihsin a cemtiang Pathian a mah asi. Milai in co tlak dingah tuah thei mi pakhat hman a nei lo. Asinan zumnak thawn co hlang t□uul asi. Pathian in mi hmuahhmuah bulpak ciar in rundam si dingah in hril, asinan a hril mi sangka sungah a luh a t□uul. Paul in Titus hnenah ca a kuat vek in, “Pathian ih a hrilmi a minung pawl an zumnak” (Tit 1:1).

Pathian lawng in i thianghlim ter thei, asinan kei mah lam ih bom nak tel lo cun a cang thiam lo ding. Kei mah in zumnak thinsau nak, Pathian duhmi nun nei nak, duhdawt nak ,(2Pet 1:5-7) pawl cu a suah a t□uul ve. Pathian ih ralthuam cu ka sin a t□uul (Efesa 6:13:18). Nun hlun cu hlun ih nun thar in ka nung a t□uul (Efesa 4:22-24). Thlarau in kan nunzia uk ter a t□uul (Gal 5:16).

Khristian hnat□uan nak tinkim ah Pathian lam le milai lam ih dawm awk nak kan hmu ding. Paul in ci a tuh, Apollos in tidai a toih, asinan a t□hanter tu cu Pathian a si (I Kor 3:6).

Kawhhran pakhat in hruai tu kan zoh tikah, ka hmu ding mi cu kawhhran upa cu Pathian lawng in a hril thei asi. Paul in Efesa U pa pawl hnen ah a sim mi cu annih cu thlarau thianghlim in a pek mi asi ati (Dungthluntu 20:28). Asinan milai lam in tuan suah ding a t□uul. Hruai tu si ding duhsan nak a neih t□uul. (I Tim 3:1).

Netabik ah, atlun ih cathianghlim ah Pathian cu kan ralpawl in nehsak tu asi, asinan kan mah in cuih ral pawl cu kan dawisuah ih siatsuah ding kan t□uul ti kan hmu ding (Daanpeksalnak 9:3).

Theithiam tu Khristian kan si thei nak dingah, hi Pathian lam le minung lam ih kawm awk nak cu hmuh thiam kan t□uul. Thil ziang kim cu Pathian thawng in asi tiah thla kan cam a t□uul veki kan mah minung lam in khal mah t□uanvo cu tuah suak ding asi. Silole pakhat ih sim mi cu “Pathian cu thangt□hat awla mi thu el nak thu le hla pawl cu hlun aw.” Mi pakhat ih a sim mi tla cu, t□ha teih rawl khawm thei dingah thla ka cam a t□uul asinan kan tuhmi cu kan kai ringring ding.

February - 29 “Mi hmuahhmuah ih Bawipa asi mi Jesuh Khrih sungih daihnak thuthangt□ha” (Dungthluntu 10:36)

Bible thar (thukam thar) sungih a thupi bik thulu pakhat cu Jesuh Khrih ih Bawi si nak cu a si. Atu le tu in sim mi cu amah cu Bawi asi ih kan nun ah khal Bawi siter ding cu a si.

Jesuh cu Bawi ah kan ret ti mi cu kan nunnak hmuahhmuah cu amah hnenah ap-awk nak cu asi. A sullam cu mah ih duhsak nak nei nawn lo ti can a si ih amah Jesuh ih duhnak hnuai ah nung ding cu asi. Amah duhnak tuah ding, feh ding ah lungput nei cu asi. Pathian ralbawi pa hnen ah Joshua in, “kanmai milai na si maw, kan ral so na si?” tiah a suh tikah, anihcun “zoih milai hman ka si lo; Bawipai ralkap pawl hotu ka si ih hinnah ka ra” (Joshua 5:13-14). Curuangah Pathian cu mi kuttang ih um ding ah a ra lo ih kan nun nak thu in pek tu dingah a ra asi.

Bawi ti mi cu ziang tluk a thupi ti cu “Rundamtu” ti mi t□ongkam hi ThukamThar (NT) sungah vei 24 lawng kan tong nan “Bawipa” timi t□ongkam cu vei (522) tiang a um. Milai pawl in, “I rundamtu le ka Bawipa” tiah kan t□ong thei ko nan cathianghlim sungah cun “Bawipa le Rundamtu” tiah in hmuh.

Jesuh cu kan nun nak ih Bawi siter ding cu, ruah ding tlak asi. Kan hrang ah a nun a pek, a thi, kan lehrul thei mi cu “amah hrangah ka nung ve ding” ti cu asi. Man thawn in lei,a mai ta kan si “Duhdawt nak cu mangbangza Pathian ih duhdawt nak, kan thlarau cu thu a pek ih in dil, kan nunnak le kan zate.”

Kan kumkhua rundam nak hrang ah rin um thei asi ahcun kan nun nak hrangah lam in hruai, in uk ding ah kan rin thei lo ding maw? Kumkhuanun nak ngah dingah a thlarau cu Pathian hnen ah a ap nan,mal te pek tu ah a cang. Cu pawl cu lung tak si nak a nei lo tu an si”(R.ALaidlaw) Cule ziangtin, Jesuh cu Bawi lukhum kan khum ter maw? Amah ih hruai nak ah kan ap-aw pek te ah cun buai nak pawl cu kan tong ko ding. Amah in uk nak hnuai ah kan nun kan ap-aw tikah mai ruahvek a si lo ding. “suup-aw nak um lo, dungkir lo riahsiat umlo” tiih nun zapi ap-aw nak asi.

March - 1 “Nikhat ah nazi hleihnih a um asi lo maw?”. (Jn 11:9)

Jesuh cu Judea lam ah kirsal a tum tikah dungthluntu pawl cun an t□ih. A reilo te ah Judah pawl in Jesuh cu lungto thawn an den an tum nan a tuah a rak kir tum lala. Dungthluntu pawl hnen ah Jesuh in a sim mi cu, “Nikhat ah nazi hleihnih a um asi lo amaw?” tiah asuh. Pakhat nak ah kan zohduh mi cu, a cafang vek ciah in asi lo ih a sim duh mi cu, hnat□uan ding caan cu nazi hleihnih a um ti asi. Mi pakhat in Pathian duhnak vek in a thlun tikah nitin a hruai nak vek in a feh. Cuih a hruai nak cu ziang thil vek hman in a siat bal thei lo ding. Curuangah Jesuh khal Jerusalem lam ah kir hmansehla, cule Judah pawl in khal that tum hmansehla an that thei lo ding. A hnat□uan mi cu a t□heh hrih lo ih a nazi khal a kim hrih lo asi.

Pathian fa pawl hrangah khal cuvek in amah cu mit ih hmuh thei lo nan a hnat□uan mi cu a t□uan ringring ticu a hman asi. Kan nun nak ah hngam teih um ding khal asi. Pathian duhnak vek ih kan nung asi ahcun, cule damnak thu, hardamnak thu vek in kan nung ih mah le mah felfai ten kan nung asi ahcun santawi teih thih kan si lo ding. Pathian ih khuan a um lo ahcun kan nun ah ziangmi thil hman a thleng lo ding.

Khristian mi tampi in nat ton ding, an ei ding mi rawl, in ding mi tidai, an thawthawt ding mi thli pawl hrangah an thin an phang t□heh. Kan kiangkap ah hin thih nak cu na sangka ah a ding tiah sim thei t□heh tu kan um. Asinan cuih thinphan nak cu a t□uul lo mi asi. “Nikhat ah nazi hlei-hnih a um asi (Job 1:10) in khuasia pawl cu huham nei lo tu an si lo maw?ti ah ati.

Cuih thinphan nak lak in in humhim ding tiah kan zum asi le, “hloral nak cu a rei hlan ah a thleng ding” tiah kan ti lo ding. Si lo le, Doctor pa cu kaar-li hlan ah a tong ka t□uul si lo le, ka pasal cu a dang vanzam a to tiasi tikah, kan nun nak cu a neet tu um lo fimnak le cahnak thawn in thawn ti thei ringring ding asi.

March - 2 “Thlarau ih a rah ter mi cu duhdawtnak . . .”(Gal 5:22)

“Thlarau ih arah” ti t□ongkam ih in zirh mi cu thlarau thainghlim lawng in a hram ihsin, a thok ziaza t□hat nak pawl cu a suah ter thei. Rundam silo tu pawl cun hi zangfah nak pawl cu an langter thei lo. Rundam zo mi hman in mah ih thazang thawn a langter thei lo. Curuangah hi zangfahnak pawl kan ruah tikah milai ih ruah le theih baan lo mi thil asi ih leilung ihsin a ra mi a silo.

Hitawak ah simduh mi duhdawt nak cu, *ero's* timi taksa le taksa duhdawt nak, *philia* timi rualpi duhdawt nak, *storge* ti mi ngai nat nak pawl a si lo ih *agape* timi kan hnen ih Pathian ih a neih mi duhdawt nak le cuih duhdawt nak cun midang khal duhdawt dingah induh sak mi asi.

Ka sim ta ding! Dr. T.E.Mecully cu Ed Mecully ih pa asi. Cu pa cu Ecuador ram Auca Indians pengah martyr ih that tuar tu misiionary pa nga lak ih pakhat asi. Zan khat ah Illinois khua Ock Perk ah Dr. Mecully le kei cu khukbil in thla kan cam laiah a theih mi cu Ecuador ram ah a kir ih Curery tivapi cu atan ih a fapa ih ruak cu a hmu. Cu tikih thlacam mi cu, “Bawipa ka fapa athat tu pawl piangthar an si ti ka hmu tiang in nunsau nak i pe aw cutin ka kut a pharh dingih ka Bawipa Khrih nang in in duhdawt ruangah ka lo duhdawt ve tiah an nih hnenah ka simding” tiah a cam. Thlacam t□heh ih kan tho tikah a mitthli cu a hngawng tiang a luang ka hmu dah asi.

Pathian in cuih duhdawt nak thawn a thla cam mi cu a co hlangih lehnu ah Auca Indians mi hrek khat cu Khirh an zum. Dr. Mecully cu Ecuador ram ah a feh ih a fapa a that tu pawl cu a tong ih a kut a pharh phah in Khrih in a duhdawt ruangah ka lo duhdawt ve a ti hai ding.

Cucu *agape* duhdawt nak asi. Cuih duhdawt nak cu tanbul a nei lo, asangbik t□hat nak lawng a hawl, hmelsia le mawi, rualpi le mah raal bangrep in aduhdawt. Hi cu zianghman, ngahsal ding ah a dil dahlomi duhdawt nak asi.

Duhdawt nak cu Khristian nun ih a tumbik mi ziaza t□ha asi. Cuih duhdawt nak tel lo cun nasa zet ih kan zuam nak khal cu man a nei lo ding.

March - 3 “Thlarau ih a rahter mi cu . . . , lungawi nak” (Gal 5:22)

Pathian a tong hlan lo milai in lungawi nak tak a tong thei lo ding. Cule Peter ih sim mi sung a lut ding, “kaa in sim thei lo mi, a maksak mi le a sunglawi mi lungawinak” (I Peter 1:8)

Mah ih duh nak vekin a kim tiah zokhal kan lungawi t□heu, asinan thlarau ih a rah ter mi lungawi nak cu leilungtlun thil um dan ruangih ngah mi lungawinak asi lo. Pathian thawn kan pehzom nak le amah ih kan hnenah in pek mi thukam ihsin a luang mi asi.

Khristian pawl ih lungawi nak cu harsat nak thawn a komtlang. Paul in cuih pahinh cu a kom aw, “thinsau nak le tuar thei nak nei dingah Pathian sunlawinak ihsin a ra suak mi lungawi nak thawn” (Kol 1:11). Thesalon mithiang pawl hnen ah khal, “kan nundaan le kan Bawipa nundan nan cawngih harnak tampi nan tong nan Jesuh Khrih ih thu cu thlarau thiinghlim hnen ihsin a ra mi lungawi nak thawn nan pom asi” (I The 1:6) tiah asim. Harsat nak tuar hlan ih mithianghlim pawl in Pathian hnen ih an ngah mi lungawi nak a nei tu cu an hlasak nak in a langter.

Lungawi nak cu riah siat nak thawn a kom aw t□heu. Zum tu micun duhdawt tu in in thih san, hloral nak mit thli, kan tong can ah tuar thei nak kan nei ih cuih induhdawt tu cu Pathian t□ang sungah a um ti theih thei nak thawn lungawi nak kan nei.

Asinan lungawi nak cu sual nak thawn a kom aw lo. Khristian nun ah sual kan tuah can ah hlasak ding khal a um nawn lo. A sual a phuangih a sir ih sual in a lungawi nak a lak sak mi cu Pathian hnen ah a dilsal hlan tiang lungawi nak a tong thei lo.

Jesuh in dungthluntu pawl hnen ah hmuhsuam nak hrem nak, sual puh nak an ton tikah lungawi uh tiah asim (Mtt 5:11,12). Cu vekin an tuah. Kum a rei lo te ah kan hmu mi cu, dungthluntu pawl cu khonsil upa pawl hnen ihsin an feh tikah an lungawi zet, Jesuh hmin ruangah ningzah nak tuar ding ih Pathian in a ruah hai ruangah lungawi zet in an suak a si” (Dungthluntu 5:41).

Pathian kan theih nak a t□hang deuhdeuh le kan lungawi nak a t□hang sinsin. A hmaisah harsat nak malte kan tong, a suak leuh leuh mi natnak kan tong, remcia thei lo nak kan tong tikah kan lung a awi thei. Asinan Pathian in kan ton mi harsat nak pawl cu kan hrang ah Pathian ih famkim zet ih in ruah sak mi asi ti ih hmuh thei ding a duh. Habakkuk vek in kan sim thei asi le kan thlarau puitling asi ding, “theipi in rah an neihloih, sabik kung ah sabit arah lo hman ah, olif kung ih olif rah an siat t□heh ih, lo in rawl a suah lo hmanah, tuu pawl an thih t□heh ih, caw inn tla an lawng t□heh hmanah, ka lungawi in kathin a nuam thotho ding. Ziang ah tile Bawipa Pathian cu i runtun si” (Habakkuk 3:17-18).

March - 4 “Thlarau ih a rah ter mi cu . . . , hngam nak” (Gal 5:22)

Zumnak ihsin thiamco ter kan si ve ten kan Jesuh ruangih Pathian thawn hngam nak kan nei. (Rom 5:1). A sullam cu Khrih cu kan sual nak, Pathian thawn raal awk nak ruang ih thih nak a tuar ihsin thawk in Pathian le kannih kar lak ih raal awk nak cu a hlo asi.

Khrih ih hnat□uan nak in a t□heh zo, kan soal hrangah man a pek zo, Pathian in in ngaihthaim zo tiih theih thiam nak thawn hngam nak kan nei.

Cule thlarau thianghlim khal in kan thinlung sungah Pathian ih hngam nak neih ding a duh ve. Cucu Pathian ih duh nak, khuan lo cun kan parah thil zianghman a cang thei lo ding tiih kan nun nak cu a kutsug ah asi ti thei nak ihsin a ra mi cu asi.

Thlarau ih a rah ter mi hngam nak in Peter cu thawnginn sung ah dai ten a it thei ih Stephen khal amah that tu pawl hrangah thla a cam thei, Paul khal lawng a siat tikah midang pawl a hnem thei.

A phundang in kan sim asi le, Doctor kiangah kan to tikah Pathian a thlarau in hngam nak cu, doctor pa in, “sorry, ka sim duh lo nan, thih theih nat asi” tiah asim tikah, “apoi lo, feh ding ah a ral ring doctor, kei cu Pathian zangfah nak ruangah rundam ka si zo, leitaksa tan in Pathian hnen thleng ding cu asi” tiah ka sim thei sawn ding asi.

Bickersteth in duhngunza hla kam ah, “hngam nak atlamtling mi hngam nak hi leilung soal thim sung ihsin . . . , riahsiat nak aw a ring nan, duhdawt tu thawn hlat nak ah theih thei lo kan hmai lam thu, asinan Jesuh kan thei ih siangpahrang tohkham parah a to” ti in hngam nak kan nei thei asi.

March - 5 “Thlarau ih arah ter micu . . . , thinlung saunak,” (Gal 5:22)

Thinlung sau nak cu besiatteer nak sung hman ah neh thei tiang ih tuar nak cu asi. A si lo lawng ih thil a cang rero hmanah tuar thei nak le thin hen nak le thin aithok ter tu pawl parah nem ten lehrul nak pawl cu an si.

Pathian cu milai parah thinlung sau zet tu asi. Tu caan ih milai an soal dan cu vun ruat hnik aw, upadi zungah thudik a um lo zia, mipa le pa, nu le nu pawlawk nak, upadi in pumsung ih nau that khuan a pek nak, duhduh ih nupi pasal t□hen theih nak, nun ziaza duhduh ih nung thei nak, asi milai ih soal cu a t□hang sinsin. Culawng si lo, Jesuh Khrih cu an dodal. Hma khat te ah cu pawl cu a siat suah theu tu Pathian asi. Asinan a tuah lo. A t□hat nak cu milai pawl sir nak lam ah a hruai. Mi pakhat hman siat ral ding a duh lo.a

A duh nak cu minung pawl in thlarau thianghlin rinsan nak thawn cu thinlung sau nak cu langter ding aduh. Sim duh mi cu thin hrang zet mi si ding asi lo. Zamrang te le awl te ih zam men ding kan si lo. Cu hnak in thinsau nak thawn neh tu tiih in kawh mi dingah zuam ding sawn a si.

Corrie le Betsie ten Boom te pahnih in sim cawk lo harsat nak cu camp tuah nak ah an tong tikah, Betsie ih a sim t□heu mi cu cuih mipawl an suak tiah kan bawm ding ati t□heu. An nih pahnih cu cuih mirual pawl bawm thei nak ding lam an hawl. Corrie in a ruah micu, asi, a nau nu nazi raalkap pawl ih hrem a tuar tu pawl hnen ah pan ding a tum rero ati. Betsie ih simduh mi cu a hremtu pawl sawn asi ti Corrie in a thei thiam hrih lo. Betsie cu an hremtu pawl hnen ah duhdawt nak thu an zirh thei nak ding lamzin tong ding a duh asi. Corrie a sim sal mi cu, “ka mang abang, voikhat lawng asi lo, hi vek nu asi ti cu. . . , hi nu cu ka nau nu asi lo maw . . . a zawh mi lamzin ah a dung ihsin a thlun tiah asim (The Hiding Place , P.175).

Betsie ih zawh mi lamzin cu thinsau nak lamzin asi. Cule Corrie khal in a thlun ve, tangdor nun a lang ter.

March - 6 “Thlarau ih arah ter mi cu . . . , mi zangfah nak” (Gal 5:22)

The King James Version sungah “nunnem nak” tiah a let ih adang santhar version sungah “mi zangfah nak” tiah an let. Thlarau ih a rah ter mi cu . . . ,mi zangfah nak asi.

Zangfah nak ti mi cu, nunnem mi, zawnruat thiam mi ih hrang ah t□hat nak a tuah tu ti ca asi. Mi zangfah thiam tu cu mi nun t□ha, mi lunghak asi lo, zawn ruah thiam mi asi ih, mibawm paih tu asi.

Leilung mi pawl in khal midang parah zangfah nak an nei thei ve. Asinan thlarau ih a rah ter mi zangfah nak cu milai ih tuahcawp mi vek asi lo. Milai ih tuah thei lo nak hmun cung ihsin ara mi asi. Kir sal ding tiih ruah nak umlo ih pek thei nak thinlung asuak ter. Khristian tlawngta pa in adang tlawngta zuu in hmang paih hnen ah cuih zangfah nak cu a lang ter thei cuih zuu in hmang pa cu midang tlawngta pawl in an pawl lo ih an hngong nan khristian pa in a inn khan ah a hruai ih a riak ter. A luak mi cu a thian fai ih a kawr pawl cu a thleng sak ih itnak parah a hlum. Cu pawl cu khristian pa ih hmuh ih langter mi zangfah nak cu asi.

Netabik ah cuih zuu in tlawngta pa in a suh, “In sim aw, ka hrangah ziangah so hitin na tuah? Ziang mi so na duh?” ati. Cutikah khristian pa cun, “na thlarau rundam ding ka duh” tiah a sawn ih, cu pa in a thei fiang.

Dr. Ironside in nikhat ni ah thil ret nak inn khan cu a thianfai rero laiah phe tama Judah pa cu a phe hna hlun dingah le magazine, tadinsa pawl hlun a fial. Dr. Ironside in cuih a hlun man cu peisa tawkfang in a pek, cu tikah cuih phe tama pa cu mawtaw dawl nak i lak sak aw tiah a fial sal ih alak sak. Cutikah Dr. Ironside in hi pia 50 cu Jesuh hmin in ka lo pek bet tiah a pek sal. A kut ah cuih pia 50 cu a kai ih cu phe tama pa cu a feh hlo, a feh phah in zohman in Jesuh hmin in ziang thil hman in pek dah lo” ati. Thlarau ih a rah ter mi cu . . . , mizangfah nak asi.

March - 7 “Thlarau ih a rah ter mi cu . . . , t□hat nak” (Gal 5:22)

T□hatnak ticu a thiam bik mi nun zia asi. Mi pakhat ih a leh micu, “thil tin kip ah a nun t□ha ih um nak” ati. Sim duh mi cu a nun nak ah zangfah nak, fel nak a nei tu ti can asi.

T□hatnak cu t□hatlo nak thawn a linglet aw asi. Mi t□ha lo pa cu mi bum thei, duhham thei, mi hua thei, iksik thei, fel lo thei tu asi. Mi t□ha pa cu, famkim lo a si hman ah, mi zawnruah thiam, thutak a sim, thianhlim nak nei tu pa cu asi.

Paul in Rome 5:7 ah miding pa le mi t□ha pa ih thleidan nak in hmuh sak. Midang pa cu a fel, rinum asinan midang thawn kom duh lo mi daai tu asi t□heu. Mit□ha pa cu ngainat nak nei tu, duhnungza, miding pa hrangah mi pakhat khat thih ding cu a awl mi thil asi lo. Mit□ha pa hrang ah cun thih a ngam tu pakhat khat a rak um khal a si thei men.

Cule kan theih ding mi cu t□hat nak cu a hmun ringring. Sual nak a pan dah lo ding. Cule t□hatnak cu mi kaww, mi rem t□hat a hman. T□hatnak a nei tu Jesuh in biak inn a thiang ter cu kan hmu ding.

T□hat nak in hmuh sak nak ah, t□hat nak cu t□hatlo nak, soal a neh thei. Paul in Rome khua ih zumtu pawl hnen ah ca a ngan micu “t□hatlo nak in lo neh hlah seh; t□hatlo nak kha t□hat nak in neh sawn aw” (Rome 12:21). Kan parah midang in inhua ih kan hua ve tikah, t□hatlo nak in neh asi. Asinan nem nak, zangfah nak le duhdawt nak kan hmuh tikah t□hat lo nak khal t□hat nak in kan neh asi.

Murdoch Campell in Pathian hnat□uan tu ih nupi ruang ih tuar har nak thu asim. Ni ni khat ah amah cu Bible a siar lai ah a nupi cu a ra ih a kut parih Bible cu a lak ih meisa parah a hlon. A lutlun ih um a nupi mithmai azoh ih a t□ong mi cu, “A hlum nak deuh ah kan to lo ah a ruah” ati. A t□hat nak cun a nupi ih t□hatlo nak cu a neh. A nupi cu duhnung zet, nun nem zet mi ah acang. A hling cu lily par ah acing ati. T□hatnak cun thil ziang kim a neh thei.

March - 8 “Thlaurau ih a rah ter mi cu . . . , rintlak mi sinak”(Gal 5:22)

Thlaurau ih a rah ter micu rintlak mi sinak tiah kan thei. Cuih rintlak sinak cu rundam nak ding hrangah rin mi si lo in le nitin kan nun ah Pathian rinsan nak kan nei mi a si . Pathian hrang le a dang minung pawl hmai ah rinum nak le rinsantlak ih nung mi cu asi. Pakhat pa ih a let mi cu, “rintlak mi sinak ticu mah le mah hrang, midang hrangih pek mithukam, rin ruang ih fial mi hna cu fel te ih tuah nak asi” ati.

Mipakhat ih a t□ong mi cu a thutiam a si kan ti tikah amah thawn pehpar in a hnen ah pan rero a t□uul lo, thil pakhat khat tuah dingah lungkim ka si le tuah suak ding cu amah parah asi.

Rintlak mi sinak cun tikcu hman ten hna a t□uan, acaan te ah pek ding mi a pek, khawm nak ah hman ten a tel, sim rero t□uul lo ten t□uan ding ah a fial mi cu a tuah. Mah ih innsang nu, pa thawn an kam aw mi cu a pelh lo ih inn sungsang t□uanvo cu t□haten a lak. Pathian hnat□uan nak ih sumpai parah a fel ih Pathian ih a pek mi t□uanvo le can a fingshaw asi.

Rinsantlak timi cu mah lam ih sungnak um hman ah a sim mi cu a thleng aw dah lo ih a thlun suak (Saam 15:4). A dang t□ongkam cun, a tiamkam zo mi nak in a hlawk deuh nak hnun a tong khal ah a thawn lo ih a tiam kam nak hmun te ah a t□uan. A inn zuar dingah aman a rel zo mi cu midang in \$10,000 tam deuh in an pek hman ah a soal lo ih a rel cia mipa hnen ah a zuar.

Rin tlak mi taktak cu midang Khrih a hlon ding hnak in mah thih ding a peih deuh. Siangpahrang pa in Khristian pawl an zum mi Khrih cu hlon dingah thu a pek tikah pakhat pa in a suan mi cu, “Ka ruah mi, ka t□ong mi, a tuah mi cu Pathian ih zangfah nak thisen in in khen zo asi” ati. Polycrap in Jesuh siatcam dingah hnat□uan sangpi a pe ding ti a sim tikah, cu hnak in meisa i ur ding a hril ih a sim mi cu, “kum 86 tiang Pathian rian nak sungah amah in ka hrang ah siat nak pakhat hman a tuah dah lo, ka Pathian le ka Bawipa cu ka siatcam thei lo” ati.

Martyr ih a thi mi pawl cun thih tiang in rintlak in an um ih nunnak suilukhum an co ding. (Thuphuan 2:10)

March - 9 “Thlaurau ih a rah ter mi cu . . . , lungnem tangdor nak.” (Gal 5:22)

Lungnem tangdor nak ticu kan ruat tikah Caspar Milquetoast thu cu kan ruah a rem cang ding asi. Cu pa cu hnihsuhsai phuah thiam zet tu asi ih ningzak za le nun can ziaza kim lo nak a lang ter t□heu tu asi. Asinan thlaurau ih a rah ter mi cu thil phun dangdeuh asi ih tlamtling lo sambau nak ihsin a ra mi asi lo nan minung ih ruah ban lo nak cah nak huham thawn ra mi asi.

Cuih lungnem tangdor nak cu zum tu pawl ih nun nak ah Pathian ih kutsungah a duhdawt nak thawn ap nak cu asi. Lungnem tangdor tu cun dodal lo, phun ciar lo, lungkim lo ti nei lo ten Pathian duhnak ah a lu a kun. Pathian cu a palh nak ah a fim bik le rinsan a tlak tuk tiih hmuh thiam nak a nei. Tuah mawh lo le ti pang lole rin lopi in a cang mi thil a um lo ti a thei ruangah Pathian in a nun nak hrangah thilt□ha lawng a tuah ti a zum.

Lung nem tangdor nak cu midang thawn pehpar aw nak sungkhal a teel. Zumtu mi in midang siat nak a hawl lo ih tangdor nak a nei. Kekkuai nun thawn a nung. Thil soal a tuah pang tikah ka soal pang, i ngai thaim aw tiah asim. Mah le mah uar awk nak a nei lo. Thu hman ruangih harsat nak a ton tikah lerulh nak a nei lo ih thin sau te in a tuar. Soal puh a ton tikah mah le mah suup awk ten a um. Trench ih asim nak vek in, lungnem tangdor tu cun mi dangih mawh puh nak a tong tikah Pathian in a nun thianghlim nak dingih a fial mi asi tiah a co hlang.

Lungnem tangdor nun a nei tu thawn pehzom in pakhat pa ih a sim mi cu, thinlungih duh lo nak um lo te in Pathian duh nak a co hlang tu cu Pathian ih kaih hruai nak tang ah aum ruangah sung lam ih cah nak thawn cah nak le nun t□ha a nei tu asi ati. Pastor bial sung ih a um tu mi pakhat in Dr.Aledander Whyte thu asim mi cu, Pathian hnat□uan tu pa pakhat cu a mawh thluk nasa. Cutikah Dr. Whyte cu hma khat te ah a thin a heng. Cupa in asim bet mi cu Dr. Whyte khal zumtu ngaingai a si lo tiah a kaww. Cu tikah Dr. Whyte in, zangfah ten zung sung in suak aw la kei mah lawng ten ka thinlung cu Pathian hmai ah ka cek aw ta ding ati. Cucu lungnem tangdor nak asi.

“lungnem tangdor tu pa” ih kaww lak dingah kaww ngah tu kan si thluh. Cuti in kan nung asi ahcun thinlung nunnuam nak kan hmu dingih Pathian ih kamcia mi co tu kan si ding.

March - 10 “Thlarau ih a rah ter micu . . . , thinlung suup thei nak” (Gal 5:22)

Anetabik thlarau ih a rah ter mi cu, thinlung suup aw thei nak a si. Suup thei nak ti cu mah ih in t□heu mi, ei t□heu mi in nawn lo, ei nawn lo ih um cu asi. Mah le mah suupaw nak cu kan nun sung ih nitin hiar nak suup le mawi zawng ih um nak a si.

Zumtu pawl ih nun nak ah thlarau thianghlim ih huham cahnak in mah la mah suup aw thei nak nun kan nei thei. Mah ih ruah nak , ei le in hiar nak , t□ongkam, nu le pa pawl duh nak, pawl parah Pathian ih inpek mi cahnak huham thawn kan suup thei. Hiar nak, duh nak ih sal ah um thei mi kan si lo.

Paul in Korin zumtu pawl hnen ah zuammak ih a tel tu nun ah suup aw ding (IKor 9:25) ati. Amah Paul khal cu zo hman ih sal ah cang lo ding a tum ve (I Kor 6:12), cule amah taksa ah khal suup in a um, midang hnen ah thuthangt□ha sim rero phah in a mah riangri hnon mi asi lo nak ding a zuam ve (I Kor 9:25).

Khristian ziaza t□ha pawl cu a luan in an ei lo. Coffee, lakphak lo le a dai a in nak ah khal a tawkfang ten a hmang thiam, zongsang nun cu a dawihlo. Kuak , tikhur hman ding a peih lo. Hardam nak thawn a kaih awlo mi pawl cu a tham dah lo. A can ten ah a it. Taksa hiar nak lung a suah tikah Pathian thu ruah nak in a thinlung a khat ter ih hna tampi a t□uan. A hrang ah cun tuah ding sual cu neh that ding, Goliat vekin a hmu.

Khristian tampi kan zongsang mi kan suup thei lo ti ih phunciar nak kan thei t□heu. Cuvek ih phiat thei lo ti nak cu an palh an si. Thlarau thianghlim in nehnak in pe thei lo ti nak si. A thu ngaingai cu mi piangthar lo pawl, thlarau thianghlim a nei lo pawl khal caan mal te, a reilo te zuu in lo, kuak fawh lo in an um thei a si le zumtu mi piangthar pawl in kan sungih thlarau thianghlim thawng in kan um thei deuh lo ding maw?

Mah le mah suup aw nak cu a dang thlarau ih a rah ter mi rah pa (8) vekin milai ih tuah thei lo, theih thei lo mi thil asi. Curuangah midang in an tuah thei lo nak mah le mah suupaw nak nun nei thei dingah zumtu pawl cu thlarau thianghlim in in bom asi.

March - 11 “Mi pakhat khat in taza a lo cuai ih zungih a lo thlenpi asi ahcun, zung nan thlen hlan a tikcu um lai ah a mah thawn remnak va tuah aw. zung alo thlenpi hnuah cun thut□hentu kutah a lo pe dingih thut□hen tu in palik hnen ah a lo pe lala dingih thawng ah thlak na si ding? (Mtt 5:25)

Hi catlang sungah kan theih micu Khristian pawl in taza cuai nak ah tel ve lo ding ti cu asi. Cuih taza cuai awknak cu thin hen nak, remawlo nak a suah ter ti asi. Asinan zumtu pawl cu vanih hruai nak thawng in cuih thil ihsin luat theinak kan nei. Pathian duh nak cu leilung danih nung lo, leilung dan taan ding asi.

Tulai nak taza zungah that awk nak, tuah maw hawk nak, nu le pa t□hen awk nak, ro-cuh awk nak pawl thawn a khat. Asinan zum tu pawl in upadi (daan) ruangih ngah tum ding si lo in duhdawt nak huham thawn thil kan kaih thiam ding a t□uul asi. Mi pakhat ih a sim nak vekin, upadi vekin ngah ding a tum asi le upadi in a lo neh dingih netabik ah cawhkuan na ngah ding ati.

I Kor 6 ah khristian pawl cu adang khristian pa taza cuai nakding a lo don kham. Thil pakhat um dan ah, mi pakhat le pakhat thu el awk nak a um tikah kawhhran sungih mifim pa hnenah an ron. Cu ti vek in leilung dan ih upadi vekin taza zungah fehnak in an rem aw lo, an el-awk nak cu rem t□hat duh ding asi. Nu le pa t□hen ding thu le zumtu nun ah a dangdang thu pawl khal cuti vek ih kaih thiam ding kan t□uul.

Asinan zumtu mi le zumlo tu mi lak ih thu teh ziang kan ti ding? Khristian pa in a thu hman parah a dingding maw? A phi cu, a ngah ding mi thu hman cu Khrih ih nun dan vek in mi lamdang si nak hmuh suah ter ding a t□ha sawn. Khrih ih rundam nak nun thar nun cu tettikhan dingah a t□habik mi can t□ha si tiah lak ih hman thiam ding asi sawn. Zumtu cu a cang thei tawp in mi hmuahhmuah thawn rente ih um thiam ding asi. (Rom 12:18)

Pakhat pa in a innhnen pa thawn an inn kar lakah hmuan kulh nak sak ding a tim tuah. A innhnen pa in asi, na leilai ah ka hmuan sung ah pi nga a luan a si, cu ruangah na hmuan sungah pinga a lut a t□uul ati. Cu tikah a sim mi cu, ka thei innhnen t□ha ka nei ti ka thei, na duh hmun ah kan sak ding a ti. Cu le cuih hmuan kulh nak cu sak a t□uul nawn lo ih an sak nawn lo. (E.Stan Ley Jones).

March - 12 “ Thungai in ka lo sim, hi ka unau nautabik pakhat khat parih nan tuah mi cu ka parih nan tuah asi.” (Mtt 25:40)

Hi tawkah tuahman le ralring nak kan hmu thei. Khrih ih unau pawl hnenah kan tuah mi pohpah cu khrih hrangah kan tuah mi asi tiah ruah asi.

Zumtu pawl hnenah duhdawt nak kan neih micu Jesuh kan duhdawt ti ca asi. Pathian mi pawl hnen ah siang zet in kan cawm le amah Pathian kan cawm asi ti afgang. Thilt□ha kan pek asi le Pathian kan pek asi.

Mi pakhat in Jesuh cu Bawi hmuahhmuah lak ah bawibik asi ti a theih asi le a neih mi thil pawl a pek thei tawp in a pe paih ding. Asinan Jesuh in kan sangka kiang te ah mi farah zet vek in a rat thei, kan nun hmingsin aduh ruangah a t□awnt□ai tu nunau kan tuamhlawm nak cu Jesuh amah tuamhlawm kan si.

A tar zet mi putar thuthangt□ha sim tu pa in zumtu mi hnenah Pathian t□ongkam sim dingah a ra. Cu pa cun mifim zet khal abang lo, thil le ri khal a t□ha t□ha a hruk lo. Asinan Pathian ih sal a si ih Bawipa hnenih thuthangt□ha a nei. Kawhhran upa pawl in khawm nak kan tuah thei lo ding midum pawl hnenah feh aw la tiah asim ih a feh. Midum zumtu pawl cun sopar ten an hmuak ih khawm nak an tuah. Cutin an khawm lai ah cupa cu a hril ih athi ta. A thleng hmaisa mi kawhhran hnen ah hi tin Pathian in a ti thei, amah cu nanduhlo nan kei cun kaduh ih ka lak. A mah nan duh lo nak cu keimah nan sanglo asi ati ding.

Edwin Mark-ham in a ngan mi cu, kedan belh tu pa in Pathian hnen ihsin a thleng ding mi mi khual hrangah tiah a hnawkzet mi hri thawn kedan a belh rero. Pathian cu aro lo, nan kutdawh diltu mi farah pa a thlen tikah a kedan cu a pek. Pitar nu a ra tikah rawl a pek, nauhak a hmu tikah inn ah a tlungpi ih a nu hnen ah a pek sal. A thinlung sung in aw a thei mi cu;

“Na thinlung cu tlun ah thlir aw, ziangah tile ka t□ongkam ka fingshaw;
Na sangka ah voi thum tiang ka ra
Ka thlam cu voi thum tiang na inn leng ah a lang,
Kedan a hruk sak tu kutdawh dil tu pa
Rawl na pek mi pitar nu
Inn a thlau tu nauhak pawl an si.

March - 13 “Nan theih mi kha t□haten ruat uh” (Mk 4:24)

Bawi Jesuh in kan theih micu t□ha tein ruat dingah in ralring ter. Kan ruah mi, hna ih kan theih mi kha t□ha teih hman thiam ding t□uanvo kan nei.

Siatsuah dingih in bumtu thu cu ngaih ding asi lo. Mino pawl in college ah tlawng ah le Bible tlawng ah Pathian t□ongkam rinum lo dan thu pawl an thei t□heu. Cathianghlim cu a si lo zawng in Jesuh thu an el ih mangbang za thil cang mi pawl khal a si lo zawng in an let t□heu an thei. Siatsuah dingih bum nak zirh dan sungih to pha in ziang hman a cang lo ti ih ti thei asi lo. Paul ih zumnak a siat thei lo hman ah a ruah nak cu a bal thei. Na puan kaang loten na t□aangah meisa na ret thei maw? na ke kaang lo ten meiling parah na feh thei maw? (Thufim 6:27,28) a thei lo asi.

A tiang lo mi forh nak cu kan ngai lo ding. Tusan ih a siava mi umdan cu zapi theih nak asil mipakhat ih t□ongkam cu thuthang ca, magazine, cauk, radio le TV, video ah suah thei thluh asi. Hi tluk ih zamrang thei nak can ah khristian pawl cu soal hmu dan a soal ding phan a um. Culawng si lo cuih thu t□halo cu kan thluak ah kan thei tikah kan nun ih thianghlim ih nun nak ding thinlung sungah a hlo thei.

Kan ruah nak sungah a t□halomi thawn khat ter ding asi lo. Kan nun caan cu a tawi te a si ih t□uan ding micu zamrang ih tuah t□uul mi asi. Mi hmuahhmuah cu kan mah vek in thungai ten nung ding an si.

Khatlam ah Pathian t□ongkam cu t□ha ten le ralring ten thei ding kan si. Pathian t□ongkam thawn kan ruah nak khat ter deuh deuh kan si ih kan thlun asi ahcun Pathian ih ruah nak vek in kan ruat thiam sinsin dingih Khrih ih pianzai vek in bang dingah thlengawk nun kan nei sinsin ding, cule kan kiangkap ih lmi pawl ih nundan thawn bangaw lo ih nung thei nak kan nei deuh deuh ding.

March - 14 “Curuangah thu nan ngai daan ah hin ralring uh,”(Lk 8:18)

Khristian nun ah hin thu ziang mi kan thei ti lawng si lo in ziangtin kan thei ti mi cu sutawk ding mi asi.

Pathian t□ongkam cu thinlung phun dangdang thawn kan theithei. Bible cu a dang cauk siar vekin kan siar thei ih Pathian in in biak mi a si ti thei lo in kan um thei.

Mi mawh hawl nak thinlung thawn kan theih thei cathianghlim tlun ah milai ih lungput kan kan ret t□heu micu kan nunah Bible ih thu t□hen nak nei si sawn lo in Bible parah kan mah sawn in thu kan t□hent□heu.

Dodal nak thinlung thawn kan theithei. Bible sungah dungthlun tu nun vek ih nung ding infial mi parah ka ih el men cu, a poi lo kan ti men t□heu.

Hngilh lohli hmang tu khal kan si thei, Jame cakuat sungih mi pakhat vek in, a thei lawng a thei ih a tuahsuak lo tu cu thalang ah a hmel a zoh aw tu pa bangtuk a si. Cupa cu thalangah a hmel a zoh aw ih a si nakvek cekci in a hmu aw. fel zetin a zoh awk hmuah a feh ih hmakhat te ah ka hmel ziangvek a si ti a thei nawn lo. (1:23-24)

Hi pawl cu Pathian thu cu tampi an thei nan t□haten ruah san nak an nei lo. Thu sim mi cu an ngai nan an thinlung cu ka thei cia mi cu ziangah in sim lala tiah an ti.

Pathian thu cu tuahsuak umlo in kan ngai deuhdeuh ih hnaset tuah kan cang deuh deuh asi. Ngai ding kan el asi ahcun thei thiam nak a hlo asi.

Bible cu a sim mi vek in tuahsuah ding lungput thawn kan siar a t□uul. Mifim pa cu thu thei tu lawng si lo in tuahsuak tu asi. Pathian cu a thu thlun tu pawl cu ahawl asi (Isa 66:2).

Thesalon mi pawl cu Pathian t□ongkam an thei tikah an thlun lo ruangah Paul in a kaw, “minung ih phuan mi asi nan, Pathian ih thutak thu asi” (I The 2:13). Cuvek t□hiam t□hiam in ziangtin kan thei ticu ralring ding kan si.

March - 15 “Zokhal siseh amai nunnak a hum duh tucun a nunnak a sung ding, sikhalsehla keimai hrangah a nunnak a sung tu cun a nunnak ahum ngah ding” (Lk 9:24).

Zumtu pawl ih nun nak ah thinlung pahnih in a um. Kan nun kan hum ding maw lole Khrih hrangah kan nun kan liam ding.

Leitlun hmuh dan ahcun hum ding asi. Mah le mah thazaang in luat dingah kan nun thei. Sunnak ton lo nak ding, nat nak tong lo nak ding, siat nak tong lo nak ding hrangah ralring ten kan um thei. Kan inn cu mah lawng ih neih mi vek ah a cangih “duhduh ih lut hlh” timi catar lang thei. Kan hmuh nak khal cu kan mah hrang a t□hat nak ding par lawngah a um. Pathian hrang, kawhhran hrang hnat□uan ding a ti le hman thei lo in kan um. Mai bulpak harhdam nakhrangah tiin paisa a cia in kan ret. Mah hrangah cun sun le zan um lo hna kan t□uan nan kan kiangkap ih

mipawl ziang kan siar lo. Mi hnak in hlei deuh in han kan t□uan. Rei lo te ah kan taksa duh vek in kan nung, cui taksa cu reipi a daih lo, a ral thei mi taksa asi, khuk rul in a ei leh ding.

Kan nun nak hum ding kan zuam nak ah kan sung ding. Midang hrangih hmuifu siding cun kan palh ih mai duhnak zawnglawng ruah nak nun thawn kan nung asi le harsat nak kan hmu deuhdeuh ding.

A ngaingai cun Khrih hrang lawng kan si a tul. Riant□uan nun le raithawi nun asi ih man nei nun ih nung tu ding kan si. Pathian hrangah can hmang cu a thupibik mi lungawi nak tiah kan ret ding. Kan inn cu oncia in kan ret ih kan neih mi thil le ri pawl cu a t□uul sam mi hrangah siang nak nei in, a t□uul mi hrang bawm thei nak ah kan caan khal hmang ding kan si.

Kan nun cu vek ih Khrih le midang hrangah kan tar ter tikah nunnak ngaingai kan hmu ding.

March - 16 “Fiang ten ka lo sim, thil a neih tu hnenah adang khal belh asi ding, asinan thil a neilotu hnen ihsin a neihsun malte khal kha laksak hrih asi ding” (Lk 19:26).

“Neih” timi t□ongkam kan hmu mi cu hi catlang ah kan neih mi thil le ri pawl lawng silo in kan theih mi parah thlun ding ih ruah nak le tuah dingah in pek mi t□uanvo pawl khal a tel cih ti asi. T□ongdang in cun kan neih mi lawng si lo in kan neih mi parah kan hman dan cu asi.

Kan hrangah thlun danding in hmuhsak nak cu, Bible kan zoh ih Pathian in in pek mi tleunak cu kan thlun asile Pathian in a thu thuk sungah in hruai vivo ding. Mi pakhat in khristian nun t□habik ih a nung nak cu Bible ih simvek in a thlun ruang ah asi. A dang t□ong in sim sehla, mai thiamnak ruangih lo tihzah nak nun a neih ruangah asi. Tihzah nun a nei tu par ah cathianghlim ih thilmankhung cu on in a um asi. Hosea in asim mi cu, “Bawipa cu thei tum uhsi. Amah cu kan nennak zinglam khauvang bang in a ra ding” (6:3). In sim mi vekin kan thlun asi ahcun Pathian cu kan hnen ah a lang sinsin ding. Theih nak le thlun nak in karhzai nak a suah. Theih nak thlun ah a um lo le t□hanso nak a um lo ding.

Thlun ding daan cu Pathian ih in pek mi laksawng le thiam nak hman nak khal asi ding. A miat thawng hra a ngah tupa cu khua pa hra uk nak ding thuneihnak apek, thawng nga a ngah tu pa in a miat thawng nga a ngah ih khua pa nga uk nak ding thuneih nak a pek (Mtt 25:16-19).

T□uanvo t□haten tuahsuak ahcun t□uanman t□ha t□ha le t□uan ding vo tam sinsin kan ngah ding. A ngah mi paisa parah a miat a ngah lo tu pa cu laksak asi. Curuangah Pathian hrang ah an neih mi hmang ding a duh lo tu cu tuah thei nak laksak a si ding. Na hmang lo a si ahcun na sung ding.

Kan theih mi vekin kan taksa kan hmang lo in kan umle a thi cih ding, mi tlamtling lo kan si ding. Thlarau lam ah khal cu vek asi ve Pathian ih in pek mi cu kan phum asi le rei lo te ah Pathian in kan parih a ret mi cu midang hnen ah a pek ding.

Curuang ah hi cu a hleice ih a thupi bik mi asi ih cathianghlim ih in zirh mi cu ngai in kan lung ding ih Pathian ih in pek mi thil ti thei nak pawl cu hman ding kan si.

March - 17 “Rang le Laak vek cun aa hlah” (Saam 32 : 9)

Pathian ih hruai nak kan hawl tikah kan aa dan cu rang le laak vek in in hmuh sak ka ti. Rang le laak cu thinlung hman lo an nei ve ve. Rang cun hmai ah nor ciamco a duh, laak cun dung ah dungtun a duh. Rang cu thinheng a olih a tihuahho, laak cu a lungruh zet ih a zangzel. Saam hla phuah tu pa cun cuih saram panhih cun theihthiam nak an nei lo hmurhri ih dirh an t□uul ati. Cu lo an mah totupa hnenah an ra ding.

Pathian ih in duhsak mi cu amah ih hruai nak thei in mah ih fimnak thawn hmai ah nor ciamco lo in le dungtun lo in a duh nak theithiam ding asi.

Hi thuthawn pehpar in a t□hazawng ihsim mi pawl cu; Pathian ih lamhruai nak cu mi pahnih lole pathum ih hmurka innemhnet kan hmuh thei nak ding Pathian hnen ah dil aw. Pathian in asim mi cu, “thu theih tu tetti pahnih maw, cuhnak ih tam maw um haiseh, a ti vek in na fehpi mi cu thutheitu an si ding. (Mtt 18:16) hi tetti cu cathianghlim asi thei, midang zumtu pawl khal an si thei. Mi pahnih lo le tam deuh tetti a hmu asi le palh pang ding phan a um lo.

Pathian ih lamhruai nak hawl ih na hmu thei lo a si le cutawkw hmunah daiten um ding in Pathian in aduh asi. Thim lak ih um cu khuavang sungih cawl nak asi, ticu a dik.

A lamhruai nak cu fiang ten na theih hlan sung cu hngak hrih aw. Israel mipi pawl cu lamhruai tu meialh le meiro a thawn hlan lo cu feh lo ding ah a sim. An tuah ding micu meiro a thawn le feh ve ding cu asi.

Netabik ah Khrih ih daih nak kha na thinlung ah uk ter aw. Cucu Kolose 3:15 ih simduh mi asi. Pathian in lam in hruai caan ah kan ruah nak, kan relcat nak cun in ho ih daihnak in pek. Cuih daihnak cu thil dang ruangah adang daihnak thawn a bang aw lo.

Pathian duhnak theih nak hawl tu kan si le a t□ongkam vek ih kan nung ding. Cutikah Pathian ih daan lo adang kam tul lo ding.

March - 18 “Nangmah duh nak lawng si lo in midang in an mah hrangah a thupi bik ih an ruah mi kha a hmuhzia thiam ve uh” (Filipi 2:4).

Filipi 2 ih a tawhfung t□ongkam cu, midang pawl a si. Bawi Jesuh in midang pawl hrangah a nung. Paul in midang pawl hrang ah a nung. Timothy, Epaphroditus pawl khal midang pawl hrang ah an nung. Cule kan nih khal midang pawl hrangah kan nung t□uul ve asi.

Kan kiangkap ah mai hranglawng nungtu in a khat. Midang hrangah rian ding hnak in inn ah to men in an um. Luu nat le ziang maw lo te cu thupi zet in an sim. Mi in an pawl lo tikah zohman in in duh lo tiah an ruat aw. Thu an raut deuhdeuh ih um nuam lo nak an tong sinsin. Nun man neilo kan si tiah an sim. Reilo te ah doctor hnen ah an feh nan an lung a nuam cuang lo. Nat a phunphun in a thei deuhdeuh. Cutikah an nun ah t□ihphan nak in a khat.

Cumi nundaan sungin in luat ter thei ticu midang hrangah rian tu nun ih nung cu asi. A t□uul sam tuih hnen ah veh nak, rualpi pawl awk nak, tihthei tawp in mi vabom nak pawl cu thinlop nak in pe tu an si. Midang ih thlacam sak ding duh tu tampi an um. thuthangt□ha thu thei duh tu tampi an um. Bawm a t□uul tu mi tampi an um. Run suah t□uul mi thlarau hlo tampi an um. Pathian thu zir ding a t□uul tu mi tampi an um. Cutiuh midang hrangah kan nung tikah in duhdawt tu an tam ih, rualpi t□ha kan tong ih kan nun cu nun diriam nak, tlamtling, duhning zia a hmu. P.M.Derham ih asim mi cu; “midang hrangih duhdawt lainat nak thawn a khat mi thilung ah riahsiat nak a um lo ih thihnak siivai hman a thlen thei lo” ati.

Midang hrangah, asi, Bawipa, midang hrangah,
Cu cu ka kut tlaih ah siseh,
Midang hrang a nun thei nak ding i run bawm aw,
Cutin nangmah vek ih ka nung thei nak ding.

March - 19 “Meroz cu siatserh si ko seh, khua sung mi parah siatserh si lo seh; ziangah tile Bawipa bawm dingah an suak lo, Bawipa ral an do lo, tiah Bawipa vancungmi in a ti” (Thut□hentu 5:23).

Deborah ih hla in Meroz khua cu Israel pawl in an ral kanaan pawl thawn an do awk laiah an nih in dai ten an um ruangah Deborah in siatserh nak hla a sak mi asi. Reuben hrin pawl khal cu ziangsiar lo in an um. Annih in tuah an tum nan an tuurual cu an tan paih lo. Gad, Asher le Dan hrin pawl in khal an tel ve lo.

Dan te ih asim mi cu, “Hell sungah a sah thei cuang in a tuar ding mi pawl cu harsat nak le buai nak tong tikah mi bawm paih lo ih um zirziar tu pawl an si ding” ati.

Thufum suhguh khal cuvek in kan hmu. Kan hmu micu; thah ding ih an hruai mi na hmuh ahcun, zamrang in va run aw. Himi cu ka hnat□uan asi lo tin ummen hlah. Ziang ah tile Pathian in a thu cu a thei ih, na thin lung a zoh asi. A lo thlingthla ringring ih na tuahmi vekin alo sam leh ding (24:11,12). Kidner in a sim mi cu, “Tuu khal tu ngaingai a si, hlaang cawp mi a si, thusia phun hra, rinding um lo hna phun hra le ngaithiam thei lo mi hlei-hnih, an tuah ringring ding, duhdawt nak tu daiten a um dah lo Pathian ih duhdawt nak khal a si lo” ati.

Silole kan rualpi khristian pa cu hremnak a tong tisehla cule palik pawl in kai dingah an hawl rero tisehla, kan innah kan hum thei ding maw? ziangtin kan tuah ding?

Thut□himnak ah nang cu khristian pawlawk nak ah hruaitu na t□uanih rinum tlak khristian hnat□uan tu pawl cu thu a nei thei zet, a lian zet pa ih a t□halo zawng in namneh rero ih hnat□uan an fial nan a man pek duh lo tibang sehla, daiten na tomen ding maw?

Silole kan nih khal Jesuh a kai laiah Sanhedrin sungtel kan si tibang sehla, Jesuh cu cross parah thah ding lungkim tu ka sive pei maw? Daiten um men tu lo le Khrih lam ih t□an tu kan si ding maw?

“Dai zirziar ih um cu mankhung mi sui asi thei lomen thei.”

March - 20 “Kapa, Pathian parah le na parah ka soal zo. Na fa tiuh kawh ding ka tlak nawn lo” (Lk 15:21).

Fapa hlo pa in a pai hnen ah lungsir in a kir hlan tiang cu a pa in atong dingah a tlan ih a kuah ih a hnam nak a tong lo. Lungsir nak hmaisa a um lo le thiamco ih mifel si nak a um thei lo. Cathianghlim ih hmuh sak micu, “a siraw ahcun ngaithiam aw” (Lk 17:3)

Ram hlapi in a tlanhlo tu a fapa hrangah a pa in bawm nak a pek ti mi kan hmu lo. Pathian thu dodal nak cu amah ih hnat□uan thleng thei lo ih donkham nak asi. Pathian ih tumtah mi cu thinlung ruh tu mi cu a siabik hmunah ret in hruai ding cu asi. A fapa cu netabik ah thil ti thei mi a nei nawn lo ding ti cu a pa in athei cia, curuang ah a t□ang sungah a rak kir hlan tiang azoh lo. Mangbangza harsat nak a tong cing ih a lung a hlon awk cing ding. Curuangah a pa in a fapa cu Pathian hnenah a ap ih a kirsal ding can ngak in a um.

Himicu nu le pa hrangah tuah ding harsat bik pakhat asi thupibik in nu hi a si. Mah thin phan dan cu Pathian in a soal zet mi ziaza, nun soal zet mi te le fa cu harsat nak t□ihnung phun zakip a pek pang ding ti cu asi. Asinan nu le pa tin ih tuah t□hat mi cu Pathian ih duhdawt mi parah thilt□ha a tuah ding mi cu a kham thei t□heuh a si.

Spurgeon in voikhat ah asim mi cu, “asual mi pawl par ih duhdawt nak taktak cu an soal nak tlun ah u le nau vek in bom rero ding asi lo. Asinan thil ziangkim ah Jesuh hrangah rinum ding cu asi ati. Mi pakhat ih soal hrangah zangfah dil sak rero, soal thup sak rero cu a duhdawt ngaingai a si lo. Duhdawt nak ngaingai cu mi pakhat Pathian hnen ah a kirter sal thei ding ih thlacam sak cu asi. “Bawipa, amah cu kirter sal aw, man a nei lo mi si hman sehla” tiuh thlacam sak ding sawn asi.

David ih nun ah a tumbik mi a palh nak cu lungsiir nak a nei hrih lo mi afapa Absalom cu a kawh sal nak asi. Lehnuah Absalom in misenpi ih thinlung cu a lak ih a pa dodal nak ah a hmang. Netabik ah a pa cu Jeruselem ihsin a

dawi ih a pa ih to nak ah siangpahrang a cang. A pa David cu that ding tiang a tum. Net taah Absalom cu ral a sung ih Joab in a ruah mi cu Absalom cu thah hi a t□ha sawn ati ih a that.

Nu le pa pawl in an te le fa pawl Pathian ih hrem nak a duh tu cun an te le fa nun nak hmu tu an si. Vok rawl cu riahsiat nak tumpi a suahter tu asi t□heu.

March - 21 “Minung ih thinhengnak a um tikah nangmah thangt□hatnak a tam sinsin. Raldonak ihsin a luat tu pawl in puai an run tuah t□heu ding” (Saam 76:10)

Milai thuanthu ah in zeel theibik mi thil cu minungih thinheng nak cu Pathian thangt□hat nak ah a tuah mi cu asi. Minung tluknak ihsin thok in milai cu Pathian dodal, a minung pawl a dodal, thuhla pawl a dodal. A t□hat lo nak parah a thinhen nak thu t□hen apekhnak in amah Pathian sunlawih nak le aminung pawl ih thlasuah si dingah cuih milai ih t□hat lo nak cu a ret.

Mit□halo a u le pawl in an naupa cu an dodal ih Izipt ramah misal siding in an zuar. Pathian in amah cu a miphin, a u le nau pawl runsuah tu si dingah cuih an zuar mi cu a cang ter. Neta ah Josef in a u le pawl hnen ah asim sal mi cu, keimah siatsuah dingah khua nan khan nain . . . Pathian in thilt□ha ah a run thleng a si. (Seem 50:20)

Haman ih Judah parah thinhen nak cu a mah siatsuah nak ah a cang ih a siatsuah tu mi pa ih khaisan nak ah a cang.

Hebru mono pathum cu meisa sung ah an thlak. Asinan cuih Hebru mino pawl cu meisa an kang lo, an samphang khat hman a kang lo hleiah meisa rim hman an hnam lo. Zumlo tu siangpahrang pa cun Judah mi pawl ih Pathian dodal nak t□ongkam a thah a si ding tiah thu a suah.

Daniel cu kiosa kua sungin thla a cam ruangah luat nak a ngah. Asinan Pathian ih mangbangza runsuah nak a um tikah Daniel ih Pathian cu upat ding le t□ih ding ah thu a pek.

Thukam thar sung kan zoh le, zumtu mi pawl cu hrem nak an ton tikah kawhhran cu a karhzai deuhdeuh ih, thuthangt□ha khal a karhzai deuhdeuh. Stephen thah a nak a tuar nak cun Saul thinthleng nak ding cii ah a cang. Paul thawng a tlak nak in cakuat pa-li (4) a suah ter ih Bible ah a cang.

John Hus ih a ruak urh nak vut cu tipi parah an hlon ih cuih vut a thlen nak tinkip ah thuthangt□ha a karhzai.

Bible cu mi in an thlek ih an hlon, asinan mi pakhat in a sarih rundam a ngah. Mi in Khrih ratsal ding thuhla cu an zomtai, asinan cuih thuphuan nak cu a kim cingding ih cuih zomtai tu pawl hman ni netabik ah an tuar leh ding (2 Peter 3:4-5).

Curuangah Pathian in milai ih thinhen nak cu a thangt□hat nak dingah a cang ter.

March - 22 “Na tumtah mi parah ka lung a awi zet” (I Siangpahrang 8:18)

David thinlung sung ih a tumtah bik micu Jerusalem ah Jahovah ih Biakinn sak ding cu a si. Pathian in thu asim mi cu David in biakinn sak ding khuan a ngah lo ziang ah tile ral a do tam tuk ih thisen a luanter tamtuk asi. Asinan a tumtah mi parah ka lung a awi zet timi t□ong cu a pek. In fian ter mi cu Pathian hrangih kan duhzet nan tuahsuah thei nak kan nei lo kha Pathian in in thei pi asi.

Kan palh mi le tuah tlamtling mi cu a si lo ih, hitawkah hiarmi, caak mi lawng in a daih lo. Kan sim zo mi vekin, hell khal cu caak nak t□ha nak in in bum thei.

Khristian nun nak ah Pathian lungawi nak thil kan tuah duh nak ah phun tampi in a um asinan kan maikaih hruai nak tangah kan kham t□heu. Thut□him nak ah zumtu thar pa in tihnim nak a lak duh asinan a nu le pa in a donkham. Nu le pa ih thungai lo in um men lo ih a inn ihsin a suah ih Pathian duhzawng a ngah hlan tiang a tuah ding mi tihnim nak cu Pathian in ti hnim lo tiah a ret sak asi.

Khristian inntek nu in khawm nak tin khawm thei ding in a caak asinan zuu in thei tu a pasal in a kham ih inn ah a um. Pathian in a caak mi thinlung cu a pasal hnenah a pek ve ding ih Pathian hmin sungah midang pawl khal tong thei ding lam a on sak leh ding.

Bible conference tuah nak ah nupi nu cu ei le in tawrel in a buai zet. Cutiuh t□uan cu a hrangah lungawi za ah a ruat ih kum tampi cu ti vekin a t□uan thei. A tuah a taksa in a t□uan thei nawl lo. Midang pawl hnat□uan man Pathian in lehrul vek in cu mi nu hnen ah Pathian in mal tampi a sawm leh ding.

Mai nunnak cu mission hrang ah pumpe duh nan an feh thei lo mi mi ziangzat an um ti zo in kan thei? Pathian in a thei ih cuih an thinlung sung ih caak hiarnak cu Khrih ih tohkham par thut□hen ni ah laksawng an ngah leh thei asi.

Pek nak lam ah khal cuvek thotho asi. Pathian hnat□uan nak ah an sumpai hman tu mi tampi an um ih tam sinsin in an hman duh nak caak hal nak an nei nan an pek belh thei lo. Lehnhuah pek sinsin thei nak ding Pathian in thlasuah nak a pek sal ding.

Midamlo, mi tluk lo, t□ong fung, kumtar pawl cu hnong mi an si cuang lo, ziangah tile Pathian cu duhdawt tu asi ih kan t□uan thei ruangah sisawn lo in kan thinlung ih caakhiar nak vek in thu a t□hen tu Pathian a si.

March - 23 “A man zianghman ka pek lo mi cu Bawipa ka Pathian hnenih tawinak ah ka pe lo ding” (2Sam 24:24).

Pathian ih pulhnat a reh nak dingah david cu mehur thawinak tuah ding a fial tikah, Aaron hnen ah cawcang le thing le mei pawl cu a man lo in a pek. Asinan David in man pek ih lei ding ah a tuah. Man pek lo cun ziangtik hman Pathian hnenah thawi nak a tuah lo ding.

Man pek t□ul lo in khristian kan si thei ticu kan thei asinan kan thei ve a t□ul micu dungthluntu nun cu cemliam nak a si. “Cemliam um lo mi zumnak cu man a nei lo.”

Vei tampi ah kan peknak cu thil t□ha le cem liam le duhnung in kan t□hen. A si, kan bangtuk lo le, kan luu ana lo le thlacam khawm nak ah kan feh ding ih Bible kan zir ding.

Zapi hmaiah thlacam, tetti khan, thuthangt□ha simnak pawl in thazang in pek thei asinan daiten kan um. Tuahmawh nak a thleng ti ah mirun dingah feh peih nak kan neilo. Ruul le maimom t□ih ah mission hnat□uan nak ah kan feh duh lo.

Kan peknak cu a sungkhan ih peknak ih a zim te in kan pek t□heu. Kan duh lo mi thil cu kan pek. Duhnawn lo mi cu mi in hmang seh tiah peknak, midang kan zoh mi cu man t□ha a si lai maw, kan inn ah kan t□ul lai ding maw tiah kan ruat in kan bawm. Thlarau hlo duhdawt lo in an inn cu zuu rim lawng in a khat a ti. Kan khur sungah ti a mal midang kan khai ter nawn lo.

Kan hnen ah Khrih ih kawh nak rat tikah mah le mah kan suhawk mi cu, “keimah hrangah ziang mi asi?” lole “A cem ding maw?” ti ding sawn a si. Thil man liam cemnak cu kan thlarau nun nak ah a t□hasawn mi a si.

In runtu Bawipa in kan hrangah ziangtin man a pek ti kan ruat tikah mi farah hrangah kan suup mi cu pek in Pathian hrangah raithawi nak pek ding a t□ulzia kan thei ding.

March - 24 “Kan zate pumpak ciar in covo laksawng kan nei fingfing ih cumi cu Khrih ih in pek ciar mi vekin a si” (Efesa 4:7).

Pathian in thil pakhat tuah ding in fial tinten kan thei ringring ding mi cu kan t□ul mi huham cu in pek cih a si ti mi a si. A fial mi tinkim ah a thil titheinak a um cih, a si thei lo mi fial nak vek khal si hman sehla Pathian ih bom nak a um ringring.

Jethro in Moses hnenah, “Pathian ih duhnak vekin cutin na tuah asile nangmah le nangmah na siatsuah aw lo ding ...” (Suahlan 18:23). Thu umdan cu Pathian in a mi pawl hnenah a pek mi t□uansuah thei nak ding amah ih thil titheinak khal a pek cih. (J.O.Sandors).

Jesuh leilung ah hna a t□uan laiah kezeng pahnih a tong cutikah an nih hnenah, “tho uh lanan it phah lak uh la inn ah va tin aw” a ti (Mtt 9:6). A sim mivek in an tuah ih damnak an hmu.

Peter in Bawipa Jesuh ih feh aw ti ih fial nak a um le tidai parah ka feh thei ding ti a thei vek in tidai parah a feh thei. Jesuh in “ra aw” a ti veten lawng sungah ihsin a tho ih tidai parah a feh.

Pathian in sim mi um na cingih mah le te ih cahnak kan hawl asile Pathian kut cak a hlo thei.

Mipi 5,000 cu nga pahnih le sang panga in a cawm ti mi cu a si thei lo tiah ruah nak a um thei. Asinan Jesuh in a dungthlun pawl hnenah “pek uh” a ti paoh ah a cang thei lo mi parah a cah nak a lang.

Lazarus cu thlankua sungah nili a um zo asinan Jesuh in, “Lazarus, tho aw” ati tikah huham cahnak a langih Lazarus cu a tho.

Hi thutak cu theihfiang ding kan t□ul. Pathian in in hruai tikah ka tuah thei lo ding tiah ziang tikhman ah ruat ding kan si lo. “Pathian ih zangfah nak in a lo tuam lo nak hmunah Pathian in ziang tikhman ah a lo fial lo ding.”

Pathian in thil pakhat tuah ding infial a si le tuah ding ih a t□ul mi man khal pek cih a si t□heu. Pathian ih duhnak a si ti kan fiang a si ahcun t□ulsam mi sumpai hrangah thin phang ding a silo, amah in in pek ding a si.

Tipi sen le Jordan ti a t□hen ih a mi pawl a hruai tu Pathian cu tu ni ah khal a thleng aw cuang lo. A fale pawl in a thu an thlunih a duh nak an tuah tikah a cangthei lo mi pawl parah hnatuan ding in a ralring cia tu Pathian a si. A thupek mi parah a zangfah nak pom dingah a man zet tu a si. Amah ih hmin t□hat nak ah duhsak le t□uan ding cu kan sungah in pe ih in pom ringring a si.

March - 25 “A hmaisabik ah Pathian ...” (Seem 1:1) Seemtirnak 1:1 ih t□ongkam hmaisabik pali cu kan t□hen a si le a tawizawng deuh mi nunnak zate hrang ah kan hmu mi cu, “Pathian a hmaisabik” ati.

Himi thutlangpi cu Thukham pahra sungih a hmaisabik thukham a si, Kei mah siar lo Pathian dang nan bia lo pek. A dik mi le a nung mi Pathian aiawh ah zohman le zianghman ret ding a si lo.

Hi thu in zirh mi cu Elijah le sangvut kut-huum khat le siti malte lawng a nei ih amah le afapa hranah netabik ei ding lawng a neitu nuhmei nu ih thu ah kan hmu ding. (I Siang 17:12). Rinlopi in Elijah in a sim, “na ei dingmi sungin hlomkhat cu ka hnenah rak keng aw” ati. Mah hrang lawng ruah vek a bang nan Elijah cu Pathian hmuhsak nak asi. A sim sal mi cu, Pathian cu hmaisabik ah ret awla cu le na nunnak hrangah a t□ul mi poh alo bom nak cu a cem thei lo ding.

Jesuh Khrih khal intlangparah cuvek thotho in thu a zirh, “Pathian uknak le tuah ding a lo fial mi hawl sawn uhla thil dang hmuahhmuah cu a lo pe pam ding a si.” (Mtt 6:33). Kan nunnak ih a thupi bik cu Pathian ih uknak le a fel nak cu a si.

Jesuh in thu umdan zia a simsal mi cu Luk 14:26 ah kan hmu ding. Zokhal siseh ka hnen ah a ra ih a nu le pa, a nupi, keimah hnak in a duh deuh a si ahcun ka dungthluntu an si thei lo ding. Khirh cu hmaisabik a si ding.

Asinan Pathian cu hmaisabik ah ziangtin kan ret? Kan innsang fing khawi ding kan nei. A leng hnat□uan ding ding kan nei. Tuah ding hna tampi kan neih ih can a heu. Pathian cu a dang duhdawtnak, a cemral thei mi duhdawt nak vek si lo thilung tak ih duhdawt nak thawn rinsan timi hmang in, a ram hrang ah a t□ul mi vek ih hman nak in kan ret

thei. A t□hami thil pawl in a t□habik mi hrangah ral a si thei ti thei thiam in kumkhua daih thil cu hmaiah ret ding a si.

Milai ih duhzet mi thil in Pathian thawn pehtlaih nak ding a kham thei. A hman mi pehtlaih nak cu Pathian hmaisabik ah ret nak a si. Pathian cu hmaisabik ah ret hman ah milai in buainak a nei ding asinan nunsungah lungkim nak cu a hmu ding asinan Pathian cu a pahnih nak ah a ret le lungkim nak a hmu lo ding ih buainak lawng a tong ding.

March - 26 “Ka rat tiang nung dingih ka duh mi a si ahcun na hrangah ziangso a poi? I thlun sawn aw!” (Jn 21:22)

Jesuh in Peter hnenah kum reipi tiang a nung dingih cule martyr in a thi ding thu a sim. Peter cu Johan a zoh duak ih Johan lamah t□ang tum in a um. Bawipa in a sim micu, “na hrangah ziang so a poi? I thlun sawn aw” ati.

Dag Hammarskjold ih sim mi in Peter ih lungput cu in theih fiang ter, na parah t□hat lo nak a suak tiah mi an lungawi nak cu co hlang a har tuk ding. A t□habik cu mal te sung cangvai lo ih um ding a si. Sim cawk lo thu sia sung hman ah, cohlang theilo thih nak vek tiang a um hman ah-midang pawl cu nung ding khuan an ngah hman ah daiten um men aw.

Kan mah hnak in milian deuh kan hmu tikah thinheng ol te a si. Pathian in inn thar, mawtaw thar cu an tlak lo na cingina a pek tivek kan hmu tikah thinnuam lo nak neih a ol te.

Mah hmuah nat phun hnih thum lai thawn bua rero laiah Pathian thu thawn nung lo pawl cu hrahdam ten an um. Midang innsang cun cathiam thiam le leknak lamah santlaih nak t□ha t□ha an nei ih kan nih hmuah t□awnt□ai mi fate kan nei. Zumtu dang pawl hmuah duhduh in thil an tuah theikan nih hmuah tuah thei kan nei lo cutikah buai nak thawn tuar ih um rero tu kan si thei.

Rehsia ten sim sehla, Pathian hnat□uan tu lak hman ah nahsuahnak nei tu mi tampi an um. Thuthangt□ha sim tu pakhat pa cu riahsia zet in a um ziangah tile pakhat pa cu hmin a thang deuh, rualpi tam a nei, mi in an uar deuh. Silole pakhat pa cu mithmai sia in a um ziangah tile a rualpa in a thusim can a long.

Hi hmuahhmuah cu thinlung t□hatlo ruangih ngah mi a si. Bawipa ih t□ongkam cu, “na hrangah ziang so a poi? I thlun sawn aw!” ti asi. Midang zumtu pawl cu Bawipa in ziangtin thuhla a rel sak ti cu kan hnat□uan a si lo. Kan t□uanvo cu amai kan hrangah hmingsin nak in pe mi vek ih a thluntu ka si ding asi.

March - 27 “Thli cu a duhna poh ah a hrang” (Jn 3:8)

Pathian ih thlarau cu a sangbik uknak thunei tu a si. A duhna vek in a cangvai. Mai nun sungah a phunphun in in burh dingah kan zuam, asinan kan tumtah mi cu hlauh tling ti a um lo.

Thlarau thianghlim hmuhsak nak pawl cu, thli, meisa, siti le tidai pawl an si. Cuih thil pawl cu kan kut sungah kaih dingah kan zuam nan kaih thei a si lo ih, i kulh rero hlah aw in ti ding.

Thlarau thianghlim cu a hman lo mi thinlung thawn ziangtik hman ah hna a t□uan dah lo ding, asinan hmundangah cun ruahlopi in le a si thei lo mi parah hna a t□uan thei. Thut□himnak ah, Pathian in milai hnen ah harsat nak a pek ti cu a hman, hmansehla, thlarau thianghlim cun Pathian ih mipawl a duh a si le vekin Deborah hmang in hruai theinak a pek thei lo tiah kan sim thei lo.

Can dangdang ah thlarau thianghlim cu tuahding a si lo mikhal cu tuah nak khuan a pek t□heu. Curuangah David le a rualpi pawl cu puithiam pawl lawng ei ding mi sang cu ei theinak khuan an ngah. Cule dungthluntu pawl cu Sabbath ni ah sangvut an phawi ih ei nak khuan an ngah.

Mi in dungthluntu cauk cu thuthangt□ha simnak hrang ih umdan lawng a si an ti. Asinan ka hmuh dan ah thlarau thianghlim ih huham thu neihnak ih umdan a si ka ti.

Dungthluntu le a dang pawl in textbook vek in an thlun lo, Pathian thlarau ih hruai nak vek in an thlun, cuih hruainak cu milai ruahnak vekin a si lo.

Thut□himnak ah, Fillip cu Ethiopia bawi cu Gaza fehnak lamzin ah thuthangt□ha sim dingah Samaria ram sungah t□hangpkawknak t□an in thlarau thianghlim in lam a hruai.

Kan can khal ah, thlarau thianghlim in a tuah thei le a tuah thei lo tiih buai rero ding kan si lo. Kan thei vekin sual nak lam pang cu ziangtik hman ah hna a t□uan lo ding. Asinan hmun hrek khat ah a umdah kel lo mi tlun ah hna a t□uan t□heu. Milai ih tidan in a kham theih mi a si lo. Kan mah ti kel tuah kel mi in khal a t□em thei lo. Dankeel si nak, biaknak lam ih dan keel le tuah keel, pawl cu a dodal in t□hangphawknak huham thawn hna a t□uan ti kan thei. Curuangah hi sangbik uknak thu neih nak thlarau thianghlim ih hnat□uannak cu hmu thiam in thu el tu dodal tu men si ding a si lo.

March - 28 “Ahmaisa ih a rak ngainak hnak in a hnu ih a huatnak cu a nasa sawn” (2Sam 13:15)

Amnon cu a farnu Tamar parah tisa hiarnak in a haal. Tamar cu a mawi ih itpi ngah ding a tum. Poimah zet in a um ziangah ti le a co thei nak lamzin a um hrinhrim lo ti a thei. Asinan cuih coding lo a dang ruahnak a nei lo. Curuangah a dam lo awter ih Tamar cu a khan sungah a luhter a kaihrem ih a sualpi. A duh lai fang ahcun zianghmuah Tamar hrangah pek ding thinlung a nei.

Asinan cuih tisa hiarnak cu huatnak ah a t□hawn. Amah duh vekin a sualpi hnuah a dawih hmuh hman a hmu duh lo. Inn leng ah a dawih sangka a khar. Hi thuanthu tawi te cu nitin in a lang sal t□heu. Mah duhduh ih um

nak kan san ah nuncan t□hatlo nak thawn a khat. Fala tlangval sual awk nak cu zianghman ah an siar lo. Thit aw lopi in hmunkhat ah an um khawm. Mipa le pa, nu le nu pawlawk nak cu santiluan ah an ret.

Mino le upa ti um lo an duh nak vekin an pawlaw men. Donkham nak an nei lo. An duh mi vekin um ding ah thinlung an nei. Thilt□ha le sia ti ruah ding an duh lo ih himi lo cun nuam nak kan tong lo ding tiah an ruat. Curuangah ngam zet in thil an tuah, Amon vekin cule nuam nak kan hmu tiah an ruat aw.

Asinan a mawi tuk tiih hmuh nak khat lam ah zohsia zet mi a um. Sual nak cu thinlung siat suah tu asi. Mah le mah lungkim lo nak a suah ter ih thinlung t□hatlonak a suah. Cuih mipawl cu thil sim theihlo pawlah a si ih duhung lozet tuah an cang. Cutihcun mi vuakhmang mi sual aw tu, le mi that tu tiang suahter tu an si thei.

Taksa hiarnak cu khat le khat pawlawk nak a siatsuah ter tu a si. Milai in Pathian ih a thianghlim mi thupek nak ziangsiar lo in a um le mah le mah hloral nak le siatsuah nak a si. Pathian ih zangfah nak lawng sual ngaihthiamnak, dam nak le nun remsal nak kan hmu thei.

March - 29 “Ralkap a t□uantu cun amah hotu bawiih duhnak kha a thlun ih ralkap a si lo mi mi menmen ih thuhla sungah a cokkalh aw lo” (2Tim 2:4)

Khristian cu Pathian ih ralkap kan si ih amah hrangah lungphur zet ih hnat□uan tu ding kan si. Nitin mah ih nunnak hrangah buai ro tu ding a si lo. Hi tawk ah sim duh mi cu cokkalh timi t□ongkam a si. Leilung tlun hnat□uan nak ihsin mah le mah col ding cu a si lo. Mai innsang hrangah a t□ul mi hnat□uan ding cu a si. Nitin kan nunnak ah pelh thei mi thil tampi a um. Asinan leilung dan sungah um ding a si lo, Paul in I Kor 5:10 ah in sim vek in.

Asinan mah le mah cokkalh ih buai ro tu ding a si lo. Mait□uanvo cu felfaiten kaih ding a si. Mah hrangih thilt□ha pawl khal cu a t□habik thil hrangah ral asi thei.

Wm. Kelly ih a sim mi cu, mah le mah nunnak hrangih hnat□uan nak sungah buai ro timi cu leilung taksa duhnak a sung pek tu an si ati.

Mi thubuai nak sungah ka tel ve ih ramthuhla buainak ah ka buaive tikah mibuai tu ah a cangve. Cucu ka caant□ha hlo ter tu men a si ih, Titanic lawng sungah to nak tohphah rem ro tu ah ka cang men.

Cumi cun leilung hrangah a t□ulsam mi thuthangt□ha simnak in leilung tlun hnat□uan nak ah a ti buai ih ka cokkalh ro a si le mi buai ro tu pa ah ka cang.

Sumpai ngah nak dingah theitawk suah ih hnat□uan pawl cu bang lo in a tuan ro tikah mi buai tu ah an cang. Cuti cun ngah thei tu ka si nan, nun nom nak ka hmu lo ding.

Pathian ram le tuah dingah in fial mi pawl tuah lo in ka nun ih pakhat nak ah ka ret lo tikah mi ti buai tu ka si. Kumkhua hrang ah thil fate cu ka hlon men ih, ziang siar lo in a um tikah mi cokkalh tu ah ka cang. Cu pawl cu ka nuncan khuasak nak ah a hman khal a si thei nan nunnak hrangah cun a taw lo.

March - 30 “Ziang tinkim ah hin Pathian cun a mah a duhdawt tu le a mai tumtah mi vekih a kawh mi hrangah cun an t□hatnak ah hna a t□uan a si” (Rom 8:28)

Harsatnak a sangbik can a thleng tikah kan ruahban lo mi catlang cu a si. Thli cu nem ten a hrang tihnak thinlung kan nei lo, Bawipa, Bawipa kan zum a si, kan ti thei. Asinan kan nen ah thlisia a hrang tikah ka zum thei lo mi cu i run aw tiah kan ti.

Pathian in thilziang tinkim t□hatnak hrangah a tuah ti cu Bible in a sim ruangah kan theih mi kan hmu theih lo hman ah zumnak in kan thei.

Pathian asi ruangah a hman ti kan thei. Pathian cu a cemthei lo duhdawt nak le fimnak, cahnak nei tu a si. Kan hrangah a t□habik thil pawl tuah tu ding a si.

Pathian minung pawl ih an ton mi ruangah a hman ti kan thei. Choice Gleaning cu zohman um lo nak hmun ah a lawng a siat. Cuih hmun ah a siat mi lawng cu a khom ih a t□uah. Lawng dang feh mi tong dingah nitin in Pathian hnenah thla a cam. Ni khat cu a sak mi buuk te cu mei in a kangih a neih sun mi thil cu a kang t□heh. Asinan cuih a harsatnak bik cu a t□habik ah a cang. Na buuk kang mi meikhu cu kan hmu ih adang lawng cu a ra ih an run hai. Kan theih dingmi cu kan nunnak cu Pathian kut sungah asi ahcun thil ziangtin kim cu kan t□hatnak hrangah a tuah a si ding.

Zumnak ih kekar theih lo can a um t□heu, tuar theilo mi phurhrit can, tuar thei lo thimnak can a rung um t□heu asi. Himi sungin thil t□ha ziang a suak thei ding? tiah kan milai lungput in kan ruat t□heu. A phi cu, Pathian in thilt□ha a tuah san cu 8:29 ah kan hmu ding, cucu kannih in, Fapa bangtuk si dingah a si. Milem tuah tu pa in a thingpawl t□ha ten a rem hnuah milai hmel a lang. cuvek in kan nunnak ah Pathian in in remt□hat ih amah bangtuk si thei dingah in hruai. Curuangah na nunnak ah thilt□ha a dang a hmu thei lo ding-hicu thei ringring aw-“Khrih vek in thlun aw.”

March - 31 “zumnak ah pacang mi a si ding; lungthleng pek asi ahcun a zum aw sual pang dingih Satan cu hnon a rak ton vekin anih khal hnon a tong ve pang ding” (ITim3:6)

Kawhhran upa tlingtak sinak hmuhsak mi ah Paul in zumnak ah mino in tuan lo ding ah thu in zirh. Mi senpi hruai tu cu fimkhur le hman ten thut□hen ding a si a ti cuih thut□hen thei nak cu thlarau puitling tu le Pathian minung lawng in a ti thei ding. Asinan kan palh ringring t□heu. Sum tuah thiam tu mino pa, acozah lam hnat□uan tu minopa, lole mifim pa cu kan kawhhran ah a lut. Cutikah cu pa cu kohhran upa ah kan pek lo le a dang kawhhran ah a tlan

pang ding kan t□ih ih hruaitu upa ah kan ret. Paul ih hniksak hmaisai a ti mi vek in tuah ding a t□ha sawn. Hi thlarau thu dan kan palh deuh mi cu thuthangt□ha sim nak ihsin mitheih tam, hminthang pa cu lungthleng ih zumtu thar ah a cang, bawhlung sit thiam tu khal a si thei, cu Khrih a pom ih rundam a ngah. Cu pa cu kawhhran thu hla ruah tu upa ah kan ret. Silole hmin a ngah zet mi ekthes (**rif;orD**)nu cu rundamnak a ngah ih a piangthar tikah thuthang a suah ter. Cunu cu kohhran upa ah kan ret. Cutikah t□ihnung a um zet mi cu Pathian duhzawng lo in thu a t□hen ding cu asi ih amah le mah siatsuah lawng silo kawhhran khal a siat suah thei.

Dr. Paul Van Gorden in asim mi cu, mi zapi hmaiah misualpa khukbil terih thlacam sak ding cu a duh lemlo. An thlung sungah Pathian t□ongkam ciimu a hram a khoh hlan tiang cu zo ti lo, leknak lam ih hminthang siseh, uknak lam ih milai khal siseh mit hmai pe ding cu ka duh lem lo a ti.

Zu in tupa lole adang zutu thar pawl cu zumnak ah fek teih an din thei nak dingah khristian cia pawl in tha pek ding sawn a si. An nih cun mah le mah nuam aw lo, a niam ti ah an ruat thei ih mah le mah rinawk thei nak nei dingah zumtu cia pawl in tha pek ih kaih hruai sawn ding kan si.

Asinan cuih zumtu thar pawl cu thilt□halo kut sungah an um leuh leuh thei, mah le mah supaw thei lo in sual sungah an tluksal thei ih Bawi Jesuh hmin cu a linglet ih a diklo mi tetti ah an cang thei.

April - 1 “Amah thawn nan pehzomnak thawngin nunnak famkim nan hnenah pek asi zo” (Kolose 2:10)

Hmuhdan a dik mi thawn linglet in vancungah a tlang le tlanglo thlei dan nak a um lo. Mi pakhat cu ziangkim ah a tling ti a um lo ih atling lo ti khal a um cuang lo. Hicu Pathian ih asangbik mi milai hrangah in thuam nak cu a si. Milai ih kan tah mi a t□hen cu a tlak le tlak lo cu a sinan Pathian hrangah cun cutin a si lo.

Angai ngai ahcun zokhal a tling mi kan um lo. Kan zaten misual kan si ih kumkhua hremnak hmun ah hrem dingtlak kan si thluh. Kan zaten sual kan nei cio ih Pathian ih sunlawihnak kan co lo. Mah le duh vekin kan um ih lampeng mi kan si t□heh. Thianghlim lo hliir kan si ih a t□habik ih kan tuah mi khal puan sia vek a si.

Vanram co tlak lo lawng si lo in cotlak dingah ziangtin hman tuah thei nak kan nei lo. T□hatnak kan tuah mi pawl le kan t□uan mi pawl khal Pathian ih thianghlim nak thawn a tlak lo mi lawngte an si. Asinan a lak ih in pek mi laksawng a si. Ziangah tile nannih tla cu Pathian zangfahnak in run mi nan si ih cui runnak cu amah nan rinsannak thawngin nan ngah mi a si. Hi runnak ngah ruangah zohman porhaw ding an si lo, ziangah tile an t□uan thei ruangih ngah mi a si lo, Pathian laksawng a si. (Efesa 2:8,9)

Vancungram hrangih tlinnak cu Khrih sunglawng ah a um. Misualpa cu veihnih hrinnak a ngah tik poah ah, Khrih cu a co. Pathian in misual vek in hmu nawn lo Khrih cu kan aai ah mi sual a cangter, sual nei lo asinan misual ah a ret ih cuih Khrih sungah Pathian ih thianghlim nak cu inpek. (2Kor 5:21)

Cule kan hrangah ziang so a si ding! Khrih cu kan nei maw nei lo. Khrih kan nei asi le Pathian in in cangter mi vekin vanram cotlak tu kan si. Khrih ih a tling nak cu kan ta ah a cang, ziangah tile kan nih cu Khrih sungah um kan si.

Khrih kan nei lo asi ahcun kan sinak in kan hloral ding. Amah hnen lo cun mi sambau mi kan si ding. zianghman in cuih sambau nak sungin in runsuak thei lo ding.

Zumtu pakhat cu adang zumtu nak in vanram coding ah a tlak deuh le a sambau deuh ti a um lo nak cu fiangten thieh ding a si. Zumtu zaten sunlawihnak bangrepciar in kan co, cuih sunlawih nak cu Khrih a si. Zumtu pakhat cu a dang zumtu pawl hnak in Khrih a nei deuh ti a um lo. Curuangah vanram hrangah tling le tlak deuh ti a um cuanglo.

April - 2 “Ziangah tile thut□hen dingah kan zaten Khrih hmaiah kan ding leh ding. Zozo khal a t□ha siseh a sia siseh a nunsung a taksa ih a tuah mi vek cekci in a ngah ding” (2Kor5:10).

Atlun ih kan sim mi vancungah tling le tling lo ti a um lo ti cu a hman ko nan vancungah t□uanman lak le lak lo a um ding. khrih ih thut□hennak cu mi hrek hrangah midang hnak in t□uanman tam deuh ngah le ngah lo ti lang nak hmun a si ding.

Cule vancung ah sunlawih nak hrangah a dang ciar in a um ve ding. Mitinkim cu lungawi nak kan co ding nan mihrek cun midang hnak in na lung a awi deuhding. Mitinkim ih khuat cu a khat dingnan mi hrek cun midang nak in khuat tum deuh an co ding.

Sunlawihnak hmun kan thlen tikah kan zaten kan bangaw thluh ding ti ruah nak cu hlon ding a si. Bible in khuitawk hman ah cu tin in sim lo. Cuhnak in rinum nak le Pathian duhdawt zet ih nung tu hrangah t□uanman sui lukhtm in pek dingih a ngah lo tu khal a um ding tiah in sim sawn.

Hitawh ah mino pahnih cu an kum bangrep an lungthleng nak, an pianthar nak bangrep, mi an um. Pakhat pa cu kum 40 tiang a nunsungah Pathian ih uknak le a tuah ding a fial mi hawl in a um. Pathian thu cu thlung takin a sim. Adang pakhat cun sumpai hawl in a can hmang in hna a t□uan. Pakhat pa cu vancung ah a t□uan man cu tam deuh in angah ding. A pa hnih nak pa cu vancungram cu Khrih ruangah a co venan leilung parah Pathian hrang can a hman loruangah van ah t□uanman a ngah lo.

Nitin kan t□uan mi parah kumkhua runinn nuam ah lungawi nak ziangtluk in kan co ding ti cu t□hen rero in a um a si. Kan tuah nak ah Bible thu vekih nun, kan thlacam nak, Pathian mipawl thawn kan pawlkom aw nak, Pathian hrang kan t□uan nak, Pathian ih in pek mi thlarau laksawng cu rinum ten hman nak pawl in vanih kan co ding mi lungawi nak cu t□hen cia in a um a si.

April - 3 “Anih cu a thinlung put vekin thiltuah hmang asi” (Pro 23 :7)

P.Gibbs in hi tin ati;Na ruahnak kha nangmah na si lo, asinan na ruahnak asi sawn,cu mi cu asi nangmah, asuallam cu minung ih tuahnak kha a mah asi. A luan hlanah kai hnget aw, uk aw aw atha lo zawng in a luang pang ding. Curuangah Solomon in, “ralring ten khuaruat uh, ziangah tile na ruah mi in na nunnak a sersiam ding”(Pro 4: 23). James khal in “sual cu ruah nak in a thok ti ah in sim”.(Jas 1:14-15).Thu pakhat kan ruah mi kha a rei tik ah kan tuahsuak.

Tuhmi vek in a at sal ih atuah.

Tuhmi vek in a tuah ih danah a cang.

Tuhmi vek in dan ah a mang ih nun can ah a lang.

Tuhmi vek in a nun can ah kan hmuh ih cu mi cun a hmai lam a hmuh.

“Minung ruah nak le thinhen nak in mi thah ngam nak tiang mi a thlen”(Mtt 5:21-22)tiah Jesuh in in zirh, cule hahio nak le hur nak ah mi a thlen asi (Mtt 5:18).Thil siava pawl hi minung thin lung ih sin suak mi hlir asi (Mk7:14-23).

Cumi pawl neh le uk thei dingah kan mah ah tuan vo aum. Khrih vek in thianghlim nak nun thawn neh kan tum ding maw.Ziangtin na tuah ding ruat tha aw. Kan zaten Siangpahrang vek kan si thluh. Kan nunram pi uktu cu kan mah kan si. Kan nunram hi kan siat suah ding maw, kan thater ding.Cu mi cu siangpahrang nang mai hril ding mi asi.

Hi nah a tha zet mi hmuh dan a um. Pakhat nak ah, “Thinlung thar i pe aw ka Pathian ,ka sung ah a dik mi thlarau rak ret aw”(Ps 51:10) tiah thla kan cam ding. Pahnih nak ah; “na hmai ih ka si nak vek in thu i then aw” (2 cor 10:5) ti ding kan si.Pathum nak ah; sual sir ding kan si kan sung ih that lo nak pawl hmuah hmuah kan daw suak ding (Pro 28:13). “Nan thin lung cu a thami le porhtlak asi mi thawn khat ter uh”(Phi 4:8).Panga nak ah,Na siar mi, na hmuh mi le theih mi vek in tuah tum aw.That nak thawn na nun na neh lo asi le,Bawipai hrangah hnatuan hawl in , buaizet in um aw. Zuum nak le tumtah nak na neih mi vek in na feh tlang thei ding asi.

April - 4 “Zumnak kan neih ruangah lei le van hi Pathian ih t□ong in a tuah asi ti kan thei” (Heb 11:3)

“Zumnak in...kan thei.” Hi t□ongkam cu thlarau lam nun nak thu ah khal a tel cih a si. Pathian ih t□ongkam cu hmaisa ah kan zum, ih kan thei. Leilung tlun mi pawl in, hmuh nak cu zumnak a si, Pathian cun, “zumnak cu hmuhnak a si” ati.Jesuh in Martha hnehah, “Na zum taktak a si ahcun Pathian sunlawi nak na hmu ding.” (Jn 11:40) A hnuah Thomas hnen ah a sim sal mi cu, “....kei mah i hmulo nain a zumtu cu mithlawsuah a si” (Jn 20:29). Cule dungthluntu Johan in a ngan mi cu, Pathian Fapa a nei tu cun kumkhua nunnak an nei ti, nan thei nak dingah hi cakuat hi nan hnenah ka ngan” (Ijn5:13). Zum hmaisa awla cule na thei ding a si.

Billy Graham in hi thu umdan cu a nun ah ziang tivek in a nungsuak ti a sim mi cu, 1949 ah Bible thu cu rinlo nak thinlung put tumpi ka nei. Cathianghlim sungah a el aw mi a um tiah ka ruat. Thu hrekhat cu Pathian thu ka thei mi pawl ka thluak thawn a rem cang lo mi ka nei. Pathian thu sim dingin kan ding tikah a hlan ih thu sim thiam pawl ih thusim nak hmnsin nak rinum aw in sambau zet in a um t□heu. Bible tlawngta tampi vekin kan nun ih ka thei nak sungah raldo nak a um. A rahsua mi cu hmailam ih ka hnat□uan nak parah tlamtling nak a suahter.

Cuih kum August thla ah Presbyterian conference, Los Angeles ah kai ding in in sawm. Cutikah mitthli thawn ka feh harsatnak ka lungsungah a khat, ka zum lo mi thawn do aw rero. Ka thlarau cu cross meisa in a kang. Netabik ah cathianghlim sungih a um vek in zumdingah thu ka t□hen aw. Bible pharh in ka khuk ka bik ih ka sim mi cu, “Bawipa hi cauk sung ah ka thei lo mi thil tampi a um. Asinan na sim micu, zumnak thawngin Pathian thawn a remaw mi cu an nung ding” nati. Na hnen ihsin ka ngah mi pawl cu zumnak in ka lak a si. A tuah hi tawk ah Bible cu na t□ongkam asi tiah zumnak thawn ka co hlang, a zaten kan lak, lehnhu hmandingah tenret lo ten ka lak. Ka thei lo mi a um nak cu kathei leh tiang ka hawl ding. Hiti ih na duh mi asi le na t□ongkam cu theinak huham i pekaw cule cuih huham in misual pawl an sualnak tan in runtun hnen ah an pan thei nak dingah.

Karruk sung Los Angeles ah crusade kan tuah nak in ka hnat□uan nak thleng tu ah acing. Bible cu a hman asi tiah hawl rero nak ka bansan ih ka thei mi cu zumnak thawng in thu ngai tu pawl thutak thieh thei nak a si sawn.

April - 5 “Cupawl ai ah pakhat le pakhat zangfah thinnem nak neitonaw uhla, Khrih thawngin Pathian in a lo ngaidam bang in pakhat le pakhat ngaidamaw uh.” (Efesa 4:32)

Cathianhlim sungih ngaidam nak in hmuhsak mi vek in thlun ding thu fiangzet in pek. Hi thu peknak cu kan thlun ahcun thin natnak le lu natnak sung ihsin kan mah le mah kan humaw thei ding asi.

Mi in kan tlun ah soal an tuah tikah a hmaisabik ih kan ti ding mi cu kan thinlung sung ihsin cupa cu ngaithiam ding a si. Na ngaidamnak cu a hnen ah na sim hrih lo asinan cupa na ngaidam nak ruangah Pathian le a mah thu an t□hen aw ding. Cu tin na tuah ahcun na thinlung lawng si lo na taksa khal na hum a si ding.

Cu hnuah na unau hnen ah feh aw la a nun sim aw (Lk 17:3). Cupa ih soal mi midang hnen ah phuang hnak in va feh uhla a soalnak va sim uh. Asinan zohman in thei loin nanmah lawng tong aw uh (Mtt 18:15). Buai nak cu a cang thei tawp in suup ding zuam aw, cule na thei tawp tiang in nangmah te lawng in thei dingah thup aw.

Na thu a lunglo ih ngaih thiam a lo dil lo a si le amah thawn midang pakhat lole pahnih hnen ah fehpi aw (Mtt 18:16). Hicu cathianghlim sungih um a thar tu ih thinlung nundan a si.

Nan thu a ngai duh thotho lo ih a um a si le a thuhla pawl kimten kawhhran hnen ah sim aw (Mtt 18:17). Na thinlung in na ngaidam zo nak kha a mah theih ter aw. Hi tawkah a luan ih sim fiang rero lo ding ah a thupi. "Oh cucu a hman, na soal lo a si" ti in sim hlah aw, cu hnak in "ka lo ngaidam, kan ruat nawn lo ding, to in thlacam uh si" ti in ti sawn aw.

Na hnen ah sir nak nei ding a ning a zah micu na parah a soal sal nak ding ah lamzin on cia a si. A si ih na parah a sualsal nan a sir aw a si le ngaidam ding a si thotho. Ni khat ah voi 7 tiang a soal hman ah a sir a sile ngaidam ding na si. (Lk 17:4)

Kannah cu tampi man a nei mi hrangah ngaidam kan si ti cu hngilh lo ding a si. Thil malte hrangah midang ngaidam thei lo in um rero ding mi kan si lo. (Mtt 18:23-25).

April - 6 "Pathian duhnak tuah a tumtu zokhal in ka thu zirh mi hi Pathian hnen ihsin a ra maw, keimai rauhnak inso ka sim ticu a thei ding" (Jn 7:17).

Today's English Version Bible sungah hi catlang cu, "Pathian duhnak tuah a tum tu zokhal in Pathian duhnak an thei ding" tiah a let. Mangbangza thukam asi mi cu, mipakhat in theih duhnak thinlung a nei a si ah cun Pathian in a thei ter ding a si.

Misual pa in mah le mah rinaw nawn lo in le Pathian hnen ah, "Maw Bawipa, ka hnen ah rung lang hram aw" tiah thla a cam ahcun Pathian in a hmuhter ding. Cu tin a si ah cub a thlacam mi ngai lo in um dah lo ding.

Lantaze (**vrf;o&J**) pa pakhat cun thlanglam ram khuapi sungah a um ih anun nak ah zianghman ti ding nei nawnlo in a um. Zu le sa, a ri thei mi sii, nu le pa soal nak phun kim tuah nak in nunnuam nak a hawl. Asinan anunnak cu ziang diriam nak ah tong lo, a tong dah lo. Cuih thinnuam lo nak sung in luatnak ding lam a um lo. Ni khat ah amah lawng in cuih khuapi sungah a lut ih a t□ap. Oh Pathian, Pathian na um a si le keimah hnen ah rung lang hram aw, a silo le ka nunnak a cem thlang ding ati.

Minit pahra hrawng a rei hnu ah khristian mino pa cun cuih khuapi kiang ah a feh ih khuasung in mi awthawng a theih tikah a bih, cuih lantaze pa cu a hmu. Cutikah, "Hi Jesuh thu ka lo sim le a ngah ding maw? tiah a suh.

Cuih lantaze pa cun Jesuh Khrih cu zumnak in rundam nak kan ngah timi thuthangt□ha a thei. Rundam tuih hnen ah ara ih soal ngaidam nak a hmu, nunthar in a nung lehsal. Thutak in thla a cam ih Pathian a co hlang. Zokhal cutivek ih Pathian an kotik ah an thlarau hrang ah Pathian ih a hleice ih hmuhsak nak an ngah lo timi ka thei dah lo.

Asi, cuih thukam micu khristian pawl hrangah khal a si ve ko. Mi pakhat in a nunnak hrangah Pathian ih duhnak thei ding a duhzet a si le Pathian in a hmuh tengteng ding. Mi pakhat in kawhhran pawlawk nak hrang ah thilt□hadeuh a thei duh a si le Pathian in a thei ter ding. T□ulsam mi ziangvek a um khal sehla Pathian in a tongter ding. Pathian ih duhnak a si ahcun kan hmu tengteng ding. kanmah le Pathian ih lungput ih um a duhnak karlak ah in kham tu cu mai duhduh tuah tum hiarnak cu a si.

April 7 "A tuah inpek mi hmuahhmuah ka ngah tiah ka ngan. Inpek mi cu a t□ul mi hnak in a hlei tiang in a pek. Nan, laksawng hmuahhmuah cu Epafroditus in irak phurh ih a tu ahcun ka poihai mi hmuahhmuah a kim t□heh a si. Hi nanlaksawng pawl cu Pathian ih lungawinak le a cohlan mi raithawinak, a rim a thaw mi rimhmuai bangtuk a si" (Filipi 4:18)

Paul ih Filipi khua hnen ih ca a ngan mi cu Filipih khua ih zumtu pawl in a hnen ah an pek mi laksawng a ngah timi thei ter a duh asi. Cuih laksawng cu peisa ah kan ruat. Mangbangza Paul ih a ngah mi laksawng cu, "Pathian ih lungawinak le raithawinak, rim a thaw mi rimhmuai" tiah a langter. Efesa 5:2 ah Paul in cuvek cekci in Khrih ih a sunglawi mi laksawng simi calvery ih athihnak thu a sim. "Khrih in in duhdawt ih a nunnak kan hrangah Pathian lungawitertu rimhmuai peknak le raithawi nakah a pekaw." Ruah ding asi mi cu, Pathian riantu a salpa hnenih pek micu Khrih ih Pathian hnen ih pek mi vek in a bangaw tiih in hmuh micu mangbangza asi.

J.H.Jowett in hi thu umdan thawn pehpar in t□haten a sim micu, khat le khat duhdawt awnak cu ziangtluk in so a tum, kannah cun mi farahzet hnen ah kan pek a si tiah kan ruat, asinan a ngaingai ahcun siangpahrang hnen ah kan thlen mi a si. Kan ruah mi cu cuih a hmuinak cu innhnen hrawng tiang a thleng ding kan ti asinan a thawtzia le a hmuizia cu vantiang in a thleng. Kannah cun Paul hnen lawngah an pe kan ti, asinan kan hmuhsal mi cu Paulih runtun le Bawi hnenah pek mi asi, ati. Khristian peknak ih thlarau lamdan cu kan theih fiang tikah a sunglawi zia kan hmu sinsin. Peknak cu pek lo theih lo ruangih peksi lo ih puithiam hnat□uan thawn a pehzom aw mi asi. Kan duhdawt aw ruangah kan pek asi ih cule pek duh ruangah kan pek mi a si.

Thutak cu hitin a si, a fatezet mi ka laksawng cu a tumzet mi Pathian ih siangpahrang tohkham umnak khan sung hmuahah a khat ih van le lei ah a rim cu a thaw ih A hmai ah tangdorten ka bia mi a si. Nipini tinten pek dingmi a hlu te khal cu ka ning nawn lo ding. a t□ul ahcun ka neih sun hman ka pek ding. Cucu Jesuh Khrih a mah rori a um vekin Pathian hnen ah hmaiton ih pek nak ngaingai a si.

April - 8 “Pathian ih thu cu a nungih a cak fawn. Kap hnih ih hrim mi ralnam hnakin a hriam sawn” (Hebru 4:12_a).

Khristian phunsang tlawng pakhat ah tlawngta pakhat in Liberal Bible tlawng ihsin a ra mi adang tlawngta pa hnenah tetti a khan. Cuih tlawngta pa in hi catlang a lakih a sim tiah Liberal tlawngla pa in “Bible ka zumlo ati”. Voi thum tiang cuih catlang a sim tikah liberal tlawngta pa cun, “Bible catlang lak rero hlah aw. Ka zum lo tiah ka lo sim zo” tiah a sawn. Cutikah anih cun a sung a si tiah thanauzet in a kir. Thlarau hlo kaih nak ah a sungvek a bang.

Cuih zanah cuih tlawngta pa inn ah Dr.H.A.Ironside cu a riak. Zan rawl ei nak cabuai ah cuih tlawngta pa in liberal tlawngta pa ruangih a riahsiat zia kha Ironside hnen ah a sim. Cule Dr. Ironside hnenah thu a suh mi cu, “Nangteh mi dang hnen ah tetti na khan ih Bible ka zum lo tiah a lo ti tikah ziangtin na tuah?” tiah a sut. Cutikah Dr. Ironside in hniphah in a sim mi cu, “Tam deuhdeuh in ka sim bet” tiah a sawn.

Thlarau hloh a kaih hruai tu pawl hrangah a t□habik thu forhnak a si. Mi in Bible kan zum lo tiah an ti tikah simbet sinsin ding a si. Pathian ih t□ongkam cu a nungmi a si ih huham cahnak thaw n a khat. Minung in an zumlo tik khal ah an parah t□hathnem nak a um.

Thut□himnak ah, mi pahnih cu thu an el aw. Pakhat in adang hnenah, na nam cu steel ngaingai ti ka zumlo ati. Ziang a cang pei? A pahnih nak pa in a nam cu a hlawn pei maw? silole adang thir lak ah a rawi pei maw? Hnihsuahza in! A el tupa cu anam va pek ih a hriam dan cu thiehter dingah a pek. Cuvek in Bible khal a si. Pathian ih t□ongkam cu thlarau thianghlim ih nam a si. Amah le mah humaw nak dingah hman deuhdeuh a t□ul. Amah le mah t□haten a humaw thei.

Cathianghlim cu Pathian thlarau ih thawhkhum mi a si ti fiangter nak a um ti ka el thei lo. Cuih fianternak cu rundam cia a si zo mi pawl ih zumnak in kan hmu ding. Midang pawl rundam an ngahnak ding bawm nak ah an hmang. Minung ih thu el nak men ruangih rundam fian asi lo Pathian t□ongkam lawng in a si. Minung in Pathian t□ongkam huham cahnak thaw n hmaitonaw ding a t□ul. Cathianghlim catlang tlang khat cu thuelawk nak a thawng hnak in man a nei sawn.

Cathianghlim in theihduhnak a suahter. Catlang pakhat te hman ka theihlo ahcun thlarauthianghlim in a can kim ti khal ah hna a t□uan thei lo ding. Asinan a thupibik cu ka t□ong mi cu kaihsan dingah thu in kam lo, asinan a t□ongkam khaisan ding sawn ah thu in kam. Curuangah zumlotu thaw n kan sim awk nak ah thlarauthianghlim nam cu t□haten ka hman a t□ul ih zangfahnak in thil mangbangza a suah ding cu hngah ding a si.

April - 9 “Thah dingih an fehpi mi tuu fate bang in le a hmul meh ding mi tuu bang in a kaa in t□ongkam zianghman a suah lo” (Isa 53:7).

Veikhat lai ah a thi mi tuu ka hmu dah, zoh a sia tuk ih a ning um tuk.

Thah dingah a hruai mi a si vekin duhnungza a si. Nauhak pawl in an pom duh ding. ramsa no tete cu duh nung a um, ar fate, ui fate, vate fate, caw fate, rang fate pawl cu duhnungza an si. Asinan tuu fate cu a duh um cuang deuh.

Cuih tuu fate cu soal nei lo hmuhsak mi a si. Cuih tuu fano te cu a var hma a nei lo mi a si ih thianghlim nak a langter. A hranglo ih a nun a nem ih bom tu le dosak tu a nei lo. A mit cu a thupibik in a thinlung a langter. T□ongkam a t□ih, ziang hman t□hatlonak a tuah lo ih a no fawn, a mawi fawn cu thih ding a si lo tiah a tuah theih a si.

Atuah a kut le a ke an t□em ih an hrem, rangzet in thaw a thawt, thi ding cu a t□ihtuk. A thi cu lei parah a luang. A pumsa cu hma in a khat. Cuih tuufa nunnem cu a thi.

A tuah a tuarnak cu a cem zo. A taksa le a thlarau cu cross parah a t□hen aw. Ralkap pa in a nak cu fei in a sun ih tidai le thi a luang. Pathian ih tuufa cu a t□hi ta.

Ka thinnatnak in a khat, ka mit in mithli cu a luang. Ka khuk ka bil ih amah cu lungawi thu ka sim ih ka thangt□hat. Ka ruah mi cu keimah hrang a thi! Amah ka duhdawt nak cu a bangdah lo ding.

April - 10 “Nannah cu Khrih in a thlarau nan parih a toihzo ruangah cui a thlarau nan sung ih a um sung ahcun midang ih zirh rero nan t□ul lo. (I Jn2:27)

Hitin kan zoh duak ahcun hi catlang cun buainak a um vek a bang. Zo hman in thu in zirh a t□ul lo a si le ziangah so Bawipa Jesuh in a mithiang pawl hnatt□uan nak dingah zirhtu saya in pek? (Efesa 4:11,12)

Johan ih simduh mi thei dingah cun a ngan mi thuanthu thieh ding a t□ul. Hi ca a ngan lai ah *Gnostic* timi zirhtu soal pawl in thuzirh nak in kawhhran cu a ti buaiter. Cuih lamzin peng tu pawl cun Jesuh cu a hmaisa ah an zum ih kawhhan sungkhal ahpawlkam nak an nei. Asinan Khrih ih milai sinak le Pathian sinak hmuh soal nak an nei.

Annih in asangbik mi fimnak, theinak cu an phuang, *Gnostic* timi cu Greek t□ongkam *gnosis* a si ih “thei nak” ti nak a si. An sim mi cu, nan theinak cu a t□ha, asinan thutak bet mi a dang kannei. Nan hnenah cuih thutak cu kan lo zirh dingih thuthup a thuk deuh le a thar deuh in an thei thok ding. puitling nun an neih a si ahcun kan thuzirh mi nan t□ul a si” an ti.

Asinan Johan in cuih thu zirh nak cu capohnak ah mi bumnak a si tiah khristian pawl cu ralringnak a pek. an hrangah cuvek thuzirh nak zianghman a t□ul lo. Thlarau thianghlim an nei zo, thutak t□ongkam an nei zo. Cule Pathian ih pek mi zirhtu saya a nei zo. Thlarau thianghlim cu thutak le thu soal t□hen thei nak a nei. Khristian zumnak cu mithiang mi zaten hrangah khumkhua daih in run asi. (Judah 3), cuih sungah betcop mi adang zirhnak cu mibumnak men asi. Khristian saya pawl in cathianghlim cu simfiang le hmang cih ding a t□ul, asinan cathianghlim ihsin ziang tikhman ah peng soal ding a si lo.

Johan cu kawhhran sung in zirhtu saya pawl t□ullo tiah netabik a el tu a si ding. Amah rori khal cu a thiamzet mi zirhtu saya pakhat a si ve. Asinan thlarauthianghlim ih thuneihsak thlun tu bik le a minung pawl cathianghlim thawn thudik sungah hruai tu a si ti a hmaisabik sim fiang tu a si ding. Thu zirh mi hmuahhmuah cu Bible in hniksagnak tuah ding a t□ul. Bible thu thlun ah a belhcop mi a um a si le, Bible tluk ih thuneihsak ah an ret a si le, a silole Bible thu thawn a kaihawlo asile hlon ding a si.

April - 11 “Puithiam upa pawl le Judah upa pawl an tongaw ih thu an ruat khawm. Ralkap pawl kha nawhthuh paisa tampi an pek ih an hnenah, “kan ihthat sungah zanah a dungthluntu pawl an ra ih a ruak kha an fir a si, nan ti pei?” (Mtt 28:12,13).

Jesuh a thawhsal hnu reilo te ah a ral pawl in mangbangza thil a cang mi cu an tihtheitawp suah in thup dingah an zuam. Cutikah a t□habikmi thuphan an sim nak ding cun a dungthluntu pawl zanah an ra ih a ruak kha an fir ti ding kha asi. (*lehnu kum reipi tiang thusual zirhawinak cun, Jesuh cu a thi ngaingai lo, a lungmit men a si tiah an zirh aw*). Adang hmuhdan pawl khal tampi a um, thawhsal ngaingai le ngaingai lo tiih thusuh a tam deuhdeuh ih a phi khal a tam deuhdeuh. Thut□him nak ah, ziangah puithiam bawi le Judah upa pawl in a kiltu ralkap pawl ih thlan ah a cam nawnlo tiah a sim ve ten an zingzawi lo? Thil a cang mi cu a hman ti an thei ih a thupnak ding lampi an hawl.

Ralkap pawl cu a kiltu an si ih ziangah an ih that? Rome san ih daan ahcun t□uanvo an t□uanlai ih ihthat cu that tuar an si ding. Asinan phan ding zianghman a um lo tiah thu an kam, ziangruangah so?

Culai ah ziangtluk lawmlam in ralkap zaten an ih thei? Cule dungthluntu pawl in cuih a kiltu ralkap pawl kanlo in ziangtinso a khar mi lungpi cu an riil thei ding? lungpi cu a tummi asi ih olten a ril thei mi le daiten a ril thei mi a si lo.

Ziangtinso dungthluntu pawl in cuih lungpi cu an ril ngam ding. Herod san ih thlan umdan lungpi ril hnu lawngah a sungih luh thei a si. Cule Rome a cozah ih tacik an ben cia fawn.

Dungthluntu pawl cu t□ihnungza vek in an ra ih Rome ralkap pawl cu mah le nunnak hrangah ti in tlan thluh an si pei maw? Cutin ih tlan a si le cawhkuan pek an tuar ding tiku an thei fawn si.

Ralkap pawl an zaten ihthat thluh an si le dungthluntu pawl in infir ti ziangtin an thei thiam?

Adungthluntu pawl in an fir asile ziangah a ruaktuammak puan cu an tan? (Lk 24:12, Jn20:6,7). Ziangruangah dungthluntu pawl in a ruak cu an fir duh ding?

Ruah ding pakhat hman a um lo. Angaingai ah cun Jesuh Khrih a thosal tian thei tikah an mang a bang ih an khuaruah a har.

Anetnakah dungthluntu pawl cu upat tlak mi pawl an si ih Jesuh ih thawhsal nak cu a hman lo a si tiih thei nacing in a fehiah a phuangpi pei maw? Paul in malte a sim mi cu, “minung in a soal, a hman lo ti theinacing ih thih nan ngam lo ding” ati. Jesuh cu a thawhsal a si tiah fiangten an thei ih an zum. Bawipa cu a thawhsal zo! A thosal ngaingai asi!

April - 12 “Leilung thilri nan tawlrel nak hmanah rintlak lo nan si ahcun ziangtinso lennak taktak cu nan hnenah pek nan si thei ding?” (Lk 16:11)

Leilung thilri timi cu lennak le hmingt□hatnak le midang lakah mithupi deuh pawl cu a sim duh. Leilung tlun thil le ri tampi a nei tu cu milian tiah kan ruatsual t□heu. Inn tampi le leilung hmun tampi a nei tu cu milian tiah kan sim. Inn kulhna t□hat□ha in a kulh thei tu cu an him ding tiah kan ruat.

Asinan Luka 16:11 ah Bawipa in leilungtlun lennak le a dikmi taktak lennak cu adangaw tiah a sim. Milian ih lennak tiah kan ruat mi cu lennak taktak a si lo.

Johan cu Pathian mi khristian pakhat a si ih lennak thawn pehpar in a kaihthiamzet tu pa a si. Zankhat ah Johan in mang a man micu milian pakhat cu cuihzan zantim hlanah a thi ding tiah a hmu. Zinglam khu a vang tikah cupa hnenah cun a man mi cu a sim. A sim pekah cun cuih milian pa in ziang a siar lemlo, a harh a dam ih Johan ih a sim micu a lungduh lo.

Asinan Johan a feh hnuah a kut tangih umpa cu a ko ih doctor hnenah fehpi dingah a fial. Doctor pa hnenah a ruang pumpi nat um le umlo checkup ka tuah duh tiah a sim. A ruat vekin a taksa ah nat a umlo. Asinan Johan ih mang a man mi parah a thin a phang thotho. Doctor hnen ihsin a tlung hlanah doctor pa cu, “Doctor, tuzan ka inn ah zan riah ei dingah in leng aw” tiah a sawm. Doctor pa in a lung a kim.

Zanriah an ei nak ah thudang tampi an rel aw. Can a rei deuh ih dactor pa cu thluna tum asinan malte to hrih dingah a ngan.

Netabik zan tim a thlen te ah Pathian theilo milian pa cu a damkim ih doctor pa hnen ah mangt□ha aw tiah an sim aw ih doctor pa cu a tlung.

Malte a rei hnuah doctor in a sangka king aw a theih ih a ong tikah Johan ih fanu upabik cu a sangka kiangah a dingih ka nu nih ka pa hi a lungnat a suak ih mitu te ah a thizo tiah sim ta aw tiah in simter a si, tiah ati.

Cuih Pathian theilo milianpa cu cuih zanah a thi ta.

April - 13 “Ziangbangtuk thil na buah hmanah, nan ei ah siseh nan in ah siseh, a zaten Pathian sunlawinak hrangah buah uh.” (I kor 10:31)

Khristian nun ih a thupibik cu ziangtinkim kan buah nak parah Pathian sunlawihnak langter ding cu a si. Kan buah mi kan sut thei t□heu mi cu, “Hitawak ah siatsuah nak, in siatsuah tu a um thei maw” tiah kan ti aw t□heu. Asinan cucu suh ding asi lo, cu hnakin “Hi tawkah Pathian sunlawihnak langding a um maw” ti sawn hi a si.

Pakhat khat kan buah hlanah kan ruah ding micu cuih buahnak in Pathian ziangtin sunlawinak a lang thei ding tiah ruahthiam ding kan t□ul. Pathian sunlawinak ding a um lo asi ahcun buahlo in um ding a si.

Adang biaknak dan a neitu pawl cun thil hmuahhmuah pawimawh neilo in an buah thei. Khristian pawl cun cutih vekmen lungput nei ding kan si lo. Curuangah Keith L. Brooks ih a sim vekin, “Khristian t□ha asi ahcun thil buah soal ding a um mi cu bang ta aw la at□ha mi buah ding va tum aw. Lungawi nun a neih duh asi ahcun thilt□ha lo, thilsual buah ding a lo neiter tu pawl cu na hnen in dawisuak thluh aw,” a ti.

Thil ti cu amah te buahsoal ti a um thei lo asinan khristian nunah thilrit phur tu a um thei. Olympic tlan zuamawknak ah meter 1500 tiang tlan asi ih zokhal fang dip khat phur pah in tlan lo ding tiah upadi a um lo. A phurthei ko asinan ziangtik hmanah nehnak a ngah thei lo ding. Khristian nun khal cuvek thotho a si. Buahsoal nak a um lo nan thil lung hnahnok ter tu a um thei.

Asinan hitawkah ka buahsoal pang ding a um maw? tiah kan sut aw t□heu. Kan suhawknak in mah le mah bumter a si t□heu. Nitin hnat□uannak ah thlacam nak, Bible siarnak, Pathian biaknak, tetti khannak in kan sutaw sawn lo.

Kan buah mi thil ziangkim cu Pathian sunlawinak ah buah ding asi. Curuangah innteknu pawl in an coka ah Pathian hnat□uannak cu nikhat voithum a ngah tiah a ti nak a si.

Zumngam lonak kan nei tik poh ah John Wesley ih nu in inforh micu kan thlun thei. T□haten thut□ha t□henthei na duh a si Pathian cu fiangten hmuh thei ding zuam aw, culole thlarau lam thu pawl a thawtzia a lo long thei. Na ruah mi tlunah an taksa duhnak a t□hang vingvo asi nak poh ah sualnak lam a pan thei.

April - 14 “Asinan nannah lakah cun cubangtuk cu a si lo ding. Nanmah lakah pakhatkhat in midang hnak in tum aduh ahcun midang pawlih hnenum a t□uan a t□ul; nanmah lakah pakhatkhat in hmaisabik si a duh asi le nansal asi hmais a t□ul.” (Mtt 20:26,27)

Atumbik taktak cu ziang a si?

Leilungtlun ah hin lennak le thuneihnak a neitu pa in a tumbik hmun a ngah. Thil ziangkim thu a pek thei ih a thupekmi vekin thlun a si. Amah cu V.I.P an ti ih a fehnak kipah mithmait□ha angah. Midangpawl in a dinhmun ruangah an upat ih an t□ihzah. Amah cu ziangtikhman ah hnat□uan nauta a t□uan dahlo ih midang pawl in amah hrangah an t□uansak.

Asinan Pathian uknak ahcun cu tivek a si lo. Midang ih in rianmi sihnak in midang hrang kan rian mi in a tumbik cu tah asi. Mi upa mitum timi cu midang riantu ding asi. Pathian hnat□uan nakah hnat□uan niam ti a um lo. Upatnak le t□ihzahnak ruahsan ding asi lo. Pakhat pa in George Washington cu hnat□uan niam pakhat a t□uan lai a hmuh tikah, “Bawipa, hi hnat□uan dingah na tumtuk, buah hlahaw” tiah mawh a phurh. Washington in, Oh, a silo, hevek t□uan ding ka phu a si” tiah a sawn.

Luka 17:7-10 cu Roy Hession in in hrilfiah micu, “Saal hnat□uan phunnga in a um:

(1) Saal in t□uandingah t□uanvo a pek mi cu ziangah in pek ti ih suh thei nak a nei lo.

(2) Cuti ih a t□uan tikah lungawi thusim ngah duh nak a nei lo ding.

(3) A t□uansuak thluh hnuah a to pa cu duhham nak thawn soalpuh a theih lol.

(4) T□hathnemnak nei lo in sal kasi ti mah ih sinak theithiam tu a t□ul.

(5) Thil a t□uan mi parah tangdornak thawn t□uan ding a si ih cumi cu amah ih t□uanvo asi ti theithiam nak nei ding asi, tiah in sim.

Kan Bawi Jesuh in vanih a sunlawinak hmuahhmuah tan in lei ah minung ah a t□um tikah, hnen-um vekin a um (Filipi 2:7). Kan lakah rawl petu vekin a um (Lk 22:27). A sim micu, “mi Fapa hi ren mi si dingah a ralo, riantu si dingah le mi tampi tlan dingah a nunnak pe dingin a ra asi.” (Mtt 20:28). Amah lala puante cu a lak ih a dungthluntu pawl ih ke cu a kholh sak (Jn13:117).

Sal cu a bawipa hnakin a tumsawn lo (Jn 13:16). Jesuh cu kan rian tu si dingah a niam hmunah cuti vekin a um a si le, midang hrangah rian tu si ding in ziang ah kan taw a rit ciam co.

Nunnem tangdor tu cu Runtu Bawi nang nasi lo maw, cuvek thil lung i neihter aw,

Atlak lo, soal thawn khat mi le thianghlimlo mi kei cu,

Asan nak hmunah ka lu ka khangam ding maw?

April - 15 “Cuhnakin duhdawtnak thawn pakhat le pakhat rianaw in bawm aw ton uh” (Gal 5:13)

Mi pakhat ih a sim micu, mah le mah duhawknak cun mi a rian nak ah mah le mah a tumter. Duhdawtnak cun mi a rian ih mitum ah a cang.

Gospel hlasak hminthang pakhat cun rawldawr ah a tongmi mi pakhat cu tetti a khan ih cupa cu Khrih hnenah a hruai nak parah lungawi in a um. Kar malte a reihnuah cuih zumtuthar pa cu dungthluntu nundan a zirh. Cule Fred timipa zumtu tharpa cu khuai a thei mi cancer nat in mangrinlo pi in a na ih siizungah a um. Cutikah Gospel hlasakthiam mi pa cu rinlopi in a leng, aveh, a ihnak pawl a thlengsak, a ‘Timothy’ te cu a cawm ih tuahsak t□ulmi hmuahhmuah a tuahsak. Fred a thizana, cuih hlasakthiam hminthangpa in a kut aparah a ret a hna te ah cathianghlim catlang dimtein a sim micu, “duhdawtnak in khat le khat a rian aw” ati.

Bible tlawng zirhtu saya pakhat cu zingtinten adang saya pawl ihnak khan cu a thianfai sak ringring t□heu. Khansung ih thil le ri pawl khal thinsau te in a thianfai ih hnawm a bal mi khal a phiat ih a khan dang khal cutivek in a tuah. Cazirh nak khansungah cun cazirh thiamtuk micu a silo. Asinan tlawngta pawl in a tangdor nun ihsin thu tampi an zir nagh ih cui saya pa cu tlawngta pawl in an upat ih an duhdawt. Duhdawt nak in pakhat le pakhat an rian thei.

Adang Bible tlawng pakhat ah basketball lek tu pa pakhat cu sal thinlung anei. Lek nak an t□heh veten a dang rualpi pawl cu kholhaw dingah kholhnakkhan a cuh aw ih an t□heh le an hnawm pawl khal an ret men t□heu. Asinan cuih pakhat pa te cun midang kholh t□heh tiang a hngak ih an kholh t□heh hnuah a kholh aw ih kholhnak khan khal t□haten thianfai nak a tuah t□heu. A ruah micu Bawipa cu midang hrang riantu sal vek in a si ahcun kei khal ka rian a t□ul ve ati aw. Duhdawt nak in midang hrang a rain.

Turkey ram ah khristian minu in a kal ana mi a fapa hrangah akal hlu dingah London ah a feh. A kal a pek lo le a nun siatsuah dingah a ruat. Doctor pa in na fapa cu na kal hlu dingah na lung a kim ngaingai maw tiah a sut tikah a sim micu, ka lung a kim, ka kal pa hnih in hlu ding ka duh, ati. Duhdawt nak in pakhat le pakhat an rian aw thei.

Leilungtlun uknak ahcun mah ih duhnak lawng ruatnak in a khat, mah le mah duhnak umlole thawinak rianaw nak in an khat thei lo. Nitin sal riantu vek ih thinlung thawn midang rian nak cant□ha hawl thiam uh si.

April - 16 “Mithi vekah in ruat, asinan kan cakzet fawn. Hrem mi kan sinan kan thi lo.” (2Kor6:9)

Bible cu a kalhaw vekmi thawn a khat, tiduhmi cu thudik thutak kha pakhat le pakhat a kalh aw vekin milai ruadhan in kan ruah thei. G.K.Chesterton in hi kalh aw vek asi mi thil in thudik parah kan thinlung peknak tha a dawr ter. Atang ih thupawl cu kan thinlung peknak parah tha a dor ter vek asi mi kalhaw nak an si;

“Mahih nun liamnak in kan nunnak kan hum” (Mk 8:35)

“Kan t□awnt□ai tikah kan cak” (2Kor 12:10), cule mah le mah thazang in tuah theinak kan nei lo. (Jn 15:5)

“Khrihih sal cangnak sungah a tlamtling mi luatnak kan hmu ih luatnak kan ngah nak cu a mah ih sa ah kan cang”(Rom 6:17).

“Kan t□uannak ihsin kan ngahmi hnak in kan peksak tikah lungawinak tumsawn kan co, silole Bawipa ih t□ongkam, ngahlam hnak in peklam ah lungawinak a tam sawn” (Dung20:35)

“Kanpek deuhdeuh le a tam deuhdeuh, ralringzet ih hman nakah farah sinsin” (Thufim11:24).

“Sual tuah theilonak nunthar kan nei (IJn3:9) asinan sualnak kan neilo kan ti ahcun mah le mah bumaw kansi.” (IJn1:8)

“Asung pek nak ihsin kan nehsuak (Seem 32:24-28) ih kan do nak in kan sung.” (I Peta 5:5)

“Kanmah le mah cawisangaw nak in minauta ah kan cangih Pathian in in cawisang a si le hmaizahnak ngah tu upa ah kan cang.” (Lk 14:11)

“Ziangkim neitu cu neilo mi tlukah in ruat, asinan kan farahzet nak ah milian kan si.” (2Kor 6:10)

“Mifim (minung hmuhdanah) ka si tikah miaa ah kan cang (Pathian hmuhdan ah), Khrih hrangah miaa kan si tikah mifim taktak kan si. (2Kor 1:20,21)

“Zumnak nun in t□ihphan nak ih sin zalennak in pek, nan t□ihphan nun in a tlaap le a hnget, le rukru pawl in in siatsuah.” (Mtt 6:19)

Khristiannun ah a kalh aw mi simfiang nak catlang cu;

“Mi pakhatih cahnak cu a hloral nak a si,

Lungawinak a hawl micu t□ihphan nak a tong,

Ziangtlun in a lamzin sial hman sehla,

Cule anun nak cu thihnak in a hmu,

Thasuah ih a t□uan mi cu pangnak a hmu ding,

Tuah rori dingih a ruat t□habik cu apitthluh ding,

Silole humnak famkim aring micu thihnak a tong ding,

Thil a tuahtluh tikah a thinlungah a fiang mi cu,

Asual hmuahhmuah azaten ngaidam a si ti,

A fiangih a lungsungah hnangamnak a thei tikah,

Culaifangah a raldonak a thawk ding.” (Selected)

April - 17 “.....Sayapa tiding micu pakhat lawng nan nei a si. Cule nannih tlacu unau fingfing nan si. Cule leilungtlun ah hin zohman “ka pa” tiah nan ko lo pei, ziangahatile vancung ih a um mi nan Pa lawnglawng Pa nan nei a

si. Cuih tlulah zohman hotu ti va cuh hlah cuh, ziangatile hotu pakhat lawng nan nei ih amah cu Messiah hi a si” (Mtt 23:8-10)

Jesuh in a dungthluntu pawl hnenah mai hmin t□hat nak hawl lo dingah le mah le mah thumkom Pathian ih dinhmun ah ret lo dingah ralring nak a pek. Pathian cu kan “Pa” a si ih, Khrih cu in “Hotu” a si, cule thlarauthianghlim cu kan “Saya” a si. Cuih dinhmun cu kawhhran sungah mah le mah tarlang ding kan si lo. Leilungtlun ah taksa ih pa kan nei cio, kan hnat□uan nakah hotu kan nei ih fimthiam kan zir nak ah saya cu kannei ko. Asinan thlarau thu ah thumkop Pathian ih sizia cu theithiam in cawihsan ding kan t□ul.

Pathian cu kan Pa ti hmuh nak ah amah cu nunnak pektu a si. Khrih cu in Hotu a si ziangatile amah ih ta kan si. Thlarauathianghlim cu kan Saya a si, ziangatile amah cu cathianghlim a ngan tu le in hrilhfhah cu asi. Kan zirmi hmuahhmuah cu amah ih hruainak tangah a si ding.

Asinan a danglam dan cu, kawhhran ah cuih dinhmun hmint□hatnak cu kan lak. Puitham le Pathian hnat□uan tu pawl cu ‘father’ (pa) tiah an ko ih voi khathnih ah ‘bawipa’ tiah an an ko. Pastor pawl cu, Reverend tiah an ko aw cuih t□ongkam cu Bible ah hmun khat lawng ah kan hmu ih Pathian hrangah hman mi t□ongkam a si.(Saam 111:9). “reverend le thianghlim cu Pathian hming a si.” Doctor timi hmin khal cu Latin t□ongkam “docere” asi ih adikbe cu saya, zirhtu asi. Degree cu tlawng ihsin zirmi ih or sunlawih ih pek mi a si ih khristian zumnak dom tu asi hnak in rinsan tlaklo a si thei sawn. Asinan mipakhat cu kawhhran ah theihter nak kan tuah tikah “doctor” asi tiah kan sim ih a t□ong micu adegree ruangah huham neizet vekin kan ngai. Cucu a hmanlo taktak a si. Asinan thlarauthianghlim thawn khat mi asi ahcun Pathian ih t□ongkam thuk a sim thei ko.

Cuvek in leilungtlun hnat□uan nak khalah hmint□hatnak cu a um ve ko. Asinan ziangtivek hmin kan bun khalah mah ih tuah micu a dik tak ih simfiang tu siding a t□ul ih – upattlak a si mi cu upat nak pe uh. (Rom 13:7). Asinan cuih umdanzia cu kawhhran sungah asile Bawipa ih t□ongkam “Nannih tlacu unau fingfing nan si.” (Mtt 23:8)

April - 18 “Atu ih thil kan hmuhdan cu thlalang sungah fianglemlo ih a thlam kan hmuh vek khi a si. (I kor 13:12) Voi hnih khat ah khristian kanton mi ah Bawipa zanriah kan hmang ih a mai thihnak kan mang tikah, a tu ih thil kan hmuhdan cu thlalang sungah fianglemlo ih a thlam ih hmuh vek in a si.

A phen tu hmuh theilo ih dan ih a um vekin a si. Kan mahlam in zoh, kan hmuhtop tiang in kan zoh. Khatlam ih zohsal ahcun in rundam nak ah a tumbik mi t□uansuah nak a um. Bethlehem, Gettsemane, Gabbatha, Calvary, a lawngmi thlankua, Pathian ih vorhlah ah a khaisan nak pawl tampi in a um. Thil a cang mi tampi a um ti kan thei ih mangsal dingah le hmu thei dingah kan zuam, asinan minung kan si ti ih theinak in leikhal vek kan bang.

Leilung asia bik hrang ah van ih duhdawtnak t□habik a thlah ti kan ruat. A hlo mi hawl ding le runding ah soal thim sungah Pathian in a Fapa neihsun a thlah ti kan thei. Asinan aduhdawt nak taktak kan thluak in kan ruat tikah a hrek hman kan thei thei lo.

Runtu Bawi ih zangfahnak cu hla in kan thangt□hat amah cu a lian zet nan ka hrangah mi farah bik a cang, a farahnak cu kan lennak dingah a si ti kan thei. Kan mit in cuih duhdawt nak kauzet ih hmuhding ah kan meng. Asinan kan thei ban thiamlo. Milai hmuhnak in a t□ek lawng kan hmu thei.

Calvary ih Jesuh soal raithawinak nak ruat ciamco in theih kan tum, asinan hmuhtheinak taktak kan ban lo.

“Oh, na duhdawt nak, na tuar nak le tuufa thih

Keimah lala ka khuaruah a har.

Na thuthup tlun ah ka hmuh thei

Ka lo duhnak a thuk sinsin

Mipakhat t□ongkam in mah lete sutawk ding cu;

Kei cung lungto ka si maw, milai ka si lo maw, ka ding thei mi;

Oh! Khrih, na cross tangah

Nathi luan micu, far khat hnu farkhat ka siar ih ka t□ap thei hirh lo ding maw?”

Emmau khua ah afeh tu dungthluntu pahnih vekin kan mit cu zohthiam hmuthiam lo in kan um. Cuih hmuhtiam lo nak ding in phentu silo dingcu kan hngakhlap em a si ih fiangten kan hmuhthei tikah a thek mi a sangreu le a luangmi sabitti ih sullam cu kan mang a bang leh ding.

April - 19 “Pathian Fapa a zumtu in kumkhua nunnak kan nei ti nan thei nak dingah hi cakuat hi nan hnenah ka ngan” (I Jn 5:13)

Kanlak ah mihrekhat in hi catlang ruangah Pathian hnenah kumkhua lungawi thu kan sim ding, ziangatile hi catlang in mah ih ruahthiam nak silo Pathian t□ongkam in kan rundam nak in fainternak dingah in sim mi a si. Bible in insim micu Pathian Fapa a zumtu in kumkhua nunnak a co a ti.

Rundam fiannak cu theithiamnak in a si lo ruangah kan a lung a awi thei, ziangatile thiethiam nak cu nitin kan tonmi in khal asuahter thei. Pathian in, “Thilt□ha ka theithiam ruangah ka lung a awi” ti in simaw in ti lo, asinan namit cu Jesuh ah a t□ongkam zoh aw inti. Mi pakhat inMartin Luther hnenah, “Na soal cu ngaidam a si ti na theithiam maw?” tiah a sut tikah, Asilo “fiangten ka thei” a ti. Theithiam nak lole lomnak ticu a ra ih a theithiam thei. Ka fainter micu Pathian t□ongkam in a si. C.I.Scofield ih insim micu, thiamco ti micu Pathian ih thinlung sungah asi ih milai ih zumtu ih lungtho dan in asi lo ati. H.A.Ironside in a sim t□heuh micu, ka lungawi ti ka thei ruangih

rundamnak ngah ti ka thei lo asinan rundam ngah mi ka si ruangah ka lungaawi ati. Cule Pathian ih ngan mi a t□ongkam ruangah rundam angah ti a thei.

Pathian ih fa kansi tiah thlarau in kan sungah tetti a khan tiah (Rom 8:16) kan siar tikah thlarauthianghlim in cathianghlim thawn tetti a khan ti thei ding kan t□ul a si. Johan 6:47 ah, “Keimah i zum tu in kumkhua nunnak an ngah” tiah kan siar. Kanmah ih kumkhua rundam nak hrangah Khrih kan ring ti kan thei, amah cu vanram hrangah kan ruahsan mi lawng asi. Curuangah Pathian thlarau in kansungah hi catlang thawn Pathian ih fa kan si tiah tetti in khan a si.

Asi, adang fainter nak khal a um. Pathian mipawl kan duhdawt ruangah rundamnak kan fiang asi. Sual kan hua ih thianghlim teih kan nungruangah kan fiang, Pathian t□ongkam duh le hal nak kan nei ruangah kan fiang, thlacam thei nak kan nei ruangah kan fiang. Asinan a hmaisabik ah rundamnak fian nak cu rinum nak in asi. Geogre Cutting in *Safely Certainty and Enjoyment* ca sungah a sim micu, “Athisen in in run asi ih a t□ongkam in in fainter” ati.

April - 20 “Hiti ih a rak hrihlnak cu an hnat□uan miruangah siloin a zangfah nak lainat ruangah a si. Ziangah tile Pathian ih a hrihmi pawl hi an hnat□uan ruangih hirl mi an si ahcun azangfahnak timi hi zangfahnak taktak a si lo ding” (Rom11:6)

Mi pakhat in azangfahnak a theisuak a si ahcun lehnu a nunah mah le mah tibuaiaw rero nak sung in a humaw thei ding. Hi cu Pathian ih man lo ih pek mi laksawng ngah mi rundamnak a si ih tling lo tlak lo mi ti a um lo (hell tla dingih) ih a tlak a tlingtu pawl hrang khal a si. Kumkhua nunnak hrangah mah ih t□uan thei mi zianghman a um lo. Mah ih bulpak tlingnak ruangah silo in rundamtu Bawipa lawng ring tu hnenah pek in a um mi a si.

Rundamnak cu zangfahnak in asi ti kan thei ahcun kan rundam kan fiangfai ding. Runcia mi kan si ti tan thei. Rundamnak cu degree sang le mai mangbangza thil tuah theinak sungah a bun a si ahcun ziangtikhman ah kan fingter dahlo ding. Thilt□ha tuah thei le tuah thei lo ti kan theih dah lo ding. Asinan Khrih ih hnat□uannak ah a bun asile, ziangmi t□ihphan nak hman a um dan lo ding.

Hi rundamnak hi kumkhua in a daih, hlosa thei lo. Kan rundamnak cu maikaih hruai theinak parah kan ring asi ahcun tuisun ah rundam nak cu runtut Bawipa ih in fingshaw theinak kan ring a si ahcun kumkhua mi hum tu, humnak ngah tu ti kan theiaw ding.

Zangfah nak ih a um tu pawl cusual in a neh thei lo ding. Sual cu daan tang ih um tu pawl ukto a si ziangah tile dancu ziang a tuahding ti thu a simnan tuahtheinak huham apeklo. Zangfahnak cun Pathian hmaiah famkim ding hmun inpek, ih a kawhna lamzin ah feh dingah thu in zirh, cuih thuzirhna sungih um thlarauthianghlim ih bomnak thawn tuahtheinak kan nei.

Zangfahnak hnuai ahcun Pathian riant□uan nak cu fialmi ruangih t□uan siloin lungawiza cant□ha ah a cang. Zumtu cu duhdawtnak sungah a t□hangter, thihnak insilo. Rundamtu Bawipa a tuarnak thei pahin rundam cotu misualpa ih nunnak cu amai hnat□uan nak dingah a hman.

Zangfahnak cun lungawi thu simnak, biaknak thangthat nak, cawimawinak, nunin inkhatter. Rundamtu Bawipa thutheinak in misual kan si ti in theiterih kansual hrangih a tuarnak in kan thinlung sungah a khat ih a mah duhdawt sinsin ding le amah cawimawi nak pek ding duhna lungt□ha in tneiter.

Pathian ih zangfahnak a tluk tu zianghman a um lo. Suilukhum sungih man a khungbik lungvar thawn a bang. Pathian ih a sunglawi zetmi zangfahnak thutak theisuak in kan um a si ahcun kannun danglamtertu a si ding.

April - 21 “Tlawngta cu a saya hnakin a thiamsawn dahlo; asinan tlawngta cu a zirnak a t□heh tikah cun asaya bangtuk asi ding” (Lk 6:40)

Jesuh in a dungthluntu 12 cu, adang dungthluntu siterding an fehtikah a sim mi asi ih dungthluntu thar pawl cu an hmaiin t□haten kaihhruai hlan an thlarau t□hangso puitling si dingah ruahsan thei lo ding thu a sim. T□ongdang in kan mah sinak ih hlei ah midang parah thiltitheinak kan nei lo. Lole O.L.Clark ih simmi vekin,

“Na theilo mi thu cu na zirh thei lo ding;

Na feh lo mi hmunah cun na hruai thei lo ding” ati.

Bawi Jesuh in thingtum le mit-hnawm fate thu in sim bet. Pakhat pa cu avaknak ah thli a hrangih leidip hnawmcu a mit sungah a lut. Amit cu a nuai rero asinan a ngah lo ih a rualpi pawl hnenah cuih hnawm cu a laksak ding a fial. Cule kei a hnenah ka ra ih, “hei, karual cui hnawm cu na mit sungin ka lo lak sak ding” tiah ka sim. Alu cu i niahih a mitcaw phah in le khatlam mit mengin in sim micu, “Namit ih hnawm fate cu lak hmaisad ding na ruat lo maw?” tiah in ti.

Asi ngai, sual sungih feh ve rero ka si ah cun sualsungih umtu misualpa cu ka bawm thei lo ding. Keimah riangri cathianghlim thlun loih um ka si ahcun cathianghlim thlun dingah midang thu ka pe thei loding. Thlaraulam tlamtlinglonak ka neih micu keimah nunah a lang ding.

Kan thutarlang duh micu kan mah le mah thupizet ih ruahding cu a si. Mithiam, mifim, t□ongthiamtu khal kan si theinan kan nunah mitcaw mi kansi le kan hruaiawk mi khal cu mitcaw le mitcaw hruaiawk nak ah a cang ding.

April - 22 “Jesuh cu Bawipa asi tiah na hmurka in na Phuangih Pathian in thihnak ihsin a thawhtersal tiah na thinlung in na zum ahcun rundam nasi ding” (Rom10:9)

Hi duhningza thuthangt□ha catlang cu tlusiami pawlih cohlang dingah arangzetmi thutak pahnih ih hmingsinnak a si, cuih thutak pahnih cu, Jesuh Khrih minung ah a suaknak le a thawhsal nak asi. Cuih thutak a cohlang lo ahcun rundam nak an co thei lo ding. Pakhat nak ah Jesuh cu Bawipa si tiah a hmurka in a phuang a t□ul. Bethlehem cawkuang sungah Pathian in amah cu minung taksa in a suak ter. Jesuh ih Pathian sinak cu rundamnak hrangah a tumtah mipawl ih tel lo theihlo a t□ulbik mi a si.

Pahnih nakah, kan thinlungih Pathian in thihnak ihsin a thawhtersal tiah zumding kan t□ul. Bawijesuh cu cross parah kan aiawh in thihnak a tuar ti khal a tel cih. Kan sualman a pek. Pathian ih thinhennak kumkhua kantuar dingmi in tuarsak. Cule nithum hnuah Pathian in a thawhtersal ih kansual hrangih Khrih raithawinak cu Pathian thin ahnem.

Jesuh cu Bawipa le in Runtu tiah kan cohlang tikah, kannih cu rundam nak nagh tu kan si ti Bible in insim.

Asinan thusuhnak a um micu, ziangah zumnak hlanah phuannak cu a ret? Kan zum hnuah phuanaw ding asi lo maw? tiah asut thei. Rom 10:9 ah Paul in Jesuh ih minung taksa ih a suahnak le a thawhsal nak cu langter a duh ih a thuanthu umdan khalah-minung taksa in a suakih hnu kum 33 a rei hnuah a thawhsal ruangah a si. Ziangah tile kan zumnak thawngin Pathian thawn rualremnak kan co, kan phuannak thawngin runnak kan ngah. Hitawkah kan voihnih hrinnak kan ngahnak asim duh. Ahmaisa ah runtu Bawi cu kan rinih thiamco kan si. Cule kanngah mi rundamnak cu phuan a si.

Kan catlang in fiangten in hmuhfaing. Nauhak pawlin hla an sak micu;

“Rom 10 le 9 cu,

Ka hrangah duhningza catlang asi;

Khrih cu Bawi tiih phuan nak in;

Pathian ih zangfahnak ruangah rundam ka si;

Cutawkah thukam mi t□ongkam a um;

A mankhungzet cangan nak a tleu;

Rom 10 le 9 in.

April - 23 “Curuangah kannih khal riahbuk lengah fehin a tuarmi ningzahnak tuar ve uhsi” (Heb 13:13)

A hmaisabik ih catlang in kan thei micu Khrih hi a minungpawl hruai khawmtu asi ti cu asi. Kannih cu biaknak hmin pawl, kawhhran, biakinn, thusim thiam tu ruangih khawm tu kan si lo ih Khrih ruangah sawn asi. “Miphun tampi in ngunkhuat an pe ding” (Seem 49:10). “Thukamnak a tuahtu ka mithiang pawl cu ka hnehah rak kokhawm hai uh ati” (Saam 50:5).

Riahbuk lengah kan feh a t□ul. Hitawkah riahbuk timicu leilungmi pawlih kan neimi biaknaklam, daan pawl cu asi. Cuih biaknaklam daan le hruaiawnak sungah Jesuh Khrih cu a hlei. Tulaisan ih khristian pawl in milem biak nak dan vekih titerawk nak pawl ansi. Pathian duhtu vek pianzia in an umman a huham el tu pawl an si. Khrih cu cuih daan lengah afeh cuvekin kannih khal suak dingih amah hnenah kan feh a t□ul.

Riahbuk leng Khrih hnenah kan feh ding ti tikah mi ih mawhthluk nak khal a um cihding. Khristiannun ah Pathian duhnak kan thlun ih kawhhran pawlawk nak ah thutak in kan um le mawhphurhnak cu kan tong ding. Kawhhran hruai dan tamsawn ahcun hmaizahnak le hnat□uan upa sinak in an tahaw t□heu. Asinan Thukamthar sungih inzirh mi kan thei deuh si le Khrih ih mawhthluk nak cu sim kan t□ul ding. cuvek tuar ding thinlung kan pu maw?

Patbuhmi thilthuam thawn mi pakhat in i ko,

Aw cu kathei-cross parih an thatmi, ka Bawipa asi;

Amah rori i hmuhih-cule oh, ka um theilo,

Adung ka thlun ding-athu ka ngai ding.

Ahmuh veten leilung mipawl in indawi,

Kasungah dodalnak lung a um nawnlo,

Cupa khal cu hnong a tong, an hrem ih an that,

Amah cu Pathian ih mangbangza huham in a thawhter sal,

Curuangah kannih khal riahbuk lengah, ka Bawipa le kei,

Oh! Asinan leilung thilri hnak in a hmaika ah a nuam sawn,

Asim mi hnak in atumsawn ti hmakhat tein ka thei,

Kei cu a lengah, leilung hrang si loin

Amai hrangah.

April - 24 “Zokhalin Pathian biakinn a siatsuah tu cu Pathian in a siatsuah ve ding. Ziangah tile Pathian biakinn cu a thianghlim ih a biakinn cu nanmah hi nan si” (IKor 3:17)

Hi catlangah Pathian ih biakinn a ti tikah, kawhhran khat ih um tu pawl cu a relmi asi. Paul in zumtu pumpak in simduhmi asilo ih zumtu mi zate in a kom ih asim mi vekin, a biakinn cu, nanmah (mi tampi) nan si tiah asim. Korin khua ih um zumtupawl cu Pathian ih biakinn tiah a komsak.

Asi, zumtupawl pakhat ciar cu thlarau thainghlim ih biakinn kan si. Paul in Korin kuatkhat 6:19 ah asim. “Nan taksa ruangpi cu Pathian in a lo pek mile nan sungih a nungmi thlarauthianghlim ih biakinn a sihi nanthei lomaw?” Thlarauthianghlim cu Pathian ih fapawl pumpak ciar taksa sungah aum.

Asinan, tuihni hrangih kan calu ih kan simduh micu kawhhran sungih um zumtu miih hmuhdan zawngin asi. Paul in asim micu mipakhat in kawhhran asiatsuah asi ahcun, Pathian in amah cu asiatsuah ve ding. Hitawk ah ‘siatsuah’ timicu ‘bal ter’ ti in khal adang Bible ah aum. “Pathian ih biakinn a barter tu cu Pathian in a siatsuah ve ding”. Cucu kawhhran sungah buainak a luhter ih thianghlim nak a um lo hruaitu, tuah tu cu Pathian ih siatsuah nak tuartu ding ansi (W.F.Vine).

Curuangah hicatlang in kawhhran parah thungai teih thinhengnak a um khal le supthei dingah ralringnak in pek asi. Athu umdan ah mah le mah siatsuah nak asi. Mi in hitawk hmunah an palh t□heu asi. Mipa pakhat in kawhhran sungah amah thu in hruaiding aduhnan thu anei theilo. Culole midang kawhhran sungtel pa thawn an remaw theilo.

Minung pawlin hitivek t□ihnungza in an lek t□heu. Suup dingah an ruat lo. Van le lei tuatu Pathian in a kawhhran a siatsuah tu cu asiatsuah veding. Kan zaten ralring in uncio uhsi!

April - 25 “Pathian hnenah thangt□hatnak um ko seh! Ziangahtile Khrih thawn kan pehzomawknak thawngin Khrih ih hnenah puai sungih afehtu ah Pathian in in hruai vivo. Khrih thuhla cu khuazakip ah rimhmu bangin zaiter dingah Pathian in kannih cu in hmang asi.(2Kor 2:4)

Thutlangpi in kan theicia micu Paul in hitawkah ramdangah raldo in nehnak naghiih mah ih ramah a kirsal tu ralkap hruaitupa ih nehnak hmuhsak mi vekin insim. Ralbwipa cu akuttangih ralkap pawl ukto asi ih ral nehnak cu a di a riamzet. A kiangkap ah ralkap pawl in a kulhiih a hmaiah cun raldonak ih an kaimi thawngto pawl, cawhkuan, thah tiang atuar ding mipawl hruai phah in an kir. An kirkak lamtluan ah ral nehnak t□hi-pangpar phnunkim thawn an hmuakih rimhmu thawn a khat. Asinan cuih rimhmu cu an mah sinak dan ciar in a dangaw. Ralbwipa hrangah asi le nehnak rimhmu a si. Thawngtlak tu, a kaih mi ral pawl hrangah cun ningzah nak rimsiatnak rim asi ding.

Pathian cun catuan in nehnak ah inruai. Nehnak cu bangaw cio lo dingnan kan zate cun nehtu cu kan sive thluh ding.

Afehna hmun tinkim ah Khrih ih rimhmu cu a keng. Asinan cuih rimhmu cu midangdang hrangah a phun dangdang in a sive ding. Jesuh hnenah lu a kun tu mipawl hrangah kumkhua nunnak rimhmu a si dingih a el le a do tui hrang ahcun, khatlam ah thihnak le siatsuahnak rimhmu asi ding.

Asinan aphunhni kop in Pathian cu cawisang asi ding. Sualsir ih rundannak sungah amah cu cawisang asi ih a el tu a do tu hrangih siatsuah nak ah khal amah cu mawhphurh um lo ti fiangnak asi ding. Lehnun Khrih hmai, tohkham rang thut□hennak ni ah an ding tikah an palhna hrangah Pathian cu mawh an phurh thei loding. Rundannak co dingah cant□ha an ngahnan an el.

Khristian hnat□uan nak ah mi paziat in rundannak an co tiah a tlangpi in kan tah t□heu. Asinan insim mi catlang vekin mi paziat hnenah thuthangt□ha fiangten kan simzo ti khal abangaw thotho ding. Atheinan an zumlo ih hell ah tlatu pawl khal kopciih asi ding.

A pahni kop in Pathian cu cawisang asi ding. Amah hnenah cu a hmaisa cu zangfahnak rimhmu asi dingih a pahni nak hrangah cun amah ih dingnak a langter nak asi ding.

Thupizet thuruahnak! Dungthluntu ih in suh micu mangbangza asi lo, anetnakah, “Hi thil pawl hrangah zoso a tawk?”

April - 26 “Ka ke cu ziangtik khalah i kholhsak hrimhrim lo ding” (Jn 13:8)

Bawi Jesuh in a tai ah puante a ngerhiih kheng tumpi sungah tidai a thlet, a dungthluntu pawl ih ke cu kholh dingah a timtuah. Peter hnen a ra tikah thupizet ih elnak a tong. “Ka ke cu ziangtikhmanah i kholhsak hrimhrim hlah aw”

Ziangahso? Ziangahso Peter in Bawipa hnenih duhungza hant□uannak sangloin a um? Khatlamah, ka tlaklo asi ti ruahnak a nei asi thei, Bawipa in arian ding cu a tlak tiah a ruat lo. Asinan hitawkah Peter ih lungput cu mah le mah uarawknak le hngalnak anei ti khal a langter. Mi hnen ihsin ngahding aduhlo. Midang ih bawmnak lak ding aduhlo.

Rundannak hrangah mitampi in cuvek lungput neitu an um. Rundannak cu a tlaak ih co ding, zangfahnak ruangih manlo ih ngah ding cu dinghmun thawn a tlaak lo, ningzakza ah an ruat. Pathian ih tuat□hatnak ring an duhlo. Asinan, “zokhal bom ruangih leiba nei a duhlo ih a porh awmi cu khristian asi thei dahlo ding” (James S.Stewart).

Hi catlangin khristian ciami hrangah khal thusimnak a um. Zongsangtakih a pekthei tu zumtu mipawl kan tong t□heu. Midang hrangah hnat□uan an unau le innnen hrangah rian dingah annun an hmang. Siangzet ih an tuah nak cu lungawi lawmnak an tlaak. Asinan a t□halozawng lungput an nei thei. Midang hnen ihsin bomnak an duhlo. Anmah hrangah thil pakhat hman mi in tuahsak ding an duhlo. Ziangtin siangzet ih a pek ding ticu an thei asinan ziangtin lungawi tak ih cohlang ding cu an duhdahlo. Mihrang riannak ih thlawsuah cu an lungawi a sinan midang hrang cutivek ih thlawsuah an coding cu an duh lo.

Paul amah rori khal cu Filippi khua ih zumtu pawl ih pekmi laksawng parah lungawi tak ih cohlang tu asi nak cu asim. Lungawinak tumpi thawn annih hnenah asim micu, “Ka duhmi cu nan laksawng ngah lawng hi asibik lo; nan

cazin sungah a miat um veseh tihi hmuh kaduh.” (Filipi 4:17). A t□ul mi hnak in amah hrangih an pekman sawn a ruah. Bishop Westcott in a nunnak a cem hlante ah thiltumpi a palh mi a sim. Cuih atuahsual micu duhsaknak tumpi thawn midangpawl hrangah arian laicanah midangpawl in amah hrangah an rianve ding duhnak a nei dahlo ih angah mi lungawinak le tlamtlingnak hrek khat cu asung. Rulsal a thaeihlomi zangfahnak tampi cangah nak ding nunt□ha a neih thiam lo a si.(Q.O.Sanders)

Biazai ngan tu pa in;\
Athupi zet micu ka kaihngah, duhdawtnak hrangah,
Siangzet mi thawn ka pek thei,
Asinan duhdawtnak a thawtzia hrangah a lak tu pa in
Tamdeuh in angah ih a siang sinsin ah ka ruah.

April - 27 “...an thinlung zaten Bawipa an zumih rinsantlak zumtu ansi theinak dingah thazang a pek hai” (Dungthluntu 11:23)

Mihrek in Bible cathiam an si ruangah mi in inuarseh tiah mah le mah porh ciamco tu anum, asinan Khrih hrangah afel lo mi pawl an si.

Taht□himnak ah, mi pakhat cu cangan a thiamzet ih a cangan mipawl khal mihrangah thazang a pek thei ngaingai. Asinan Khrih ih a thianghlim mi a suahnak cu a pomlo. Bawipa ih mangbangza thil a tuah mi khal a danglam zawngin hrilhfiah nak a tuah. Jesuh Khrih ih a taksa thawn a thawhsal nak khal a el. Jesuh cu leilungtlun ih mi ralt□ha pakhat men vekin asim. Amai hmuh danahcun Jesuh cu mi ralt□ha tampi sungah mi pa khat vekin a sim. Hi zate kom ah ziang asi dingtile amah in Pathian Fapa cu ziangtheilo lomnak thawn a kham tu vek a si. Hi pa cu Pathian hmaiah mi dik lo a si.

Anka lawng in Khrih cu an lawmih a thudik cu an thup. Khrih cu anthiamnak parah lungkimpi tu ding lawngah an duh. Khrih ih cross thu zianghman theilo tu thawn an pawlkom aw le ahman le a dikvek in simlo ih hrialnak t□ongkam an hmang. Pathian thutak thudik an do. Bible vekih zumtu khristian pawl cu an fimthiamnak huham thawn dodal nak t□ongkam in an do.

Bible cathiamnak kaupi sungah Khrih cu an zuar tikah khristian pawl cu thianghlim nak hal in an umMah duhnak el aw rero ding can aum lo. Khrih ih milai sinak le a hnat□uan nak thudik cu tantheimi asilo, dingih siar thiam tu ka siding a t□ul.

Profet pawl in Pathian thudik hrangah an dotikah a fiang lozawng in thu an sim dahlo. Pathian hrangah felfai takin an um ih a dotu pawl cu an sawn lohli t□heu.

Dungthluntu pawl in Bawipa cawisannak parah donak a um le an thinhennak an langter t□heu. Pathian thu zirhdan parah Khrih hrangah felfai nak an hril t□heu.

Martyr ih thi tupawl in Pathian Fapa hrangah thu elawk rero hnak in thih ding an hril sawn. Milai ih lungkimpi nak hnak in Pathian ih lungkimpi nak cu an duh deuh.

Kan t□uanvo cu Jesuh Khrih ih thilziangkim hrangah rinumtak ih um ding le Khrih ih hmun sunglawi a cultu ziangtivek thil milai tlunah zuamtu ding hmun ah um ding cu kan si.

April - 28 “Ka fa le tla, nan pa ih alo zirh mipawl hi t□haten ngai uhla, theihthiamnak nan nei theihnak dingah cing t□ha uh” (Thufim 4:1)

Thufim 4 ih catlang hmaisai pali sungah Solomon in a t□hami thuronnak in a san khat ihsin san khat a zawn hoih ih feh theinak a hmu. A pa in a zir micu a fa asim ih acan a kim tikah t□haten thu angai ih a thei tiah asim.

Mino pawl in nitin an nunnak ah leilungih nu le pa ih thu sim micu a cangtheitawp in ngai ding ah ruat a t□ul. Asinan thlarau thu ah khristian mimo pawl in thlaraulam fingshaw tu nei in thusuhnak, mai t□ongmithu simnak, t□ul le sam mi ronnak, pawl a pek thei tu nei ding kha adik asi. Hithu pawl cu a nu le pa in a forh, asim thei asi le a t□ha. Asinan a forh thei lo le mi pakhat khat nei hi t□ha a ni tin an nunnak ah.

Pitlingnun nei Pathian duhtu zumtu pawl cu bet thei vivo mi an tongnak ih theimi thil tampi an nei. Thilsia khal an tong tiku a dik asinan cuihan tongmi parah fimnak ngah in lehnu ah ziangtin pialthiam ding ti an thei. Khristian putar pitar pawlcu mino pawl ih palh t□heumi buainak khal an hmuthiam curuangah cuih thu buai, thil buai nak parah pial ding dan an thei.

Afimzet mi mino te Timothy in Paul timi thai rawl a cing, afim nak le a thei micu hmu ding a zuam. A hlan ih athei mi, midang ih sim mi pawl cu a zohfel ih minautatnak le nat ruangih thiltisuaknak pawl cu a thei ih amah le mah ahum thei ding. Upa pawl ih simnak cu hlon lo in a zoh thiam le buainak a ton tikah t□haten a do thei dingih thilt□ha a hmu ding.

Atlangpi kan sim le, atar deuh mi mithiang pawl in mino pawltlun ah anmah le mah an nam lo ding asi. Thuronnak cu an ro mi vekciah in an lung theiloding ti cu a tar pawl in an thei. Asinan thuron pek ding ah an dil a sile an lamzin tuannak ding ahthut□ha sim ding cu an lungawi t□heu a si.

Curuangah lei taksa hiarnak a nei t□heu mino zokhal sisehla, Pathian ih lamhruai nak thei ding a duh tu zokhal sisehla lole innsungsang hrang ah Pathian thu a hawl tu zokhal sisehla lole Pathian ih mission hnat□uan nak ah a kawhnak khal sisehla, lole thlarau nunnei ding ahngak tu, silole hnat□uan nak ah pitling ding duhtu zokhal sisehla, cathianghlim ih tleunak sungah an buainak fiang ding in a pe thei tu thlaraulam lamhruai nak pektheitu cu fimkhur teih

hawl tu ding a t□ul a si. Midangih theicai mi sungin ka lamtluan hrangah hmuh theinak a lo pekthei tu cu ziangah hawl ding a har?

April - 29 “Zumnak timi cu kan ruahsan mikan ngah tengteng ding, tizum le kan mit in kan hmuh thei lomi a um rori asi, ti zum khi asi” (Heb 11:1)

Zumnak timi cu Pathian t□ongkam theicia mi ringih um cu asi. Rinsantlak mi Pathian tlunah zumngamnak asi. Pathian ih asim micu adik a si ti zum rorinak le a thukam a kim tengteng dingti ih rinsan nak asi. A thleng hrihlo mi le mit ih hmu theilo pi parah asi.

Whittier in, zumnak kekar ticu zianghman umlo a lawng vek abang mi parah a kekar nan lungto parah a par ngah vek asi ati. Asinan zumnak cu thimlakah hlo rerotu cu asi lo. Zingkhua vang zikte cu a um dingih Pathian t□ongkam cu a hmuthiam ding.

Mihrekhat in an theisual t□heu micu thilpakhat khat cu nazum thei a si le a cang tengteng ding tiah an tiaw t□heu. Asinan cumicu zum oltuknak asi, zumnak tak asi lo. Zumnak cu Pathian ih hmuhmi tlunah rinih um nak asi. Pathian in thing pakhat hrang thukam mi aum a si le a cangzo mi vekin fiangnak asi. Hmailamih thu asim asile a kim tengteng ding. t□ongdang in kan sim le, zumnak in hmaih thu cu tu ah le hmuhthei lo mi cu mithmuh hmaiton vek ih theithiam nak asi.

Pathian zumnak cu phan a um lo. Pathian in mi a bumdahlo. Pathian in harsatnak le buainak thawn kan zumnak cu in hmonsin t□heu. Pathian cu mi bumtu asi lo ih amah khal bumthei asi lo. Seemtirnak minung pawl in seemtirtu pa cu ziangah an theitheo lo ding?

Zumnak cu a cangtheinak le a cangtheilo tiih tek aum lo. Mi pakhat in a sim micu, Fai zumnak in a thawkih thil acing thei nak in a cem. Thil a cangthei mi asi le Pathian sunlawinak a um lo ding. Asinan a cangtheilo mi thil a cang asi ahcun Pathian sinlawinak a lang ding ati.

“Zumnak in thukam cia mi a hmu,
Pathian lawng zoh nak in,
A cangtheilo mi thil ah lungawi aw,
Cule “a tuah tengteng ding” tiah au aw.”

Zumnaknun ah harsatnak le buainak cu aum ding. Hi harsatnak nan tuar micu nan zumnak a ngai maw ngailo ti theih nak dingah asi. (IPeter 1:7). Pathian ih thukam kim dingah kum reipi tiang kan hngak t□ulcan khal aum t□heu ih voikhat hnihah khatlam kan thleng hlan tiang hngak t□ulcan khal aum t□heu. Asinan “harsatnak pawl cu zumnakh rawl t□ha asi.” (George Muller)

“Zumnak locun zohman in Pathian lungawiter atheihlo” (Heb 11:6). Pathian zumding kan el tikah Pathian cu mibumtu ah kan can ter ih (IJn 5:10) ih mibumtupa tiih kotu parah ziangtin Pathian a lungawi thei ding?

April - 30 “Keimah in duhdawt ahcun ka thukham nan thlun ding” (Jn 14:15)

Thukham (daan) asi maw? Thukamthar sungah aum maw? Minung pawl in thukham ti t□ongkam an thei nak tinkim ah daan thluntu pawl tiah an ruat t□heu. Asinan t□ongkam kamhnih cu a bangaw lo. Jesuh Khrih hnak in zokhal thukham thu simtu an um loih cule amah hnak in daan thlun tu khal zohman a um lo.

Daan thlun tu ziangmi asi? Hi t□ongkam cu Thukamthar sungah kan hmu lo nan Pathian mithmai ngah dingah milai in an zuamrero tisim nak t□ongkam cu aum. Cuih dannthlunnak in felnak le thiamco nak ngah dingah an tum micu in theihter. Cucu daanthlun tu timi ih asullam taktak asi.

Asinan tusan ah daan thlun nak cu nuncan ziaza kaih hruainak ah khoh zet ih an ruatnak tlunah kauzet in hman mi t□ongkam ah acang. Biaknak lam le thildang ruangah thil pakhat tuahlodong tiih khamawk nak cu daan thluntu an si.

Cule, cuih daan thluntu pawl thawn kan pehpar awk nak ah ziangtin khristian pawl kan pial thiam ding!

Ahmaisabik ah, khristian pawl cu daan sung ih sin mi luat kan si, asinan daan nei lo vekih nung ding cu asilo. Khrih ih daan sungah apcia mi kan si. Mai duhnak vek ih tuah ding asi lo ih Khrih ih duhnak tuah ding sawn asi.

Pahnihnak kan cing ringring ding micu Thukamthar cu thukham thu thawn a khat ti cu asi. Adanglam awknak cu dan vekih in pek mi asi lo, daan cu cawhkuan thawn a betcih t□heu. Asinan thukham cu Pathian in minung pawl hrangah thianghlim nak nei dingih simmi pawl an si.

Khristian pawl hrangah ziang hmuahhmuah tuah thei asi, asinan ziang hmuahhmuah kha a t□ha lo. Tuah thei thluh an sinan cuih tuahdan ih sal ah kan cang thei.(IKor6:12)

Zumtu pawl in thil tuahtheinak khuan kan nei asinan midang hrangih tlukril nak asi thei. Cutih asi le tuah lo in kan um ding.

Mi pakhat in hi micu tuah a t□halo tiih daan vekin an pom mi cu a sual asi ka ti thei lo. Minung pawl in thianhlim nak le ziazat□hat nak a uar tu pawl cu an zawmtai t□heu asinan cu pawl in a zawmtai tu pawl hnak in Khrih an cawisang thei sawn.

Pathian duhnak thawn ziaza t□hatnak nei pawl cu daan thluntu pawl vekin mi hrek khat khristian pawl in an mawhthluk thei t□heu ih an mah riangri cu nuncan zaiza t□hatlopi in nungtu an si t□heu. Midang cu thianghlim le nun t□ha uar tu pawl tiah an zawmtai ih anmah le mah cu annih nak in t□ha sawn ah an hmuak. Kannun ziaza cu

cathianghlim ih zirhmi vekin a cangtheitawp in naihter ding kan si ih khaamsang tlun ihsin azimte hmuh dingih zuamtu ding kan silo.

May - 1 “Kan hmin in nan dil mi pohpoh cu ka tuahding asi” (Jn 14:14)

Pathian in thlacamnak a ngai. Cem theilo fimnak, duhdawtnak le huham kan neih asile Pathian in kan thlacam mivek cekci in in ngai sang asi. Acancan ah kanduhmi in pek, acancan ah a t□hadeuh mi inpek, asinan kan t□ulsammi cu a catuan in in pek. Acancan ah kan thlacam micu zamrangten in ngai sak, acancan ah thinsau te ih hngak dingah inzirh.

Pathian in kan thlacam in ngai,
A fale pawl ih duhnak laksawng inpek,
Asinan zumnak cu athuk deuh ih hman ding can aum,
In biaklo can khal ah ring in um aw,
Duhdawtnak ti hmin neitu cun a t□habik a thlahding,
Van arsi pawl tleu lo in,vansan can a un theu
Asinan Pathian cu ahman mi asih a thukam khal a dik,
Ahawltu pawl hrangah.

Thlacam tudanzia pawl a um, (nan dil asile) timi cu (ka hmin in) ti thawn apeh aw. Pumpak thlacam nak ih thukam mi cu cathianghlim ih thu umdan sungah ruah ding asi.

Thlacam nak ah thuthup pawl aum. Ziangahatile, “ziangduhnak” ti vekih thusuhnak phunkip an si tiah ruah a awlte. Asinan atamsawn ah t□hangsoternak a um lo. Cuih thuthup, theitheo lo pawl cu thlacam nak ih faingter dingah tum rero nak in Pathian ih hnat□uan nak hmu dingah thlacam ding a t□ha sawn. Archbishop Temple ih sim micu ka duh ngaingai, “Thla ka cam tikah, a tikcu vek in thil acang. Thlacam lo tikah, an cang thiam lo” ati.

Pathian hnenah Jesuh hmin in thla ka cam tikah amah Jesuh in Pa Pathian hnenah cuih thlacam mi pawl in dilsak vek in asi. Cucu kan thlacamnak pawl huham cahnak anei tinak asi. Thla kan cam tikah kannih cu thilziangkim tuahtheitu kan si lo timi fianternak khal asi. Asi, kannih cu ziangtik hmanah thil ziangkim tuahtheitu kan si dahlo ding. Kumkhua nunnak ah kan luh hmaah kan si kel lo ding. Asinan Jesuh Khrih hmin in thla kan cam tikah cemthei lo huham parah ret kan si.

A t□habikmi thlacamnak cu thazang suah in sunglam ih a t□ulmi vekih cam nak in asuk. Simduh micu Pathian hnenah kan ringdeuhdeuh ih kan thlacam nun cu pitling deuhdeuh asi.

Thla kan cam tikah acan theinak lole rinlopi ih a cang thei dan pawl in ziangtikhman ah asi thei lo ding ih kanruah mi kha ngaingai ah a cang suak nak kan hmu ding. Kan nunnak cu milai ih ruahbanlo le theibanlo mi thil a um ding. Thlarauthianghlim ih thuthannak radio ah a cangding.

Mi thianghlimpa vekin kan si ding, asim micu, “Ka thlacam a duh ih a haal tu mi paziat cu le ka hrangah thla in camsak tu paziat an um ti in ka nunih huham neizia cu a tah t□heu.

May - 2 “Jesuh cu Galilee peng khuazakip ah a fehin an pumkhawmnnak inn sinakok tinkimah thu a zirh vivo, vancung uknak thuthangt□ha asim vivo ih natnak aphunphun atuatu pawl kha a damter vivo.” (Mtt 4:23)

Khristian sungah buainak a suak leuhleuh micu thuthangt□ha simnak hnat□uan le leilung taksa lam bomnak hnat□uan karlak ih thuumdan cu asi. Evangelical pawl in mi thlarau lam hrang lawng ah hna an t□uan tukih an taksa hrang cu ziang an siar lemlo. T□ongdang in tile, rilrawng tu pawl hrangah an can an hman lo, hnipuan nei lo tu pawl ziang an siar lo, mina thlacam saknak le ca thiamlo pawl hrangah can an pek lo.

Hi hnat□uan dodal thu in simsehla nu t□uanvo t□uanrero an ti ding. Jesuh in milai taksa ih t□ulmi hrang khalah hna a t□uan cule a dingthluntu pawl khal cutivek in tuah ding a zirh. Hlan thuanthu sungah khristian pawl cu mi zangfah nak thu sungah an um ringring.

Asinan adang hmun tampi ah thusutnak aum. Ziangmi sawn, leilung lam thuhla maw, kumkhua thuhla sawn a thupi deuh? Thuthangt□ha cu a hrampi asi. Jesuh in, Hi cu Pathian ih hant□uan nak asi ih nan zumati. pathian thu hi ahmai asa ih hnuah leilung taksa t□ulnak in a thlun.

Leilung taksa t□ulnaklam sawn buaipu ter nak cu a sualmi biaknak ih a rah a si. Thut□himnak ah, caw thatlo pawl in thih hnuah minung cangsang ding tiah an zum ih caw ah an suak leh thei ve tiah an pom ruangah asi. Miphundang pawl in thlairawl tampi an ngah tikah minung hnakin zianghman in tamdeuh a ei ding ziangahatile zianghman an that ngamlo. Hi minung pawl cu asualmi biaknak thir cikcin in a t□em ih Khrih cu an buainak ihsin a luatter tu asi.

Leilung taksalam bomnak hnat□uan a phunphun pawl cu kai thiam lo asi le thusuh ding tampi aum thei. Khristian pawl in ramuktu bawi pawl hlon dingih tuatu lakah telve ding asi lo. Ram thuhla ah a diklo mi hmuh tikah (tcGifhta&:)hrangah uktu pawl (qE'jy) ding khal cu rinumlo thu asi. Jesuh le dungthluntu pawl khal incu tivek an tuahlo. Tuah mi upadi hnak in thuthangt□ha karhzai nak in thu a kimter thei sawn.

May - 3 “Ataksa duhnak hmunah a tuhtu cun cui atuhnak ihsin thihnak a khawm ding”(Gal 6:8)

Zokhal sual tuah loin kan umthei lo ih cuih sung ihsin khal tlan a theilo. Sualman cu a sung ihsin luat a theilo lawng silo in asia ngaingai mi tongnak a si. Sual timi cu keu theilo ui fate vek asinan ataktak cun duhham zet ih a ei tu kiosa vek asi.

Sual ih duhningza iang a neinak cu a khuh huap mi kua vek asi. Voikhat hnih ah khatlam kapin aaw cu kan theithei.

Ireland ram ih cangan hminthang pakhat khal cu cuvek asi. Cupa in adan kel silomi nundan sambau nak a nei thawk. Midang cu taza cuai dingah ahruai t□heuh ih netabik ah amah khal tazacuai awknak ah asungih thawng a tlak. Cutawkah hivek in ca angan, “Pathian pawl in thil ziangkim zikte i pek. Thiamnak hleice in ka ngah, hmint□hatnak, ka ngah, dinhmun sang, cangan thiam nak, fimnak pawl cu ka ngah. Midang pawl in lungthin khal ka thlengter ih thilri pawl khal a pianzia a thlengter. Ka fial mi le ka sim mi ngai lotu a um lo. Thil mawi teih tuah thiam nak cu a sangbik mi thungai thu ah ka ruah ih nunnak timi cu phuahmi le ruahmi ihsin ka ngah thei tiah ka ruat. Ka nun sungcu ka ruahmi vekin ka cangvaihter ih cule thuanthu le thungai asi lemlo mi cu kanun ah ka khatther ih cule thilumdan cu catlang sungah ka kokhawmih nun theinak cu ka sim thiamnak sungah ka ret.

Cuih thilpawl tlunah a harzetmi thilpawl ka nei. Keimah lala cu cafangkom sauzet in ka bumaw ih taksa nomnak lamah ka pan. Keimah lala hnisuah sia vek ka siter. Keimah lala cu a fatebik thil umdan le luarkai mi ruahnak thawn ka khat ter. Keimah ih ka sinak vekin kangah mi tangka cu tidai vekin hmangtu ka cang. Cule kumkhua tar theilo ding vekin ka nolai can cu ka cem ter. A sannak ah ka bang deuh tikah a thuknak sungah ruah nakthar ka hawl. Anetnak ahcun caak nak cu natnak ah a cang. Midang pawl ih nunnah cu ziangsiarlo nak a tam deuhdeuh. Thinnuamnak cu ka duh vekin ka hman. Asinan a net nak ah sumdawn nak ah a miat a um lo mi ih thi mi ka bang tin a ngan.

A tlun ih a ca ngan mi mah le mah phuang nak calu cu De Profundis – “Mihrek in lamzindik tiih an ruat mi a netnak ah thihnak ih mi hruaitu lamzin a um.” (Thufim 14:12)

May - 4 “Mihrek in lamzin dik tiih an ruatmi a netnak ah thihnak ih mi hruaitu lazim aum (Thufim 14:12)

Thufim sungah voihnih (14:12 le 10:25) ah kan thei micu minungih lamzin dik asi tiih thu t□henmi parah rinsantlak asi lo ti cu asi. Mah ih theihdan ah a dik asinan anetnakah vanduinak tumpi le thihnak a si t□heuh.

Leilungtlun pumpi raal (2) nak a suak laiah tipar ralkap pawl in van ih zam ralkap pawl thawn ansim aw t□heuh mi vek in asi. Van sangpi ah an zamih thli an hman lo (tikah an thei mi cu rinum asi nawnlo ruangih cuih ralkap pawl cu asim t□heuh mi asi. Vanzam mawngtu pilot cu a khan sungih retmi thilpawl cu phorhsal ding ah an fial ih an to kham parah t□haten to dingah an sim. Van asang vivo asi le thli cu a mal vivo. Cutikah pilot cu a t□halonak pawl cu remt□hat dingah an fial. Amah lo cu zokhal tuah thiam tu an um lo ruangah t□haten tuah dingah ansim.

Pilot cu thli nemte a ngah tikah t□haten ka tuah thei zo tiah rinumnak a nei. Abuai nak cu awlte abang ih thinnuam tein hmat t□ha a ngah ding. A lung sungah rinlo nak a nei lo.

Asinan oxygen bungah thli a cem ih a hnit ngaihtuah nak parah hmingsin nak ralring peknak a hmu tikah amah ih tithei nak cun a buainak cu a remt□hat thei nan oxygen um nawnlo tikah a cang thei nawn lo. A thei vekin oxygen um loih vansang piah a zam le a mai thu t□hen mi rinsing ding a theih nawnlo. Curuangah bomnak a dil ciamco a t□ul.

Milai ih thut□hen nak cu soal nak ah poimawh tak in tha a dor ter. Amah t□haten a rin ih a thei micu vancung kai nak ah hin a mah ih t□habik t□uannak in asi ding tiah aruat. Zokhal thilt□ha tuahnak in rundam a ngah thei lo tiah na sim asi khal le t□hate ih luah suak thei cu amah hi asi tiah rintlakzet in aum ding. A theifian mi cu Pathian in vancung sangka ah in hruai dahlo ding tiah a ti ding.

Asinan a soal ih cule thlarau lam oxygen a mal ih siatnak a tong le, a thi men ding. Ahumnak cu Pathian ih t□ongkam parah asi. Maithut□hennak ruangah asilo. Cu tiah a tuah asile usual a sir dingih Jesuh Khrih cu amah Bawipa le rundamtu ah a cohlang ding. Ziangah tile Pathian t□ongkam cu thutak asi, azumtu hmuah in lamzin hman an zawh an thlun ti rinumnak an nei thei ding a si.

May - 5 “Esau bangtu sihlahuh, anih cun fa upa ro cotusinak kha rawl voikhat ei ah a zuar hlo men asi.” (Heb 12:16)

Taksa ei in hrangah caantawi te diriam ternak hrangah ka nunnak nak ih thil thupi thawn thleng awk pang a ol te a si.

Cucu Esau khal a tuah ve. Hramlak ihsin bangzet le rilrawng zet in a tlung, culaibfangah Jacob cu pee hang a suan lai fang asi. Esau in cuih pee hang kkuat khat adil tikah Jacob in “Asi, ka lo pe ding asinan fa upa roco tu sinak cu i zuarh aw” tiah asim.

Fa upa co timi cu innsungsang ih upabik ih man anei mi covo asi. Man a nei ziangah tile lubik sinak dinhmun angah ih innsang ih lubik le hnam ih lubik le roco dingih thlasuah let hnih cotu asi.

Asinan culai fangah Esau cum cuih fa upa sinak cu manneilo ah a ruah. Fa upa sinakcu ziang a t□hathnem, tiah a ruat, ka covo cu ka hrangah ziangso a t□hathnem? A rilrawng nak cun a tuarhar ih cuih a rilrawngnak in diriam nak dingah thil ziangkim pekduhnak a nei. Ei le in hrangih diriam ter nak dingah tuar t□ent□o aduh lo ih asung pek duhnak thinlung anei. Curuangah thil siava cu a tuah.

Nitin ih kan tuahsual nak in hmuhsak mi asi. Hi tawkah mipakhat in kum reipi tiang nunt□ha, cawngtlak nun in anung. Maiinnsungsang le khristian pawlawknak ah duhdawnak ltumpi a nei. Thu asim tikah, a t□ongkam cu thlarau thu asuah ih a tuah mi khal cu Pathian thlawsuah a um. Nun cawngtlak zum tu pakhat asi.

Asinan t□ihnungza thil pakhat a tlunah a thleng. Cuih thil t□ihnungza cu nu le pa sualnak ih sualforh nak in apar ah a khat. A taksa hruai nak ih diriarnak lo a dang thil thupi neilo vek ah a cang. A ruahnak huhman khal cu a siatter. Cuih a lungput ih ummi nu le pa pawlawk nak hrangah ziangtinkim pek aw ngamnaak lungput anei.

Cutikah a tuah suak ngaingai. Cutiuh a tuah mi in Pathian sunparnak cu a linglet awter ih a nuncan in a innsang a duhdawt mi len le rual a neihi khristian nundan pawl cu a lingletter thluh. Silole Alexander Maclaren ih a sim mi, “thianghlim nak a haal mipawl ka hngilh, Pathian thawn pawlawk in lungawinak a hlatpi ah a hlon ih a hmin le a biak dan cun dodal tu pawl ih umdan vek ah a acang.”

Cathianghlim ih t□ongkam vek in a sile, “A fatir sinak cu rawl viokhat eiah a zuar.”

May - 6 “Ziangtiktiangso Saul hrangah na riah asi ding? Israel siangphahrang a sinak in ka hnongzo a si. (I Sam 16:1)

A liamcia mi hrangah riahasiat nak bang in tucan ih tuahdingmi hna cu tuah ding kan si.

Pathian in Saul cu singpahrang sinak in a hnong zo. A tuahmi cu netabik a si, a kirsal lo ding. Asinan Samuel in a cohlang ding a har tuk. Saul thawn naihte in an pawlaw ih tuah cun thinna in a t□ap. A kirsal theilo ding mi parah riahsia in a um. Pathian in, Na riahasiat micu bang aw! Feh awla Saul ah a ding pa cu sahriak va culh aw. Ka timtuah micu a ral dahlo ding. Israel thuanthu ih tlun ah kekar suah tu Sauk hnak in a t□hasawn mipa ka nei, ati.

Sinan Saul aiah David cu a lak. Lehnhuah David in hi thu cu a theithiam, ziangtinasi tile a fapa te cu thizik in a nat tikah riahasiatset in rawl a ur. Pathian in a nau te cu damtersal ding ti a zum. Asinan a nau a thitikah, tak a khawlh aw, hnipuan a thleng aw ih rawl a ei ih biakinn ah Pathian biak dingin a feh. A umdan cu miin an sut tikah a sim mi cu, “atu cu a thizo ih ziangahso rawl cu ka ulh nawn ding? Ka fapa cu ka nungter sal thei pei maw? Nikhat cu a umnak ah ka feh ve leh ding, asinan anih cu ka umnak ah a ra thei nawnlo ding” tiah a ti. (2 Sam 12:23)

Hihicu khristian kan nunnak le kan hnat□uannak hrangih au aw asi. Voikhat khat ah kan hnat□uan cu a siatral t□heh ih midang hnen lam ah a thleng thei. Kan hnat□uan cemral nak hrangah kan thin a na.

Pawlawknak le bomawknak cu hlo thluh vek a bangih kan nunnak ah zianghman nei nawnlo vekin abang. Silole kan duhdawt tu pa ih ruangah a harsazet mi thinnat nak kan nei. Kan pawlawk nak a cat tikah kan riah a sia.

Silole kan nun sungihkan rinmi in in siatsuah, lole kan tumtah micu beidonza ah a cang. Kan rin mile kan tumtah mi a cemral ih kan riah a siat t□heu.

Riahasiat nak cu soal asi lemlo asinan thilt□ha hrangah caan heu ter tu asi. E.Stanley Jones in thil thupi a tuah tikah asim t□heu micu, “nazi pakhat sungah remt□ha sal aw” a nunnak ih thinnat nak le thli a lo phen tu pawl cu remt□ha sal aw ati t□heu. Kan hrangah cun nazi pakhat cu a daihlo khal asi thei, asinan a thleng thei nawnlo mi thil a cangzo mi parah remtheilo mi vekin um ding a si lo.

May - 7 “Nan donharnak hmuahhmuah cu amai hnenah t□hum uh, ziangahatile amah cu nan zawn a ruattu asi” (I Peter 5:7)

Bible cu Pathian ih kilveng nak zawnruat nak thawn in a khat. Israel mipawl nelrawn ram ah kim 40 an vakvai laiah, van ihsin a tlakmi rawl cu an ei. (Suahlan 16:4), cem thei lo tidai thiang a pek (I Kor 10:4), an kedan pakhat hman siat loin a hruai (Daan 29:5).

Kan nunih nelrawl ramt□hing sunglamzawh nak khal cu vek thotho asi. Kan Pathian in kan nunnak hrangah in zawnruah nak cu ramsa, pangpar le van ih va pawl hnakin a tum sawn. Vanih vate hman an eiding hrang rawl a cawm (Mtt 6:26). Pathian in pakhat hman a hngilh dah lo (Lk 12:6). Amah tello cun mi pakhat hman leiah a tlak theilo (Mtt 10:29), silole, H.A.Ironside ih sim vekin, “Pathian in vanih va pakhat te a thihnak ah a tel,” ati. Pathian thinlung sungah kannih cu van ih vate hnak in man nei sawn kan si.(Mtt 10:31)

Hramlak ih pangpar hman Solomon ih hnipuan hnak in mawisawn in a thuan asi ahcun, cuhnak in mawisawn in Pathian in inthuan ding (Mtt 6:30). Cawcang hman Pathian in a cawm asi ahcun a minung pawl ih kan t□ulsam mi cu in cawm ding asi. (I Kor 9:9)

Kan puithiam bawibik Jesuh in kannih cu a liang parah a keng ringring. Cahnak huham umnak hmun ah (Suahlan 28:9-12) in keng ringring ih a t□ang sungah in ret ringring (Suahlan 28:15-21). Cule, kan hmin cu Pathian a kut zaphak parah in ngan (Isa 49:16), Kalvary ah kan hrangih a tuarnak a kut thir ih khen mi parah in ret ih, ziangtikhmanah in hngilh dah lo.

Kan lupar ih sam phang hman a siar thei thluh tu Pathian asi. (Mtt 10:30). Zan ih kan thin a bang mi hmuah a thei ih a ca-uk suangah kan mithli man cazin a khum (Saam 56:8).

Kan nun indaitu zokhal cu Pathian mithmu dai tu an si(Zekhariah 2:8). Ziangbangtuk tuah mi hriarnam khal in in tisiat thei lo ding (Isa 54:17).

Zumlotu pawl in anmilem pathian pawl cu an liangah an khai (Isa 46:70), kan Pathian cun a mipawl a liangah a khai (Isa 46:4).

Tipi, tidai lole meisa parah kan feh tik khalah Pathian cu kan hnen ah a um (Isa 43:2). Kan riahasiat mi hmuahhmuah amah riahasiat ter a si (Isa 63:9-10).

In humtu cu a it dahlo, asing khal asing dahlo (Saam 121:4). A t□hami tuukhal Pa in a nunnak kan hrangah a liam ih kan hrang t□hatnak cu in tuahsak ringring ding (Jn 10:11, Saam 84:11, Rom 8:32).

Kumthar kumathok ihsin a cemtiang in kilveng tuasi (Daanpeksalnak 11:12). Kan t□uakpar le kan tarkun tiang in inkil ringring ding (Isa 46:4). A taktak in, Pathian cun in tansan dahlo dingih in hnong dahlo ding (Heb 13:5). Asi, Pathian in inzawnruah, inkilveng ringring!

May - 8 “A thimnak le a thupnak hmunih sumsaw pawl ka lo pe ding” (Isa 45:3).

Pathian in Sairas cu thukam a pek tikah, Sairus ih a lak dingmi ram thimsung ihsin thilri lennak sumsaw ka lo pek ding ti ah a sim asi. Asinan thlarau thu in kan lak tikah hi catlang cu taksa hrang ih buah ding in thazang lak ding kan si lo.

Thut□himnak ah, Pathian in zan thim sungah hlasak ding in pek thei (Job 35:10) ih cuih hla cu ka nun ah harsat nak a um lo asi le sak a thei lo. Curuangah biazai ngan tu in a ngan nak ah;

Tleunak ih fa pawl sungah an ton mi thilt□ha ruangah,
“ramthim nak sungin ka thei” tiah

Zaihla an sak ding.

Pa ih innsung khan hmuah a khatte tu hlarem cu,

A thimmi khan sung ihsin aw ringzet ih au mi hla aw asi.

J.Sturt Holden in thimnak tiih asim micu, kan nunnak sung ih simfiang theih lo thuthup pawl vanduai nak, siatral nak, rinlopi ih t□hatlo nak pawl cu kan nunnak ah a rak thleng t□heu, kan uar nak cu lungsia nak, hloralnak, thinnat nak, diklo nak pawl ruangah a thim in a khat t□heu. Hi thil pawl cu kan nunnak a thim ter tu pawl an asi, ati.

Milai dan in asile, zokhal hi thimnak cu kan hril paih lo ding asinan pial thei asi cuanglo. Leslie Weatherhead in, midang vekin a sang mi le anuamzet mi tlang parah um ding cu ka duh ve ko, harhdamnak lungawinak le pithlin nak hmu cu a cak ve tuk. Asinan ka nunah harsatnak thim sungih sin Pathian a thei deuhdeuh. Khuathim sungah thilt□ha hlawhtling nak tampi a um ti cu ka thei. Cuih khuathim nak cu Pathian hnen lungawi thu sim phah in a lan thei. Asinan cuih thimnak sung ihsin ka theih ngah mi thil pakhat cu kumkhua in a dai ding asi, tiah a cauk sungah a ngan ta.

May - 9 “Siria ralkap pawl in Israel nauhak nu pakhat an kai. An hruai ih Naaman nupi ih hnen-um ah a cang” (2 Siangpahrang 5:2)

Hi nu cu Pathian ih tumtah mi kimnak dingah hman mi a si ih a hmin kanthei lo. A taktak in, Bible sungah mi hrekkhat cu hminthannak an ngah nan an hmin lang lo tu an um.

David hrangah Bethlehem ving kapih tikhur sta tidai a khai cu mi pathum an um (2 Sam 32:13-17). David in an buah mi a thei tikah an khai mi tidai cu in ngam asi lo tiah a ruatih a thianghlim mi pek nak a hlu vek in leiah a bungthluh. Asinan cuih mi pathum cu an hming a lang lo.

Shunem khua ih nunau ih hmin kan thei lo (2 Siangpahrang 4:8-17) asinan Elisha hrangah profet inn khan a saak tu tiah thieh ringring asi.

Judah mi hnen-um nute in Naaman cu a pharnat nak ihsin adam nak dingah Elisha hnenah feh ding ih thu ron tu nu khal a hmin kan thei lo (2 Siang 5:2-14). Pathian in a hmin a thei.

Jesuh ih lu tlun ah a mankhung zet mi zihmui a toih tu nunaunu cu zo asi (Mtt 26:6-13)? Mathai in a hmin a sim lo, asinan hminthannak a ngah nak cu Bawipa t□ongkam in a lang, “Thungai in ka lo sim: thuthangt□ha an simnak leilung thlun khuazakip ah hi nu ih a buah mihi amah hngilhlonak dingah sim a si ringring ding” tiah a ti. (Mtt 26:13)

Paisa piannah te a thlak tu a farahzet mi nuhmei nu khal Pathian hrangih hmin theilo nu pakhat a si ve (Lk 21:2). Hi nu ih hmuh sak mi cu Pathian hrangah mi ziangtin an t□uan ti zoh rero lo in kan thei tawp t□uannak hi ziangtluk in man a nei ti in hmuhsak asi.

Cule nga pahnih le sangreu panga a pek tu nauhak le khal a um ih cuih Pathian hnen ih a pek mi le in a karhzai ih nunau le nauhak siarlo minung 5000 rawl a dothei (Jn 6:9). Cu pate ih hmin cu kan theilo asinan a buah micu hngilh thei ding a si lo.

Netabik hmuhsak duh nak ah, Paul in Titus thawn mi pahnih cu Korin khua ah thlah ih Jerusalem ih umtu mifarah zumtu pawl hrangah a hlu dong dingah a fial. Paul in cuih pahnih te ih hmin cu asim lonan kawhhran pawl hrangah thuchah phurtu palai le Khrih sunlawinak phurtu palai tiah a lawm (2 Kor 8:23)

Gray in biakinn hmuah a thlo tu a hmuhtikah ca angan mi cu,

“A hmui nak thawn a khat mi pangpar cu mithmuh lo sung in a suak,

Cule thlithlun ah a thawt micu a zamter” ati. Pathianghrangaah man neilo ti a um lo. Mi in theihpi lo hman ah ariantu pawl ih hmin zate Pathian in a thei t□heh, cule amah ih ropitnak vekin man, t□uanman a pek leh ding.

May - 10 “Cutin kan ngaithiam nak cu Satan in kanmah hi in neh panghlahseh ti kan duh ruangah asi. Satan ih tumtah mile kan thei t□hei fawn” (2 Kor 2:11)

Kan raalpa Satan ih bumnak thei ding a thupi ngaingai. Culoahcun kan hnen ih hlawnak a lak duh em asi. Kan raalpa cu mibum tu asi ti kan athei ding a t□ul semtirnak ihsin mi bum tu asi. A taktak in a mah cu thuphanpurtu pawl ih paa si (Jn 8:44). Eve cu Pathian thu diklo ih simnak in a bum ih cuti cun catuan ih a buah ringring t□heu mi asi.

Amah cu mibumtu pa asi (Thuphuan 20:10), thudik malte cu thusual thawn a cawkrawi aw. Pathian vekin thil ziangkim cu a cawng. A tleu mi vancungmi vekin a cawngih thianghlim nak riantu palai vekin thu a than (2 Kor 11:14-15). Mangbangza lianpi hmang in mi a bum t□heu (2 Th 2:9). Milai pawl ih lungthin ruahnak a baalter (2 Kor 11:3).

Satan cu mit□ha ih siatsuah tu pa a si (Jn 8:44), 10:10). Amah le a dungthluntu pawl ih an tumtah mi cu siatsuahding cu asi. Cuih sungah a tel lomi zianghman a um lo. A huuk rero mi kiosa vek in zoso ka deh nagh ding tiah a hawl rero (I Peter 5:8). Pathian ih minung pawl cu a hrem (Thuphuan 2:10) ih amah ih sal pawl khal rit thei mi, zu, nu le pa sualnak, nat phunkim in a siatsuah.

Amah cu kan unau soal a puhtu asi (Thuphuan 12:10). Khuasia, khuavang timi t□ongkam cu Greek t□ongkam in *adiabulos* ti asi ih a sullam cu soal puhtu lole mi thangsiat tu tiasi ih ahmin khal cuvek t□hiam t□hiam asi. Unau thangsiat tu cu khuavang hna a t□uantu asi. Thinnau nak cii a vorh t□heu. Paul in Korin khua ih zumtu pawl pakhat le pakhat nanngaidam aw lo asi le cu satan in hlawnak angah, a lak dingih a damtheilomi thinnau nak sungah a nam thei asi. (2Kor 2:7-11)

Satan vekin Piter khalin Jesuh cu cross parah a thih nak thu thawn pehpar aw in thanau nak t□ongkam a t□ong (Mk 8:31:33). Curuangah Piter in a dang khristian khal mah ih cross phurding tih nak, ningzah nak neilo ding ah a fawrh leh sal.

Mi tlasam pa Satan ih a hman duhzet mi pakhat cu t□henaw ter ih neh ding cu asi. Mithiangpawl sungah remawklonak ding cii cu a vorh. Innsang ah remawlo, t□henaw nak a um le an rem aw thei theilo ding tiku a thei tuk.

Zumlotu pawl khrih ih thuthangt□ha an tlun ih rundam an si theilonak ding ah an mit a cawter (2 Kor 4:4). Satan in an mitcu nuamnak, a sualmi pawl in a cawter. Ahman a dik mi mi hnak in an thei nak parah dingnak in a bum ih Khrih hnak in an mah cu thupi ah rek ding thinlung a puter.

Netabik ah Satan in thlaraulam nehnak lole hlawnak ngah nak in mi a dodal, mah le mah uarawk nak ti vekin Pathian minung pawl a bum. Kan ral thilthuam a tlek nak cu a bih ih in kap.

Khuasia, Satan donak ding a t□habik cu Khrih thawn pawlawknak fekzek ih nei cu a si, thianhlim nun nei in Pathian humnak ah kan um le in neh thei lo ding.

May - 11 “Moab cu himzet le daizet in a um ringring. Ral kaih mi asi dahlo. Moab cu bel pakhat in adang pakhat ah thleng rero mi sabitti vek a silo. Zohman in puah lo mi a hram vekih rat mi sabitti bangtuk asi (Jer 48:11)

Profet Jeremiah in sabit tu tuah tu umdan thawn thu in zirh mi cu harnak tuarlo cun pitlin a theih lo thu in zirh asi.

Sabitti cu bel sungah hranih a tawnet sungtiang nam ih ret asi. Daiten thamloih ert a sile lungkim vekin a thaw theilo. Curuangah sabitti tuahtupa in a sabit cu bel khat in a dang bel khat sungah suah ih thun sal ih a t□halo mi hlon in tuah asi. Cuti ih a tuah hnuah a sabitti cu a t□ha, a thaw, a mawi ih a hmui.

Moab cu harsalo ten a um. Raal kutsungah harsat a tuardahlo. Buainak sungin a mah le mah a humaw. Cutikah a nunnak cu a mahkel le a thaw nak a um lo. Ahmui mi khal aum lo.

Cuih sabitti vek in kan nih khal a sive. Buainak, harsatnak le elawknak pawl in a thiango nak hlo ih Khrih ih zangfahnak thawn a khat mi nun in canter nak dingah hmang ding kan si.

Kan nun ih kan duhmi le kan zuam mi cu buainak tonglo dingah kan mah le mah humaw kan tum t□heu. Nom nak hrangah taimak tak ih zuam rero kan si.

Asinan Pathian ih in duhsak mi cu amah rinsan ih buainak sungah nehtu kan si ding cu a si. Pathian in buainak sungah in cawk rero a duh.

Hudson Taylor ih a thuanthu sungah Mrs. Howard Taylor in angan micu, “Harsatnak sungah t□ang vivo mi nun in mitampi tlunah Pathian thlawsuah a cangter a si, (i.e, mai hnawn nak ihsin harsat nak tuar), zianghman umlo ihsin umlo sin ah bel pakhat ihsin adang bel pakhat ah, atu le tu ih zianghman a tanglo, aniambik mi harsat lungbuainak, cutawk ihsin kan nun a baal a thianter asi,” ati.

Sabitti tuahtu Pathian in kan nunnak ah a hmui mi le a thaw mi sabit ti in siter duhtu asi ti kan thei tikah amah thu el tu si nak sung in inhum thei ih a mah hnen ah ben ih ringtu kan si thei ding. Curuangah kan sim dingmi cu;

Amah ih huham cahnbak sungah

Hrilin kan um le

Amah ih lamzin cu na mang a bang ding,

Ziangtluk in a fum, a kut cu ziangtluk in so a hak

A ruah mi cu asangih a sangsin,

A thurem micu a lang;

Amah in han a t□uan tikah

Neh lo nak t□ih nak cu a hlo ding.

May - 12 “ Minung in anmai fimnak in Pathian an theitheo lo nak ding ah amah Pathian in a fimnak in a rak tauhcia zo asi. Sikhalsehla kan phuan mi “aat-thu” an timi thuthangt□ha hi hmang in a tuah mi asi” (I Kor 1:21).

Korin khua ih kawhhran sungum mi hrek in thuthangt□ha cu an mai fimnak in t□uan ding an tum. Leilung fimnak in khristian thuthang thu cu ruat an tum nan an ruat thei lo.

An tanta mi zumnak cu ngaihtuahnak a um lo ih cu hnak in a sullam simfiang ding lawng an tum ih cu tikah Bible cathiam pawl ih lungkim zawng si ding an ngaihtuah.

Paul in leilung ih fimnak le Paththian ih fimnak khawm aw dingah a tumve. A theimicu leilung fimnak cu thlarau huham sungnak a suahter ti lawng hi asi.

Kan zoh ta ding! Khristian thuthangthu cu Judah mi in an nautat ih zentel mi pawlin aat-thu an ti khristian mipawl cu leilung mi in mifim, mit□ha, miupa tiah in ti lo lawng silo in arang in lo le leh hnuah kan mah rori khal thil theithiam tu ti hnak in mi-aa, mi t□awnt□ai tiah kan hmu aw ding. Asi, adik, kannih cu leilungltun ah zianghman lo kan si.

Asinan mangbangza asi micu Pathian in cuih thuhtangthu cu a hmang, aat tlak vek abang asinan a zumtu cu rundam an si. Cule Pathian in kanmah vek zianghman silo tu pawl cu Ama tumtah mi kimter tudingah in hmang. Duhnung um lo thil tuah nak ih hman mi thilri a hrilnak san cu hi leilung ih ziangsiarlo nak le an zawmtai nak cu Pathian in an mang abang ter duh ruangah asi. Cutikah kan mah le mah uarawk nak a um lo dingih a atuah tu cu amah Pathian asi ti a lang ding.

Bible thiam pawl hrangah hmun a um lo tiih sim ding asi lo. Asi, aum tuk. Asinan cuih Bible cathiam pawl cu thlarau thuthuk thawn an khatlo asi le t□ihnungza a cangding. Bible cathiam pawl in Pathian t□ongkam tlunah thu an t□hen tikah an cuh aw ding, thut□himnak ah , cangan tu hrekhat in a dang cangan tupawl hnak in thiam deuh an zuam aw ding, cutikah Pathian thu dik sungin an pial dingih a dik lo pi in an tuah ding. Cule cuih Bible thiam pawl ih sim le ngan mi cu kan lung tikah lampial tu kan si thluh ding.

Paul in Korin khua ih zumtu pawl hnen ah thusim thiam nak lole fimnak thawn a ra lo. Jesuh Khrih le cross parah a thihnak thu siar lo adang zianghman thei lo in ka ra. Huham cahnak cu thuthangt□ha simnak ihsin a ra ti a thei. Leilungltun fimnak in le buainak tawlrel thiamnak thiamzet ih biaknak ahs huham cahnak a um lo thuthangt□ha lawng asi ti a fing.

May - 13 “ Zokhal in hi nauhak te bangtuk pakhatkhat keimah i zumnak ihsin a pialter tu cu a hngawng ah fangcangrialnak lungtum thlaih tahrat in tiffinriat sungah tuul thlak sisehla amai hrangah a t□ha sawn” (Mtt 18:6).

Himi hnak ih a t□hasawn le a ol deuh cu ruah ding ahah asi. Fangcangrialnak lungtum cu kut ih kaih thei mi asi lo. Laak ih phurmi a si. Cuih lungtum cu hngawng ah thlaih ding tiku tipi sungah a pil lohli dingih.

Ahmaisa ah kan Bawipa ih anasazet ih a t□ongkam cu t□ih ding kan si. Nauhak pakhat hnainawk nak sual parah khawri vek in a sim dahlo mi sim vek abang. Cuihtivek thinhen nak a suah ter tu cu ziang asi?

Hrilhfiahnak kan lak pei! Hitawh ah thuthangt□ha hnat□uan tupa pakhat cu a hnenah midang pawl thubuai mi parah hna pek ding ih t□uanvo a nei ih a tu le tu in mi a hnen ah an ra. Cu mi pawl lakah mino pa pakhat cu nu le pa sual nak saal ah tang tupa khal a tel ve. Hi mino pa cun bawmtu a t□ul beidongtuk in a um ih cuih Pathian hnat□uantu sayapa cu rinsan zet in luatnak lam i hmuh tu asi ti thinlung thawn a hnenah a ra ih azoh. Asinan aruahmi vek silo, cuih sayapa amah riangri a thin a heng ih t□ong ding lo pawl a t□ong ih reilo te ah cuih mino pa cu nu le pa sual sungah a pilcuh ter.

Cuih lam a pialter tu cu khristian pa asi thei. Zumtu thar pa ih hmaiah tlukral nak nun a neih tu asi ih zalennak cu (laisin) vekin ahmangih duhdudh in a nungtu asi. Cuih zumtu tharpa in cupa ih nuncan cu khristian pawl in an tuah thei mi a si tiah a thei sual ih Pathian duhnak thlun ding nun sung ihsin a pial ih cule leilungmi dan in a nung ve.

Kan Bawipa t□ongkam hi t□haten ruatding kan siih cucu athupizet mi thil ah ret in kan nunziaza, kan taksa le thlarau in Pathian zumtu pawl minautabik hrang khalah nun t□ha hmuh thiam ding kan si. Pathian ih duhmi, nauhak pakhat hman sual ah pilter lo in kanmah sawn Khrih kan zumnak thawn tipil nak lak thei tu kan si din a thupi sawn.

May - 14 “T□ong baal, t□ongsia le ngaihnuamlo t□ong pawl cu nan t□ong dingah a mawi nawn lo” (Efesa 5:4).

T□ong t□halo le ngai nuamlo t□ong pawl cu t□ong lo ih um ding asi, ziangah tile thlarau huham cahnak a zun thei mi asi.

Thusimtu pakhat in a thupi zet mi pahnih in asim, asim mi cu thihnak le nunnak, caan le kumkhua cu a sim. A thusim mi cu t□hazet in asim thei ko, asinan cuih asim mi sungah a t□ul lemlo mi capoh hleifuan a sim tikah angaitu pawl in a tawpah hnihsuah sai mi cu an cingih adang cu an hngilh t□heu.

Atu le tu ah thuthangthacu ruah lemlo ih t□ong mi t□ongkam in a hlo ter thei. Hmual a neizet mi thuthangt□ha cu a khawmtu mipi thinlung a hoiter nan mipi sungah athupi lo t□ongnak, bawhlung sitnak lole hnat□uan nak t□ongkam a um le thlarauthianghlim cu a thin a na ih Pathian hrang cu zianghman t□hahnemnak aum lo.

Capoh a si ringringh tu kawhhran upa in thlarau thu asim tikah mino pawl in a capoh cu lungkim tak in an ngai. Mino pawl parah zalentak in kan um thei tiah an ruat, asinan thutak le thudik cu mino pawl an feh thei lo.

T□ong t□halo phunkhat cu athupibikah Bible hmangih hnihsuhsai nak t□ongfang ih hman cu t□ih anung ngaingai. Cathianghlim catlang cu minun thleng dingih hman si lo in mi hnihsuah ter dingih hman cu a t□ihnung tuk asi. Bible cu hnihsuhsainak in kan hman tik ah kan mah hrang lawng si lo midang parah khal cathianghlim ih thu neih nak cu kan zawmtai a si.

Zumtu pawl cu hnihdahlo dai t□hep t□hep ih ding ti san cu asi lo. Mah ih capoh cu kai hruai thiam in thudik thu parah a t□hatnak cemral lo nak dingah zohfel ih sim thiam ding asi.

Kierkegaard in sarkas sungih hnihsuhsai thiam tu pa hnenah sarkas inn meisa in a kang ti in midang hnenah au in sim aw ati vek in cuih hnihsuhsai thiampa cu khuasungah a tlan ih asim. Mipi pawl in a au micu an thei tikah an hnih ciamco. Hnihsuah asai tuk ruangah midang ih rinnak a hlo.

Charles Simeon in Henry Martyn ih zuk cu a cazoh nak khan sungah a tar. Simeon cu a khan sungah a luh tinten Martyn in a zoh ih a sim, “Thu ngai in nungaw, thungai in umaw, manneilo zet in nung hlah, mannei lo zet in um hlah” tivek in aruat. Cule Simeon in, “Aw leh, thungai in ka nung ding, thungai in ka um ding, manneilo zet in ka nunglo ding, manneilo zet in ka umlo ding, thlarau tampi siatral in an um, ih Jesuh kan cawisang asi ding” tiah a sawn t□heu.

May - 15 “Mi hrekkhat an phunzai ciamco bangtuk in kannih kan phunzai ve ding asi lo, cuti ih an phunzai ruangah thihnak vangcungmi in a siatsuah thluh hai asi” (I Kor 10:10).

Israel mipawl in nelrawn ram ah harsatnak antong tikah atu le tu in phunzai tu an si. An in dingmi tidai hrangah an phunzai. An hruaitu pawl parah an phunzai. Van in Pathian in manna sang a pek tikah reilo teah an ningih Izipt ram ih khasuan le lasun an ngai. Nelrawn ramah rawl zuar tu kedan zuar nak pawl a um lo hmanah Pathiana in kum 40 tiang sambau loin a cawm, an kedan khal siat lo te in a hruai. Mangbangza Pathian ih cawmnak hrangah lungawi sawn lo in Israel mipawl in thlahtham donhar lo in an phunzai

Tucan khalah cuvek thotho in minung pawl nikhua tlun ah kan phunzai, a sa tuk, adai tuk, a ciar tuk, a ro tuk tiah phunzai in an um. An ei in hrangah an phunzai. An hnat□uan tlunah an phunzai. Uktu pawl in siah an pek fial le an phunzai ih an hnat□uan mi parah sumlut nak a um lo vek in an sim. Midang parah, a mawtaw parah, an ei nak rawl ah lungkim lo nak lawng an nei. Malte luna, nat tivek an tong le an phunzai ih, zohmawi dingah ka sangtuk, ka niam tuk tiah an phunzai. Pathian in an hrangah ziangtluk ih a t□ha mi a tuah ti an thei lo. Ziangah Pathian in ka hrangah a tlaipi in tuahsak? Tiah an phunzai bet.

Pathian in kannih vek minung a nei hi a zonzai tuk ding. Kan hrangah a t□hatnak in pek, kan t□ulsam mi in pek lawng si lo in a Fapa leilungtlun a lenlai hmanah rawl thaw, thil mankhung pawl thawn nuamcen in a umlo tiang kan mah hrangah zawn in ruat. Kannih cu rawl t□ha t□ha, tidai thiang, duhnungza inn, hni puan t□ha pawl kan nei. Khua kan hmu thei, hna in kan theih thei, lungfim nak le adang lainatnak tampi kan co. Pathian in in kil, in hruai, in umpi. A t□habik thil, Jesuh zumnak in kumkhua nunnak tiang in pek. Cule Pathian in ziangso lungawiza a ngah? Zianghman ngahlo in can tampi a um, asinan phunzai nak aw kam lawng a ngah.

Kum rei nawn ah Chicago khuapi ah rualpi pakhat ka nei dah ih “Nadam maw? Ziangtin ha si?” tiah ka biak tinten in let t□heu mi cu, “Phunzai rolo le soal asi pang ding” in ti t□heu. Asi ngai, phunzai dingih soalforh nak a thleng tikah, phunzai cu soal a si tiah ruat ding a si. Phunzai nak cu lungawi thusim nak in a neh asi. Pathian in kan hrangah a tuahmi hmuahhmuah kan thei, kan mang tikah phunzai ding asi lo.

May - 16 “Hi leilung le a sungih thilri hi duh hlah uh; hi leilung hi nan duh asi le Pathian duhdawtnak nan nei lo asi” (I Jn 2:15).

Hi leilung cu Thukamthar sungah Pathian dodal, tu ram tiah in sim. A uktu cu Satan asi ih zumlo tu hmuahhmuah ih ta asi. Cuih uknak in minung pawl cu mit ih hiarnak, taksa ih hiar nak le uarawk nak nun in mi a bum. Cuih sungah minung in Pathian tel lo ih lungawi nak tong ding an zuam rolo ih Khrih hmin cu an duh lo. Dr. Gleason L. Archer Jr in hi leilung cu, dodal nak thu le dan thawn pawlkom nak hmun asi, mah hrang lawng ruah nak le Pathian thawn ralawk nak sungah miphun nundan in Pathian dodal tu an si, tiah asim.

Leilung in amah thuhla, daan, ram thu, biak nak, music le nun dan, anei. A dodal tu pawl hnenah huatnak le remnak tiah thleidan nei in a um. An tummicu Jesuh huat ding cu a si.

Leilung ihsin in run dingah Khrih cu a thi. A tuah leilung cu ka hrangah cross parah khen asi zo vek in kan nih khal khenbet in um kan si. Zumtu pawl leilung duh cu siatsuah sak zo. A taktak a si, dungthluntu Johan in leilung a duh tu pawl cu Pathian ih ral pawl an si tiah ati.

Zumtu pawl cu leilungih ta kan si lo, asinan cuih leilung duhnak dodal tu dingah in thlah mi kan si ih, thlarau sia ih hnat□uan vek in zuar dingih Jesuh Khrih zumnak in rundam si nak thu au pi ding kan si.

Khristian pawl cu leilung thawn t□henawk in feh ding, kekar dingah kawh mi kan si. A hlan ahcun zuu le sa, kuak fawh nak, zu in nak, lek nak phun kim in nuamcen nak aum ih a tam deuhdeuh. Leilung nundan tampi a langter nak TV sung ihsin mit ih hiar nak le taksa ih hiar nak a suah ter. Aur-awak nak cu leilung umdan asi, mah ih hmint□hat nak, degree, lakkha tam nak pawl uar-awak nak a tam. Nunuam in mah duhduh in le ei, silhfen nak khal cu leilung dan ansi. Inn t□hat□ha, rawl thawthaw, mi hmaiah thil t□ha sin in tel, sui le ngun an bun awak nak pawl khal leilung umdan an si. Thin hnen nak hawl in paisa tampi cem ih khual tlawnnak, thil dawr ah thil lei, lek nak ah hmang in nom nak an hawl, kan tumtah mile kan fale pawl hrangih tumtah micu leilung thil hrangah kan mah cu thlaraumi vek in kan um. Neta ah nu le pa soal nak sungah leilung dan in pilcih in um nak, cu pawl cu leilung duh tu an si.

Pathian hnenah pumpek awk ih kan um deuhdeuh ahcun leilung duhnak ah can kan hmang hman lo ding. C.Stacey Woods in, “Khrih ih kan pumpeaw nak hmingsin nak cu leilung duhnak thawn kan t□henaw nak hi asi,” ati.

Kan nih cu mikhual pawl kan si, hiar nak kannei lo.

Leilungtlun ih kan neih mi inn cu thlanmual ah a cang;

Na cross cu in pomtu le in t□em tu asi,

A tleu mi hmun ah nang cu kan hrangih thil mankhung na si. (J.G.Deck)

May - 17 “Zianghman a poilo, ka lung a awi zet ko, thinlung t□halo tawn an sim ah siseh, thinlung tuangin an sim khalah siseh, Khrih thu an sim poh ahcun ka lung aawi ringring ko ding” (Filip 1:18)

An mah lawng ih neihmi, titheilo a dang thilt□ha, tuah thiamtu anum lo ti ih a ti tu tampi an um. An thil tuah mi tlunah midang ih tuahsak nak an duhlo. Angah ko, keimah lawng in ka ti thei ko, nang, a t□ullo, tiah an ti t□heu. An hrang bawm tu pawl um men sehla, bawm duh hman sehla an hlong.

An kawhhran lawng a t□habik. An Pathian biak cu a dik bik. An hmuhdan lawng cu a felbik. An mah cu milai an si ih fimnak cu an sungah a t□hi ding.

Paul in cuvek thinlung a nei lo. Midang pawl khalin thuthangt□ha an sim ti a theipi. A hman, mihrek in thinlung t□halo thawn an t□uan, a thin hengseh tiah an tuah. Asinan an nih khal thuthangt□ha phuang tu an si tiah a theithiam ih Khrih thu an phuang asi tiah a lung a awi.

Donald Guthrie in, “Commentary on the Pastoral Epistles” cauk sungah, “mai hnenhnak in midang hnen in thudik a suak thei tih a theithiam ih thu a ruat tu pawl hrangah zangfahnak tampi a um” ati.

Lampengtu pawl le an hruaitu upa pawl ih an t□ongkam, zumnak le nuncan thu tlun ah an sim t□heu mi t□ongkam in thleidannak aum. An sim mi parah suhawknak umlo in thlun dingah mi an fial ih an mipi pawl cu adang hmuhdan nei tu pawl thawn pawlawk nak neilo ding ah an sim.

King James Version Bible thu hmaihruai naksungah t□haten kan siar le calettu pawl in an ngan micu, “mah le mah porh aw tu u le nau pawl, an mah te in an lamzin ah an tlan ih ziang hman duh thei nak an hmu lo, asinan an mah le mah hminthan nak hawl ih cule an mah ih sodam parah an deng aw” tiah an ngan. Kan hrangah hi thuzirh nak cu kan thinlung in tho ter ding asi. Thilt□ha kan tong mi parah lungkim dingih zumtu mi lole khristian pawl pi sungah kan mah lawng hi a dik mi, thudik sungah um mi tih phuang suak ngamtu ding zohman kan um lo ti cu theithiam ding kan t□ul asi.

May - 18 “Moses a thin an heng ter tuk ruangah, a t□onglo ding tiangin a t□ong asi.” (Saam 106:33)

Israel mi pawl in Kadesh ah an riak ih tidai a umlo tikah an phunzai Moses le Aaron cu mawh an puh. Pathian in Moses hnenah lungpi cu tidai suak dingin sim aw tih a fial. Asinan Moses cu miseenpi tlunah a thin a heng ih “Ngai uh, nannih raltho pawl! Nan mai hrangah asi lo maw hi lungpi ihsin tidai suahter rero a t□ul cu?” tiah a t□ong. Cule lungpi cu a kianghrol in veihnih a vuak. A thin a heng t□ongkam ruangah le thungai lo nun ruangah, Pathian cu miseenpi hnenah a soal zawng in a langter. Cuih a tuah mi ruangah Israel miseenpi pawl cu Pathian ih thukam mi ram ah hruailut ding khuan a ngah lo. (Mipum siarnak 20:1-13).

Duhsaknak thinlung tumpi a nei tu in adang zumtu pawl parah suptheilo can a um thei. Mahh le mah dan nei ih adang zumtu pawl cu nau vek in kilkhawi rero a t□ul.

Asinan atheih ding micu cuih midang pawl khal Pathian ih duhdawt mi pawl an si ih an parah Pathian in aret men loding ti cu hmuh thiam a t□ul. Midang par ah an soal t□hensak vekin Pathian t□ongkam simtu asi. Cu pa in Pathian hnen ih tuanman laksawng co lo in a um thei.

II Samuel 23 ah David ih a milai hminthang pawl hmuhsak nak ah mi pakhat a tel lo. Cupa cu David ih ralbawi Joab asi. Asinan ziangah ahmin a hngilh? Asithe ti ih ruahnak cu Joab in David ih rual pakhat khat ih parah a namsau cu a hman. Cu tih asi kan tile, kan hrang khalah, Pathian ih minung pawl parah kan lei cu namsau vekin kan hman tikah a t□ih a nung ngaingai ti thei ding asi.

Jeim le Johan in Samaria khuasungmi pawl siatral t□heh dingah vancung ihsin meisa tlakter an duh tikah Jesuh in, “Ziangbangtuk thlarau ih ta kan si ti nan thei lo” (Lk 9:55) tiah asim. Midang parah dodal nak nei cu ziang tluk in a t□holozia asim Samaria lawng si lo a rundam nak ngah tu amai minung pawl tlun ah thapek nek um lo ih phunzai in an parah thinheng nak suah ding cu Pathian duh zawng asilo.

May - 19 “Hibangtuk thil t□halo a tuahtu pawl parah Pathian in an thu a t□hen tikah thil hmaan a tuah, ti kan thei” (Rom 2:2)

Pathian lawng cu van le lei ah thut□hen tu asi. Anetabik thut□hen nak ah kan nih in telsianglo ruangah akumkhua lungawi thu sim ding asi. Leilungtlun ih a tlamtling lo thut□hen dan cu vun ruat hnik aw. A hmaan, adik in thu an t□hen theilo. Amah ih hmuh dan lole midangih thu theih nak cu a tlunah a um thei. A tlunah mawhtluk nak lole adang in ruahnak soal a pek thei. Asilole, thudik atenau ter thei men. Asilole a hman men thei nan famkim lo in thu a t□hen thei.

Thudik thu ah a dik mi lungput nei ding a thupizet nan thut□hen nak ah thu a t□hen t□ul mipawl ih lungput cu theih thei ringring a si thei lo.

Polygraph timi thu phanper le per lo tih thilung sungah a saan thei mi cet hman a soal thei.

Asinan Pathian cu famkim ih thut□hen tu asi. Tuah mi, ruah mi le thinlung pawl hmuahhmuah athei t□heh. Milai thinlung sungih thuthup khal a thei. Thudik hmuahhmuah a thei t□heh ih a hmai in zianghman thu thei asi lo. Mi mithmai zoh tu asi lo ih thleidan nak umlo te ih thu a t□hen t□heu. Thinlung umdan hmuahhmuah khal a thei ih maituah nak cu midang mawhpuh nak thinlung khal a thei. Amah ih thu tlun ah a bangawk lomi lungput khal a thei, mihrek in sualforh nak parah midang hnak in ol ten an neh thei. Pakhat ciar in a bangawk lo mi cant□ha le tuah thei

nak an hmu cio ih mihrek cu sualsungah an pilcuh ti khal a thei thluh. Sual tuah ol vek in soal tuah lo in um khal a ol, ih thupte ih soal tuah a ol vek in zapi thei ih tuah nak hmuahhmuah khal a hmu t□heh.

Curuangah thuthangt□ha zumlotu pawl in adik lo in thu an t□hen tikah t□ih ding kan si lo. Silole a hmaan lo zawng ih harsatnak a tuar tu pawl khal cu phu an rul cuang lo ding. Silole siavazet ih uk tu bawi khal siatsuah lo in a um men thei.

Tohkham parah ato tu thut□hentupa ih athut□hen micu adik ih athut□hen mikhal thudik in asi ding, curuangah a hmaan ih a famkim asi.

May - 20 “Cule zohman in sabit ti thar cu savun thawl hlun sungah an thun lo ding, ziangatile sabit ti thar in thawl hlun cu a pahkuai dingih thawl khal cu asit t□heh ding. Cu hnak cun sabit ti thar kha savun thawl thar sungah thun sawn ding asi.” (Lk 5:37-38)

Hitawkah thawl timi cu sa vun thawn sabit ti tuah tupa in a tuah mi asi. Cui savun thawl thar cu a khoh ih a fek. Asinan a hlun ah a cang le a khong vivo ih duhduh ih hman theih asi lo. Sabit ti thar cu thawl hlun sungah thun asi le sabit ti sung ih a thlak mi thilnu in sabit ti cu a t□hangter tikah thawl hlun in a tuar thei lo ih a kuai ih sabit ti le a thawl khal hman ding a um nawn lo ding.

Luka bung 5 sungah Jesuh in Judah mipawl ih biak nak le khirstian karlak ih kalhaw, remawlo nak thu in hmuh sak. Asim mi cu Judah mipawl ih a lenglam tuahdan, daan, tuah keel, biaknak puaituah daan pawl cu fekzet ih an kaih ih Pathian khuakhan nak an el ih an hnong.

Hi bung sungah thuanthu pakhat in hmuhsak mi aum. Cang 18-21 sungah mi pali in mizengpa cu inn parah an kaipi ih luanglu an thiat hnuah misenpi lak Jesuh hmai ah a ihphah thawn an thlak. An tuahdan thar, miih tuah dah lo micu sabit ti thar thawn a bang. Cang 21 ah, Daanthiam pawl le Farasi pawl in Jesuh tlun ah mawhpah ding an hawl nak cu thawl hlun ansi. Cule, cang 27-29 ah Levi in Khrih ih a kawh nak parah lungthozet in a thlun ih Jesuh hrangah rawl ei nak puai tumpi atuah ih a rualpi pawl siahkhongtu khal an teel ve, cucu sabit ti thar asi. Cang 30 nak ah, Daanthiam tu pawl le Farasi pawl in an phunzai lala. An nih cu thawl hlun an si.

Kan tong t□heh micu asi. Milai pawl in tuah keel nak daan sungah a dang thleng ding an duh lo. Innsang t□uanvo lak tu inntek nu in amah suan keel le a tuah keel mi adang mi ih sim mi a tuah duh lo. Inntek pa khal in amai tuah daan vek ten a tuah duh, fale te in mawtaw an mawng tikah arin sanlo, amah lo cun ati.

Asinan kan thlarau lam thu ah hitawh ah thupizet in zirh mi aum. Tuah keel lo tan in a si hman ah khristian zumnak ih lungawi nak, zalen nak cu cangter thiam, hmanghthiam ding kan t□ul asi. Pathian in hna a t□uan tikah mawhpah ding le phunzaitu Farasi pawl ih umdan vek in um ding cu Pathian in induh lo. sabit ti thar nun nei ding kan si.

May - 21 “Thudik ka lo sim: sangvut ci fangkhat cu leilung sungah tuh ih a thihta lo ahcun amah keel in a taang ringring. A thihta hnu lawngah ci tampi ah acang” (Jn 12:24)

Nikhat ah Grik mi hrekhat cu Filip hnen ah an ra ih a t□hazet mi thu an sut, “sayapa, Jesuh hmu kan duh” anti. Asinan ziangah Jesuh an hmu duh? Athen khuapi sungah an hruai ih t□hitawh nakthu umdan ruahnak lam zirhtu hmin thang siding an duh khal asi thei. Asilole Jesuh cu cross parih thih nakding ihsinan run duh khal asi thei. Jesuh in a thupizet mi rawl khawm nak daan thu thawn asim micu, sangvut ci fangkhat te cu leiah tuhih athita lawngah citampi a karh ding ti asim. Amai thihnak ding thu a sim asi lo amah lawng thi ding asi. Amah lawng in vancung sunlawih nak a ngah ding ih asunlawi nak cu misual pawl hrangah asilo ding. Asinan a thi ih mitampi hrangah rundam nak ding lamzin a zawh sak asi le mitampi kumkhuanunnak an co ding. Hi cu amah lawng sunlawi nak thawn nung ding silo in a thi nak cu pumpek thawinak in mitampi hrang cawisan nak an hmu thei nak ding sawn asi.

T.G.Ragland in voikhat ah, “Hlawhtling nak hmu dingih kam nak cu khrih in asi, sangvut ci ah a cang ih, leiah atuh ih a thita. Kannih khal sangvut cii cang dingah kan el asi le raithawi nun kan nei lo, man nei ih nunglo, lennak duh nun, asilole Khrih hrangah innsang taan lo, tivek in kan nung asile mah lawng hrangih nung tu kan si ding ih a keel in ataang ringring tu kan si ding. Asinan tampi karhzai duh kan si ahcun kan Bawipa ih tuah vek in thlun ding kan si ih sangvut ci lei ah a raal vekin tampi ah karhzai tu kan si ding, tiah asim.

Pathiang hrangah rahsuak duh lemlo in kum tampi zonzai lo in hna a t□uantu Africa ram ih missionary pawl ih thu cu ka siar dah. Bei dongih an um laiah conference tuah ding an tum ih cuh hlan ah Pathian hmai ah rawl ulh in thla an cam. Cutikah missionary pakhat pa in asim mi cu, “Kannih cu sangvut ci vek in leiah tuh ih thita kan si hlan sung cu Pathian ih thluasuah hmuding ka tlakzum lo” ati. Arei lo te ah missionary pawl cu cuvek in an thi. Cutikah rawl khawm nak an thawh, asimcia mi thluasuah cu an hmu.

Samuel Zwemer in,

“Hlawhtling nak a um lo ding, sunnak lawng asi ding,

Nang in na run thei lo ding, cross lawng in a runthei ding;

Sangvut cii tampi cannak dingcu

Leilung ah tuh ih thita a t□ul.

Lo sungah Pathian hrangah rawl a khawm can poh ah,

Sangvut ci cu a thi ta ruangah asi ti cu thei aw.

Thlarau pakhat kaihruai nak ah,

Mi pakhat cu t□ap in thla a cam asi.
Cule riahasiat nak ram hell cu a do asi.

May - 22 “Curuanghai milai cu rinsan hlah uh. Rinsantlak ziangso aum? (Isa 2:22).

Kannun ah Pathian lawng rinsan ding asinan milai kan rinsan asile thinharnak a siabik kan tong ding. At□habik mi milai cu a t□habik hrangah milai cu asi ti kan thei ding. Annih cu thiltih theinak hrekkhat an nei hmanah an tlamtlinglo asi. Hicu asia lam lawng ih zoh vek asinan a thungai asi.

Ral siim tu pawl in Jerusalem khuapi cu ralring nak an pek tikah Judah mipawl in an mah bawm tu dingah Izipt mi an zoh. Isaiah in hi an rinsual nak cu a phuangsuaq ih, “Katheilo, Izipt in inbawm ding tiah nan zum. Sikhalsehla Izipt rinsan cu ziang a bang nan thei maw? Kianghrol ah phaipheng kuang hman vek asi, a kiak ih nakut a lo aat. Izipt siangpahrang an rinsan tikah cu cubangtuk asi ringring ko” tiah asim (Isa 36:6). Lehnun ah Jeremiah in cuvek thotho in asim, “Bawipa, kahnen ihsin a tlan ih, milai a rinsan tu, milai cahnak men rinsan tucu, Keimah in ka hnong ding” (Jer 17:5)

Saam hlaphuah tu pa in hi tin asim ve, “Milai rinsan hnakin Bawipa rinsan a t□ha sawn. Leilung bawipawl rinsan hnakin Bawipa rinsan a t□ha sawn” (Saam 118:8-9). Cule asim sal mi cu, “Milai hotu pawl parah nan rinsan nak ret hlahuh; alo runtheilo tuih parah cun! An thi ih leivut ah an cang; cuih ni ah an tumtah mi hmuahhmuah acem t□heh” (Saam 146:3,4)

Asi, pakhat le khat rinsan awk ding ti cu a hman. Innsungsang nu le pa thu ah, pakhat le khat rin awlo in le upat aw lo in kan umle ziangtin a cangding? Leilung thlun hnat□uan nak le sumpai thuhla khal ah rinsan awk a t□ul. Kan natdam nak dingah doctor kan rinsan, rawl dawr ah kan lei mi thil parah an khen mi ni le thla cu kan rinsan. Kan rualpi len le hawi parah rinsan lo in cun leitlun ah len atheih lo.

Pathian lawngih tuah thei micu milai tuah dingah kan rinsan tikah t□ih anungtuk. Pathian cu tohkham parih sin kan t□umter ih milai cu kan ret, kan siatnak parah remtuah tu dingah Pathian umnak hmun ah mi pakhat khat kan ret, cui milai in kan rinsan nak hmun Pathian ih umnak cu a lak. Cutikah siatnak tumpi kan tong sawn ding asi. Atlai tuk hlanah milai cu rinsan tlak asilo ti, thei ding asi.

May - 23 “An zaten pakhat ansi theinak dingah thla ka cam asi. Ka Pa, nangmah cu ka sungah na umih kei khal na sungih ka um vekin annih khal kan sungah umve hram haiseh. Nangmah in i thlah hileilung in an zumthei nak dingah annih cu pumkhat ah canghram seh.” (Jn 17:21)

Amah puithiam thlacam nak ah vei hnih tiang kan Bawipa in a mipawl hrangah pumkhat si nak ding thla a cam (17:21, le 22, 23). Kawhhran sungih cangvaih nak hrangah cathianghlim ih hmuhsak nak vek in pumkhat hrang thlaacam nak cu khristian kawhhran pawl ih pawlkom nak ding asi. Riahsiaza in hi kawhhran lam pumkhat sinak cu a t□halo zawng in lole khristian zumnak parah hrilfiah ter sal nak in an tuah. Malcolm Muggeridge in a ngan mi vekin, “Thil um dan alinglet ih thusim caan ah kawhhran hruaitu pawl in kawhhran thuhla umlo can ah annih in nehnak an ngah. Biak nak phuntampi pawl cu awl te in an komaw thei zianghah tile an zumnak cu malte asi, atam lo, an thei mi a mal ih cuih theihmi mal nak parah cant□ha an lak” tiah a ngan.

Johan 17 ah Jesuh in cuvek pumkhat sidingah thla a cam maw? Asilo tiah kan ruat. Pumkhat tiih a ti micu Pathian in a thlah asi ti ih zumtu pawl an zumnak pa khat ah asi ti asim mi asi. Adang thu t□ha a umlo ti cu theih fian asi.

Bawipa in cuih pumkhat thu asim tikah atisan cu..... “nan Pa cu ka sungah a um kei khal asungih ka um vekin, annih khal kan sungah umve hram seh” ati. A simbet micu, “Nangmah le keimah cu pakhat kan si vekin annih khal pakhat in an can thei nak dingah” tiah asim. Pa Pathian le Fapa ih pakhat ansi vekin ziangtinso kannih khal pakhat ah kan cang thei ding? Pathian bang ding ti nak asilo, Pathian kan cang thei dah lo ding. Bawi Jesuh in asim duh mi cu lungput pakhat kan neih thei dingah asim duh. Zumtu pawl cu Pathian duhnak cu leilungmi hnenah khrih tetti si dingah thla a cam. Cuih tarlang nak pawl sungah felnak, thianghlimnak, zangfahnak, duhdawtnak, dingnak, thinsaunak, thilung suup nak, t□hatnak, lungawi nak le a dangdang pawl khal asi ding. Ronald Sider in *Rich Christian in an Age of Hunger* timi a cauk sungah insim micu, Khrih ih thlacam nak cu khristian hmaisai pawl in a t□ul nak tinkim ah khat le khat pekaw, bawmaw nak in pumkhat ansinak cu alangter. Hmunkhat ih khawsa mi thilung taktak an nei ati. Jesuh ih thlacamnak in a dungthluntu pawl ih duhnungza pakhat asinak cu leilung mi pawl hnenah Khrih cu Pa Pathian ih thlahmi asi ti an phuang fiang tiah a kimter. Jerusalem kawhhran sungah a kim. An neih keel lomi huham an hmuhnak cu dungthluntu pawlih thusim nak ah kanhmu ding” (Dung 2:45,47; 4:32,35).

Atuah cuvek pakhat sinak cu leitlun ah anasazet in cawng ding asi. Khristian pawl in Jesuh ih nun vekin pakhat ih kan um vekin zumlotu pawl in an sual nak an thei ding ih nunnak tinung an hal ding. Tulai umdan ah khristian pawl in athupten an innhnen pawl thawn an t□hen aw. Cutivek hmun ahcun zumlotu pawl nun thleng ding cun a har sa.

May - 24 “Ol-ai deuh ih nangah mi lennak cu, arei hlanah na hlohter ding” (Thufim 13:11).

Dollar 100,000 nangah zo thei! Cumi in le adang khal insumtunak kan nei thei. Cutivek in a miat ding ruat ih sumpai hawl nak phun in sualforh nak kan tongthei asi. Innsang nupi nu in thildawr ah a baak in thil a lei ih a miat sin

in a zuar. Tangka thawng tampi awng-ba-li nangah rak lak dingah ti in thuthangca sungah ahming thawn a cazin thawn apek. Silole, phe leknak ah na zuam ve ih phe na neh ih tangka tampi na ngah.

Asi, cule adanglampi a miat ding ruat ih sumpai hawlnak a phunphun aum, leengke her in lehnak, raangtlan zuam ih leknak, ui-tlan zuam awk nak pawl, etc.

Hi pawl thu ah Bible in ziangtin a sim? A t□ha a ti lo, in sim micu, “ol-ai te ih nangah mi lennak cu, a rei hlanah na hlohter ding” (Thufim 13:11).

“Miduhham pawl in zamrang ih mi lian si an duhtuk ruangah farahnak an hnenah a thleng zik ti khi an thei nawn lo” (Thufim 28:22). A diklo in tangka angah tu minung cu mai tii lo a op tu vate vek asi. A sant□hat lai tak ah a lennak a sung ding. Anetnak ahcun zianghman lo mi aa ah acang, (Jer 17:11).

Thukham pahra sungah khal, “Midang thil nan daw lo pei” (Suahlan 20:17) ati. An nih in midang thil kan dawlo pi an ti thei. Asinan a miat lawng ruat ih tangka hawl nak cu midang thildaw nak phun khat asi lo maw?

Amiat lawng zoh duh nak cu zumtu pawl hrangah thilt□ha lo soal asi ti cu kan Jesuh cross parah an thah laiih Rom ralkap pawl in a korfualpi cu an cuhawk rero mi kan mang asi le kan theithiam ding.

Farah nak le riahsiat nak cu duhhamnak, amiat lawng zoh duh nak ruangah innsungsang ah siatnak an tong ti cu ruah ding asi. An neih mi an sungih an ruahmi vek asilo tikah thlarau sia ih hnat□uan nak an tong thei ih khristian nun ih neih lo ding pawl khal an nun ah kan hmu ding. Paul in Timmote hnenah thu a cah mi ah zumtupawl in mah ih nei mi ti le rawl, hnipuan parah lungkim ding tiah asim. Sikhalsehla len aduh tu pawl cu sualfornak sungah tla ih aat-thlak hna le t□ihnungza a si mi tisaduhnak thang sungah an awk aw. Cumicun siatnak le hloralnak sungah a hnukthla asi, (I Tim 6:9).

May - 25 “Nan unau pakhat nan parah a soal ahcun vafeh uhla a soal nak va sim uh. Asinan zohman ih thieh loin nanmah lawng feh uh” (Mtt 18:15).

Mi pakhat in na parah thinheng ter nak phunkhat khat in a sim lole a buah. Bible in asim, feh awla usual cu sim aw, asinan asim duhlo zianghman a harsa tuk.

Curuangah athu na thangter. Amai buah mi cu midang na sim ih ziangtluk in a soal timi na thei ter. Na sim, na rel rero tikah a ruahnak ah a buah mi zate a nepnawi tiang in na hmu ih a lungsung ah a tum sinsin. Zan na ih tik hmanah mang in na man. Feh awla usual cu sim aw tin Bible in asim nan amah tong ding na duh lo.

Ahnen in ziangthu hla ka thei ding tiah na ruat. Lole a buah misual ruangah a parah thil ningzakza pakhatkhat a cang ding tiah na zum. Zianghman a cang lo. ziangtin na buah ding tucu na thei asinan hmaiton aw ih biakawk ding an duh lo.

Cutikah amai parih siatnak a thleng mi hnak in na parah siatsuah nak a let in tam a thleng. Midang pawl in riahsiatza asimi na simnak in nangmah parah donharnak thu a lo simbet thei. Na hnen ah thu ansim tiah a thinlung cu thim nak in a lo khat ding. Hna na t□uan tik khal ah na phur lo ding ih a lo t□emt□awn tu ah acang ding. A tlangpi in, na thin a hnoktuk dingih tlamtling nak na ngah lo ding. Cule Bible in, fehawla a soal nakcu va sim aw, zohman in thei lo ten nan mah pahnih lawng longaw uh, tiah a sim thotho. Lungput huham in nasazet in thinsiat nak a thleng thei. Asinan na suup thei nawnlo ih mipakhat hnenah cun cuih hrangah thlacamsak ding na dil. Na ruah mi vek in silo a sim micu, ziangah naparih soal a buah tu hnen ah na va feh ih na sim lo?

A lo simvek in na buah. Pathian t□ongkam na ngai ih usual cu a sim nak t□ongkam a theih hnuah cupa cun thil a cangnak parah ariah asia ih ngaidam ding alo dil. Cuih tongawknak cu thlacam nak in bangter asi ding.

Cu ti vekin na feh pi ahcun na liangcu tlunah a khai dingih na pumkhal daihnak a um ding ih na ruahmi khal a kel in a cangleh ding.

Cathianghlim thlun lohli ding duhnak neilo in mah le mah hremaw rero na nun nak cu zangfah aw.

May - 26 “Tuu a t□habik mi thawn a hnenih raithawi hnak in amai thu thlun cu a t□ha sawn asi” (I Sam 15:22).

Pathian in Saul siangpahrang hnen ah thu fiangten a sim. Amalek mipawl cu va that thluh aw. An neih mi thil hmuahhmuah khal siatsuah thluh aw ati. Aza ten that ding siatsuah t□heh ding asi. Asinan Saul siangpahrang in siangpahrang Akak le a t□habik mi tuu le caw, a t□habik mi tuu fate le caw fate pawl cu a zuah ih a that lo.

Zingpitte ah Soal cu Gilgal ah Samuel in a tong tikah Saul in Pathian ih a fial mi vekin ka buah tiah mah le mah rinum takin asim. Asinan hmakhat te ah a hrui mi tuu le, caw pawl cu a paw.

Samuel in a theih duh micu Saul in a zaten a that thluh asile a meet mi tuu le a paw mi caw cu ziangtin a si thlang. Cutikah Saul in a thu ngaihlo micu aminung pawl mawhthluk nak le biaknak thuhla in a thaap aw. Asim micu, “Ka ralkap pawlin ta asi, tuu le caw a t□habik micu Bawipa na Pathian hrangih thawinak pek dingah an ret” tiah a sawn.

Cutikah Pathian ih profet pa hnen in hnongnak aw kam cu a thei, “Tuu a t□habik mi thawn a hnenih raithawinak hnak in amai thuthlun cu a t□ha sawn asi. A mah dodal cu polsia dawihmang tluk in a t□halo asi” tiah asim.

Thuthlun nak cu raithawi nak buah keel mi puai le a hlu peknak hnak in a thupi sawn. A nu in thungainun a nei lo ruangah a parah natsia a ngah ih a tuamhlawm rero tu innsang pakhat ih thu ka thei dah. Asinan a nu a thih tikah a ruak cu hnipuan lethnih in a silh. Kum reipi dodal nun le mi ziangsiar lo nun a nei micu hmuahsuam nautat le santlai lo mi ti an langter duh nak ah an buah ti ka thei dah.

Minung pawl in cathianghlim sungvek in an nunglo silole dodal nak lamzin ah fehtu mitampi thu kan thei t□heu. Asinan Pathian cun cu tivek ih nunneiding ah mi a hruaidahlo. A thu thlun ding induhsakih kan lamzin khal cu insialsak t□heu. Thudik cu, Pathian thu pek kan thlun lo tikah kan lamzin khal cu thimin a khat. Pathian thawn pawlawknak kan nei lawngah midang parah khal mi hmualnei kan si ding.

William Gurnall in, “Thuthlun lo ih thawinak cu tisiat nak asi” tiah a sim. Cule thupek thlunlo in kan nung tikah siatralnak a pit bik ah a cang. Pathian cu buum theih asilo.

May - 27 “Miticaw le mi-aa pawl! Khuimi so athupi dueh? Sui maw, asilole suikha suithianghlim ih a tuah tu biakiin so?” (Mtt 23:17)

Daanthim pawl le Farasi pawl in Jesuh leiah a len laiah biakinn hmingsaal in mipakhat siat a serh le a siatserh mi in a kai hreng lo. Asinan biakinn sungih aum mi sui saal in mi asiaterh le a siatserh mi in a kai hreng tiah thu an zirh. Cuvek thotho in biakt□heng hmingsal in mi pakhat siat a serh le asiaterh mi in a kai hreng lo, asinan biakt□heng parih aum mi laksawng saal in siat a serh ahcun a siatserh mi in a kai hreng asi tiah thu an zirh.

Bawipa in an theih mi cu an palh rori asi tiah a sim. Sui cu biakinn ruangah man anei mi ah acang asi ih laksawng cu biakt□heng ruangah thawinak t□ha pek thei asi tiah a ti.

Biakinn timi cu leitlun ih Pathian umnak hmun asi. Cuih Pathian umnak sungih a um tu sui cu man nei bik ah acang. Pathian umnak inn sungih um hnak in mannei sawn ah acang. Cuvekin biakt□heng le laksawng khal asi. Biakt□heng parih raithawi nak ah a tel lo tu ramsa cu man a nei deuh thei dahlo. Cutivekin ramsa in tumtah t□ha an nei thei ih mannei ih an si thei ahcun an hmailam thu pawl an remtuah thei thluh ding.

Khualtlawngtu pa pakhat in Paris khuapi ih secondhand zuarnak dawrah a man olzet mi t□hil t□ha alei. Cutikah New York ahcun ziangah man a khungtuk ti athei duhzet. Sui dawr zuartu pa hnenah afeh ih asuh tiah \$ 25,000 ati. Adang dawrah a sut lala ih \$ 35,000 ati. Ziangahso man a sang tiah a sut tiah azuartupa in thlalang bizuu sungah aret mikha ahmuh. Cuih khualtlawng pa in azoh ih cangan ahmuh micu “Napoleon Bonaparte hnen ihsin Josephine hrangah “ ti ca ngan te asiar. Napoleon ih ruangah cuih suit□hi cu aman a khung.

Fiangten lak thiam ding a t□ul. Kan nunnak ah ziangman kan si lo ih tuaththei mi zianghman kan neilo. Pathian hnen le a hnat□uan nak kan t□uan mi ruangah le kan pehtlaihaw ruangih mithupi ihkan can nak asi. Spurgeon in asim vekin, *Calvary with apehtlaih* nak ruangah mangbangza na cang asi.

Mi in an neih keello mi canganthiam nak lung neitu khal na si t□heu. Cucu lungawiza asi. Asinan hicu thei ringring aw. Cuih lungput alopek micu Jesuh Khrih hrangah a sang sinsin a thleng khal le hmunnak ding lawngah can aw. Na ruaththei nak alo petu cu Khrih asi.

Tuaththiam mi na ngahnak parah leilungmi in man tampi in alo leiduh khal asi thei. Kawhhran cu anmah tein an t□uanthei veko tiah na ruat thei. Asinan, na comi thil tuaththiam nak pawl cu kawhhran ruangah asi ti thei awla kawhhran cu na thiamnak in adik ah an canter mi asi lo.

Tangka tampi nanei khal asi thei. Naduhnak ah na hmang thei, lole Pathian ram hrangah na hmangthei. At□habik hman nakcu Khrih hrangih hman kha asi. Pathian ih hnat□uan nakin na lennak cu adik ah nacan ter asi, nangmah hawlthei ruangah asi lo.

May - 28 “Kannih tlacu kan zaten kan hmaipuan in tuammi kan si nawnlo ruangah Bawipa sunlawihnak hi thalang bangin a langter tu ka si. Cuih sunlawihnak cu thlarau asimi Bawipa hnen ihsin a rat ruangah kan nunnak hi sunglawi sinsin in le amah bang sinsin in in thleng vivo asi” (2 Kor 3:18).

Bible in kanmah Pathian kan biak mi vekin kancang asi tiah insim. Tuni ih kan siar nai sungah a thupizia hmuhtheinak kan thei ding. Kan zohhnik pei!

Asinan kan zatein - zumtu taktak zate in;

*Mit ongphah in lole hmaituam lo in – sualnak in Pathian le kanmai karlakah in phentu asi. Kan sual kan phuang ih kantan tikah, tuamlo mi hmai kan nei.

*Thlalang bangin – thlalang cu Pathian t□ongkam asi ih in langter tu asi.

*Bawipa sunlawi nak – adikbe cu Pathian ih adingmi t□hatnak a si. Bible t□hatein kan zoh le Pathian ih nunzia t□hatnak ih afamkim mi le ahnat□uan le a lamzin pawl ih mawinak kan hmu ding.

*Amahbang sinsin in inthleng vivo-Amah kan bang. In langter nak in thleng. Amah thawn kanum duehdeuh le amah kan bang sinsin ding.

*Cuih thlengnak cu asunglawi sinsin – sunlawinak hmunkhat in a sang deuh hmunkhat ah. Thleng ti micu hmunkhat ah um ringring asilo. Amah thawn kan um ringring nak ah t□hanso nak aum. Kannun ziaza khal athleng vivo asi.

*Cui sunglawinak cu thlarau asi mi Bawipa hnen ihsin arat ruangah –Bible in runtuh Bawipa thu inhmuh mi tlunah zumnak thawn t□hateih zoht□ha tu pawl cu Khrih bangtu sidingah thlarauthianghlim in in can ter asi.

The Tales of Nathaniel Hawthorne sungah, Mr. Gathergold, lole Genrerel Blood le Thunder, lole Old Stony Phiz, pakhat hman ansi lo. asinan Ernest timi in lungtumpi hmaiah a hleice in thu a ruah ih anet nakah lungpi vek a bangah acang tiah angan.

Veikhat ah mipakhat cu nitin in Buddha biakinn ah afehih ato ih khuk a bil ih milem ah cun a thinlung a pe. An sim micu kum reinawn tiang atuah hnuah Buddha bangin acang ati micu ka thei dah. Ahman le hmanlo ti cu ka theilo, asinan ka thei fiang micu Pathian ih Fapa thawn kan khatter asile amah ih nunzia vek in kan si ve ding.

Thianghlim nak cu Jesuh Khrih zoh nak in ngah thei asi. Khrih le sualnak hmun khat ih retnak thawncun a cang thei hrimhrim lo ding. Amai hnenah kan lungput kan ret tikah sualnak ihsin inluatter a si. Amah hnenih umnak, bennak le zohnak kan can cu tam sinsin ih hmang thei dingah kan zuam a t□ul.

May - 29 “ Hibangtuk ka ti tiah ka zawn inruat nawnlo, katiduhnak asi lo” (Filipi 4:10)

Paul in sumpai at□ul micu midang theih dingah ziangtik hman ah atuah lo ti cu hmnsin tlak ngaingai asi. Anih cu zumnak nun thawn anungtu asi. Pathian in ahnat□uan dingah ako ti a zum ih a fial micu amah Pathian nih apekding ticu athei.

Tulai khristian pawl in an t□ulsam micu midang theiher ding lole sumpai dilding asi maw? Cathianghlim sungah hivek tuahnak aumlo. Dungthlunpawl in midang farah mipawl hrangah an t□ulmicu midang hnenah an theiher asinan an mah hrangah sumpai an dil dah lo.

Zumnak nunthawn nungin Pathian lawng zoh ding asi sawn. At□uanduh mi hrangah a t□ul mi sumpai cu Pathian in a pekding. Pathian in a tikcukim tikah at□ulmivekin inpek t□uheu ti kan hmu tikah kanzumnak cu a khoh sinsin. Amai bomnak mangbangza in a umtikah sunglawi in a um. Khatlamah, kan mah tizia thiamnak thawn kan t□ulmi sumpai cu fimzet in sumpai dongkan tuah tikah Pathian cu acangvaih thei lo.

Thathozet in mi hnenah sumpai dil tu pawlin khristian hnat□uan nak ah an tuahsuak micu aphundang in theiher nak antuah. Mi tampi thawn pawlaw thiamzet pa in sumpai tampi a ngah. Atlak mi hnat□uan pawl cu a t□uan asi thei men, ziangah tile, sumpai bawmtu pawlin tangka cu an kharih hmundang ah anthawn tikah hnahsuah nak le remlo nak a suak thei.

C.H.Mackintosh in bulpak t□ulsammi midang hnen ih theiher nak ih at□halonak cu asim. “Kaduhmi cu mitheih ter, derect in silole indirect in maw, cutikah zumnak nunah ka nung nawnlo, ih Pathian a cawisang theilo. Hi micu Pathian zuar tu taktak asi. Pathian in kei cu i hngilhzo a si tithawn a bangrep asi ih in bawmtu dingah ka rualpi pawl ka rinsan t□ul. Nunnak hrampi cu hlon taratih a car mi tikuangah pan mithawn abangaw. Pathian le ka thlarau karlahak leithil ret vek asi, curuangah ka thlarau hrang at□hazetmi thlawsuah hlong nak asi ih asunlawibik Pathian alang thei lo.

Hi thu vekin Corrie Ten Boom in a cangan mi, “*Tramp for the Lord*” cauk sungah “leitluin milai ih sangka kiangah kutdawh dawngtu farahpa si hnak in alianzetmi pa rinsan tu fapa si ding ka duhsawn” tiah angan.

May - 30 “...Pa siarlo zohmanin Fapa anthei lo.” (Mtt 11:27)

Jesuh Khrih ih milai sinak sungah thuthup thukzet aum. Thusuhnak ding a um. thut□himnak ah, mipakhat sungah ziangtin Pathian sinak le minung sinak aum thei ding? Leitlun minung menmen in Khrih ih milai sinak cu theihthei asilo. Pa Pathian lawng in a thei. Zumdan diklo mi tampi in kawhhran sungah an tibuaitei t□uheu. Hlawh cawk lo kan theih nak in an mah le mah thukzet in theihtheidingah an ruahaw t□uheu. Mihrek in Khrih ih minungsinak cu an niamter ih Khrih ih Pathian sinak cu hleifuan in an tarlang. Adangpawl cun Khrih ih minung sinak a hlei in an uarih theih ding an tumih Pathian sinak cu thupi lo ah an tauh.

Voikhat ah William Kelly in angan micu, “Thu sual a suak t□uheu micu Pathian ih Fapa minungah acang nak vek in a si, Jesuh Khrih ih milai sinak cu an cokkalh ih milai pahnih vekin an ruat. Cu pawl cu amah ih Pathian sunlawih nak eltu pawl an si. Asinan Bawi Jesuh cu aniam aw nan Pathian sinak cu anei thotho, cule Bawipa ih minungsinak cu a sunlawi nak thawn a khat, ih amah milai sinak phuangaw ih a tuahmi asi. Curuangah a Pathian sinak cu mangbangza asi ih amilai sinak cu kan mah thawn pawlawk thei dingah a um hna a tuan Pathian sinak thawn a hmunkhat, pakhat asi nak a nei. Kan thlarau hmaan te ih kan finkhawi theinak dingah t□ihnung sung ihsin a khamnak pakhat aum, Pathian a si nak theithluh tum hman she la ka thei thlun thei lo ding, Pathian kan si lo ruangah a siss. Ziangah tile milai fimnak men in a thianghlim thu kan ti sual pang ding phan aum ih kan tuah dingmi cu amahbiak ding lawng asi. Thlarauthianghlim lawngin Fapa neih sun ih a hmuh mithu cu a theihthei asi,” tiah angan.

Veikhat ah upattlak Pathian hnat□uan tupa pakhat in a tlawngta pawl hnenah Bawi Jesuh ih mizia pahnih a rel khawm, tikah cathianhlim sungih t□ongfang pawl umdan zia cu toite ih zoh dingah thu a forh dah. Kan mah ih hmuhdan vekin lungsungah kan thun tikah thu sual cu a lut vivo.

Milai zohman in Fapa an theihthei lo. Pa lawng in a thei.

May - 31 “Thlarau minung asilo pawl cun Pathian thlarau hnen ihsin arami laksawng cu an cotheilo. Atheih khal an thei theilo, ziangah tile cui laksawng pawlih asunglawizia cu thlarau thinlung lawngih theih thei mi a si ruangah annih hrangah cun thulolak men asi.(I Cor 2:14)

Thlarau minung asilotu cu veihnih hrinsal nak angah lo tu kha asi. Pathian ih thlarau anei lo. Thlarau thudik cu an pahlo ziangah tile thei khal an thei lo ruangah asi. An theihthei lo ziangah tile thlarauthianghlim ih hrilhfiak nak lawngin theihthei mi thil asi.

T□ha teih rauh dingmi asi, rundam lotu pawl in Pathian thu le hla pawl an theiduh lo lawng siloin theih khal an thei thei lo. Cui thil pawl cu tuahtheinak khal an neilo.

Leitung tlunih mifim, *Scientist* pawl *Philosopher* pawl thu ka ruah tikah hitu pawl in tampi i bawm asi. Hi leitlun thilumdan cu canreipi ansim. Anthiam tiah ka upat. Asinan thlarauthu, thuneihnak thawn an atlak lo asi.

Phunsang tlawng ih zirhtu saya lole liberal pawl in Bible tlunah dodalnak thu an sim asi le ka mang a bang lo. Ka ruahmi cu mipiangtharlo pawl in Pathian thlarau ih thupawl an sim tikah an theibanlo.

F.W.Boreham in *scientist* le *philosopher* pawl cu tipithuanthu mih afeh mi lawng sungih (second-class) khan hnihnak ih ato tu passenger pawl le adang mifarah nauta zapi pawl cu (first-class) a khan khat nak ih a to tu pawl asi... cui pawl cu tiah an t^oong, second class ih passenger pawl cu anmah lam ih kham tu ah an ret. An sim mithu cu khristian zumnak parah thuneih nak an nei lo. second class sungih to tu pawl ih nautatnak in kan neihmi zumnak cu a khawng thei mi asi lo, ih cule fekternak le thapeek in a dik mi hmuh thei asi lo ati.

Asi, mithianghlim, scientist le philosopher khal an um. Cu tikah Boreham ih asim micu, “a khan khatnak ih to dingah lethmat ngah ding ka tum t^oheu ih adik mi a ruah nak parah ka lung a kim, scientist tiah ka ruatnawnlo ih khual tlawn pimi rualpi ah ka ruat sawn.”

Robert G.Lee in, “Milai cu cathiam, science fimnak a neitu, thilumdan theih thluh tu an si thei, asinan khristian biaknak le Bible tlunah thut^ohentheih tu an si thei cuang lo” tiah asim.

June - 1 “Bawipa cu Josef hnenah aum ih a hrangah ziang hmuahhmuah a tluangthluh.” (Seem 39:2)

Mirang Bible hmaisabik let mi sungah hi catlang cu, “Bawipa cu Josef thawn aum ih anih cu avant^ohater tu rualpi asi.” Vant^oha ticu cui sanah adikbe dang khal asi thei. Lungawiza in lehnu a lettu pawlin vant^oha timi t^oongkam cu adang in an thleng leh sal.

Pathian ih fa hrangah vant^oha ti aumlo. Anunnak cu duhungza vanih Pa Pathian in a kaih hruai, akil veng, remtuah sak mi asi. Vant^ohanak in ahrangah zianghman a cang theilo.

Cuti asi vek in, khristian pawl in mi pakhat khat hrangah duhsaknak kan nei tikah, “Na vant^oha seh” ti ding a silo. Cui cu Pathian hruai nak ih thudik rinhlele nak nun nei hmuhsak nak an si.

Leitungtlun ih zumlotu pawl in vant^ohanak ding ah thil a phunphun in an tuah, ansim, sabek ke, ar awm-ruh, t^oek khat ah hnah thum anei mi thinghnah pali, kedil ih khenmi thirkual (fektein rang ke ah a khai vek in vant^ohat nak cu a tlak lo tiah zumnak) cule mipa in a kut fungcu cross pungsan in a tuah ih lei a tham lole thing a tham, cuvek cu hmaih cang dingmi thu parah a t^ohahnem tiah an raut.

Cuvekin midang pawl cu vansianak tiah, zawhte dum, thlani ni 13 ni le tlawngkai ni 5 a kaihaw ni, kailawn tangih feh, innsung khangsungah numbat 13 tar tivek cu van a si thei tiah an zum. T^ohathnem nak umlomi cutih vek ih ruahnak sal sungah anungmi minung pawl hrangah riahsiatza asi.

Isaiah 65:11 sungah, Pathian in Judah misungah, vant^ohat nak pektu Pathian biatu pawl an si thei, siatnak asim mi aum.

“Sikhalsehla keimah i dungtuntu, ka tlang thianghlim Zion a hnongih vant^ohatnak khuavang pathian le vansiatnak khuavang Meni a biatu nannah pawl hrangah cun cubangtuk cu asi lo ding.”

Pumpak ciarih soal atel le tel lo ti cu kan sim theilo nan minung pawl in vant^ohat nak hrang tiah milem hmaiah thawinak an pek nak parah Pathian ih a huat mi asi ih cutivek in tuah khal aduh lo.

Kannah cu cutivek in vant^oha-vansia tlunih nungmi kan si lo ti theitheinak dingah in zirh micu asunglawi ngaingai kan nun ih thil ziangkim cu Pathian ih remtuahmi vek in asi ih sullam um zet mi nun, tumtah nak thawn a khat mi nunah in

nungter tu Pathian asi. Kan hrangah cun vanthatnak asilo ih kan Pathian ruangah, rinlopi ih acangmi silo in Khrih ruangih acangmi asivant^ohat ruangah siloin duhdawtnak ruangah asi.

June - 2 “Bawipa tawktlangseh, ka zuam nawnlo. Ka nunnak hi run la aw. Thih ka duh sawn” (ISiang 19:4)

Elijah tuarvek in a harzet mi thinsiatnak a tuartu Pathian minung tampi in an tuar lemlo. Moses le Jonah khal thih an duh (Suahlan 32:32; Jonah 4:3). Pathian in azumtu pawl cu an harsatnak phunkim sungin a luatter ding tiah thu akam dahlo. Atu ih harsat nak atuar nak hi a zumnak amal ruangah le thlarau milo asi ruangih atuar mi khal asi cuanglo. Zozokhal kan tuarthei, acangthei mi thil asi.

Hmakhat te ih a cangtikah hitin asiding. Pathian in dungintun tiah aruat. Pathian in ziangtikhmanah dungintunlo ti thei nacing in na ruatnakah Pathian in a lo dungtun ah na ruat. Hnangamnak hrangah Pathian t^oongkam nazoh ih cule a keel thocho in ngaihthiam theih lo soal tiin na hmuaw, asilole athu ngailo ruangah ruahsan ding umlo dinhmun ah na um ringring. Na tuarnak cu atlan theilo, sii in khal adam thei lo tiah thinsiatnak na tong. Na rualpi pawl in cutin umhlah, tiin an lo forhnan ziangtin na tuah ding tiin a lo simlo. Thla na cam ih malte hrawng areh asinan a thlengsal lala. Na ruattheimi hmuahhmuah na tuarhar nak lawng na thei. Na beidongnak in Pathian ih thil pakhat napar ah atuah hnak in thildang na duh.

Cuvek in thinsiat nak cu aphunphun in aum thei. Taksa par khalah asithe, taksa thisen malnak in khal asuak thei. Thlarauthu lam ihsin khal asuak thei, soal phuan lo naj (or) misual ngaidamlo ruangah khal asuakthei. Thinlung ruatnak in khal thinsiat nak asuak thei, rinumlo mi nupi, pasal ruangah khal asuak kan thei. Hnat□uan tuk lole a hleifuan in ruahnak in khal a suakthei.

Ziangtin kan tuah ding? A hmaisah ah thlacam nak thawn Pathian hnenah pan aw, mangbangza atumtah mi langsuak dingah dil aw. Na theih mi sualnak hmuahhmuah cu phuang awla dungtun aw. Na parih usual mi cu ngaidam aw. Cule taksalam nat aum thei vekin medical checkup tuah aw. Na parih alo t□emt□awn theitu pawl hnat□uan hleifuan nak, thinphan nak hmuahhmuah cu hlon aw. A can hman te ih cawlbang nak rawl t□haten ei nak pawl le na taksa hrangah at□ha nak ding cu tuah suak aw.

Cutin, nangmah tein na kekal hmaan tein ziangtin ka feh ding tiah ziraw.

June - 3 “Cuticun Pathian hmai le minung hmaiah thinlung thiang neiding in ka zuam theitaw k ka zuam ringring asi” (Dung 24:16)

Kanmah vek misenpi sungah kanmah vek asia thluh mi kan nunhluh tawn, khristian feh nak dan ah kan pumap aw nak hniksaknak ah buainak kan tong cio asi.

Tlawngta pa in thut□himnak ah, a camibuai a tuah tikah a t□halo zawng in atuah. Adinglo zawng in an ngah mi buaih pawl cu an pek, cutikah tlawngcu a ceute in an tel cih.

Siah pe t□ul tupa in asilo zawngin asumlut micu alutdan cekci in apek lo, aneih mi langter dingah cun porhtuk in asim aw.

Hnat□uan ngah nak ding, ram upa naghnak ding le upadi upa ngah nak dingih zuamaw k nak cu paisa lawng asi. Nawhthuh nak pawl khal thudik thlengnak ding ah an hmang. Laksawng in mithmai ngah thei nak a um. A dik lo ih thil tuahsak dingah pekmi paisa cu hnat□uan ngah nak tiah anti.

Hnat□uan zate zik cu an mah le umdan tein dik lo zawng in an t□uan cio asi. Khristian doctor pa in na lopi mina tiah sign a t□hu. Sih-ni pa in usual ti thei nacing in hum dingah khua a raut khristian innsang ih t□henaw k nak ah paisa zoh in a duh vek ih t□hen a fial men. Hnat□uan tupa in hnat□uan duh lo ih ngal nak dingah midang hnat□uan pi pawl hnenah thu a forh. Khristian pa in zu in nak un apial ding (silole hril thei mi anei) maw? Khristian pa in Bawipa ni ah leknak ah a telve ding maw? Khristian cancer natnak a suak thei tiih thei nacing in kuak a zuar ding maw?

Khristian innsak zukuai tupa in liberal pawl khawmnak ding biakinn cu mawitak in asuai lole nighclub sak dingah inn pung t□hatak in asuai cu a t□halo tuk asi maw? Khristian pawlkonnak pawl in beer, zu dawr, inn ih an pek mi laksawng cu a cohlang ding maw? Asilole sualnak sungaih anungtu khristian pa ih pek mi ahlu teh? Christmas canah thil leitu pa in thilri a tuahtupai pek mi cu a lak dingmaw?

At□habik thu t□hennak cu kan calu ih kan tarlang mi Pathian hmai le minung hmaiah thinlung thiangei ding in kan theitawp in kan zuam ding asi.

June - 4 “Bawipa cu a liannganah, nasazet in thangt□hat ding asi. A maksakzia cu theih ban ding asilo.” (Saam 145:3)

Pathian ih ruahnak cu a liannganbik mi ruahnak asi ih milai ih lungput khal a thei t□heh. Pathian ih a lianngan mi ruahnak cu nunnak anei mi hmuahhmuah in upat tlak asi. Afate bik aruahmi khal in a kham tu pawl cu siatsuah asi thei.

Pathian cu aliانngan taktak asi. Pathian ih sunloihnak le a huham suahnak a hmu hnuah, Job in, “asinan hi pawlcu acahnak zimte lawng an si; kan theih mihicu athlizil fang asi. Pathian amaksakzia cu zoso a theithe ding?” (Job 26:14). Azimte lawng kan hmu thei ih a thlizil te lawng kan thei thei asi.

Saamhla phuahtu in insim micu, “Bawipa in a ruanzoh ih leilung cu a thlir; tlang pawl arun tham ih meikhu an suak” (Saam 104:32).

Lei le van pawl sukzoh ih arunzoh thei tu zoso a um ding? (Saam 113:6). “Bawipa in arsi umdingzat akhiah, pakhat hnu pakhat an hmin ciar in a ko” (147:4).

Isaiah ih insim micu Pathian ih a sunlawihnak puancu biakinn sung a khat t□heh ati (6:1) tikah asunglawinak ziangtluk in so aliانngan ticu kan mang a bangter. A hnulamah Isaiah in tipithuanthum khi a suumpi in a tahtheitu Pathian le van khi a khaap in a tah theitu Pathian asi tiah in hmuh (Isa 40:12). Pathian hrangah mipun pawl cu tidai farkhat tluk fang an si ih leidip fangkhat tluk ih an zaang asi. (Isa 40:15). Lebanon tupi sungih ramsa hmuahhmuah cu Pathian hnenih thawinak pek dingah a tamtuk lo (40:16) ati.

Profet Nahum in, “Bawipa thinhengnak cu a fuung. Asinan ahuham cu anasa ngaingai..., phusiing le thlipi ah a lamzin a um ih mero cu a ke fehnak ihsin atho mi leikhu asi (1:3) tiah asim.

Pathian huham cahnak ih mi thinlung a thoter thei mi adang simnak ah Habakuk in, “Arat tikah cun nimthlakau vekin atleu, A kut ihsin tleunak a suak zukzo, cutawkah a cahnak cu thuhin aum.” (3:4)tiah asim. Milai t□ongkam hmuahhmuah in Pathian ih liانngan nak cu sim baan asi lo.

Lehnhu malte hrawng Pathian ih asinak pawl cu ruat t□ha tikah cuh asinak pawl in inhruai dingmi cu;

*Mangbangnak – ziangah tile Pathian cu mangbangza asi.

*T□ihzah upatnak – ziangahatile amah asi vekin le kan hrangah in tuahsak mi hmuahhmuah ruangah.

*Rinsan nak – ziangahatile Pathian cu rinsantlak, kannun nak hrangah rinsan tlak asi.

*Rian nak – ziangahatile Bawipa hrangah rian ding cu nunsungih a lianngan bikmi t□hahnem vo pawl asi.

*Coihduh nak – ziangahatile Pathian ih duhnak cu amah kan bang sinsin dingasi.

(Asinan Pathian ih sinak adang pawl khal aum. Amaithinhengnak tivek, cui pawl cu cawnding mi asilo ih cule adang, amai sinaknak tivek cu kan cawng thei lo asi)

June - 5 “Pathian cu kan thilung hnakin a tum deuh ngaingai ih ziang hmuahhmuah theitu khal asi.” (I Jn 3:20)

Thil ziangkim theitu Pathian timi cu thil hmuahhmuah felfai takin theinak cu asi. Amah cu ziangtikhmanah azir dahlo ih azir t□ul lo.

Hithu tlunah a t□ha le fiangbik in a hmuh mi catlang cu Saam 139:1-6 ah David in; “Bawipa, nangmah in i hlat hlai thluh zo ih, i thei t□hehzo. Ka thil tuahmi hmuahhmuah na thei t□heh asi. Lamhlat zet ihsin ka tuahmi hmuahhmuah na thei t□heh. Hna ka t□uan le ka colh khal i hmu, ka tuah mi hmuahhmuah na thei t□heh thei asi. Ka t□ong hlan ihsin ka t□ong ding micu na rak thei t□heh. Ka kimvel ah ngan cu na um. Na huham in ihum. I theihtheizia hi mangbangza asi, ka hrangah a thuktuk, ka theitheilo” tiah angan.

Saam 147:4 sungah kan theimi cu Pathian in vanih arsi um dingzat a khiah ih pakhat hnu pakhat an hmin ciar in ako ati. Sir James Jesns in hi mangbangza insim micu, “van ih arsi zat cu tipi kapih vunnel zat in atam ve ding asi” ati.

Kan Bawipa in adungthluntu pawl hnenah theihter nak a pek micu Pathian thu loin suunt□am pakhat hman leilung a tla thei lo. Cule asimsal micu, Pathian in kan samphang hman a siar t□hehtu asi tiah in sim.(Mtt 10:29,30)

A fiangzet micu, “Pathian ih sersiammi thil hmuahhmuah cu a hmaika ah onthluh mile darh thluh mi bangtuk in an lang.” (Heb 4:13). Cule Paul ih asim mi vekin kan thei dingah “A fimnak le a theihnak hi a va thuk lawmlam so! A thurelcat mi pawl hi zoso a hrilhfhiah thei ding? A fehnak lamzim hi zoso a zong thei ding?” (Rom 11:33)

Pathianih ziangtinkim atheihnak cu nitin kan tuan mi hrangah a pehtlaihaw asi. Ralring ding a um, ziangah tile kan tuahmi hmuahhmuah Pathian in a thei t□heh. A hmaiah thil zianghman kan thup thei lo.

Hnangam nak khal aum, ziangahatile kan tuarmi hmuahhmuah a thei t□heh. Job in asim vekin, “Pathian in ka kekal kal khat tiang in a hmu” (23:10). Cule kan thinbang mi pawl le kan mitthli suaknak cu a ca-uk sungah a khum. (Saam 56:8)

Thazangpek nak khal aum, ziangahatile kansinak hmuahhmuah cu a thei t□heh ih aphunphun in in ruun suak. Kan sim kan phuang theilo asinan kan thlacam le biaknak pawl cu a thei t□heh.

Mangbangza khal aum, ziangahatile Pathian in ziangtinkim a theinan a ngaidam cia mi sual pawl cu a hngilh thei. David Seamands in asim vekin, “Ziangtinkim athei tu Pathian in ziangtin a hngilh thei ticu ka thei lo, asinan a hngilh rori asi” a ti.

June - 6 “Ka hmuhtheilo tiangih a relh theitu zohman an umlo. Lei le van khuazakip ih ka um hi nan theilo maw si?” (Jer 23:24)

Pathian hmunkim ih aum thu kan sim tikah cankhath ah hmuntinkim ih aum nak cu asi. Puritan pa John Arrowsmith in zumlotu philosopher in thu asuh mi, “Pathian cu khui ah aum?” tiah asuh tikah asim mi cu, “A hmaisa ah thu ka lo sut hrih ding, Pathian umlo nak hmun khuitawh asi?” tiah asawn.

Pathian umlo tih zumtu pa pakhat in phar tlunah, “Pathian cu khuitawhah hman aum lo” tiah ca angan. Nauhak pate pakhat cu ara ih ca a hmuh tikah a linglet in, “Pathian cu hitawh ah hman aum” tiah a thleng dah.

David in Pathian ih hmunkim ih aum mi sinak angan mi catlang in kan lung akimter, “Na hnen ihsin khuihso ka relh ding? Na mithmuh ihsin khui ahso katlan cuang ding? Vancungah kainingla cunah na um ding, mithi khua ah it khalningla cunah na um thotho ding. Nisuah nak lam ah zuang khalningla, asilole nitlaknak a hlatbik hmunah umkhalningla, cutawhah na tuk in i hruai dingih, keimah bawm dingah na rak um thotho ding.” (Saam 139:7-10)

Hmuntinkim ah aum kan tiktikah Pathian cu ziang hmuahhmuah asi ih ziang hmuahhmuah cu Pathian asi ti ih zum nak thawn cokkalh loding ah kan ralring a t□ul. Anni in ziang hmuahhmuah cu Pathian asi an ti ih cu tikah thingkung pawl, lungto pawl le tipi pawl le adang thil pawl an biak. A hmaan mi Pathian in lei le van cu a kaih ih asungah a khat, asinan amah le mah cu lei le van ihsin a t□hen aw ih cumi hnak in a lianngan sawn.

Pathian ih hmuntinkim umnak thudik in a minung pawl parah ziangtin a kaih hruai ding.

T□haten in simfiangtu aum asi, Pathian hmaiah thupaw thei kan silo. Amah cu pelh a theih lo, kian a theih lo.

Pathian cu aminung pawl hnenah a kumkhua in aum ti thei nak in simcawh lo hnangam nak aum. Amah cu in taansan dahlo. Ziangtikhman ah kan mah lawng kan sidah lo.

Cule zuamtak aum! Ziangahatile amah cu kumkhua in kan hnenah aum ringringih kan nih in thianghlim nak le leilung duhnak thawn t□henaw in feh kan t□ul.

A lamdang cuangin mi pahnih lole pathum amah hmin in an pum an khawm tikah “nan hnen ah ka um” tiah thu in kam zo asi. Amah cu kan laifang ah a um. Hi cu a mi thiangpawl khawmnak kan tuah tikah athukzet ih hmu ding le ataktak ih thei ding a t□ul.

June - 7 “Ziangahtile Bawipa, cungnungbik kan Pathian cu siangpahrang asi. (mirang bible ahcun) thil ziangkim tithei tu Bawipa in a uk asi” tiah aum. (Rev 19:6)

Thil ziangkim tithei tu Pathian timicu thil hmuahhmuah a tuah thei, amah sinak adang thawn akalh awlo mi asi lo. Cuih thu thawn pehzom in cathianghlim in in hmuh micu, “Keimah cu cungnungbik Pathian ka si” (Seem 17:1). “Bawipa hrangah ahar mi a um maw?” (Seem 18:14). Cule, “Bawipa nang cu ziangkim ti thei na si ih, Na duh mi hmuahhmuah cu na tuahthei ti ka thei.” (Job 42:3). “Na hrangah ahar tuk mi zianghman a um lo.” (Jer 32:17). “Pathian hrangah cun ziang hmuahhmuah acang thei asi” (Mtt 19:26). “Pathian in tuah thei lomi zianghman a um lo” (Lk 1:37).

Asinan Pathian in ami zia thawn a rem awlo mi, akalhaw mi thil zianghman a tuah thei lo. Thut□him nak ah, Pathian in thuphan a per thei lo (Heb 6:18). Amah le amah a el aw thei lo (2 Tim 2:13). A sual theilo ziangahtile a taktak ih thianghlim mi asi. A palh theilo ziangahtile a dik mi asi.

Pathian ih ziangkim titheinak cu a seemsuahnak le leipi le vanpi a hngetter nak in kan hmu thei. Minung hmuahhmuah a cawmnak, misual pawl a runnak le mi hmaizah hmang lo ih a thut□hen nak sungin kan hmu thei. A huham cahnak a tumbik. Thukamhlun sungah a hmuh micu Suahlannak hi asi. Thukamthar sungah cun Khrih ih a thawhsalnak ah kan hmu.

Pathian cu thil ziangkim a tithei tu asi ahcun amah dodal thei tu zohman anum lo. “Bawipa na dodal asi ahcun milai ih fimnak thiamnak le, theih fiang nak pawl in a lo bawm thei lo ding asi.” (Thufim 21:30)

Pathian cu ziangkim tithei tu asi le azumtu pawl cu nehtu kan si. Pathian huham thawn a lang nak cu, “Pathian kanlamih at□an ahcun zoso in dodal thei ding?” (Rom 8:31).

Pathian cu ziangkim ti thei tu asi le a cang theilo mi thil cu thlacamnak in kan ngah thei ding. Hla tawite ih asim mi vekin, asi, theilo nak parah le kan t□ap lai khal ah kan hni thei, “Acang tengteng ding” tiah.

Pathian cu ziangkim tithei tu asi le ruahbanlo hnangam nak kan nei ding;

“Runtu Bawi in buainak hmuahhmuah cu a a dai ter thei,

Kan nunah hnoksak nak aum tikah.

Jesuh hrangah ahartuk mi zianghman aum lo,

A tuah theilo mi zianghman a um lo.

“Ka tlamtling lo nak cu amah cahnak ka ring tikah, tleunak vek ah acang.”

June - 8 “ Amah lawng afim ih, amah lawng Pathian asi mi hnenah Jesuh Khrih thawngih thangt□hatnak cu a kumkhua in um hram seh, Amen” (Rom16:27).

Pathian ih fimnak cu Bible sungah fiangten kan hmu ding. Thut□himnak ah, Pathian cun fimnak le huham a nei...., Pathian cun ruahthiamnak le thiltitheinak huham anei...., Pathian cu a cak ih nehtu ringring asi, bumtu le bummi cu amai uk mi asi (Job 12:13,16). “Maw Bawipa natuah mi hi an tam ngaingai. Fimnak thawn natuah thei hai. Leilung cu na tuah mi thilnung in an khat asi” (Saam 104:24). Bawipa in leilungpi cu a fimnak thawn asersiam ih, atheithiam nak thawn van c ua hngetter (Thufim 3:19). “Pathian cu afimih huham anei, kumkhua in amah cu thangt□hat uh!” (Daan 2:20). “Minung in anmai fimnak in Pathian an theihthei lonak dingah amah Pathian in afimnak in a rak tuah ciazasi. Sikhalsehla kan phuan mi “aat-thu” an timi thuthangt□ha hmang in a zumtu pawl run dingah Pathian in atuah mi asi. (I Kor 1:21). Pathian in Khrih cu kanmai fimnak dingah a tuah. (IKor 1:30).

Pathian ih fimnak cu a tlamtling mi hmuhnak, asal theilomi thiehnak le palh theilo mi thut□hen nak pawl thawn a pehcih asi. Mipakhat in a let micu, Pathian ih fimnak ticu amah ih tihtheinak in acangtheibik sinak in acangtheibik acanter nak asi ati. Cucu theithiam nak menmen silo, atheithiam nak hman thei nak dingih athil tihthei nak asi.

Pathian ih a hant□uan mi pawl in afimnak a langter. Mangbangza milai ih painziale a tuah mi thil pawl kan zoh a sile kan theithei ding a si.

Cule Pathian ih fimnak cu rundamnak sungah khal kan hnu thei. thuthangt□ha in sual ih cawhkuan cu ziangtin arulzo ti insim. Pathian ih dingnak cu adik rori asi. A lainat nak cu adik tein zem mi asi ih, Khirh sungih azumtu cu Adam tlusia loin um hmansehla cu hnakin a t□hasawn mi sunlawi nak asi.

Atuah rundam ka si ih kan thlarau sungah ih pek mi hnangamnak cu Pathian ih fimnakin inthei ter. Kan nunnak ah theihthei lo, ziangtin hitin acang tivek in kan ruahbanlo mi thil tampi an um t□heu nan kan thei micu Pathian in asi lo zawngin hna a t□uan dahlo asi.

Pathian ih hruainak parah rinumnak thinlung ka nei thei. Pathian in athok ihsin a net tiang a thei. Kan theih ban lomi thlawsuah lamzin khal a thei. A lamzin cu afamkim asi.

Netabik ah, Pathian in a fimnak sungah thang ding in induhsak. A t□hami thuah mifim siding induh (Rom 16:19). Afim mi bangin kan nung dingih caant□ha kan neih mi kha felten hmang thiam ding kan si, ziangahtile kan san hi sansia asi (Efesa 5:15, 16). Rul vekin fimkhur tein umding kan t□ul ih thuro vekin nunnem ding kan si (Mtt 10:16).

June - 9 “Thianghlim, thianghlim, thianghlim, cungnungbik Bawipa Pathian, arak um zomi le a tuah aum mi le hmailam khalah a um laiding mi asi” (Thuphuan 4:8).

Pathianih thianhlim nak kan sim tikah a thlarau le a nunzia lam ah afamkim mi a ruahnak, atuah nak, thinlung le a dangpawl cu a thianghlim kan ti mi asi. Sual le balnak pakhat hman a neilo. Adang thil vekin a um theilo nan a hliir zet mi asi.

Cathianghlim in Pathian ih thianghlim nak cu a tlamtling in inhmuhsak, “Keimah ka thianghlim bangtuk in thanghlim uh” (Puithiam 14:2), “Bawipa bangtukih a thianghlim mi zohman anum lo” (I Sam 2:2), “Nang cu ka Pathian na si, athianghlim mi le kumkhua in a hmun mi na si.” (Hab 1:12), “Ziangahtile Pathian cu sualnak in a hneksak thei loih amah khal in zohman a hneksak hai lo asi” (Jeim 1:13). “Pathian cu tleunak asi ih asungah thimnak zianghman zianghman aum lo” (I Jn 1:5 b), “Nangmah lawng a thianghlim mi na si” (Thuphuan 15:4 b).

Amithmuh ah arsi hman athianglo (Job 25:5). Thukamhlun sungih puithiam hnat uannak dan le raithawinak dan in insim mi cu adang thil hmuahhmuah lakah Pathian ih thianghlim nak thu in zirh. Sual cu Pathian le milai a hlat ter tu asi ti in insim ih, cuih Pathian le milai karlakah leilawn dawh a t ul ih cuih leilawn cu raithawinak thisen lawng in a thianghlim Pathian hnen ah naih thei asi.

Pathian ih thianghlim nak cu cross parah khan alang ter. Pathian in kan soal pawl cu a Fapa in a laak ti a hmuh tikah aduhdawtzet mi a Fapa cu nazi pathum sung thimnak vekin dung a tun asi. Hi hmuhsak mi hmuahhmuah cun kan ni fiangten inhmu ter. Pathian ih duhdawtnak cu kannih khal thianghlim ding asi. “Pathian in nannih cu a thianghlim mile nu le pa sualnak tuah lo ding in alo duh” (I Thes 4:3). “A loko tu Pathian cu Pathian thianghlim asi bangtuk in nitin nan nunnak ah thianghlim in nung ve uh.” (IPeter 1:15).

Pathian ih thianhlimnak cu kan nunnak ah upat le khaisan nak in hman ding khal asi. Moses hnenah asim vekin, “Rak naih nawn hlah. Na kedam phawih aw, ziangahtile na dinnak hmun cu hmun thianghlim asi.” (Suahlan 3:5).

T.Binney in Pathian hmaiah kan ding tikah thianghlim a t ulzia cu; “Kumkhua tleunak, kumkhua tleunak! Na thlarau cu ziangtluk in a thianghlim ding. Na umnak cu ka hawl tikah ningzak lo tein lungawi thu ka sim ding, nangmah ka zoh thei ruangah” tiah ati.

Jesuh Khrih ruangah zumnak thawn kan t ulmi thianghlimnak cu in pek ti kan thei tikah kan thinlung cu Pathian thangt hat biaknak thawn a khat hluahhlo asi.

June - 10 “Keimah hi Bawipa ka siih a thlengaw dahlo mi ka si” (Malakhi 3:6).

Pathian asinak inhmuhsak nak ah amah cu athlengaw dahlo tu asi. Amah sinak cu ziangtik hman ah athlengaw dah lo. A tuah mi khal a thleng dah lo.

Saam sayapa in Pathian ih a thlengaw theilonak le leipi le vanpi a thlengaw thei nak karlak ih thu umdan insim. “An zaten an hloral t heh ding. Asinan nang cu kumkhua in na hmun ding..., hnipuan vekin an thleng dingih an hloral t heh ding. Sikhalsehla nang cu nangmah keel thotho na si ding” (Saam 102:26,27). Jeim in Bawipa cu, “vancungih tleunak a tuahtu Pathian hnen ihsin ara mi asi. A siam mi thil pawl cu an thleng aw na in Pathian cu a thlengaw dah lo, tikcu a heraw khal le Pathian hnen ah cun khuathim ti aum dah lo. (Jeim 1:17) tiah asim.

Pathian cu a siraw dahlo ti ih insim nak cathianghlim a dangpawl khal aum. “Pathian cu thuphanper hman milai vek asi lo, athinlung a thleng leuhleuh mi milai vek khal asilo.” (Mipum 23:19). Israel ih sunlawih mi Pathian cu thuphan a per lo ih a thin a thleng aw rero lo (ISam 15:29).

Asinan Pathian cu asiir aw, a thin a thlengaw ti mi catlang cu ziangtin kan tuah ding? Leilung parih milai atuah cu asiraw sal ih a riah asia zet (Seem 6:6). Saul cu Israel siangpahrang ih a rak tuah ruangah Bawipa cu a siraw ngaingai (I Sam 15:35). Suahlannak 32:14 le Jonah 3:10 ah khal kan zoh le kan hmu ding.

Hitawk ah a kalhawknak a um lo. Pathian in phunhnih in thil a tuah t heu. Athungai tu cu t uanman a pek t heu ih angailotu cu siatnak apek t heu. Milai in thungai nun ihsin thungailo ah a thawn tikah Pathian cu adik mi asi vekin hmais a hmun ihsin apahnih nak hmun ah a thawnter ve ding. Cucu siraw tiah kan hmu mi men asi ih milai t ongak in kan sim nak men cu asi.

Pathian cu akumkhua in amah keel asi. Thungai ten, Pathian ih hmin pakhat khal asi. Sikhalsehla nangcu nangmah keel thotho na si, Na nunnak cu cem ti anei lo (Saam 102:27). “Bawipa keimah cu ahramthok ah karak um zo, Bawipa Pathian keimah cu anetnak khalah ka um ding (Isa 4:4), cule Isaiah 37:16, 2 Samuel 7:28 sungah khal cutih vek in aum.

Pathian ih a thleng aw theilo asi nak cu a mithiang pawl hrangah hmanam nak a pek t heu ti cu an sakmi hla in kan hmu thei.

Henry F.Lyte in,

Ka hmuh mi ka kiangkap hmuahhmuah cu an thlengaw ih siatnak lam an pan.

Oh nang cu na thlengaw dahlo, ka hnen ah na um ringring!

Kan hrangah cawn tlak mi asi. Kannih khal a hmun ringring mi, ahnet mi le a khoh zet mi siding kan t ul. Thinlung awloksong mi, athlengaw leuhleuh mi le rinumlo mi kan si le ka Pa cu leilungmi hnenah asilo zawngin phuangtu kan si ding. “Curuangah ka duhdawtmi u le nau pawl, hngetzet in ding uhla tlu lo dingin khoh uh. Pathian hna cu taimazet in t uan ringring uh, Bawipa hnat uan cu a lak asi dahlo, tin an thei.” (IKor 15:58)

June - 11 “Duhdawtnak timi cu hitin asi; kanmah in Pathian kan rak duhdawt ti asilo, amah sawn in induhdawt ih a Fapa a run thlah, cumicu kan soal ngaihthiam nak dingah asi.” (I Jn 4:10)

Duhdawtnak timi cu midang pawl hnenah duhsak nak, lainatnak thawn a ramri umlo ih siangzet in peknak Pathian ih t□hatnak asi. Aduhdawtnak cu aduhdawt mi hnenah a t□hami pek nak le a famkim mi laksawng in alangter.

Kan nih cu kan duhmi hnenah siarcawklo sung ihsin malte lawng pe thei tu kan si. “Maw Israel pawl, ka duhdawt ciami nan siih nan parah duhdawt nak catloin ka nei ding” (Jer31:3). Sikhalsehla Pathian in ziangtuk in so induhdawt tiku alangter, misual kan si hrih cingin kan hrangah Khrih cu a thi” (Rom 5:8). Sikhalsehla Pathian ih in zangfahnak cu a famkim ngaingai ih in duhdawtnak khal atumzet ruangah (Efesa 2:4). “Ziangahtile Pathian in leilung hi a duhdawtzet ruangah a Fapa neihsun apekih amah azumtu hmuahhmuah cu thi loin kumkhua nunnak an nei ding”. (Jn 3:16)

Johan in “Pathian cu duhdawtnak asi” ati tikah (I Jn 4:8), Pathian ih a sullam simfiang mi asi lo, asinan duhdawt nak cu Pathian ih aum danzia tawhfung asi ti asim duh. Kannih cu duhdawtnak biaktu kan silo asinan Pathian ih duhdawtnak sawn asi.

A duhdawtnak cu atawk ti aneilo ih anet ti khal aneilo. A duhdawtnak cu tah theimi khal asilo ih a thianghlim taktak asi. Duhham nak khal anei lo ih adang sualnak khal aneilo. A sungkhan nak asi ih ziangtikhmanah a man aruat lo. Midang hrang t□hatnak ding lawng azoh ih ahnenah khal sihseh a feh, raal pawl hnenah siseh rualpi pawl hnenah siseh a thleidan aw lo. Atlak ruangih naghmi silo in a pek tupa ih t□hatnak lawng in asi.

Nitin nunpi dingih hmuhsak mi duhnungbik thudik pawl cu olte ih theih thei asi. “Curuangah Pathian cawngtu pawl vasi uh,” Paul in asim, “Nannih tla cu Pathian duhdawt mi fahniang nansi ruangah amah bangtuk sidingin zuam uh. Khrih in induhdawt ih anun nak kan hrangah Pathian lungawi tertu rimhmu peknak le raithawinak ah ape aw vekin, nan nunnak cu duhdawtnak in lo uk seh” (Efesa 5:1-2). Kan duhdawtnak cu Pathian hnenah a kai dingih kan unau zumtu pawl hnenah a t□hum ding a t□ul asi ih zumlotu pawl hnen tiang a thlen a t□ul asi.

Pathian duhdawt nak thei ding cu amah biaknak sungah thinlungtak in nei ding a t□ul asi. A kehram ah kan kun tikah a tu le tu in kan sim ding micu;

Nangcu duhdawtnak na si vekin kei cu ziangtluk in i duhdawt,

Cule, nangcu Pathian na si tinak cu ka ruah thei nak sungah cun thimnak asi lo maw. Asinan ka thinlung sungah cun nitleu vekin a tleu.

June - 12 “Cule caan malte sung nantuar hnuah zangfah lainatnak in a khat mi Pathian in Khrih thawn nan pehzomawk nak ruangah kumkhua sunlawinak..” (I Peter 5:10)

Pathian ih zangfahnak timi cu amah ih mithmaid□ha pek nak le a cohlang nak cu a tlinglo tu pawl hnenah apek nak cu asi, angaingai cun, khatlam thawn atlak mipawl (hell tlak ding pawl) cu Jesuh Khrih hi mah ih Bawi le rundamtu tiah a rinsantu pawl hnenah pek mi asi.

Zangfahnak thu ah fiangten kan theimi Bible catlang pali pawl cu, “Pathian ih daan cu Moses hnen ihsin inpek, asinan zangfahnak le thutak cu Jesuh Khrih sung ihsin ara” (Jn 1:17). Sikhalsehla in luattertu Khrih Jesuh thawngin Pathian in a zangfahnak laksawng cu in pekih amah thawn rualremnak in tuahsak zo. (Rom 3:24) Kan Bawipa Jesuh Khrih ih mizangfahzia cu nan thei. Amah cu a lianzet nan nanmai ruangah mifarah ah acang; cuti ih afarahnak cu milian nan sinak ding aduh ruangah asi (2 Kor 8:9). Ziangahtile nannih tla cu Pathian zangfahnak in runmi nan si ih cui runnak cu amah nan rinsannak thawngin nan ngahmi asi. Hi runnak ngah ruangah zohman porhaw ding an silo, ziangah tile an t□uan an tuah thei ruangih ngahmi asi lo, Pathian laksawng asi (Efesa 2:8,9).

Hrekhat in Pathian zangfahnak cu amah a t□hatnakzate ih atumbik vekin a khaisan. thut□himah, Samuel Davies in,

“Na t□atnak zia pawl cu mangbangza asi Pathian,

Nangmah ih Pathian nasizia pawl cu alangter;

Asinan na zangfahnak cu atleu in a sunglawi,

Adang na mangbangza pawl ih tlun ah;

Nangvek Pathian cu zo an um ding?

Silole zoin nangvek ih zangfah nak lian le t□ha neitu a um ding?”

Asinan zo in Pathian t□hatzia pakhat cu adang pakhat hnak in a liandeuh tiah sim thei tu a um ding?

Pathian cu Thukamhlun sungah khal zangfah tu Pathian asi ih Thukamthar sungah khal asi thotho. Asinan a ziaza umdan cu Jesuh Khrih ratnak thawn a thar in le a lamdang in a langter.

Pathian zangfahnak cu veikhat kan thei ngahzohnuah a kumkhua in Pathian biak tu pawl ah kan cang. Kanmah lala kan sutaw, ziangahso Pathian in kei cu i hrih? Ziangahso a tlinglo tupa hrangah a nunnak liam in a thisen a luanter? Ziangahso Pathian in hell sungin i run lawng silo vancung ih a um mi thlarau thluasuah hmuahhmuah cu i pek? Cule kumkhua in amah thawn umdingah i tuah? Mangbangza zangfahnak in kei cu i ruun tiah hla kansak mi cu khuaruahharza asilo!

Cule Pathian in a zangfahnak cu keimah le mah nunnak in karhzai ding ih cule midang hrangah luang dingah a duh ve. Midang thawn kan pawlawk nak ah mi zangfahthiam tu siding induh. Kan t□ongkam cu zangfahnak t□ongkam si ringring ding induh ih cite vekih al dingah induh (Kolose 4:6). Kanmah lala cu farah ah siter dingih cutin midang cu milian ter ding kan si (2 Kor 8:9). Tlamtling lo le duhnunlo tu hrangah mithmai pe in cohlang thiam tu kan si ding a t□ul asi.

June - 13 “Pathian ih in lainatnak cu afamkim ngaingai.” (Efesa 2:4)

Pathian ih lainat nak timi cu misual, tlukraltu, asambau tu, thinhar tu pawl tlun ah zangfahnak, duhdawtnak, zawnruahnak pawl cu asi. Cathianghlim sungah Pathian cu afamkim lainatnak (Efesa 2:4). Lainatnak in a khat (Saam 86:5) asi. A lainatnak cu a tum (I Peter 1:3). Vancung tiangin a thleng (saam 57:10). “Ziangahtile vancu, leilung hnakin a sanzet bangin, amah a t□ihzah tu hrangah a lainatnak cu a sangzet asi” (Saam 103:11). Pathian cu, “Mi lainat tu Pa (2 Kor 1:3) lainat thinpem nak neitu” tiah a kawh. Lainatnak hrangah thleihdan anei lo. Ziangahtile Pathian in mit□ha le mit□halo tlunah bangrep in ni a tlaang ter ih thil t□ha a tuah tu le thil sia a tuah tu tlunah bang raan in ruah a sur ter (Mtt 5:45). Minung pawl cu thianghlim nak hnat□uan ruangih rundam an silo (Titus 3:5) asinan asunglawi mi lainatnak in asi (Suahlan 33:19, Rom 9:15). A t□ihzah tu pawl tlunah a lainatnak cu a hmun ringring (Saam 136:1, Lk 1:50). Asinan ningzah hmannglo mi pawl hrangah cun leitlun nun lawng hi asi.

Zangfahnak le lainatnak karlakah abangawlo nak aum. Zangfahnak timi cu Pathian in ka tlinglo na cingin ka parah thluasuah i pek mi asi. Lainatnak timi cu Pathian in a phu mi ka codingmi siatral nak cu ka parah i pek lo khaasi.

Cathianghlim ih zirhnak hmuahhmuah cu tuahding mi inhmuhak. Pathian ih lainatnak in a dil micu, hmaisabikah, kan pumpi cu anungih ap mi raithawinak vekin, athianghlim Pathian ih cohlang tlak vekin nung ding kan si (Rom 12:1). Hi cu kan ruah thei mi, kan thlun thei mi le kan tuah thei mi asi.

Cule Pathian in pakhat le pakhat lainatnak nei dingah induh. Lainaknak neitu hnenah ahleice in t□uanman inpek dingah thu inkam. “Pathian in an mah a lainat ve ding” (Mtt 5:7). Pathian in raithawinak hnak in milainat nak nei ding aduh (Mtt 9:13), hieu pumpak nunah Pathian duhnak nun anei lo tu asi le a t□habik mi raithawi nak khal acohlang lo.

Samaria mit□hapa cu a innhnen a lainat tupa asi. Ril arawngtu rawl kan pek le lainatnak kan langter asi ih mifarah pawl hni le puan pek, mina zoh, nuhmei le ngakt□ah zoh nak, mitthli tlak tu thawn mitthli tlak pi nak pawl cu lainatnak langter nak pawl an si. Kan parih sualnak, t□hatlonak atuah tu pawl tlunah cant□ha nagh nacingin ahrang siatnak tuah ding kan suup mi tla lainatnak kan langter mi asi, asilole thilsia atongtu parah zangfahnak kan nei mi khal lainatnak a langter mi asi.

Kan mah hi ziang kan si ti thei ringring ding asi, kan mah le mah hrangah lainatnak hrang thlacam ding kan si. (Heb 4:10) cule midang hrangah (Gal 6:16, I Tim 1:2).

Anetnakah, Pathian ih lainatnak cu kan thinlung sungin amah thangt□hatnak hlasak ding asi.

Nalainatnak hmuahhmuah tla cu, aw ka Pathian,

A thomi ka thinlun in a zoh,

Ka hlo asi timi hmuhnak thawn i lamdang ter aw,

Mangbangza, duhdawtnak le thangt□hatnak sungah.

June - 14 “Pathian ih thinhengnak cu vancung ihsin minung sual mawhnak le t□hatlonak hmuahhmuah parah arung lang; cui minung t□hatlo nak cu thudik theihthei lo nak dingih dawn tu an si” (Rom 1:18).

Pathian thinhengnak cu amah ih t□ihnungza a thinhengnak cu adodal tu misual pawl tlun ah atu le akumkhua in hmakhat teah cawhkuan, hremnak a pek micu asi. A.W.Pink in a tarlang micu, Pathian ih famkim nak hmuhak mi asi vekin amah ih rintlak nak, huham le lainat nak pawl cu asi ati. Mawhpuh rero ding kan si lo.

Pathian ih thinhengnak ngaihtuah nakah, kan thei dingmi pawl malte aum.

Pathian ih duhdawtnak le a thinhengnak ah doawk nak aum lo. A taktak duhdawtnak in sualnak, dodalnak le thungailo nak parah cawhkuan apek.

Milai pawlin Pathian ih duhdawtnak an el asi ahcun ziangmi a tang ding, a thinheng nak si lo maw? Vanram le hell tiin kumkhua umnak hmun pahnih lawng aum. Milai pawlin vanram an el asi le hell ram an hril tinak asi.

Milai pawl hrangah Pathian in hell asersiam lo, asinan khuavang le a dungthluntu pawl hrangah asi (Mtt 25:4). Pathian in misual pawl thiding cu aduhlo (Ezekiel 33:11). Asinan Khrih eltu pawl hrangah hril ding aum lo.

Thut□hennak ti tikah Pathian ih t□uan keel lo mi hnat□uan asi (Isa 28:21). A sim duh micu Pathian in lainatnak aduhsawn asi (Jeim 2:13_b).

Pathian ih thinhengnak ah a t□halozawng asilole ngaithiam duhlo ruangah, ti asi lo. A thianghlim mi thinhengnak asi ih asual mi abal mi aum lo.

Pathian ih thinhengnak cu asi nak langter nak asi ih kannih ih cawng ding a si lo. Pathian amah lawngin dingnak famkim thawn atuah mi asi. Curuangah Paul in Rom khua ih zumtu pawl hnenah, “ziangtik khalah phulak tum hlah uh, Pathian thinhengnak sawn in cumi cu tuah seh. Ziangahtile cathianghlim sungah keimah in phu ka la ding, keimah in ka lehrul ding, tiah Bawipa in ati,” tiin a kuat (Rom 12:19).

Khristian pawl cu thianghlimmi thinhengnak tarlang dingih kawhmi kan si. Asinan a thianghlim asi ding. Sualnak sungah thinhengnak cu luhpi ding asi lo (Efesa 4:26). Pathian sunlawinak hrang lawngah hman ding asi ih mah le mah hum nak, mah le mah felter nak ih hman ding asi lo.

Pathian ih thinhengnak cu kan zumtaktak asi ahcun hlornak lamzin sungah apan vivo tupawl hnen ah thuthangt□ha sim duhnak kan nei ding. Cule Pathian ih thinhengnak kan phuang tikah duhdawt lainat nak mitthli thawn kan sim ding asi.

June - 15 “Bawipai lainatnak le zangfahnak cu ziangtik hmanah acat dahlo. Zinglam khuavang bangin athar ringring ih nisuak bangin rintlak ngaingai asi” (T□ahhla 3:22,23)

Pathian cu rintlak ngaingai asi. Mi abum, thuphan a per, thei dah lo. A t□ongmi tlunah a kirsal thei dah lo. amah cu rintlak ngaingai asi. A thukam micu apalh thei dah lo.

“Pathian cu thuphanper hmang milai vek asi lo. A thinlung a thleng leuhleuh mi milai vek asi lo. A tiamkam mi hmuahhmuah cu atuah suak (Mipum 23:19). “Bawipa nan Pathian cu Pathian taktak asi ih, rintlak Pathian asi, tikha thei ringring uh” (Daan 7:9). Zumtlak na sinak cu sankhat hnu sankhat ahmun (Saam 119:90).

Pathian ih rinsantlaknak cu a Fapa Jesuh Khrih thawn pawlkom nak nei dingah in ko nak in kan hmu thei (I Kor 1:9). A rinsantlak micu kannih ih sualfornak sung ihsin luatnak dingah lamzin in sialsak mi in kan hmuthei (I kor 10:13). Rintlak asinak cu kan ralpa Satan hnen ihsin inhumhim nak in kan theithei (I Thes 3:3). Mihrek in an zumlo khal ah Pathian cu rintlak asi thotho ih amah le mah a el aw dahlo (2 Tim 2:13).

Bawi Jesuh cu thutak asi (Jn 14:6). Pathian t□ongkam in thudik a thianter (Jn 17:17). “Minung hmuahhmuah thuphanper tu an si t□heh khal le Pathian cu a hman mi le rintlak asi ko ding” (Rom 3:4).

Pathian cu ahman mi le rintlak asi ti theihnak in kan thlarau ah hngamnak cu tisuar bang in a tho. A t□ongkam cu a raldah lo ti kan thei ih a thukam bangin pelhloin a tuah ding (Heb 10:23). Thut□him ah, akumkhua humhim mi kansi ti kan thei ziangah tile asim micu ka kuksungin zohman in inlong theilo ding ati (Jn 10:28). T□uulsam mi kan neilo ding ti kan thei ziangah tile kan t□ulsam mi hmuahhmuah ih pe ding tiin thu in kam (Filipi 4:19).

Pathian in a mipawl a hman mi le rintlak mi si dingah aduh. Kan t□ongkam parah rintlak te in um ding induh. Tiamkam mi tlunah rintlak in um ding induh. Thuphanper lole a hrek hmaan ih thusim ti hmang ding kan silo. Thukam kan tuah mi parah rintlak te in um ding kan si. Midang hnak in khristian pawl nupi le pasal parah rintlak ih nungding asi. An nih cu kawhhran ihsin siseh, hnat□uannak ihsin siseh, innsang ihsin siseh an suaknakah rinsan tlak tu an si thei.

A rintlak nak parah Pathian cu ziangtluk inso kan thangt□hat le lungawi thusim ding kan t□uul. Pathian cu a pelh dahlo mi asi.

“Apel thei dahlo –amah cu Pathian asi ruangah

A pelh thei dahlo - a t□ongkam in pek

A pelh thei dahlo –nangkhal a lo run ding

A pelh thei dahlo –na thlacam a lo sang ding.”

C.E. Mason. Jr.

June - 16 “Kan Pathian cu vancung ah aum ih, aduh poh a tuah asi” (Saam 115:3).

Pathian cu cunngungbik asi. Simduh mi cu amah hi lei le van asangbik uktu asi ih amah duhnak vekin thil a tuah. Asinan hitin kanti tikah Pathian in a t□ha le a dik lawng atuah ti cu theithiam ding asi. Athil tuah nak cu a famkim.

Profet Isaiah in Pathian cu, “Ka tumtah micu apelh dahlo ding, tuah ka tum mi hmuahhmuah cu ka tuah ding asi” tiah alangter. Nabukhandnezzar in ruat t□hantak lung a hmuh leh tikah, “Leilungtlun minung pawl cu zianghman lo ah a zoh hai. Van ih vancungmi le leitlunih minung pawl cu amah in a uk thluh asi. Zohman in a duhnak an el thei lo. Athiltuah mi khal cu an sut thei lo” (Dan 4:35) tiah asim. Dungthlun pawl in Pathian ih thil atuah mi cu milai in suh theinak khuan a nei lo ati. Asinan, ka rual cutin Pathian a sawn ngam tu cu zoso na si? Beel in beel tuahtu hnenah, “ziangah so hitin i tuah?tiah asawn dah maw? (Rom 9:20). Cule adang hmun khat ah hitin asim, Pathian cu, ziang hmuahhmuah hi Pathian amah ih tumtah mile relcat cia mi vekin akim t□heh (Efesa 1:11).

Spurge in, “Pathian ih a cunngungbik thu a phuang, amah ih a duhnak vekin a tuahtu, a sersiam mi tlunah a remcang vekin thil atuah ih, atuah mithil hnen in ruahnak lak dahlo tu Pathian ih thuneihnak kan aupi asi” tiah asim.

Pathian ih cunngungbik asinak cu amah le mah Pathian ti alangter nak asi.

T□ihzahnak le upatnak thawn i khat ter aw tiih kan timicu adik asi. Thil hmuahhmuah ih t□henkhat te hman ka theit□hatheilo. Asinan duhdawtzet ih upat pek le biaknak pek mi lawng a tuah thei.

Kan nunnak nangmah hnenah ap thei dingah ihruai timi khal adik asi. Pathian cu beel tuahtu asi. Kei cu sentlung ka si. Amah cu i remt□hattu le i runsuah tu asi. A thut□hen mi, tuah mi parah sawn theinak ka nei lo asi.

Hanggam nak in i khat ter aw ti khal a dik asi. Amah cu uktu Bawi asi vekin ka hrangah a tumtah mi cu a kim te in atuah ding ti ka thei.

Kan nunnak ah ka thei lomi thil tampi an um hmanah a thim nak cu amah ih remruat mi thil; aduh mi thilt□ha canternak asi ti ka thei fiang.

June - 17 “Pathian ih nasatzia hi a ramri na thei thei pei maw? A huham neihzia na tah thei pei maw?” (Job 11:7)

Malte hrawng lawng asi nan kan thei t□ul mi Pathian ih sinak a dang pawl khal aum. Hi Pathian ih famkimnak pawl ruatnak in leilungih thlarau cu vanah, ruahnak kau lo cu upat tlakbik ah a khaisang asi.

Pathian cu a thianghlim, timi cu amah cu a tuahmi parah afelnak, t□ihnung asinak, acak a sinnak asi. “Anungmi pawl a runtu Pathian” (Isa 45:21).

Pathian cu theih thei asi lo (Job 11:7,8). Milai ih thluak in theithiam ding ahar tuk. Stephen Charnock in asim vek in, Pathian aum ti cu theih thei asi nan, Pathian amah sinak cu theihthei asilo.” Cule Richard Baxter in, “Pathian cu nathei men thei asinan amah cu theithiam t□ha in, theih thei asi lo,” tiah asim.

Pathian cu akumkhua- ahnget lole anet ti anei lo (Seem 90:1-4). A kumkhua ticu amah ih nun sung asi.

Pathian cu a t□ha (Nahum 1:7). Amah cu, “Mi hmuahhmuah parah a t□ha. Atuah mi hmuahhmuah tlunah lainatnak anei” (Saam 145:9).

Pathian cu cem ti aum lo (I Siangpahrang 8:27). Amah cu a teek le ramri anei lo. a t□hatnak cu cemti ramri anei lo.

Pathian cu mah le mah ten umtu asi (Suahlan 3:14). Amainun thei nak dingah adang thil pawl a t□ul lo. Amah cu amah lala nunak le minung hmuahhmuah ih nunnak hrampi asi.

Pathian cu mah te a cawm aw thei tu asi. Thumkop Pathian sungah t□ulsam mi anei lo.

Pathian cu hmuhton banlo mi asi. Lei le van caan tlunah um tu asi ih a sersiam mi thil pawl thawn a t□henaw mi asi.

Anettabik Pathian asinak cu amah ih acang leh dingmi thu theicia nak hi asi. Khristian pawl cu zonih rundam asiding tiih atheihcia mi parah lam inhruai, asilole Jesuh hi zo in arisan ding ti Pathian ih theihcia mi tlun ah thu in t□hen asi. Rom 8:29 ah a zum, Pathian in pumpak pakhat ciar cu inhril ih cule a cohlang tu pawl cu amah ih atheihcia vekin thut□hen theinak apek.

Cule Pathian ih asinak thuruah nak acem nak kan thleng. Asinan adang hmuhnak thei a t□ul nak cu cemti aum lo. Pathian ih a lianngan, athupi, mangbangza asinak cu a thlam lawngte kan hmu thei. Ziangah tile Pathian cu cem ti aum lo. Acem thei mi kan ruahnak in theithiam a theih lo. Kumkhua runinn ah Pathian ih mangbangza nak, amilai sinak pawl cu mangbang in ka ti aw leh ding micu, “Ahrek hman a thei lo mi asi” tiah kan ti aw leh ding.

June - 18 “Pathian kan Pa in biaknak lamah ataktak le a thiangan biaknak ih aruah micu farahzonzai le nuhmei an harsatnak le an tuarnak ah t□haten kilkhawi le hi leilung ih abalhter lo mi pawl an si” (Jeim 1:27)

Jeim in hi catlang angan tikah, zumtu pakhat in hi thilpawl tuah thluh siseh la afial mi zaten an tuah thluh ding tiih asim duh mi asilo. Cu hnankin asim micu biaknak ih a t□habik mi thu t□him ih ruahnak pahnih in asim sawn. Cuih pahnih cu farah zonzai le nuhmei kilkhawinak le mah le mah hi leilung ih bal nak sung ah tel loin , thiang te in fingkhawi aw ding tiah asi.

Kan ruahthei men micu Jeim in thuthangt□ha simnak missionary hnat□uannak lole bulpak thlarau hlo kaih hruainak asim ding tiah kan ruah thei. Asinan cutin asim lo. A ruahnak cu baiknak lamih a thiangan micu farah zonzai pawl kilkhawi nak tiah ahmaisabik in sim.

Paul in Efesa kawhhran upa pawl hnenah a theihter sal micu ziangtin a kilkhawi, “Inn khat hnu inn khat” (Dung 20:20) a ti. J.N.Darby hi innsang ih vehnak parah asim micu, “A thupizet mi hnat□uan ati.” Cangan micu, “Nazi pakhat a kim tinte in t□uan ding hna cu a tanghrih. Midang vehnak cu na hnat□uan taktak siter aw tiah ka ruat cule a t□ulbik asi vekin tuah aw. Kei cu mizapi hmaiah thusim ding cu ka t□ih, mah lawngte in mi hnen ah thusim, vehnak umlo ahcun” (G.V.Wigram hnen ih a cakuat mi, Aug.2.1839)asi.

A innhnen le arualpi pawl ih kilkhawi nak ringin a nungtu nuhmei pitar pakhat aum. Nitin in akiangih a retmi dairy te sungah cazin te thawn a tonmi azohtu pawl cu cazin te in a khum. Nikhat ni ah a innhnen pawl in a thawmvang an thei lo an um hnu reinawn thlang tiah an ruah ih palik an ko ih palik pawl in asangka an boh ih an lut tikah ni reinawn in a thizo ti an hmu. A thi hlan nithum sungah cui pitar nu ih cazin sungah a khum micu “zohman an ra lo; zohman an ra lo, zohman a ra lo” ti an hmu.

Nitin kan hnat□uan t□uannak ah, rualpi neilo ruangih lungsia pawl, mifarah pawl, atar pawl bawm ding kan hngilh t□heu. Adang hnat□uan sawn thupi ah kan ruat ih zapi hnat□uan asi tiah daithlang in kan um t□heu. Asinan kan biaknak cu a thiangan le a bal lo ding kan duh asiah cun farah zonzai le nuhmei pawl le cawmtu neilo pitar putar pawl tlun ah daithlannak nei lo ih kilkhawi ding kan t□ul. Bawipa cu bawm a t□ul tu le farah zonzai, nuhmei te hnen ah a um tu a t□ang tu Pathian asi ih cu pawl a bawm tu a kilkhawi pawl hrangah ahleice in t□uan man a pek hai t□heu asi.

June - 19 “Akhawpi pawl cu thir le daar in kulhmi silehla, hngngamzet ih khawsa mi si hram seh” (Daanpeksalnak 33:25)

Pathian in a minung pawl cu an t□ulsam mi tin ah thazang apek ding tiah thu a kam. Harsatnak ka pe ding ati lo, asinan harsatnak a thleng tikah a zangfahnak cu an tong t□heu.

Nang cu damlonak le harsatnak tuar dingin a lo ko ti bang sehla, cutawk ah ziangtuk in tuarharmi hniksaknak asi tin ka thei ih “ka tuar thei dahlo ding ti ka thei” tiah na ti thei. Asinan Pathian ih bawmnak cu hinksak nak thawng in ara t□heu ih midang hnak in na khuaruah a har ding.

Kannah cu kan duhdawt mi thihnak in inkawh sanging t□ih pah in kan nung. Hi leilungtlun ah an tongcio dingmi asi ti kan thei kan mah lala khal in kan luat cuanglo ding ti kan thei. Asinan cutih in um rero cu asilo. Kannah cu Pathian ih mithmai le a huham in ahlan ih kan thei dahlo mi thu cu lungkim te in kan hmuh thiam.

Kansung ih mitampi in tuahmawh ruangih thizikte le thihnak thawn a neihzet mi dinhmun tivek kan tong aw t□heu. Cutikah kan thinlung cu hngam nak in akhat. Pathian in umpi ti kan thei, inbomding asi ti kan thei.

Ralt□hazet ih Jesuh Khrih hrangah a thi tu mipawl ih thuanthu kan siar t□heu veki, kan theih ngah mi cu Pathian in cui an that ni ah thingam ding in zangfah nak a pek asi. An ralt□hatnak cu milai men ralt□hat vek asi lo. Ralt□hatzet ih tetti an khan micu van ihsin huham pek mi ruangah asi.

Atuah kan theih a t□ul micu t□uulsam ding tiih t□ihphan nak in zianghman acangter thei lo asinan hma lawng asuak ding. A thu umdan cu Pathian kan t□uul ngaingai hlan lo cu zangfahnak le thazang in pek lo. D.W.Whittle ih asim mi veki,

Thaisun hrangah zianghman tuah theinak ka neilo,
Amah ih kilkhawinak in Runtu Bawi in a tuah ding.
Zangfahnak le cahnak cu ka hlang thei lo,
Asile ziangah akilkhawi nak ka hlang ding?
Annie Johnson Flint ih cing ringring tlak mi catlang tla cu;
Phurrit a tam deuh le azangfah nak tamdeuh in inpek;
Tuanding a tamdeuh le cahnak thazang tam deuh in inpek.
Harsatnak aum le a lainatnak a um;
Mithli tlak a tam le, hngam nak inpe tam ve.
Kan luar thei nak acem ih kan baang tuk tikah,
Kan thazang cem ko in kan tuah micu sun hrek lawng adaih tikah,
Kan kol mi thuruah thei nak pawl cu a netnak a thleng tikah;
Kan Pa ih famkim bawmnak cu a thok lawng asi.

June - 20 “Nupi t□ha khi ziangtluk in ngah a har! Lungvar mankhung hnakin man anei deuh!” (Thufim 31:10)

Khristian innsang pa in a nupi hnenah ziang thil pawl so a duhnak? Atanglam pawl cu thuron nak an si;

Hi pawl cu nupi pakhat ih nunah a kim thluh ding tiih ringtu, pitling lo tu zokhal aumlo ding tiah kan zum.

Ahmaisabikah, cuih nupi t□hathum nu cu Pathian duhdawt tu asi ding-mi piangthar lawng silo in thlarau mi a si ding. Hi nu in anun ah Khrih hmaisabik ih ret tu asi ih thlacam nun neitu le Pathian hnat□uannak ah t□ang tu asi. Khristian nun dan le rinum tu, thlarau lamah miin rinsan mi asi vek in amah in khal midang rinsan tu asi ding.

-Pathian ih pekmi dinhmun cu t□haten pom tu asi ih pasal cu tihzah thiam tu le, nu le pa si nak ah rintlak asi tu, nupi t□ha le te le fa hrangih nu t□ha asi tu, pumpak nunah zoh mawi ih hnipuan a hleifuan ih sin tu silo, mah le mah a mawitawk te ih sin thiam tu asi ding.

-Nupitha cu innsungang rem t□hat tu, innsung thianfai ih thil le ri pawl t□haten fingshaw thiam tu asi. Rawl t□hate ih tuathiam tu, a can hmaan teih tuathiam tu le khual duhnak anei tu asi.

-Thil phun dangdang a thleng tikah a harsat nak cu mah palsal hnenah sim duh tu asi ih kaa tam asi lo ding. Apalh mi parah riahsia thei le phuang thei tu asi ding.

-Cu nu cu mithu rel hmangtu, katamtu silo in le midang ih thu ah tawrelsak rero tu asi lo ding. Thinnem le thin dai tu asiih thin sia, rehsia tu asi lo ding.

-Innsungang sumpai luhnak parah t□ha te ih kaih hruaithiam tu asi ding. San ti luan ih thil le ri pawl tlun ah hiarnak thinlung a ciah tu asi lo ding ih innhnen te ih thil neih veki nei thei ve ding in napi in zuam tu asi lo ding.

-A t□ul ah cun, amah duhlo zawng thil khal cohlang duh tu asi ding.

-Apasal ih duhnak cu nuamcen te in petu si dingih, thin lungih duhnak neilo pi vek in silo in, lole duhzawng thlun lo mi vek in um lo ding asi.

-Thinlung t□hatu asi ding, nun nomnak neitu asi dingih rintlak ngaingai miasi ding.

Pasal pawlin nan nupi parah hi ziaza pawl t□hat nak an hmuh tikah zangfah ding asi ih nupi pawl in hi ziaza pawl cu zohfel nak siter in a sang deuh hmunah nungtu siding ah hman thei ding asi.

June - 21 “Pasal pawl, Khrih in kawhhran cu a duhdawt ih anunnak tiang apek veki nan nupi pawl cu nan duhdawt pei” (Efesa 5:15)

Khristian innsang nu in a pasal hnenah ziangthil pawl a duh pei? Pakhat nak ih a duh ding mi cu apasal ih thlarau nunnak asi dingih leitaksa a lenglam a si lo ding.

Pasal t□ha ticu Pathian mi asi ding -Pathian uknak le tuah ding afial micu tuah hmaisai tu pa asi ding. Atumtah micu Pathian hnat□uan ding le kawhhran hnat□uan nun nei tu asi ding. Innsang ahcun amah cu innsungang ih biakt□heng asi dingih midang zumtu pawl hrangah zoht□him tlak nunnei tu asi ding.

Amah cu innsang ih lu dinhmun cu a lak, asinan ukto siava vek asi lo ding.

Amah in anupi a duhdawt ruangah anupi ih thinlung cu a ngah tu, fial ruangih ngah asi lo ding. A nupi cu fala vekte in a zoh ih a nupi hrangah t□ihzah tlak nun anei ding. Amah cu rintlak, thinsau tu, zangfah thiam tu, ruatnak nei tu le lungawi tu mi asi ding.

Pasal t□ha taktak cu t□hate ih mi cawm thei tu asi ding, hnat□uan nak ah a tiam mivek in t□uan tu asi ding. Asinan paisa cu ahmaisabik a tumtah mi asi lo ding. Amah cu mithil dawtu le duhham tu asi lo ding.

Te le fa pawl a duhdawt tu, thu a zirhtu, an mah thawn can a lak thiam tu, midang thawn pawl thei dingah remtuah sak tu, an mah ih zoht□him tlak asi tu le afa le pawl pakhat ciar ih duhdan a thei thiam tu asi ding.

Mi khal duhthiam tu asi dingih a innsang cu Pathian hnat□uan tu pawl hrangah sangka oncia ih rettu, le adang zumtu pawl hrangah siseh zumlotu pawl hrangah siseh oncia ih ret thei tu asi ding.

Anupi le a fete pawl thawn thuron nak tuahsak t□heu tu asi ding. An mah ih dinhmun theithiam in an tuahnak ihsin a cangsuak mi thil cu a t□ha zawng in cohlang thiam tu asi ding. Leilung nundan le fimthiamnak thu pawl cu a sim t□heu tu asi. A tuah soal mi le a t□ong soal mi a um tikah azamrang ih zangfah dil tu asi ding. Innsungsang pawl ih hmuhdan cu cohlang thiam t□heu tu asi ding. A nupi siatnak a tong tikah t□umsuk cih lo in a dom thiam tu asi ding.

Adang nunzia ding pawl cu mah le mah thiangfai te ih um tu, mah hrang lawng ruat lo tu, rintlak situ, thinnem tu, mitluangtlam, pe siangzet tu, le mi lom thiam tu, pawl cu asi ding.

Hi nunzia nei thluh tu cu mimal asi ih aza te ih nei thluh ding cu ruat ding asi lo. A nupi in a pasal nunnak ah duhnungza ahmuh micu lungawi pi in a dangpawl khal nei thei ding ah amah pasal cu bawm thei ding azuam a t□ul asi.

June - 22 “Ziang hmuahhmuah hniksak hmaisai uh; a t□hami a si le pom uhla, a t□halo mi hmuahhmuah hnung uh” (I Thes 5:21-22)

Acancen ah khristian pawl cu miduhzawng le mi porhzawng pomdan kan pom duh theizet vek a bang. John Blan chard in hi thu thawn pehpar in ca a ngan micu bus mawng tu pahnih aum ih pakhat pa ih mawtaw ah khristian lawng te a khat in anto ati. Adang pakhat pa in, angaingai maw? Ziangtin na thei tiah asut tikah, ka sim mi hmuahhmuah an zum tiah asawn.

Malte hrawng rawl ei sungte hman ah, rawl ei micu thihsii a um tiah miin a sim ih midang pawl cu dawi thawn pehpar mi thil aum ding tiah an zum. Silole hardam nak lam ah, mi ih a t□ha asi ti nak poh cu an zum.

Sumpai thuhla lam ah khal khristian pawl cu simmi pohzum hmang kan si thei t□heu. Farah bom nak ding lole commutist ramthim nor nak ding tiah thudik zingzawi loih dil mihmauh pek nak, adik lopi anti khal le an dil mi vek in pek kan hmang theu.

Zumtu pawl sungah mibum duhah milianzet vekin aum awteraw tu khal an tampi. Ziangvek hnihsuah za in an um hman ah an poilo peisa ngahnak dingah cun ningzak hman ziang an siar lo.

Kanbuai nak cu ziang asi tile zum nak le zumawl, simmi poh zum hmang nak kartak ah kan thleidan thiamlo, theitheihnak kandaithlang ruangah asi t□heu. Zumnak timicu lei le van ih a dikbik mi thil Pathian t□ongkam tlunah rinih zum asi. Simmi poh zum hmangnak ticu thungai a lang suak ter nak a um lo, acancen ahcun thu ngai a langter nak thawn a pialaw mi, thil cu thei ih zum cu asi.

Pathian in ami pawl cu fiangten an thieh thei nak ding huham cu taanta dingah ziangtik hman ah a tumlo, lole t□ha le sia thleidan nak cu taanta ding aduh lo. Bible sungah in forhnak cu hivek in asi;

“Ziang hmuahhmuah hniksak hmaisai uh” (I The 5:21). “Thulolak men t□ong lo in thungai le thudik na phuang asi ahcun” (Jer 15:19). “Pakhat le pakhat nan duhawk nak cu t□hang sinsin hram sehla cumi thawn thudik theih thei nak le thu dik relcat thei nak fimnak thawn nan t□hangso dingah thla ka cam asi” (Filipi 1:9).

Ka duhdawt mi tla, thlarau kan nei ati mi paoh va zum hlah uh. An neih mi thlarau cu Pathian hnen ihsin ara mi asi maw silo tiah hniksak hmai sa uh. Ziangahtile profet diklo pawl khuazakip ah an thleng zo. (I Jn 4:1)

Asi, pomdan lam ah le ramdang pawl thawn pehpar in t□ih anung ngaingai. Asinan adang t□hatnak lam hrang asi le khristian pawl cu a cangthei tawp in cuih t□ihnung pawl cu kaih hruai thiam ding kan si.

June - 23 “...curuangah Jesuh zum in athi mi cu amah thawn hmunkhat ah Pathian in a thoter ding ti kan zum” (I The 4:14)

Jesuh zum in kan duhdawt mi pa cu athi tikah ziangtin kan lehrul? Khristian hrekkhat an nauthin thei ngaingai. Adang hrekkhat pawl in ninghang phah in tuar thei nak an nei. Cucu kan zumnak thudik sungah le Pathian sungah ziangtluk kan hram a khoh ti nak thawn akeh aw mi asi.

Hmaisabikah, thihsak cu kan Bawipa Jesuh ih hmuhnak vek in hmuthiam ding kan t□ul. Hicu a thlacam nak sungah “Ka Pa, nangmah ih i pek mi ka sunlawinak hi annih in an hmuh theinak dingah nangmah in annih cu ka kut sungah i pe zo” (Jn 17:29) ka hmu ding. Kan dudawt mipawl cu Pathian thawn um dingah infesan tikah an tuarnak an t□hehin lungawinak an tong sawn asi (Isa 53:11). “Amah minung lak ihsin pakhatkhat anthih tikah Bawipa hrangah ziangtluk in so a sunglawi (Saam 116:15).

Cule thihsak ih a sullam cu theithiam ding kan t□ul. Singpahrang ih a mawinak hmuh dingah a thlenter zo asi. Soal nak, natnak, harsat nak, ninghan nak pawl sungin a luat zo asi. Thil t□halo Satan ih hnat□uan nak sungin a luat zo. “mit□ha an thi ih zohman in an theithiamlo, zianghman ah an siar lo. Asinan an thih tikah cun rethieh in zonzaih an tuar nawnlo nak hmuah ah an thleng. Ziaza t□ha anei mi cu hnangamnak an ngah ih an thih tikah colhnak an ngah asi.” (Isa 57:1-2) Bishop Ryle in ca angan mi cu, “Zumtu pawl an thi veten paradise ah an um. An raldo nak a t□heh. Ral an neih mi khal acem. Nini khat ah kan pal dingmi thimnak nelrawl cu an tan zo. Nini khat ah kan kaan dingmi tiva thimpi cu an kaan zo. Soal ruangih milai hrangah siatnak tidai kha cu anetabik a in t□heh zo. Riahsiat le ninghang nak umlo hmuna an thlengzo. A taktak in inn an kiirsal ding kan duhzik lo! An mah hrangah t□ap ding asi lo ih mah hrang ah t□ap ding asi sawn. Zumnak cun cui thudik cu a hmuthei ruangah tiva kapih a khomi thingkung vekin fekte in ding thei nak kan nei.

Kan hrang ahcun mah duhdawt tu in inthihsan nak ah riahsia nak aum t□heu. Asinan ruahsannak neilo tu pawl vekin kan riah a sia lo (I The 4:13). A t□hasawn mi Khrih thawn an um ti kan thei. Kan t□hen nak cu can tawite sung lawng asi ti kan thei. Cuih ramah kan tongkhawm leh dingih hi leilungtlun ah kan hmu keel lo nunnuam hmun ah kan um ti kan thei aw leh ding. Kan Bawipa a rat tikah Khrih ah a thi mi pawl cu an tho hmaisai dingih kannih a nungmi pawl cu van ah Bawipa tongkhawm dingin a tho hmaisai pawl thawn meiro lakah cawiso kan si ding cu kan hngak hlap (I The 4:16-17). Hi ruahsan nak in a lamdang nak kan nei thei asi.

Curuangah Pathian ih hmemnak cu a maltuk lo (Job 15:11). Kan riahsia nak cu lungawinak thawn a cawk aw ih kan hmuh mi tlam a hlo mi hnak in kumkhua thlasuah hrangih thu in kam mi in rulnak a tam sawn.

June - 24 “Nauhak pawl cu ka hnenah ra haiseh, kham hlah uh. Ziangahtile Pathian uknak cu hi bangtuk nauhak pawl hrangah a si” (Marka10:14).

Nauhak pawl ih thihnak thu ah Pathian mipawl zumnak ih a hleice a fekzet mi thusuh awk nak asi t□heu ih cu tih vek can ah t□ha te ih kaih thiam dingah a thupi nagingai.

Khristian pawl a tlangpi ih zum micu nauhak pawl mawh nei hrih lo an thi le Jesuh ih thisen in ruandam an si tiah asi. Hmuhdan cu hitin asi; nauhak pa in runtu Bawi cohlang ding le dinglo ti theih theinak a nei hrih lo curuangah Pathian in Khrih ih cross parah a thih nak in mithiang in a can. Jesuh Khrih ih rundamnak man thei thiam hrih lo hmansehla Jesuh Khrih ih thihnak le a thawhsal nak in rundam asi.

Ziangtik can ah mawh an nei ding ti cu zohman in theih ci a si lo, Pathian lawng in a thei. Nauhak pakhat cu a dangpawl hnak in a pitling ol tu an um ih an bangawk cio lo ti cu a fiang asi.

Cathianghlim sungah nauhak pawl mawh thei thiam hlanah an thi le vancung an thleng ding ti cu a um lo nan hi thu ah hmuhsak mi a tlangpi pian hmang pa hnih in a um. Pakhat nak cu tuni ih kantar mi catlang cu asi. Nauhak pawl cu ka hnenah ra haiseh, kham hlah uh. Ziangahtile Pathian uknak cu hi bangtuk nauhak pawl hrangah asi. (Mk 10:14). Nauhak pawl hrangah Jesuh in asim mi cu, “Pathian Uknak cu hi bangtuk nauhak pawl hrangah asi” ati. An nih cu an pitling dingih Pathian uknak sungah an lut ding tiah a ti lo, asinan Pathian uknak sungih a umtu pawl cu annih vek an si ding ati. Hi cu nauhak pawl rundam nak ih a khoh zet mi thuron awk nak asi.

Adang pakhat hmuh nak cu hi tin asi. Pitling hnu pawl hrang ih Jesuh in asim mi cu, “Mi Fapa cu a hlo mi hawl ding le run dingah ara” tiah ati. (Lk 19:10) Asinan nauhak pawl hrangah a sim tikah “a hlo mi hawl ding” ti t□ongkam a telh lo. “Mi Fapa cu a hlo mi run dingah a ra” (Mtt 18:11). Hmnsin nak; adang Bible ah (kawl, miring) hawl ding ati lo, run ding ati. Muhsak duh micu nauhak pawl cu pitling cia tu pawl vek in an hlo lo ih cule runtu Bawipa in an thi tikah a tuuruun hnenah a khawm ding asi. An nih cun Khrih ih hnat□uan nak an thei dahlo hmanah Pathian in annih hrangah cuih Khrih ih hnat□uan mi cu man nei ah can.

Kan hnenah ihsin Pathian in a duhdawt mi nauhak pawl cu in laksak tiah ka ti lo ding. Jim Elliot in ca angan mi cu, “Leitlun ah an pitling tiang ka kilkhawi ding tiah ka tum mi pawl Pathian in inlaksak tikah mangbang in ka um lo ding. Pathian in kumkhua nunnak sungah a khawmzo ih kei in pitar putar tiang nun duhnak ruangah Pathian cu ka kham lo ding.”

June - 25 “Maw ka fapa Absalom, Absalom, ka fapa! Nangmai ai ah keimah sawn hi rak thih tak ding ee, ka fapa! Maw Absalom, ka fapa” (2Sam 18:33).

Absalom cu rundam nak ngah le ngahlo silo in a pa ih t□ap nak cu zumtu tampi in rundam nak ngahlo an sungkhat pawl hrangah kum reipi thla an camsak ih thihnak an tong tikah riahsia ninghangnak a langter mi vek in asi. Gilead ah thinlung a dai tertu thil a um maw? Cathianghlim sungah ziangso in hmuh?

Asi, ahmaisabik ah, kan nih cu mipakhat a thi tikah Jesuh Khrih anei maw, neilo ti kan theithe lo. Kan thei vek in mi pakhat cu rangpar ihsin a tlak ih Jesuh apom ngah. Rangtohkham le leilung karlak ah lainatnak a dil ih a hmu. Adang pakhat pa cu lilawn parih in a tolhnal, lungto par ah a tlak. Cutih vek in thihnak an ton cih sehla vancung an ngah lo ding tiah zo hman in kan thei thei lo.

Mipakhat cu hmakhat teah rundam asi thei ti kan zum. Hardamnak lam mifim pawl in an sim micu, milai pakhat in lungmit nat ruangah ziang theilo in a um tik khal ah thu a thei thei, inn khan sungih mi t□ong khal a thei thei, a t□ong thei lo hman ah thu a thei tuk an ti. A theithe asi le hmakhat te zum nak thawn Jesuh Khrih cu an cohlang thei lo ding maw?

Asinan a t□hatlo zawngin kan zoh pei! Mi pakhat cu rundam ngah lo in athi kan ti hnik ding. Kan thinlung cu ziangtin a um ding? Kan taksa thisen duhzawng silo in Pathian lam in fiangten zoh thiam ding kan t□ul. Mi pakhat a soal

sungah athihcih nak cu Pathian a sam mi asilo. Pathian in milai pawl an soal sung ihsin rundam ansi thei nak dingah lam a sialsak zo. A rundam nak cu alak ih pekmi laksawng asi ih t□uannak lole sam ding aum lo. Milai in kumkhua nunnak ael asi ahcun Pathian in ziangtin a tuah thei nawn ding? Vanram thlengding a duhlo tu pawl cu Pathian in a hnek velo, an hrangah vanram a um lo ding.

Curuangah kan duhdawt mi pawl cu ruahsannak nei lo in kumkhua leng ding in fehnan tikah Pathian Fapa riahsiat nak le thinkuai nak vekin riahsiat thin a kuai ve asi. Jesuh in Jerusalem hrangah a t□ap ih asim micu, “Kei cun ka loduh san asinan nangin na paih lo” ati.

Thil hmuahhmuah thu a t□hentupa in a t□ha le a mawi in thu a t□hen asi ti kan thei (Seem 18:25), curuangah Pathian cu misual pawl hrangah siatral nak le sir nak anei tu misual pawl cu rundamnak apek mi tlunah a dik rori asi tiah hmuhtiam ding kan asi.

June - 26 “A hnenih ara mi le a kir mi, mi sukso pawl cu an tamtuk ruangah Jesuh le a dungthluntu pawl cu rawl einak tikcu hman an nei lo. Cu hrangah an hnenah kan feh pei ih kanmah lawng hlimphir teih kan umtheinak hmunah va um uhsi cule malte tal nan cawl thiam ding” tiah ati cuticun anmah lawng hlimphir teih um theinak hmun feh dingah long in an pok... asinan anfeh kha mitampi in an hmu ih zo an si titla hmakhatte ah an thei. ...Jesuh cu long sung ihsin a suak tikah mi burpi cu a hmu ih a thinlung anmah zangfah nak in a khat..., (Mk 6:31:34)

Hnaihoknak ruang ah kan ai-thok awl ngaingai asi. Mah te ih hnat□uan a t□heh hlan ah mi pakhat in a dang thil tuah dingah i fial canah a hmai a sen thluh tiah ka ruat.

Jesuh cu hi hnaihok nak in a tumtah mi cu a siat suah thei dah lo. Cui hnaihok nak cu Pa ih hna asi tiah a ruat. Cuti ih a ruat mi in anunnak ah naihok le nasazetin mah le mah uk awk thiam nak anei.

A taktak ah hnaihoknak cu hmanthiam ahcun hlawknak tampi a um asi. Cangan thiam tupa Anglican Digest in asim mi cu, “hnaihoknak in ai alo thawk ter asi le nan nunnak ah man a nei mi aum thei ti cu thei dingah zuam aw. Thazang anei tu le mi a bawm thei tu pawl lawng midang ih t□ulsam mi cu a phur asi. Hnaihok nak a tong miah miih rinsan tlak kan si ti a lang nak asi. T□ih a nungbik mi cu mah le mah harsat nak thlengter tu le midang ih bawm ding aduhlo tu ih nundan hi asi sawn. Mi bom ding khal a duhlo, mibawm ding khal duhlo asi ah cun zo khal in hnaihok lo dingih mah lawngte in kan tang men ding.

Hnat□uan a tam thei zet mi innsang nupi ih nitin a tongmi thu kan siar asi le kan lung a nuam ding. Ni nikhat ah a tuah kel lo mi t□uan ding pawl khawkhan nak cu a timtuah ih a t□uan dingmi pawl cu a pasal tlun hlanah t□heh ding a tum. Ziangso na tuah rero? tiah thinheng t□ongkam thawn a sut tiah a pasal in hitawk ah ka um ko tiah mit hmaipan te in asawn. Leh hnuah ca angan micu, “Ka timtuah nak ka neih ni ihsin thok in ka pasal cu duhdawtnak thawn ka hmuak t□heu ih amah cu a t□habik asi ti ka thei ter t□heu” tiah ca angan. Zingtin nikhat sung kan t□uan ding micu Bawipa hnen her in a mah ih tawlrel saknak cu kan dil ding asi. Cutikah mi pakhat in inhnaihok asile Pathian ih thlah mi asi ding. A ratsan nak cu hawl in a hrang t□uansak ding kan si. Cucu ni khat sung kan t□uan rero mi ih a thupibik khal asi thei, hnaihok nak le aithawk nak vekin an ra, hman sehla mah ih Pathian pek mi thlasuah ah a cang thei asi.

June - 27 “Sikhsehla nunau cu thinlung nem in an nungih zumnak le duhdawtnak le thianhlimnak sungih an hnget ahcun fa an neihnak thawngin rundam an si ding” (I Tim 2:15)

Kawhhran sungih nunau hnat□uan nak parah Paul in simfaih nak hrekkhat a hmuh micu nan thinlung ih umter copmi suup khal a si thei men. Thut□him ah nunau cu mipa tlunah thuneihnak laak sak lo ding, asilole thu neihnak tavuan an nei lo, asinan daiten um a t□ul (2Tim2:12). Khristian zumnak sungah a t□hatnak ah a niam deuh ih t□hum ding khal atel cih thei men.

Asinan catlang 15 nak ah theihusual nak cupawl cu in fiangter. “Fa an neih nak thawngin rundam an si ding” ati. Hitawk ah a thlarau rundamnak lam a sim duh mi asi lo ti cu a fiang ih cule kawhhran sungih a dinhmun thu khal asi lo. An mah hrangah cun Pathian ih fapa fanu pawl nei thei nak ah t□hahnem vo an nei asi.

William Ross Wallace in, “Naute hlumnak bawmte a hnin mi kut cu leilung ukto kut asi” tiah a sim. Hruai tu t□ha pawl ih dungah nu t□hat□ha aum.

Susannah Wesley cu pulpit parah hna a t□uan dahlo nan innsang ah hna a t□uan mi in a fapa pahnih thawng in leilungtlun pumpi thutangt□ha karhzai tertu asi. Cui a fapa pahnih cu John Wesley le Charles Wesley an si.

Kan kiangkap misenpi in nunau pawl in inn taan in an duhduh in hnat□uan mi cu santitluan vekin a cang. Innsungsang hnat□uan tu an hrangah zangzelza ah an ruat ih hnat□uan ol te tiah an ruat.

Khristian nunau pawl suncaw a ei nak ah thu nuam an rel aw micu an hna t□uannak lawng asi. Pakhat ciar in an dinhmun le an ngah mi lakha thu lawng thawzet in an rel. Cutawk ah zuam awk nak thinlung aum ti cu sim a t□ul lo.

Netabikah, rinsantlak zet fapa pathum anei tu nu ih thu an sim ding can asi tikah, “cule nangteh ziagnso na hnat□uan, CharLotte?” tiah an sut ih CharLotte in tangdor teih a sim micu, “Pathian hrangah mi ka thanger” ati.

Faro ih fanu in Moses ih nu hnenah, “hi naute hi keimah ih hrangah i rak zohsak awlo na zoh man cu ka lo pe ding” (Suahlan 2:9) tiah ati. Khirh ih thut□hennak tohkham hmaiah mangbangza thu asi thei micu mah ih fale pawl cu Pathian hrang le kumkhua hrangah a t□hangtertu nunau pawl in man sangpi an hmu asi.

Asi, “fa an neih nak thawngin rundam an asi thei ding”. Kawhhran sungah nunau ih dinhmun cu zapi hrang hnat□uannak asi lo hman ah Pathian duhdawt tu fate an nei nak hi Pathian ih mithmuh ah a thupibik hnat□uan nak asi thei.

June - 28 “Zokhal sisehla azum ih tihnimnak a ngah ah cun rundam asi ding. Asinan a zumlo tu cu hnnon asi ding” (Mk 16:16)

Hi thuhla tlunah Bible sungah hingatlang pakhat lawng aum asi ahcun rundam nak cu zumnak a kom tihnim nak tiah kan zum ding asi. Asinan rundam nak cu zumnak lawng in asi, tiah in hmuhsak mi Thukamthar sungah catlang 150 aum. Cutikah cui catlang 150 cu hiti vek catlang hnih khat in a kalh thei lo ticu hmuh thiam ding kan t□ul asi.

Tihnim nak cu rundam nak hrangah tuah lo theihlo tuah ding cu a silo na in t□ihzahnak le thu ngai nak hmuhsak dingah tuah a t□ul mi asi. Pathian ih duhnak cu Fapa Jesuh Khrih cu mah ih Bawi le rundam tu tiah zum tu pawl ih tihnim nak ah Khrih thawn a thizo ih ka thawhsal zo asi ti zapi theih nak dingah tihnim lak ding cu asi.

Thukamthar ah a dankeel silomi tihnimlo tu zumtu mi vek a um ti in sim lo. In hmuhsak micu mi pakhat rundam asile tihnim nak a tuah ti asi. Dungthluntu cauk sungah, “nauhak tihnim nak” kan ti men thei, mi hman an tuah. Kawhhran sungah hnat□uan thei ding tiang in an hngak lo ih mi pakhat rundam asi veten tihnim nak an pek.

Zumnak le tihnim nak cu a thleidan ding mi asi lo ih anaihaw zet mi asi tiah Bible ah kan hmu, “azum ih cu le tihnim nak an pek” tiah kan hmu.

Tihnim nak thawn rundamnak an ngah tiih zirh awk nak cu cathianghlim zirh dan asi lo ih pial thiam ding ah kan duh, asinan a linglet sawn ih mai duhduh tuah thei nak in kan tuah t□heu asi. Milai pawl in tihnim le hnimlo ziang a poi lo tiih ruah sual nak thawn an um t□heu, asinan a poi ngaingai mi asi.

Mihrek in, “Tihnim lo in khal vanram a kei thei ko” tiah dangnal zet ih t□ong tu ka thei. Kei in ka sim t□heu mi cu, Asi, nadik, ti hnim lo in khal vanram na kei thei ko, asinan na hnim lo asi le kumkhua in tihnimlo tupa na si ding, ka ti t□heu. Vancung ram ah tihnimnak tuah ding cant□ha a um lo ding. Pathian thu atu ah ngai ding maw ngailo ding ticu kan tuah thei mi thil pawl lakah pakhat cu asi.

Jesuh Khrih cu mah ih Bawipa le rundamtu tiah a pom tu hmuahhmuah in tihnim lo in canliam ter men ding asilo. Cutih in tihnimnak thawn a tih nak ah ka thi ih a thawhsal nak ah ka thawhsal zo tiah zapi thei nak asi.

June - 29 “Thungai in kalo sim: zokhal ka t□ongmi a thei ih i thlahtu azum ahcun kumkhua nunnak anei. Thut□hennak a tonglo ding. Cutin thihnak ihsin nunnak ah lut zo.” (Jn 5:24)

Hi tawkah nunnak tampi a thlengter nak a um ticu theih thei nak aum.

“Thungai lole thutak” tiih a nolh rero nak cu thupituk mi thil pakhat ruah dingah a thawk ih ringaw cia in um ding ti nak asi. Cutin kan um le kan thinharnak a um lo ding.

“ka lo sim”. “Ka” ti micu Jesuh asi ti cu catlang 19 nak kan zoh le kan thei ding. Kan theih ding a t□ul mi cu ziang asi tile, thu pakhatkhat asim tikah asim mi cu athungai le adik taktak asi. Jesuh cu thuphan aper dahlo. Jesuh ih asim mi a t□ongkam hnakin a dik a hmaan mi thil zianghman a um thei lo.

Jesuh in zo hnenah asim? “nan hnenah ka lo sim” ati. Kumkhua Pathian Fapa in nang le keimah hnenah thu in sim. Cuih thusim mi vekcu a liamcia can ah siseh lehnhu khal ahsiseh zohman in thu in sim dahlo ding. Kan ngai a t□ul asi!

“Zokhal ka t□ong mi a thei ih” “zokhal” ticu mizapi tinak asi. “A t□ongmi a thei” timi cu hna in a thei lawng silo in hna in a thei ih a zum mi, athei ih cohlang, a thei ih thungai tica asi.

“...ih i thlah tu azum ahcun” Jesuh Khrih a thlah tu cu Pa Pathian asi ti kan thei. Asinan a thupi zetmi thusuh nak cu, “Ziangah Pa Pathian in a thlah?” ti cu asi. Pa in Fapa cu ka ai in thi dingah, ka co dingmi cawhkuan in peksak dingah, ka sual thianter dingah a thisen a luanter dingah asi ti cu ka zum a t□ul.

Cule a tu ah thukam phunthum in ara. Pakhatnak ah, “Kumkhua nunnak anei”. Mi pakhat in Jesuh a zum veten kumkhua nunnak a ngah. Hi cu a timtuah cia vek in asi. Pahnih nak ah, “Thut□hennak a tong lo ding”. Simduh micu mah ih sualnak ruangah hell ah ziangtik hman ah a thleng lo ding ti cu asi. Ziangah tile a leiba cu Khrih ih a pek zo ih Pathian in veihnih pek dingah a dil lo ding asi. Pa thumnak ah, “Cutin thihnak ihsin nunnak ah a lut za”. Pathian thawn an pehawk nak thlarau athi mi cu a lan zo ih nunthar sungah hrin thar nak a ngah ih ziangtik hmanah a net thei nawn lo ding.

Pathian t□ongkam cu a taktak in na theih asi ih a thlahtu pa cu na zum asi ahcun Jesuh in nang cu rundam nasi ti alo fiangter ding asi.

Hi micu “thuthangt□ha” tiah a kawh mi cu mangbang ding a um lo.

June - 30 “Moses ih a baan a thlir sung pohpoh cu Israel mi pawl in an neh vivo, asinan a baan a t□hum tikaheun Amalek mi pawl in anrak neh deuh t□heu” (Suahlannak 17:11)

Israel mipawl cu Amalek ralkap pawl thawn an doawk lai fang ah asi. Moses cu tlangpar ah a kai ih raldonak hmun cu a cuan. Moses ih baan umdan in neh nak le sungnak a suahter. Baan a thlir tikah Amalek mipawl an sung vivo ih abaan a t□hum le Israel mipawl an sung.

Moses baan a thlir sungah timi cu kan Bawipa Jesuh ih kanmah hrangih in tuahsak mi hmuhsak nak cu asi. Kan hrang ah a kut cu duhdawt nak le lainat nak thawn cungah a khai. Amah ih kan hrang intuah sak nak thawngin rundam kan si. Asinan khatawk ih sin in hmuhsak mi cu a cat. Ziangah tile kan hrang intuahsak tupa ih baaan cu a tangah ziangtik hman ah a t□hum dahlo. Kan Bawipa ih hnat□uan nak cu a leng ih bom ding a t□ul dahlo. Kan hrang in tuahsak dingah a um t□heu.

Hithu hmuhnak vekin kan mah ih nunah t□uan dingdan a pahnih nak in inhmuhsak, cumi cu kan mah lala hi thlacam ralkap kan si ding cu asi. Baan tlunlam ih thlir nak ih hmuhsak micu mission hnat□uan nak ah thlarau ral a

dotu pawl hrangah rinum takih na hnat^ouan ding micu asi. Thlacam nak kan daithlang tikah kan ral pawl in inhawr vivo.

Missionary pakhat pa le a rualpi pawl cu khual an tlawng ih damiah pawl umnak hmun ah anthleng ih zan an riak. Thla tamnawn arei hnuah damiah hotu pa cu ana ih mission siizungah an keng. Cutikah damiah hotu pa in missionary pa hnen ah, “cui zan ah nan thil long dingah kan tum, asinan na ralkap minung 27 pawl kan t^oih ruangah kan long ngam leh lo” tiah asim.

Leh hnu an mah kawhhran a thleng tikah tetti a khan ih asim tikah kawhhran member pa pakhat in, “cui zana h kawhhran ah thlacam khawmnak kan nei ih minung 27 kan kim asi” tiah asim.

Cule hi thu sungah adang pakhat hmuhdan aum lai. Pathian in Amalek mi pawl thawn san khat hnu san khat an ral aw ding tiah siat a ser. Amalek cu taksa duhnak hmuhsak nak asi. Khristian pawl cu cemni neilo in mah ih taksa duhnak, hiar nak thawn do aw rero ding kan si. Thlacamnak cu hi raldo nak ih hriam hrei pakhat asi. Pelh lo ih rinum tak in thlacam nun a nei mi cu ral nehnak le sungnak lak ih adanglam ter tu thil pakhat asi.

July - 1 “Atu ih thil ka theih mi cu a kim lo; asinan cutikah cun a kimzet ding. Pathian ih theihnak a kimzet bangan ka theihnak khal a kimzet ve leh ding.” (I Kor 13:12)

Vancung ram ih umtu kan duhdawt mipawl cu ka theileh ding asi ahcun hi lei ah a tawkfang kan thei mi hrangah donhar nak kan nei. Cathianghlim dungah a hleice ih hithu thawn pehpar aw in fiangten in hmuhsak mi a um lo, asinan kan kaih thaim nak dingah ruahnak pawl cu phun dangdang in a um.

Hmaisabik ah, dungthluntu pawl in Jesuh a thawhsal nak a sunglawimi taksa cu an ciing, an thei thiam. A taksa in a lang nak ah a danglam aw lo. Hi cu Jesuh abang tivek in theih soal nak a um lo. Hi hmuhsak nak in vancungah kan mah kel adanglam aw lo in kan um ve ding asi. Kan zaten hmuihmel bang cio ding tiah in hmuhsak mi a um lo. I Johan 3:2 ah kan zoh le kannih cu Jesuh kan bang ding tiah aum, asullam cu kan ziaza t^oha in Jesuh kan bang ding ti asi, thut^ohimnak ah, soal nak le soal ruangih a suak mi siatnak sungin kumkhua kan luat ding. Asinan amah vek cekci (hmuihmel pianzia) kan si lo ding. Amah thawn theih soal thei ko in kan bang dahlo ding.

Pahnihnak ah, hi leitlun ih kan theiaw hnak in mal deuh in kan theiaw ding ti sim nak le ruahsan pek nak a um lo. Hi leilungtlun ah pakhat le khat kan thei thiamaw vek in vancung ah pakhat le khat theiaw dahlo vekin ziangah so kan um ding? Atu ih kan theiaw vekin kan theiaw leh ding asi ahcun cucu afgang mi asi ding.

Paul in Thesalon khua ih zumtu mipawl cu vanram ah a thei ding tiah a ruahsan. Asim mi cu an nih cu amah ih ruahsan nak, lungawi nak le hmahngal nak nan si ding (Thes 2:19) ati.

Hlan ah mah ih hmuh dah keel lo mi pawl khal theithiam nak ding an neizo le nei lai ding pawl a um tiah Bible sungah hmuhsak mi aum. Piter, Jeim le Johan in Jesuh ih hmuihmel thlengnak tlang parah Moses le Elijah cu an thei thiam.

Milian pa cu a thi ih hell a thleng tikah Abraham cu athei thiam (Lk 16:24). Jesuh in Judah mipawl hnenah Abraham, Jacob le profet pawl zaten in Pathian uknak sungah an theithiam ding ati (Lk 13:28). Leilungtlun thil le ri cu fimten fingkhawi nak in rualpi pawl uh tiah in sim ih cuih rualpi pawl in kumkhua runinn nuam ah in lut ter ding (Lk16:9).

Asinan ralringnak t^oongkam pakhat kan belh ding. Vancungah kan duhdawt pawl kan thei leh ding ti cu a fiang na in leilungtlun ih kan pawlawk vekin theiaw ding cu asi lo. Taht^ohimnak ah, nupi-pasal pawlawk nak cu aum lo ding. Matthai 22:30 sungih Bawipai t^oongkam vekin asi ding, “...t^ohitaw nak ti aum nawn lo ding”.

July - 2 “Cutikah Jesuh in, Marth^oa, Marth^oa! Nang cu thil tampi parah helkam in donhar le oloksong in na um, a t^oul ngaingai micu pakhat lawng asi. Cumi cu Mari in a hril ngah ih zohman in an long nawn lo pei” tiah ati. (Lk10:41-42)

Mari cu Jesuh kehram ah zamrang ten ato ih athu angai. Martah cu ahnat^ouan nakah a tibuai rero ih Mari ih bawn duhlo ih aum mi parah athin a t^oue. Bawipa Jesuh in Martah cu ahnat^ouan mi parah mawh a puh lo, asinan a thlarau in a tuah mi pawl tlun ah mawh apuh asi. Cule Martah ih a thupizet ih aruah mi cu a soal asi, amah ih hnat^ouan nak cu biaknak tlun ah ret ding asi lo.

Martah abang mi kan tampi. To ih umhnak in rian t^ouan rero tu, tuahsuak thei tu kan si. Kan tuahsuak mi parah mah le mah porhawk nak kan nei ih ka tling, ka tuah thei kan ti aw t^oheu. Zinglam mah hi Bible siar nak cu hngilh cing in adang t^ouan thei nak thil sawmruk lenglo lawng kan ruat ih adang thil ruat thei lo in kan um. Kan thlacam nak khal a ping a peng ah manhlap zet in kan cam ziangah tile kan ruahnak cu nikhat sung kan tuah dingmi pawl lawng asi ih kan buai aw ter. Midang pawl rinsan tlak in in bawm duh lo tikah thinlungah rem lozet in kan um thei. An nih khal an t^ouan ding vo asi tiah kan ruat thei. Cule Mari bangtuk minung khal an um. Mi duhdawt tu pawl an si. Midang hrangah an nunnak cu bangzet in an rian. An hrangah cun beel le uukaang hnak in milai hi athupi sawn ah an ret. Mi pakhat hrangah thlan pot peih nak thinlung an nei. Martah vek abang nan an zaangzel lo. A thupi ih an ret micu aphun dang dang ciar in an nei. Dai zirzial te in thil a ti thei tu le khurang le fel zet in thil ati thei tu hnak in a hlum le duhnung te in thil a ti thei tu cu kan mah hman in kan duh deuh. Nauhak lek rero ih ziang siar lo ih um tu hnakin inpom ih inhnam rero tu nauhak te cu kan thinlung an lak thei sawn.

Mi pakhat in asim micu Pathian in kan hnat^ouan mi hnak in kan thangt^ohat biaknak cu aduh deuh ati. Vancung ih mopa in monu ngah ding atum, sal hlang ding atum lo.

Khrih in hnat□uan tam tu ding ah in dil lo
A ke hram ah to ngah lo khop in dan anei lo tu
Thinsau te ih hngakhlap nak lungput cu
A tlamtling mi hnat□uan nak tiah a ruat t□heu.

Mary in thil t□ha deuh sawn a hril ngah ih cumi cu zohman in an longthei nawn lo ding. Kan zate in hril thiam ve uhsi!

July - 3 “Nan inn ah mikhual tlunter uhla duhdawt uh. Cubangtuk a tuah tu pawl cu an theih loin an innah vancungmi an tlungter t□heu.” (Heb 13:2)

Khual thiam nak timi cu a thianhlim mi t□uanvo lawng si lo in (na inn ah mikhual tlunter) a sunlawizet mi thukam nak aum cih (an inn ah vancungmi an tlungter) asi.

Hi thu cu Abraham ih nitin a tuan mi sungih a thawk micu asi. Rinlo piin mi pathum cu a riahbuk sangka ah a to laifangah an rungding cu a hmu. Cutikah cu an mai daan vekin an ke a kholh, daihnem hnuaiyah a cawlder ih a riahbuk ah a tlung ih anupi Sarah hnenah caw note le pawng hmuk cu tuah dingah a fial, cule rawl thawzet a pek.

Cui mi pathum cu zo nan si? Alak ah pahnih cu vancungmi an si ih pa khat cu Bawipa ih vancungmi asi. Cuih Pathian Bawipa vancungmi milai vekin a langmi Jesuh Khrih asi ding tiah kan zum (Seem 18:13) ah a pathum nek vancungmi cu “BAWI PA” tiah un hmu.

Curuangah Abraham cun vancungmi pawl lawng rawl a do si lo ih Jesuh (milai a cang hlan ih a langawkter nak) cu rawl ado asi. Pathian minung pawl cu an innah rawl an do ruangih Pathian thlasuah tampi an dong tiah tetti khan tu innsang ziangtluk in a tam. Nauhak pawl ih hamiah Pathian duhding zawngin kan tuah mi cu an hmu tikah an nunsung cutivek in an tuah ve ding. Pathian hrangih lungtho nak cu cangvaih ter sal nak asi t□heu ih a raihsia mi thinlung ahnem t□heu. Buai nak cu a hloter t□heu. Cu tivek in a t□ha mi vancungmi pawl cu kan innsangah thlen ter ding cu ziangtluk in a sunglawi so!

Asinan, Jesuh Khrih cu mikhual vekin mikhual vek in neih ding asi lo. Mi pakhat cu Jesuh hmin in a cohlang til ah amah Jesuh kan cohlang vek asi (Mtt10:40). Hi cu kan zum taktak asile a tuah dahlo mi khual thiam nak hnat□uan ah can kan liamter ding. Phunzai lo te in kan innah pakhat le pakhat tlunter aw ding kan si (I Peter 4:9). Mi khual pakhat kan tuamhlawm asi le Khrih amah tuamhlawm kan si ding. Cule kan innsang cu Bethany khu ih Jesuh in a lut duhzet mi Mari le Martah te ih innsang ah a cang ding asi.

July - 4 “Kan thazang cak ter sal awla, na minung pawl in kan lo thangt□hat ding” (Saam 85:6)

Tlukril mi dinhmun cu cancer nat vekin asi t□heu, aneih lam ka thei lo. Thlarau lamah daizirzial te in kan t□hangso vek asi nan kan taksa duhnak lam a cangter vivo ti cu kan thieh thiam lo. A cancan ah riahsiat nak, harsat nak asilole Pathian mihman profet ih aw kam cu kan t□ulsam mi hrangah thatho nak t□ongkam khal asi thei. Cutik lawngah Pathian ih thukam kan phuangpi thei. “Tidai ahal mi ramah tidai ka pe ding, nelrawn ah tiva ka lunnter ding” (Isa44:3).

Pathian t□ongkam haal nak, duhnak le phur nak a hlo tikah t□hangphawk sal nak kan t□ul asi. Ka thlacam nun hi dungsip ka si deuhdeuh tikah, ahlan ih duhdawt nak ka hloh ter tikah t□hangphawk sal ka t□ul asi. Khawm nak ah ka tel duhlo ih TV zoh ka duh sawn tikah Pahtian hnenih bom nak thar ka t□ul asi. Paise ngah nak ding ahcun can ka liamter thei nan Pathian hrang can ka pek thei lo tikah t□hangphawk nak thar ka t□ul asi.

Tirhfak nak, thinharnak, le riahsiar nak kan tuar tikah t□hangphawk nak kan t□ul. Mi thurel hmangzet, le soal kan tuahmi phuang ding kan duhlo tikah, kan tlun ih usual tu in a siiraw zonan ngaidam ding kan duhlo tikah t□hangphawk nak kan t□ul asi. Innsang ih zawhmi vekin kan tongawk tikah, le a mawi mi le a tleu mi thawn remnak tuah na in kan rem duhlo tikah t□hangphawk kan t□ul asi. Kan fehnak le kan sim nak le kan nundan hmuahhmuah cu leilungduh zawng thlun tu kan cang tikah t□hangphawk sal kan t□ul asi. Sodom ih sualnak uarawk nak, rawl tampi nei ruangah puar nak le farah nauta ziang siarlo nak. (Ezek 16:49) Soal pawl kan neih tikah ziangtluk in so kan t□ul mi a tam.

Kan kualasiat nak le kan t□hahnemlo nak pawl cu kan thei ve ten 2 Siangpahrang 7:14 sungih thukam nak cu kan phuang thei asi. Ka hnenah lungsiir in thla ancamih an thil t□halo tuahnak ihsin an kirsal asi ahcun van in an thlacam ka thei dingih an sualnak ka ngaithiam dingih an ram cu ramt□ha ka siter sal ding.

Sual phuangawak nak cu t□hangphawk nak ih hrampi asi!

Aw Thlarauthianghlim, na hnen in t□hangphawk nak cu a ra,

Na t□hangphawk nak cu thlah aw –keimah hnen in thawk aw,

Kan t□ulsam mi nang in inbawm ding tiah na t□ongkam in aum,

Aw Bawipa, tangdor te in ka lo dil asi.

J.Edwin Orr

July - 5 “Thlarauthianghlim cu kham hlah uh; profet thusim thiamnak kha nautat hlah uh” (I Thes 5:19-20)

Kan ruah t□heu micu khamnak ti tikah meisa alh kham nak vek asi. Meisa alh cu a parah tidai kan toih tikah amit t□heh. Cuti in kan tuah tikah a alh nak a reh lo le a daih thluh.

Cathingahlim sungah meisa cu thlarauthianghlim kawhmmuhnak ah a hmang. Amah cu anasazet mi tha a tho zet mi, acakzet mi asi. Minung cu thlarauthianghlim ih lamhmuh nak hnuaiyah an um asi le annih cu an hlum, an tha a

tho zet cule an khatliam. Pathian mipawl an khawmnak ah thlarauthianghlim ih fial nak kan el asi le thlarauthianghlim kan kham asi.

Paul in, “Thlarauthianghlim cu kham hlah uh; profet thusim thiamnak kha nautat hlahuh” ti in asim.

Thlarauthianghlim kham nak le profet thusim thiam nak nautat nak cu apeh zom in a sim ih kawhhran khawm nak ah thlarauthianghlim um pi nak a tul zia in sim.

Mi pakhat cu Khrih hrangih a tettikhan nak ningzak dingah kan tuah asi ahcun, thlarauthianghlim kan kham asi. Cu lawng silo, thlacam nak ah siseh, thangt□hat biak nak ah siseh, Pathian t□ongkam asim nak ah siseh ningzak dingah kan tuah asile thlarauthianghlim kan kham asi. Cule mi hmai ah thupipa lo ih phunzai rero kan si tikah tha nauter lole tlukril ter nak ah kan can pi thei asi.

Mi pakhat parah a tuah mi thil pawl cu a hleifuan in kan tawlrel sak tikah thlarauthianghlim kan kham t□heu. Remcang te ih ret mi pawl cu thlarauthianghlim rinsan in thlacam nak thawn a tuah mi asile zohman in thuneih sak rero ding asi lo. Asinan remcang te ih ret mipawl cu milai fimthiamnak tlunah kan tuah asi le thlarauthianghlim cu kan taan ih in hruai tu si lo in thlarauthianghlim cu zoh tu mi senpi vek ah kan ret ah a cang.

Pathian in kawhhran sungah laksawng tampi in pek ih can dangdang ah a phun dangdang in a hmang. Unau pakhat pacun pawlpi sungah thazang pek nak t□ong theinak a nei thei. Cutin mi senpi hrang hnat□uan nak cu a dang pakhat pa lawngin t□uanvo a lakthluh asile cuican thawn a deng awmi thuthangt□ha suah nak dingah thlarauthianghlim cu a cangvai thei nawn lo. Hicu a phun dang thlarauthianghlim kham nak cu asi.

Netabik ah, kan mah le mah nunnak sungin forhfial nak kan el asile thlarau thianghlim kan kham asi. Hnat□uan nak pakhat parah huham cahnak kan neinan mi kan t□ih ih kan tuah ngam lo, kan simngam lo tikah thlarauthianghlim kan kham asi. Mi zapi hmaiah thlacam ding duhsak nak a um na in t□ih hrut nak ruangah tho peihlo in to ringring ih hlasak t□ul nan sak ngam lo tivek kan si tikah thlarauthianghlim kham kan si t□heu.

July - 6 “Pathian thlarauthianghlim kha riahsiat ter hlah uh; ziangah tile thlarau cu Pathian ih ta na si ti hminsin nak asi ih Pathian in a lo luat ter nak ni a ra thleng ding ti theihnak aa-mah-khan asi” (Efesa 4:30)

Kawhhran khawm nak ah thlarauthianghlim cu kan kham thei asi, cuvek in kan nunnak ciarah thlarauthianghlim cu riahsiat ter thei kan si.

“Riahsia” timi t□ongkam cu olte ih tuah mawh thei mi kha asi. In duhdawt tu lawng kan riahsai ter thei asi. Inn hnen nauhak deuh pawl in inriahsia ter lo asinan kan mai fate in kan sim mi an ngai lo tikah kan riah asia ter .

Thlarauthianghlim sungah naih deuhdeuh le duh deuhdeuh in kan um. Annih in induhdawt. Kan thinlung sungah luatternak ni a thleng hlan tiang tacik in khen. Kannih ruangah a riah a sia thei.

Asinan a riahsia nak cu ziang asi? Sual nak phun khatkhat in a thinlung sungah thin nat nak a thlengter. Paul in hitawk ah thlarauthianghlim ati tikah ziangrin lo ih tuah sual pang mi a silo. A thianghlim lo mi thil pohpoh in ariah asia ter.

Thuphan sim nak in thlarauthianghlim kha riah asia ter (Efesa 4:25). A t□hami thuphan siseh, a t□halo mi thuphan siseh, diklo mi sim nak khal siseh, thu hleifuan simnak siseh hrekkhat hmaan ih sim nak siseh, cu pawl cu thuphan hli an si. Pathian cu thuphan a per dahlo ih aminung pawl khal cu thuphan pertu siding aduhlo.

Sual sungih pilnakthinheng nak in thlarauthianghlim riah asia ter (4:26). Thinheng nak thianter nak ding dan cu Pathian kut sungah kan ap tiklawng ah asi. Kan thinheng nak pawl cu Satan tikcu t□ha kan pek asi (v 27).

Rukru nak in thlarauthianghlim riah asia, mai nu ih peisa bawm sung ta siseh, hnat□uan fial tu ih ta khal siseh, thil le ri, zungih ta thil pawl mah duh ih hmang khal rukru asi.

T□ongt□halo t□ong nak in thlarauthianghlim riah asia ter . (v.29). T□ong mawilo, hnih suahsai hleifuan pawl tla an si. Kan pawlawk nak ih hman mi t□ong cu duh nungza, t□hangso nak ding hrang ah asi ding atul.

Asia kha thinheng nak, thinsia nak, au le kio, midang siatnak tuah duh nak thinlung, thangsiat nak t□ong pawl cu a kim te in siarnak 4 ah in hmuh.

Asinan amah cu riahsia in a tlan hlo lo. Kan mah lawng in taan ta dah lo. Luat nak ni a thleng hlan tiang tacik in khen ih aamah in khaan tu asi. Asinan duhduh ih hman men ding asi lo ih thianghlim nak thinlung nei nak dingih hman thianm ding sawn asi.

July - 7 “Atu can ih harsat nak kan tuar mihi kan hnenih a lang lai ding mi sunlawi nak thawn cun taht□him tlakah ka ruat hrimhrim lo” (Rom 8:18)

Tulai can ih harsat nak pawl ruat tikah thin natthlak asi. Khristian martyr atuar mi pawl iht□ihnungza an harsat tuar nak ka ruat, Pathian mi hrekkhat in hremnak a phunphun an tuar mi ka ruat. Raldo awknak ruangah t□ihnungza harnak an tong mi cu ziang tin kan sim ding? Milai taksa sung ah cancer le adang nat nak pawl rel cawko in a um. Tuah mawhawk nak ruangah ke bul kut bul siarcaw lo in an um.

Cule taksa damlo harsat nak lawng hi asi hrihlo. Taksa natnak cu thinlung retheih nak hnak in tuar a ol deuh thei. Solomon in ca angan tikah asim duh mi asi lo maw. “Minung thinlung in natnak a tuar thei, sikhalsehla zoso thinlung kuai a tuar” (Thufim 18:14). Innsang nu le pa rinum lo nak ruangah khal harsat nak a thleng thei, silole kan duh dawtzet mi in inthihsan nak in, tumtah mi a ralt□heh tikah harsat nak riahsiat nak a um thei. Rualpi ih zuarthlai nak le dung in tun ruangih thin kek kuai nak khal aum. Cun kan mangbang t□heu micu milai hmin thang nak a neitu khal inningsatnak an tuar, thinlung tuar harnak le riahsiat nak nun an nei t□heu.

Harsat nak cu ruat asile harsat nak in inkhuh t□heh asi. Asinan a ralai ding mi sunlawi nak thawn kan taht□him ah cun zianghman asi lo. Paul in cui harsat nak cu, “A ralai dingmi sunlawinak thawn cun taht□him tlakah ka ruat hrimhrim lo” ati. Kan tuar mi harsat nak cu a tum asi le kan co ding mi sunlawinak khal a tum ve ding.

Adang catlang ah Paul in thlarau lam hmuh thei nak dingah lungawiza thil a si ti in asim. Cule harsatnak caan tawite sung kan ton mi tete in a let tampi in kumkhua sunlawinak i pe ding (2 Kor 4:17). Tikcu cann kan zoh asile harsatnak cu can tawi te sungasi ih sunlawi nak cu a khumkhua asi ding.

Kan khual tlawng nak a cem ih Bawipa kan ton tikah hi leilungtlun ih kan ton mi harsat nak cu thei thiam lonak sungah a hlo t□heh leh ding.

Jesuh kan hmu tikah apu mi an si t□heh leh ding,

Khrih kan tong tikah kan tongmi harsat nak cu zianghman asi lo ding.

A hmai pan te in zoh ding ih riahsiat nak hmuahhmuah cu a hlo t□heh ding.

Khrih kan hmuh hlan tiang ralt□ha in kan tlaan ding.

Esther K. Rusthoi

July - 8 “Sabit dum ah hna in t□uan ter; zutmet awk nak caan hman nei lo in” (Solomon hla 1:6 b)

Shulam lengdawh nu cu a u le nau pawl in sabit hmuahdum ah hnat□uan dingah an thlah. Amaisabit dum ih hnat□uan cu ret ta in cule a u le pawl in dumah cun hna a t□uan rero. A taksa pawl cu dum in le caarin a um ih a sam pawl khal cu a buah cih thluh.

Mai sabit dum cu taan in midang hnat□uan sak rero cu t□ihnungza asi. T□ihnungza thil asi, thut□him nak ah, thuthangt□ha simnak hnat□uan rero in tawi in vak ih um ruangah maiinnsang cu a hloral theu. Pathian in tefa in pek asi le cuih tefa cu kan mission hnat□uan nak pakhat asi. Bawipa Pathian hmaiah kan ding leh tikah lungawi nak atumbik pakhat kan sim thei dingmi cu, “Hitawk ah Pathian ih i pek mi nauhak pawl hnenah ka um” (Heb 2:13) ti asi leh ding. Kan fanu fapa hlo ter tu kan si ahcun acing thei lo.

Cathianghlim in in hmuh micu hna tuan nak cu mai inn ihsin thok ding inin hmuhsak. Jesuh in khawsia “Burpi” ih polh mipa cu adam ter hnuah asim micu, “Na inn ah va tlung sawn aw lo na sungle pawl hnenah Bawipa ih a lo tuahsak mi le a lo zangfah nak thuhla pawl cu va sim aw” ati (Mk 5:19). thuthangt□ha sim ding a har theibik nak hmun cu maiinnsang hi asi t□heu bik na in cutawk hmun in kan thok a t□ul.

Cule Jesuh in a dungthluntu pawl hnen ah hnat□uan afial tikah, “...Jerusalem le Judea ram le Samaria ram hmuahhmuah le leilungtlun khuazakip ah keimai tetti nan si ding” (Dungthluntu (1:8) tiah asim. ..Jerusalem (mah ih innsang) ihsin thok ding!

Andrew in amah ih innsang tantan dingah aruat lo. Hmakhat te ah a u Simon kha a va hawl ih a hmuh tikah, “Messiah cu ka hmu zo” tiah a ti. (Messiah cu Khrih tinak asi) (Jn1:4).

Zumtu pawl in an duhdawtbik mi u le nau cu Jesuh hnen ah hruai dingah rinum tak in an zuam t□heu ih an zumlo ruangih siatral ding cu an siang lo. Kan unau le sungkhat pawl hrangah kumkhua rundam nak aa-mah-khan kan pek thei a tul. Mai innsang hmuah hlon tarat in midang hrang lawng t□uan rero ih um ding a silo sabit dum cu fingshawhi thiam ding kan t□ul asi.

July - 9 “Zokhal Bawipai hmin a ko tu hmuah in runnak an ngah ding” (Rom10:13)

Rundannak ngah lo in Bawipai hmin cu zo in khal inko ngaingai a theih lo. Beidong nak thawn nasa zet ih kan kawh nak cu ziangtik hman ah in sawn lo ti aum lo. Kan mai tithei nak a cem tikah, mah le mah humtheinak aum nawn lo tikah, ben hmun kan nei nawnlo tikah Bawipa cu rinsannak thawn kan kawh asile a mah in inthei ding ih in sawng ding asi.

Kumno te Sadu Sundar Singh in a thinlung ah hngam nak a tong lo le mah le mah thataw ding ah a tum. “Aw Pathian, Pathian na um ngaingai asile, tuzan ah ka hnen ah rung lang aw” tiah thla a cam. Nazi pa saraih sungah a thlacam nak a ngah lo le Lahore khuapi ah a feh dingmi tlangleng lamzin ah ka it dingih a lu rialter dingah a tim tuah.

Khuavang hlan zingpit te ah ait nak khan sungah Jesuh a lut kha vision in a hmu ih Hindu t□ongin “Nang cu a hmaan mi, adik mi thla na cam asi. Ziangh so na lak lo? Kei cu lamzin ka si” tiah abiak.

Hmakhat te ah a pai ih nak khan ah afeh ih, “Kei cu Khristian ka si. Jesuh lo a dang zohman ka rian lo ding. Ka thih hlanlo ka nunnak cu amah ta asi” tiah asim. Beidong nak thawn Bawipa hmin a kawh tik ah a sawn lo ih um titu zohman kathei dah lo. Harsat an tong ih Pathian hnenah amah duhnak vekin ka nung ding ti ih thukam thawn thla a cam ih Pathian in a run tikah bawm tu hngilh in um tu khal an um asi. Asinan Pathian cun an thinlung a thei. A taktak in an hnen ah nun ap awk nei lo in mai zawnlawng ruat tu mi khal athei.

In theihter sal micu Pathian in thinlung lak ih a mah tong ding a duh tu hnenah a lang aw t□heu asi. Bible ngah theilo nak khua le ram ah hin vision thawn in khal a langaw thei. A dangdang ah cathianghlim catlang in, pumpak tettikhan nak in, khristian calai in, mangbangza thil phun dang dang in khal a lang aw ter thei asi. Curuangah a taktak kan tile, “Pathian a hawl tu in a tong ngaingai ding” ti cu a dik asi.

July - 10 “Hi thudik hi nan thei zo ruangah nan thlun ngaingai asi ahcun ziangtluk mi vant□ha so nan si ding” (Jn 13:17)

Khristian ih zumnak a sim tu le a zirh tu pawl in mai sim mi, zirh mi vekin nun pi ding asi. Leilung mi pawl hmai ah thudik ih zoht□him tlak nun ih nung ding asi. Pathian ih duhnak ah a t□ongkam cu a minungpawl nunnak ah taksa pum a canding aduh asi.

Leilung mi pawl in kan sim mi hnak in tuah mi le cangvai nak an uar deuh. Edgar Guest ih asim micu, “Ni khat khat ah ka hna in a thei mi hnak in ka mit ih hmuh micu a tuah leh ding” ticu a dik lo maw? Cule zawmtai nak t□ongkam pakhat cu, “Ringzet ih a sim mi t□ongkam in ziang na sim ti ka theih thei lo” ti asi.

Thusim tu pakhat cu pulpit parih aum tikah misenpi in amah cu ziangtik hmanah a t□umsal ding an duh lo. Asinan pulpit par in a t□um hnu ahcun misenpi in ziangtik hman ah pulpit par kaisal ding an duh lo tiah sim mi aum.

H.A.Ironside in, “Hmur cu meisa vek in zianghman in kaihrem a theih lo” ati. Cuvek thocho in Henry Drummond in, “milai cu asim mi thu vek asi” tiah ca angan. Crlyle in athusim mi sungah a bet micu, “Athianghlim mi nundan cu

Pathian hrangah thuron nak a t□habik asi... t□ongkam pawl cu milai ih dungah a um le a rit tuk” tiah a sim. E.Stanley Jones in, “Pathian t□ongkam cu kan mah ruangih huham cahnak a cang hlan ah kan mah sungah taksa nunnak cang ding asi” tiah asim. Thudik a phuang na in a nun pi lo asiah cun Pathian thudik lo sim asi” tiah Oswald Chambers in asim.

Asi Jesuh Khrih lawngi azirh mi vekin famkim te ih langter tu asi. A sim i thu le a nun dan a kalh aw dah lo. Judah mi pawl in, “nang cu zo na si” tiah an sut tik ah, “A hramthok ih si ka lo sim mi kha asi ko” tiah a sawn (Jn 8:28). Asim mi vek in a tuah. Kan nih khal cu thangso vingvo ding kan si.

A unau pahnih cu doctor veve an si. Pakhat pa cu Bible lam doctor asi ih adang pa cu sii doctor asi. Ni khat ah buainak anei tu mi nu pakhat cu thusim tu doctor pa tongdingah a ra ih an um nak ngaingai a thei fianglo. Thusim tu doctor pa in sangka a ong tikah minu in, “Nang cu thusim tu doctor na si maw, kut ih tuah ringring si doctor so na si?” tiah a sut. A thusuh mi cu mai zirh mi vekin zoht□him tlak nun ih nung ding a thu pizia kan hmu ding.

July - 11 “Hitin ka ti tikah ka thlen tumnak hmun ka thleng zo, tinak asi lo, ka famkim zo ti khal asi lo” (Filipi 3:12)

Pakhat nak ah, hi leilung tlun ih kan nung sung ah Pathian thudik vekin famkim in kan nung thei dahlo ding ti cu theithiam ding kan si. Kan ti theitawp a t□habik in kan tuah hnuah kan nih cu santlan lo sal ka si ti ding a tang thocho ding. Asinan cuih famkim lo, santlaih lo nak cu maipalh nak thup, khuh nak ah hman ding asi lo. Kan lungput cu kan hmurka ih a sim mi le kan nun ih nunnak thawn bang aw thei dingah zuam rero tu kan siding asi.

A pahnih nak ah, thuthang cu a thuthang phur tu hnak in a sunlawi deuh, a phur tu cu zovek asi hman ah athupi or mah hman in kinter thei lo mi t□ongkam pawl cu zamrangin leh hnuah kan hmu leh ding tiah asim. “Abide in Christ” cauk angan hnu kum 35 arei hnu ah ca pakhat a ngan sal mi cu, Pathian hnat□uan tupa asilole khristian calai ngan tu pa in a t□ongmi hnak in asim mi a tam sawn men thei asi ti cu theithiam ding ka lo duh. Ka ngan mi hmuahhmuah cu ka t□ong mi asi lo. Azate in a t□ong thluh zo tiah ka sim thei lo, ati.

Pathian thudik cu a t□habik le duhnungbik asi. A t□habik asi ti ih GuyKing in angan mi cu, “cui thudik in mi pakhat ih t□ih nak a mal ter ih mifim mi khal cu a t□onghrang nak in mi aa asiter” ati.

Simsal ka duh mi cu kan sambau nakkha Pathian hrang ih t□hatlo zawng nun nei nak dingih hum nak ah ziangtik hman ah hman ding asi lo ti cu kan tarlang duh sal asi. Pathian mi taktak in soal nak sung ihsin fingshaw aw thiam ding kan si ziangah tile kan sim mi thu cu a cancan ah mah hman tuah suak thei lo in a cang thei mi asi. Cule a ngaingai in tong le tuahthluh thei lo hman ah mah le mah Pathian ih thuron nak sung ihsin dung suup tu si lo ding in zuam ding kan si. Pathian in kan thilung a thei. Mi titer aw ih tuah mi kan si maw lole thutak zet le hlawhtling zet dingih rak ruahsan tu kan si maw ti cu Pathian in a thei.

July - 12 “Raldonak cu nannih thu asi lo, Pathian lairel asi” (2 Sansiarnak 20:15)

Milai cu cross ih ralkap asi ahcun arei hlan ah maw lehnu lam deuh ah maw raldo nak a tong ding ticu ringcia asi ding. Pathian thudik cu ralt□hazet ih a phuang deuhdeuh ih a mai nun nak ah thudik cu taht□him tlak ih hmuh deuhdeuh asi dingih thlun ding asi deuhdeuh ding. Puritan pa in asim mi cu, “Ralbawi pa kiang ih a ding tupa cu conkiang kapu pa ih abatmi hmui cu asi” ati.

Tuah lo ruangah palhnak pawl cu mawh a phruh ding. Relsiat nak, thangsiat nak t□ong a phun phun a taur ding. Mi in hnihsan nak le biak duhlo nak khal atuar ding. Hi tuarhar nak cu lei lungmi pawl hnen ihsin ra ding lawng silo in mah khristian pi hnen ihsin khal acangan ah ara sing.

Cutih vek can ah, kan raldo nak hi kan mai thu asi lo tikha cing ringring ding athupi ih Pathian lairel asi. Cule Pathian ih thukam, “Nanmai ai ah Bawipa in a lo do sak ding asi. Nannih tuah ding zianghman aum lo. Thlangam ten um uh” (Suahlannak 14:14) cu phuangpi ding asi. Asim duh mi cu kan mah le mah humawkw lole dove ding asi lo ih Pathian in acan a kim tikah in fiangter leh ding asi.

F.B.Meyer in, “t□ongka kam khat in ziangtluk ih hloral nak a tong thei,” daite in um aw, caang lo ten um aw, voikhat an lo thawi asi le khat lam khal tun hrih aw. Ziang tik hman ah sawn hlah. Na sinak cu ruat hlah aw-a kut sungah si ih cing ringring ding na tum nak in na siatsuah ter asi” tiah ca angan.

Josep in a tlun ah mawhthluk nak a tong tikah a mah le mah ka soal lo asi ti ih fingter ding tum lo in aum ih athu cu Pathian hnenah a ap tikah Pathian in a khaisang asi.

Khrih ih salpa can reipi taing a tuan tupa in asim mi cu kumreipi sung can tampi ah mawh phurh nak ka tong t□heu. Asinan Augustine ih thlacam vek in thla a cam t□heu, “Bawipa, kei mah le mah ka soal lo ti ih fingter nak dinghiar nak sungin i luatter aw”. Asim micu Bawipa in ziangtik hmanah a dik tiih coh hlang ding a palh dahlo ih mawh a phurtu pawl hmai ah a khaisan t□heu.

Jesuh Khrih cu zoht□himtlak a t□habik nun nei tu asi. “Mi in an hmuhsuam tikah a hmuh suam velo; harsat a tuar tikah ralthat nak thawn a tuar. Sikhalsehla dingzet ih thu a t□hentu Pathian sawn a rinsan asi” (I Peter 2:23).

Cule hucu tuni hrangih thuthang asi. Kannih cu midang pawl in mawh in phurh tikah humaw ding kan si lo. Kan raldo nak cu Pathian lairel asi. Amah in indosak ding. Thlangam te ih um ding kan si.

July - 13 “Ka duhdawt mi tla, thlarau ka nei ati mi paoh va zum hlah uh. An neih mi thlarau cu Pathian hnen ihsin ara mi asi maw silo tiah hniksak hmaisai uh. Ziangahtile profet diklo pawl khuazakip an thleng zo” (I Jn 4:1)

Mangbangza rangzet ih karhzai mi fehsual nak caan ah kan um. A taktak le lampalh tu athar an um lo. Thukamthar san lai ih a um cia mi a diklo mi pom tu pawl ih pom zawng cu adang deuh ih thlun tu men pawl an si. Thu phunkhat sungih sin a danglam deuh mi an si. An zummi thu hram cu abangawk asi.

Thlarau pawl cu hniksak an t□ul tiah Johan in asi tikah asim duh mi cu zirhtu saya pawl cu Pathian t□ongkam thawn hniksak nak kan buah dingih cule usual le soal lo ti kan thei ding. Lampalh tu pawl in an mah le mah cawncop mi an sinak hmuh thei mi lamzin pa thum in aum. Hi hniksak nakpathum cu lampalh tu zokhal in an kaan thei dah lo.

fehsual tamsawn in Bible cu sambau mi aum tiah an zirh t□heu. A soal theilo mi Pathian t□ongkam tiah an cohlang thei lo ih milai hrangah netabik Pathian ih thuphuan asi ti an zum lo. An hruai tu pawl ih ngan mi ca le Bible cu thunei nak bangrep in an ret. Pathian hnen ih thuphuan thar asi ih thudik thar asi tiah an pom. Thudik sungih sin a piangmi an mah le mah te ih cathianghlim lehnak cu an suah. Bible le an buah keel mi daan cu rawi in an zum. Pathian t□ongkam cu a diklo buah nak ah an hmanang.

Fehsual tu tamsawn in kan Jesuh Khrih thu ah adiklo zawng in an zirh t□heu. Khrih Jesuh ih Pathian sinak thumkop Pathian ih pahnih a sinak an el. Jesuh cu Pa Pathian ih Fapa tiah an tiih an sim duh micu Pa Pathian thawn asi nak a niam deuh an ti. Voikhat khat ah Jesuh ih khrih asi nak khal an el ih an zirh awk mi cu Khrih cu milai Jesuh parah Pathian thil ti thei nak a ra mi asi an ti. Cule Jesuh Khrih ih soal neilo milai sinak an el.

A pathum nak ah fehsual mi pawl in ruundam nak thuah a diklo zawng in an zirh aw t□heu. Rurndam nak cu Jesuh Khrih cu zumnak in zangfahnak ruangah asi ti kha an el. A dang thuthangt□ha, ruundam nak cu tuan t□hat tuahnak le nuncan ziaza t□hatnak in asi tiah an zirh aw t□heu.

Hi fahsual nak karhzai ter tu pawl kan sangka ah an ra le ziangtin kan buah ding? Johan in insim mi vekin, “nan inn ah lutter hlah uh. Ziangahtile t□hatlonak a buah tu kha, daihnak na parah umseh atitu cu t□hatlonak a buah nak sungah atel ve asi” (2 Jn 10:11).

July - 14 “Kan buah t□heu mi thilthup le ningzakza thil pawl kha kan hlon t□heh zo, mibum in kan nunglo, Pathian ih thu khal kanmai ngaih zawng in kan mer lo. Thudik cu lailang le tuangtlan zet ih kan phuang ih cuti cun ziangbangtuk minung kan si ti kha mi in an thinlung in thleidang haiseh tiah kan nung” (2 Kor 4:2).

Ahlan ih cahmai ah fehsual pawl an mah le mah diklo an kanti langter awk nak phun thum in kan hmu. Kan ralring t□ul lawng si lo in khristian pawl khawm nak sungah um lo dingih kham tu tamtak a um lai.

Thut□himnak ah, an hruai tu upa pawl cu bulpak lampalh nak khal an nei ih an mah le mah cu Messiah ka si tivek in an phuang aw ih mangbangza milai vekin an um thei. Thlarau a uarzet tu hruaitu pawl cun an misenpi tlunah mai duh duh in mi a uk ih asim mi a thlun duhlo tu pawl parah siatral nak thleng ding tiah mian ti t□heu.

An mah cu asangbik thu dik neitu tiah an ti aw ih midang pawl ih lungkim pi lo asi le thu diklo an si tiah uaraw tak in an ti aw t□heu. Cun adang zumdan pawl thawn an komaw ih a netabik ah a mai zirh mi cu a t□habik ah an ret. An thuthup a thei hlanlo zokhal lungawinak an nei lo ding tiah an langter.

An mipi cu midang zirh tu saya dang pawl hnen ah tel sianglo in an mahte a paak in an umter t□heu, culawng silo adang zumtu pawl thawn an pawl aw terlo ih calai suah mi hman siar dingah an kham.

An mipi pawlih an nundan ah daan thawn thu an pek t□heu. Buah keel nak daan le nunphung thlun nak in Pathian lam tel lo milai cahnak le ti thei nak thawn thianghlim a thei tiah an aupi.

An minung pawl cu thinlung ruah nak lamah fimzet in sumpai lampek duh theinak lungput an neih thei nak dingah ralt□hazet in an cangvaih. An hruai tu pawl cu lei nomnak an cenih an mipipawl cu farah zetzetah an cang ter.

Cuih fehsual pawl cu tamsawn cu tuu firtu pawl an si. Thlarau hlo kaih hruai ding tum lo in khristian zumnak ah aumcia mi pawl hnen ah an pomzawng zirh dingah an tumtah.

Bible hnak in an duh nak kha hleifuan in an thupiter ih Pathian ih hmuh nak cu ziang an siar lo.

Thudik thu azirh tu cu ral ah ancan. Curuangah Paul in Galati kawhhran pawl hnenah, “Atu ahcun thudik kalo sim ruangah nan ral ah ka cang riangri maw si?” (Gal 4:16) tiah ati.

Khristian kawhhran sungah hi cangvaih nak le hi lungput neitu a um thei asi. Asinan kan nih cu pum pakhat kan si vek in lungtho tak in khawm tlang ding kan si.

July - 15 “Vafehuhla, t□ilva in thawinak pek ka t□uul lo, mizangfah nak thinlung asi ka duh, tiah Cathianghlim ih a timi hi a tican varuat hnik uh” (Mtt 9:13)

Pathian in ziangzat tiang biaknaklam daan le thlun ding daan kan neih mi hnak in midang kan tuamhlawm mi kha aduh sawn asi. Lainat thawinak cu aduh deuh. Tuah keel mi daan tlun ah nunziaza in tuah ding aduh deuh. Pathian in raithawinak aduh lo vek in asi thei ziangahatile ahmaisa ah raithawi ding daan cu in sim. Asinan raithawinak le raithawi dingzia lakah a kalh mi a um lo. Pathian in aminung pawl hnenah raithawi ur nak a tuah fial ko na in dingnak le zangfahnak tel lo cu aduh lo. “Dingnak le thudik tuah cu raithawinak hnak in Bawipa in aduh sawn” (Thufim 21:3).

Thukamhlun profet pawl in a minung pawl cu biaknak lam thupizet ih tuahdaan t□hate an nei nain a innhnen zawmtai tu pawl cu nasazet in an doih an kaw k t□heu. Isaiah in, Pathian in an pek mi thawinak cu a el, nu le pa neilo ngakt□ah pawl an bawm lo nak cu Pathian in an thawinak thisen hman a ning tiah asim (Isa 1:10-17). Pathian ih a duh mi rawlulh nak cu a hmaan lo ih mi an remlo nak le na hreem mi cu luatter ding le rilrawng mi pawl ti le rawl pek nak cu asi ati (Isa 58:6,7). An nunnak dik sung cu an pek mi thawinak khal uico lu le vok thii vek asi ding ati (Isa 66:3).

Amos in an tuahmi biaknak puai pawl khal bang ding ziangahatile thudik le zangfah lainat nak cu tiva bang in a lungter hlanlo cu Pathian in an tuah mi thawinak pawl kha a hua asi ati (Amos 5:21:24). Cule Mikah in thawinak famkim an pek hnakin adingmi tuah le ahmunmi duhdawt nak langter le thinlung neemin umding ah ralring nak a pek (Mikah 6:6-8).

Jesuh Khrih leitlun a lenlai ah, Farasi pawl in mizapi hmuh ahcun reizetzet thlacam an uar ih nuhmei hmuhsuam le a inn thiang long in an umnak parah Jesuh in a mawhphurh (Mtt23:14). Farasi pawlin kut□inan, rimhmi le aithing pawl le t□henhra t□henkhat hmaante in an pek, asinan dingnak zangfahnak le felnak an neilo (Mtt 23:23). Kan unau thawn remnak neilopi in Pathian hmaiah laksawng keng ding cu thulolak asi (Mtt 5:24). Cuih laksawng cu tuaht□hat hnu lawngah cohlang tlak asi ding. Kum khat sung mai nu ih dungzawng thlunlo ih Nu-ni ah laksawng pek ve cu san atlai lo. Asilole mai pa cu upat nak le duhdawt nak nei lo in Pa-ni ah kor pakhat pek cu a t□hathnem lo.

Pathian cu a lenglam biaknak tuah mipawl a zoh lo, kan thinlung sunglam le nitin kan nunzia cu a zoh sawn asi.

July - 16 “Maw Bawipa, i t□anpi hram aw. Mit□ha zohman an um nawnlo. Mifel timi hmuh an theih nawn lo” (Saam 12:1)

Mit□ha acem pang ding ti ih t□ihphan nak aw thang a si. David in asan lai hmanah riahsia in aum ahcun, tu ah nung laisehla ziangtluk in a riahsia ding.

Mit□ha pa kan ti tikah rinum tlak, rinsantlak, mi dik tu cu asi. Thukam nak a neih tikah a tuah rero asi. T□uanvo a nei le kimte le felte in a tuah. Zapi hrangah t□uanvo aneimi cu upat nak thinlung thawn felte in a t□uan.

Mit□halo pa cu thukam nak a tuah tikah tuahsuak loin a ummen ih hleiah asilo zawngin thu a tuah sal. Sunday School ah zirh ding ti lung a kim nan ara theilo tikah thutheih ter nak zianghman a tuah lo. Ziangtikhman ah na rin theilo ding. A t□ongkam cu zianghman a silo. Solomon in asim mi cu mangbang ding aum lo, “harnak caan ih rinsan tlak asilo mi rinsan cu, hahnin thawn rawl khai le keawl thawn feh bangtuk asi” (Thufim 25:19).

Pathian in mit□ha rinum zet mi a hawl. A duhnak hrangah rintlak minung ahawl (I Kor 4:2). Pathian in khristian zumnak thudik cu midang khal zirh thei ve dingah rinsantlak minung pawl kutsungah ap thei tu zirhtu saya pawl aduh (2 Tim 2:2). Jesuh Khrih ih rinsantlak zumtu mi pawl si ding aduh. Mah le mah el aw in mah ih cross phur tu zumtu pawl a duh. A thawkkhum mi, usual theilo, a palh theilo mi a t□ongkam duhdawt mi minung aduh. Kawhhran pakhat in a dang kawhhran ah thawn rero tu silo in mah ih kawhhran ah rintlak in a um tu khristian pawl a duh. Adang zumtu pawl hrangah le zumlo tu pawl hrangah rinsantlak asi mi mithiang pawl a duh.

Adang hmuahnak hmuahhmuah tlunah Jesuh Khrih cu kan hrang ih asunglawi mi zoht□him tlak asi. Amah cu rinsan tlak le theitu dik asi (Thuphuan 3:14). Rinsan tlak le zangfah nak neitu puithiam sang asi (Heb 2:17), kan sualnak inggaidam dingah le kan mawhnak hmuahhmuah a thiangfai ter dingah zumtlak le a dingmi asi (I Jn 1:9). A t□ongkam cu a dik ih a thukam cu a pelh dahlo ih a lamzin khal rintlak ngaingai asi.

Milai pawl in rinum nak cu ziangsiar lo in kan um men thei asinan Pathian in a thupizet ah a ret. Jesuh Khrih in a dungthluntu pawl hnenah rinum nak thu asim mi cu, “Harnak ka tuar sung hmuahhmuah ah i umpi tu cu nanmah nan si. Ka Pa in mi uk theinak thu i pek vekin kei khal in mi uk thei nak thu cu ka lo peve ding” (Lk 22:28,29) tiah asim. Netabik t□uanman pek nak caan ah rinum nak anei tu cu, hnenum t□ha, rintlakzet hnenum t□ha na si!..., ra aw la ka lungawinak sungah ratel ve aw tiah ati leh ding. (Mtt 25:21)

July - 17 “Thlawsuahnak a lo petu cu ka thlawsuah veding, asinan siat alo cam tu cu ka camsia ve ding” (Seem 12:3)

Pathian in Abraham cu ahril mi minung pawl ih lubik si dingah a ko tikah a rualpi miphun pawl cu thlawsuah ka pek dingih a ral miphun pawl cu siatcam nak ka pek ding tiah thu a kam. Kum zabi karlak sungah Judah miphun pawl cu ralawk nak le thleidan nak tampi an tuar asinan Pathian ih camsiat nak cu Jew le Arab pawl telcih mi miphun a dotu pawl tlunah ziangtik hman ah a luat dahlo.

Persia sanlai ah Haman in Judah minung pawl thatthlud dingah a tumtah. Siangpahrang pai a thin aw theilo thu suak dingah aforhfial. Thil ziangkim cu amah duhzawng vekin acang vivo vek a bang. Asinan dokham tu a karh vivo. Netabik ah harsat nak a tong vivo ih amai tuah mi t□huam parah Judah mi pa Mordekai hrangah khaih a tuar asi.

Leilung thuanthu sungah Adolph Hitler ih parah cuih thu umdan cu kan hmusal ding asi. Judah mipawl cu siatbal thluh dingah thil a tuah ih mizapi ben khawmnak hmunah a hruai ih gas khu a thunlut, meithal in a kap ih a phunphun t□ihnungza in a that. Zianghman in akham theilo ding a bang. Asinan ral asung, a t□umsuk vivo ih Berlin ih kahsam khur sungah a nupi thawn ningzak za in athi ta asi.

Judah miphun pawl cu doawk nak, thatawk nak sungah an tel dingih Zentel miphun pawl in an hua ding. Mi tampi cu t□ihnungzet in thih nak an tuar ding. Asinan cui miphun ruangih a burpi ih thahawk nak cu Jesuh Khrih leilung tlun ah a t□umsal nak thawng in a bangter ding. A minung pawl a hrem tu pawl cu a siatsuah thluh dingih Khrih ih Judah miphun a run tu cu kum thawngkhat uknak sungah an lut ding asi.

Zumtu pawl cun Judah mi dodal nak thinlung neitu zohman an um loding. A Bawipa, a Rundam tu, a t□habik le adikbik a rual cu Judah mi asi lo maw. Pathian in Judah mi pawl cu Cathianghlim pek ding le hum dingah a hmang. Pathian in hi miphun pawl cu reilote sung an mai Messiah an hnong ruangah a hnong ve nain Pa cunIsrael mi pawl cu a duhdawt thotho. Zokhal Israel mi a huatu poh cu anunsungah le a hnat□uan nakah Pathian ih thlawsuah hmu ding tiah ruahsan ding aum lo.

“Jerusalem daihnak hrangah thlacam uh! Nangmah alo duh tu pawl cu t□hangso haiseh” (Saam 122:6). Judah minung aduhdawt tu pawl cu t□hangso ansi ve ding.

July - 18 “Saul ih fanu Mikhal cu a thih tiangin fate anei lo” (2 Sam 6:23)

A hleice ih tuahrem nak hmun ah ret dingah thukamkuang cu Jerusalem ah a phur tikah David cu lungawi nak tumpi anei. A hrangah asunlawibik thil asi ih atuahsuak nak sungah a tumbik asi ti ruahnak anei ih a ti theitawp in Pathian hmaiah a lam. A nupi, Mikhal in ningzakza tiah a ruat ih miaa vekin a zoh. A t□halo mi thinlung a nei ruangah a thih tiang fate anei theilo asi.

lungput diklo neihnak in facingnak asuak ter. Asi, hithu asim tikah, a t□hading duh ih a t□hazawng in soisel nak kan sim asilo. Soisel mi cu a hmaan asile hlawk nak ah can in lungawi tein cohlang ding asi. Kan nunnak ah hlawk nak hmuh kan duh ruangah kan mawh nak hawl sak tu, soisel tu rualpi t□ha malte cu aum ko.

Asinan asia lam ih soisel nak cu thilsiaava asi. Mi pakhat ih nunnak sungah Pathian hnat□uan nak a siatter thei ih kum reipi t□hangso dingih a zuamnak kha caan malte sungah a cemral thei asi.

Devid ih thu ah thukamkuang cu Khrih hmuhsak mi asi ih thukamkuang Jerusalem ah an phur micu Khrih cu milai thinlung sungah a um thu a langter mi asi. Cutih asi tikah thlarauthianghlim thawn a khat mi zumtu cu bawm thei nak aum lo nan a duhzet mi thinlung le lungawi sopernak in alang ter. Cui langter micu zumlotu mithmuh ah mit kemza asi t□heuh ih voikhat khat ah adang khristian pawl ih nautat zet nak thil asi t□heuh. Asinan cuih soisel mi thinlung in facing nak a suahter asi.

Mai pumpak hrangah facing nak asuah lawng silo in kawhhran ah khal asi thotho. Thut□himnak ah, kawhhran sungah nu upa pawl in mino pawl cu an soisel. Mino pawl in an hnipuan si dan, an dam style san, an thalcam, an awn mawi tumdan pawl parah soisel nak an tuah. Thinsau te in thu zirh ding hnak in hruaitu pawl in an duhzawng in an hruai ih upa dinhmun ah ding dingan duh. A rei hlan ah kawhhran sungih mino pawl cu an cau thluh ih adang a t□ha sawn kawhhran ah an tlan ih kawhhran cu a car ih thih ding lam a pan.

Mikhal ih nunnak zoh in ralrin thiam uh si. Mi soisel hmang cu mai parih thlen kir salnak asi. Cuih a thleng ding micu thlarau lam facing nak a si.

July - 19 “Leilung tlun ih kan nunnak cu Khrih nunnak bangtuk asi ruangah cui ralt□hatnak cu kan nei rori ding asi” (I Jn 4:17) .

Ralt□hazet ih inhmuhsak nak thukamthar sungih um thudik pawl lakah pa khat asi. Bible sungah kan hmulo asi ahcun kaa ih sim ngam lo mi asi. Asinan sunlawih tlak mi thuhmaan asi ih asungah nuam aw ding le lungawi ding asi.

Hi leilungtlun ah ziang ti zawng in kan nunnak cu Khrih nunnak thawn a bang? Kan ruat mi pawl le kan lungput pawl le amah thawn kan bang aw lo. Jeush ih Pathian asinak, thil ziangkim ti thei, theih thei nak, hmun tinkim ah um thei nak pawl cu kan neive fawn lo.amah cu a famkim mi asi ih kan nih cu soal nak le palh nak thawn khat mi kan si. Amah ih in duhdawt vekin kan duhdawt thei lo, lole amah in in ngaidam vekin midang kan ngaidam thei lo.

Cuti asi le ziang ti vek in amah kan bang ding? Catlang in insim, “Leilungtlun ih kan nunnak cu Khrih nunnak bangtuk asi ruangah cui ralt□hatnak cu kan nei rori ding asi” ati. Pathian duhdawt nak cu kan nunnak sungah hna a t□uan zo ih Khrih ih thut□hen nak tohkham hmai ah kan ding tikah t□ihphang in kan um lo ding. Rinum nak kan nei micu Runtu Bawi kan hmu dingih thut□hen nak cu kan dungah asi ding. Cuih thut□hen ni ah amah kan bang ding. Calvary cross parah kan soal ruangih thuthen nak cu a lakzo ih soal ih thuneih nak cu kumkhua daih in voikhat in a siatral ter zo. Ziangatile kan soal ruangih siatral nak a tuar ih kan tuar ding a um nawn lo. Rinum tak ih hla kan sak thei, “Thihnak le thut□hen nak cu ka dungah, zangfah nak le sunlawi nak cu ka hmai ah, tilet aw thawng cu Jesuh tlun ah a thang, an huham cahnak cu na hmang”. Thut□hen nak cu amah hrangah aliamecia zomi asi. Cuvek in kannih hrangah khal a liamecia asi zo ih kan sim thei mi cu, mawhphurh nak aum nawnlo. Ka hrangah hell a um lo, harsat nak le t□ihnung meipik, kamit in ziang tik hman ah ka hmulo ding. Ka hrangah thut□hen nak a um nawn lo. Ka hrangah thihnak khal aum nawn lo. Ziangah tile i duhtawt tu Pathian ih a thla thawn i hum ding asi.

Thut^hhen nak ah amah thawn kan bang awding lawng asilo in Pathian hmaih cohlaan nak ah khal a mah bang kan si ding. Jesuh Khrih in a tuah vekin Pathian hmaiah kan ding, ziangah tile kannih cu Khrih sungah kan um. I naih teraw Pathian hnen ah nai sin in i naih teraw. Kei cun ka naih thei lo. Fapa sungah ka um ruangah amah vek in ka naih thei.

Cule natebik ah, kannih cu Khrih thawn kan bang, ziangah tile Pa Pathian in induhdawt ruangah, Pa in Fapa a duhdawt vekin. Khrih ih a thlacam mi sungah, “Keimah i duhdawt vekin annih khal na duhdawt” (Jn 17:;23). Curuangah i duh aw, Pathian hnenah i duh sinsin aw, keimah ka sinak cun duh ding ka si lo. Na Fapa na duhdawt nak sungah, cu vekin kei i duh nak cu asi, tiah kan sim tikah t^hong hleifuan asi lo ding.

Cutivekin leilungtlunih kan nunak cu Khrih nunnak bangtuk asi.

July - 20 “Rualpi hrekkhat cu caan tawite sung lawng an hmun, sikhalsehla unau hnakin a t^hasawn mi rualpi khal an um”.(Thufim 18:24)

Santhar Bible ca let pawl in hi catlang cu phun dangdang in an let nain KingJames Version ah thudik alangter micu rualpi cu hawl ding asi tiah asim. Rualpi pawl cu thinlungpek nak in a t^hanglian thei vekin daithlan nak ruangah khal a ral thei asi.

Decision Magazine ih ca hmai hruai nak ah asim micu, “Rualpi ti cu amah te acangthei mi asilo, hawl ding asi a rei hlanah anmah thawn hna kan t^huan tlang ding. Biak awk nak men in rualpi ton a thei lo, pek nak in kan tong thei. Annih cu caant^hha hrang lawng asi lo ih, caansia hrangah khal asi. Rualpi t^hha hnenah thil thummi kan nei lo. A bawm nan duh ruangih rualpi kom khal nan si lo” ati.

Rualpit^hha cu fingshaw i tlak asi. Mawh phurh na tong tikah na lam ah a lo t^hanpi ih thang t^hhattlak ding hrangah thu alo forh ih na t^hangso nak ding hrang na t^hul mi thu cu alo sim. Kum reipi tiang a lo tuamthlawm ih na lungawi caan le na rehsia caan ah khal alo telpi ve.

Hi mi cu a thupituk mi asi, alo tuamthlawm nak cu, innah leng in, phone in a langter thei asi. Asinan rualpi pawlawk nak ah lamzin pahnih in aum. A cakuat mi lehrul lo in kan um le t^hha tein kan pawlawk vivo ding ti kan ruatlo asi tinak cu asi. Ka dik lotuk. Lole buaipi rero aduh lo, lole cakuat ngan ding ka hua, tiah kan tiaw.

Kan pawlawk nak ah can tampi cu mai duhnak zawngin a si thei t^hheu. Kanmah hrang kan ruat, kan caan, kan thazang le pek mi man pawl cu kan ruat. A hman mi pawlawk nak cu midang hrangih ruah nak asi. Ziangtin thazang kan pek thei ding, lole ziangtin kan hnem, bawm, run thei ding, ziangtin thlarau rawl an hrangah kan cawm thei ding ti lungput nei nak asi.

T^hulsam tuk laifang ah thlarau pek mi t^hongkam thawn in hnem tu rualpit^hha cu ziangtluk in man anei. Khristian hna ka t^huan nakah thinhar nak kanei caan ka nunah aum. Ka thinnau nak a thei lo nan Isaiah 49:4 cu cakuat nak in i simtu rualpi nu pakhat aum, kei in ka t^huan rero nain a lak hli ah an cang. Ka athazang acem t^heh, ka t^huansuak mi zianghman a um lo ka ti. Asinan Bawipa cu a t^hhalomi t^hhattertu le adiklomi dik ko ih a tuah thei tu asi tiah ka ring, ka t^huanmi ruangah amah in laksawng i pe ding.

Charles Kingley in, Rualpi pakhat cu kan hngilh thei ding maw, mithmai pakhat cu kan hngilh thei ding maw, kan suncanah in hnem tu le thazang in petu cu kan hngilh thei pei maw, zuam awk nak ah ralt^hhatnak in pet u cu kan hngilh thei ding maw? Pathian duhtu thinlung thlarau hrangah, kan leibaak mi ziangtluk in atom! Kan hngilh theilo ding, tiah ca angan.

Kan lak ih mitam sawn in anaih aw zet mi rualpi mal te lawng kan nei t^hheu. Cuti asile kan rualpi pawlawk nak cu a fekzet le hardamzet in kan cahnak huham suah in fingshaw i ding kan si.

July - 21 “Nan donharnak hmuah-hmuah cu Amah hnenah t^hhum uh, ziangah tile amah cu nan zawn alo ruat tu asi” (I Peter 5:7)

Pathian ih in zawnruahnak thei thiam lo in nun reipi tiang nung mi zumtu um thei asi. Hi catlang hi zoh lo in kan siar ih midang hnen ah khal thazang kan pek ih kan sim asinan, mah ih nun rori ah thlun dahkel lo tu khal kan um. Pathian thuzirh nak lamah, Pathian cu zawn in ruat tu asi ih kan thuhla pawl thei tu asi. Kan t^hongmi donharnak tlun ah zawn inruat tu pawl kan thei. Asinan kan mah tein kan hlon ih kan tuah cule nak parah kan thleng ih zantlai pi tiang itthat theilo in khuaw ruat har in kan um.

Cuti vekih um ding asi lo. Kan tong t^hheu mi hnak in buai nak atamsawn tongtu rualpi pakhat ka nei. Amah lawngin a buainak cu a phur rero asi le thlarau lam bawh lung bawn sungah a um ding. Ziangmi a tuah? Pathian hmai ah a phur rit pawl a thum ih khuk bil in thla a cam, a khukbil nak ihsin a tho ih ih khun par ah zau phah in hla thawite cu asak ih a ihmu lam khal athei nawnlo.

Bill Bright in voikhat cu LeRoy Eims hnenah, “LeRoy, I Peter 5:7 sungih hngam nak tumpi ka tong. Ka phurhrih cu ka phur ding maw lole Jesuh in a phur ding ti cu ka nunah ka theih fiang zo. Kan phur theilo ding asi ih a mai hnenah ka t^hhum ding tin relcat nak ka neizo asi” tiah a sim.

Eims in cu tin ati ve, ca angan micu, “Ka khan sungah ka lut ih thlacam ka thawk. Bill ih sim mi vekin ka titheitawp in ka tuah. Thla rei nawn tiang ka puum suangah buainak ka nei. Cui thil cu a tlanzo ti ka thei. Pathian ih luatter nak cu a tong. Asilo, cuih buai nak cu a hlo ngaingai lo ih tuni taing a hlo hrih lo. Asinan ka phurh rih a um nawl lo. Ih hmu theilo in zan ka liam ter nawn lo. Ka phurhrit mi le ka donhar mi cu lungawinak thlarau le lungawi thusim nak thinlung tawn ka phur thei asi”.

Mi pakhat in, “Nitin amai hnenah ka donharmi t□hum ding cu Pathian duhmi asi ahcun kei mah ih ka rinngam nak hlon lo ding ah i dil ve ding asi. Asinan, aw! Ziangruangah mi aa vekin ka cang, ka rinngam nak cu a hlapi ah ka t□hum ih keimah lala zawnruat rero in ka um” tiah angan.

Cule kan hnen ah Runtu Bawi ih asim mi cu;

Nangmah ten na phurrit kha phur hlah aw,

Pakhat hman hi na hrangah a tamtuk.

T□uan ding cu keimah hrang asi, keimah lawng ka buah ding.

Na buah ding micu, “ka hnenah cawl aw”.

July - 22 “Bawipa i ngai hnik! Ka neih mi ih ahrek cu farah ka pe ding. Cule ka bum mi an um ahcun alet li in ka samsal sing” (Lk 19:8)

Zakia cu a thinlung Bawipa Jesuh hnenah a pek ve ten Pathian ih thuzirh mi a hmu ngah mi cu a liamcia can ih a buah mi cu a kuanliam sal a t□ul ti athei. Hi thutlang parah Zakia in mi abum dah maw bum dahlo ti suh nak um ding asi nan “ahcun” ti in a t□ong micu “ihsin thok in a tu tiang” ti aduhsan mi asi ding ti kan zum. Zianghahtile amah cu milian zet siahkhongtu upa asi. Adiklo zawng in paisa angah ti cu amah te a theiaw ih cuhrangah thil pakhat khat atuah ding tiah ruahnak anei.

Kuanliam sal nak timi cu Bible thu zirh mi, thlung ding t□ha asi. Midang thil kan thleng sile, alak sualnak hmun anei tu hnenah peksal dan asi. Rundam nak in mipakhat ih aliamcia caan ih asal buah sual nak pawl a luatter lo. Rundam si hlanah mi paisa afir asi ahcun Pathian zangfah nak in cui paisa peksal leh ding aduh ti ruahnak a neiding. Mipakhat lungthleng hlan ih upadi thawn aremcang mi leiba anei mi cu a lungthleng ih hrin thar nak in aluat ter thei cuanglo.

A liam zo mi kum thawng ah, Belfast khaupi ah W.P.Nicholson ih thusim nak in mipi za leng lo rundamnak an co tiah rundam nak ngah thartu pawl ih an rundam ngah hlan ih adik zawng in seseh diklo zawngin seseh an firmi thil pawl an kuansal nak thil thawn inn tumpi an sak dah asi.

Thlan ih thil man nei vui ho tivek cu a cozah pawl lawng ih zuar thei mi thil asi. Asinan upadi leng ihsin a suak mi thil mant□hat□ha cu fir mi asi ti cu sim a t□ul lo. Tahthim nak ah, zumtu pa khat inthil kuan sal tikah Bawi Jesuh hmin saal in buah ding asi. Thut□himnak ah, “kumreipi lai ih na hna ka t□uan laiah hi thil pawl cu ka fiir, asinan buah rundam nak ka co ngah zo ih ka nun cu Bawi Jesuh Khrih ih ruangah a thlengzo. Ka thinlung sungah hi thil pawl cu na hnenah ka pek kiir sal dingih na ngaidam nak dil sal dingah ruah nak i pek zo. Hi ti vek in cun kan Bawipa sunlawih nak a lang ding asi.

Thil umtu dan tampi sungah Khrihstian nundik hmuhter ding ah hin kan fir dah mi paisa cu peksak duhnak kan neih a t□ul. Thukamlun sungih mawhnak hrang thawinak buah nak in hi thil umdan cu in hmuh terciat mi asi. Ati sual mi man ih t□hen nga t□hen khat thawn kom in rusal kuan sal ding asi.

Tik cu can a liam vekin aliamzo mi, zianghman tithei nawnlo kuanliam sal thei nawn lo, asilole thil umdan athleng thluhzo tivek ruangah kuanliam thei nawnlo dinhmun khal a um thei asi. Pathian in hici a thei. Kan sual nak kan phuang kan si le Pathian in kan duhsakzet mi thinlung cu in co hlang asi. Asinan hi cu a cang thei nawnlo dinghmun hrang lawng asi.

July - 23 “Dungthluntu pawl ih thil an buah mi an hmuh ruangah mina tampi cu kluasung lamzin ah an zawn ih Peter a feh zawngah pahnih thum tal a thlaam in hliap she tiah ihkhun le pher parah an hlum vivo” (Dung 5:15)

Misenpi in Piter ih hnat□uan micu huham cahnak thawn asi tian thei. A fehnak hmun kipah mina tampi dam nak anngah. Piter ih a thlaam an par ih feh ding an duh ti mi cu mangbang ding aum lo! Mi thinlung nehnak huham nasazet in hmang thei asi.

Zokhal in thlaam kan nei cio. Kan mah thawn tonawk tu pawl ih nun cu cang lo theih lo in kan thlengter. Herman Melville in, “Kanmah le mah hrang lawng in kan nung thei lo. Kan nunnak cu mit ih hmuh theihlo t□ihnung thawng tampi thawn a peh aw mi asi ih cui sungah duhnungza hri fate te khal aum, kan cangvaih nak cu thil a suak ter tu asi ih acangter mi vekin kan hnenah a kirsal t□heu” tiah ca angan.

Nang cu thuthagt□ha cabu na ngan rero asi, nikhat ah siar nak pa khat in, na buah mi thawng in asim mi t□ongkam in, milai pawl in na ngan mi vekin an siar, adikle diklo ti umlo in an siar ih, an sim micu, “Na ngan mi thuthangt□ha cu ziangmi si?”

Mi pakhat hnen ah ziang thuthangt□ha (gospel) cabu so na duhbik tiah miin an sut tikah, “Ka nu ih ngan mi thuthangt□ha cauk cu ka duhbik asi” tiah a sawn. Cule John Wesley in vei khat ah, “England ram sung ih *theologian* pawl hnak in ka nu ih hnen ihsin khristian thu ka zir tam deuh sawn” tiah asim dah.

Lungfim te ih kan theih ding micu mi dang pawl in kan nun dan inzoh ringring ti hi a si. Hiti vek nundan cu khristian pawl ih nundan a si mang tiah an ti aw ding. Cupa cu na fapa, fanu, rualpi, innhnen, saya lole tlawngta khal asi thei. Nang cu amah hrangah mit□habik, uar um bik, nasi thei. Na ruah dan hnak in naih deuh in a lo zoh. Na hnat□uan dan, , na innsang ih umdan, na thlacam dan, hi hmuh-hmuah cu a hrangah cawng ding tlak ah a ruah thei asi.

A tlangpi thu in a thlaam cu zianghman silo ah kan ruat theu. Asinan thlarau lam ih kan thlaam cu thil pakhat khat acang ter thei asi. Curuangah kan mah lala hitin kan sutaw ding; netabik ih nundan hmuahhmuah zohsal nak caan

a thleng tikah ka hmu ve ding maw, a fate lawng asi ding maw, hmakhat te ah a cem ding maw, lungawi nak lole riahsiat nak asi ding maw? Cazin sungih a khum mi hmin, caan le hmun pawl a zoh tikah “mi nun thleng ter tu thlawsuah neitu pa lole a t□halo tuah tupa” tiah in ko pei maw?” (Strickland Gillilian).

Robert G.Lee in, “Na ruangpum cu niling lakih alang mi thlaam vek tah luan cu midang pawl hnenah na si nak, na t□ong nak, le na tuahnak parah mi nakham theilo ding. Nang mah nun in na ruahmi vek in, tican fianglo mi thawn a langter vek in midang in an hmuve ding. Mi thinlung kaih hruai ding na zuam mi t□ongkam te forhfiak nak cu tha neilo ah a cang ding” ti in caangan.

July - 24 “Mi pakhat in midang tampi lakah ni nikhat cu a thupibik ah aruat; cule midang pakhat cun ni hmuah-hmuah cu an bangrep t□heh tiah a ruat. Anmah ciar in an thinlung sungah fiangter ta haiseh” (Rom 14:5)

“Bangrep” timi t□ongkam cu hi catlang ah belh lo ding asi, alet tu pawl in an belh cop asi. “Midang pakhat in cun ni hmuah-hmuah cu a sangzet in a hmu” tiah siar ding asi, hici, ni hmuah-hmuah cu a thiang vekin a hmu tica asi.

Judah mipawl, thukham tangih a nung tu pawl hrang cun Sabbath nil ole nisarih nak cu ni thiang ni asi. Thukham in le daan in cui ni cu hnat□uan lo dingih khual khal tlawnglo ding ah a kham. Adang t□ul mi thawinak pek ding ah an fial.

Khristian, zangfahnak tangih anung tu pawl cu Sabbath ulhding tiah tu pek mi aum lo. An hrangah ni hmuahhmuah cu a thianghlim, nisarih nak ah cawl ni nikhat a um ti ih Pathian t□ongkam cu a zum ko nan Sabbath ni ulh lo ruangah mawhter a theih lo. (Kolose 2:16)

Zarhkhat sungih ni hmaisabik, Bawipa ni cu Thukamthar sungah a phunphun ruahnak a um. Cuih ni cu Jesuh thawhsal ni (Jn 20:1) asi. A thawhsal hnuah dungthluntu pawl a ton nak ni cu nipi (Sunday) ni asi. (Jn 20:19,26). Ni hmaisabik ni, Pentecost ni ah thlarauthianghlim cu a burh. Pentecost fangtel hmaisabik pek ni, Sabbath ni ihsin zarh sarh kim hnu ni hmaisabik nipi ni (sundah) cu asi. (Puithiam 23:15,16). Cuih ni cu Khrih thawhsal nak hmuhsak mi asi (I Kor 15:20,23). Dungthluntu pawl cu pawlkom nak zanriah cu zarh khat ih a hmaisabik ni ah an nei t□heh (Dung 20:7). Cule Paul in Korin khua ih zumtu pawl hnenah an ngahmi paisa cu nipi ni tin thawh khawm dingah thu a zirh (I kor 16:2). Asinan hi ni cu a hleice ih Sabbath ni vekin tuah tengteng dingih fialmi daan vek asilo na in a hleice ih t□hathnem ngai nak asi. Zianghatile nipi ni ih tuahding daan sungih sin luatcia kan si ih adang ni pawl hnak in kan Bawipa thant□hat biaknak ih hman thei nak kan ngah mi cu asi.

Kan nih hrangah ni hmuahhmuah a sunglawi, athiang coi ti kan ti thei na in midang tlukril nak ding asile nipi ni ah a dang hnat□uan lo in kan um ding a silo. “Curuangah pakhat le pakhat kan sawisel awk nak cu bang thlang uh si. Cu hnak in na u nau sual nakih a tluk rilh lo nak ding kham a ruat cia sawn pei” (Rom 14:13).

Daan tangih a um tu Judah mi pawl in an hnat□uan acem nak zarh ih ni netabik cu an colhni asi. Zangfahnak tangih a ummi khristian pawl cu colh ni ih sin hna t□uan an hlok, zianghatile Khrih in rundam nak hna t□uan cu a t□heh zo.

C.I. Scofield in a t□ha, a dik mi Bawipa ni hmanna cu Jesuh Khrih ih asim mi le a tuah mi vek in hman ding asi tiah asim. Jesuh in cuih ni ah, a riahsia rero tu Mari cu a hnem, a dungthlun tu pahnih thawng peng sarh a hlat mi Emmau khua ah a feh, Bible siar dan thu azirh. Adang dungthluntu pawl hnenah thuthangt□ha asim, tlukril tupa Piter thawn thurel khawmnak a tuah ih, thlatau thianghlim a purh.

July - 25 “Jacob in Lead cu a duh deuh lo ti kha Bawipa Pathian in a hmu tikah fate a neih ter, asinan Rachel cu fa neilo in aum” (Seem 29:31)

Milai nun ah rulh nak dan aum. Hi daan in mipakhat cu thil hmuahhmuah nei thei lo in a kham. Mi pa khat cu mawinak lam ah asambau asinan thluak a fim zet thei. Mi pakhat in leknak lamah santlai mi a nei lo, asinan adang hnat□uan nak ah a thiam zet thei.

Jacob in Rachel cu Lead hnak in aduh deuh ticu Pathian in a hmu tikah Lead cu thil tampi ti thei tu ah a tuah. Kum reipi hnu ah cui rulh nak daan vekin thil cang mi aum sal ih, Hannah cu Peninah hnak in a duh deuh, asinan Peninah in fa tampi anei ih Hannah cun anei lo (I Sam 1-16).

Fanny Crosby cu khua a hmu theilo nan hlasak thiam nak laksawng anei. A hla cu kawhhran khawm nak ah kan sak rero t□heh mi hla ah a tel. Alexander Crudens in a taksa ah nat a tuar rero nan a hmin thawn a suah mi concordance ngan thei nak thazang a nei.

Tangdorzet mi khristian pa pakhat cun mi hmai ah thu asim thei lo, mizapi hmai ah t□uan thei nak laksawng a nei lo. Asinan cet lam ah a thiamzet mi asi ih thusimtu tazahaw zaya pa ih mawtaw cu t□haten a rem thiam, tazahaw saya pa in a mawtaw pakhat khat a cang le ziangti ding a thei lo ih ti thei mi cu a puan a lak ih alu a khuh ih thlacam ding lawng asi.

Mipakhat in hi rulh daan cu a famkim lo ati asi le lungkim pi ve ding asi ko. Thu dik lo le ziang tivek khal ah a bang aw lo mi khal aum. Asinan thih hlan lo cu asi lo, acancaan te lawng asi! A netabik cu a thleng hrih lo. Abraham ih asim mi vek in, thut□himnak ah, “ka fapa, yun ruat hnik! Na nun sungah kham thilt□ha hmuahhmuah na ngah t□hehzo ih lazarus cu thilt□halo lawnglawng aco. Asinan atuah cun anih cu hitawkah hin nunnuam in aum ih nang cu harnak na tuar asi. (Lk 16:28)

Cui caan ah kan nunnak ah hmuh thiam nak nei ding a t□ha sawn asi. Kan mai sambau nak pawl tlun ah ruat rero hnak in mi hmin thang, mithiam pawl ih an neih lo mi thil ti theinak huham cu Pathian in in pek asi ti thei sawn ding kan si. Cu ti ih kan ruat thei asile kan phurhrit le thin nuam lo nak pawl in sawng ding a si.

July - 26 “Pa le fapa, nu le fanu, ni le fapa nupi pawl ral awter dingah ka ra asi. Mi pakhat ih ral t□ihnungbik cu a mai innsang an si ding” (Mtt 10:35-36)

Kan Bwaipa in hitawk ah a ratsan ih a atumtah mi asim nak asilo, asinan a rat ruang ih thil a cang thei mi pawl asim sawn asi. Asim micu milai pawl in adung an thlun tikah an sungkhat le rualpi pawl ih dodal nak tongding asi. Curuangah remnak thlengtertu ah ara lo ih ralnaam keng in ara sawn asi. (v.34).

Hi thuphuan cu aliamcia mi caan, thuanthu ah a kim. Milai pawl in rundam tu duh in le a hrangan nun an pek tikah dokhamtu le raal tu an tong ringring. Fa ihsin an hlawn, innsang ihsin an daw, an hnong, an hnat□uan mi siatsuah nak an tong, a dang phunphun hremnak an tong ih thah tiang in an tuar.

Ral a thlen tikah khuaruat thei lo ko in a cang thei. Pakhat pa in sitama fapa pakhat anei. A fapa cu Jesuh Khrih a tong ih a nun a thleng, rit thei mi hmuahhmuah a hlon ih Pathian hnat□uan nak ah cangvai in aum. A pa cu a lungawi nasa ding tiah na ruat men ding. Asinan cu tih asilo, apa cu athin a heng zet. A hlan ih nun kha a duh sawn.

Mi dang cu zu in nak, ziaza t□halo, nunsual, adang a phunphun sual nak ihsin rundam an co. An ruah mi cu an sungkhat nu le pa unau pawl an lungawizet lawng silo in an mah rori khristian an cang duh ding ah an ruat. Asinan an ruat mi vek in a cang lo. Jesuh Khrih cu innsang t□henter ding ah ara.

Khrih ruangih mah nu le pa biaknak hnong ding cu a har ngaingai. Thut□himnak ah, a innsang cu a hminmen in Judah mi an si, asinan innsang ih minung pakhat hman khristian ah cang ding cu an duh lo. T□hatlo nak a tuah tupa cu biaknak suahsan tu, zuar tu, Judah mi rel tu Hittler, veki an ko. Khristian pawlcu cuti veki an hmu.

Muslim ram tampi ah khristian a lut tu mi cu thah ding tiang in upadi an nei. Cuih upadi cu ram ukto acozah ih suah misi lo in an mai innsang in a suah mi asi.

Asinan zumfekzet ih aum tu zumtu thar pawl ih an zumfek nak ruangah a nu le pa ih huat nak a phunphun cu Khrih duhdawt nak thawn an tuar. A hrem tu pawl khal biaknak an ruat fel leh tikah Jesuh Khrih a pom leh tu khal an um ko. Curuangah dodal nak in zumnak a karh sinsin ih hremnak in t□ha le cakzet ih t□hangliam nak a suahter asi.

July - 27 “An hrangah nangcu an thabang colhdammak tuahtu, ngaih hlasak tu le t□ingt□ang tumtu menah nacang. Na t□ongmi le an thei t□heh nan pakhat hman an thlun hrimhrim lo” (Ezekiel 33:32).

Pathian t□ongkam alinglet in theih ter t□heu mi pakhat cu milai pawl in athusim nak thlun ding tumlo in athusim tu pa lawng uar an hmannak hi asi.

Misenpi in thusimtu pa sawn an uar. A capo mi le taht□himnak ih a hman mi lawng an cing. Nupi nu pakhat in asim veki, “Thu sim tupa in Mesopotamia t□ongkam asim tik tintenah ka t□ap ringring t□heu”. Asinan thlun ding ah cun mi zeng an si thluh. Nunpi ding duh nak thilung an nei lo. Ngaihnuam zet t□ongkam in a hip thluh asi.

Ruahnak pek nak hnat□uan (conseling) ah khal cuvek thotho asi. Ruahnak pek laifang ah cun tha thozet tu an um. Ruahnak a petupa thawn pawlawk cu nuam anti, asinan aleng an thleng tikah thlun ding an tum nawn lo.

Thu ruah nak duh ah an ra. Asinan thuruah nak pek tikah ruahnak pek tiah a duh lo, an lungduh lo. An rauh nak sungah an mah ten ruah cia mi an nei ih tuah duh mi an nei cia. Thu ron tu pa, ruahnak pek tupa in an duhmi veki thu a ron asi le an lung a kim tuk, asinan an duhzawng silo thuruahnaka pek mi cu an lung duh lo ih amah duhdan te in a feh thotho.

Herod siangpahrang pa khal cu vek asi. Tihnim tu Johan ih thu cu a ngai duh tuk t□heu (Mk 6:20), asinan Tihnim tu Johan ih thu a ron micu a nundan thleng nak ah a hmang duh lo.

Erwin Lutzer in, “Buainak phunzakip an tong ih bonnak an duh tih ruahnak pek duh ah a rami tamsawn cu an ruahnak thleng ding an duh lo tucu a tong mi asi”. Asi, an harsat nak cu tong mi tlunah ruahnak pek tiah a thupi lo deuh cu thlun ding an timtuah. Asinan a tamsawn ah an sualnak sung ihsin suak ding cu an duh lo. An nunnak sungah Pathian ih kilveng nak hmu ding lawng an duh, athu thlun ding cu an tum lo tiah ca angan.

Ruahnak petu hrekkhat in thu ngai nak le t□uansuah nak karlahih thu um tudan cu an thei thiam. Thu ronnak angah duh tu pawl hnen ah a ssignment tivek an pek t□heu ih a dang thu ruah khawmnak an nei hlan ah tuah ding pakhat khat an tuah fial t□heu. Cu tih in thu ngaisuah in ruat duh lo pawl hrangah an can an heu ter men a si.

Pathian t□ongkam kan thei nan cangvai duhlo nun neih nak cu t□hate ih ruah ding a si. Pathian ih t□ongkam cu thei vevo dingah le asim mi vek in tuah suak dingah duhzet nak nei dingah thla kan cam ding asi.

July - 28 “Mit□halo in an ziaza tansan in an ruahdaan thleng haiseh. Bawipa kan Pathian hnenah kir hai sehla, a ngaidam lohli ding. Amah cu mi zangfah tu asi.” (Isa55:7)

Thilung buai zet tu misual pa in Pathian in amah cu cohlan lo ding a t□ih. Misual pa in a sual cu Pathian in a hngilh thei lo ding a phang. Asinan hi kan catlang in Pathian hnenah a kirsal tu cu amah ih ngaidam nak le a zangfah nak a ngah ding ti in theihter sal asi.

Hi thu umdan cu kum reinawn ih asi dah rori mi thuanthu thawn hmuhsak nak a um. Cuih thuanthu cu a thleng vivo nan hi thu cu a nung ringring. Riahsiazet mi tlangvalpa cu a inn ihsin a tlan ih New York ah a rung ih sualnak le ningzah phun kim a buah, netabik ah thawng inn a thleng. Thawng kum li a um hnuah thawng in a suak ih a innah a tlung duh ngaingai. Asinan a pa in cohlang lo ding a t□ih ih a ruat ngam lo.

Netabik ah thup te in a pai hnenah ca a ngan. Asim mi cu tu zarh ni nga ni ah tlangleng ka to ding. Innsang ih sinco hlang asile inn hmai ih thiil thingkung parah puan te thlai uh ati. Tlangleng par ihsin azoh dingih an innhmai ah puan thlaih mi ka hmu lo le ka t□um lo dingih ka lan ta ding ati.

Thinbangzet in atu ah tlangleng parah ato. A tonak kiang te ah khristian pa cu ato ve. A thinbangtuk ruangah a kiangih to tupa khristian pai hnenah a thu hla cu asim. Inn thleng ding peng 50 aduh. Fapa tlanhlo pa ih a inn a tlan nak cu t□ihphan nak le beiseinak karlak ah aum. Peng 40 a thleng tikah a nu le pa hnen ih t□hatlonak a buah mi le an lung a siat ter mi pawl a ruat. Peng 30 a thleng ih a liamcia caan cu a ruat. Peng 20, peng 10, peng 5 a thleng.

Netabik ah a inn cu a thlaam te a lang. A to phah in a zoh. A hmu micu an innhmai ih t□hiil thingkung parah puan rang te khaih mi cu ahmu ih alungawi tuk, atho ih a suitcase cu a lakih tlangleng cawlnak ah a t□um ih innah lungawi zet in a tlung.

Asi, cui thinkung cu cross vekasi. Sual ngaidam nak thukam siarcawk lo thawn a kirsal mi misual pawl an inn ah tlungsal ding in in ko. Pa ih innah lungawinak thawn an hmuak. A hlo mi atlungsal tikah tek umlo ngaidam nak thawn a cohlang asi.

July - 29 “Mi t□halo pawl va bawm le Bawipa Pathian a huatu pawl ih t□an hi a t□ha tiah na ruat maw? Hiti ih na buah ruangah nangmai parah Bawipa thinhengnak na thlengter asi” (2 Sansiarnak 19:2)

Judah siangpahrang Jehoshafat cu Israel siangpahrang Ahab thawn an pawl aw ih Syria mi pawl an do khawm. Cui mit□halo Ahab siangpahrang pa thawn a pawl awk mi in a nunsungah a thianglo thil buah tu ah a canter. Syria ralkap pawl in Jehoshafat cu Ahab ah an ruatih an nam ciamco. Jehoshafat cu thihnak ihsin a luat nan profet Jehu ih simnak sung ih sin cu a luat thei lo. Pathian a huatu minung pawl thawn a minung pawl cu an pawl aw ih hna an t□uan tlang tikah Pathian a thinheng asi.

Tu caan ah hivek thil cu khuitawk hmunah acang thei ding? Evangelical khristian pawl cu crusade tumpi tuahnak ah, liberal pawl thawn an khawm aw tikah acang thei mi asi. Liberal pawl in khristian zumnak thudik cu an pom lo. Cathianghlim cu rinumlo le thuneihsak aneilo tiah an hmu. Khristian kan si an tive ko na in ataktak ahcun Khrih ih corss ral tu an si. An Pathian cu an pumpi asi. An sunlawinak cu ningzak nak asi. Leilung thil le ri pawl ah a lut thei lo, harsat nak a pek tu lawng asi.

Kawhhran lam cangvaih nak ah Bible zumtu khristian pawl in Pathian duhlo tu pawl ih hruainak cu an hmu vivo ding asi. A thu an el asile mi aa tiah an ti ding ih an mawhsiat dingih an zalennak pawl cu an t□hum ding asi. Asinan Khrih hrangih rinumnak cun thleidannak thiam nak thawn fehpi ding ah in fial asi.

Pathian duhlotu pawl thawn hnat□uan ding a el tu unau zumtu pawl nautat, hmuhsuamnak an tong tikah hnong cih tu khristian hrekhat an um. Khristian hruaitu upa pawl in thudik siat suah phah in *modernist* pawl thawn an pawl awk ih in duhdawt seh tiah liberal pawl thawn an kom aw ih, cule an ca ngan mi pawl khal a t□ha tiah an porh. Asinan thudik a duhtu a unau pawl cu zawmtai in ziangah a siar lo ih Pathian duh lo zawng ih um nak le thianghlim nak cawk rawi in a um.

Pathian ahua tu, aral pawl ih mithmai ngah ding a hawl asi lo le bomnak ngah ding a hawl nak cu an mah thawn thuthup te ih phiar asi. Khrih hrangah rinsan tlak si ding in ral pawl cu fekte in do ringring tu a si ding asi.

July - 30 “Nan sim mi cu zohman an lung an kim thei lo ding. Zozokhal bangrep ten co ciar ding asi. Thilri kan taan mi hnenih a tang mi khal in raldo nak ih a feh mi cozat thothe in a co ve pei” (1 Sam 30:24)

David in Amalek mi pawl kutsung ihsin Ziklag khuapi cu a longsal tikah a rualpi hrekhat pawl in an ngahmi thil le ri pawl cu Besor tiva ih a taangta mi milai zahnih pawl cu an zem duhlo. David in raldo dingih feh tu a umzat in a bangrep in cofingfing dingah thu a t□hen.

Doawk nak ah a tel tu ralkap hmuahhmuah in an raldonak ah adangdang ciar t□uanvo an nei. Leilung pumpi ral vei II nak a suak lai ah US ralkap pawl ih 30% lawng hi meithal kaitu an si. A dangpawl cu engineer lamah siseh, hlian hma pu ralkap tuamhlawm nak lam ah siseh, chemical lamah siseh, thil phurnak lamah siseh aphunphun in ral hna an t□uan cio.

Pathian hnat□uan nak khal ah cuvek thothe asi. Khristian zate cu khrih ralkap kan si thluh ko na in kan zate in ralhmai nor tu kan si thluh lo. Kanzate in thusim tu, evangelist, zirhtu saya, pastor, kan si thluh lo. Kan zate in leilungtlun ral hmaintortu missionary kan si thluh lo.

Pathian in a ralkap pakhat ciar cu t□uanvo pakhat ciar inpek. Ral hmaintornak ihsin ralneh ih an kir hlan tiang thlacamtu Pathian ralkap pawl khal an um. Ral hmaintornak ah a t□ulsam mi sumpai pek thei ding in rinum takih sumpai hawl tu Pathian minung pawl khal an um. Mit hmuh hmaiton ih raal pawl thawn kap aw rero tu hrangah ei in ding tawl rel rero tu pawl khal an um. Ram ro ram car ah thuthangtha a thleng theinak ding ih calai rial rero tu pawl khal an um. Khristian calai suah tu khal an um. Siangpahrang hnat□uan nak hrangah fanu fapa t□hat□ha suak thei dingih mah ih innsang ihsin rawngbawl rero tu nupi nu khal cu vunruat hnik. Raal do nak ah ral neh thei nak dingih hriamnam phunphun a buah tu pawl khal an um.

Tuan man peksal nak caan a thlen tikah raal hmainor ih neh tu pawl le dinglam ihsin bawm nak a petu pawl cu bawngrep in man an co tlang ding. Dunglam ih daite ih rian rero tu khal ralneh nak puaipi ah bangrep ih khaisan an si ve ding.

Pathian in, azaten a thei thluh. Pakhat ciar ih bawm nak kan pek mi a thupi dan zia a thei thluh. Cutawk ah mangbangza asi leh ding. A thupilo, san a thlai lo tiah kan ruah mi pa cu a sunglawi bik, a tahnem tu bik ah kan hmu leh ding. An mah tel lo cun huham cah nak nei lo kan bang ding.

July - 31 “Zokhal sisehla a inn siseh, a lo siseh, a u nau siseh, afarnu siseh, anu le pa siseh, afate pawl siseh, keimah le thuthangtha ruangah a tlansan tu cu, tusan hrimhrim ah hin tam sinsin a ngah ding. Inn siseh, lo siseh, unau siseh, farnu siseh, nu siseh, fate siseh, a let zakhat in a ngah ding. Cui thlun hremnak khal a ngah ve ding. Cule a ra ding mi sanah kumkhua nunnak a ngah ding asi” (Mk 10:29-30)

Amiat ngah dingih phummi hmuahhmuah lakah a tahnem cu Jesuh Khrih hrangih mainunnak phum mi cu asi. A miat ngah dingih phum nak ah a thupibik cu humhim nak um nak hmun le ngah sal tamnak hmun cu asi. Pathian hrang ih nun phum nak lo adang tahtahim tlak nunphum ding aum lo ti in thei nak thawn thu tahnem aw. Ziangatile amah hnen ah humhim nak aum ih a hnen ih kan phum mi cu tahnem ten fingshaw thei a si (2 Tim 1:12). Amiat ngah nak ah kan ruat thei mi hnak in a tam sawn ding asi.

Tuni ih kan siar mi catlang sungah Bawi Jesuh in a let zakhat tiang in in pek sal ding tiah thu in kam. Cui zate kom ah 10,000% amiat asi dingih hi leitlun sumpai miat nak ah a um kel lo mi asi. Asinan cu lawng asi hrih lo.

Jesuh Khrih rian ding ah a inn adungtun tu pawl hnen ah inn tampi a pek ding tiah thu a kam, Jesuh ruangah Pathian ih duhdawt nak a ngah leh ding.

Thuthagtha hrangah a nupi le a innsang lole leitlun nomcen nak a taan tu pawl hnen ah maithisa unau hnak in a naih sawn innsang tampi an ngah ding tiah thu a kam.

Loram a taan tu in loram a ngah leh ding tiah thu a kam. Duhnungza lo ram co thei nak le ramdang tampi tiangin thleng thei nak Jesuh ih hmin ruangah leilung pumpuluk hman thleng thei nak an ngah leh ding.

Cu lawng silo in hremnak khal ngah ding ah thu a kam. Ahmaisa ahcun ahazet vek abang ding nan lungawinak hlasak in an um ding. Asinan Jesuh in mai nun phum nak tlun ah a tahnem lam ih harsatnak thawn a fehpi. Khrih hrangih mawhsiat tuarcu Izip ram ih len nak hnak in a sunglawi sawn (Heb 11:26).

Bawipa in “ara ding mi san ah kumkhua nunnak a ngah ding” tiah a kam hrih. Hi cu kumkhua nunnak sungah a famkim mi nun cu a sim duh mi asi. Kumkhununnak ti cu zumnak thawngih ngah mi asiko nan cui sungah lungawi nak a phun dangdang ciar in a um ding. Jesuh Khrih thlun dingih aneih mi hmuahhmuah a taan tu in van suikhuapi ah lungawi nak tumbik a ngah ding.

Pathian hrangih nun phum nak ihsin hlawknak kan sim tikah mitampi in an telduh lo. Amiat hmu thei sehla an nun an phum thei ve ding nan a mait ngah ding ih phum mi hmuahhmuah lakah a tahnem nun phum nak cu an theithe lo.

August - 1 “A caan asi laite ih tahnem mi tahnemkam cu, ngunbawm sungih sui thingrah bangtuk asi” (Thufim 28:11)

Ngun bawm sungah sui a remte ih re ih kom tikah duhning ngaingai asi. A pahnih in zoh a rem tuk. Cu vekin a caan hman te ih tahnem mi tahnemkam cu a rem tuk asi. “A caan thawn a rem mi tahnemkam tahnem ngah cu ziangtluk in so a tahnem” (Thufim 15:23).

Missionary teh dah nupi nu pakhat cu cancer nat in siizungah a um ih thu cu athei nan a tahnem thei nawn lo. Pathian a duhdawt zet tu kawhhran upa pakhat cu zanlam mikhluk luh thei nak caan a pit hlan te ah cui nu hnenah a feh ih a ih nak kiang te ah to phah in Solomon Hla 8:5 cu “Hu sihmen maw thlaler ramtahnemhing lak in a ra. Lung a duh vaal pa thawn zatial tlai aw pah leen. Na suahsemnak lung rawn khua te, Epal thinghnuai ah lo tahnemhang ning” asiar ih a kut te cu a kai. Cui nu cun a mit a ong ih a hmaipan te in a um. Hi mi cu leitlun harsat nak a tuarmi ih netabik asi. Zing khua avanghlanah hi leiram, ramtahnemhing sung ihsin a vaalpa kut a tlai ding in a fehnan. Hi mi cu acaan thawn arem mi tahnemkam cu asi.

Mi pakhat cu a duhdawt zet mi afa hniang a hlo ruang ah vansang in an um. Len rualpi tampi in an hnem nak tahnem aphunphun in an sim. Asinan an thinnat mi a reh thei lo. Cuhnu ah Dr. H.A.Ironside hnen in ca kuat a ngah ih cui ckuat sungah Saam 30:5, “Zan ah tahnemnak um hman sehla, zinglam ah lungawi nak athleng asi” tiah angan. Hi tahnemkam cu Pathian hnen in a caan thawn a rem mi tahnemkam asi ih riahsiat nak sung ihsin luat nak a pe thei tahnemkam asi.

Khristian mino phuaih khat cu lam hlap ah khual an tlawng. Pakhat pa in a tlawngkai nak ihsin a sarcawp mi cathianghlim rin aum lo zia thu asim. Rei nawn a sim huh ah daiten a um tu mi pakhat pa in Thufim 19:27 cu a luat in zapithe dingah a siar, “Ka fapa, zirnak na bansan ahcun na theihcia mi khal na hngilh sal ding”. Hi mi khal ngun bawm sung ih sui thingrah bangtuk asi!

Cule mi theihtam zet mi thuanthu pakhat ah Ingersall ti mipa cu misenpi hmaiah a dingih Pathian cu a sawisel ih Pathian a um asile – minit panga hlanah thi dingin i tuah seh ati. Minit panga a lan hnuah cupa cu ziang hman acang lo a nunglai ko ih Pathian um lo vek a bang. Cule misenpi lak in mitheih tam lo tu khristian pa atho ih thu a sut, “Mr. Ingersoll, minit panga sungah Pathian zangfah nak cu na cem ter thei dingah na ruat maw?” tiah asuh. Hi tahnemkam cu hmual aneih mi tahnemkam asi.

A t□ha mi t□ongkam, a caan than arem mi t□ongkam cu Pathian hnen ih laksawng taktak asi. Cui laksawng ngah ding hiarnak neih ding asi ih Pathian thlarau in mi hnem nak t□ongkam t□ha thazang pek nak t□ongkam mawi inpe ding a si.

August - 2 “...cuti ih mero in a run huap ruangah dungthluntu pawl cu an t□ih ngaingai” (Lk9:34)

Piter, Johan le Jeim an pathum cu Jesuh thawn tlang parah an um. An nun sungah an ton kel lo mi sunlawinak cu an hmu ih Piter in buuk pathum sak ding aduh- Jesuh, Moses le Elijah hrang pakhat ciar in ati. Bawipa Jesuh cu Thukamhlun ih mithiang mi pahniah thawn bangrep dinhmun ah an reh. Pathian in mero thlaam thawn a ra ih a huham a hmuh ter hai. Luka in asim micu, “mero in a run huap ruangah an t□ih ngaingai” ati.

Annih t□ih ding asilo. Hi mero cu sunlawi nak mero asi, thut□hen nak mero asilo. Hi cu cantawi te sung lawng asi. Nun sung hmuah aum rero ding mi thil asi lo. Pathian cu mitih hmu thei lo asinan mero sungah aum t□heu.

Veitampi ah kan nunnak sungah mero a zaam t□heu ih, dungthluntu pawl vek in, kan t□ih theu. Thut□himnak ah, Pathian in tuah dahlo hnat□uan thar t□uan dingah in ko tikah kan thei lo mi parah kan t□ih t□heu. Asia zawng t□ih ding ah kan ruat ih a remcang lo ding, mi in lung in kim pi lo ding kan phang. Angaingai cun thlawhsuah kan t□ih asi men. Mero a hlo hnuah Pathian ih duhnak cu a t□ha, a famkim ti kan hmu ding.

Natnak mero sung lut ding kan t□ih. Kan ruahnak ah t□ihphan nak aw kan thei. Doctor pa ih sim mi t□ongkam cu a thimzet mi khan sungih aw vekin kan ruat. Asinan natnak a um nawnlo ih ka dam sal tik ah Saamhla phuah tu pa ih a sim mi vek in, “Daan i tat nak cu ka hrang ah a t□ha; ziangah tile nathupek mi i zir ter asi” (119:71), cuvek in kan thei aw sal. Pathian cu mero sungah aum nan kan theithiam lo.

Riahsiat nak mero sungah kan lut tikah kan tih. Ziangah tile t□hatnak aum tiah kan ti ih hitivek harsat nak cu adang thei cu ziangah tiah kan ti. Kan nunnak cu zianghman santlai mi anei lo vekin kan um. Asinan cui mero sungah thu in zirh mi a um. Pathian in ziangtin so in hrem ti kan thei ngah hnuah midang pawl khal kan hnem thei ve. Kan theih dah lo mi Pathian Fapa ih harsat nak cu kan theithei asi.

Nunnak mero sungah kan lut vek in t□ihphan ding a um lo. Cui mero pawl cu thu in zirh tu an si. A rei lo te hrang asi. Siatral nak hrangah asi lo. Pathian mithmai in phentu an si thei nan a duhdawt nak le a huham cu a phen thei lo. Curuangah William Cowper ih t□ongkam cu kan thinlung sungah ret dingasi;

T□ihnung anei thei tu mithiang pawl, ral t□hatnak a thar in lak sal uh;

Mero pawl cu nan t□ih ngaingai.

Lainatnak tumpi thawn, a hlo cing ding.

Na lu tlun ah thlawhsuah tampi thawn.

August - 3 “A lungawinak cu rang cakzetzet parah a um lo. A thinnom nak cu, ralkap ral t□ha zetzet par khal ah a um lo” (Saam 147:10)

A sungah thinlung tak ih thei duh nak ziang a um! Pathian in milai cahnak parah a thinnom nak a um lo!

Leilung tlun ih lek nak lam zuamawk nak thawn kan ruat hnik ding. Tlan zuamawk nak ah an tuah mi sungah an tlan, hel rero in an tlan ih a hmaisa bik a thleng thei tu in nehnak a ngah. Basket ball lek tupa in basket ball thun nak bawm sungah a bawhlung thun ding ah a zuam. Bawhlung sit tupa in taksa cak dingih tlan thei ding in a zuam.

Mizapi hmai ah an tlan, an thasuah in an lek, mizapi in an lam, an kio. An thinlung in leknak sungah an tel ve. An taksa cahnak parah thinnom nak an hawl thei ih, cucu an lek thei nak thiam nak in asi.

Kan catlang sungah lek zuam awk nak duh nak nei lo ding tiah in kham mi asi lo. Bible sungah taksa harhdam nak ah lek nak tuah t□ul danzia asim mi tampi in a um. Asinan milai cahnak parah Pathian duhnak aum lo ticu in theih ter sal mi asi ih t□haten kaih thiam ding asi.

Zumtu mino pawl in leknak lamah hminthang zet si duhnak in an nunnak a neh ding aawl te asi. A theih tawp suah ih a t□uan mi cu thiambik si ding ah asi. A caan cu t□haten a kaih hruai, acaan hmanten a ei, a ih that. Bang neilo in *practice* a tuah ih alek tikah a theitawp a suah. Taksa lam ah a cakbik, a t□habik si thei dingah a zuam. A nun nak sungah lek nak ding in a khat ih a t□ongmi le aruat mi khal cu leknak thuhla lawng in a khat.

Veitampi ah khristian mino pawl in milai cahnak parah Pathian lungawinak a um lo ti a ruah tikah an lung duh lo. Pathian thawn pawlkom in a feh duh asi ahcun Pathian ih hmuhdan cu theithiam ve ding a t□ul.

Cule Pathian lungawi zawng cu ziang asi ding? Saam 147 :11 ah, “Asinan amah a t□ihzah tule, a hmun mi a duhdawt nak arinsan tu pawl parah a lungawinak aum” ati. T□ongkam dang in kan sim le, Pathian cu taksa ruangpum hnak in thlarau sawn a duh deuh asi. Dungthluntu Paul khal in hithu thawn pehzom in asim mi cu, “Taksa harhdamnak in zir micu man a nei ve ko nan thlarau harhdamnak hrangih zir mi cu ziangtinkim in man anei” (I Tim 4:8).

August - 4 “Bawipa cu miding asi ih ading mi hnat□uan nak a duh” (Saam 11:7)

Pathian amah rori khal miding asi ih a minung pawl in ading mi hnat□uan ding a duh. Zumtu pawl in amai pek mi daan vek in tuah ding ah an hril tikah a lungawi asi.

Asinan kan mah vek milai leilungtlun ah ading mi lawng tuah ding cu aol lo asi. Thinlung lam le nuncan ziaza lam ah mah duhduh ih um dingah sualforhnak kan tong t□heu. Sualforh nak hrek khat cu hngal nak, a dang pawl cu

theithiam lo nak sung khalin a cang ter. A pahnih in nuam tete in kan thei fiang leh ko nan cui lamzin thotho kan zawh t□heu.

Cui buainak umdan cu a sangsang in asi thei lo asinan mai ruahcia mi sung ihsin a cang suak thei mi asi.

Nawhthuh nak le amiat ngah dingah thil diklo tuah nak khal cu adingmi hnat□uan asilo. Thu a t□hen tikah a mithmai ngah dingah laksawng pek nak khal adik lo mi asi. Peisa daih lo ding thei na cing in thil pakhat khat lei tum khal cu a t□halo Midang hnen ah ca kuat tikah a sungah a thupte in thildang ret in cuithil dang hrang kuat man pek luat dingih tuah khal cu thu dik asi lo. Zungkhan sungah to ringring nacing in telefon a ra tikah a um lo ti aw tiah fial mi khal mibum phun khat asi. Maibulpak hrang ih acem mi khal company sumsuah nak cazin sungih belhcih nak khal cu thu hman lo asi... Acozah hnenah siah pek ding zat pek duh lo ruangah mai sumpai lut nak cazin thup rero khal thil dik asi lo.. Hnat□uan nak ah t□hanso nak um lo, mah kel ih um khal a soal. A t□ha lo zawngih hman soal nak pakhat khal cu zapi hrang hnat□uan can ah mai bulpak hrang t□hathnem ding ih a miat lak nak khal cu a dik thei.

Mai u le nau pawl le rualpi pawl an soal asi ti thei nacing in an lamih t□anpi nak khal cu adikmi asi lo, asual zawng ih hruai awk nak asi. Adingmi hnat□uan nak timi cu soal nak dodal ih thudik t□anpi nak cu asi ih soal a tuah tu cu zokhal sisehla thudik parah dinnak cu asi.

Cuvek in, asual ti ih kawhhran in a dawu mipa hnenah zangfahza asi ti ih a hnenah feh ih rualpi can khal cu adik zawng asilo. Hi cu kawhhran sungah buainak suahter thei mi asi ih mi soal pa ih asual hmuhsak nak ah acang. Maituahmi vekin t□uanvo lak in mawhphur khal cu adik mi asi thei dah lo. Mihrek khat in raulrem nak a duhtuk ih midang mawhphur sak in mai mawh vek in phuang duh tu khal an um. Rualrem nak cu pumpek thawi nak in angah thei lo.

Ka nau, ralt□ha aw, bah hlah,
Na lamzin cu zan vek in thim hmanseh,
Tangdor te in a lo hruai tu arsi aum.
“Pathian rinsan aw la, adingmi tuah aw”

Norman Macleod

August - 5 “Milai ih thinhengnak in Pathian ih tumtah mi dingnak a suahter thei lo” (Jiem1:20)

Kawhhran hnat□uan nak ding meeting an tuah. Thu fiang te ih relcat ding a t□ul. Zumnak lam, pomdan lam a silo ih kawhhran biakinn sak nak thu asilole timbawsii thuh ding thu, lole fund hawnak lam thu asi thei. An meeting nak ah lungkim awklo nak a um vivo, thinhengnak asuak, an suup thei lo tik ah an kaww aw ciamco. Khuaruat thiam deuh pawl in netabik ah an t□hen. Cu ticun Pathian hmintaht nak ding an tuah thei lo, asinan Pathian ih hnat□uan asilo le a tumtah mi cu an siatbal thei lo. Milai ih thin hennak in Pathian ih tumtah mi dingnak a suahter thei lo.

Thu pakhat an sim dah micu, Emerson in committee meeting tuah nak ah eel awk nak le thinlung rem awk lo nak tamtuk aum ruangah inn ah a tlung hlo. Inn a thleng hman ah a thinheng nak cu a hlo hrih lo, culai fangah mi pakhat ih thu asi mi vek in a thinlung ah, “ziangahso asiat ciamco, milai pate?” ticu athei. Leslie Weather kead in thu asim mi cu, “Dai zirziar te in an um ih an mawinak asuah t□heu tu van arsi pawl cu ziang tluk in so mangbangza, kan thinlung thlarau a dai ter, t□ongthei sehla, Pathian in nang cu a lo kil veng ih, thupizet buai pi rero ding na t□ul lo, na buai pi rero ding aum lo tiah in ti ding” tiah asim.

Asi, adikmi thinhennak suah can khal aum ti kan thei. Cui caan ah Pathian kan dodal a si. Asinan Jeim in milai ih thinhengnak asim tikah cu vek zawng in asim lo. Asim duh mi cu milai in mah duh zawng in thu asuah ih midang in a el tikah a thinheng nak a suak thu asim. Jeim ih a tiduh mi cu mah ih thu lawng ruat in mai thut□hen nak lawng ruat tu mipuar pa ih thu asim duh mi asi.

Milai hrangah cun thinheng nak a suak nak cu cahnak ih hmingsin nak asi. A hrangah cun thinheng nak cu a mihruai dan asi ih mi t□ih dingah a um hrim. A ruah micu nemnak hi aat nak asi ati.

Zumtu cun cu mi hnak ih tha sawn an thei. Thinheng nak cu sunnak asi ih thinheng a tam nak ah t□ihzah nak khal a hlo ti a thei. Thinhengnak cu taksa duhnak in asi, thlarauthianghlim ih arah ter mi asi lo.

Khrih in a t□hasawn lamzin a zirh. Cui lamzin cu thinlung suup thei nak, Pathian thinhengnak a theih thei, mi hmuahhmuah hnenah lungneem tangdornak pawl asi. Thinsau te in tuar thiam nak a nei. Zum tu cun thinheng nak ruangah Pathian hnat□uan nak a kham thei ti cu a thei ih amah le zumlo tu karlak ih a danglam danzia a theithiam ih a t□ongkam khal a suupthiam asi.

August - 6 “I zohhnik uh, tiah a au, a kiang ih afeh tu hmuahhmuah hnenah cun zohman in natnak an tuar dah lo, kei ka tuar mi natnak tluk cun. Bawipa ih i pek mi natnak asi, ka parah athinheng tikah cun.” (T□ahhla 1:12)

Vei tampi cu Bawipa Zanriah hman nak ah, kei mah le mah, hi mi hi ka hrangah ziang asi?” ziangtin so hitawk ah ka to ih Runtu Bawi ih a tuar nak cu ka ruat ciamco nan lungkuai in ka t□ap lo? Tiah ka sut aw t□heu.

Biazai ngan tu pa pakhat in hi tin a ti, kei cu milai ka si lo ih lungto men ka si maw, ka ding thei, Bawipa, na cross hnuai ah na thisen luang mi cu far khat hnu farkhat ka siar nan ka t□ap thei lo maw? Ni le thlapi vek silo, leilung khal siatnak ah. A lianngan mi Pathian, hiti vekin ka um lo ding, asilole a thinhengnak cu ka thei a t□ul. Aw Bawipa, hnen ah thla ka cam, na hmai i tun awla voi khat te tal i zoh hrih aw, cule lungto vek a si mi, ka thinlung kuai ter aw”.

Adang mi pakhat in khal hivek thotho in ca angan. “Aw, kei mah ka si nak cu mangbangza asi, na duhdawt nak, na thisen luannak, a thi mi tuu fate, cui thuthup cu ka hmu thei na in nang ka lo duhdawt sinsin ding ka thiam lo”.

Runtu Bawipai tuarnak, harsatnak cu theithiam ih thinlung kekkuai in a t□ap tu pawl cu ka uar ngaingai. Sammet tu khristian pa cu ka mang, a hmin cu Ralph Ruocco asi. Ka kiangah a dingih Bawipa Jesuh Khrih ih a tuarnak pawl cu sim phah in amit thli cu a far koh ko. Asim mi cu, kei ka hrangah ziangah so thiding a duh ti cu ka thei lo. Hi tluk in misual ka sinan ka sual man cu cross parah a taksa in a tuar, tiah t□ap phah in asim.

Mi zuanzam nu in Jesuh ih ke hramah dingtarat in a t□ap ih a ke cu mitthli in atlak ruang ah a ciar ih asam in a hnawt hul ih a hnam hnuah zihmui a tloh (Lk 7:38) nak cu ka ruat. Cross thu ih ralkhat ah a nung na in cui nunau sual nu cu keimah hnak in thilt□ha a tuah thei sawn ti ka thei ngah.

Ziangah so hitivek in ka um thei? T□ap thei lo mi phun sungih sin a suak mi le a t□hang mi ka si maw? Asi tibang sehla, t□ap thei lo mi phun ti cu ka thei dah lo. Calvary daihnem hnuai ah t□ap ding cu mualpho nak asilo, t□apthei lo kha mual pho tlak sawn a si.

Jeremiah ih t□ongkam kan hlaang pei, “ka lu hi ticawn siehla, ka mit hi cirhtiput sisehla ka va duh so! Cuticun a sunzan in ka t□ap ding” (Jer 9:1) tiah t□ap phah in thla ka cam ding ih ka sual nak a lak tu sual neilo Runtu Bawipa ih athih nak le a tuarnak hrangah asi ding. Isaac Watts ih t□ongkam cu keimah hrangah ka ti,

“Ningzak phah in a hmai cu a thup nain amai duhnungza cross cu a lang thotho;

Ka thinlung cu lungawi nak thawn khatter aw;

Cule ka mit in mitthli luang ter aw.”

Bawipa, a car mi mit neitu khristian si nak ihsin i run hram aw!

August - 7 “...raihsiatnak ai ah lungawi thinnomnak, ninghannak aiah thangt□hatnak hla thlentu dingah i thlah asi” (Isa 61:3)

Hi khaisan nak catlang sungah Messiah in mangbangza thil a thleng dan nak ahmuh mi cu a cohlangtu pawl hnenah riahsiat nak ai ah lungawi thinnomnak, ninghannak aiah thangt□hatnak an co ding.

Lungawinak sung ihsin a kang suak mi vutcam nun amah hnen ah kan pek ih cui taksa ih vutcam cu amah hnen ah kan pek asilole santlailo mi ruahsannak le a khuai mi duhnak vutcam cu a mah kan pek. Cule ziangmi kan ngah? Amai mawinak, a t□ha mi mo lukhum mawi in pek. Ziangmi danglam nak a um? Sual ih ruangih thianghlim lo kha thianghlim ah in khaisang (J.H.Jowett). Mary Magdalene cu khuasia pa sarh in auk nan cui sung ihsin a runsuah lawng silo in siangpahrang ih fanu ah a canter. Korin khua ih zumtu pawl cu tlaksiat nak thawn a hnen ah an ra ih thianfai nak, thiamconak, thianghlimnak an ngah.

Amah hnenah aihram nak mitthli thawn kan ra. Cui mitthli cu sualnak thawngin kan ngah mi asi. Cui mitthli cu riahsiat nak nasazet a thlenter tu asi. Cui mitthli in nu le pa a t□hen ter ih fate tlun ah lungruhnak nun a thleng ter. Jesuh Khrih in cuih mitthli cu thil pakhatkhat acan ter thei pei maw? Acanter thei! Cuih mitthli hmuahhmuah cu in hnul hul thlulh thei ih cuih aiah lungawi thinnomnak in peksal thei asi. Ngaidam nak ih lungawi nak, cohlangnak ih lungawinak, a innsang sungtel ruangih lungawi nak, kan nunman theih nak ih lunngawi nak, pawl cu in pek asi. A thupibik ah, monu lukhum pek nak ih lungawi nak kan co asi.

Netabik ah, Jesuh in ninghan nak thinlung inlak sak . Kan theihcia mi asi vek in cui thinlung cu mawhpurhrit ninghan nak, thil t□halo tuah ruangih ninghan nak thinlung, mualpho ninghannak thinlung pawl an si. Rualpi neilo ruang ih lungsiat nak, hnonnak, zuarthlai nak pawl an si. T□ihphan nak thinlung le seherhnak thinlung khal asi. Jesuh in cui ninghannak hmuahhmuah cu a laksak thluh ih a aiah thangt□hatnak hla in pek. Kan hmurka ah hlathar in pek, kan Pathian thangt□hatnak hlamawi asi (Saam 40:3). Cuih hla cu lungawi thusim nak le biaknak hlathawn akhat.

Pakhatkhat amawi mi aum, pakhatkhat a t□hami a um,

Ka thin hnaihok nak hmuahhmuah cu a mah in a thei t□heh.

Amah hnen ah ka pek ding umsun cu,

Kekkuai nak lawng asi.

Cule amah in a nunnak ah thil pakhatkhat a mawi mi inpek (Gaithier).

August - 8 “Nan ral pawl duhdawt uhla an parah t□hatnak tuah uh. Coih uhlo ngahsal ding ruat duh hlah. Cuticun laksawng tampi nan ngah dingih cungnungbik Pathian ih fa nan siding...” (Lk 6:35)

Kan Bawipa ih hi thupek mi pawl cu zumtu mi siseh, zumlotu mi siseh, an parah kan nuncan t□hatnak hmuhsak ding ih duhsan mi asi ih, khristian pumpak nun ah sumpai kaihhruai nak lam hrangih thu in pek mi asi. Riahsiatza in, sumpai ruangah zumtu karlak ah buai nak tampi a suak t□heu. Inn hmai sangka in paisa a lut le khatlam sangka in duhdawt nak a tlan hlo.

Sum le pai ruangah zumtu pawl buai ding a si lo. Bible in insim mi vekin kan thlun theilo. Bible cun, “Va pe aw..., va dil sal hlah..., coih awla ngah sal ding ruat hlah... (Lk 6:30, 35). Curuangah hi thupek cu thlun thei ding kan zuam ahcun rualpi pawlawk nak ih rem awk lo nak ih sin kan laut ding asi.

A ngaingai ih a t□ul, asam mi hnenah kanpek a t□ul. Kan pekmi laksawng cu thinlung thiangten pek ding a si. Kawhhran meeting ah mee in pek ding asilole kan palhnak aum pang le ka lamah a t□ang ding ti ruahsan nak thawn pek ding cu asilo. Bom nak thawn milai “lei” tum ding a si lo.

Cutin kan pek tikah t□haten zohfel thiam ding a t□ul. Paisa thaap ih lek hmangtu, zuu in tu, kuakfawp tu pawl hnenah pek lo ding asi. A t□halo zawngih hmangtu ding pawl hnenah pek ding asilo.

Man anei mi thil kan coih tikah in peksal lo hman ah ziang a poi lo ti mi thinlung thawn tauh ding asi. Leiba pe lo ih um ruangah kan pawlawknak siat hlah seh. Cule kan coih nak parah coih man laksal asi lo ding. Cule kan coih nak parah coihman laksal duh nak thinlung nei ding asi lo. Judah midaan tang ih aum mi pawl hman an miphun sung ihsin a miat an lak lo (Puithiam 25:35-37) ah cun kan nih khristian sinsin cu mah le mah a miat lak ding kan si lo. A t□ul taktak le t□ultaktak lo ti kan fianglo asi ah cun an t□ul taktak le t□ulsam taktak lo va zingzawi hmaisla sehla a tha.

August - 9 “Levi cu athoih ziang hmuahhmuah atanta ih Jesuh cu a thlun” (Lk 5:28)

Levi cu lamzin kiangah cabuai phah in ato ih khualtlawng pawl hnen ihsin siah a khawl. Levi cu siahkhongtu asi vek in Rom acozah ih dilmi hnak in tamdeuh ih khawn theu tu a si.

Cutawh ah Jesuh cu afeh ve ih, “I thlun aw” tiah asim. Mangbangza thlarau lam t□hangphawk nak cu Levi ih nunnak ah a thleng. Anun ih soal nak cu ahmu aw. A nunah zianghman a um lo ti athei aw. A t□hasawn mi thil pawl hrang ah thukam a thei. A thungrulhnak cu arang ngaingai. “A neih mi hmuahhmuah atan ih, Jesuh a thlun”. Cuti ih atuah nak in Amy Carmicheal ih cangan nak sungah, “Akawh nak ka thei, Raaw, i thlun aw!” in ti. Leitlun ih ka sui pawl cu athim thluh, ka thlarau cu a dungah a thlun, ka tho ih ka thlun. A kawhnak an thei ve asiah cun zo in so athlun lo tu a um ding, ti vek in Levi khal cu asi.

Asinan Levi, lole Matthai tiin an theih tamsawn mi Jesuh ih kawh a theih a thlun tu thilt□ha sawn angah leh ding ti cu a thei fiang.

Pakhat nak ah, man pek theih lo mi ruundam nak thlawsuah a ngah. Cutawh ihsin ka kedan cu a kedil ah hruk lo in a kezung sawn ah a hruk. Cutawh ih sin ahlan ih a lungawi mi hnak in a tum sawn mi lungawinak angah. Cutawh ih sin George Wade ih t□ongkam vekin, “Nunnak pianzai hmuhhmuah sungah Khrih neilo mit in ziangtikhman ah a hmu thei lo” tivek in a t□ongthei.

Cutih in Matthai cu dungthluntu hleihnih sungah a tel thei ve. Jesuh thawn a um ih mangbangza a thu zirh mi pawl a theingah ih Khrih a thawhsal nak tetti khan tu ah a cang ih thuthangt□ha ngan tu ah a cang ih, netabik ah a rundam tu Bawipa hrangah anun a liam.

A hmaisabik thuthangt□ha cauk ngan thei nak can t□ha sunglawi cu Matthai in angah, ziang hmuahhmuah a tanta kan ti, asinan Bawipa in a ca fungte cu ken theinak a pek. Cui a cafung te in Bawi Jesuh cu Judah siangpahrang taktak asi ti ngan nak ah a hmang.

Asi, Matthai in ziang hmuahhmuah a tanta nan ziang hmuahhmuah ngah tu asi leh ih leilung tlun a nunnak ih asullam taktak cu a tongngah.

Cu vek t□hiam t□hiam in Khrih ih kawh nak cu pasal nunau, fala, tlangval zokhal ti aum lo kan zate hrang asi ve. Kan sawn thei lole kab el thei. Kan cohlang asi ah cun kan nunnak ah thlawsuah thawn a khat ding. Kan el asi ah cun a dungthlun tu ding ah midang ahawl ding.

Asinan Khrih dungthlun dingah atu hnak ih cant□ha cu ziangtik hman ah kan tong lo ding asi.

August - 10 “Miburpi in an theih tikah mihrek in khua ari, tiah an ti” (Jn 12:29)

Pathian in vancung ihsin fiangten thu asim, mihrek in khuaari asi an ti. Pathian ih mangbangza thil a tuah mi cu leilungtlun thil umdan vek in an theih, an hmu men.

Himi thuthawn penpar aw in minung pawl in tusan thil a cang rero mi pawl thawn a hleih cuanglo tiah an ti. Pathian tuah mi mangbangza pawl cu leitlun ih theih nak thawn an takthim men theu.

A pahnih nak lungput cu mangbangza thil tuah nak caan cu aliamzo, tusan ah aum nawn lo kan ti. Pathian in thil tih thei mi hnak in, milai pawl in uar awk nak le porh awk nak tongkam kan urh hi cu mak ka ti sawn a si.

A pathum nak lungput cu a hleifuan in mangbangza thil cu kan uar ih zianghman asi lo parah khal cui lungput kan nei theu.

A t□habik mi lungput cu Pathian in mangbangza thil a tuah thei, a tuah khal a tuah ti ih hmu thiam nak asi. A cunngunbik Pathian asi vek in aduh nak poh ah hna a t□uan thei. Cathianghlim sungah Pathian in amah lala phuansuah nak ah mangbangza thil ziangah a tuah ti in hmuhsak mi a um lo.

Mangbangza thil cu mi pakhat hrin thar nak angah tikah acang t□heu asi. Pathian ih huham, soal thim sungih sin a runsuah nak, le Pathian Fapa ih duhdawt nak uk nak ram sungah a luhter nak, pawl hnak ih mangbangza thil a um nawn lo.

Milai siibawi thiamnak in an ti thei nawn lo ih ruahsan nak aum nawn lo tikah Pathian ih mangbangza damter nak cu a cang t□heu. Cutin zumtu pawl ih zumnak thawn thlacam nak parah Pathian in milai taksa ih natnak parah a cahnak a langter ih damnak a hmu thei sal.

Mangbangza Pathian ih cawmnak pawl khal a um. Tangka bawm sungah a lawngpi in aum lai can ah le tuah ding kan theih lo lai canah Pathian ih mangbangza hruainak le cawmnak alangter t□heu.

Mangbangza kilkhawinak khal aum. Thut□him nak ah, mipakhat khual a tlawn tikah a hmai lamzin ah ziang a um ti a thei lo, harsat nak a ton lo nak ding le a luat thei nak dingah Pathian ih mangbangza kilkhawi nak aum t□heu.

Asi, Pathian in mangbangza thil thawn hna a t□uan ringring. Asinan a bangrep thluh lo. Izipt pawl hnen ih a pek mi mangbangnak phunhra cu a thlengter sal lo ding. Jesuh Khrih cu mani, tuni, ara lai ding caan tiang a thleng

dahlo na in cui tivek ih a mangbangza pawl cu a bang aw ringring lo. Cu tih kan ti tikah Jesuh Khrih lei tlun len laiah mithi a thoter nak khatu niah a thawhter lo ding ti nak asi lo.

Netabik ah, mangbangza thil hmuahhmuah cu Pathian hnen in asi lo. Khuavang le khuasia pawl hmen in khal mangbangza thil an tuah thei ve. A thleng laiding mini ah thuphuan 13 sungih sahrang pahnih nak pa in leilung mi hmuahhmuah cu a tuah mi mangbangza thil in a bum ding. Tuni khal ah aum t□heu mi mangbangza thil pawl cu Pathian t□ongkam thawn kan hniksak a t□ul asi.

August - 11 “Mi thinlung mal pawl kan si ngaingai maw? Kan va si khal le Pathian ih ruangah asi. Mifim teh kan si maw? Kan si asi ahcun nanmai ruangah asi” (2 Kor 5:13)

Pathian in a ralkap burpi siarlo ralkap dang anei, cui ralkap pawl cu ralneh nak tumpi an ngah t□heu. Pathian hrangih an lung put cu midang thawn an bangaw lo. Midang ih tuah keel mi daan hnak in an mah te lungphur nak daan an hmang t□heu. Rinlopi thil an tuah, an tong t□heu. Pathian ram hrangah nehnak tumpi an ngah thei. Caan tamsawn ah rinlopi in an cangvai t□heu ih misenpi in an mang a bang asinan an hngilh thei dah lo.

Cui mibanglotu pawl in ningzak ti an nei loih midang khal an ning zat ter t□heu ih neih keel le tuah keel daan pawl khal an ti siat. Adang khristian pawl in an nundan thleng ding le mibang siding ah an tum nan san atlai lo.

Bawi Jesuh cu a hnat□uan mi parah ziangtlukin so a lung a phur tile rawlei ding can hman nei lo tiang in hna atuan t□heu. Cule a nu le a nau pawl in Jesuh cu a ‘na’ zo tiah an ruat ruangah innah hruai dingin an hawl. An nih in, a aa zo, mah le mah a theiaw nawn lo an ti. Asinan Jesuh cu athinlung a harhdamih mifim kel in afim ko, a nau le pawl vek asilo” (W.Maakintosh. Mackay).

Dungthluntu Paul khal mi in mibangnawnlo asi tiah mawh an phurh tikah asawn dan cu, “mi thinlung mal pawl kan si ngaingai maw? Ka va si khal le Pathian ih ruangah asi” (2Kor 5:13) a ti.

Pathian ih mibanglo pa cun zialpheng parah a hmailam le adunglam ah ca angan. Ahmailam ih angan mi cu, “keicu Khrih hrangah miaa ka si”. Cule adunglam parah, “Hitluk lawmmam in maw na aa” tiah angan.

London ih thusim thiamzet pa, Rowland Hill cu mibang lo asi. C.T.Studd, Billy Bray, W.P.Nicholson pawl khal mi lamdang, mibanglo pawl an si. An mah vek in cang ding kan duh maw? Duhlo, asinan Pathian in an nunnak ahmang mi kan ruat tikah an mah vek in Pathian ih hman mi siding kan duh. Vei thawnghra a t□ha le zoh mawi dingih tuah rero hnak in a daan keel vek in tuah lo nan a hlawhtling tei veikhat tuah mi cu a t□hahnem sawn. Caan tampi ah duhdawt nak cu pakhat nak ah a t□ha, asinan t□hathnem nak a um mi parah Pathian hnenah lungawi thusim aw, ziangah tile kan lak ih mi hrekkhat cun cuih duhdawtnak sungah an hlo thlul (Fred Mit chell).

August - 12 “T□hen t□hek nak asuahter cu kha ralrinnak a malbik ah voi hnih pe ta aw; cuihnu ahcun dawihlo aw. Cubangtuk minung cu misual le mi borhhlawh asi tin a thei ih a sualnak in a palhzia cu a langter” (Titas 3:10-11).

T□hent□heknak asuahter tupa cu kan ruat tikah zumnak thudik thut□ha thawn a peng, mi pomzawng a zumlotu pawl asi. A pahnih nak le pa thum nak kumzabi A.D. hrawng ih an um dahtu Arius, Montanus, Marcion le Pelagius vek minung pawl asi tiah kan ruat.

T□hent□hek nak a suahter tu ih sullam ziangasi ti cu ka suahti tum lo asinan kau deuh in kan ruat ta ding. Thukamthar sungah t□hent□hek nak asuah tertu timi cu a thuzirh mi cu adang thu pawl hnak in sang deuhaih ret duh tupa asi ih kawhhran sungah thu buainak asuah ter theimi asi. Bible thudik cu a pom veko nan a dang deuh zirhnak pawl khal kawhhran sungah pom a t□ul asi ti ih lungput nei tu asi.

Hitawh ah Bible calet thartampi in, t□hent□heknak asuah ter tu tiah an let lo ih, “t□hen-awh aduh zet mi” tiah an let. T□henawh nak aduh zet tupa in kawhhran t□hent□hek asi thei mi thu asi hman ah amai pom dan vekiin aupi aduh. A t□ong mi khal a pom danvek in a suahti t□heu. Mizapi hmaiah thu asim le a pomzawng sim talo in aum theilo. Tingtanghri pakhat te a um mi cu a tum rero adang aw khal suah thei lo in cui aw lawng a tum rero.

Midang thawn khal rem aw thei lo a lungruh emem asi. Zumtu pawl zumnak lamih t□hanso nak dingah Bible sungih zirh nak pawl khal ziang a rel lo ih a pomzawng zirhnak pakhat hnih tlun lawngah a thinlung aret. Thuphuan, profet thu sim nak daan lamlawng ah a tu le tu in a sim thei men asilole thlarau laksawng tlunah a hleice ih rel duh asi men thei, asilole Calvin pom dan panga parah a luan in thinlung ruahnak a nei men thei.

Kawhhran hruaitu upa pawl in ralrinnak a pek tikah zianghman ah asir duhlo. A pom mi ansim lo asi le Pathian hrangah rinum lo tu ah acanter. Daiten a um thei lo. A pom zawng a dodal nak t□ongkam aum le sawn dingah t□ongkam t□hat□ha a nei. Kawhhran buai nak le t□henawh nak a suak ding ziang hman a poi lo. Pathian thupek, thusim mi t□ihlo vek asi. “zokhal in Pathian biakinn a siatsuah tu cu, Pathian in a asiatsuah ve ding” (I Kor 3:17).

Cathianghlim in hivek minung cu mi linglet ter tu, sualnak a tuahter tu, mah le mah mawhtertu tiah asim. Mi linglet ter tu, “nuncan siatsuahtu, ruahnak sualter tu, mi hruai sual tu asi. Misual asi, ziangah tile cuvek nuncan anei tu cu Bible in amawhphurh. Ralrinnak a malbik voihnih pe hnuah dawihlo ding asi. Cubangtuk minung cu misual le mi borhhlawh asiti thei in asualnak in a palhzia cu a langter ding asi.

August - 13 “Ziangah tile ka hmin in mi pahnih siseh, pathum siseh, nan pumkhawm tikah nan hnenah ka um ve asi.” (Mtt 18:20)

Jesuh in hi t□ongkam pawl a sim tikah aduhsan mi cu kawhhran sungah mawh nak a neitu cu a sir awk nak ding hrangah kawhhran t□uanvo nei tu pawl an komaw nak thu asim duh asi. Cui mawh anei tupa cu a hlan ah

thut hen nak an pek na in alungduhlo ruangah kawhhran ah hruai asi. Cutawk ah a sir awduh cuang lo asi le kawhhran sungih sin suah a siding. Jesuh in cutih vek ih kawhhran t hatnak dingih khawmnaak thu ron awk nak hmunah ka tel ve asi tiah thu in kam.

Asinan hi catlangah a kau deuh in kan hmuh thei. Khuitawk hmunah siseh, ziangtik lai can khalah siseh amah hmin in pahnih siseh, pathum siseh khawm nak cu a t ha. Amai hmin in khawm awk ticu khristian pumkhawm awk nak asi. Simduh mi cu kan khawm tikah amai thuneih nak le amai ai ah cangvaih nak cu asi. Amah thawn thathozet in khawm nak, zumtu hmaisa pawl ih an zumnak le pawlawk nak an tuah t heu mi vek ih khawm awk nak, hmun khat ih rawlei tlang ih thlacam tlang nak (Dung 2:42), pawl cu an si. Khrih cu kan muril asi ti langter nak le amah hnenah khawm awk nak langter nak in kan khawmaw mi asi. (Seem 49:10, Seem 50:5)

Curuangah zumtu pawl Jesuh Khrih hnenah kan khawm tikpohah amah a tel ve ding tiah thu in kam. Asinan mipakhat in, “Amah cu hmuntinkim ah a um asi lo maw?” tiah asut thei. Jesuh cu hmuntinkim ih um thei tu asi vek in amah cu cankhat sungah hmuntinkim ah aum asilo maw? Tiah asut thei. A phi cu, asi, aum thei. Asinan azumtu pawl amai hmin in an khawm tikah a hleice in a theihsak, tinak asi.

“...nan hnenah ka umve.” Hi t ongakam ruangah kawhhran khawm nak kipah rinum te ih pelh lo te ih kan khawm t ul nak cu a si. Bawipa Jesuh cu cutawk hmunah a hleice in aum. Veitampi ah aum nak theilo can khal kan um ding. Cutivek canah zumnak in a thukam mi cu cohlang ding asi. Asinan adanglam ciar in amai aum nak cu in hmuh can tampi aum t heu. Kan khawm nak ah van ram kan ngailo can tampi aum. Cule kan thinlung hmuahhmuah Pathian t ongakam in in hleen hluahhlo can tampi aum. Pathian kan thinlung in khatter ih mitthli thawn Pathian kan thangt hat nak cantampi aum. Kan thinlung meisa vek in alh hluahhlo can tampi aum.

“A dungthlun tu hleihnih lakah pakhat a si mi (faphir an ti mi)Thomas cu, Jesuh a lang lai ah an hnen ah um lo” (Jn 20:24).

Aminung pawl amaihmin in an khawm tikah a umve asi ti kan zum ngaingai asi ahcun, President (Ramuktu bawi) umnak hmun hnak in khawm nak ah kan tel duh sawn ding asi. Cuih khawm nak hmun ih feh ding ah thih nak le nat nak hman in indonkham thei lo ding asi.

August - 14 “Maw Pathian ka lopek mi thawi nak cu, a kuaimi thinlung asi. A kuaimi thinlung le sualsiir mi thinlung cu na hnong lo ding” (Saam 5:1-17)

Pathian thlarau ih sersiam thar zumtu pawl ih a kekkuai mi thinlung hnak ih mawi sawn zianghman aum lo. Pathian hman in kham thei lo; “Pathian in mi puarthau ado (Jiem 4:6) ih lungnem tangdor tu cu ado thei lo.

Kan umdan ah zokhal in kan thinlung a kuaithei lo. Laak fate vek kan bang dodal tum mi, thu ruat lo ih thil ti hluahhlo tu le mi, lungruh kan si. Pathian ih duhnak cu kan kham. Kan duhnak vek in kan um. Kan thinlung a kuai hlanlo cu Pathian hnat uan nak sungah kan tling thei lo ding asi.

Thinlung thleng nak cu kekkuai nunih hramthok asi. Maw ka Pathian nangmah in i cemter aw”. Kan thinlung a thleng tikah Khrih ih kawm cu kan parah kan phur asi.

Asinan zumtu cu laak fate veki mai duhnak vek in aum ih lungkuai nun anei lo khal asi thei. Jesuh Khrih duhnak tuah thei ding inkan zuam ding a si. Cang ciamco loin Pathian ih dirh mi veki thlun thiam ding kan t ul asi.

“Pathian ih hmuh mi lamzin cu a t habik.

A t ul lomi khawkhan reronak cu bang in,

Amai hruai nak vek in thlun ding kan si”

Tiah ti thei tu kan si ding asi.

Pathian hmaiah lawng silo ih milai hmaiah khalah lungkuai nun nei ding kan t uul. Simduhmi cu hngal nak, porhawk nak, mai thu lawng duh nak, thinlung nei ding kan si lo. Midang in adiklo zawng in mawh in phurh tikah Lehrul duhnak thinlung nei ding asi lo. Midang in, thinheng dingah in tuahin dekcok tikah Lehrul loding. Lungkuai nun a nei tu pawl cu thil an tuah soal tikah ngaidam dil lohli nak nun an nei. Mi ih soal nak khal ngaidam nak an nei. lungkim lo zawng aum tik khal ah daite in an um thei asi.

Nupa te pahnih cu an pahnih in lungkuai nak nun an nei asi ah cun t henaw ding in tazazungah ziangtikhman ah feh an t ul lo ding. Lungkuai nun anei tu nu le pa, fa le pawl cun innsungsang rem aw lo ti an nei dahlo ding. Kawhhran sungih umtu zumtu pawl in lungkuai nun an nei asile t hangphawk nak aum ringring ding asi.

Bawipa Zan Riah kan hman tikah Bawipai t ongakam, “Hi cu nan hrangah a kekkuai mi ka taksa asi” ti kan thei tikah kan sim veding mi cu, “Bawipa Jesuh, hici na hrangah a kekkuai mi ka nunnak asi” tiah tive ding a si.

August - 15 “Duhhamnak a phunphun kha ralring uhla fimkhur zetin umuh, zianghaatile mi pakhat ih nunnak taktak cu ziangtluk milian asi hmanah a thilri neih mi ah hin aum lo.” (Lk 12:15)

Duhham nak cu liannak le neihnak duh ruangih a suak mi thinlung asi. An t ulsam mi hnak ih a hleifuan ih duh nak hiar nak cu asi. Duhham nak cu sumpai hawl tu ih nunah diriam ti aum lo cu kan hmu ding. Cu zat ka ngah le ka diriam ding ati asinan angah ngaingai ahcun a tam sinsin aduh.

Hnipuan a lei thei zet mi nunau pawl nunah duhham nak cu kan hmu ding. Thil t ha, hnit ha, puan t ha an lei ih adangdang an duh sinsin.

Khrismas laksawng le birthday laksawng pek awk nak ah khal kan hmu ding. Mino, milar tile laksawng tamdeuh ngah ding an hiar ih laksawng tampi a pek theitu pawl hnenah an feh.

Mah lawngih neih thei mi inn le lo duhnak ah duhham nak kan hnu ding. A unau le a rualpi pawl ih mitthli tlak tiangin a inn le lo cu cuh ih a duh vekin a ngah lo a si le thah awk ding hman a man ringring theu.

Duhhamnak cu milem biak thawn a bang (Efesa 5:5, Kol 3:5). Pathian ih duhmi hmunah maiduh nak an thleng, Pathian ih an mah hrang apek mi parah diriam lo in le ziangzat a cemding ti ziangsiarlo in a tam sinsin an ngah duh.

Duhhamnak cu thuphanper nak asi. Thil le ri neih nak in thinnomnak ngah ding an ruat ih a phun phun in cui thil le ri ngah nak dingah an tuah. A duhmi poh angah thei tu pa ih thuanthu ah asim mi thu a um. Cu pa in inn tumpi le t□hazet mi neih a duh, cule hnenum tampi le tiffinriat parah nomnak khual tlawnnak ih hman mi ceet lawng tumpi le awnmawi, angah duh. Cu pawl cu a ngah ngaingai. A hmaisai ah cun lungawiza in a ruat, asinan a dangdang a ruahsal tikah di a riam lo. Netabik ah , “Hitawk ihsin ka suak duh, thil dang ka tuah duh, adang harsatnak ka cak. Hitawk ah um hnak in hell ah um a paih sawn” tiah a sim. Asim mi a thei tu in , “khuitawkah a um ding tiah na ruat? tiah a sut.

Duhhamnak in an duhmi ngah suahthei nak dingah mibum ding, mi harsat nak pek ding mi sual puh ding an tum.

Cui minung cu kawhhran hruai tu an tlak lo (I Tim 3:3). Ronald Sider in, “sumpai nei tu milian hnak in Bib le vek ih misenpi a hruai theitu pawl cu kawhhran upa ah hril sawn dingasi lo maw” tiah thu asut dah.

Lennak aana hleifuan ih duhnak in eithuh nak, long duh nak lole misenpi lungkim lo nak asuah ter thei ih kawhhran sungin hlon awknak khal a suak thei asi. (I Kor 5:11)

Duhhamnak cu siraw nak le phuan awk nak um lo ih dung atun lo asi ah cun Pathian uk nak ahmu ban lo ding (I Kor 6:10).

August - 16 “Cuti asi ruangah ei ding rawl le hruk ding hnipuan kan neih ahcun kan hrangah a tawk asi” (I Tim 6:8)

Hi t□ongkam cu khristian mi mal te lawng in t□haten an thei ih Johan 3:16 sungih Pathian t□ongkam vek ih nung tu pawl an si. Kan ei mi rawl le kan sin mi hnipuan tlunah diriam nun nei ding tiah in sim. “sim” timi t□ongkam cu ka lu parih sin kan ruangpum puluk tiangih a hruk mi khal atel. T□ongkam dang cun, kan neih mi thil parah lungawi te in kan um dingih Pathian hrangah mang thiam ding kan si.

Mi pakhat ih anei mi lungkim nak cu paisa in a lei thei lo. E.Stanley Jones in, “zianghman duhnak anei lo tupa cu thil ziangkim neitu asi. Zianghman anei lo nan ziangkim neitu-a neihmi duhnak thar hnak in anei sun tlun ah lung kim dan a thiam.

McGill University buaih, pek nak hmun ah Rudyard Kipling in tlawngta pawl hnen ah thil ri len nak tlun ah thinlung bunlo dingah ralring nak a pek ih asim mi cu, “Ni nikhat ah hi leilung thil le ri pawl ziang asiar lo tupa ah na cang dingih cule ziangtluk in mi farah nan si ti cu nan thei leh ding” ati.

“leilungtlun ah a lungawibik khristian cu duhmi malte lawng anei tu asi. Mi pakhat in Khrih anei asi ah cun a hmai ah van ram a hmu ih leilungtlun ah a t□ulsam mi cu anun nak hrangah reilo te sung thlawsuah asi ti athei ding ih harsat nak le riahsiat nak anei mal ding, cu vek milai cu sun nak malte lawng nei tu asi”. (William C.Burns)

Hi lungawiza thinlung aneitu cu Pathian minung ngai ngai asi. David Livingston in, “Pathian Uknak thawn apek thlai aw mi siarlo adang ka neih mi thil ri zianghman co lo dingah ka tum tah asi” ati. Watchman Nee in, “Kei ka hrangah duh mi zianghman ka neilo, ka duh mi thil hmuahhmuah cu Pathian hrang lawng ah asi” tiah ca angan. Cule Hudson Taylor in, “nunnomnak ah thil malte zoh ding lawng ka nei” tiah asim.

Mihrek khat cun cu ti vek mi nung pawl cu mi aa tluk ah an ret. Cu minung cu mi vakvai tu ah an hmu. Cuti asilo, lungawi nun, diriam nun aneitu khristian pa in tumtah t□ha anei asinan cui a tumtah micu leilung thil le ri ah silo in thlarau lam t□hatnak ah asi. Hnat□uan neilo tu, mivakvai tu silo in t□haten hna a t□uan ih a t□ulmi hrangah a pek thei asi. Jim Elliot ih t□ongmi ah, lungawi nun anei tu pa cu, “Pathian hrangah duhham kut anei tupa hi asi” tiah asim.

August - 17 “I sunlawih tu sawn kha ka sunlawih ve pei ih, I hmuhsuam tu cu ka hmuh suam ve ding” (I Sam 2:30)

Pathian sunlawih nak dingah thil sung ih sin pakhat tu Pathian ih daan vek in hmaan te ih ding le mai duhzawng zoh lo in khozet in um nak cu asi.

Adam Clarke cu a nauhak deuh laiah puhri ceetzung ah hna a t□uan dah. Ni khat ah a boss pa in puhri lei tu pawl hnenah hri a lei tikah ziangtin a tah ding ti cu a hmuh. Adam in , “Sayapa, na puhri cu ka pharh thei ding nan asia le t□ha theih nak cu a pharh thei lo ding” ti ah asawn . leh hnu kumrei nawn ah Pathian in cui rinum tu dawng ih cazii pa cu Bible commentary ngan thei ding in a khaisang asi.

Eric Liddell in Olypic leknak ah meter 100 tlan zuam dingah a timtuah. Asinan a tlan ding ni kha zarh pi ni asi tikah a manager pa hnen ah ka tlan lo ding tiah asim. Bawipai Ni a u pat., ziangahtile Bawipa in a hmuhsuam ve ding ti a thei. Cu tikah mawhpuh nak tampi a tong ih hnoksak tu minung tiah an mawh thluk ih ram hminsia ter tu tiah an rel ih biaknak lamah a hlei fuan tu tiah an ti. Asinan athu t□hen mi tlun ah dung asip duhlo.

Ahmai kar sungah meter 220 zuamnak aum ding ti athei tikah a manager pai hnenah amah ih zuam nakding asi lo nan tlan dingah khuan a dil. Voi khat nak an tlan ih a neh, avoi hnihnak, cule sime final tiang a thleng. Final ni a thleng ih a tlaan zik te ah mi pakhat cu a hnenah ara ih akut parah canah te cu a pek. Cui canah te cu a kau tikah, “I

sunlawih tu cu ka sunlawih ve ding” ti ca fang te cu a hmu. Cui ni ah pakhatnak a ngah lawng silo in record thar khal angah thei asi.

Pathian, in cupa cu nisuahnak lam ah Khrih ih palai hnat□uan nak in asunlawih pi sal. Leilung pumpuluk raal II nak asuak ih Japan miphun kut sungah thwang a tlak ih cu nah a thi ta, cuvek in martyr ngam nak van sui lukhum khal a ngah cih a si.

Adam Clarke le Eric Liddell cu Pathian a khaisan ruangah Pathian khal in a khaisan ih, a miphun pawl mangt□aam an ton tikah cawm tu ah a cang tupa Josef ih lamzin thlun tu an si. Pathian cu a sunlawih pi ih amiphun Israel pawl Ezip saal sungin a suah tu Moses vek mi an si. Persia ramah midang pawl ih mawhpuh nak tuar in Pathian a sunlawih tu Daniel vek an si.

August - 18 “Ralkap t□ha taktak pawl cun ral an do t□heh hlan ah tluang an khawng dah lo, ral an neh hnu lawngah an tluang khawng aw” (I Siang 20:11)

Hi t□ongkam cu siangpahrang hrokhrawl Ahab ih t□ongmi asinan adik mi t□ongkam asi. Pathian mi asilo mi khal in a cancan ah thudik t□ongkam an t□ong ve t□heu.

Syria siangpahrang pa in Ahab cu a hmuhsuam, nautat t□ongkam in athu pek mi ziang asiar lo asile vanduai nak a tong ding tiah a ring. Asinan an doawk ngaingai tikah Syria ralkap pawl cu an sungih an siangpahrang hman a nunnak luat dingah a tlan hlo. A tluangkawng nak le a buah mi cu a bangaw lo.

Tuni ih kan zoh mi ca lu thawn pehpar in Goliah ih thuan thu kan bet ding.. David cu ahnen ah ara ti a hmu tikah, “Rahnik aw, nasa cu vate le ramsa pawl ka eiter ding” tiah ati. Asinan David in a kuah-li ih lungto hlum te pakhat in ol te in a t□hat. Goliah ih tluangkawng nak cu a rang tuk.

Khristian mino kan si vekin kan mah i thil ti theinak parah a hleifuan in ka buah t□heu. Hi leilung duhnak taksa hiarnak le thil t□halo tlun ah mah te lawngin n eh kan tum t□heu. Kumtam deuh khristian pawl cu thuthangt□ha an karhzai ter thei lo mi parah kan zawmtai t□heu. Ziangtin nan buah ding tiah kan sim duh t□heu! Asinan kan tluangkawn nak kha a tuantuk. Raaldo nak acem tik lawng ih sim ding mi asi.

Ni nikhat zanlam hnuah zumtu pawl cu a an buah keel lo mi khawm pakhat an nei. Cutawh ah thusim thiamzet tu mino pa khal a telve ih cui khawm sungih a tel tu mi dang pawl in athu an sim ciamco. Mi in an uar ti a thei tikah a riam. Cu miburpi sungah a nau hak lai ih Sunday school sayapai hnen ah, Hlan ih na tlawngta hi vek na nei cu tluangkawng tlak na si” tiah asim. Cutikah “asi ee! Anet tiang in t□haten a feh thei asi le” tiah asawn. Cuti ih asim micu thusim tu mino pa in a thei tikah ka hrangah zan t□halo asi tiah a ruat. Asinan lehnu kumrei vivo tikah ahlan ih asaya hlun pa ih asim mi cu adik asiti a theisal. Hriamnam ziangtin na nei ti si lo in ziangtin raal a neh ding ti mi sawn asi.

August - 19 “Pathian na thangsiat lo peih, na miphun hotu khal nacam lo pei” (Suahlannak 22:28)

Pathian in Moses hnenah daan apek tikah thuneih nak le t□uanvo anei tu pawl parah mawhsiat nak le nautat nak t□ongkam tong lo ding khal ahleice in a kham. Cui uktu pawl le hruai tu pawl cu Pathian ih ai aw tu an si. “Ram uktu bawi pawl khal an thu nagi uh, ziangah tile Pathian ih lungkim nak lo in zohman thuneitu an um thei lo, cule atu ih thuneitu pawl hi Pathian ih ret mi an si” (Rom 13:1). Hruai tu cu, “Pathian ih siahlawh asi” (Rom 13:4). Pathian thei lo tu asi hman ah Pathian ih hant□uan tu asi.

Pathian le minung uk tu karlakah a naih zet mi, athleidan thei lo mi vekin Pathian in inhmuh sak t□heu. Tu ni ih kan siar mi catlang ah khal Pathian thangsiat le miphun hotu cam siat ah a thlei dang aw lo in asim. Saam 82:1,6 hruai tu, hotu pawl cu Pathian tiah a ko. Simduh micu an mah kha Pathian si nak an nei ti nak si lo in Pathian ih ai-awh tu an si ti nak cu asi.

Saul siangpahrang pa in David that dingah a hawl rero laiah David in amilai pawl Saul tlunah tuahmawh lo ding ah a kham ziangah tile Pathian ih hrimli asi ruangah ati. (I Sam 24:6)

Paul in athei lo ruangih puithiam sangtlun ah mawh asiat tikah zamrangten asiir aw sal ih ngaithiam adil sal, “Israel mi u le nau pawl, puithiam sang asi ti kan thei lo! Cathianghlim sungah, “Na miphun uktu na relsiat lo pei tiah aum asi” tiah ati (Dung 23:5)

Hotu upat nak ah ti mi cu thlarau lam khal ah asi. Micheal in Satan parah mawhpuh ding a ngam lo ih, “Bawipa in alo kawh!” tiah asim (Judas 9).

Ni suah nak lamih zirhtu soal pawl theih thei nak ding ah an nih cu tlun lam ih uk tu thu zianghman an siarlo an hmuhsuam riangri ding asi tiah Piter in asim (2Peter 2:10).

Fiangten kan hmu thei micu Pathian riantu pawl cu tihzah, upat ding, an i thu cu kan lungkim pilo hmanah or an nuncan cu kan duhzawng asilo hman ah relsiat ding kan si lo. Ziangti vek asi hman ah, “kan hruaitu pa cu zianghman asilo” tiah sim ding asilo.

“Daiten le remte ih kan um theinak dingah le Pathian t□ihzah nak thawn ziaza t□ha ih kan nun thei nak dingah siangpahrang le ramsung hotu upa pawl hrangah thlacam uhla Pathian hnenah dil uh” (I Tim 2:2) tiah kan hmailam hrang thlacam sawn ding kan si.

August - 20 “Harsatnak cu nan pa ih pek mi nunsimnak asi tiin tuar hram uh; ziangah tile harsatnak nanton mi hin Pathian in afate ah alo ruat asi ti a langter asi. A pa ih nun asim lomi fapa aum dah keel maw?” (Heb 12:7)

“Nunsim, fim duh ah harsat pek” himi t□ongkam cu Hebru 12:1-11 sungah vei sarih tiang a um. Cutikah a siar tu pawl in theih soal a ol te asi. Pathian cu a fale parah thin hengzet tu asi tiah a hmu men thei. Cui ruah nak cu harsat nak vek lawng in an hmu ih nunsim asi lo tiah an thei thei asi.

Thukamthar sungah nunsimnak timi cu tuarnak men lawng asilo. Fate pawl thuzirh nak ah nu le pa ih cangvaih dan le fale t□hanso ding ruahsan in an parih thil an tuah mi asi. Kittel in, “Nauhak an nuncan pitling asi thei nak dingah, lam hruai nak, thuzirh nak, ah siikan lole adang nunsim nak pek ding asi” tiah asim.

Hebru cakuat angan tu khristian pawl khal harsatnak tuar tu pawl an si. Cangan tu pa in cuih harsat nak cu Pathian ih nunsim nak phun khat asi tiah ati. Asile, Pathian in harsat nak in pek maw? Thuthangt□ha raal pawl ih a cangter tu pawl an si. Cule, Pathian in soal a tuah tu khristian pawl teh an sualnak ruangah cawhkuan apek maw? Apek lo, Pathian hrangih rinum teih an nun ruangah harsatnak an ton mi asi sawn. Asiahcun Pathian nunsim nak ih harsatnak ti cu ziangtin kan theithiam ding? Hitawkah Pathian in aminung pawl ih nun ah harsatnak thleng ding khuan apek ih fiimnak hrangah an cangter mi asi, t□ongdang cun Pathian in pitling nun, hnawm baal thiangerter nun nei ih Fapa ih hmuimel keng thei nak dingah harsat nak cu a hmang asi.

Aluar caan ah cun anuam ti ih sim ding aum lo. Thir tha a suah thei nak dingah meiah napi in ur ih tuah asi. Sui khal cu a t□hat sinsin nak ding meisungah suan asi. Cutik lawng ah a t□hazet mi le man a nei miah acang.

Pathian ih nunsimnak cu ziangsiarlo ih aum asi le a tumtah mi a linglet ih suahter nak ah a cang ding. A t□habik ih hmuh nak cu Pathian in cui harsatnak cu thu zirhah ah a hmang asi ti ih thei ringring cu asi ih t□hahnem nak ah hmang suak thiam dingih zuam ding asi. cangan tupa in, “Sikhalsehla a hnuah cun cubangtuk hremnak in nunsim nak a tong tu pawl cu an nunnak ah diahna le dingnak laksawng an ngah ding asi” (Heb 12:11_b) cu asi.

August - 21 “...theihlo t□ongih t□ongkam thawngghra t□ong hnakin theih mi t□ongfang panga ka t□ong sawn ding” (I Kor 14:19)

Hithu cu kawhhran khawmnak ah a lettum lo ih theihlo t□ong hman nak thu asi. Paul in hmang ding a kham. Theih ol mi t□ong in sim ding, culo ahcun mihrang t□hathnem nak um lo.

Asinan hi catlang cu a kau deuh in khal ruah a thei. Thu kan sim tikah angaitu pawl theih thei ding tiang in nadeuh in kan sim a t□ul culo ahcun phun dang t□ong vek in asi men ding. Ziangahtile thu ngai tu miburpi lak ah thei thiam a har tu khal a um thei. Thu simtu ih aw cu a dim tuk tikah harsat nak tampi an tong ih an thei soal thei asi. Ziangahtile duhdawtnak cun mah hrang lawng siloin midang hrang khal a ruat ih thu asim le miburpi in thei thei ding ah asim.

Duhdawtnak cun miburpi ih theih thiam dingmi t□ongkam khal a hmang. Leilungpi hrangah asunlawi zet mi thuthangt□ha kan nei. Cui thuthang cu minung pawl in an hna ih an theih thei ding a thupi ngaingai asi. Ol te le fiangte ih hmuh thei lo in kan sim asile an tumtah mi kan sungter asi.

Thusim tupa pakhat cu nisuahtak lam ramah thuthangt□ha sim dingah a feh ih, t□onglet tupa hmang in thu asi. A thusim mi hmaisabik cu, “Thamthieh ih um mi thil le thinlung le ruah nak lawngih theih mi thil ti in phunhni in a t□hen thei men asinan” tiah asim. Cutikah t□onglet tupa in miburpi cu a zoh ih “haa neilo pitar le daite ih um thiamlo nauhak pawl a hmuh tiah a hlapi America ram ihsin Bawi Jesuh thusim dingah ka ra” tiah alet. Cutawkw ihsin asim mi thuthang tha cu vanmi pawl ih hruai nak sungah a um.

Tunai te ih an suah mi khristian magazine ah cu ti vek ihtong kam sang le theih thiam har ih sim mi le rel mi cu an tha lo. Annih pawl cun tong hlei fuan le tong kam sang hmang in an um ding. Cu vek mi pawl cu mi uar aw an si. Cutih vek ih mi farah hmuhsuam nak vek in biaknak thu hruai awk nak pawl cu khristian hnat□uan nak le thuthangt□ha phuankah ah hmang ding asilo tiah ca a ngan dah.

TV sungin siseh radio sungin siseh asuah mi thuthangt□ha t□ongkam pawl khal kan thei t□heu. Cu pawl cu rundam nak thuthangt□ha in leilungpi a khat ter dingih aduh tu khristian pawl hrangih theih ter nak inpek mi asi. Cui “thuthangt□ha cu fiangte in” sim thiam ding kan t□ul. “Khrih in misual pawl a cohlang” ti thuthang cu fiang ten an theih thei dingih simthiam ding asi. Zohman theih theilo t□ongkam thawngghra t□ong hnakin in theih mi t□ongkam panga t□ong cu a t□ha sawn asi.

August - 22 “I kai hlah! Ziangahtile Pa hnenah ka thleng hrih lo” (Jn 20:17)

Nauhak pawlih an duhzet mi hla fingkhat ah, “Thuanthu hlun thangzet mi ka siar tikah ka ruat micu, Jesuh cu minung lakah a um laiah, nauhak pawl cu a tuu rual sungah ziangtin ka ko, kei khal amah hnenah ka um duh ve” tiah an sak t□heu. Kan lakah mi tamsawn in cutih vek ih Jesuh thawn um tlang ding cu voikhat hnih ah kan caak t□heu.. Pathian Fapa leitlun a lenlai ah a mah hnenah um ve sehla ziangtluk a nuam ding so tiah kan ruat t□heu ding.

Asinan kan ruahsawn ding micu Pathian a t□ongkam in thlarauthianghlim ih lam hruai nak thawng ih amah Jesuh thu cu tui ni ah thei ding zuam hi a t□ha sawn. Cuti ih t□hathnem lo dinhmun ih um rero hnakin in cui dungthluntu pawl hnakin ka hlawk deuh ti ih ruah ding sawn asi. Hiti zawngin zoh aw la, “Matthai in Jesu in thu cu a hmuh dan vek in azoh, Marka in amah hmuhdan veki, Luka in a mah hmuh mi veki le Johan khal in amai hmuhdan vek in Jesuh cu an zoh fingfing. Asinan kan nih in Jesuh cu thuthangt□ha cauk pali sung in kan hmu thei. Cule dungthluntu pawl ih leilung ah an lenglai ih an nei mi hnakin a sunglawi sawn Thukamthar in, Jesuh Khrih thu fingfai te hmuhsak mi kan nei.

Jesuh Khrih thawn caan khat ih a umtlang mi pawl hnak in kan hlawk nakadang hmuh nak khal aum lai. Jeush cu Nazareth khua ah lole Kapernaum khua ah miburpi in an hnok ter rero laiah mi hrek in an naih thei ih mi hrek in an naih ngah lo. Inn khan sungah Johan in Jesuh ih t□angsunah a zau tikah adang dungthluntu pawl cu an zau ve ngah lo. Asinan tuah cun a thleng thluh zo. Runtu Bawi cun zumtu zozo khal anaih thei. Kan hnenah aum lawng asilo kan sung khal ah aum asi.

Mari in Bawipa a thawhsal hnu a tong veten a kai duh. Bawipa ih taksa pumpi thawn a hmu micu a hlosal ding a duh lo. Asinan Jesuh in, "I kai hlah! Ziangahtile Pahlenah ka thleng hrihlo..." (Jn 20:17) tiah asim. Asim duh micu, "Mari, leilung tlunah taksa pum in i kai hlah aw. Ka Pai hnenah ka thleng tikah hi leilungtlun ah thlarauthianghlim ka thlah ding. Amaiih hnat□uan nak thawng in a hlan ih ihei mi hnak in a fiangsawn, a kim sawn in na thei ding" ti cu asi.

Curuangah kan thunet nak ah, Jesuh leilungtlun ih a lenlai ah kannih khal um ve ningla ti ih ruah rero hnak in a tuah amah thawn kan len tlang hi a t□hasawn ti in lungawi ding kan si sawn.

August - 23 "Ziangahtile ka minung pawl in thilsual pahnih an tuah. Nunnak cerhti asimi keimah hi intlansan ih, tidai zianghman a lii thei lo, acing mi tikhur an lai asi" (Jer 2:13)

A t□hasawn mi certi cu hlon ih a dang tikhur lai nak ah a cingmi sawn a tong. Cerhti timi cu tidai fim, adai le a thiang luanter nak hmun asi. Asungah tidai cu a thu thei ih anam thei asi. Tikhur a thing asile tidai a nam ding asi.

Bawipa Pathian cu nunnak cerhti asi. Aminung pawl in a hnen ihsin thinhnem nak an hmu thei. Hi leilung cu a khing mi tikhur asi. Lungdaih nak le nomnak rinnak a pek ve ko nan diriam nak a pek theilo ih riahsiat nak lawng in a khat.

Mari timi nunau nu te cu Pathian t□ongkam a siar ringring ih zohlo in khal asiar ter ringring mi innsungang ihsin a t□hang mi asi. Asinan a nu le pa thusim angai duhlo ih a inn ihsin a tlan ih amai duh nak vek in um dingah a tum. Laam nak lamah nomnak a hawl ih khristian zumdan hmuahhmuah cu hlon in a ai ah laamnak in thin nomnak a hawl.

Zankhat ah laamnak hmun innkhan pi sungah a rual pa thawn an laam laiah anauhak te lai ih zohlo in angah mi cathianghlim, "Ka minung pawl in thil sual pahnih an tuah. Nunnak cerhti asimi keimah hi in tlansan ih tidai zianghman a lii thei lo, a thingmi tikhur an lai asi" timi catlang cu a thinlungah a hung thleng. A laam laifang ah asual nak cu a theiaw tikah Pathian hnenah a pan ih alung a thleng ta. Laamnak hmun innkhan sungih sin a suak ih ziangtik hman ah ara sal nawnlo.

Cutawk ih sin cui nunau nu te cu biazai ngantu pa ih angan mi, "Bawipa, a thingmi tikhur lai dingah ka zuam, asinan tidai ka tong thei lo. Tidai in dingah ka kun nan a um lo. Ringzet in inhmusuam! A tuah Khrih siarlo adang diriamter tu an um lo. Ka hrangah zohman aum lo. Maw, Bawipa nangmah hnen lawngah duhdawtnak, nunnak le lungawinak aum" ti in anunah anei pi thei asi.

Mari in runtu Bawi ih t□ongkam thudik, "Hi tidai a in tu cu an ti a hal sal ding. Sikhalsehla keimai ka pek mi tidai a in tu cu an ti a haal nawn lo ding. Keimah in ka pek ding mi tidai cu a sungah cerhti nung ah acang dingih cumicun nunnak tidai le kumkhua nunak a pe ding" timi t□ongkam cu thei ngahih a pom ngah zo asi.

August - 24 "T□ap nawnlo in suup awla, na mitthli cu hnul thlang aw. Na fate pawl hrangih na tuah mi pawl hi, tuan man laksawng ngah lo in na um lo ding. Ral pawl ih ram ihsin an rakir ding asi" (Jer 31:16)

Stefen timi nauhak pate cu mission hnat□uan nak hmun in asuak ih a t□hang. A nauhak te lai ihsin Khrih cu a zumih Pathian duhnak lamzin ah a thlun. Phunsang tlawng kai dingah American ramah a tlungih tlawng a kai tikah nunt□ha te in a nung. Asinan azumnak afen vivo ih adai vivo. Sualnak sungah a pilcih ih areihlan ah nisuah nak lamih biak nak sungah a lut ve.

Anu le pa pawl cu an hnat□uan nak mission field ihsin an ramah tlun nak khuan an ngah ih an tlung tikah ninghang riahsia zet in an um. Cutikah an fapa cu poimawh zet in a tu le tu ah a biaknak hlon sal ding ah zangfah an dil, aphun phun in ruahnak an suahpi ih an leem, asinan an fapa cu forhfial theihlo in aum. Netabik ah midang pathum thawn an fapa umnak inn ah an feh ih thu an sum. Asinan an hmu micu an fapa in a namnuai t□heh ih a dawu ruangah an kir sal ih napi an t□ap.

Zanah an nupa te in it that ding an tum nan it that thei lo. Cuti in zing nazi 4:00 a kim tikah tho in zinglam thlacamnak an nei. cui zingih an siar dingmi Bible khan cu Jeremiah 31 nak asi, asinan apa in Jeremiah vek t□ap rero mi profet thawn thinhnem nak kan tonglo ding tiah a ruatih, Jeremiah kan siar lo ding tiah ati. Asinan Pathian in Jeremiah 31 siar ding ah asim. An siar ih 31:16 nak ah, "t□ap nawn lo in suup awla, namithli cu hnul thlang aw. Na fate pawl hrangih na tuah mi pawl hi, t□uanman laksawng ngah lo in na um lo ding. Ral pawl ih ram ihsin an ra kir ding asi tin an siar ih an lung an hnem.

Khristian nu le pa tampi in tu ni ah fate pawl ih dodal nak ruangah ai hraam le thin kuai in an um ding. Thla an cam tikah le an lung amit. Pathian in cui tluk ril tu cu a hruai kirsaal ding maw hruai kir lo ding ti thei nawn lo in an mang abang.

Pathian in ti theilomi a nei lo tikha kan hngilh lo pei.. An thlacam bansan lo in Pathian hnen lungawi thu sim pah in hngak ding kan si. Pathian ih thukam t□ongkam tlunah fekte ih zum ding kan si. Cule Jeremiah 31:16 siar

hnuah a thin har nak an reh thei hrih lo le Isaiah 49:25, “Alo dotu hmuahhmuah cu ka do dingih, nan fate pawl cu ka runsuak ding asi” timi t□ongkam cu siar bet ding asi.

August - 25 “Thiding ih thurelcia mi kan si, ti in kan ruataw. Sikhalsehla hi bangtuk ih thu a rak umcu kanmah le kanmah rinsan awlo in thihnak ihsin mi a thoter saltu Pathian kan rinsannak dingah a rak si” (2 Kor 1:9).

Paul in Asia ram sungah thihnak ding t□ihphan nak a nei. ziang mi thu asi ti angaigai cun kan theilo na in amah kan sut, “Nun ding maw thih ding” tibangsehla, “thih ding” tiah in sawn ding.

Pathian mihman pawl in anun sungah voi khatkhat ah cu vek in an tong t□heu asi. Pathian minung pawl ih thuanthu ah t□ihnungza natnak, tuahmawh nak le thihnak a phunphun sungihsin Pathian ih luatter nak an tong t□hei.

Acancen ah cuvek harsat nak hmang in an thilung Pathian hnenah an buntheinak ding hrangah Pathian in a cang ter t□heu. An thil le ri an neih mi hloral nak ti vek in khal asi thei. An nunah a remcan te in an um. Asinan rinlo pi in natnak an tong cutikah anun cu mah le mah zohfel sal ruatfel sal nak an nei ih an nunnak ih caantawi daan zia an hmu tikah a taanglai mi an nunnak cu Pathian kutah an hlan. Pathian in adamter sal ih a hnat□uan nak ah t□hathnem nak tampi thawn caan an hman theisal.

Paul ih thu ah cun a danglam deuh. Paul in anun nak hmuahhmuah cu Pathian hrangah a hlan zo. Asinan cui a nunnak sungah t□ihnungza pawl cu amai ih thazang le afimkhur te ih um nak in lan thei dingah zuam ding caan khal a nei. Cutikah Pathian in thlan kaap ah a hruai ih a mah le mah rinsan aw lo in Pathian sawn a rin theinak dingah asi ti a theih thei nak asi. Milai ih fimnak in remtuh tikah cok buainak tampi asuah ter caan tampi a nei. A cangthei lo mi cang suakter tu Pathian hnenah rinsan nak anei mi lawng in a ti buai nak areh ti athei.

Thih nak thawn hmaiton awk nak in hmel thleng nak thluasuah a um asi. Kan nih cu ziangtluk in t□awntai ti inthei ter. Hi leilung man in theihter sal. Kannun nak cu hmakhat teah a hlo thei mi thuanthu tawite asi ti thu in zirh. Thihnak kan t□on tikah, mizohman hnat□uan theilo mi zan cu a rak thleng zik ruangah kan ngah mi ni, sunah Pathian hrang hna kan t□uan a t□ul ti kan thei thei. Kanza ten thihnak cu kan tong ding ruangah kan cahlai caan te ah Khrih cu pakhat nakah ret in amah ih huham le fimnak parah rinsan ih nung thiam ding cu kan t□ul asi.

August - 26 “Bawipa kan Pathian, na thluasuah nak cu kan hnenah um hram seh. Kan tuah mi hmuahhmuah ah hlawhtlingnak in pe aw. Asi, kan tuah mi hmuahhmuah ah hlawhtlingnak in pe hram aw” (Saam 90:17)

New American Standard Version Bible sungah, “...kan kut in hnat□uan thei nak in pek ringring aw” tiah a let. A tuah himi cu ngaihtuah ding tlak le thlacam ding tlak mi kan nun nak cu netabik tiang a daih theimi hnat□uan nak ah caan hmang dingah tumtah nak nei ding cu asi.

Hi thu umdan cu Thukamthar sungah Jesuh ih a sim mi sung khal ah kan hmu ding, “Nannih in inhril lo, keimah in kalo hril ih kumkhua ih ahmun mi rah nan rah theinak dingah ka lo thlah asi” (Jn 15:16).

F.W.Boreham in thlan mual ih a ruak a retnak hmuah hmuah ah mithmai t□ha ngah nak hna cu kan zate in t□uancio ding kan si. Asinan thlanhmual ralkhat lamah kan t□uanmi cu kumkhua hrang asi ti thei dingmi hna khal t□antum cioding asi tiah asim.

Kumkhua hrang ih, kumkhua tiang hmundingmi hnat□uan nak phun tampi in aum ih cui pawl tu t□hate ih ruatfel ding kan t□ul. Pa khat nak ah kan khristian nunzia t□hanso nak ding asi.. Kan nuncan hieu vanah kengciah ding thil pawl lak ah pakhat cu asi. Curuangah atu ah t□hate in vorh thiam ding a t□ul.

Thlarau hlo pawl Khrih hnenah hruai ding hna khal cu athupi zet in inpek mi hnat□uan asi. Cui thlarau pawl cu Pathian tuufa a kumkhua in kumkhua biaktu pawl an si ding asi.

Pathian t□ongkam thudik azirhtu pawl, zumtu thar pawl kaih hruai tu pawl, Khrih ih tuurun a cawmtu pawl cu kumkhua daih hnat□uan t□uan tu an si.

Pathian uknak hrang hnat□uan tu fanu, fapa a suah ter tu nu le pa pawl khal an hnat□uan mi cu kumkhua ahmun ding. Mai hlawhmi sumpai cu Khrih le hnat□uan nak ah rinumtak ih a hmang tu pawl khal an t□uan micu a hlo theilo ding. Mai ih nunnak cu thlacam nak ah a ap awtu pawl khal Pathian ih caan le a lamzin akim tikah thlacam nak ih athupi daanzia an hmu leh ding.

Pathian minung a cawm tu, ariantu zokhal kumkhua daih hnat□uan t□uantu an si. A niambik mi Khrih ih salpa cu leilungmi lak ih mifimbikmi pa hnak in asang sawnmi, hmuhnak neitu pa asi. Ahnat□uan micu kumkhua ahmun mi asi.

August - 27 “Maw Bawipa, na biakinn ah zoso a beuding? Na tlangthianghlim Zion ah zoso a um ding?...ziangtluk in a hrangah a nat khal le a thukam cia vekin a thlun suak ringringtu, (Saam 15:1,4)

David in Saam 15 ah fiang ten in hmuh. Cui a tlin mi nun dan pakhat cu amah hrangah harsazet mi a si hman ah mai ih t□ongkam vekin a tuah suak ringring mi cu asi. Thukam pakhat a pek asi le apek mi tlun ah rinum te in a tuah ringring.

Thut□himnak ah, khristian pakhat in a inn cu a zuar, aleitu ding mipa cu ara ih a dil mi man vekin leiaw dingah an lung akim. Cuti in an leiaw hlan te, lethmat an t□hu hlan teah midang ara ih a inn cu a zuar mi man hnak in \$ 5000 tam deuh in ka lei ding tiah ati. Inn zuartupa in \$ 5000 tamsawn asi ruangah ahmai sa ih a lei dingtu pa cu a

hnong theisal. Upadi daan in khal a zuar thei, asinan a t□ongkam thawn a hmaisaih a lei tu dingpa thawn an lungkim aw zo. Hitawk ah, a khristian asi nak kha a langter a t□ul asi.

Asilole, zumtupa pakhat cu haa tuah thiam tupa doctor hnenah a haa tuah dingah afeh. A haa sungih a t□ul mi thianfai nak pawl cu cui ni ah atuah ih acem zat ding hmauh cu asut ih an lungkim aw. Cui pa cu doctor hnen ihsin atlungih lamzinah a rualpa pakhat in a man ol nak hmun, acem dingzat hnak ih a hrek khat lai a ol mi siikhan dang aum tiah asim. Cutik ah aman ol nak hmun ah a fehsal thei. Asinan cutiuh tuah ding a si maw?

Seu timi fala nu te cu putar le pitarte nupa in zanriah ei dingah an sawm. Cui hnu ah phone a awn ih arual pi le in zanriah ei tlang ding ah an sawm ve. Ngaih tuah ding a theilo putar te nupa lungsia ding le a t□ih, cule a rualpi pawl thawn tongaw ding le a duh fawn.

Paisa tampi ngahding sawn aum tikah thut□hen ding cu a har thei t□heu. Asinan paisa tam ruangih thukam tuahmi siatbal hiPathian mit hmai siat tu an si. Ziangtluk ih a harsa mi sikhalsehla Voltaire ih asim mi, "Paisa ngah nak dingah cun mi hmuahhmuah cu zumnak an bangaw t□heh" ti vek in um lo ding kan si.

Pathian minung cu, "Ziangtuk in a hrangah a nat khal le a thukam micu atuah ringring" (TEV): ih, " a hrangah siatnak raaphlak asi khal le a athukam cu a tuah" (LB)

August - 28 "Nan sualnak in alo hawlsuak thotho ding asi" (Mipum 32:23)

Pathian in kan hrangah a thleng theilo mi daan cu inpek milai cu cui daan sung ihsin atlansuak thei dahlo ding. Cuih daan sungah pakhat cu sualnak na tuah mi sungih sin na tlanhlo thei lo ding ti asi.

Kan nauhak laiah muthai le adang hmuk cu kan thup nan kan nu in ol te in a tong thei. Cuvek in thudik thup a theih lo.

"The Dream of Eugene Aram" timi biazia thu ngan nak ah himi thu in hmuhsak mi aum. Aram timi pa in upadi daan pahnak pakhat atuah. Mi pakhat cu a that ih a ruak cu ti sungah a hlon, tidai cu a limi asi ih abaal ngaingai. Athaiziangah cui ti kiangah ahlon mi mithi ruak cu a um lapei maw tiah azoh,

Cui tidai a li mi tlun ahcun,

Azoh tikah mithi ruak cu a hmu, tidai cu a luang thei lo.

Cutikah mithi ruak cu a laksal ih thinkung parah a khai ih thinghnah thawn a khuh, asinan thli a hrangih a mithi ruak cu a lang thotho.

"Ka hmaiah a tlak ih,

A hmaisaa ahcun ka t□ap,

Ziangahtile ka thup mi thil cu ka thei,

Leilung in i hnong, tipi sungah pil hman seh alang thotho"

Netabik ah cui a mithi ruak cu leisungah a phum. Asinan kum a reinawn hnu ah aruh an hmu thotho. A daan pahmi hrangah a zonzai ngaingai ih netabik ah thah a tuar. A sual nak in a lo hawl suak thotho asi.

Asinan sual in inkaih hruai theinak adang pakhat khal a um hrih. E.Stanley Jones in, "kan sunglam ah asiat vivo nak in hmainsinnak aum, kan sunglam ih mah le mah upat theilo nak, mah le mah rinum theilo nak asuah, nunt□ha ih nung theilo in phen tu a cangter t□heu asi" tiah sual kan tuahnak ih thu thawn pehper in ralrin nak inpek asi.

Cule mi pakhat ih sual cu hmu theilo nak hmunkhat khat ah thup thei hmansehla lehnhu caanah rinlo pi in a lang leh thotho ding. Sual cu Jesuh Khrih ih thisen in kholhfai lo asi ahcun thut□hen Ni ah a lang leh thotho ding. Tuah mi, ruahmi, thinlung ih tum mi hmuahhmuah khal cu a langleh dingih dantat nak a thleng leh thotho ding. Cui dantatnak cu kumkhua thih nak asi ding.

August - 29 "Khrih lawng hi ziangzongza asi ih ziang hmuahhmuah sungah aum asi" (Kolose 3:11)

Nitin kan nunnak ah asang nak hmun, aniam nak hmun ti in zalen nak asilole catuan ih nehnak aamahkhan kan hmu theinak dingah caan kan hmang dingih hlawk kan nei t□hei. Kan nunnak ah t□hatnak le hlawk nak hmu thei dingah thurel pumkhawm pi ah maw, thu-ron khawmpi ah maw, Bible zirnak ah maw, hawl dingah hmanhlap zet in kan tel duh t□heu. Thutheihternak cabu fate mawitak sungah Dr. zo le zo in thilthar ton thut□ha asim ding anti le kan hna a ngam zet t□heu.

Thinlung hip theinak thu tampi kan hmu t□heu. Thusimtu pa pakhat in kinter nak lamzin t□ha inhmuh. Mizapi theihter nak thawn nehnak ngah nak ding thuthup pathum asim. Cutikah lunglphurtak in thuzir ding kan feh. A hmai zarh ah thianghlim nak hrang kaalsuan daan phun nga in khawmpi ah asim. Mi a kawh tik ah tikah lungawi tak in hmaiah kan pan. Asilole taksa hardam ter nak sungah kan thinlung a ciah ih zianghman ruat theilo in kan um. Thutak cu kan thei hngilh.

Cutivek ih thusim tu pawl cu an sim mi vekin man nei mikhal aum ve ko ding. Asinan t□hate in kan nuncekel sal kan si le ol te ih thianghlim nun ngah thei mi aum lo ih kan famkim lonak cu a tang thotho ti cu kan thei ding ruangah nitin kannun cu Pathian rinsan ih kekar sawn ding asi.

A taktak ah cun mah ih hmuhmi le theih mi hnak in Bawi Jesuh kan nun a luah ding cu a t□hasawn asi, ti theifiang ding kan si. Amah hnen ah thin harnak aum lo. A t□ulsam mi hmuahhmuah cu amah sungah kan hmu thei. Amah cu thilziangkim ih ziangkim asi.

A.B.Simpson in a hmaisah hmuhnak le theihnak ring in a nung asinan lungdaih nak a tong lo. Cuhnua duhnungza hla mawi “Amah lawng” timi cu a phuah ih atanglam vek in asi;

A hlan ahcun a thluasuah asi, atu ahcun Bawipa Pathian amah sawn asi;

A hlan ahcun theimi le hmu mi asi, atu ahcun Pathian t□ongkam sawn asi;

A hlan ahcun a laksawng ka duh, atu ahcun laksawng petu sawn asi ka duh.

A hlan ahcun taksa damnak ka hawl, atu ahcun Amah lawng ka hawl asi.

Kumkhua ziangkim Jesuh tiah hla ka sak ding,

Ziangkim cu Jesuh asi ih Jesuh cu ziangkim asi.

August - 30 “Na nundan ralring awla na zirhmi tla ralring aw” (I Tim 4:16)

Pathian t□ongkam sungih hmingsin tlak lakih pakhat cu tuahding mi hnat□uan le zirh micu ziangtik hman ah a t□hen aw theilo mi cu asi. Himi cu Thukamthar sungih Khrih ih thu zirh mi khal cu asi. Amah cu Pa Pathian thawn an si nak abang aw nan amah le mah niam deuh hmun ah a t□humih minung ah asuak, sal pianzia apu ticu kan thei. Asinan himi cu thuhmai hruai asi ih, zirh nak dingih thu tlangpi cu asilo ih Filipi khua ih zumtu pawl le kan mah hrangah Khrih ih lungput nei thiam ding mi sawn asi. Khrih athi vekin midang te hrangah kan thi asile t□ha hne nak a umlo ding. Asinan amah vekin tangdor nun kan nei asi le acaan a kim tikah Pathian in incawisang ding. Catlang sungih in hmuh micu tuah dingmi t□uanvo asi.

Systematic Theology cauk ka siar tikah ka ruat t□heuh micu asi. Angan tupa in Bible ih zirhmi hmuahhmuah, Pa Pathian thu, Khrih thu, Thlarauthianghlim thu, vancungmi thu, nilai thu, rundamnak thu tiin a phunphun in a ngan. Hi thupawl cu a man anei na in Pathian duhnak thawn aumlo ih atan tikah t□hathnem nak a um lo. Pakhat pa in pomdan lam thuhla ah at heituk mi asi theinan amah ih khristian nunzia a nei lo le a t□hahnem cuanglo. Pathian in kan hrangah inpekmi t□ongkam vekin Bible kan zoh asile zirhnak pomdan le nundan karlakah a dangaw theilo nak kan hmu ding. Cui pahnih cu a t□hen aw thei lo ih hmunkhat te in a um asi.

Thuzirhnak dan le kan nundan a t□henaw theibik mi thil cu profet thusim nak hi asi thei men. Ei-in tawrel tu in mi duhnak an pek rero vekin atu le tu an phuang leuhleuh tikah kan thinlung abuai thei. Anti Khrih khal in mibur picu a hruai thei ve, asinan thianghlim nun lamah a hruai dahlo. Cutivek in profet thusim nak khal cu mi hna sungah theih ding an uar mi asinan khristian nun t□hatnak ah an suah pi thei dahlo. George Peters in t□uanvo le nuncanziaza thu thawn pehpar in thil umtudanzia 65 in ka hmuh. Cuhnak in khal a tamsawn lai ding ti a zum.

Cumi sungih inhmuh micu kan Pathian thu pomdaan le nuncanih Pathian duhvek ih nungding cu ziangtik hman ah a t□hen aw thei lo. Cutin in kan mah ih nundan le Pathian t□ongkam kan zirh tik ah Paul ih Timothy hnenah asim mi, “Nanundan ralringawla nazirhmi tla ralringaw” tivek in ruatcio ding kan si.

August - 31 “Sikhalsehla hibangtuk thil miat nak ih ka rak ruah mi pawl hi atu ahcun Khrih ruangah azaten sunnak ah ka ruat t□heh zo. Hi thil pawl lawng an silo, thildang ziangtinkim khal hi ziang hmuahhmuah hnakin asunglawi sawn mi ka Bawipa Khrih Jesuh ka thei ruangah cun sunnak pittawp ah kan ruat asi. Amah ruangah ziang hmuahhmuah cu ka hlon t□heh. Khrih aco thei nak dingah le, amah thawn tlamtling ih ka pehzom awk theinak dingah ziangzawngza hnawm-hne menah ka ruat asi.” (Filipi 3:7-9)

Zumtu pa in Jesuh hrangah thilman t□ha hlonnak a tuahtikah cuangzet ih asunlawi thei t□heunak mi ah acang asi. Hi tawkah, mipakhat cu lennak le hminthannak neitu asi ih Pathian ih a kawhnak cu angai ih aneih mi hmuahhmuah cu tan in Jesuh hnenah a ben. Asilole, leilungtlun ah hlasak thiam hminthang zet nu in a hmin thangnak cu tanih Khrih dungthlun tu ah acang. Cutikah leilungtlun ih hminthangnak le Khrih a congah nak cu taht□him ding dang aum ding maw?

Ian MacPherson in, “mi pakhatih aneihmi laksawng pawl cu Jesuh Khrih ke tangah lungtluang te ih peknak ilo adang zohmawi mi aum ding maw? tiah thu asut. Cutiik pek hnu lawngah cui thilpawl ih aman neidan cu a lang ding. Welsh divine ih t□ongkam sungah, “Jesuh ih lutlun ih an tar mi Hebru t□ongkam, Greek t□ongkam le latin t□ongkam pawl cu Pilate ih a tarmi ruangah asilo, Jesuh ih lutlun ah aum mi ruangah asunglawi asi” tiah asim.

Paul in alennak, mithangnak, daan le biaknak lamdaan hmuahhmuah cu Khrih hrangah ahlon. Jowett cun,, Paul in phunsang asinak parah rinaw in aum laiah Khrih cu ahmu theilo, asinan Pathian ih huham cahnak cu a rinaw nak tlunah azem ih a thlaam te hman aum lo in a kaang hlo. Cuti in Pathian ih tleunak in a hlan ih a ngah mi lennak hminthan nak cu acemral lawng silo in a kut ah zianghman um lo vekin le nautat tlak thil pawl vekin a ruat. A t□ha le a thianghlim asi tiih aruah mi pawl khal a hlon t□heh asi tiah asim.

Mi pakhat in asinak hmuahhmuah hlon t□heh in Jesuh a thlun tikah midang in a aazo asi tiah an ruat. Mi hrek in an mang abang, mihrek in an pom mai ih a t□ap tu khal an um. Mi hrek in mawthluk tu khal an um. Mi malte lawng in a thu thuk cu an hmu thei. Mi pakhat cu zumnak thawn kee a kar tikah midang pawl ih an hmuh micu a t□hasawn in an t□uat thiam asi.

C.T. Studd in amah ih ahmailam t□hatnak hrang le a inn sungang t□hatnak ding cu hlon in missionary hnat□uan nak ah feh dingah pum ape aw. John Nelson Darby in a ca ngan thiam hminthan nak cu hlon in thuthangt□ha sim nak, Pathian thu zirh tu ah pum ape aw. Ecuador ram ih martyr ih athi tu palai nanga in US ramih nomnak le an thilri pawl hlon in Auca miphun hrangah Khrih thuthang tha sim in a nun an liam ta a si.

Milai pawl in raithawi nak tumbik ah an ruah t□heu, asinan raithawi pumpek mi asilo. Mi pakhat in Hudson Taylor ih Khrih hrangah pumpek thawinak hrangah a t□uan mi simding atum tikah Hudson in, “mipa, ka nun sungah pumpek raithawi nak ka buah dahlo” tiah asim. Cule Darby in, “Thil siava pek dingah pumpek raithawi nak a um lo” tiah asim.

September - 1 “Cuticun kum sawmnga kum cu Jubili kum asipei ih ram sungih aum mi minung hmuahhmuah hnenih zalennak nan than kum asi pei. Hi kum ah thilri an rak zuarcia mi hmuahhmuah cu a hmaisai ih a rak neitu hnenah, asilole a rocotu a tefasin hnenah, khirh thluh asi pei. Sal ih an zuar zomi pawl khal anmah an sungkhat hnenah an kir thluh pei” (Puithiamhnat□uan 25:10)

Israel pawlih kum siarnak ah kum sawmnga a kim tin te in cui kum cu Jubili kum arak si. Leilung khal cu thlo lo in ret asi. Leiram khal cu a hlan ih neitu pa kut ah peksal asi t□heu. Sal khal cu luatnak an ngah. Cui kum cu zalennak, zangfahnak, rundannak le cawl um nak thawn lungawi nak in a khat.

Mi pakhat in thil le ri aman thawn a lei tikah Jubili kim tiang a ta asi. Thut□him nak ah, loram cu Jubili kum kim dingah sawmli le kum nga aduh lai asile aman a khung ding. Asinan kum kim ding kum khat lawng aduh asile leiding a duh tu a har ding. A lei tupa in kum khat lawng a hmang man ding.

Cuti vek t□hiam t□hiam in tuni zumtu pawl hrangah khal Bawipa rat nak ding khal cu cuh Jubili kum vek asi ding. PaPathian innsung ah kumkhua colh dam nak ah kan lut ding. Hi leilung taksa ih t□awnnak sung in kan luat dingih sunlawih taksa kan coding. Cule hileilung tlun ih kan neih mi thil pawl le kan buah t□uan mi hmuahhmuah cu anei tu pa hnen ah apsal asi ding.

Leitlun ih kan neih mi thil le ri pawl cu hi hmuhmi sungah man nei ih ret thiam ding kan si. Dawla thawngtampi kan nei ih baan ah tangka phum mi tampi kan um thei. Asinan tuni ah Bawipa a ratsal asile kan hrangah zianghman man anei lo ding. Bawipa ratsal ding anaih deuhdeuh kan thei le kan hrangah man anei lo vivo ding. Simduh mi cu cuh kan neih mi thil le ri pawl cu Khrih hrangah le t□ulsam mi pawl bomnak hrangah tuni ah t□uansuak nak ih hman dingcu kan si.

Jubili kum thleng ding caan cu tawtawrawt tum in an hmuak t□heu vekin Bawipa ratsal ding caan khal cu “netabik tawtawrawt” aw thawn a thang ding asi. Hi thu in kan hrangah thilt□ha in zirh miasi. Kan thilung cu Bawipa ratsal dingni hngakhlap in kan um asi ahcun hi leitlun thil pawl hmuahhmuah cu kan kai thiam ding. Hi leilung taksa in cun vancung ih Pathian Fapa a rungtum ding hngakhlap le, hi leilung duhnak sung ihsin a dangte ih um ding cu asi thei lo. Khrih ratsal a hngak tu cu amah a thlen tikah thu t□hen tuar leh ding mi le lungkuai ter ding mi sungin t□hen aw ih nung ding cu asi. Kan thilung le kan buahmi hmuahhmuah cu man aneibik mi le a thianghlim mi thudik in in kaihhruai hram seh. (C.H.Mackintosh)

September - 2 “Bawipa, na fehnak kipah ka lo thlun ding” (Lk 9:57)

A cancan ah ka ruahmi cu Khirh ih lamhruai nak sung nunzate ap nak le zate ih pumpe nak parah kaa in kan sim mi le hla in kan sak mi cu kan dangnal tuk t□heu asi ticu asi. Midang ih t□ongkam cawngtu kilaw vek in, “Thil hmuahhmuah ih Bawipa asilole thil hmuahhmuah hrangah Bawipa asilo ding” tivek in kan cawng ve men t□heu. “Ka neih mi hmuah cu amah ka pek” tiah hla kan sak. Asinan kan cangvaih dan cu nipi ni ih khawm nak ah vat el ve ti lawng asi.

Kan buahmi hmuah-hmuah cu kan theilo mi asi tiuh lungput hmanlo ih sim duhmi asilo. Khrih cu kan Bawipa asi ti ah kan cohlang asi le harsat nak, zonzai nak le thihnak sung hman ah amah kan thlun duhnak kan nei asi ti cu asi.

“Thisen hmuh ruangih lungmit nak asuak thei.” Ni khat ni ah mi pakhat cu a thilung sungah acang theibik ih tumtah nak thawn lungphur takin Jesuh hnenah ara ih, “Bawipa, nafeh nak kipah ka lo thlun ding! Cuhnak in a t□hasawn mi zianghman aum nawn lo ding” tiah ati. A thukam sungih a um mi thil umzia cu ,cu mipa in a theibanlo tihcu Jesuh in athei. Curuangah Jesuh in amah cu cinghnia hman a kim lo, ih hmunt□ha hman anei lo tiah asim. A zawh dingmi zin cu sendup lamzin asi ih atuar theilo pawl cu lungmit in thi cih thei ti in hmuh. Leilung thilri pawl cu a duhzet ve ko nan a pekduh mi man hnak in aman a khung tuk. Hiti vek cu asi thei t□heu mi asi. Nan nih sungah a hrek in do awnak sungah nan tel lo, Khrih ih kawh nak ih zangfah dil silo in malte thisen luan ding nan t□ih ruangah an tel lo sawn asi. Curuangah, “Hivek asiagai mi meithal thawn cu ralkap a t□uan lo ding” tiah nan phunzai. (Chappell)

Luke 9 ah mi pakhat in a dungthlun dingah asuh tikah Jesuh cu a thilung aphur ciamco lo. Asinan Jim Elliot ih a dairi sungih angan mi vekin cun Jesuh khal a thilung a phur ve ding ka zum, “Ka nun cu ka humaw asile ka Bawipa ih a buah mi cu ka dodal vekin raithawi nak ih hman dingah ka suupaw asi ding. Curuangah keimah ih tumtah mi cu hlon in Pathian mithmai zoh in feh ding kan si.. Maw ka Pa, naduh asile, ka nun nak, ka thisen cu lak awla na meisa in i kangter aw. Keimah ih hum dingmi asilo ruangah ka hum nawnlo ding. Bawipa i lak thluh aw, a zate in lak thluh aw. Kan nunnak cu hi leilung ah a t□ul mi hmuh burh t□heh aw. Na biakt□heng hmai ih a luang mi man cu thisen hi asi.

Hi t□ongkam kan siar tikah kan thei ding micu Jim in a thisen cu Ecuador ramah martyr in a luangter ngaingai asi. Kan nih cu nun ap nak taktak cu malte hrawng lawng kan thei lai asi. A ngaingai in kan ap thei hrihlo.

September - 3 “Asinan cute pahnih cu an bang aw lo, ziangah tile Pathian ih laksawng cu Adam ih soal nak vek asilo. Mi pakhat soalnak thawngin mitampi thihnak an tong ticu thuhmaan asi. Sikhahlela Pathian ih zangfah lainatnak thawngin mitampi hnenah Pathian laksawng cu a tum deuh ngaingai asi.” (Rom 5:15)

Paul in Rom 5:12-21 sungah milai cithlah tu lubik pahnih ih adanglamzia thu in hmuh, Adam le Khrih asi. Adam cu semsuah nak hmaisabik mi asi ih Khrih cu seemsuah nak thar asi. Ahmaisai cu taksa asi ih neta tu cu thlarau lam asi. “Hnak in t□ha sawn” timi t□ongkam cu Paul in voithum a hmang ih Adam ih soal ruangah hloral nak tlun ah Khrih ih hnat□uan nak in thlasuah a luangmi cu asim duh asi. “Khrih sungah Adam ih fa pawl cun an pa ih hloral mi hnak in a t□hasawn mi thlasuah an co” ti ah asim. Zumtu pawl cu Adam ih tluk ral hlan ih aneih mi hnak in a t□hasawn ah kan um asi.

Thut□himnak ah, Adam te nupa an tlukral hlan te ah eilo ding ih kham mi thingthei cu eilo in um ih Pathian thu an ngai tibangtasehla an nundaan cu ziangtivek in an um ding? Kan theitawp cio vek in Eden hmuandum sungah ziangtik tiang um ding thei lo in an um ringring ding. Leilungtlun ah kum saupi in an nung ringring dingih a tesin fa pawl khal cuti vekin an si cioding. Soal tuah lo in an um sungpoh cu Eden dum sungah an um ringring dingih thi khal an thi thei lo ding.

Soal le mawh umlo nak caan ahcun vancungram feh ding ti hmuhnak khal an nei lo ding. Thlarauthianghlim ih tacik khen mi le thinlung sungah um ding thukam khal aum lo ding. Jesuh Khrih thawn Pathian ih innsang le rocotu khal an cang thei dah lo ding. Pathian Fapa ih hmuihmel vek in thlengsal leh ding ti ih rinum nak khal an nei dahlo ding. Eden hmuan sungih leilung thlasuah lawng in an nom ter aw ringring ding asi.

Kan hrangah Khrih ih tuarnak thawng in a t□hasawn mi kan ngah ticu vun ruahhnik. Kan nih cu Khrih thawng in vancung thawn a pehzom awmi thlarau thlasuah hmuah-hmuah kan co. Khrih sungah afamkim mi fa ah in cohlang. Khrih thawng in rundam, thiamco, soal ngaidam, rualrem, thianghlim, sunlawi nak hmuah-hmuah le Khrih ih ruangpum ah canter mi kan si. Thlarauthianghlim in tacik inkhen ih kan sungah aum lawng silo kan co lai dingmi sungah aamakhnan nak inpek. Khrih sungah kumkhua humhim nak kan co. Pathian ih innsang Pathian ih fa pawl le Khrih Jesuh thawn roco tu kan si. Pathian ih Fapa neihsun vekin duhdawt nak kan co. Cule cuhnak in tam duehdeuh in kan co. Asinan Adam ih soal mawh an nei hlan ih an sinak hnak in tucan in Khrih Jesuh sungah a t□hasawn cotu kan si nak cu a tawk asi.

September - 4 “Ka ruuklo mi thil pawl tla khirh thluh seh in ti” (Saam 69:4).

Saam 69 sungih asim tupa cu kan Bawipa Jesuh asi. Siarnak 4 sungah amah ih asunlawizet mi ruundam nak hnat□uan thu asim.

Judah mipa in midang thil a fir asile aruk man cu khrih sal asi dingih aman hnak in alet nga in peksal ding ih soal raithawi tuah dingah daan thu apek.

Atuah milai ih soal in Pathian ih thilruk sak asi. Pathian ih hnat□uan mi, biak dingmi, thungai dingmi le sunlawi nak pawl afir asi. Pathian ih riannak cu afir, ziangah tile milai in amah le mah soalnak le Satan sawn arian zo. Pathian ih biak a ruk ziangah tile milai in milem hmai ah abia zo. Pathian ih thungai dingmi a fir ziangah tile milai in Pathian ih thuneih nak cu a dodal zo. Pathian ih sunlawi nak cu a fir ziangah tile milai in Pathian khaisang dingmi cu a hlon zo.

Bawipa Jesuh cu a ruk lo mi thil a khrih thluhsal dingin a ra.

Pathian asinak pawl cu a hlon,

Pathian asinak cu leidip sungah a phum,

Cui sung ihsin mangbangza duhdawt nak a suahter,

Afir dahlo mi thil cu a khirh liam sal asi.

Milai soal ruangih a ruk mi a khirh liam lawng si lo in adang tampi khal a khirh bet hrih. Adam ih soal ruangih a hloral mi hnak in Khrih ih a famkim mi hnat□uan mi in sunlawihnak tamsawn Pathian in a co. “Soal ruangah a sersiam mi thil pawl a hloral na in, zangfah nak ruangah fa tampi a ngah sal”. Adam ih tlukril hlan ih a neihmi kumkhua sunlawi nak hnak in Runtu Bawi ih hnat□uan mi thawng in a ngah mi sunlawi nak cu a tamsawn ti in kan sim thei asi.

“Ziangah Pathian in leilungtlun ah soal luh ding cu khuan a pe?” ti thusuh nak a phi cu kan nei. kan thei vek in Pathian in milai cu soal tuahlo dingah a sersiam thei asi. Asinan milai in mah ih lungput ti ih Pathian duhdawt le biak dingin hrih thei nak huham a pek. Cu sungah milai amah in Pathian thu el thei nak, thungai lo nak le amah hnen in tlan thei nak khal an nei ve. Milai in Pathian thu el nak le minung tampi thih tiang siatsuah thei mi soal cu a lak. Asinan Pathian cu amah ih sersiam mi ih soal in a neh lo. A thih nak, a phum nak le a thawhsal nak le van ih a kaisal nak sungah Jesuh in soal huham cu a neh. A hnat□uan mi ruangah Pathian in sunlawinak tamsawn angah ih hi leilungtlun ah soal a lut hlan hnak in rundam co tu milai in thlasuah tamsawn a co asi.

Sempterber - 5 “Cui thu cu leilungtlun ah hin aum ih amah sung ihsin Pathian in leilung hi a tuah na in leilung in a mah cu an thei lo. Amai ram sungah a ra nain amai minung pawl in an rak sang lo. Mi hrek khat cun an sangih an zum, curuangah Pathian fate canthei nak thu a pek” (Jn 1:10-12).

“Cui thu cu leilungtlun ah hin a um”. Nunnak Bawipa le sunlawi nak Bawipa cu hi afate zet leilung ah aum ti micu mangbangza asi mi zangfahnak asi. Amah cu hi leilungtlun ah aum, timi thuthangtha sim nak cu zohman an zum

loding. Cucu milai ih kaihhruai thei lo mi thil asi. Asinan amah hrangah, atuah hrim mi le mangbangza duhdawt nak cangvaih nak asi.

“Pathian in leilung a tuah hi”, mangbangza sinsin asi! Leilungtlun ih aum tu pa cu hi leilung tuahtupa asi. Lei le van sung pumpuluk a khat tu pa cu naute taksa, mino, mi picang mi vekin a um ih a sungah Pathian sinak hmuahhmuah afamkim thluh asi.

“Nain leilung in amah cu an thei lo”. Hi hi cu ngaih dam thei lo mi palh nak asi. Amah cu milai hnak in a dik asiticu a t□ongkam le a hnat□uan nak in theithiam ding asi.

“Amah ram sungah ara nain”. Leilung sungih a um mi thil hmuahhmuah cu amah ta asi. Sersiam tu asivekin zo hman in laksak atheih lo. Asinan mi nung pawl ih lennak thil le ri a hlong dah lo.

“Amah minung pawl in an rak sang lo”. Hitawk ah thinnatternak aum. Judah mi pawl in amah cu an cohlang lo. Messiah cu an ukto ah an duhlo.

“Mi hrekkhat cun an sang ih an zum”. Akham thei lomi kawhnak aw cu a phuang. Cuih kawhnak cu Judah le Zential hrangih a thu umdan cu annih pawl in Jesuh cu sang ding asi.

“Curuangah Pathian fate canthei nak thu apek”. Mangbangza duhdawtnak le zangfahnak thawng in misual pawl cu Pathian ih fate cang theinak khuan an neih micu tlinglo, tlaklo cing in khaisan nak asi. Pathian ih fate asitheinak thu cu Jesuh Khrih hi Bawipa le Rundamtu Pa ti ih zumnak thawn a cohlang tu pawl hnenah azangfah asi.

Curuangah riahsiatza thuthang le lungawiza thuthang a um. Ahmaisa riahsiatza thuthang cu, “leilung in a mah cu an theilo ih cule amah minung pawl in an rak sang lo asi”. Cule lungawiza thuthang cu, “Mi hrekkhat in an sang ih an zum, curuangah Pathian fate cantheinak thu a pek”. Nang khal na sang hrihlo asi ahcun ziangah tuni ah na zumthiam lo ding?

September - 6 “Cun Bawipa Pathian in human kilkhawitu le zoht□hatu dingah atuah mipa cu Eden hmuan ahcun aumter” (Seem 2:15)

Alinglet aw mi thilung nei tu hrek khat in hnat□uannak cu camsiat nak an ti lo ih, thlasuah asi an ti. Leilungtlun ah sual aluh hlan ahcun Pathian in Adam cu Eden hmuan finkhawit ding t□uanvo a pek. Milai in sualnak a tuah hnuah leilung cu siatter asi ih hnat□uan dinglawng silo milai in mah ih nunnak hrangah leilung par ihsin harsazet in hawl dingih riahsiat nak, aaihran nak le thlanri pawt ko in zuam dingah thu a pek. (Seem 3:17-19)

Mi pakhat in, “Hnat□uannak ah hlaan aw ding asi! Pathian ih siatcam mi asi tiah na ti ahcun a thlawsuah cu ziangvek asi ding? Hnat□uan nak cu Pathian ih siatcam asi lo. Kan sinak ding ih a tel lo theih lo mi asi ih t□hansonak le mah le mah tlingnak hrangih a t□ul mi asi. Zangzel nak in a sung kan pek tikah sualnak in in neh ding phan aum. Cule bang men kan tum tikah siatral nak kan tong thawk nak asi” tiah asim.

Pathian in a miphun pawl cu hnat□uan dingah thu a pek ticu hngilh lo ding asi. (“Niruk sungah nan hna hmuahhmuah nan t□uan pei” Suahlannak 20:9). Milai pawl in nisarih nak ah colh ni ih hman ding asi. A dang ni sungah hnat□uan dingah thin lung nei ding cu asi.

Thukamthar sungah mi zangzel le thuzirh mi thlun lonak cu hrial ding asi ih hnat□uan duhlo tu cu rawl khal ei lo ding asi tiah in sim (2The 3:6-10).

Bawipa Jesuh cu kan hrangih taht□him tlak mi felzet ih hnat□uan tu asi. Amah in nitin in ziangtluk in teima zet in hna a t□uan! Ziangtluk in zan ah thlacam hna a t□uan! Kumthum sung hmuah hna a t□uan mi in a tar hmel a pu asi. Nang cu kum sawmnga na kim hrih lo! Jesuh khal a kum sawmnga a kim hrihlo! Jesuh cu a kum sawmthum hrangah kum sawmnga mipa vek abang!” (Ian MacPherson).

Mi hrekin hnat□uan dingah an remlo ziangah tile an hnat□uan nak ah an lungkim vek asilo. Hnat□uan neilo cu a t□habik tiah an ruat. Hnat□uan hmuahhmuah ah sambau nak aum ti thei ding asi ih khristian pawl in Pathian sunparnak ding ah t□uan ding cu asi.

Zumtu pa in amah hrang lawng silo in a t□ulsam tu midang hrangah khal hna a t□uan (Efesa 4:28). Hitawk ah hmuh nak thar a um ih duhham nak lungput in hnat□uan ding cu asi lo.

Kumkhua catluan sunghmanah hna kan t□uan ding, “a riantu pawl in amah cu an biak ding” (Thuphuan 22:3).

Cui caan sungah Spurgeon ih thuforh micu kan thlun ding asi. “Nangmah le mah cu hnat□uan nak thawn that awk awla cule thlacam nak thawn nungpi sawn aw”.

September - 7 “Cule Bawipa in “Annih pawl tlansan uhla, an hnen ihsin t□hen aw uh. A thiango mi cu a dai in dai hlah uh, cuti cun ka lo cohlang haiding. Kei cu nan Pa ka si dingih nannih cu ka fanu le fapa tla nan si ding; tiah Cungnungbik Bawipa in ati” (2 Kor 6:17-18).

Khristian pa in kawhhran sungah amah le mah liberal le a dang thuzirh sual mi pawl thlun tu asi vivo tikah ziangtin na tuah ding? Cui kawhhran cu Bible hi a sual theilo le a dang thudik zumnak a nei tupa ih dinsuah mi asi. Harsatnak tampi sungin thuthangt□ha simnak le missionary hnat□uan nak ih a dinsuah mi asi ih kawhhran sungt□uan pawl khal Pathian t□ongkam dik cu rinum tak ih a phuang tu an si. Asinan cu sungt□uan hrekkhat cun adang Bible zirnak tindan an kai ih cutawk ih sin zumpalh nak an nei. Thu ansim tikah Bible daan vekin an lak na in an simduh micu thudik thawn a peng aw. Bible pomzawng ih athupi deuh cu nuamtete in an siatbal ih Bible sungih mangbangzathil a cangmi cu a um kel vek in an sim ih Bible sungihsin lam peng tu ah ancang. Thudik siatsuah tu ding le hmakhat te ih acangmi ramthu hla pawl kaihhruai tu ah an cang. Thudik thu cu hmuhsuam hman in an t□ong.

Khristianpa in ziangtin a tuah ding? A innsang pawl cu cui kawhhran sungah kum reipi ah an um zo. Amah khal kum reipi tiang sungtel tu asi ve. A rualpi pawl khal cui kawhhran sungah an um ve. Cui kawhhran ihsin a suak le midang hrangah ziang a cang ding ti ka don a har. A cang thei tawp in cui kawhhran sungah a um ding maw?

A thuhmuh daan cu zumtlak mi asi lo. Cule a thin lungsungah misenpi cu kawhhran ah an khawm nan thlarau rawl eiding an hmulo in an um ti a hmu tikah a thin a bangfawn. A lenrualpi pawl cu a thupi ter zet nan Pathian in mawh a phurh ding le a t□hifawn.

A tuah ding micu a kawhhran sungin suak ding asi. Hicu Pathian pekmi t□ongkam fiang asi. Hi abangawklo mi thil phurnak kawm cu a hlon asi le Pathian in a hnu ih a cang leh dingmi hmuahhmuah cu tavuan a lak ding asi. Pathian in rualpi thar a peksal leh ding. Pathian in aduhnak vek ih a thlun tu pawl le a naih nak hmun ah a um tu pawl ih Pa asi dingah thu a kam asi. “Alianggan mi Pathian thawn pawlawk nak lo a dang zianghman sunlawi nak thlawsuah aum lo asi”.

September - 8 “Pathian hnenih thukamnak na tuah tikah a thukam vek ih tuahsuak dingah na khulfung hlah. Ziangahthle Pathian in mi aa cu zianghman a hai lo. Na thukam vek in pe aw” (Thusimtu 5:4).

Khristian pawl ih nun nak ah ziangvek thukam kan nei ih Pathian t□ongkam in ziangtin kaihhruai ding in inhmuh sak?

Hmaisabik ah, thukam tuah cu a t□ul lem lo. Thupek mi sungah aum lo ih Pathian ih mithmai ngah duh ih mah te lungput ih pek mi asi. Curuangah Daanpeksalnak 23:22 ah, “Bawipa hnenih thukam tuah loih um cu soal asi lo” tiah kan hmu ding.

Pahnih nak ah thukam tuah pang loding ah ralrin ding kan si ih cui kan tuahmi cu mah ih tuahsuak theilo khawp ih thukam lo ding kan si. Solomon in, “Ruat hmaisai lo in t□ong hlah. Pathian hmaiah man mawhzet ih t□ong ding khal ruat hlah. Pathian cu vancungah aum; nang cu leilung parah na um; curuangah na t□ongmi mal ter aw”. (Thusimtu 5:2) tiah ralrin nak inpek.

Asinan thukam kan tuah asi le tuahsuak dingah zuamding kan si. Mipakhat in Bawipai hnenah thil pakhat pek dingin thu a kam awk tikah siseh, asilole thil pakhat tuahlo ding in thu a kam awk tikah siseh, cui a thukam mi cu a balsal lo pei. Ka ti ding ati mi cu kimten a tuah thluh pei (Mipumsiarnak 30:2). “Bawipa nan Pathian hnenih thukam nak nantuah ahcun cui nan thukam cu pelh loin kimter tengteng uh. Na thukam cu Bawipa in kimter dingih a lo duhsak hrangah na kimter lo tikah soal asi. (Daanpeksalnak 23:21). Na thukam vekin na peklo hnak cun thukamnak zianghman tuahlo a t□ha sawn (Thusimtu 5:5).

Mahih thukam mi cu balsal lo ih tuah hnak in pelh siat ding a t□hasawn mi khal aum men t□heu. Mi pakhat in a piangthar hlan ah biaksual mi tlunah lole adang phun khatkhat in maw thukam nak anei thei. Cui thukam cu Pathian t□ongkam thawn akaih aw lo mi asile cathianghlim thu sawn a thlun sawn ding asi. Cuti ih mah thu kam pelh ruangah sunnak aum khal le Pathian duhnak sawn thlun ding asi.

Tulai caan ih mitampi in an pelh thei bik mi thukam cu kutsit nak thu kam asi. Pathian hmaiah khat le khat thukam an tuah aw micu a thupilo tuk ah an ret. Asinan Pathian ih thurelcat mi cu, “Na thukam cu Bawipa in kimter dingih alo duhsak hrangah na kimter lo tikah soal asi” (Daanpeksalnak 23:21).

September - 9 “Mit□ha in atu le afa tiangin a lennak a roh ding” (Thufim 13:22)

Hi catlang kan siar tikah hileilung sumpai lennak ro tiah ruah ding asi lo. Pathian thlarau ih hmuhsak mi thlarau lam ro cu asim duh misawn asi. Mi pakhat cu nu le pa farah sung ihsin asuak mi khal si thei. Asinan nu le pa in nitin Bible ca siar nak le innsang thlacam khawm nak thawn Pathian t□ihzah tu, Pathian duhdawt tu ah a cang thei. A nu le pa an thi tikah leilung lennak a roh thei lo nan Pathian t□ihzah thei nak ro cu a roh thei. Thlarau lam hrangih roh mi cu a sunglawi bik mi asi.

A taktak ahcun fanu lole fapa cu sumpai tampi an roh mi in an thlarau lam hlohral nak an tong thei. Mi malte lawng fimte in an kaih hrui thei ih mi mal te lawng in an ro cu Pathian hrangah t□ha te in an hmang thei.

Mi innsungsang tampi cu leilung sui le hlawn thil an t□hen aw tikah ramlo nak an suah pi t□heu. “Ien lai caan ah sungkhat atam timi t□ongkam cu adik asi. Innsung khar cu kum tampi rem ten an um nan sui le ngun le hlawn thil thu aum tikah hmakhat te ah an ral aw thluh thei asi.

Caan tampi ah khristian nu le pa in rundam a co lomi an fate hnenah an lennak cu an t□uan lo le a soal mi biaknak a bia tu sungkhat an pek, cutikah an lennak in thuthagt□ha karhzainak dingah ahmang suak thei nawn lo.

A caan caan ah hitivek ih fate pawl hnenah ro pek nak cu hamtam nak, mi zawnruatlo nak vek in asi t□heu. Nu le pa pawl in an neihmi cu an mah hrangah a cang theitawp in an ret. Ni khatkhat thihnak an tong leh ding ticu an thei tikah midang pawl, zumlotu le rundam co lo tu an fate pawl hnenah an roh.

Asinan an mah an feh hnuah an fate pawl in an neihmi lennak cu hloral ter ding ticu an thei theilo, an duhmi vekin a cang thiam thei dahlo ding.

Curuangah a t□habik cu amah ih nunlai ah Pathian ram hrangah t□uansuah nak dingah hman ding asi. An sim t□heumi cu, “Na nunlai ah peknak in hnat□uan aw, cule khuitawk ah a thleng ti na thei ding” ti asi.

Cule a t□habik lungput cu, “Hi leitlun ka nun laiah Pathian hnat□uan nak ah ka sumpai cu ka hman ding ti ruah t□hat nak ka nei. ka fate cu khristian innsang t□ha, Khrih a cawisan tu innsang, Pathian thu a phuangu tu innsang

siding ro cu ka roh ding. Pathian theitu fate a zangafah nak t□ongkam ihsin a nunnak a t□hangsoter tu an si ih mi thianghlim sungih an tel thei nak ro sunglawi cu kan taansak ding tiih duhnak lungput nei ding sawn cu asi.

Sungkhat atam timi t□ongkam cu adik asi. Innsung sang cu kum tampi remten an um nan sui le ngun le hlawn thil pawl ruangah hmakhat te ah an ral aw thluh thei asi.

Caan tampi ah khristian nu le pa in rundamnak a co lomi an fale hnenah an lennak cu an t□uan lo le pek, cutikah an lennak in thuthagt□ha karzainak dingah ahmang suak thei nawn lo.

A caan caan ah hitivek ih fale pawl hnenah ro pek nak cu hamtam nak, mi zawnruatlo nak vek in asi t□heu. Nu le pa pawl in an neihmi cu an mah hrangah a cang theitawp in an ret. Ni khatkhat thihnak an tong leh ding ticu an thei tikah, zumlotu pawl ih tuah mi vek in rundamnak co lo tu an fale pawl hnenah an roh.

Asinan an mah an feh hnuah an fate pawl in an neihmi lennak cu hloral ter ding ti an theithei lo, an duhmi vekin a si ding.

Curuangah a t□habik cu amai nunlai ah Pathian ram hrang t□uansuah nak dingah hman ding asi. An sim t□heumi cu, “Na nunlai ah peknak in hnat□uan aw, cule khuitawk ah a thleng ti na thei ding” ti asi.

Cule a t□habik lungput cu, “Hi leitlun ka nun laiah Pathian hnat□uan nak ah ka sumpai cu ka hmang ding ti ruah t□hat nak kan neih hi asi. ka fale cu khristian innsang t□ha, Khrih a cawimawi tu innsang, Pathian thu a phuangtu innsang siding ro cu ka roh ding. Pathian theitu fate a zangafah nak t□ongkam ihsin a nunnak a t□hangsoter tu an si ih mi thianghlim sungih an tel thei nak ro sunglawi cu kan taansak ding tiih duhnak lungput neih ding asi.

September - 10 “Nan ral pawl duhdawt uhla alo hremtu pawl hrangah thlacam uh” (Mtt 5:44)

A caancaan ahcun hi catlang cu a t□habik mi asi t□heu. Kepten Mitsuo Fuchida cu December 7,1941 kumih Pearl Harbor (ykvJqdyfurf;) an kah tikah Japan vanzam mawng tu pawl thupektu ralbawi asi. An Janpan ram (XgecsKyf) ah thuthang a leh micu, “Tora, Tora, Tora” ti in a hnat□uan a t□heh, nehnak an ngah tiah asi. Asinan a voihnih nak leilung pumpuluk raldoawk nak cu acem hrihlo. Raldo awknak netabik ah American pawlin ralnehnak an ngah leh asi.

Ralpi a suak laiah Philippine ramah missionary nupa te cu Japan pawlin an that. An fanu te cu US ramah a um ih athu a theih tikah raldonak sungih an kaih ngahmi Japan ralkap pawl cu thawnginn sungah a tongih thuthangt□ha asim.

Ralpi a dai hnuah ralbawipa Mitsuo Fuchida cu a tuarhar tukih US minung pawl cu ramtinkim thut□hennak zung (tjynfjynfqdkif&mppfcHk&Hk;) ah taza cuai dingah a tum. Thu ngai a lang suakter nak dingah le tetti a hawl nak ah ralsungih American pawl ih an kaih mi Japan minung thawngto pawl cu interview atuah. Cutikah ninghan nak le thinnomlo nak a thei micu a thei duh mi US pawlih siatvknak si lo in Philippine ram ih a nu le pa that a tuar nak thu cu a thei. Thawngto tu pawl in a nu le pa that an tong hlanih thla an cam mi hmuhsak nak cauk fate Thukamthar inpek tiah an sim. Fuchida ih a theih duh micu hithu asilonan a t□ul pang ah tiin cui Thukamthar cauk te cu hmainsin nak a tuah ih a khum.

Cui thupawl a thei hmuah Thukamthar cauk te cu a lak ih a feh. Ziang asi pei tiah Thuthangt□ha Matthai cu a siar tikah a thinlung a kaih ngah. Marka khal a siar bet. Luka 32:34 a thleng tikah a thinlung sungah tleunak cu a luang. “Ka Pa, an sualnak run ngaithiam aw. Ziang kan tuah ti an thei lo.” Missionary nupa te in thah an taur hlan ah ziangtin thla an cam ti a thei ngah.

“American nunau nute le Japan thawngto mipawl a ruat nawnlo ih amah lala lawng a ruat ciamco, Khrih ih ral asi zia le Pathian in runtun Bawi ih thlacam mi a cohlang nak cu a thei ih cutikah ngaidam nak cu a hmungah ta asi”.

Ramtinkim thut□hen nak (tjynfjynfqdkif&mppfcHk&Hk;) ah tazacuai ding a tumtah mi cu a hlo. Mitsuo Fuchida cu a nun sung hmuah ram tampi ah Khrih ih simcawklo lennak thuthangt□ha cu phuang in a um asi.

September - 11 “Bawipa nan Pathian hngilhlo nak dingah ralring uh, nan sumsaw hmuahhmuah an karhzai ih an tamzet atikah...,” (Daam 8:11,13)

A thutlangpi in Pathian minung pawl cu thil le ri lennak an hmu tikah an tuar thei lo. Buainak sawn ah an t□hanglian deuh t□heu asi. A hlasak mi sungah Moses in Israel mipawl in lei thilri lennak in an thlarau a siatsuah t□heu tiah a tarlang, “Bawipa minung pawl cu an lian ih an puarthau, rawl an khopzet ih an thau. Anmah siamtu an Pathian cu an dungtun. Anmah Runtu cakzet cu an hnong”. (Daan 32:15).

A profet thusim micu Jeremiah san ah akim ngaingai. Pathian in mawh a phurh, “Ka hnen ihsin an tlan ih Pathian ngaingai asilo mi khuavang pawl an biak. An sam mi hmuahhmuah ka peek ih ka cawm hei. Asinan nupa sualnak an tuah ih, an caan cu hlawhhleng pawl hnenah an hmang” (Jer 5:7).

Hosea 13:6 kan siarsal tikah, “Asinan ramt□ha sungih nan luh tikah nan pum a puar ih nan hna a ngam. Cule nan puarthau ih kei cu in hngilh” tiah kan hmu.

Saal sung ihsin an kirsal tikah Levi mipawl in anmai hrangah Pathian ih atuah sak mi hmuahhmuah cu t□ha te in an ruatlo tiah an phuang: “...An duhzat in an ei ih an thau, Na pek mi thil- t□ha lakah an nuam ngaingai. Cu cingin na minung pawl cu ral an tho, Na thu an thlun duhlo. Na daan pekmi an dungtun. Na thu zirhtu profet pawl an that, ralrinnak petu le nahnen rakir dingih thusim tu pawl cu an hmuahsuam nak hi a nasa ngaingai” (Nehemiah 9:25-26).

Kan sinak le kan tuahmi ah Pathian ih lungkimpi nak asi tiah leilung thil le ri cu kan hoi t□heu. Kan hnat□uan mi pitling asi tiah, “Pathian in thlawsuah i pek ngaingai asi” tiah ka ti t□heu. Cui pitling nak, amiat kan

ngah micu in hniksak mi khal asi thei. Pathian cun ziangtin kan tuah ti cu in zoh ringring. Cui a miat cu kan mah ih diriam nak ah kan hman ding maw? Asilole thuthangt□ha karhzai nak ah rinum tak in kan hman ding maw? Kan mah ih hmailam thu hrangah duhhamzet in kan ret ding maw? Asilole Khrih hrang le a sunlawi nak hrang ah kan phum ding maw?

F.B.Meyer in, “Nikhuat□ha lole thlisia, neh nak lole sungnak sungah cun kan nundan ziaza hniksak nak aum t□heu. Asiava nun a nei tu milai cun a theithiam lo ding. Zianghatile hi hniksak nak hmuahhmuah cu acemtertubik asi” tiah asim.

Josep khal in, “Harsat ka tonnak ramah Pathian in fate i pek” tiah asim (Seem 41:52). Pitling nak a ngah mi hnak in a harsat nak sungah a miat a ngah sawn ih cuih harsat nak cu a nun t□hangso nak ding a hman sawnasi.

September - 12 “Mizapi lakah a tlung hman tiah an ruat, sun nihlawh an feh hnuah an sungkhat le rualpi pawl lakah an hawl vivo” (Lk 2:44)

Jesuh cu a kum hleihnih asi tikah a nu le a pa thawn Jerusalem ah Lantak puai zawh dingah anfeh. Miburpi thawn an feh tlang asi. Cui puai laifangah a dang nauhak pawl khal tampi an ra ve. Curuangah Nazareth ah an kirsal tikah Josep le Mari cun Jesuh cu adang nauhak pawl thawn a tlung zo asi ding tin an ruat. Asinan atlunglo. Jerusalem ah a taang hrih. An hawl ih an hmu lo tikah Jerusalem ah an kirsal ih nithum hnu ah an hmu.

Hi thu sungah kan zate hrang in thuzirh nak a um. Jesuh cu kan lenrualpi le sungkhat ah soal nak a um na cingin amah thawn kalsuan tlang vekin kan thei soal t□heu. Thlaraulam tumsuaknak cu theih a har ngaingai. Kan daih vivo nak cu kan theithiam lo. A hlan vek ka si tiah kan ruat.

Asinan midang in intheithe. A hmaisa ih duhdawt nak kan nei nawnlo ih leithilri ah thlarau lam hnak in kan thinlung kan bun mi in in theithe. Kan nun ah Ezip ramih ti le rawl ngai nak nun kan nei mi inhmutei. Duhdawt nak lungput kan neidah nan atuah cuvek lungput aum nawn lo ti in theithe. Midang in an thei le theilo ti umlo kan hlasak t□heu mi khal a hlo. Kan lungawi nawnlo mah lala khal vanduai in kan um ih midang pawl khal vanduai mi le santlailo mi ah kan ruat thluh. Remcang mi zianghman aum lo. Kan zaal sungin paisa khal cu a zun. Bawipa hrangah tettikhan ding kan tum asile midang relsiat nak ah kan can ter.

Jesuh cu kan lenrual sungkhat lakah aumlo nak cu a phundang dang in inhmuhak t□heu. Pathian mihman pawl ih thusimnak in Pathian t□ongkam thei khal asi thei. Asilole kan thlarau umnak a naim asi tiah insim fiantu rualpi hnen in kan thei khal asi thei. Asilole natnak in maw, thihnak in maw, adangdang in maw Pathian lam panleh dingah lungput kan nei thei nak dingah in theiter tu aum thei.

Cutikah Joseple Mari ih an tuahmi vekin Jesuh a hnetabik kan hmu nak hmunah kirsal ding asi. Amah thawn kan t□henawak nak hmunah kan kirsal a t□ul. Kan sualnak le palh nak cu phuangin kan dungtun asile ngaithiam nak kan hmusal dingih Jesuh cu kan khualtlawn nak lam tluan ah in telpisal ding asi.

September - 13 “Moses cu lungpheng pahnih parih nganmi Thukhampahra kengin a rungt□um tikah Bawipa hnenih um mi asibangtukin ahmaicu atleu t□heh; asinan amah cun a thei awlo” (Suahlannak 34:29)

Moses cu Sinai tlangpar ihsin Thukhampahra nganmi lungpheng pahnih thawn a ruangt□uum tikah hmnsin dingmi thil pahnih aum. A pakhat nak ah, Pathian hnen ih aum ruangah a hmai cu a tleu t□heh ih Pathian cu a varmi, a tleumi meiro vekin shekmah ah alang vekin Moses khal cu Pathian thawn an biakaw hnuah thukham pe tu pa ih sunlawihnak pianzia cu a ruangpum ah a keng ve. Hi cu hmuihmel thleng mi a ton nak asi.

A pahnihnak hmnsin dingmi thil cu Moses in ahmai a tleumi cu amah le mah a theiaw lo. Pathian thawn an pawlawk nak in anun ruangpumah danglam nak a um ti a theifiang lo. F.B.Meyer in cu hmuihmel thleng nak cu a famkim mi sunlawinak asi tiah asim. Moses in athinlung in a theilo mi thil asi.

Moses ih a tong mi vek thotho in kan nih khal Pathian mithmai ah a mah thawn pawlawk nak can tampi kan hman tikah a langsuak asi. Kan mithmai rori in alang thei zianghatile thlaraulam le taksalam ih apeh aw nak hi a naih tuk mi asi. Asinan ruangpum taksalam sawn ka tarlang duhmi asilo nan Pathian thawn pawlawk nun aneitu ih nunnak ih an hmuihmel a thleng ih taksa thinlunglam lawng silo thlaraulam khal ah nunnem mithmai neitu an cang t□heu asi. Paul in 2Korin 3:18 ih asimduh mi cu asi, “Kannah tlacu kanzaten kan hmai puanin tuam mikan si nawnlo ruangah Bawipa sunlawinak hi thlang bangin a langter tu kan si”. Cui sunlawinak cu Thlarau asimi Bawipa hnen ihsin arat ruangah kan nunnak hi sunlawi sinsin in le amah bang sinsin in inthleng vivo asi.

Asinan hmuihmel thlengnak ih a khuhmi sunglawinak cu kan mah le mah kan theiawlo ding. Midang in inthei ding. Kannih cu Jesuh thawn umtlang mi kansi ticu midang in an theithiam ding asi. Asinan kan thlengawak nak cu kan mah mitah a lang lo asi.

Kan mithmai pianzia a thleng ih tleu asi nak kan thinlung in theilo ti cu ziangtin asi thei ding? Thu umdan cu hitin asi, Pathian thawn kan naih sinsin tikah kan sualnak, kan tlamtinglo nak le kan t□hatlonak pawl cu kan thinlung in kan thei sinsin ih mah le mah huatnak le fihnak kan nei ih a takih sirawknak nun kan nei deuhdeuh asi.

Kan mah lala kan theiaw asi ahcun hngalnak le porhawknak asuak dingih amithmai a tleunak hmunah uarawknak in a thleng dingih mikemza ah kan cang ding.

Curuangah Pathian thawn tlangpar ah an umkhawm ih atleunak cu an hmuihmel ah alangti an theilo tikah thlawsuah ansi nak cu asi.

September - 14 “Anungmi BAWIPA hmingsal in ka lokam: hi mithi kawh ruangah cun an lo that hrimhrim lo ding” (1 Sam 28:10)

Saul in siangpahang a t^uanpek lai ahkutt^uial zohthiam pawl le pol hmuahhmuah cu ramsung in dawid dingah thu a pek. Asinan anunnak ah thusia le thilt^uhalo a tong. Samuel thi hnuah Filistin mipawl cu Saul ih ralkap pawl do dingah Gilbaa tlangparah an khawm. Pathian hnen in thu a let mi a ngah thei nawnlo tikah Endor khua ih pol nu hnenah a feh. Pol nu in Israel ramsung ihsin kutt^uial zohthiam pawl le pol hmuahhmuah dawid dingah thu a pekmi cu a simsal. Cutikah Saul in “Anungmi Bawipa hmingsal in ka lo kam; hi mithi kawh ruangah cun an lo that hrimhrim lo ding” tiah thu a kam.

Hi thuzirh micu a fiang. Minung pawl in t^uhatnak an tong poh sungeu Pathian thu an ngai. An ruahmi vekin thil a canglo ih t^uhatnak a um nawnlo tikah Pathian lam pan nawnlo in aihram in an um t^uheu.

“An mah” tiah ka sim asilo maw? “kan mah” tiah kan sim sawn ding. Kanzatein cathianghlim thu kan thlun duhlo tikah le kan ngaiduhlo tikah mah duhzawng in kan let, kan sim, adangdang in kan heel.

Thut^uhimnak ah, kawhhran sungah nunau pawl ih umtudan thuzirh nak hrekkhat aum. Asinan annih in an thlun duhlo tikah atulai nunau cangvaih dan (Feminist right) hnen an sim theu.

Curuangah ziangtin kan ti ding? Cui thupek cu hlan ih an mah san ih daan asi ih tucaan Kansan ah lak ding asi lo tiah kan sim. A si, adik, thuumdaan thlunah thu pakhat kan bet tikah Bible sungih thuzirh micu kan hloter thei asi.

Voikhatkhat ah Jesuh ih asimmi duhthlntu ih nundaan ah thlundung aharzet mi kan tong. Cutikah, “Jesuh in hitih zawng ih asim duhmi asilo, kan nunin t^uansuak dingmi asim lo, asinan t^uansuak duhnak lungput nei ding ti asim asi” tiah kan ti t^uheu.

T^uhatlonak a tuah tu pawl cu Pathian t^uongkam in asim vekin annih parah thu kan t^uhen thei tuk. Asinan cui t^uhatlonak a tuah tu cu mah ih sungkhat lole rualpi asile Pathian t^uongkam ih asim mi vekin thukan t^uhen duhlo ih aremcang theitawp in thu kanrem t^uheu.

Adang kan sim t^uheumi pakhat cu cathianghlim ih thupek mi cu, “A thupi le a thupilo” tiah kan taht^uheu. Kan thlunduhlo mi cu a thupilo kan ti t^uheu ih kan duhmi cu athupi tiah kan sim t^uheu.

Hi ruahsual nak hmuahhmuah cu kanmah le mah siatsuah nak in cathianghlim cu kan lunglo asi. Pathian in a t^uongkam cu kan duhmi le duhlomi ti si a zaten kan thlundung aduh. Hicu thlawsuah ngahnak lamzin asi.

September - 15 “Cule hi ruahsannak in kan thin insiatteer lo, zianghman Pathian in aduhdawt nak cu thlarauthianghlim hmangin kan thinlung sungah a burh zo. Cui thlarauthianghlim cu Pathian ih inpek mi laksawng asi” (Rom 5:5)

A caan caan ah khristian pawl ih kan hman t^uheumi cafang t^uongkam a sullam phundang in aum t^uheu. Cui t^uongkam pawl lakah “ruahsannak” timi t^uongfang khal atel ve.

Leilungmi pawl hrangah cun ruahsannak timi cu hmai ih hmuhtheilo mi thil cu an thlir nain a taktak asi rori ding tiih rinum nak an nei lo. Sumpi thu lam buainak anei tupa in, “A remcang thluh leh ding ti ruahsan nak kan nei” tiah asim nan acang ngaingai ding rinawknak a nei lo. A ruahsannak cu zianghman asilo ih a saduhthah men asi. Khristian pawl ih kan ruahsannak khal hmai ih mit in hmuhtheilo mi thil cu kan thlir. Paul in intheiter sal mi vekin, “ziangahtile ruahsannak lawngin ruunmi kan si. Kan ruahsan mi kha kan hmuhthei asi ahcun ruahsannak asi ngaingai lo. Zoso a mit in a hmuh thei micu aruahan dah? (Rom 8:24).

Asinan khristian ruahsan nak adanglamzia cu cuiruhsannak ih ahrampi cu Pathian t^uongkam sung ihsin asi ruangah a cang tengteng dingmi thil cu asi. “Hi ruahsannak hi kan nunnak hrangah lawng colhthernak thirkawn bangtuk asi.” (Heb 6:19). Ruahsannak timicu, “Pathian t^uongkam cu hngetzet ih zum cu asi” (Woodring). “Kei in ka sim t^uheumi ruahsannak timicu asi rori ding asi ti cu hmingsin aw. Ruahsannak tiin cathianghlim sungih kan hmu micu hmai caan ah a cang rori dingmi thu pawl a kawh hmuhmi asi. Ruahsannak timicu kan thinlung ih kan hiarnzet zianghman theilo mitcaw vekin hmai ah nawr ciamco mi vek also. Ruahsannak timicu khristian nunnak ih ahrampi thil asi ih ataktak thu hmuhsak nak asi.” (John White)

Zumtupawl ih ruahsannak cu Pathian thukam tlunah a hram a bun ruangah mualpho nak le thinsiatteer nak asuakter dahlo (Rom 5:5). “Pathian thukam tel loih ruahsan nak cu a pawkpawlawng asi, zianghman aum lo. Asinan Pathian thukam parah ahram abun asile ziangtik hmanah thinsiatteer nak a suak thei dahlo ding. (Woodring)

Khristian pawl ih ruahsannak cu a t^uhami ruahsannak asi. Kan Bawipa Jesuh le kan Pa Pathian in induhdawt ruangah “catlo in ralt^uhatnak le ruahsannak in pe” (2 The 2:16).

Khristian pawlih ruahsannak cu asunglawi mi ruahsan nak asi ih Khrih ratnak cu hngakhlap in, “cutin alian kan Pathian le in Runtu Jesuh Khrih ih sunlawinak alang ding tiin kan ruahsan mi ni sunglawi cu kan hngak asi” (Titas 2:13).

Cule Khristian pawl ih ruahsan nak cu anungmi ruahsannak asi. “Kan Bawipa Jesuh Khrih ih Pa le a Pathian cu thangt^uhat uh si. In zangfahnak a tum ruangah Jesuh Khrih cu thihnak in a thoter ih nunnak thar inpe zo. Curuangah anungmi ruahsannak in kan khat” (I Pet 1:3).

Zumtu cun a ruahsannak in harsat nak, hremnak martyr ih thah tiang in tuar theinak a nei. a tongmi thil cu a ra dingmi sunlawinak thawn taht^uhim tikah zianghman asi lo ti athei fiang asi.

September - 16 “Na fale kha an nolaiah nunsim aw. Na simlo asile anmah le anmah siatsuah aw dingin na bawm asi.” (Thufim 19:18)

Mah duhduh tuah theinak caan ah kan nung asi vekin ahleice in nauhak nun zirh nak sungah hin Pathian t□ongkam zirhmi ngai hnakin leilung tuhla pawl ngai ding an paihdeuh. Hrekkhat nule pa pawl in an fale pawl cu anmah duhduh in zalennak anpek ih an t□hang. Cutikah ziang acang ding?

Cuvek nauhak pawl cu thinphan nak sungah an t□hangih mi lakah remcang theilo in an um. Buainak le harsaknak an tong tikah tuar theilo in zu le a dang ritthei nak in an buainak cu an kaihruai. An nunnak lamhdik ah kaihruai ding cu a ol nawn lo.

Daan neilo in a nung micu mangbang ding asilo. An nundan le an ziaza an thiltuah micu t□hatnak lam asi thei nawnlo. An nundan cu mi vek in an nung duhlo ih leknak lam ah siseh, awnmawi lamah siseh, adang hnat□uan lam khal ah siseh mi an bang nawnlo.

Cuvek fate pawl cu nu le pa thawn an remaw nawnlo. An nu le pa pawl in an fate pawl parah cawhkuan pek ih an duhdawt nak hmu dingah an ruat. Asinan a t□halo zawng lawng asuak ih huat awk nak a thleng.

Nu le pa thu el nak nun cu a karhzai vingvo ih tlawngah, an hnat□uan nak ah le uk tu bawi par tiangah a thleng. A pekte ah nu le pa in nunsim nak nei sehla an fate pawl ih nundan cu ol te in an thei ding asi.

Dodal nak nun cu cathianghlim sung tiangah a karhzai. Mino pawl in thianghlim nun nei dingih Pathian thupek mi cu an dodal thlang ih soal le mawh nak sungah an hloral. T□hat nak pohpoh hrangah duhlo nak thinlung an nei ih t□hatlo nak le fihnungza, zohsia zet nun duhnak thinlung an nei.

Netabik ah nu le pa in an fale kha daan an tattuk ih rundam an si theinak ding tiangin donkham nak an tuah soal thei. Nun thleng nak sungah Pathian dodal nak lungthin dokhamnak khal atel asi. Susannah Wesley in asim micu, “Nule pa in fate kha Pathian ih duhnak an t□uan ih an thlarau rundam theinak si dingah a tuah tu cun maiduhnak sup ih umter thiam tu an si. Mah duhduh ih fale pawl kaihruai tu nu le pa cu khuasia hnat□uan t□uan tu an si ih Pathian duhnak le rundam nak lamzin an thlengpi thei lo ih an fale thlarau, taksa siatsuah tu ansi.

September - 17 “Cui sahrang in mi hmuahhmuah, mitum siseh mite siseh, milian siseh, mifarah siseh, sal siseh, miluat siseh an vorhlam kutah asilole an cal ah hramhram in hmainsinnak atuah. Cui hmainsinnak an neilo ahcun zianghman an zuar thei lo ih an lei thei fawn lo, cui hmainsinnak cu sahrang hmin asilole sahrang hmin ai ih hman mi namber asi” (Thuphuan 13:16-17)

Sahrangih hmainsin nak! Harsat nak kumsarih sungah huham anei zet mi uktusia cu a pawt dingih mi hmuahhmuah an vorhlam kut, lole an calah a hmainsinnak khen dingin thu a pek ding. Athu a el tu poh cu sahrang ih hremnak an tuar ding. A thu angai tu poh cu Pathian thinhen nak an tongding. A thu a el tu poh cu Khrih thawn in kumthawngkhat uk nak, sunglawi uknak sungah an lut dingih a thu angai tu poh cu a thianghlim mi vancungmi hmai ah le tuufa hmai ah hell mei sungah thla an si ding.

Hi thu kan siar tikah aralai dingmi caan hrang asi tiah kan thei ih cuih caan ah Khrih ih kawhhran cu a lakso ding tiah kan zum. Asinan atu caan khalah cui sahrang hmainsin nak cu kan lak ah aum ti thei nak aum. Kan nunnak ah Pathian upat khaisan nak le adodal nak karlak ah hril t□ul nak caan tampi aum t□heu.

Thut□himnak ah, hnat□uan nak hlawk nak hmu ding in Pathian duhlo zawng in nung ding caan tampi aum t□heu. Cu vek caanah a dik ko ti in ol te ih sirhsan hawl ih t□an a thei. Hi ti in kan t□uan lo le paisa kan ngahlo ding. Paisa kan ngahlole rawl kan lei thei lo ding. Cule nung dingah le kan duhfawn asilo maw? Cu ti ih hmuh soal nak in kan t□uansuak ih kan nunnak ah sahrang pa ih hmainsinnak kan pu ngah t□heu asi.

Ei le in hrangih kan hawl nak hmuahhmuah ah asilole nomcen nak sungihum duhnak pawl cu kan nunliam ko tiang ih pek dingah sualforh nak kan tong t□heu. Harnak kumsarih caan ih milai pawl sahrang ih milem an biaknak san cu tulai caan ih Pathian duhnak hlon ih maiduhnak hriltu milai pawl ih hmuh nak thawn a bangaw ko asi.

Simduhmi cu kan nun a t□ul timi ruahnakcu a soal asi. Kan tuah dingmicu Pathian thungai sawn dingih a thithe mi kan nunnak duhdawt rero lo ding asi lo.

F.W.Grant in, “Thudik kan zuar nak tangka tlun ah, a catluan in, fiangfai lote a sihman ah Anti-christ, Khrih dodaltu ih hmuihmel a pu t□heu” tiah ca angan. Curuangah, “kumsarih Harsatnak sungah

kannung ve tibangsehla sahrang pa ih hmainsinnak lak ding ka el pei maw? Ti ih ruah ding si lo in “atu ah thudik zuar ding ka el pei maw?, tiin ngaihtuah dingsawn asi.

September - 18 “Dannak angahtu cu mi pahra an si. Mi pakua khui ah so an si” (Lk 17:17)

Bawipa Jesuh in miphar pahra adamter, asinan mipakhat lawngin akirsal ih ahnen ah lungawi thuasim ih cupa cu Samariami pa asi.

Kan nunnak ah thinnomlo nak malte kan tong tikah Pathian thinlung hmu dingih kan hawlmi hi asi. Thil tampi lungphur takin kan pekiha hlawk nak malte hman kan ngahlo tikah lungawi ding theilo, leilungmi hrangah a Fapa neisun apektu Pa ih duhdawtnak kan theithiam ding a t□ul. Midang hrang riannak ah bang ti umlo in kan t□uan tikah t□hathnem nak athei lo tu minung pawl hrangih sal hnat□uan tu Khrih ih aiawh in kan t□uan mi asi.

Lungawi nun neilo cu soal sungih apil mi milai ih nundan asi. Paul in, intheiher sal micu milem biaktu pawl cu Pathian an theiko asinan Pathian asi tiah hmaizahnak an pek duhlo, a parah lungawithu khal an simlo ati. (Rom

1:21). Brazil ramah missionary feh tupa in “Ka lungawi” ti t□ongkam anei lo tu miphun pahnih a tong dah. An duhnak thil pakhakkhat a pek le, “hi cu ka duhmi asi” asilole, “hicu ka hrangah hman ding a t□ha” ti lawng an t□ong thei. North Africa ramah missionary hnat□uan tupa khalin lungawi nak thinlung anei dahlo tu mi hnenah hna a t□uan, ziangatile cui miphun pawl in amah cu Pathian hrang hnat□uan theinak ding caant□ha an pek tiah an ruat. Missionary pa in an mah hnenah lungawinak thinlung anei ding tiah an ruat ih anmah hnenah thil apekmi ruangah mithmai t□ha angah atiah an ruat.

Lungawi nun neilo nak cu kan kiangkap ah a khat t□heh. “*To Center of the Air*” timi radio thuthang than nak program pakhat ah minung 2500 hrangah hnat□uan an hawlsak thei. A hotupa in asimsal micu mi pahra lenglo lawng lungawi an thiam ati.

Sayama nu pakhat cu a nunsungah kum 50 tiang nauhak pawl ca zirh nak in a caan a liamter. Akum 80 asi tikah ahlan ih a tlawngta pakhat in a zirhmi pawl tlunah lungawi thusimnak ca pakhat angah. Kum 50 sung ca a zirh ih acahzirh mi parah lungawithu asim nakthu voikhat lawng angah ati.

Lungawithu simnak ngah lo hi a t□hoko tiah kan sim ziangatile Bawipa Jesuh ih a t□ongmi cu kan theithiam ve nak dingah asi. Cule midang in kan parah lungawi nun an neilo tikah kan mah khal adang thil parah ziangtluk in lungawinun nei dingih a thupidanzia kan theihthei nak asi. Lungawithu simnak co ding lungthin kan duhtuk t□heu ih Pathian thlawsuah tampi ka co tikah midang hrangah kan paihlo. Cule midang hrangih kan hmang hmanah mi in kan parah lungawi nak neisehla ti kan duh t□heu.

Hi miphar pahra thu ah insim micu lungawinak thusim sal nak phun tampi in aum, asinan thinlungtak ih theihdingmi cu amal asi. Kannih teh cui amal mi sungah kan sive pei maw?

September - 19 “Zianghman titheimi kan neihlo laifang ah Pathian ih tikcu hrilnak in Khrih cu misual pawl hrangah a thi” (Rom 5:6)

Khrih in mifel pawl ko dingah ara lo ih mi t□hapawl hrangah a thi lo. Misual pawl hrangah athi.

Asi, Pathian mithmuh ah minung hmuahhmuah cu misual kan si. Sual sungihsin kan hrinih t□hatlonak, diklonak sungah kan pil. A hlomi tuu vekin kan maiduhmi lamzin zawhin kan tlan. Athiangmi Pathian mitah kannih cu ziazasia, athianghlim lotu le dodal tu kansi. T□hatnak hrangih atuah mi hmuahhmuah cu santlailo ih a sia le a baal mi lawng an si.

A poi micu mitampi in misual kansi tiah an tiduh lo. Anmah le mah nunsual nak, daan pahnak anei tu mi pawl thawn an taht□him aw t□heu ih vancung ram thawn an nun cu a kaihaw ko tiah an ruataw t□heu. Mi phunsang thleidan nei in mah le mah uarawzet ih miphun hrangah ti in thil a hlu pek tu thawn an bawnmaw. Cui nunau nu cu a rualpi khristian nu in thuthangt□ha asim tikah rundamnak ka t□ullo, thilt□ha ka tuah mi in a daih ko tiah asawn. A simbet micu kei cu “khristian” ka si nak a reizo ih kawhhran sungtel pakhat kasi ve ati. A rual nu in cahnah alak ih cafang tumpi in “misual na si” timi ca cu a nganah ahmuah hnuah, “hi cafang hi nakor parah ka ngan le na thin a heng pei maw?” tiah a sut. “misual na si” timi cafang ahmuah tikah a tukhmul a tho ih, “ka thinheng ding ee” tiah asawn. Cule, “zohman in mi soal na si tiah an lo sim dahlo tiah asim. Cutikah arual nu in maisualnak, hloral nak le ruahsan umlo nak cu hlou in Khrih ih rundam hnat□uan nak parah a kirsal dingah asim. Mah le mah cu misual ka si tiah na phuang awlolo Khrih cu na hrangah a thi lo. A hlotu na si lolo rundam na si theilo ding. Harhdam, natnei lo tu nasi le Siibawi na t□ul lo ding tiah asim.

Lek zuamawknak pakhat an tuah ih cui puai cu mitcaw, kut ke neilo, le adangdang pumhrim lo nauhak pawl zuamawk nak asi. Cutawk ah nauhak pate cu a tonak leng thawn cuuh zuamawk nak innkhan hmai ah a t□ap rero cu leknak kiltupa pakhat in cui nauhakpa te t□ap rero cu a hmu tikah,

“ziangah na t□ap rero?” tiin aw nemte in asut.

“asungah in lut sianglo” tiah asawn.

“ziangah an lolut sianglo?” tiah a sutbet ih,

Malte hlikhik pha in, “ziangatile lek theinak ziang ka nei lo” tiah asawn.

Rundam nak thuthangt□ha khal cuvek in asi. Zianghman theih nak umlo cun asungah lut theihlo ih misual kasi ti theih thei nak aum t□ul. Misual kasi ticu theih a t□ul asi. Khrih ih athihsan mi khal misual hrangah asi, Robert Munger in, “Kawhhran timicu misual, santlailo kasi ti thei tu pawl ih pawlkhawm nak hmun asi” tiah asim.

September - 20 “Nanmai zawn nanruat vekin midang zawn khal ruat ve uh. Keimah kasibik tin ruataw hlah uh; t□ukt□ak tete hnat□uan duhnak thinlung nei uh. Ka fim asi tiah ruat aw hlah uh” (Rom 12:16)

Leilungmipawl cun miphunsang pawl thawn pawlkom nak nei ding an duh an duh cio. Minung tin ih thinlungah milian, mit□ha le mifim thawn pawlawk nak duh, hiar nak lungput nei lo ding in thu asim. “Keimah kasibik tin ruataw hlah uh, t□ukt□ak te te hant□uan duhnak thinlung nei uh” tiah a sim. Kawhhran sungah miphunsang mi nauta mi aum loih khristian pawl in miphun thleidan nak nunnei lo ding kan si.

Fred Elloot ih athuanthu ah kan hmu ding. Zingkhath cu a innsang pawl thawn thaithawh eitlang dingah thlacam nak anei laiah a inn dunglam ihsin rang tlannak ke awn vekin a thei. Hnawmbaal hlou tupa ara tiah a ruat. Cule cabuai parah a Bible a ret ih sangka ah a feh ih azoh tikah hnawmlakih thil ahawl tupa a hmu ih t□hate in a biak ta cule a innsungah alutsal ih a Bible cu asiarsal. A hrangah cui hnawmbal hlontu pa biak mi cu Bible siartluk in thupi ah aret.

Hi kansim mi thuthawn pehpar in Pathian riantu sal pakhat aum. Kumtin t□halcan asi tinten Jack Wyrzten Schroom Lake, N.Y. ramah Bible zirhnak camp atuah t□heu. Voikhat ah taksa thahri t□halo tu pa khal atel ve. Cupa cu a thahri a t□halo ruangah rawl a ei tikah a ka sungah khum a thiamlo ih rawl mu tampi cu a ka leng ah a pawtter t□heu. Cule alenglam le a taanglam tiang buh fang hliir in a khat t□heu. Curuangah rawl ei can tinten a kiangkapah zo khal an to peih lo ih amah lawng te in a to t□heu.

A hnat□uan atam ruangah raw lei can ah mal te a tlai t□heu ih rawle ei nak khan a lut ih sangka kiang athleng tikah midang tampi in an mah hnenah to ih ei ve ding an sawn t□heu. Asinan Jack in an nih hnen ah a to dahlo. Mah le lawng thahri t□halo ruangah to in a ei tupa cabuai ah cun afeh ih a to t□heu. Mi nauta pawl kom aw t□heu asi.

Ralbawi a t□uantu khristian pa cu mifarazet pitaar nu thawn an biakaw rero kha a kuttang le a rualpi pawl in an hmu. Cutikah nangmah le mah dinhmun theiaw sehla a t□ha ding” tiah mawh an puh. Ralbawipa in, asim micu, “ka Bawipa Jesuh in asi nak le a dinhmun cu ruatve sehla ziang acang ding?” tiah ati.

Robert Burns ih angan mi biaza, “Ahrangah asi” ti mi sungah in theihter sal micu a niamnak hmunah kan nun hi nungthei dingah mi pakhat hrangah mipakhat in azaten atuah zo tiah asi. Asim micu mi uaraw tupa cun a aatdanzia alangter ati.

Kan Bawipa Jesuh Khrih hman in leilungah kan mah vekin leilung miah acang ter awk nak kan ruat tikah kan nih khal cuvek in midang hnenah tangdor nak thawn pawlkom aw ding kan t□ul asi ti kan fiang ding.

September - 21 “Atu cu ka Bawipa, adingmi thut□hentu Bawi in cui Ni ih i pek dingmi nehnak laksawng ka hrangih in retsakmi cu ka hngak. Cu laksawng cu dingnak suilukhum asi ih keimai hrang lawngah asilo; duhdawtnak thawn amah alang ding a hngaktu hmuahhmuah hrang khal ah asi” (2Tim 4:8).

“Duhdawtnak thawn amah a lang ding ahngaktu hmuahhmuah”..Jesuh Khrih a ratsal ding cu thinlung thawn a hngaktu zumtu pawl cu dingnak sui lukhum an co ding ziangah tile an thinlung cu *rapture* thleng ding ruahsan nak an nei ruangah ti in kum reipi an ruat.

Asinan hi catlang ih asimduh mi cu cuhnak in a thukdeuh. Duhdawtnak thawn a mah hngak nakcun a ra rori ding tih lungput neih ding asi.

Curuangah duhdawt nak thawn arat hngak nak ah thianghlim nun ih nung ding asi. Johan in intheihtersal mi vek in, “Zokhal Khrih sungah hibangtuk ruahsannak aneitu cu Khrih a thianhlim bangtuk in amah le mah thianghlim tein a kilkhawi aw ve” (I Jn 3:3)

Simduhmi cu kannunnak ah lei thilri thawn hnok aw lo ding asi. Kan ruah nak cu hi leilung thil le ri ah si lo in vancung thil pawl ruat sawn ding asi” (Kolose 3:2)

Simduhmi cu Pathian minung pawl kan rian dingih atikcu hman te in mi rawl pe (Mtt 24:45) tu ding kan si. Bawipa aratsal tikah a duhnak a t□uantupawl cu a hleice in laksawng a pe leh ding asi.

Atawizawn in, Bawipa a ratcaan ah atongduh lo mi hnat□uan tu kan si lo ding asi. A rat caan ah ningzak nak hna cu kan t□uan lo dingih a langsal tikah mahpuh tuartu kan si lo ding asi.

Atu ah Khrih cu a ratsal thlang tibangsehla ziangtin na caan na hmang ding? Na t□uanmi hna bansan in tlangsang parah nitin zantin Bible ca siar in le thlacam in caan na hmang dingmaw? Asilole khristian hnat□uan nak ah *fulltime* in, thuthangt□ha sim in le zirh in na um ding maw?

Pathian duhnak muril sungah kan nung taktak asi ahcun kan t□uanmi keel te ih t□uanrero ding cu asi. Asinan mah ih duhnak vekin kan nungsual asile kan nunnak ngaihtuah in adanglam in nung ding cu asi.

Bawipa ratsal ding duhnak thinlung neih lawng in adaih lo. Dingnak suilukhum cu mah ih nunnak sungah thutak thawn ciahaw ding ih hman ding asi. Bawipa ratsal nak thudik theih men in adaih lo ih kan nunnak ah cui thudik in ciahaw ding sawn asi.

September - 22 “...Amen tiah an lo ti sak thei ding! (I Kor 14:16)

Amen timi t□ongkam cu midang ih ansim mi parah lungkim nak nei ih adik asi a t□ha asi ti ih phuan suah nak asi. Mitampi in khawmnak ah an hman t□heu mikhal asi.

Hi t□ongkam cu Bible sungah voi 68 kan hmu thei. I korin 14:15,16 kan zoh tikah hi t□ongkam cu kawhhran hmaisaw pawl ihkhawm nak ah an hmang ti kan hmu ding. Curuangah “Amen” ticu cathinghlim sungih aum mi asi ti kan fiang ding asi.

Cumi lawng silo in, “Amen” ticu tuah lo theihlo tinak khal asi. Thudik thu pawl kan mai hnenah alang tikah kan thinlung sung ih sin a pawtmi khal asi. Kan theih duhlo mi thudik an phuan tik le Amen tiah kan sim duh fawn lo.

Thusim tupa in thudik a phuan tikah miburpi in “Amen” anti tikah thazang angah ti nak asi. Miburpi in thusim micu an ngai ih an thlarau thazang an ngah ti nak asi.

Mi pakhat hrangah “Amen” tisak ding cu thil t□ha asi. Cutikah a thinlung atho ter ih thanau ih um thei nak sungin a luatter asi.

“Amen” tiah kan t□ong tikah zumlotu a khawm mi pawl hrangah khal a t□ha asi. Ziangah tile an ruahnak sungah khristian pawl cu thinlung thozet tu an si ti an zum nak parah a lung a phur, an zummi cu fekten an kai tiah an ruat ding asi. Amen t□ongkam hmanna cu thinlung tak phuan nak asi ih a thim mi le a dai mi daw nak khal asi.

“Amen” timi t□ongkam cu Bible sungih mizapi hmanding mi t□ongkam pathum lakih t□ongkam pakhat khal asi. Cui t□ongkam pathum cu abangawak nak t□ongkam an si. Curuagah hmuntin le caantin kim zik ah, “Marana t□ha! Hallelujah! Amen!” ti in na t□ongthei ih mi in, “Bawipa a tum cingding! Bawipa thangt□hat sikoseh! Asi, ka lung akim! tiih na t□ongvekin an thei ding.

Asi, “Amen” timi t□ongkam cu theithiam nak thawn hman ding khal asi. Thusia, riahsiatnak le beidon nak parah lungtho tak ih hman ding cu a t□ha lo.

Ningzah tlak mi thil pakhat cu khristian hrekhat in Amen hmanglo dingin an khamaw, ziangatile a t□ullo mi parah thinlungtho nak a hleifuan in an nei. Thil hmuahhmuah cu a t□ha thluh vekin an ruat ih a laun in an hmang. Asinan hi cathianghlim ih zirhnak cu cutih vekih hman thiamlo ruangah hmang lo ih bansan men ding cu asilo ka ti. “Amen” na ti maw?

September - 23 “An thuthup relnakah katel lo pei, an khuakhan nak ah siarcih ka si lo pei” (Seemtirnak 49:6)

Hi t□ongkam pawl cu Jacob in afale pawl hnenih thlasuah apeknak ah kan hmu ding. Simeon le Levi in Shekhem mipawl cu siatvatnak an buah mi a ruat tikah, “An thuthup relnak ah ka telvelo ding” tiah asim.

Hi t□ongkam pawl cu a kau deuh in ka hlangduh asi. Sual nak thu ah thei dahlomi thuthup aum. Sualforhnak cu mithmai t□habik le asungih thuthup sung pilcih hlan tiang in mi bum theinak aum. Cui sungah lungthawnak, taksa diriamter nak, thinlungnomnak le sim theihlo lungnomnak aum.

Cuti vek sungih a nungmi mitampi cu cui nomnak sungah an liam. Lungnom nak taktak an hmu hrihlo tiah an ruat ih lungnem, diriam nak an nei thei lo. Leilung tlun ih thil an tepthluh hlantiang an diriam lo ding tiah an ruat.

Poimawh mi cu sualnak timi hi amah lawng in a ra lo. A dung ihsin a thlunmi thil tampi aum. Sualnak voikhat ka buah ngah asile cui sungih sin kan suak thei nawn lo.

Sualforhnak sungin kan suak tum le a sungah kan pilcih sinsin. Sual voikhat kan buah hnuah buahbet sal ding cu a ol ngaingai thlang. A reihlan ah soal buah thiamtuk ah kan cang. Soal ih sal ah kan tangih buahkel mi in cikcin thawn t□emtawn vekin kan cang.

Sualforhnak kan tongih kan pilcih tikah kan hmuh dahlo mi mawhnak cu kan thei ih kan mit a vang. Cui soal le mawh thuthup cu kan kaih tikah kan nun adik lo nak lamsawn in a thlun vivo. Kan soal kan phuang tikah ngaidam nak kan ngah thei ti cu a hmaan asinan kan suah hlan vekih nundaan le thinlung neisal ding cu a har ngaingai. Kan buah soal nak le kan mawhnak hmun le thu kan thlensal ih ka ruatsal tikah a thinlung ah thinnom lonak kan tong t□heu. Nun thianghlim kan neihhnu hman ah lungkim lonak a um t□heu asi. Kan taksa ruangpi cu a hnin rero hman ah kan hmur cu aihram nak in a khat.

Hi soalnak pawl hrangah mangbanga Pathian ih ngaihdam nak cu kan co theiko na in a hlan ih soal thuthup sungah kan kirsal lo ding pei. Ziangtluk inso hi thuthup sungah t□ihnungza mangsiat nak aum. Thinlung nomnak cu reilote ah t□ihphan nak ah a thlung ih taksa hiar halzet ih duhnak cu thinnuam lo nak a suahter t□heu asi.

Thubuai kan tong caan ah kan tiding mi cu, “an thuthup relnak ah ka tel lo pei, an khuakhan nak ah siar cih ka si lo pei” ti ding kan si.

September - 24 “Nangmah ka hnenih na um ruangah BAWIPA in thlawsuah i pekih ka t□hangso tihi tinzoh nak in ka thei asi” (Seem 30:27)

Laban ih Jacob ruangah Pathian in thlawsuah a pek asi ti cu tinzoh nak in a thei. kan zir ding mi thu t□ha asi. Hmuhton nak cu a t□hazetmi saya asi.

Ka uar mipakhat cu hmuton hnak in Bible catlang theih thei nak inpek t□heu mi cu asi. Cuih catlang cu kan ruahthei nak in theithiam theinak kan nei thei men asinan adang thil thar kan tongsal tikah cui catlang cu thunungah a cang ih thinnem nak thar kan ngah t□heu.

Harsat nak tonglo sehla Saam sungih catlang pawl hi ziangasim ti ka thei dahlo ding tiah Martin Luther nupi in asim dah.

Daniel Smith te nupa cu China ramah missionary hna an t□uan laiah an riahnak inn cu zankhat ah damiah, fifiir pawl in anbuah. Smith te nupa cu cui zanah ihhmu thawnzet in an it ih cu laifangah damiah pawl in an thil an lak t□heh. Thawzet in ihthat losehla damiah pawl in an t□hat menthei. Cu tuahmawh nak an tong hnuah Mr. Smith in asim mi cu, “Habakkuk 3:17, 18 ih, Theipi in rah an neilo ih sabik kung ih sabik arah lo hmanah, olif kung in olif rah an siat t□heh ih, lo in rawl a suahlo hman ah tuu pawl an thifai t□heh ih, caw inn tla an lawng t□heh hmanah, ka lungawi in kathin a nuam thotho ding. Ziangatile Bawipa Pathian cu i runtun asi timi cathianghlim hi cui zingih harnak kan tong hlan tiang cu ka thei ngaingai dahlo” tiah a sim. A simduhmi cu Habakuk ih lungawinak cu amah vekih harsat nak na tonhlan cu na thei ngah dahlo ding asi.

Corrie Ten Boom in Germanni ram Nazi ral in a kaih nak hmuna kaih a tuarve laiah thut□hentupa hmai ah a ra. “Thut□hentu pa in a t□uan dingmi hna a t□uan rero ih ka hmaiah cahnah parih ca a nganmi cu i hmuh. Cui ca ngan mi parah ka thih thei nak ca lawng silo ka innsangzate in thahthei nak ca asi ti ka thei.

“Hi ca nganmi pawl cu i sim thei maw? tiah in sut, ka sim theilo tiah ka sawn. Hmakhat te ah a tak ih cui cahnah pawl cu tisa suannak meipung sungah a hlun t□heh. Cui cahnah a halkaang mi kahmuh tikah Pathian huham cahnak in inkilveng asi ti ka thei ih ahlan ah ka thei dahlo mi Bible catlang Kolose 2:14, “kan soal leiba ngannak cazin

cu asungih ummi, mi a t□emt□awn tu daan terrek pawl thawn thinglamtah parah khencih in a phiatfai t□hehzo timi cu ka theifiang asi” tiah asim.

Kan hmuton nak in cathianghlim thudik cu kan nunnak hrangah hmuhthar nak in pek thei asi.

September - 25 “Atu ahcun thudik ka lo sim ruangah nanral ah ka cang riangri maw si? (Galati4:16)

Paul in Galati ramih khristian pawl hnen ihsin ahmuhton mi thuthawn theihter nak inpeksal micu kan rualpi pawl hnenah thudik dan sim ruangah in ralsan thei asi. Paul in hi minung pawl cu Bawipa Jesuh hnen ah a hruai ih zumnak thudik sungah a cawm. Asinan lehnhuah an sungah zirhtu soal saya pawl ih thuzirh mi a lut tikah Paul in an daan thluntum in Khrih thudik an hlon tiah ralrin nak apek.

Thukamhlun san khalah cuvek thotho asi. Elijah in Ahab hnenah t□hatnak ding a tuah. Ni khat ah Ahab in a hmuh tikah, “Hinah maw narak um, Israel ram sungih mi hnaihok tu pa?” (I siangpahrang 18:17). Israel minungpawl hnaihok tertu pa na si maw? zaingahso ?Elijah cu Israel mipawl hrang rualt□habik pakhat asi ve nan a rinumzet ih a t□uanmi man cu mi hnaihok tupa tiah kawh a tuar.

Mikah khal cu t□ih neilo profet pakhat asi ve. Johoshafat in adang Pathian thuron tu profet pakhat tal aum hrih maw tiah asut tikah Israel siangpahrang in adang pakhat aum hrih. Amah cu Imlah fa Mikah asi. Asinan anih cu ka hua. Ziangahstile ka hrangah thut□ha a t□ong dahlo. Thusia lawnglawng asim t□heu” tiah ati. Siangpahrang pa in ahnenah thudik asim t□heu tu pawl cu ahua.

Thukamthar sungah tihnimpektu Johan in Herod hnenah thu asim nak ah kan hmu ding. “Na naupa nupi na t□hit cu a diklo asi” (Mk 6:18). Thudik thuhman asinan cui thudik thu parah ralt□hazet in asim mi ruangah areihlan ah Johan in thah tuarnak a suak.

Kan Bawipa Jesuh khal cu Judah mipawl ih huatnak a tong ve. Ziangruangahso an hua? ziangahstile Jesuh in an hnenah thudik asim ruangah asi. Asim micu, “...Pathian hnen ihsin thudik ka theihmi pawl ka lo simnak asi, asinan nannih cun a thah lawnglawng in tum”. (Jn 8:40)

Thomas Jefferson in, “midang ih huatnak tongding a duhlo asi le nitin na t□uan t□heu mi hna cu t□uanlo ih bangmen ding asi. Thusuh nak tinkim ah hmuhdan pahnih in aum, khatlam hmuh daan vekin thu na t□hen ih na t□uan asile khatlam ih hmudaan anei tu pawl in a t□halo zawng in an ruat dingih huat nak na tuar ding” tiah ca a ngan.

Thudik sungah ningnat nak a um t□heu, t□hate ih ngaihtuah hnak in asimtu pa sawn mi in an siatcam t□heu. Bawipa sal hnat□uan tu in cuti vek cu an tuar t□hehzo. Thudik asim ding asilole a thi ding. Rualpi t□ha in na thin a lo natter hmanah duhsaknak t□ha anei, asinan naral in na liangih a lo kuah asile ralring aw ti cu a theithiam asi. (Thufim 27:6).

September - 26 “Baal khuavang a be hrihlo mi keimai bul hrangah minung thawng sarikh ka nei lai asi” (Rom 11:4)

Pathian cu athusim tu tetti umlo in amah le mah a um aw dahlo. Thimnak in a khatmi nii sunghman ah a fiangzet mi aw asuak t□heu. A sithei dahlo dingmi sung hmanah ralt□hazet ih ahmin hrangih aupitu hmang in a lang ter theu.

Tilik a tlung hlanah leilungpi cu nu le pa sualnak lawngin a khat. Asinan cui sungah Pathian hrangah felzet ih a nung tu Noah aum.

Elijah san ah khal Israel misenpi pawl cu milem biak in an um laiah baal khuavang be lo tu minung thawnsarikh Pathian in anei.

Thlaraulam khuathimpi le nun can siatnak lak ah John Hus, Martin Luther le John Knox pawl in cunngungbik ih thudik hruaitu kekar nak an neih thei.

Thirhri ih cakuat nak tuah hmaisabik ih thuthang hmaisabik an kuataw mi cu, “Pathian in ziangtukinso a ceimawiter!” ti asi.

Thlapi tlunah hmaisabik a thleng hnuah leilung parah a thleng thucuApollo 8 in 1968 kumah vanzam mawngtu mi pathum cu Seemtirnak 1:1-10 tiang an siar tlangih a leng an pot hnuah, “Apollo 8 vanzam pi cu a sungah t□uanding hna hmuahhmuah at□uant□heh hnuah...Pathian in lo thlawsuah seh, leilung parah t□haten kan thleng tiin kan cibai hnuah kan kham” ati.

Zum mi, biaknak neilo vekin um men lo in, US cakuat nak zung (pmwdkuf) in Apollo 8 hmin in tacik kawng (wHqdyfacgif;)ansuah ih a calu ah “A hmaisabik ah Pathian..” (Seem 1:1) ti t□ongkam an ben asi.

US ramih an tangka ah *In God we trust* “Pathian kan rinsan asi” timi t□ongkam an ngan.

Kum siarnak ih a tawizawng ngan nak ah A.D. (Anno Domini) timi tla kan Bawipa ih kum asi, timi sullam asi.

Vanah arsi thawn a pehpar mi thil le fala thianghlim hmuhsak mi, cule hardam nak ih an logo hmaimi rulzuk le thinglamtah, cupawl cu rundam nak ih hmuhsak mi pawl hli an si lo maw? Thuthangt□ha arsi pawl an silo maw?

Pathian aum lo titu pawl hman in Pathian hmin an sal t□heu. 1979 ah Austria ramah meeting an tuah ih Pathian aum lo tiih hruaitu in, “Kan soal pang asi le Pathian in inngaidam lo dingso khaw” tiah asim.

Leile van ah kan Pathian cu mipi theih thei in a cohlang thei nak thil aum. Dungthluntu pawlin Bawipa Jesuh cu Pathian hmin in ara mi siangpahrang vekin an thangt□hat tikah Farasi pawl in miburpi cu kham dingah Khrih

hnenah a dil. Cutikah asim mi tu, “Fiangtein ka lo sim; annih pawl daite ih an um asile hi lungto pawl hi an hung au ciamco ding asi” (Lk 19:40).

Pathian hmin thanglo ding lole a khaisang lo ding ti t□ih ding kan si lo. Milai pawl in Pathian aumlo, athi asi tiah an aupi rero lai hmanah Pathian in a ralpawl khawruahhar thei ko in amah lala a phuang suak dingih a minung pawl thin hnem dingah a tuah cing ding.

September - 27 “Sikhalsehla t□ihhrut mi, zumnak thua mi zuarthlai tu, fihnungza khuavang abiaktu, mi a that hrim tu, nupa sualnak atuah tu, mit kherh thiam, milem a biatu le thuphan pertu pawl ih umnak ding hmun cu tilipi vek asimi meipi le kaat meisa sungah asi dingih cumicu veihnih thihnak si” tiah ati. (Thuphuan 21: 8)

Hi catlang kan siar tikah t□ihnungza le zumlo nak thu thawn pehpar in misual pawl cu kumkhua hremnak sungah an tuar ding ticu kan thei ding asi.

A hmaisai ah t□ihhrut mi tiah aum. Hi minung pawl cu an ningzak ruangah a thupilo vekin a ret tu pawl an si. An lenrualpi in sawisel ding le asilo mah ih dinhmun ruangah Jesuh Khrih zum ding a t□uhtu pawl ansi thei. Pathian in hivek mipawl tih ruat ah a ret.

A pahnih nak ah a tarlang micu zumnak thua mi zuarthlai tu ti asi. Minung pawl in, “Ka zum thei lo” asilole “zum thei ding ka duh nan” timi t□ongkam an t□ong t□heu. Asinan ti mi cu a ngaingai asilo. Jesuh Khrih thu cu zohman zumtheilo tile zum dingah a cang theilo ti mi an um lo. An zum duhlo nak men asi. A poimawh micu an theih lo nak in asilo ih an duhlo nak sawn asi. Zumlotu pawl in Jesuh cu an zumduh lo. Jesuh in zumduhlo Judah mi pawl hnenah a sim mi cu, “...nunnak ngah dingah ka hnenah nan ra duh cuanglo” (Jn 5:40) tiah ati.

T□ihhrut tu pawl le zumnak thua mi zuarthlaitu pawl an mah le mah lungkimza, nunt□ha tu, daan anei tu tiah an ruataw ding. An nunnak ah mi a that dahlo, nupa sual an tuah dahlo, asilole mitkherh an thiam lo, milem khal an biak lo ih sualnak khal an tuah duhlo ding. Asinan adang misual pawl thawn kumkhua hremhmun ah an lut ding, ziangah tile rundam nak hrangah Khrih hnenah an ra dahlo asi.

An vanduinak cu, “tilipi vek asimi meipi le kaat meisa sungah asi dingih cumicu veihnih thihnak” asi ding. Hicu riahsiat nak a pittawp asi ding. Minung pawl in kumkhua hremnak hmun hell aum nak thu an el thei men, asinan Bible in fiangte in inhmuh. Hell cu Khrih neilo tu pawl hrangah a netabik umnak ding hmun asi.

A hleice ih riahsiatza asimi cu t□ihhrut tu khal siseh zumnak thu ah mi zuarthlai tu khal siseh kan catlang sungih aum mi misual pawl thawn kaat tilipi sungah an feh ding. A poimawh ngaingai asi. An

zumlo nak le an t□ihhrut nak cu adang an sual nak thawn siirnak nei ih Jesuh Khrih hnenah pan tasehla ngaidam nak le thiamco nak anngah dingih vancung ram an phu aw ding nan.

September - 28 “T□hatlonak in lo neh hlah seh: t□hatlonak kha t□hatnak in neh sawn aw” (Rom 12:21)

Hi catlang cu Pathian thlarau ih thawkkhum nak neilopa ih nganmi sibangsehla, “minung pawl cu nangmah vekin aa ter hlah aw. Anmah duhmi vekin t□uanter aw” ti ding asi. Leilungmi pawl in khat le khat pawlawk nak ah lehrul nak thin thawn an nung.

Asinan Khrih in thuzirh micu adanglam. T□hatlonak in mah lala neh awter ding kan silo ih t□hatlonak cu t□hatnak in neh sawn ding kan si.

Thuanthu pakhat simmi ah hi thuthawn a kaihaw mi pakhat aum. Nauhakpa te cu a inn ihsin a hlat nak ah lekphah in a feh. Cutawh ah aw-khawk nak hmun a tongcumi atong dahlo mi arak si. Curuangah amang abang ngaingai ih “nang cu kalo kua” tiah a au ih “nang cu kalo hua” timi aw cu a let kirsal. “Ka lo hua” tiah na deuh le ring deuh in a au ih “Ka lo hua” tiah ring deuh in aletkir sal. A voithum nak ah a thaneihtawp in a au sal ih a au vek in a letkir thotho. Cutikah zamrang ten a inn ah a kirsal ih thinnuamlo zet in a um. Anu in a hmu ih “fa hniang ziangso na cang?” tiah avun sut tikah asawn micu, “Kan inn kiangah keimah i hua tu nauhak pa pakhat aum” tiah asim. A nu cu a ruat lawk hnuah, “ziangtin tuah ding ti ka lo sim ding. Vafeh awla cui nauhaipa te cu ka lo duh tiah va sim aw” tiah ati.

Cu hnuah cupa te cu a vatlan ih a hmaisaih a au nak hmunah “ka lo duhdawt” tiah a ausal. Cutikah “kalo duhdawt” timi au aw cu a thei sal. Cule, “ka lo duhdawt” tiah a ausal ih, a au vek in a let kirsal mi a thei. Voithum nak ah a thaneihtawp suah in a ausal ih cuvek thotho in aletkir sal mi athei.

Hi thuanthu tawi te vekin leilung minung pawl in “ka lo hua” tiah an au ih athei tu pawl in cu vek thotho in an let kirsal. Ram pakhat in adang ramkhat cu a huatnak a phorh. Biaknak daan pakhat in adang biaknak dan pawl an dodal. Miphun khat in adang miphun a dodal. Inn hnen lala khal an remaw lo. Inn khat le inn khat napi in an hua aw. Hi minung pawl cu an mah le mah t□hatlo nak in neh tertu an cang, ziangah tile huatnak in huatnak ci a thlah. An tuah t□heu mi huatawn nak cu duhdawtnak in thleng hai sehla t□hatnak in t□hatlonak cu an neh thei ding. Duhdawt nak in duhdawtnak ci a tuh ti cu an thei ngah ding.

“Ka kut ah ziang cimu ka tuh ti cu kanralring lo men thei;
Duhdawtnak in duhdawt nak thei arah ding,
Huat nak in huatnak asuahpi ding”.

September - 29 “Runnak cu BAWIPAI ta asi” (Jonah 2:9).

“Thlarauhlo kaihhruai tupa” ih thinlung umdan cu kan theicio ding. Mi zo ti umlo in rundam nak cothei dingah thu asim ih mah kiangkap ih umtu pawl cu duh le duhlo ah a thusim mi ngai ter le an zum hlanlo a nam rero tu pawl kan thei t□heu ding. Cule an tuar lo tikah an zumlo hman ah an thlun ih cazin a khum hnuah adang minung hawlsal ding in a fehsal lala. Hi pa cu thuthangt□ha sim tu pa asi pei maw?

Asilo tiah kan ding. Hi cu biaknak lam mi hnaihok nak phun khat asi. Taksa thazang suah in a tuah mi vek asi ih t□hat duh ah siatsuah tong nak vek asi.

John Stott in, “Khrih in tawhfun anei. Saangka pawl aong hai. Curuangah saangka a ong hrihlo micu mah ih thazang suah in ongtum rero ding kan si lo. Kan hrangah saangka in ongak hlan lo hngak ding kan si. Mah ih hngalnak le fimtla zet ih tuah nak in Khrih ih thu cu siatsuah nak a can t□heu. Mai innsang ahsiseh hnat□uan nak ah siseh kan unau le kan rualpi pawl cu Khrih an zumnak dingah tuah ding sawn kan si. Asinan a caan caan ah Pathian hnak in kan mah sawn zamrang kan duh. Thinsau te in hnagk aw! Thlacam awla duhdawt nak tampi in nei awcule caant□ha ngah ding hrangah hngak aw” tiah ca a ngan micu adik asi.

Dietrich Bonhoeffer ih pomzawng cu kan lung a kim lo men thei asinan a t□ongkam cu kan thinlung sungah ret tlak asi, “Thuthangt□ha rundamnak t□ongkam cu a teek anei. Midang parah a hramrham ih thilti nak cu huham anei lo. Thuthangt□ha cu ahramhram ih tul ti mi tongkam hmangin mi tuahter, mi a dawih ih zumve ding in forh ciamco tuah a cang. Midang rundam nak hrangah mah ih ti theih nak suah in tuah ciamco cu t□ihnung aum ih thulolak a cang ding. Mi thinheng nak le lungkimlo nak lawng kan hmu dingih t□hahnem lo le t□ih a nung mi lawng acang ding” tiah asim.

Lungthleng nak taktak cu thlarauthianghlim ih hnat□uan asi. Milai ih duhnak man asilo ih mah ih zuamnak in a cangsuak theimi thil khal asilo. Mah ih lungkim nak umlo ih Khrih cohlang dingah fial nak napi ih a tur tu minung pawl cu zumsual, fel lo minungah acang thei ih atawp nak ah Khrih ih ral acang thei mi asi.

Thlarauthianghlim in kan nunnak cu midang rundam an cothei nak dingah in hmang thei. Asinan kanmah thazang in tuah dingin kan zuam tikah a lamdang le t□ihnungza thil ah acang thei asi.

September - 30 “Hmakhat te ah a u Simon kha a va hawl ih ahmu tikah, Messiah cu ka hmuzo, tiah ati. Cule Simon cu Jesuh hnenah afeh pi” (Jn 1:41).

Khrih hrangah bulpaak tetti khan nak ih khristian pawl an tuah t□heumi cu niitin nunnak ih kan ton mi thawn pehpar in hnat□uan nak ah siseh, pakhat le khat pawl awknak ah siseh acang vivo t□heu. Pathin in, “thunuum lemlo fiangte ih simnak” vek in a hmandahlo ti nak siloin adanglam pi hman in a thuthangt□ha cu a phuangaw. Simduhmi cu mi lai in tum lo pi in tla Khrih a co hlang thei. Asinan atamsawn cu thei aw ciami hnenah zumtupa in thuthangt□ha tetti a khan tikah a hleicuang deuh in Khrih thu cu an theih thei. Simon ih a tuah mi khal cuvek asi.

Walter Henrichsen in a phunsang tlawngah a hleifuan ih tetti khan ding dohar rero tu mino apai hnenah thu asim micu, Joe, tlawng inn hmuah sungih umtu tlawngta pawlih bulpaak ciar in mi paziat na theihthei ding? Ka sim duhmi cu anmah in na hmin thei tu paziat an um ding? tiah asi. Thlahnih hrawng arei hnuah mi pahnih maw, pathum hrawn maw lawng athei.

Kaarli hrawng a rei hnuah ka simsalmi cu, “Joe, tlawng inn ih aum tu tlawngta pawl cu na ti theitawp in theih dingah ka duh. Mi sawmnga thei dingah ka tum ding. Thuthangt□ha nasim hrihlo ding ih kei cu Khristian ka si ti khal na sim cuanglo dingih mi sawmnga hmin thei ding le annih in khal alo thei dingah na tuah ding. Atuah dingmi cu anmah in nangmah a lo thei dingah asi ih an umnak khan ah na lut dingih theih awter nak natauh ding. anmah thawn ping-pong na lek ding. Adang lek nak thawn khal an lek aw tlang ding. Rawl ei caan ah anmah hnenah na ei ding. Tu ni ihsin thawk in thla khat hlanah mi sawmnga na duhdan vek in na pawl dingih nelaw dingah na tuah ding. Cule ka ratsal tikah an hmin cioin ka hnen ah theihawter nak na tuah ding, tiah a sim.

Henrichmen in thla khat a rei hmuah cui minopa cu atongsal tikah mi paruk cu Khrih hnenah a hruai thei asi. “Minung sawmnga a tong thei le theilo ti cu kan simnawn lo, kan sim lo ding. amah lala cu misual pawl thawn a tongaw ih an rualpi ah acangih Pathian in cui a rualpi pawl hnenah a zumnak thu phuansuah dingah caan t□ha apek asi”.

Hi kan nunnak sungih nitin kan tonmi, kan pehzom awk tlun ah thuthangt□ha karhzai ter nak daan thupiter nak ah zoh hliahnak pahnih cu tuah ding a t□ul. Pakhat nak ah bulpaak nunnak ih an tuah dan cu a thupi. Cui an tuah t□heumi an t□uan t□heu micu Pathian thawn a naih aw maw naih awlo ti danglam nak aum ding. Thuthangt□ha sim nak parah dangnalzet ih asawn thei tu asi men thei nannun ah thianghlim nun a um lo, cutikah athusim micu a siatsuah asi.

A pahnih nak zoh hliahnak ding cu thuthangt□ha simnak parah a cang lohli ding tiah lungput ret ding asilo ih cucu kan mah ih duhdak tuknak ruangah asi. Jesuh in rundamnak cu thlairawl cimuh t□hang vekin a taht□him; cimuh na tuh niah fangcang na khawm theilo ding. Mi hrek khat in thuthangt□ha an thei hmaisabik nak in rundam nak anngah ti cu adik asinan nuamtete in mi puitling tu ah an cang. A thutlangpi in kan sim le lungthleng nak cu thuthangt□ha theih nak a rahmaisa, cu hnuah misual ti an thei aw ih thlarauthianghlim ih aw nemte in sual sungih sin kirsal dingah ako asi.

October - 1 “Nan nunnak cu thaisun ah ziang acang dingti nan theilo. Nan nunnak cu caan tawite sung a zaam ih ahlosal mi meiro bangtuk asi” (Jeim 4:14).

Minung pawl kan nunnak a tawi zia cu cathianghlim in ralring nak inpek rero asi. Thil dangdang thawn taht□him in Pathian thlarau in kan nunnak ih caan atawizia le zamrang zet in a liam vingvo ticu in theihter asi.

Thut□himnak ah, Pathian in milai ih nunnak cu thiamtak nak thawn ataht□him (Job 7:6), thiamtak tu in a thiamhrolh tikah a mit ih hmuhtheitawp in a hrolh asinan milai nunnak cu cumi hnak in zamrang in acem.

Job in milai ih nunnak cu thli vekin asim (7:7) ih hmakhat te ah a liam ih kirsal ti aum lo. Saam hlaphuahtu pa in, “Thli vekin a rangih a hlosal mi lawng an si” (Saam 78:39) tiah hla a sak.

Bildad in Job hnenah “Kan nunnak hi atawi tukih kan theihmi zianghman aum lo. Leilung parah hin phenthlam bangin kan lan” tiah asim. (Job 8:9). Cuvek in Saam 102:11 ah a langsal, “Ka nunnak cu zanlam ih phenthlam vekasi, hrampi ro bangin avuai,” phenthlam timicu caantawi te sungah a thawn vivo ih a hlo men asi.

Job in anunnak cu thinghnah vekin a t□himaw (13:25), akiak ol, olte ih kuai thei le a uai lohli thei ih a caar in thli a hrang tikah ahlo men thei. Isaiah in Pathian ih lainatnak adil tikah, “thli ih semhlo mi thinghnah ro bangtuk kan si” (64:6) tiah asim.

David in anunnak caan cu thaw ih a thawt mi thli tiah alaisuah (Saam 39:5), kaa le hnar sungih sin thli cu a thawt hnuah a hlo. Nunnak cu khaulawng vekin a kirsal ding caan aum lohlo ding in ahmu.

Pathian milaipa, Moses ih a simfiang mi cu milai nunnak cu itthat nak vekin asim (Saam 90:5) zianghman kan theilo caan ah caan a liam men.

Cutaw hmun thothoah Moses in milai ih nunnak cu hrampi vekin asim, “zinglam ih akho hrampi, a thang ih a par; asinan a vuai ih zanlam ah a thi” (Saam 90:6). Kum tampi a rei hnuah David in caan tawite sung kan t□uannak thu cuvek thotho in asimsal, “Milai ih nunnak cu hrampi vek asi, a t□hangih hramlak pangpar bangin apar. Thli in a hran ih a hloral ta, zohman in an hmu saal nawn lo.” (Saam 103:15,16). Spurgeon in hrampi timi cu, “a ci a tla, a kho, a t□hanglian, namsau thawn a vat ih cule a hlo” tiah a sim.

Netabik ah Jeim in milai nunnak cu meiro zaam vekin a t□himsal (4:14). Caan tawite sung a zaam ih a hlosal.

Hi thuzirh mi parah tuah dingmi thil pahnih aum. A hmaisa ah zumlotu pawl hnenah kan nunnak a tawizia le Pathian tong ding a thupizia cu theihter ding asi. Cule a pahnih nak ah zumtupawl ih nunnak a tawizia cu theithiam in kan thinlung fimnak siter ding asi (Saam 90:12). Cutikah Khrih ah nunpek aw mi le aduhnak thluntu nun kannei dingih kumkhua nunnak hrangah nunghiam tu cu kan si ding.

October - 2 “...nan minung pawl lakah dawi siseh, aizingthiam siseh, pol siseh, miham thiam siseh, mitkherh thiam siseh, mithi kawthiam siseh, cupawl atuatu zohman um hlah haiseh” (Daanpeksalnak 18:10,11)

Pathian in a minung Israel pawl hnenah leilungtlun ih thilthiam hmang lo ding in ralrin nak apek. Tu ni ih kan catlangg ah aum mi thil thiamnak pawl cu khuavang thawn apeh tlaihi asi ruangah hman ding asi lo. Hi ralrin nak apek mi cu Thukamlun sungih aum mi asi na in tulai zumtu pawl hrangah khal asi ve.

Pol timi cu hmailam thusim thiamnak asi. Cui sungah hmailam ih aralai dingmi thu zohnak thlalang hlum zohnak, hmuhlo ih a cangmi le a canglai dingmi thil a theithe timi huham, kutt□ial zohnak, thinlung umdaan le hmailam thu theinak dingah lu-ruh umdan zohthiam nak le adang hmailam thu acang ding mi theinak dingah tuah nak thil thiam pawl khal an si.

Aizing thiam timi cu midang pawl tlunah an thinlung hipter nak le dawicam nak in mi ai-zel thiam nak neitu asi.

Miham thiam timi cu khuavang pawl thawn pawlawk nak nei ruangah huham hleice anei tu hnamnei nupi nu asi ih a cangvaih nak cu thilt□halo t□ihnung zet asi.

Dawi thiam timi cu midang parah siatnak thleng dingih khuavang huham thawn camsiat nak a tuah thei tu pawl an si.

Mitkherh thiam timi cu hmutheilo thlarau thulam, ruahnak lam ih mi a hip theimi thiam nak, mi khuaruahhar ko in tuah theinak asi. A caan caan ah hi mitkherh hi dawi le hnam thiamtu pianzia phunkhat khal asi thei t□heu.

Mithi ko thiam pawl cu hmai ah acang dingmi thu asilole acangmi thil tlunah huham neihnak hmu dingah mithi pawl ih thlarau a nei tu pawl an si.

Khristian pawlin hi thiamnak pawl hmuahhmuah hleiah Hindu pawl ih an zumnak ah bulpak thlarau cu thlarau suahkehnak thawn kom-aw theisal tiih tusan ih mi in anzum vek pom nak pawl, mithi thawn bia-aw thei nak, mitkher t□ha le t□halo, mitkuhter thiam nak, tidai thianghlim zum nak, thlarau phunphun ih damnak tuah thiam nak, nambat siar thiamnak, mithi hnenah thlacam nak, pawl hmuahhmuah pial ding kan si. Cui thil thiamnak pawl cu thlarau phunphun hnenah ihsin an ngah mi asi vekin, rit thei mi zu le a phunphun ih sintheihthei nak an nei ih, koat lek nak, hmailam thu polcianak ih tuahmi phe hnah lek nak, anzat□ung thawn thil san nak, thil pa khat thlaih in hmaisam thusan nak, hnam le dawi tivek khamnak ah hngawng le kut parih khihmi thil nei nak, hmuahhmuah an tuah. Curuangah khristian pawl in cutivek cangvaihnik cu thlun lo dingah Pathian in induhsak asi.

October - 3 “Jesuh in an natnak phunphun kha adamter ih an sungih khawsia pawl tla a dawi suak t□heh. Khawsia pawl cu t□ongkam khathman a t□ongter lo; ziangah tile zo asi ti kha an thei” (Mk 1:34).

Tulai khristian hrekkhat pawlin khawsia nei, nunnak sungih khawsia nei cu Jesuh Khrih leitlun alenlai caan lawngah ahleice in aum tucaan ah aum nawnlo tiah an ruat. Hi hmuhdan cu hmuhsual mi asi ih remt□hat ding a t□ul. Nitin zit te ih thuthang ca sungah ruahbanlo raan thahnak aphunphun kan thei ding. Cui thil acangmi cu milai ruahnak

sungah khuasia in a cen mi cu asi. Ruahnak sia, thinlung thawn pehpar in mi an bang nak pawl cu kanzoh asile khuasia ih hnat□uan dan a phunphun in aum ti kan thei ding.

Hmaisabik ah, khuasia in abum ngahmi pa cu dodal nak le siatbal nak ah a hruai. Khuasia ih a tumtah ringring micu siatsuh ding hi asi.

Khuasia anei tu milai pa in pahnih lole pahnih nak in tamsawn deuh in amah asi nak langter nak anei. Amah ih duhnak dan le khuasia ih duhdan ti asi. Aw kam dangpi in a t□ong thei ih a mah hmin lala khal a phundang pi in asim thei men.

Cu pa cu a hleice, aum keel dahlomi thazang cahnak anei dingih asilole a hleice theihthei nak huham pawlkhal anei ding.

A cancan ah Bawipa Jesuh ih thu cu midang hnakin afimkhur sawn in asim thei men dingnan anun nak ah Bawipa ih asimmi thu pawl zawmtai nak le siatbal nak nun a nei ding. Cu lawng silo thlacam nak, Khrih ih thisen, Pathian t□ongkam pawl parah siatsuah nak a tuah ding.

A nundaan cu a hleifuan in a danglam ding, diklozet in a cangvaih dingih cule hngang nak ti anei dahlo ding. Midang pawl in an theibanlo, a kaihhruai theilole a dinhmun amah kel ah a remt□hasal thei lo ding, mah le mah that-aw ding tiang a cangtheimi nun le t□ihnung za in anung mi asi thei.

Khuasia anei tupa cu sii suai le aritthei mi zu suai nak nun khal anei thei. Hi sii suai pa cu asii suai nak in asilo mi ruahnak phunphun anei ih khuasia in anun sungah alutcih nak ding sangka a on vekin asi. “Dawi le hnam” timi t□ongkam cu Greek t□ongkam *pharmakia* ihsin ara mi asi ih asullam cu, “a rii thei mi sii” ti asi.

Khuasia anei tupa mihrem duh, mihrem rero cu nuam ati ih thinlung le taksa lamah siatvat nak in mi ahrem t□heuh ih acanacan ah a bum ngahmi pawl ih taksa cu asiatsuah t□heuh.

A dang khuasia anei tu pawl in a harhdamlo mi thinlung anei tupawl khal an si thei ih thlanmual tivek ah anfeh leuhleuh ih mithi ruh lole adang ruh pawl a khawl rero tu khal an si thei.

Ni le thla, ahleice in thlathar tikvek ah khuasai neitu pawl ih cang vaih nak a hleice in a suak thei theu. Zum tu pawl hrangah Pathian ih tongkam in thukam nak in pek mi cu,”sun ah ni in a lo siatsuah lo ding ih,zan ah thlapi khal in a lo tuahmawh lo ding asi”(Saam121;6).

Khuasia pawl in thlacam nak inle Jesuh khrih hmin huham in adawi sak thei.Asinan khuasia hrem nak sung ihsin a luatheih nak hram pi cu Ruundam tu Bawikhrih cu zum in piangthar, veinih hrin sal nak a ngah nak ih sin a hmu theih mi a si.

October – 4 “Zianghman silo mi a hawl rero tu ka silo nak dingah i kilkhawi hramaw”(saam 119;37)

Mirang Baibal sungah hi cattlang ih a thawknak le a net nak cu T le V(Tv)asi, ih acatlang sungah television tivek in leh a theih. TV program tam sawn cu thu lo lak, zianghman asi lo. A sim mi le an tuahmi cu a ngai mi thu thawn a hlat aw zet,a um theilo , a cang thei lo mi thil paewl hlir an si.TV in kan caan mannei mi in laksak asi. Caan tampi heu tertu a si.A thu tlangpi in kan simle, Baibal siar nak in mal vivo ter ih ruangah Pathian ih biaknak aw kam in kham sakih kan thlarau atum suk ter.

TV ruangah nauhak tampi a siatsuah.An nun can ziaza cu a siat bal ziangah ti le that lo nak lam an suah pi, nule pa sual nak lam a duhning deuh in an hmu ih a hmu tu in hiar seh ti ah nupa pawlawk nak an hmu ih ruangah nauhak pawl ih nunzia siatsuah ter a si.Nau hak pawl ih fimnak ziir mi a siatsuah, ca siar, ca ngan hnakin TV zoh an pah sawn, cu tik ah an muh mi , an ruah mi pawl khal kristian zum nak thawn a kalh aw mi ah acing.

TV sungin hnih suah an saimi khal in a asia le a baal lawnglawng an si an tarlang mi hmuahhmuah khalin fihnung za tongkam lawng in a khat.

Thilri zuar khawng dingih an thu than mi khal cu asi lo zawng in nun can ziaza siatral nak a cang thei mi tla an si.An sin mi hnipuan tlacu nunau thalo le taksa hiar nak ding lam lawng ah an tuah.

TV ruangah innsang tampi khat le khat pawl awk nak a cat ter. Khat le khat biakaw ih pawl awman lo in TVproram sunglawng ah an thinlung an buai.

Awn mawi tum nak lam ah an sak mi hla pawl khal ; Taksa hiarnak lam ah an can terih nule pa sual nak lam hlir in a suah ih a sual lo ti mi lung put thawn an um.

Kristian pawl hrang ah TV progrom ah thatnak a um pei maw ti ah kan tile a phi cu asia. Thihsii tlunah cithlum in a khuh mi sii hlum tevek a si. TV cu thlarau thacahnak a siat suah tu a si.

Kristian pawlin television cu a innsang ah ret lo ding in thu an pek, ih thil zuar nak mawtaw an inn hmai ah a ding ti a hmu tik ah thuthang thei lo in kan um ding ati ih,”TV an lei thuthang tha kan ngah thei an ti“a ti.

Zokhal TV hmaiah to cingin Pathian thuruat tu an um thei lo ding. Hi cu tulai kan san ih thlarau lam tumsuk nak in pek tu thil pakhat a si.

October - 5 “Mawsi hnenih ka sim zo bangtukin nan feh nak dingmi ram hmuah hmuah cu nanmah ka miphun hnenah ka lo pezo a si”(Joshua 1;3)

Pathian in Kanaan ram cu Isrel mi phun pawl hnen ah a pek zo asi. Pathian ih thukam mi an ram a si. Asinan an mah hrang ding ah long an tul hrih. An lak a tul. Ram an ngah nak ding cu,” ka sim zo vek in, nan feh nak ding mi ram hmuah hmuah cu nanmah ka mi phun hnenah ka lo pek zo a si” ti a si.

Pathian in kan hnen ah a tha mi le a man nei mi thu kam tampi in pek. Baibal ka zoh le kan thei ding, Asinan zumnak in kan lak ding a tuul. Cutik lawng ah kan mai ta ah an cang ding.

Thuthim nakah, ruundamnak thawn pehpar mi thu kam cu lak aw. Pathian in a sim leuh leuh mi cu jesuh krih cu Bawile Rundam tu tiih a cohlang tule a soal a sir aw tu pawl cu kum khua nunnak a pek ding tiah thu akam. Asinan cui thu kam cu soal ruundam tu pa rin nak thawn kan cohlang hlan lo cu kan tlun ah that hnem nak a um hrih lo.

A thuk deuh in kan lut hrih pei. Mi pakhat in Krih cu a tak in a zum men thei a si nan rundam nak a fiang theihrih lo. Ruun dam ka si zo tiih sim ding in mah le mah ti aw ter nak a si ti ah a ruah thei men. cu ruang ah phuang duh lo in thim sung ah a um cih thei. Thukam nak tongkam, “Pathian Fapa a zumtu in khumkhua nun nak kan nei”(I Jn 5;13) ti a sin an cui kumkhua nunnak sumgah luhih lungawi nak hmuh thei dingah zumnak thawn cohlang ding a tuul.

Pathian in a mah a rinsan tu pawl cu a duhdawt. Atongkam vek in a hnen ah kan pan le a lung a awi. A thukam mi pawl cu zumnak thawn kan phuangih famkiim ter si tikah Pathian a sunglawi.

Nii nikhatah Napoleon cu a ralkap burpi cu thate in zohfel dingin a feh lai ah a to mi rangcu tih um zetin rin lo pi in a tlan ih Napoleon cu a tlak zik in in a um. Cu tik ah ral kap lak ih a niambik hnatuan tu pa in hmai ah a tlanih rang hri cu a kai ih rang cu a cawl.

A runtu pa cu hna tuan niambik asi ti cu a thinlung tein a thei ih Napoleon in, Kepten pa tiah a ti” Kui mi battalion ih captain so ka si , bawipa” tiah a sawn ve.

Lehnhu ah cui ralkap nauta pa cu a rualpi pawl hnenah a um tik ah a rualpi pawlin Captain vek in na ruah aw tiah ca poh in a hnih san. Asinan a tiaw mi cu a hmaan ngai ngai . A bawipa, Nappolen ih a sim mi vek in leh hnuah Captain ah a cang ngaingai.

Zumtu pawl ih kan dinhmun khal cu cuvek asi. Captain ah a silo le ral kap naute te ah um ding maw ti cu mah ih zum nak thawn a peh tlaih. Krih sungih lennak ah a lut thei ih a si lo le farah zet in khal a um thei tho tho.” Kan hiar nak le kan duh nak vek in Pathian ih ropi nak cu kan co thei. Krih in kan kut sungah hlawn thil on thei nak tawhfung in pek ih kan duh zat lak thei nak khuan in pek a si . Mi pakhat khat in baan ah paisa thawngtam pi a nei, cule a lakduh ruangah a pai sa cu a ret men. Cupa cu ziangtluk in mifarah a sipei? Kristian pawl in a man ih ngah thei mi Pathian ih len nak cu lak duh lo in an um men tik ah zoih pawl an si pei?(MC laran).

October - 6 “A hmur thlum cu hnam ding ka nuam, Athu tin kim , ka ruat tikah ka zaang i zuun. Ka ngai mi cu cu vek a si ,Jerusalem khua nu nau pawl”(Solomon Hla 5;16).

A duh tuk mi, zumtlak le a hmun zek , asi mi shulam leengdawh nu ih duh dawt nak cu kan hrang ah kan neih ding mi duhdawt nakin hmuh saktu a si . A tanglam ih ta pawl cu hmin sin hnik aw!

Pa khat nak ah, cui leengdawh nuin a vaal paih asinak hmuahhmuah a duh dawt. A val pa ih aum tu zia pawl a si mi a lu, a sam, a mit pawl, a biang, a hmur, a kut, a cawn, a tak sa, pawih mawi nak cu na sa zet in a cawimawi. (5;10-13). A si, kan nih khal cu kan Bawipa Jesuh ih a mawi zet mi a nun zia pawl cu cawi mawi ding kan tuul.

Shulam leengdawh nu in a vaalpa sun le zaan in a ruat. Sabit hmuan ah hna tuan nakah siseh, zan ah a cawl tikah khal siseh, a zan mang tiang hman ah a vaalpa ih pianzia cu a hmu ih a ruah mi hmuah hmuah khal a vaalpa a si. Kan nun nak ah khal kan Bawipa Jesuh ih duhdawtnak in zing ih sin zan lam tiang in luah ding mi asi.

A mit cu avalpa lawng a cuan. Vaal dang pawl in thi ding ah tongkam thlum thlum in an lem ding nan avalpa hnen lawng ah a thin lung a bun. Cu vek in kan nih khal leilung tlun nuam cen nak in in thlem tik ah, “Aw leilung tlun ih zoh mawinak le sun lawinak cu a that hnem lo zia ka thei zo. Duh nung za thuan thu ka thei zo, adik mi nehnak ka tong zo, Khrih hrang ah ka um ve ding. Pathian um nak ah ka um ve ding tiah kan sim ding cu asi.

A hmur ka in a vaalpa ih thu lawng asim. A thin lung ih a um mi a vaalpa ih thu lawng a sim. A hmur cu ngan ding ih a man ring ring mi ca fung vek a si. Kannih khal a dang thu hnak in kan Bawipa Jesuh ih thusim le rel ding kan si sawn.

Shulam leeng dawh nu in a mai tlak sam nak a thei aw. Mi buahcih a sinak, a daan keel ih um nak le a valpa thin lung hmui ter lo tuthil a buah pang a si le ngai dam nak a dil theu. Kan sualnak, kan thu ngailo nun pawl kan ruah tikah Jesuh Khrih ih kan thlun ah duhdawtnak anei mi cu mang bang in kan um ding asi.

A valpa thawn um tlangnak cun a thin lung a nuam ter. Mo thar vek in an a vaalpa rat ding can cu a hngakhlap zet theu. Cu vek in kan nih khal van ih mo nei tu pa rat ding can cu hngak hlap ding kan si. Cu ti cun a mah thawn kumkhua in kan leng tlang ding a si.

A caancaan ah Shulam nu ih thin lung sungah bawmtu nei lo vek in a ruat ih zuntuar in a um theu. A valpa ngai nak cu a sup aw thei theu lo. Kan thin lung sung ah a mah Jesuh duh nak nei uh si cu le a nihkhal kan thinlung sungah kum khua in a cam ding asi.

October- 7 “Ka u le nau pawl, cumi cu ka co ngah zo, tin ka ruat hrim hrim lo. Ka buah mi cu pakhat lawng a si” (Philipi 3:13).

Dunthluntu paul in ka thleng zo tiah a ruat aw lo, kannih khal cuti ih ruat ve ding kan si. Kan zate in thleng vivo ding kan si. Liu Shao chi in, “milai in a mah le mah sambau mi le thleng tul mi ka si tiah ruah aw thiam ding a tual. Amah le mah cu a thleng aw tul lo, famkim, a thiang hlim le remthat sal tual lo mi tiah kan ruat aw ding a si lo. Cu ti a si lo ah cun than so nak a um thei lo tiah a sim”.

A poi mawh mi cu a tam sawn in kan mah le mah thleng aw ding ah kan kham aw a si. Mi dang pawl an thleng aw, an dang lamawknak cun kan bei in ti dong ih kan mang a bang theu. Mi nun thatlonak kan hmuh tik ah kan mang a bang ih an nun thleng thei nak ding tin kan ruat sak theu. A sin nan kan mai nun kan zohsal tikah mi ih cawn tlak nun kan nei cuang lo. Kan mitsung ah hnuam tum pi um cing in midang mit ih a um mi hnawm fa te cawih kan tum theu. Mi dang pawl an palh an sualnak hi kan thatlonak le kan sual nak ruang ah a si sawn.

Kan mah le mah nun thleng awk hi a thu pi sawn mi a si. Kan ziaza tha lo pawl thleng aw ding mi asi. Kan si nak kanhmu aw a si ah cun a hlan ih kan nun hnak in tha sawn ah kan thleng aw thei ding.

A sinan thleng aw a tual mi kan nun cu ziang tin kan hmu aw thei ding? Kan thei thiam aw thei nak ding ih a um mi lamzin pakhat cu Pathian thu Bible hi thlalang vek ih kan hman

thiam nak hi a si. Bible thate ih kan zoh fiang, kan siar a si le kan nun nak ih thleng aw a tul mi pawl kan hmu aw ding asi. Bible in kan sam nak leh kantulnak pawl in sim a si le ral tha zet in thlun uh si.

Khrih ih a duh lo mi, kan nundan tha lo sung ih sin suak thei dan ding lam zin pakhat cu kanrualpi, kan nu le pa, kan u nau pawl ih nun sim nak tha te ih ngai le thlun hi asi. An nun sim nak cu vei tam pi fei le sobul vek a si theu. An nun simnak cun kan ning a zak ter men ding nan tha te ih thlun le co hlang thiam kan tul.

Duhdawtnak tumpi thawn nun sim tu rualpi tha nei hi mi vantha kan si.thuthimnak ah, “mi dang pawl hrang ih a tha lo mi le zoh a mawi lo mi, kan nun nak ah a um ti kan thei ban lo mi pawl za len tak in in sim thei ding in kan um a tul. Cu ti vek in kan um le kan rual pi pawl in kan nun ih atul mi pawl in sim in rem thei ding asi.

Kawhhran, inn sungsang, pakhat le pakhat pawl komnak ih mi hnai hnok tu le mi dang va hnai hnok ding lawng lawng a ruat tu cu mi van sia an si. Ziang ah ti le tha te ih buah duhnak le thleng duhnak a neilo tu cu zo hman in an duh lo a si.

Mi dang par ih a buah that lo nak pawl theiaw in mah lemah kan thleng aw a si le a hlan ih kan nun dan hnakih tha nun dan mawi kan nei thei ding asi. Mi dang par ih a that lo nak pawl kha sim ta hrat in nuncan thleng ding kan si cu ti vek ih kan buah nak cun kannunak tam pi than so nak in pe ding a si.

October – 8 “Ka u le nau pawl, nan nih pakhat le pakhat relsiaw hlah uh” (Jeim 4:11).

King James Bible sungah “mi relsiat hman, katam ti a um lo nan” “ thuthup sim awk, ziang siar lo in sawn sal, rel siat” ti lam hawi in a um. A thu um dankan zoh tik ah mawh thluk awk nak lam a sim duh mi deuh asi.

Mi relsiat hman timi cu mi pakhat ih thatlonak, tlinlonak, an sinak a sia zawng in mi dang hnen ih theih ter ti can asi. A dang zawng in kan sim a si le mi pakhat ih thu kha nautat hmuh suam, a silole zawnruah nak nei lo in an si nak mi dang hnen ih sim ti can asi. Thil thupi le midang hnen ih sim lo ding a si nan sim le rel lo ih um thei lo tu pawl ih tuah theu mi khal si.

Nupinu pahnih cu lamzin kap ah an ding ih pakhat sawn ih a tong mi cu “Tilly hnenah midang simhlah aw tiah na ti mi kha kei mah hnen ah in sim tiah a ti. Cu le pakhat nu deuh in cun hi tin a ti cu nu cu a va tih nung ve, na hnen sim lo ding in ka sim ngai tin a ti. Cu le a hmai sa nu cun, “ a tha kan hnen ih na sim mi cu a mah hnen ah ka sim lo ding tin Tilly hnen ah ka sim tiah ka ti”. Curuangah na hnen ah ka sim mikha ah thei tersal hlah aw maw tiah a sawn.

Lei tlun ah midang thu a tha lo zawng ih rel sia dah lo zon hman kan um lo. Kei khal ka thei mi thu pawl cu mi dang hnen ah uar aw zet in ka sim theu. Mi pakhat in in ti mi cu mi dang hrang ih that hnenak a um lo mi cu ziangtik hman ah ka sim lo curuangah zianghman sim lo in ka um ding a ti. Mi pakhat ih a ti ve mi cu kan Bawipa Jesuh Khrih hngilh lo ding ih a sawn rero tu zum tu dang ka hawl tiah a ti. A pathumnak pa cun mi dang that lo nak thu a sim thawk a sim rero lai ah rin lo pin a cawl ih hi tin a ti “ a si lo midang hrang ah that hnenak a um lo” a ti ih kei khal a hlan ah cun thu ka thei duh zet theu ati ih a feh.

Paul in Korin khua zumtu pawl lak thil kuh awk nak le zumawknak a um tin a thei. Cuih a thei mi thu pawl cu sungkhat pawl hnen ih sin a thei mi asi ti a sim (1Kor1:11). Khalaw ih sung khat pawl cu mirelsiatu si lo in mi va rem dik duh tu an si zia cu a fiang. Thu buai cu Paul hnen an thlen tikah Paul cun hma ton in nun a sim ih an thubuai cu a dai thei, thatnak tuah duh ruang ih mi va sim nak khal si.

Dungthluntupawl khal in Himeneas, Filetas le Alexander pawl ih dodalnak tongkam pawl cu an Lehrul (I Tim. 1:20, II Tim. 2:17) ziangah tile annih in Khrih ih thu an relsiat ruang ah a si. Cu le Timothy hnen ah Figelas, Hermogenes le Demas pawl cu ralring uh tin a sim. Hi minung pawl hi mi dung tawlh ding in forhfiat tu pawl an si. A sinan hi ti vek ih mi dang thu hman ta hrat in mi dang nun sim hi relsiatnak a si lo, zumtu dang pawl an nun fimkhuur ding ih nunsimnak sawn asi.

Veikhat cu thil hmin sin paih zet tu mi pakhat a um. Cu pa hnen ah mi relsiat peizet tu pa cu a ra ih mi thatlonak thu pawl a sim tan cu tikah thil hminsin paih zet tu pa in um hrih ta cahnah lawng ka va lak ta ding a ti. Kaman sim aw ka khum vevo ding ih na theh le kan hmin kan ngan pei ih a sung ih um tu pawl hnen ah kan zem ding tiah a ti tik mi relsiat paihzet pa cu sim ding nei lo in a tlung sal tithu kan thei thei a si.

October - 9 “A daan cu kimten thlun uh; nanmai hrang ih thatnakah tuisun ah ka lo pek a si.” (Daanpeksalnak 10:13).

Hi catluan sungah, “nan mai hrang ih thatnak ah” ti mi tongkam cu hmnsin tlak asi. Pathian ih in pek mi thukam pawl hmuahhmuah cu kan mai that nak ding ah a si ti hi mitam pi in an thei ban lo. A thei thiam lo tu pawl cun Pathian hi daan lawnglawng hman in thu a then theu tin an ti theu. Cuti vek si lo in kan maiharhdamnak, thansonak ding hrang ah a thukam pawl in pek sawn a si.

Thu kam pahra sung ah a um mi thu kam hrek khat pawl kan zoh hnik pei. Pathian in kei mah sial lo Pathian dang nan bia lo pei ti ah in ti. Ziangah tile mi lai in mah ih biak nak par ah hmui tin nak an nei theu ih a hman lo mi pathian pawl cun siat ral nak lam ah an hruai theu ti cu Pathian in a theih ruang ah a si.

Pathian in ziang ah so ni sarikh sung ah ni khat cu colh ni in pek? Ziangah tile mi lai a ser siam ih mi lai pawl in colh ni hi an tul a si ti a theih ruang ah a si. Pathian in ziang ruang ah nu le pa u pat ding in fial? Ziangah tile le nu le pa thu sim ngai nak in fanau pawl ih dai thlan nak nun le buai nak pawl a kham sak ih san tawi nak ih sin khal in hum thei a si.

Pathian in ziang ah nu le pa sual nak pawl in kham? Ziangah tile cui nu le pa sual tuah ruang ah inn sung sang siat ral nak a tuah tu pawl ih nun sung ah lung awi hna ngam nak a hlo ter ti cu Pathian in a thei.

Pathian in ziang ah mi that hlah uh in ti? Ziangah tile mi that ruang ah sual nak le mawh nak, mah le mah si aw ter nak a suah ter, thawng inn sung ah a thleng ter ih that nak thu then hman a thleng ter thei ruang ah a si.

Cule hi soal nak sung ah kan pil teh hnu ah Pathian hmin cu a sia zawng in kan hmang ding .mi dang thil kan fir ding,a dik lo in mi soal kan puh ding a si.cuih sung ih sin kan suak thei nawn lo ding.Kan thin lung tak sa le thlarau ah siat suah nak in pek ding a si.Sual hmuahhmuah hua in ning zah nak lung put a suah ter thei mi pawl ih soal tuah nak in hna ngam nak ,lung awi nak pawl in hlon sak teh zo a si.Kan tuhmi vek in kan at sal ding.

Tu hlam ah mipathat in ca a ngan ih a cauk cu, “duh nung za Pathian in thu kam pawl”tin a hmin a rak pek dah.Pathian thu kam pawl cu duh nung za ngai ngai an si ih ziangah tile kan mah hrang that nak hrang ah a ngaih tuah mi a si.

October -10 “Thin lung sung ih mi huat nak le ral awk nak, taksa hiar soal nak le thin heng nak cem ter uh. Pakhat le pakhat haut awk nak, zomtai nak le huatnak thinlung malte hman nei nawn hlah uh” (Efesa 4:31).

Mipakhat in thin heng nak ding thil um tu dan a hmun ih a tong nak in a thin neem nak a hlo ter theu. Lakphak dawr ih in dingmi a hlantu pa in nalu par ah a bungter a si lo le na cah mi ding cu na hngak re ro nan a lo pe loh li lo. Nang in zamrang zetin na tlung na in na lei duh mi thil cu a khawng thluh zo. Lei sal na tum na in a zuar tu pa cun ziang hman siar loin a lo um san. A silo le na tim tuah mi hrang ah a si lo pi in an lo theih ter ih na palh ngah. Mawtaw thar te na lei ih mawtaw mawng tu pa cu dai thlang zet in a mawng ih na mawtaw cu a beuh. Cule kalo kuanding tiah thu a lokam ih na inn ih sin na hngak ringring nan a radah lo. Thil phunphun zuar nak dawr tum pi ah thil na lei ih a zuartu nu in cazin hman lo pi in a tuah, na sim na in a lung duh lo. Na innhen nu in fale awl lak ih titlak lo buai nak parah a lo kawk ih a fa cu a tan. Khat lam innhen pain aw ring zet in awn mawi a phuan ih luar zet in a kio. Na hna tuan pi pai hnenah kristian thu na sim tikah na thinheng dingin a si lo mi thu phun phun a lo sut ciam co. thla tin na sum lut nak nahmin sin mi cazin a hlo ih a hawl rero tik na fapa in a thlek zo tin a thei. Bawhlung puai na zoh ih refere pa(dailuci pa)in na taan mi pawl kha a si lo pi in soal a hawl ciam co.

A tlun ih thinhengnak ding a suahpi nak cu kham theinak ding lamzin a umlo. Voi khatkhat ah, caan khatkhat ah kan tong cio ding. Asinan zumtu pawl hrangah cun cutihvek thil acang tikah ziangtin kan lehrul ding ti cu a thupi ngaingai. Leilung daan cun thinhengnak thawn a puakkuai ding ih a ti ngah tupa hnen ah tong tha lo taktak hman a si theu. Asinan kristian pa in a thin nemnak a hlo a si ah cun a thu sim mi pawl cu man a neinawn lo ding a si. Cu pa cu thin heng tak in a ding ih a hmuar khal a thir theh ih a mithmai khal a tha lo zet in a um. Cu ti ih a um lai ah Jesuh hrangah thu sim thei nak ding lamzin a umlo. Leitlun mi pawl ih nun vek in a cang ih Baibal duh nak ih nung tu si lo in a dodal tu ah cang sawn ding a si.

Riahsiaza thu asi mi cu a mawhtu, a tuahtu pa cu thuthangha thei lo tu pa a si thei. Thinheng nak nun a nei nak in a nunnak ah buainak tumpi a um ruang ah a sithei. Cuvek minung hnen ah duhdawtnak a hmuh ih ruah nak tha an hmu tikah rundamnak an hmu thei a si.

Zumtu pawl ih nunnak ah thinneemnak a hlo ih thinhengnak a suakter tikah Pathian hmin siatsuahternak a suak asi. Kristian miaapa in zumnak hrang ah a sia mi thu an than theu a si.

October -11 “ Minung hman tlan na zuam theilo a si ah cun, ziangtin so rang cu tlan na zuam thei ding? Leenkolh hmanih na ding theilo a si ah cun, ziangtinso Jordan tiva kap hramruul lak ah na ding thei ding?” (Jeremaih 12:5).

Hi catlang cu kan nunnak ah beidong le riahsiaza thin lung buai nak kan tawng tik ahmah le mah tha zangpeknak hrang ih a tha ngaingai mi bungcang a si. Hniksaknak le harsatnak hman kan tuar theilo ah cun ziangtin so thilthupi kan tuan thei ding? Kan nunnak ah, thing neemte par ih khen mi tlawngkhen hman kan phong thei lo ah cun ziangtin so sobul tumpi thawn thinghak zet par ih khen mi cu kan phong thei ding?

Mi zaran ih tuar theu mi hliamhma fate a tuar tik ah hliamhma tumpi a tuar mi savum vekin a ai ciam co. Cu vek mipawl in cu hnak ih tum leh natnak an tuar tik ah ziang ti ding thei lo in an um theu. Mi pakhat in hna a tuan tik ah ni tin mizaran ih tong theu mi harsatnak pawl a pah suak thei lo a si ah cun cu hnak ih a tum mi harsatnak cu a pahuak thei dah lo ding a si.

Kanzaten a hak mi, a fek mi ruah nak nei cio ding kan tuul. Kan sim duh mi cu mi lunghak asi lo le mi dang zawn ruah nak nei lo kan si ding ti si lo in fek zet ih tuar thei nak thin lung nei ding ti kan sim duh sawn. Dirh thei sal nak tha zaang le tuah zom thei nak tha zaang kan tuul a si.

Tusun ah buai nak a tong men thei. Cu tih ih atong pek te ah cun cuih buai nak cu a mak sak tuk vek asi. Tuah lo in um men ding ah na ruah. Cui thu buai cu a tu caan hrangah a thupi lo vek asi thei. Culai fangah saam hla phuah tu pa vek ih na sim a tual mi caan asi ti thei aw, “ka ral pawl do thei nak ah le an tannak hruang pawl lan thei nakah tha zaang tha i pek”(Saam 18:29).

Hebru a ngan tu pa in thin sau te ih tuar ringring nthei dingah duhung za hnik sak nak a buah, “ziangah ti le soal nak nan do nakah thih nak tiang ngaingai cun nan tong hrih lo asi”(Hebru 12:4). A dang tong kam cun a man ngaingai. Martyr tiang, cu nan tuar hrih lo. Kristian pawl in ziangmaw lo te parah beidong nak an nei asi le martyr ih that ding ngaingai an tong tik ah ziang tin an buah ding?

Mai duh nak vek sisehla bangsa nak a rei tuk zo ding. Asinan kristian raldo nak ah na bangsa loih nangmah lala lei par ihsin na tho aw ih lei vut cu na thingtla ih cule do awk nak mai ah na feh. Tuktak buai nak in doawk nak pi hrang neh nak ngah nak ding ah in bawm tu asi ding.

October-12 “Midang siatsuah ding ih miphiar tu pawl, Nan miphiarnak in nan mah a lo siatsuah ding. Bawipa a mah ni curin a cang ter dingih oloksongnak nan tuar ding”(Isaiah 50:11).

Thil tin kim buah nak ah a zaangzel le a thalo zawng a um ih kaih hruai thu thlun hi cu a tha ngaingai mi asi. Tu ni ih kan siar mi kan tar lang mi catlang ah a that lo, a sia lam um dan in hmuh. In hmuh sak mi cu mi pakhat in meipual pi a buah ih cui mei vang nak in a feh nak ding lamzin ah a mang.

Hmin sin ding a um mi cu pathian hnen ah ruah nak dil timi hmuh sak nak a um lo. Cu mi in a buah ding mi cu thla cam nak thawn a buah ti sim mi a um lo. Buah dan tha bik a thei vek in a mah le mah a ring aw. Henley ih tong mi ah, cu vek mi nung cu amah ih a hmai lam hrang ah saya ci vek in a um ih a mah thin lung duh nak hrang ah ral bawi vek in a um ati.

Asinan a rah suah pi mi thil cu va hmingsin aw. “Nan miphiarnak in nanmah alo siat suah ding.” Bawipa amah in cutin a cang ter ding ih olok song nak nan tuar ding. Mah te ih kaihruai awk nak vek in a buah tu cu buai nak harsat nak hruai awk nak asi. Mi thu ngai duh loin mah thu ih thil buah tu le lungruh tak ih hna a tuantu cu sir aw in a nung leh ding. Pathian ih daan cu a tha bik a si ti cu a hmu, a tong nak in a thei leh ding.

Hi catlang siar nak hmai ih siarnak pahra (50:10)ah a hman a dik mi kaihruai nak in pek asi, “Bawipa a tih zah ih, a siahlawh tongkam a ngaitu pawl, Nan fehnak lamzin cu thimnak in khat hmansehla, Bawipa cu rinsan uhla, nan Pathian cu hngauh san uh.”(Isa 50:10). Thil pathum hmingsin ding a um. Pakhat nakah, bawipaa tih zah tu pain Pathian ih duh lo zawng in a buah ngah pang ale a rin sanlo ih a feh pang ding cu a tih. Cu le a pa nih nak ah, pathian ih siahlawh ringkam, Jesuh krih ih thu, cu a ngai. Pa thum nak ah, a feh nak ding lamzin cu tleu nak a um lo, thim nak in khat hman sehla feh duh nak a nei tho tho. Khui mi lanzin so zawh ding ti a thei lo mi cu a phuang aw.

Hi mi pa in ziangmi a buah a tuul? Pathian ih hmin cu a rinsan ih Pathian cu hngauh san ding a tuul. A dang ting kam in mah te ih tuan thei lo nak cu thei thian aw ain pathian ih lam hruai nak cu dil in amah pathian ih kaihruai nak cu rinsan ding a si.

Kan Pathian cu fimnak ke duhdawt nak thawn a khat Pathian a si. Kan mah hrang ah a tha bik a theih ih kan that nak hrang lawng ah a buah duh tu asi. “Pathian in in thei, in duhdawt, in kaihruai hi thu dik cu thimnak in a khuk thei lo. Amah a hrih ih a ring tupawl hrang ah a tha bik a buah sak.”

October - 13 “Nan fate pawl in sangreu an lo dil asile, nannih pale pawl in lungto nan pe ding maw?”(Mtt.7:9).

Hi thusuh nak cu asi lo lam zawng ih lehrul, a phi pek ding mi asi. A daan kaal ah hin pa in a fapa cu sangreu ai ah lungto cu a pek dah lo ding. A tak tak in van ih pa khal in cu vek a buah dah lo ding.

Asinan riahsiat za cu kan nih in caan tampi ah mai duhduh in thil kan buah theu. Kan Pathian pek mi thiltih theinak kha maihminthan nak hrangah kan hmang. Khrih ih kan nunnak kha thilmiat hawlnak ah kan hmang. hminthan nak hawl in Pathain hmin cu sumpai vek ah kan hmang riahsiat za ngaingai a si.

E.stanley Jones in amah thu thawn pehpar in thuanthu tawi te cu a sim. (hi thuanthu cu mipi pa, mi hmin nei pa ih a palh nak cu mi hmuh dingah a langter nak thu asi). “India ram ah upadi buah tu rampi tlangsuak pawl in thu an rel khawm tik ah rampi hrangah an thil ti thei nak suah lo ih an mai hrang sawn ah an huham cu an hmang, ih hi cu Jawaharlal Nehru a tuar har zet mi thu asi. A sim mi cu a co zah vuanzi hna buah nak sung ih sin suak dingah a ruat ih a din hmun thleng sal ding ah a tum. Cui caan ah kan tong aw ih cabuai khat lam le khat laml ah kan to. Thu le hla cu kan suh awk hnuah in ding in thi thlum pek ih vitamin tam pi a tek ti ka thei. Cui hai cu lungawi tak in a lak ih a tong mi cu, “ka buai nak cu taksa ruangpum hrangah a si lo, ka thinlung sawn hi asi” tiah asim. Sangreu in dil nan ka pek mi cu lungto sawn asi...a hrang ah a tul sam mi cuka thei nan ziangtin ka ding ti ka thei lo. Mi upa pi thuron ding cu ka tih. Sat tal ashram phar thlun ih a ngan mi catlang tar lang mi, “Jesuh krih a um lo nak hmun ah um thei nak hmun a um lo”ti mi cu ka mang a tual na in ka ruah rero mi cu ka thei ko.

Ka phang mi cu kan nih khal Dr.Jones vek in ciah in kam tuah ngah ding cu asi. Thlarau lam tul sam bau mi nei tu mi pawl cu ruah lo pi in kan tong. Fim khur te in krih thu cu an nun nak sungah phuan suah ding ah sang ka in ong sak. Asinan tha ten in kan kan thiam lo in kan hlo ral ter. An thlaraau nat nak tuam hlawm nak kan pek thei lo a si lo le an hrangah man a nei mi thil pakhat khat ka pek theilo.

Thla cam aw; Aw Pathian, nan hrang ah caantha sunglawi ka ngah mi hi na tetti ka si thei nak ding ah i bawm aw, ong cia mi sang ka sung ah thate in ka luh pi thei nak ding i bawm aw. Tuah paih lo in awloksawng ih ka um rero nak cu lan thei in .A tulsam mi hrang ah sangrau le zaangfaah nak ka pek thei nak dingah i bawm aw.

October - 14 “Thutak cu nan thei ding ih cui thutak cun a lo luat ter ding”(Jn.8:32).

Mi tampi in hi catlang cu thu sirhsan nak ah an hmang theu a sinan thlun ding thukam asai. Teti cu an hngilh. Siar nak hmai sa, Jn.8:31 ah, “ka thu zirhmi nan thlun ah cun kei mai dungthlun tu ngai ngai nan si ding”tiah Jesuh in a mah a zum tu Judah mipawl hnen ah a sim. Cu hnuah , “thutak cu nan thei dingih cui thutak cun a lo luat ter ding” ti mi thu kam in a thlun. A dang tongkam cun luatter nak huham cah nak thutak cu amah tongkam tlun ah kan thlun nak in asi.

Thutak cu thluak ih theih nak men in a daih lo. A thlun kan tul ih kan nunah nung cih pi ding asi. Baibal cu thlun ding in kan nung a si le siar cawk lo khuasia hna tuan nak ih sin in luat ter ding asi.

Thuthang tha kawh nak cu kan coh lang le vete in sual nak le mawh thluk nak sung ih sin in luat ter in Pathian ih fate ih luatnak cu ka co asi.

Cu hnuah sual ih uk nak sung ih sin in luat ter. Kan nun nak tlun ah suak in in kaihhruai thei nawn lo.

Daan sung ihsin in luat ter. Daan nei lo ah kan cang ti nak si lo in Krih daan thlun tu ah kan cang. Thuthen nak le daantat nak tih ruangih daan thlun tu si lo in in ruun tu Bawipa cu kan duhdawat ruangah a duh nak vek in thian hlimnun ih nung duh nak thinsung kan nei mi asi.

Tihphan nak sungih sin luat ter mi lungawi nak kan nei ziang ah tile a tlamtling mi duh dawtnak cun tihphan nak a hlo ter. A thu ah Pathian cu thuthen tu pa a sinawn lo ih duhnung za van ih kan pa asizo.

Satan ih sal tannak sungih sin in luat ter. Satan in kan nunnak ah a duhduh in in hruai thei nawnlo. Nule pa sual tuah duhnak sungin in luat ter. Leimi pawl vek in taksa hiar nak sung ih sin in luat ter asi.

Pathian tongkam thudik zirh sual nak sungih sin in luat ter,ih thlarau thianghlim in a mi nung pawl kan nun nak ah thu dik theih thei nak in pek, thu dik lo, thu sual cu thlei dan thiam nak in pek. Pathian tongkam sungah a bun aw ringring ihthlarau sual uk nak sungih sin mi luat mi in si ter ih khuasia ih thuneih nak huham sungih sin mi luat ter.

October - 15 “Jerusalem, Jerusalem na hnenah Pathian in a thlah mi profet pawl na that ih a palai pawl kha lungto in na deng. Arpi in ar fate pawl a thla thuai ih a uap vek in na minung pawl cu ka kut in kahum tum rero nan an duh lo.”(Mtt.23:37).

Hi tongkam cu a liam cia caan ih biak nak thu thawn peh par mi caan tha pawl phuan suah sal mi a si. Sim duh mi cu milai pawl zale thil maksak za an pek nan, caan tha caan sung lawi an ngah nan cui an ngah mi caan tha cu thei thiam in hngakhlap zet in an hmang duh lo.

Jerusalem khal cu vek tho tho in a si. Khua sung lamzin sia te parah pathian fapa cu a feh. Inn tha tha an sak mi in sersiam tu pa le lei pi, vanpi a um ringring ter tu pa cu an zoh.Miburpi in a tahtim thei lomi a tongkam pawl le zohman in an tuah thei lo mi mang bang za pawl a tuah mi cu an hmu.Sinan an duh cuang lo. An cohlang thei cuang lo.

An theithe, cohlang thei bang seh la thil that hnem nakrampi an hmu ding. Saam 81:13-16 sung tavek in an umdan cu a bang aw, “Ka minung pawl in ka thu ngai hai sehla ka va duhso.ka thu thlun hai sehla ka va duh so. An ral pawl cu zamrang zetin ka neh dingih anmah dotu pawl cu tihnak thawn ka hmai ah an lu an kuun ding. Ka hremnak cu an peh aw tluh ding. Sang vuk tha bik in ka lo cawm hai dingih, hramlak khuitizu cu nan khop zet ding asi,”afi.

Isaiah khalin ziangmi a cangding ti cu a hmu sak, “Ka thu pek mi tsk nhsi uh ka maw.Nan parah hin thlawsuah mal sawmnak cu ziangtik hman ih a kaang dah lo mi tiva bang in a luang ding nan. Nan hnen ah neh nak cu ti fing

riat kapih tilet a thleng cingcing bang in a thleng ding nan. Nan tefasin pawl cu tipi kapih vunnel zat an si dingih leilung tlunah hin a hlo ral mi nan silo dingnan.”(Isai-48:18-19).

Bret Harte in, “kaa a silo le ca ngannak in a sim mai tongkam hmuahhmuah lakah a poi mawh zet mi, rehssia za mi tongkam cu, Hi ti ih buah bang ta sehla timi tong kam asi”tiah ca a ngan.

Caan tampi ah caan tha, caan sung lawi cu voi khat lawng kan hmu thei ti cu a thu ngai asi. Ro sunglawi bik thawn naih aw te in an um nan mah bulpak timtuah mi sungah buai pi rero lole mah hrang nun liam aw rero in kan um. Kan hrang ah Pathian in thil tha bik kan hmai ah in pek, asinan kan mah hrangah kan ruat aw ih cui caan tha caan sung lawi cu kan tanta. Pathian hrangah thil tha bik cu kan hlon ih a pahnih nak hrang lawng ah kan buai pi rerro. Cu lai fangah Pathian in in sim mi cu, “kei cun ka lo pek nan nang in na duh lo.”

October - 16 “Pathian ih thinhennak cu ban cung ih sin minung sual mawhnak le thatlo nak hmuah hmuah parah a ruang lang;cui minung that lonak in thudik theih thei lonak dingih daawntu an si”(Rom 1:18).

Milai ih thuan thu ih hril nakcaan sungah Pathian mi lai pawl parah ah buah naksual le mawh le that lo nak cu a duh lo tuk nak in a thiheng nak cu a lang ter zo ti kan hmu ding. Fiangfai zet in cui an sual nak an buah tin ten thih nak a vun hmu dah lo. Cu tin a pek a si le lei lung tlun ih a um tu mi phun cu a cem theh ding. Asinan milai pawl ralrin nak a pek ih cui Pathian tihzah lo nakle dik lo nak nun zia cu cawhkuan pek lo in a zoh men lo an pakhat ciar ih sual nak cu record,cazin ah a khum tiah ralrin nak a pek.

Pathain in leilung hi a zoh tik ah a tha lo zet in ahmu ih thatlonak in a khat ih ruang ah tilik a thlah ih leilung cu a siat suah (Seem.6:13).Mi pariat lawng an nun nakluat nak an ngah.

Cuih hnuah sodam le Gomorrah cu nule pa sualnak in a khat sal (Seem.19:1-13).Sodom cu ei ding tirawl tampi an nei ih an hngam ruangah an puarih mi nau ta pawl an zawm tai(Ezekiel 16:49).Pathian in a thihengnak cu a suah in van insin kaat mei –alh ruah vek in a suur ter ih a siar suah.

Nadab le Abihu cu Pathian hnen ah a thianghlin lo mi mei-ur thawinak an buah ruangah an pahnih in thih nakan an tuar. (Mipum siarnak 3:4)An nih in biak theng ihsin meiling vaam kheng an hmang ding asinan (Puithaim 16:12). An pa ah thih nak a thleng nak in a ra lai ding mi pawl in Pathian ih fial nak vek ciah in an buah ding ah ke a dang mah duh zawng in Pathian hnenah an naih lo nak dingah ral rin nak Pathian in a pek asi.

Babilon singpahrang Nebukhadnezer in lei lungpi cu cungnung bik Pathain in a uk asi ti cohlang lo in a um ih cuhnak in Babilon ih sunlawi nakcu a phuang suah tik ah Pathain in thlak nak in thu a then. Singpahrang pacu minung sung ih sin a dawisuakih ramsa vekin a nung. Caw cang vek in hram pi a ei a taksa parah dai a tla, a sam cu muvanlai in thlahmul tlukin a sau ih a tin khal vate tin tluk in a sau(Dan.4:33).

Ananias le Safira in an neih mi thil cu Pathain hrang ah a zaten pek lo in an bum a sinan a hrek khat cu an mah hrang ah an ret(Dung thlun tu 5:1-11). An pahnih in hma khat te ah thih nak an tuar. Pathain biak nakke a hna tuan nak ah lungput dik lo nei lo dingah ralring nak a pek.

Caan malte a rei hnuah Herod in Pathian sun lawih nak pek ding hnak in amah lala a khai sang aw. Cutik ah nat sia-va in a nat ter ih khurulk in a sung lam an ei thluh ih a thi(Dung thluntu 12:22-23).

October - 17 “Thudik kha lei awla zuar nawn hlah,”(Thufim 23:12).

Pathian thudik neih nak ah man pek ding a tul mi a um theu ih cui man cu pek duh nak thin lung nei ding kan si ,cui a man cu ziangvek si hman sehla pek duh ding kan si. Thudik voi khat kan thlun zo hnuah hlong sal lo ding kan si.

Hi catlang cu a tongkam vek ciah ih keu ding ih Baibal le kristian calai pawl lei rero ding ti nak cu asi. Asi nan ziang tik hman ah a zuar sal ding a silo. Thu dik lei nak timi cu Pathian thu theih nak dingah zuam ding timi cu asi. Cui zuam nak sung ah inn sung sang ral awk nak, hna tuan lo nak, kawh hran ih sin dawu tuar nak, sumpai lam sungnak le taksa lam suatsuah nak tiang hman tong tla asi thei men.

“Church in the House” ti mi cauk sungah anot ih a ngan mi cu, “Milai si nak ih a thutlang pi daan cu ol-ai te in a ra mi cu ol-ai te in a feh sal . Harsat nak sungin buai rero ih kan ngah mi thil cu kan hmai lam hrang a silo hman ah hlo ter lo te in kan ret theu. An nun nak ah harsa lo te ih lennak tum pi a ngah mi pawl cun an neih mi cu hmun kip ah an vorh ih an thi hman ah farah zet in an thi theu. Mai hmailam hrangah tumtah nak tum pi a nei tu pa in hna tuan nakah caan a liam ter ih len nak a ngah ti cu a dik mi asi. Cu vek in kkristian zuam nak ah har sa zet in a tang tu kristian pakhat cu i pek aw. Mei sa le ti dai sung ah hman siseh la a len nak cu a thleng tho tho ding,cui a ngah mi lennak ro cu ol-ai te in a hlo lo ding” ti ah a ngan .

San khup ih mithiang pawl tla cu an insang, hmin than nak le an hmailam thu cu tan tain a fiak milam zin sawn an thlun. “Dungthluntu pawl vek in an neih mi le an si nak hmuah hmuah hlon in bawipa Jesuh Krih ih theih nak sung ah that hnem nak hrang ah an nun an pek . Rahab vek in an miphun hrangah cun zuarthlai tu asi hman ah mah ih biak mi milem cu hlon in a nung mi Jehovah cu harsat nak an tong hman ah thu dik an zuar lo.

Kannah cu marlyr ih thih thei nak can ah kan nun nawn lo. Mi tampi in an zum nak hrang ah harsat nak tuar duh lo in an hlon. Profet pawl ih aw kam cu an hngilh. Zumnak cu a khoh nawn lo in a neem. Thu dik ruangah mawhco ding cu zumdan hruai awk nak pom tu a si tiah mawh an puh. Rual rem nak, le rem awk nakhmuh nakdingah thudik cu tan san duh nak lungput an nei. Thudik cu an zuar ih an lei nawnlo.

Asinan Pathian cun thudik rosung lawi cu thil man tha ah ret in mah ih neih mi hmuah hmuah zuar in cui thudik lei duh nak lungput a nei tu mi tampi a nei ringring ding ih an lei cia mi thu dik cu ziang tik caan hman ah zuar sal a duh lo tu mi nung tam pi a nei tho tho ding.

October-18 “ka saya pawl hmuah-hmuah hnakin ka thei deuh.Na thuzirh mi pawlka ruah ruangah .patar pawl hnak in ka fim deuh, Na thupek mi ka thlun ruangah.(Saam 119:99-100).

Hi catlang cu kan siar tik ah a pek te ah cun thinlung ruah nak pi tling lole mi tuang khawng pa ih tong kam vek a bang. A taktak ah, Baibal sung ah cutihvek ih mangbangza porhawk nak vek kan hmu theuding . Hi pawl cu kristian an si ngai ngai lo vek an bang.

Asinan, hi catlang cu a sung mu ril tiang kan zoh a sile har zet mi buai rero nak thawn theih nak tawhfung cu kan hmu ding. Saam hla phuah tu pa in thil a theih nak in ziang asi ti a pek ih a sim mi cu, “..Na thu zirh mi pawl ka ruat ruangah” ati. A dang tong kam in, asim duh mi cu cathianghlim thei lo a saya pawl hnak in a theih mi a tam sawn. Lei lung tlun mit hmuh ih mifel an ti mi patar pawl hnak in a fim deuh. A mah le mah a dang zum tu pawl thawn a tah thim aw mi asilo ih hi leilung mi nung pawl sawn asi.

Cule a hmaan tangdor zet mi zum tu pa cun leilung mifim zet mi zum lo tu pa hnak in thil tha a thei thei sawn. Hmuh sak mi thil mal te cu kan ruat ta ding.

Ram uk tu a cozah hruai tu pa in ramsung ih mipi pawl hrang ah anrel mi daan vek in an thlun asi le hi leilungah daih nak aum ding tiah rin um tak in thu a sim.lai khaw te ih a um tu kristian mi lothlo pa in radio sungih sin cui tongkam cu a thei ve. Cutik ah a ruah mi le a thei mi cu daih nak ih siangpharang Jesuh krih in hi lei tlun hi a uk lo ah cun daih nak ziang tik hmanah a um thei lo ding ti a si. Cui lothlo tupa cu ram uk tu bawi hnak in a fim sawn asi..

Hmin thang zet Scientist pa in hi lei pi le van pi cu pathian hnatuan nak tel lo in a mah ten a cang mi asi ti kan thei ti in ca a zirh.Aca zirh nak khan sungah cun kristian tlawng tapa khal a tove. Zum nak kan neih ruangah lei le van hi Pathain ih tuah mi asi ti kan thei. Curuangah Pathian in hmuh thei mi tuah nak ah hmuh thei lo mi a hman (Heb.11:3)ti cu cui tlawngta pa in a thei.Cui tlawngta pa cu Scientist pa ih a neih lo mi hmuh theih nak cu a nei.

Cule thinlung um danzia a thiam zet tu pa (Psychologist)in mi lai nun canziaza phuan suah dingah a tum nan cui milai nun zia cu soal thawn suak cih a siti a pom duh lo. Zum tu pa in cun leilung minung hmuah- hmuah in soal nak, that lo nak, siat ral nak ro cu kan co cio ih cu pawl in milai buai nak a suak ter mi asi tiih Pathain tongkam in a thei.

Curuangah saam hla phuah tu pa in a saya pawl hmuah hmuah hnak in a thei deuh a ti tik ah mah le mah porh awk ruangih asim men mi asilo. Mi laicah nak thawn anung tu pawl hnakin zum nakthawn a nung tu pawl ih hmuh nak in a tha deuh. Pathain thuzirh nak pawl a ruat tu cu mi fim le fim khur zet ih a um tu mi ih an thei ban lo mithu dik thu cu an hmu thei a si.

October-19 “Ka parih a that nakruang ah hin bawipa in ziang so ka pek ve ding? Bawipa in I hum ruang ah a hnenah in ding thawi nak ka pe ding“(Saam 116:12-13).

Kan thinlung thlarau ruundam nak ih thu ah kan tih thei nak le tlam tling nak zianghman a um lo. Kan leiba hrang ah Pathian hnen ah pek tlak mi asilo le ril sal thei nak kan nei lo ziang ah tile rundam nak cu zaangfah nak ruang ih lak sawng asi.

Pathian ih lak sawng kumkhua nunnak hrang ih a tha bik thungrulhnak in hmai sa bik ah ruundam nak ding mi asi. Cuhnua Pathian hmin cu kan ko ding, ti mi san cu sim cawlk lo a lak sawng hrangah thangthat rai thawi nak pek ding cu a si.

Ruundam kan sihnuah Pathian ih kan tlun ah a that nak pawl hrangah leh rul thei nak ziang hman kan nei lo . “Hi leilung tlun ih um mi thil hmuah hmuah cu kan ta asi hman ah a mah Pathian hrangah pek sal nak ding hrangah a mal tuk hrih ding.”Asinan a kau zet mi kan tuah thei mi thungrulh ding pakhat a um ih cu cu kan tuah thei mi thil khal asi. “Mangbangza pathian cu duhdawt aw, na thinlung, na nunnak le na ziangzongza cu a lo dil asi.”

Bawi Jesuh in kan hrangah a taksa ruangpi cu in pek asi ah cun kan pek sun thei ve cu a mah hrangah kan taksa ruangpi asi ve lo maw.

Uganda ramih Pilkington in, “Jesuh cu siangpharang asi ah cun thil ziangtin kim pek tlak a si”ti ah asim.C.T.studd in, “Jesuh cu ka hrangah thih nak a tuar ti ka thei tik ah ahrang ah ka nun nak pek ding in har ka ti nawn lo”tiah asim.

Yale ram ih Borden in, “Bawipa, ka nun sung hmuah hmuah na hrang ah ka kut pahnih cu ka lo pek. Ka thin lung sungah na toh nak ding tohkham ka ret”tiah thla acam.

Charles Haddon spurgeon in, “cui ni ih sin, kei mah le mah ruun tu bawi hnen ah ka nun ka ap aw ih ka taksa ruang pum zaten, ka thin lung, ka thlarau zate in Jesuh hnen ah ka pek. Ka neih cia mi thil hmuah le a ra lai ding mi caan in ka neih ding mi hmuah hmuah a mah ka pek. Ka thil ti thei nak ka huham, ka mit, ka hna, ka ruah thei nak, ka kut le kee, ka theih nak ka thu then nak, ka mi lai si nak hmuah- hmuah le thil a cang ding mi hmuah -hmuah , thil ti thei nak thazaang thar lole thil tih thei nak tha tuan vo thar hmuah- hmuah cu Jesuh khrih hnen ah ka pek zo”tiah asim.

Netabik ah, Isaac wetts in in theih ter sal mi cu, “riah siat ninghan nak in ka neih mi duhdawt nak leiba in a sam thei dah lo. Curuang ah,maw Pathian kei mai si dan vek in na hnen ah ka pek, hi cu ka tuah thei tawp thil cu asi”tiah ati.

Jesuh ih a tuar nak a kut,a kee ih sin a thii pawt nak, a hliamhma le a mit thli tlak nak pawl in tlun ding in thil pakhat in dil micu; “kan nun nak a hrang ah thawinak ah pek ve ding”cu asi.

October-20 “ Cutik ah David cu inn a ngai ngaingai ih, “Aw, Bethlehem kotka kiang tikhur ih tidai kha in dingah pakhat khat in i pe haisehla ka vaduh si ee” tiah ati.”(Isansuarnak 11:17).

Bethlehem cu David ih suahnak khua asi. Khua sungih a um mi lamzin pi le inn kar lak ih zin te pawl a thei thluh ih bazaar leh khua sung um dan zapi te in a thei. Asinan atu ah cun Filistin ral pawl in Bethlehem cu an lak ih David cu Adullam lung puk sung ah a relh. Bethlehem kotka kung tikhur ih ti dai in a cak tuk tiih David ih aihraam nakcu a mi lai pathum pawl in an thei tik ah tih nung ral pawl um naklak in an nor suak in tidai cu an khai ih David cu an pek. David in tidai a hmuh tikah a ral kap pawl ih an duhdawl nak ruang ih raltha zet in an cangvai naka ruat tik ah cui tidai cu a in lo ih bawipa pathain hnenih pek mi ti dai ti ah a thlet.

Hi tawh ah David in Jesuh in hmuh sal mi tiah kan ruat thei. Bethlehem cu David ih um nak hmun le ram asi vek in, “hi leilung pi cu Pathian ta asi ih a sungih um thil hmuah -hmuah a thei thluh.”David cu siangpharang toh kham par ah to ding asi nan, lungpuk sungah a thleng.Cu vek in kan bawi Jesuh cu siangpharang tohkham ah toter dingasi nan hi lei lung in an duhlo. David ih tidai a ngai mi cu hi leilung tlun mi nung pawl ih thlarau hrangah ruundam tu paih a ngai nak mi thawn kan tah thim thei. A sersiam mi minung pawl sual nak sungih sin ruun dam ngah mi a hmuh nak in a tidai a ngai mi cu a reh ter duh. David ih ralkap raltha pathum cun mah ih pulpak nomnak le hum nak ruat lo in ralbawi bik pa ih duhna a kim ter ding in pumhlum pe aw tu khrih ih ral kap pawl vek in in hmuh fiang mi asi. An nih in thuthangtha cu hi leilung mi pawl hnen ah an keng ih thlarau hlo tampi cu bawipai hnenah an pan ih a tuu runrual sungah an lut naka hmu tikah a lung a lung awi nak in hmuh sak asi..A mah cu a ding mi keimah riantu asi ih ka lung a awi(Isansial.53:11)

David ih thu hla ah, amah in fial naka peklo, a mi nung pawl cu a leem ciam co lo ih leem nak ruang ih tidai ngah mi a si lo. Theithiam ding ih hmuh sak nak fangfang a tuah asinan an nih in cui an ral bawi pa ih duh nak cu lung awi tak in an lo hlang.

Cule khrih in a thisen mankhung thawn a lei duh nak thinlung kan thei tikah ziang tin so kan tuah ding?Missionary hna tuan nak ah kan pan ve ding maw?A thusuh mi, “zo so ka thlah ding ih zoso ka hrang ah a feh ding?timi theih men in a daih hrihlo. David ihmilai pawl in a hrangah cun feh duh nakkan nei lo tiah kan ti ding maw? A si lo le,”na ngai nak fangfang tu cu ka hrang ah fial mi a si ti in kan ti thei ding maw?

October - 21 “A fiak mi kotka sungin feh uh, ziangah tile hell feh nak kotka cu a kau ih a lamzin khal a ol, curuangah a feh tu khal an tam asi. Sikhalsehla nunnak sungih luhnak kotka cu a fiak ih a feh nak lam zin khal a har;Curuang ah a feh suak tu cu an malte asi”(Mtt.7:13,14).

Tulai caan ih biaknak thuhla na zoh a sile biaknak a phun phun, kawhhran a phun phun le biak dan a phunphun in na hmu ding. A taktak ah cun tuni kan ca luu ih in hmuh mi vek in cun biak nak phun hnih lawng aum. Khat lam biak nak dan ah a kau zet mi kotka a um in feh ding le zawh ding a nuam zet nan siat ralnak, hell ah a hruai. A dang pakhat cu a fiak ih feh naklamzin khal a har, asinan nun nak ah a hruai. Biaknak hmuah-hmuah cu phun khat ah si lo le a dang ah a ter thei. Cui biak nak phun khat in ruundam nak hrangah milai in tuan suakding asi ih a ngahphun ding a si tiah asim, khat ta sawn biak nakin cun Pathian in mi lai ih ruun dam nakhrang ah a tuah sak zo tiah a sim.

Kristian zumnak tak in a hleice ih kawh nak tlun ah milai pawl in kumkhua nunnak cu zumnak thawn in lak sawng vek ih co hlan ding cuasi. A dang biak nak pawl in cun an mah ih ruun dam nak hrangah tuan nak thawng in asilo le nun can ziaza thatnak in a hlawh tul asi tiah an ti.. A dang biak nak daan hmuah- hmuah in cun mi lai pawl in mah le mah ruundam si dingah ziangtin an tuan tul ti an sim aw. A bang aw lo nak mi cu tuanrero le tuan theh zo ti cu asi.

Mitampi ih ruahnak ah cun mithapawl in vanram an thleng dingih, thalo pawl cu hell ah an thleng ding an ti.Asinan bible ih in zirh mi cu leitlun ah mitha zohman a um lo ih, vanram thleng tu ding pawl cu Pathian ih zaangfah nak ruangah a run mi mi soal pawl lawng an si.A dang biak nak pawl cun mah le mah runaw thei ding in tuah thei mi an nei, or mai rundam nak hrangah ti in uarawk nak ah an hman.

A diklo mi biak nak pawl cu, “ hrekhat ih lamzin dik ti ih an ruah mi, a net nakah thih nak ih mi hruai tu lamzin a um” (Thuf 14:12).Khrih zum nak in rundam nak an ngah tih mi cu a ol tuk vek a bang, a sianan hi mi cu nunnak lam ih mi hruai tu lamzin a si.Adik lo biak nak pawl hrangah Khrih cu an ziang hman a si lo or thil pakhat vek men ah an can ter.A dik mi khristian zumnak ah cun, Khrih cu an ziangkim a si.

A dang biak nak ah, a dik mi, zumtlak, rundam nak dik tak a um thei lo.Ziangahtile an tuah mi that nak cu a dik le dik lo ti kha fiang ten an thei thei dah lo.Khrih a zum tu cun rundam mi kan si ti an thei, ziangahtile mai tuan nak tlun ah a si lo ih, Khrih ih tuancia zo mi ruangah a si sawn.

Biak nak phunhnih lawng a um- pakhat cu daan thlun nak thawn a si ih, a dang pakhat cu zangfah nak in ti a si.Phunkhat cu tuannak thawn a ti ih, a dang phunkhat cun zum nak thawn a ti.Pakhat cun zuam rero ding a ti ih, a dang pakhat cun rinsan nak thawn a ti.A maisa ta cun hnon nak le thih nak ah mi a hruai ih, a pahnih nak cun thiamco nak le nunnak ah mi a hruai a si.

October - 22 “Cule Nun ih fapa Joshua cu Mawsi in a mai aiawh tu ih a tuah ruangah fim nak thinlung thawn a khat.Isarel mi pawl in Joshua thu an ngai ih, Mawsi hnen ih sin Bawipai pek mi thukha an thlun” (Daanp 34:9).

Hi catlang ih sin kan hmuh thei mi thil pakhat cu Mawsi a hnaturan nak cu a net nak lam ah a pan vivo a si ti a theih ih ruangah Joshua kha a mai aiawh tu ding ih a hril nak san a si.Cu ti vek ih a tuah nak in thlarau hruaiawh nak hmun ih, a um tu pawl hrang ah cawnding mi nun in hmuh sak a si.Hrekhat in an ruah nak ah a ol tuk tiah an ti men ding.Mai aiawh tu dingih mi pakhat hril ih mun pek ding cu milai dan ah a har zet mi thil a si.

Hi mi hi Kohhran hruai tu pawl in an tong tam theizet theu.Kumrei pi rin um tak in Pathian a rian nan, a tar vivo tik ah a tuu rual pawl cu an khal thei nawn lo.A mai din mun ah mino pakhat aiawh ter ding cu a har tuk an ti.

Mino pawl ih hruai tu tuan ding cu a cang thei lo, ziangahtile, a mai hmuhton mi vek in an tong ding ih cu mi tikah an tuar thei lo ding tiah a ruat.A mah tla mino si nak ih sin a thang mi ka si ti hngilh tahrat ih nun pang ding cu phan a um ngaingai.

Mission hna tuan nak ah khal a um thei.Missionary pa in rawng abawl nak hmun ram ah, hruai tu pakhat a um tul ti cu a thei.Asinan a mah vek in an tuan thei lo ding tiah ruah nak a nei.Cu le tuah palh nak tam pi anei thlang.Kawm nak ah a mah in thu sim lo le khawm tu a hlo theh ding ti a phang ih amah lawng lawng in thu sim a duh.Cu tik ah a mi lai pawlcu mi hruai dan an thei nawn lo.Hi thu tlang pi pawl ih a pih cu mah le mah hloral thei mi asi ti thei aw ding asi ih mah ih tuan thei lai caan ah a mi lai sung in hruai tu tha cu hril thiam in an tlun ah thu neih nak pek ding asi. Mah lawng ih tuah thluh thei lo mi hmun le ram tampi aum. Bawm tu tul lo mi zo hman an um lo.

Moses in Joshua cu a ai-awh tu dinhmun a lak tik ah lam tluang zet in an thleng aw. Mah lawng a paak te ih hruai tu ti a um lo. Pathian ih hruai nak tlun ah thinhar nak tuar nak ti a um lo.

Pathian rian tu hmuah -hmuah in mino pawl an din hmun lak thei ding pi tling nun an neih mi cu lungawi pi ding an si. An fim thiam nak le an ton mi thu hla cu cuih mino hruaitu ding pawl hnen ah sim thei nak cu a sunglawi zet mi a siti ah ruat thiam in thih nak ih sin nahlo hlan ah cuih mino pawl cu an toh nak pek ding cu asi. "Pathian in a minung hmuah- hmuah cu profet an cang thei asi lo maw"ti in Moses vek in mi dang hnen ah hruai tu dinhmun cu pek thei nak thinlung le mah hnak in mi dang hrang a ruat sawn mi thin lung nei ding cu asi.

October - 23 "A mai (Thla rau thianghlim)thu thu in ziang hman a tong lo ding,Asinan a theih mi kha a sim dingih ara thleng leh ding mi thu tla kha asim ding. A mah in sunlawi nak i pe ding, ziangah tile ka sim cia mi kha a lak dingih nan hnen ah a sim ding."(-----)

Jesuh kreh in thlarau thianghlim cu a mai thu thu in zianghman a tong lo ding a ti tikah a mah le mah ih thu a tel cih lo ding tiuh a sim duh mi a si lo. A ti duh mi sawn cu thla rau thianghlim in pa Pathian le fapa ih thu neih nak tel lo in a mah thu neih nak lawng in a tling lo ding ti cu asi. "Asinan a theih mi kha a sim ding" ti mi tong kam in fiang ter asi. The New American standard Bible sung ah, "mah palungthawh in thu a sim lo di;ng" tiah a um.

A sinan kan sim bet asi le Thlarau thianghlim in a mah ih thu men men a sim lo. Amah ih hnatauh dan zia pakhat cu kreh sunlawi nak plek nak a si. Jesuh in, "Amah in sun lawinak i pe ding, ziangah tile ka sim cia mi kha a lak dingih nan hnen ah a sim ding" tiah a sim.

Sim duh mi cu khreh Jesuh cawisan nak hnatan kan thei tik ih kan fiang ding mi cu cui thil a cang ter tu cu thlarau thianghlim a si. Khat lam ah, Pathian cawisan silo in thu sim tu pa sawn cawi san a si ti ah thlarauthianghlim cu a riah sia asi ti thei thiam dingasi. Caan khat sungah Jesuh khreh ih a ropi zia le thusim tu pa ih a ropi zia cu a phuang lang thei lo ding.

"Thlaraulam thu dik zirhnak ih a pianzia a hmu dingmi cu a famkin mi khreh sunlawi nak suah pi nak asi ding. Anih in cu tih vek thu zirh nak dan cu a suah pi thei ding. Thlarau thianghlim cu ziangpohpoh sungah a um thei lo asinan Jesuh sung ih hip nakle a thatnakcu a lang ter duh. Curuangah milai ih nun nak ah pathian thlarau thianghlim ih huham thawn hna a tuan tik ah a dang hrang ziang hman thupi lo in khreh hrang lawng thupi asi ringring ding. Cutih ih mi lai lam in ruah nakle tuah nak mal te lawng a um ding. Thlarau thianghlim ih a thleng dah lo mi hnatan nak cu khreh cawisan nak hrang ah a si ding"(C.H.mackintosh).

Hi thu thawn peh zom in ruah ding a tul mi cu thu sim tu pawl in an zir mi le an ngah mi fim thiam nak, le Theology lam cawisan ciam co in an sim le rel mi cu a si. Milai cu van lam thlir phah in Pathian thlarauthianghlim ih huham thawn thu a sim tum mi cu thu tak asi lo.

Calai hnatan nak lam ah khalcu hnik sak tuah ding thupi pakhat cu bawipa Jesuh cawisan nak asi maw silo ti cu asi. "Thlarauthianghlim ih nunzia le a hna tuan nak" ti mi cauk ka siar dah . A hmai sa ih ca ngan tu pa in khreh hnak in thlarauthianghlim ih thil tih thei nak a phuan suah rero cu a siar tik ah caan heu men vek in ka ruat. Asinan thlarau thianghlim ih hna tuan nak le a nun zia hmaan te ih hmu thei nak dingah a si ti ka thei sal.

Jim Elliot in, "mi lai pawl cu thlarau thianghlim thawn an khat asi le thlarau in an khat mi thu an ngan lo ding ih cui thlarau thianghlim in a phuansuak nak mi pa ih thu sawn a ngan ih Thlarau thianghlim ih simnak ruangah asi lo."tiah ca a ngan.

October - 24 "Zokhal nunnak ca-uk sungih a hmin ngan asi lo mi cu tili pi vek meisa sungah hlon an si"(Thu phuan 20:15).

Hell ih thu hi milai ih thin lung sung ah dodal nak tum pi a suah ter theu. Cui dodal nak thu cu, "Ziangtin duhdawt nak thawn a fam kim mi pathian in hell cu a tuah thei"tiah an ti theu. Hi thusuh nak cu paul in a sawn let ti bang seh la, "Pathian thil tuah mi a suh thei rero tu nang cu zo nasi"a si lo le "Pathian cu a dik ringring ding ih mi lai hmuah- hmuah cu thu phansim tu an si"tiah ati ding. Hrilhfiah nak ah;sersiam mi minung in sersiam tu pa cu thusuh thei nak ding khuan kan nei lo . Pathian in hell hngetter asi le a dik ruang ah a tuah mi asi ding.A duhdawt nak le a dingnak tlun ah thu suh thei nak kan nei lo. Cule baibal sungah a tuah mi thu tlun ah rel siat ding a um lo tiin fiang ten in sim.

Hmai sa bik ah, pathian in hell cu milai hrangah a tuah lo ih khuasia le a mi nung pawl hrangah a si ti kan thei (Mtt.28:41).Cu le mi lai zo hman ih siatral dingah pathian in a duh lo ih siir nak ngah ding cu a duh ti khal kan thei(2Piter 3:9).Mi pakhat cu hell ah feh asile thin a na tu bik cu pathian asi.

Buainak a suah ter tu cu mi lai ih soal nakasi. Pathian ih thianghlim nak, dingnak le a dik nakin soalhrang ah siat nak cu a dil. Pathian ih thupek mi cu, “soal nak a tuah tu cu a thi ding (Ezekial 18:4)ti asi. Hi cu Pathian lam ih a duhdeuh ih tuah mi asilo.A Thianghlim tu bik pa ih soal nak par ah a neih mi thin lung um dan zia cu asi.

Pathain in athu um dan vek in aret thei . Mi lai in soal naka tuah ruangah thih a tuul. A sinan Pathian ih duh dawt nak cu a kar ah a raa. Milai in kumkhua siatral nak a tong lo nak dingah pathian in ruundam nak lam zin cu a pek sal.A fapa neih sun cu mi soal pawl ai –awh in thih tuar ding ah le an hrangah cawh kuan pek sak dingah a thlah . Ruundam tu pa in milai ih soal cu a lak sak cross parah thih nak tian in a phur sak mi cu mangbanga zaangfah nakasi.

A tuah pathian in mah ih soal sir in bawi Jesuh khrih a zumtu pawl hnenah kumkhua nunnak cu laksawng in a pek. Milai ih duhnak tel loin mi a run lo ding. Curuangah milai in nunnak lumzin hril ding a tuul.

Cuvek in Pathian in a tuah thei lo nakziang hman a um lo. Mah ih ruahthei hnak in tamsawn le tum sawana in thil a tuah zo.Milai in Pathian ih lak sawng in a pek mi lainat naka el a si ah cun hril thei ding zianghman a um nawn lo.

Pathian in kumkhua hell a hnget ter mi cu a soal asi ti ahmawh thluk mi cu a dik lo tak tak asi. A tha zet mi kan ram cu a lawng in a ret ih a sia tuk mi lei lung cu hell sungah a tuar dah lo ding ti vek ih theih soal nak a si.

October - 25 “Sikhalsehla unau hnak in a tha sawn mi rualpi khal an um”(Thufim 18:24b).

Jesuh ih duh dawt nak thin lung thawn rualpi awk nak ih a thlun tu cu hmuntin kim ih umtu a mi nung pawl ih thin lung sungah lungawi thin nuam te in thung rulh sal nakding cu a mang ter sal mi asi. Jesuh leitlun a len laiah, “Hi pa hi zoh hnuk uh mi hrong dang ak rawl phaam zu in pahi, siah khawn tu pawl le mi soal pawl ih rual pi asi”(Mtt.11: 19).

Cross par ihJesuh a thih hlan ah, kan bawipain a dungthlun tupawl cu “ka rual pi pawl” tiah a kawh. “Cu le ka thu pek mi nan tuah ah cun ka rualpi nan si. Nan mah tla cu hnen um tiah ka lo tinawn lo, ziangah tile hnen-um cun a bawipai tuah mi kha a thei lo.Hnen-um ti nawNlo in rualpi tiah ka lo ko, ziangah tile ka pai hnen ih sin ka theih mi hmuah hmuah cu kalo sim theh asi”(Jn.15:14-15).

Kan duhzet mi hlafing hrek khat in hi thulu cu an phuang lang, thutim ah, “Rual tha bik Jesuh kan nei,”Jesuh siar lo a dang rual tha a um lo, cule, “Rual tha bik ka tong zo”ti ih kan sak theu mi hla thate te pawl tla ansi.

Ziangah so Jesuh ih rual-awk nak cu thungrulh tul mi duh nungza asi theu?ka ruah bik mi cu mi tampi hi rualpi nei lo ih lungsia um har in an um. An kiangkap ah mi tampi an um nan rual pi a um lo .A si lole mi dang pawl thawn pawl awk nak nei thei lo in an um thei. Curuangah patar, pitar pawl in an kiangkap mi nung pawl ih hnong nak an tong ih rehsia zet in an nung ta thei theu mi tla asi.

Rualpi, kop pi um lo ih lungsia thin har nakcu a tih nung ngai ngai. Mi lai ih taksa, ruah nak le thinlung harhdam nakhrang ah that lo nak a suah pi theu.A nun canzia tlun ah siat nak a thlengpi, a ning zah nei lo nak in a thinlung a buai ter ih a nun nak ah tih phan nak thawn a khat. Cutik ah mi dang thawn an pawl awk nak um nawn lo ih a dangten an um tiah soal nak le a dang that lo nak lam an an thin lung an hoi. Cu ti vek mi nung pawl hrang ah Jesuh ih rual awk nak cu an harh dam nak dingah sii tha bik asi.

A dangruah nak pakhat cu ziangah Jesuh ih rual-awk nak cu lung kim za asi kantile ziangtik hman ah sun nak a um kel lo. Mi lai ih rual-awk nak cu kan nun nak tlun ah siat suah nakasi lo le a cat thei, a hmun lo, asi nan Jesuh ih rual-awk nak cu a dik, a hmun ring ring, ih in tan san dah lo. “Leilung tlun ih rualpi pawl cunin tan santhei , tu niah cun in duhdawt zet, thaisun ah cun thin in nat ter;A sinan hi rualpi cun in bumdah lo ding, aw ziang tluk in in duh dawt.”

Jesuh cu nunau hnak in a tha sawn mi rual pi asi,duhdawt nak a lang ter ringring tu rualpi tha asi(Thufim 17:17).A tu ah Jesuh khrih cu a ruangpum taksa in kan hnen ah a um lo na in a rual-awk nak cu a um nawn lo ti asilo. A tongkam pawl kanhnen ah a sim mi le a mai hnenah thla kan cam mi in a khoh mi rual pi vek in kan hnen ah a mah lala a lang ter nak cu kan ngah thei nakasi.Kan thla cam mi khal cu cu vek in in leh pi theu asi. “ Bawi pa Jesuh, ka hnen ah a nungmi, tleu nak dik cu rung lang ter aw, zum nak in hmuh thei nak tam sinsin in pek aw la, leilung thil ri pawl in that hnem lo nakcu ihmu ter aw.

October - 26 “Ka duhdawt mi ka rual le tla hi lei tlun ah mikhual le raltlan mi bang tuk nan si ih, nan hnen ah zaangfah ka lo dil a si.Thlarau thawn a ral aw ringring mi taksa hiar nak in lo neh hram hlah seh” (I Pit 2:11).

Pita ih theihter nak a pek sal mi cun, an nih cu mikhual le ral tlan an si ih, cu mi hrang a si lo thil dang tul mi an nei lo tih mi kha kan theih a tul a si. Raltlan tih mi cu ramkhat ihsin ramkhat ah a thawn vivo tu ansi. An tan ram khal an mai ram a si lo, mi dang ta a si. An ram ngaingai thleng ding in a pal nak cu ramsa a si.

Ral tlan pawl an si ti ih theih thiam nak dingah, a hman theu mi thlam cu puan thawn tuah mi a si. Curuangah Abraham cu Isak le Jakop thawn thlam ah an um tin kan siar tik ah kan theih ding mi cu Abraham in Kanaan ram cu Pathian in Baraham hnen ah kalo peding tin thukam mi ram a sinan, Abraham cun a laang te ih um vek in a ruat aw. Ziang ruangah tile, “Pathian ih kumkhua hmun ding ih hram a but mi khawpi sungah um ding ah a hngak” (Heb 11:10).

Curuangah ral tlan tu pa cu khawsa in a um tu a si lo ih a thawn vivo tu pa a si. Ziangah tile a khualtlan nak cu a sau ruangah teimak zet in a feh a tul. Thil le ri pawl tampin a keng lo.

Raltlan pa ih a dang umdan pakhat cu apal mi ram ih a um mi minung pawl thawn an danglam awk nak cu a si. Cuih mi nung pawl ih an nun zia, tuan nak pawl le an biaknak tiang in a thlun ve lo. Khristian ral tlan nak thuthawn pehpar aw in Pita ih nunsim nak, “thlarau thawn a ral aw ringring mi taksa hiar nak” ti ih a sim mi vek in a si. Raltlan pa in a kiangkap ih minung pawl vek in a nung dah lo. Hi leitlun ah a um nan leilung ih ta a si lo. Cuih ka pal mi ram cu a hrangah ram dang a si ih ruangah co ding a tum lo.

Raltlan pa in tihnung za ral awk duh nak a ton tik ah a ral pawl thawn kom aw lo ding in ral rin nak a nei. A hruai tu pai hrangah maisiat nak a pe lo ding ih, miphun le ram zuar tuah a cang lo ding.

Khristian ral tlan nak khal cu vek thotho a si, a tih nung nasa. Hi leilung in in hruai tu pa cu kross le thlanmual lo a dang ziang hman an pe lo ding. Cu ti vek leilung thawn pawl kom awk nak cu Khri zuarthlai tu kan si ding. Khrih ih kross thu cun hi leilung thawn peh awk nak cu a cem ter zo. Leilung ih sunlawi nak cu kan daw lo ih mawhthluk nak khal kan tih cuang lo.

Raltlan nak cu nitin a feh nak in a khua le ram ti a theih tik ah harsat nak a tong ter.

October - 27 “Curuangah Judah mi le Jentel mi tiah thleidan nak a um nawn lo, Saal le a luat mi, nunau le pa khal thleidan nak a um nawn lo. Nan za ten Khrih thawn na pehzom awk nak sungah pakhat nan si” (Glal 3:28).

Hi catlang kan siartikah, kan theih tul mi ti in thil pahnih a um. Cutin a silo le mah le mah tuahmawh nak kan tong thei ih, kan nunnak ding hrang ih thu in zirh mi a dang cathianghlim pawl khal a soal zawn in kan lak soal pang ding.

Hi catlang ih tawhfung cu, “ Khrih thawn pehzom nak ah” tin mi tongkam kan hmu ding. Hi tongkam in kan din hmun in hmuh sak ih cuih din hmun in Pathian ih mit hmuh ah ka si nak a lang ter. Nitin kan nunnak ding ih tuan nak le fimduh nak ruangih sim mi a si lo.

Hi catlang ih a sim duh mi cu Pathian mithmuh ah Judah le Jentel a um lo ti nak a si. Zum tu Judah mi le Jentel khal siseh Khrih thawn pehzom awk nak thawng in Pathian hmai ah si nak bangrep in an ngah. A dang hnak in a tha a thupi sawn ti a um lo. Taksa lam bangaw lo nak le, piangzia lam dang nak a cem ter a si ti nak a si lo.

Khrih thawn pehzom awk nak ah nunau le mipa ti a um lo. Saal le miluat ti khal a um lo.

Saal khal in Khrih ih tuanteh cia nak a ring a si ah cun Pathian in, mifel le mi luat ah a pom thotho a si.

Khrih sung ih a nung tu hmauhhmuah in, a bangaw mi nunnak le sin nak kan nei thluh a si.

Leitlun ah nu le pa ti in thleidan nak cu a um. An tuanvo khal a bang aw thei lo. Pathian pek mi tuanvo pawl tla a bang aw thei lo. Pasal cu nu ih luu a si bang in nupi in a pasal thu ngaiseh ti in thupek aum a si. Thukamthar sungah nu le pa ih hna tuan ding a then sak (I Tim 2:8; 2:12; I Kor 14:34,35). Nu le pa a um lo ti ih a el tu pawl cu cathianghlim el tu le do tu an si ti seh la a soal lo ding.

An theih dingmi cu Pathian hmai ah nu le pa, miphun le hnam, ti vek thlaidan awk nak a um nawn lo nan Tuan ding mi hna cu Pathian in a then sak a si. Jentel siseh sal siseh mi nau ta na si lo. Thil tampi tlun ah tuah thei mi tampi an nei ve tla a si thei. Pathian ih sersiam nak sungah a pek mi thu cu thlun thei ding in le zuam tu ding kan si sawn.

October - 28 “Mi hrekkhat in siangzet in an paisa an hmang nain, an lian deuhdeuh, a dang pawl cu an ral ring zet nain an farah deuhdeuh” (Thuf 11:24).

Hi tawk ah thlarauthianghlim in lungawi za thuthup in thei ter a si.Cuih thuthup cu hi tin a si; na pek deuhdeuh le na nei deuhdeuh a si.Na khawl deuhdeuh le na farah deuhdeuh ding a si.Har sa pawl bom duh lo nak in farah nak a suah pi thei, Pathian mithmai zoh in bom tul mi pawl kha kan bawm ding a hi.

Na tuh mi vek cekci in na at sal ding, rin um zet ih sum a kilt u cu a lian ding ti ih kan sim duh mi a si lo.Sumpai tampi thawn thlarau hlo hrangah a tuh tu cun lungawi nak le malsawn nak siar cawk loin a at sal ding a si.Duhdawt nak a tuh tu khal in duhdawt nak tampi a at sal ding ih zaangfah nak a tuh tu cun, duhdawt nak at sal ding.

Peknak lam ih a siangzet tu pa in, midang ih theihthei lo mi tuanman a khawm sal theu.Fimkhur te in a tangkaa pawl cu a hmang theu.Pathian ih tuah ding ih a fial mi pawl tlun ah siangzet in a pe theu a si.Khrih hnen ih sin a co mi zaangfah nak cu mi dang hnenah sum le pai zawng in maw, thusim nak in maw, mi vabop nak in maw ti in na se tak in a pe theu.

Tirhfak nak le sianloh nak in farah nak a suah.Kan khawl mi tangka cu ban ah tam pi hman sehla hngam nak kan nei cuang lo.Ban a pit pang ding tiah kan thin a phang ringring.tam pi a si lo, kan mai sinak te thawn Pathian pek ve seh la a tha, nuhmei nu khal in pahnih te a pek ih a neih mi hmuahhmuah a si vek in siang zet ih a pek mi a si ruangah Pathian in tambik pek vek in a co hlan sak a si.Tam nei tu in tamdeuh, mal nei tu in mal in kan sian nak te thawn kan pe cio ding a si.

Tusun ih kasiar mi catlang pawl in Pathian duh nak theih ter tu sisawn lo in, a duhnak tuah ding in hiar nak in pet u ah kan hman thiam ding a poimawh a si. Pathian in nang le kei mai hrangah Man a khungbik mi rundamnak cu Khrih nunnak hmang in in pe zo,nangteh a hrangah ziang na pek ve ding.

Kanmah hrangah kan hmang a sile kan sung a si

A cem thei lo mi thil man khung kan nei vek in

Thil tinkim in pe tu, Pathian na hnen ah thil hmuahhmuah ka lo pe (Charles Wordsworth)

October - 29 “Milian pa in tulsam zet mi a u nau a hmu nan thinlung sangka a kharsan men a si ah cun Pathian ka duhdawt tiah ziangtin so a ti thei ding” (I Jn 3:17).

Harhdam nak thu thawn pehpar aw in, Khensa natnak a tuar rero tu kha, pakhat pa in a a dam nak ding si a thei nan a sim lo tik ah, amah cu mi duhdawt nak nei lo ti a si.

Dungthluntu Johan in thlarau lam dan ah khal cu ti vek in a sim.Khristian milian pa pakhat a um ih, a dang milian pawl thawn kom awk nak an nei.A nun nop thei tawk in a nung.A sinan a kiangkap ih mi harsa le vansang ih a um tu pawl kha zianghman ah a siar loih thuthangtha zianghman thei hrih lo tu khal tampi an um.Ruahsan nak nei lo in khawthim sungah an um rero.Mihrek in taampi, ral le siat nak an tuar.Zum tu in cu ti vek a hmuh tik ah a um men ding a si lo.Theih tawk te in kan bawm ding mi a si sawn,

Hi tivek khristian pawl hnen ah Johan in, “ Pathian ka duhdawt tiah ziangtin so a ti thei ding?” tiah thu a sut a si.Pathian duhdawt nak ngaingai a nei tu cun, mihar sa pawl a duhdawt ve tengteng ding a si.Cu ti vek duhdawt nak a nei thei lo a si ah cun Pathian fa ngaingai a si thei pei maw ruah ding tampi a um a si.

Kohhran sungah khal cu ti vek hruai tu tampi an um thei, ih mai nei le siah par ah thum aw in, mithmai hawl ih tuan tu khal tampi kan um a si.Asinan Johan in, “ cu pa cu khristian taktak a siah cunmi tampi rawl eiding nei lo ih an um lai ah, a neih mi pawl cu pek siang lo in ziangtin so a um thei ding?tiah thu a sut sal.

Hi catlang in tuah ding mi pahnih in pek,Pakhat nak ahmawthhluk nak hngak in kan nungngam ding maw? or a fial nak kha duh sak nak thawn kan tuah ding so.Khrih thawn a peh aw mi hmuahhmuah in, a neih mi, a theih mi, a fim nak, a zirnak, a tikcu, a nunnak, a hnatuan pawl hmuahhmuah cu a mah hrang lawng ah hmang lo in Pathian sunlawi nak ding ah ti in, a tul mi pawl le a sam mi pawl bom nak ah a hmang tengteng ding a si.

October - 30 “Ka fapa pawl thudik sungah an nungcang ti ka theih hnak in ka lung i awi ter tuthudang a um nawn lo” (III Jn 4).

Dungthlun tu Johan in thlarau hlo kaih nak ih lungawi nak cu a thei lo a si lo.Misual in Khrih a neih ngah tik in lung awi nak kha cu ka in sim cem thei ding mi a si lo, a dik a si.A sinan Johan cun nunnak ngah lawng kha tawk a ti lo, nunnak ngah hnu ih a thudik sung ih a nun ding kha a thu pi sinsin tiah insim a si.Dr. M.R.Dehaan in, “ Khristian pawl in lungawinak tum bik cu thlarau hlo kaih khi a si an ti.Kum a rei vivo tik ah ka ruah nak kha in thleng sak

vivo.Khristian zum tu pawl cu an tluk sal hman ah a tlu landah lo ih an tho sal theu,Pathian in a hnong cuang lo vek in, a mah khal in soal ih tlulan ding ah a man lo” ti kha ka theih tik ah lung awi nak tumpi ka ngah a si tiah a ti.

Milai ih nunnak ah ziangmi saw lungawi nak a tumbik tiah thusuh nak cu, Leroy Eims in, “ Mi pakhat cu Khrih hnen ah na hruai ih, a zum nak cu a thanglian vivo ih ran tampi a rah ih pitling nun a neih hnu ah le kha ti vek ih a nunnak thawn midang khal nunnak nei thei ding in lam an hruai ih, rah ding in a bop thei tik ah a si” tiah a sawn.

Lungawi nak tumbik a suah ter tih mi cu mangbang ding ziang hman a um lo, thlarau thu cu taksa lam um dan thawn in hmuh sak theu.Naute kan nei tik ah kan lung a awi zet.A sinan ziang tin a um leh ding? ti mi thusuh awk nak kan nei.Cuih nau te cu a thanglian in nuntha le thusim ngai in a um a sile kan lung awi sinsin dingih, thusim ngai lo in, luhlul in a um a si ah cun kan thin a nuam lo ding.Curuangah ka fapa na fim a sile ka lung a awi zet ding,fim nak thu na sim tik ah ka thin a nuam ngaingai ding(Thuf 23:15,16) tiah a um.

Kan theih tul mi pakhat cu, thuthangtha sim le rel men nak ah kan lung a kim ding a si lo.Thudik sungah a nung tu fate kan nei duh a si ah cun kan nunnak cu an mai hrangih hlan ding kan si ih thlacam nak thawn nung rero tu ding kan si.

October - 31 “Fapa fim in a pai lung a awi ter; fapa aa in a nui riah a siat ter” (Thuf 10:1).

Fapa fim le aa tin ziang tin a then thei ding?Johan a si maw Judah so a si tiah ziang tin so an then thei ding?

Nu le pa ih nun zirh nak cu a thupi bik mi a si ih,Pathian ah kan fa le pawl kan hruai neh ding a thupi na sa a si.

Cuih nu le pa ih thu zirh nak ah inn sungsang thlacam nak kha a poimawh zet mi a si.Nu tha le a tha mi pa cun, thuthangtha sim tu pa nu in, a fa le pawl thudik sung ihsin an suah lo nak dingah, nitin thlacam nak ka nei tiah a rel”.

Fa le hrangah nu le pa in thlacam nak le, sikan kan tuah sak a tul, fa le pawl ih thu ngai paih nak nun nei thei ding in zirh thiam a tul a si.Curuangah hi mi bungcang (Thuf 13:24;23:13,14) hi rak siar aw la na fiang zet ding.

Nunzirhnak ti mi cu fa le in nu le pai duhdawt nak theithaim ding ih tuah khal a si.Duhdawt nak an ngah ruangah humhim nak an thei.Daan thawn kan kaih hruai nak par ah thinhen nak lang ter lo in duhdawt nak lang ter sawn ding kan si.

Nunzirh nak kan ti tik ah nu le pa in cawntlak nun kan nei hmaisai a tul a si.Biak nak lam ah khal kan zuam a tul na sa.

Asinan fa le pawl ih duh nak khal kan theihthiam sak a tul na sa.Inn ih sin lensuah can, lek can, na tuan can, khawm can ti vek in can hman dan kan tuahsak a tul.Cu tin a si lo ah cun mual pho nak thawn an nun khua a sa ding a si.

A fim mi nu le pa in an fa le pawl cu mi ih tuah mi vek ih tuah ve ding ah an fial lo.That nak cu an zirh ih, siat nak pawl cu an hnawl.

Khristian nu le pa in an fa le pawl cu Pathian tihzah nak nei thei ding in nunsim nak thawn tan an la na sa.Asinan an zum nak a hnget lo hman ah thlacam nak thawn tan an la ringring theu.An thinlung sungih an ret ringring mi thil pakhat cu, “ Hihi a net nak a si lo” ti hi a si.

Pathian hrangah tih thei lo mi zianghman a um lo.A tlanhlo mi hrangah thlacam nak thawn hngak ringring ding mi a si.Hrekkhat thlacam nak pawl cu nu le pa an thih hnu ah a kim sal mi thil pawl khal a um.

November – 1 “Zinglam ah thlaici tuh aw, zanlam tiang cawl hlah; khui mi a kho tha ding tin a thei lo;an pahnih in an tha ding maw ti khal na thei lo” (Thus 11:6).

Pathian in, ziangtik ah colh dam nak a pe ding ti theih lo nak cu kan daithlan nak cu a si.Pathian a ringnawn lo can ah hna a tuan theu ih, theihthei lo mi mangbang za tak in khal hna a tuan thei.

Krhristian Lawng hna tuan tu pakhat cu Lawngpar ah hna atuan lai ah, a dang lawng hna tuan tu pai hnen ah thuthangtha a sim lai ah a rual dang pakhat cu an kiangkam ah hna tuan in a um.A sim mi thuthang tha cu a thei ih, a kiangte ah a sim rero mi pa riangri cun a zum lo ih, a kiang ih hnaturan phah ih a thei tu pa sawn in piangthar nak a ngah.

Thusim tu pa pakhat cu innkhan pakhat sungah a lut ih, cunah (Jn 1:29) sungih “ Leilung sual nak a feh pi tu Pathian tuu fa khi zoh hnik uh” tiah ring zet in a au.Mithmuh ah cun a ngai tu zohman an um lo.Tihnim tu Johan ih tongkam cu, “ Zohhnik uh leilung sualnak a feh pi tu Tuufa khi” tiah ring zet in a au rero.Cuih khanpi sungah zohman an um lo nan, inn khan tang ih hna tuan rero tu pa in a thei ih, cu tin cun painthar nak a ngah ta a si.

Bible zirh tu America saya pa cu, khawtlawng ih a vak rero tu America pa thawn Tlangleeng colh nak hmun ah an tong aw.Thu an sut awk tik ah khawkhat, vengkhat ih um an rak si ih cu tic un thuthangtha a rak sim.Cutik ah khawtlawng tu pan in nautat nawn in, hi Tlawngleeng feh nak lamzin ah ka um ding ih Tlangleeng a rat tik ah i run thei ding tiah na ruat aw maw? tiah thu a sut.Saya pa cun, “ka ruat lo, ka lo run thei lo ding. Asinan hi tawh hmun ih kan ton awk nak san cu kan mai tum nak ih tong aw kan si lo ih, Pathian in a thu tha ten ngai ding ah tikcu caan in tuah sak a si tiah ka ruat’ tiah a sawn.Mal te a rei deuh hnu ah Viennem lam ih tlawng ding in a pan lai ah, khristian pakhat pa in thuthangtha a sim sal ih, cu pa in, Colorado ih a um mi Caw zuat nak lo ah leng ding in a sawm.Cuih lo ah a riak ih a netabik zan ah tileuh nak tili kiangah a um lai ah, mikhual pakhat cu a hnen ah a ra ih, tidai leuh phah in Pathian ih duhdawt nak thu a sim ih, cu tawh ih sin pianthar nak a ngah.Kum rei nawnhnu ah khawm nak hmun pakhat ah theiher awk nak an nei ih, America saya pa in a hi pa cu Tlangleeng colh nak hmun ih thuthangtha ka sim mi pa a si tiah a mang sal.

A si, hmuh ton mi ih in zirh mi cu Khrih hrangah zinglam ah siseh, zanlam ah siseh fimkhur ih teima ding kan si ih, can kan nei ah siseh neih lo ah siseh kan tuan a tul.

November – 2 “ Curuangah ka duhdawt mi u le nau pawl hnget zet in ding uh la tlu lo ding in khoh uh.Pathian hna cu teimak suah in tuan ringring uh; Bawipai hna tuan cu a lak a si dah lo ti nan thei”

(I Kor 15:58).

Mi pakhat hrangah a Pathian hna tuan nak cu, thanau nak ruangah a ban san dah lo ding.Sual forh nak kan tong theu ko ding ti in ka ruat.Curuangah tu ni ih a ton mi thawnpehpar aw in Pathian hnatuan nak kan ban san lo nak ding ah, kan nun ah in remtha tu thazaang in pet u thil pali in sim ka duh.

Pakhat nak ah Isa 49 : 4 sung ta a si, Kei in, ka tuan rero nan a lak hliir ah an cang.Ka thazaang a cem theh; ka tuan suah mi zianghman a um lo tiah ka ti.Asinan Bawipa cu a tha lo mi tha ter tu le a dik lo mi dik ko ih tuah thei tu a si tiah ka ring.Ka tuan mi ruangah a mah in laksawng in pe ding ti cu a si.

A pahnihak Bible bungcang cu Isaiah 55:10,11 hi a si: “Ka t^oongkam cu van ihsin leilung ciarter dingih a tla mi vur le ruah ti bangtuk a si. Daiti le vanruah in thlairawl an t^ohan ter. Ciin dingah thlaici an kho terih ei dingah rawl an suahter. Ka kaa sungih a suak mi t^oongkam cu cubangtuk a si ding; zianghman tuahsuak loin ka hnenah a kir lo ding; Tuah dingih ka tum mi hmuahhmuah cu a tuah t^oheh ding.” Pathian thunung zemsuahnakih a hmang aw tu pawl cu hlawhtling nak an hmu tengteng ding. Tuanman ngah dingih thukam an si. A thu hi dokalh rual lo asi. Ruah le daifim tla lo ding ih kham dingah leitlun ralkap pawl in zianghman an ti thei lo vek in ramhuai bur pawl le minung bur pawl khal in Pathian thu in minun danglamter lo ding le fehsuak lo ding in an kham thei lo asi. Nehnak lam ah kan um asi.

Hminsintlak zet mi thapeknak hi Matthai 10:40 ah a um: “Nanmah khual a lo tlung tertu cu keimah khual i tlung tertu a si ve, keimah khual i tlung tertu cu keimah thlah tu khual tlung tertu a si ve.” Khristian na sinak thu ruang ah mi ih zohniam na si dah maw? A si lo le zawmtaih lo le diklo zet ih hman na si dah maw. Na hmaiah mi pakhatkhat in sangka napin an khar dah maw? A t^oha, nangmai bul hrang lawng tin lak hlah. An lo hnawl nak ah Rundam tu hi an hnawl taktak asi. Mi in anlo pehtlaih dan hi Bawipa an pehtlaih dan asi. Pathian ih Fapa thawn neihzet ih pehzawmawk hi ziangtluk mangbangza asi.

Cun, I Korin 5:58 tla a um hrih (a tlunlam ih tarlang mi). Paul in thawhsal nak thu a simfiang rero. Himi nunnak hi a zate a si ahcun, kan hnat^ouan mi hi a lak asi ding. Asinan thlankhur ih khatlamah kumkhua sunlawi nak a um asi. Bawipa hmin ih tuah mi hmuahhmuah hi laksawng pek thluh an si ding. Duhdawtnak hna ziangvek khal rahnei lo le a lak men an si lo ding.

Kawhnak hmuahhmuah lakah Khristian hna ih a sunglawi bik mi asi. Bansan dingah suanhlam dik timi a um dah lo. Pathian thuih thazang inpek nak pawl hi dungkir lo ding in in tuah tu dingah duh an tawh zet a si.

November - 3 “Sikhalsehla Pathian in hnget zet ih a bun zo mi hrihhram cu hnin a theih lo. Cui hri-hram parah, “Bawipa in a mai ta asi mi a thei,” tile, Bawipa ta ka si a ti mi cun t^ohatlonak a hrial ding, tin ngan mi a um.” (2 Tim 2:19).

Apostle Paul sanlai khalah biaknak lamah buainak tampi a rak um. Taht^ohimnak ah, mi pahnih in zumtu pawl ih thawhsalnak cu a liam zo a si ti in danglamzet mi thurin an zirh rero. Kan hrangah khavak thu cu atthlak zet a si. Asinan mit^ohenkhat zumnak hlonhlo nak ding hrangah a rak pawimawh zet. Thusuhnak amahten ra suak cu, “Hi mi pahnih hi Khristian diktak an si maw” ti hi asi.

Tu lai khalah a bang aw mi thusuh nak kan tong t□heu. Jesuh hi fala him pumsung ih sin a suak ti thu a hnawl tu kohhran upa hminthang pakhat a um. Bible tlawng ih zirh tu pakhat in Bible ah a soal mi a um tin a zirh. Zirsang tlawngta pakhat cun zangfahnak ruangah zumnak ih rundam ka si tin a au pi nan Sabbath ni ulh hi rundamnak hrangah lo theih lo ih a t□ul mi asi ti a pom hnget. Sumdawng pakhat cun piantharnak thu a rel ve nan milem upat zet mi kohhran, serhlehsang ruangih rundam nak a zir mi kohhran ah a um thotho. Cun, zumnak lam thu le cin le daan thu ah an hruai tu hi a palh thei lo asi tiah a au pi. Hi pawl hi teh Khristian diktak an si maw?

Thuplotak in simseh la, mipakhat ih Khristian nak hi a dik maw dik lo ti fiangten kan theih thei lo nak hmun tampi a um. A dik le a palh karlak, a var le a dum karlak ah, meikhu rang hmun a um. Himi hmun hi kan fiang thei lo. Pathian lawng in a thei.

Fianglonak ih khat leiram ih a fiangmi cu Pathian ih hram a bun mi asi. A din mi pohpoh hi a hnget ih a khoh. A hrambun mi ah hmingsinnak a um ih cumi hmingsinnak parah catar pahnih a um. Pakhat in Pathian lam a aiawh ih, pakhat in minung lam a awawh. A hmais a tu cu phuansuah lam a si ih, a pahnihnak cu tirhsuah lam a si.

Pathian lam ah cun Bawipa cun a mai mipawl cu a thei ti a si. An tuahnakpawl hi an si dingvek ih an si ringring lo hmanah Pathian cun a mai minung diktak pawl cu a thei. Lehlam ah cun, sunglam diknak um si lo in lenglam langnak men lawng a nei tu pawl ih hansawng titerawknak hmuah hmuah hi athei. Kannih cun me pawl lak ihsin tu ka thleidang thiam lo men ding. Asinan a nih cun a thleidang thei ih a thleidang hai a si.

Minung lamah cun zokhat Khrih hmin a ko tu pohpoh cu sualnak a tlangsan ding ti a si. Himi hi mipakhat in a phuansuah mi a dik le dik lo a langter theinak asi. Mipakhat ih Khristian ka si ti ih a au pi nak zoh bantawk ah cun soal tuah sunzom vivo tu cun miih rintlak a sinnak a hlohsan a si.

Asiah cun himi hi hrampi le rawlung thleidan kan harsat tik ah in bawm tu ih kan hman ding mi asi. Bawipa cun amai minung pawl a thei. Bawipa ta ka si a titu hmuahhmuah in soal lak ih an thiarfihlimawk nak in midang hnenah an langter thei a si.

November - 4 “Pathian fate le Satan fate an dan awknak bik cu hihi a si. A dik mi a tuah lo tu le a unau a duhdaw lo tu cu

Pathian fate an si lo (I Johan 3:10).

A liamcia kum tampi ah innsang tin deuh thaw in mileng khan ah sungkua zuk ret nak tumpi an nei thluh. A phaw cu sui thawn kilh mi savun asi. Savun hri cu a dunglam phaw ih vorhlam zim ihsin a kual sung ih hnget zet ih a va peh nak parlam phaw ih vorhlam zim tiang athleng. A cahnah pawl cu a khoh mi, a nal, a thleuzet mi cahnah, pangpar pungsan pawl thawi cei mi le a tlang pawl tla tuam t□heh mi an si. Cahnah ih khatlam tinah zukpawl thunnak dingih at t□ulmi pawl an um. Meleng pawl in cuih zukretnak cauk an zoh tikah Joah hi a pu a bang si tiah an ti t□heu a si lo le sarah hi sungkua bang nak a nei hrimhrim tin an ti.

Johan ih cakuat pakhatnak cun cumi hlanlai sungkua zukret nak cauk cu in mangter. Ziangatile cumicun Pathian sungkua le sungkua bangnak a nei mi pawl a hmuhsak. Sikhalsehla, hitawkah cun taksa lam hnak in thlarau lam le sunglam nun ih bangawk nak asi sawn.

Khristian pawl hi thlaraulam “bang aw” an si nak hi a mal bik ah lamzin pa riat a um. A pakhatnak ahcun an zaten Jesuh ih thu an sim mi a bang aw thluh. Amah cu Khrih a si tiah an phuang cumicu Messiah lole hriakthih mi pa tinak asi. (I John 4:2,5:1). An hrangah cun Jesuh le Khrih hi mipakhat le mipum bangaw an si.

Khristian hmuahhmuah in Pathian an duhdawt (5:2). Cuih duhdawt nak cu tu le tu derdai in cak lot□heu hman seh la, zumtu pakhat in Pathian hmai zoh ih “ka lo duh ti na thei” tiih a ti thei lo lai can a um dah lo.

Khristian zaten unau pawl an duhdawt (2:10, 3:10, 4:7,12). Hi mi hi thihnak ihsin nunnak sungih a lut zo tu pawl hmuahhmuah ih hmingsinnak a si. Ziangatile Pathian an duhdawt, Pathian ih hrinmi pawl tla an duhdawt.

Pathian a duhdawt tu pawl cun a mai thupek pawl hi an mizia hrimhrim in thluh (3:24). An thuthlunnak hi hram t□ih nak ih turhhnawh mi si lo in a zeizongza petu pa duhdawtnak ruangah asi sawn.

Khristian pawl cun soal an tuah lo, (3:6,9 ;5:18). A dik sualnak an tuah, asinan sualnak hi annunnak ah uknak huham neitu a si lo. Soal nei lo an si lo. Asinan soal an tuah mal.

Pathian sungkua pawl cun dingfelnak an tuah (2:29; 3:7). A dang vekin an soal ringring lo ti men a si lo, cumicu a t□ha lo lam le a cangvai lo lam pang a si thei. Dingfelnak tuahnak thawn midang an va bawm a si , cumicu a t□halem le cangvaihnak lam pang a si.

Pathian sungkau pawl ih mizia pasarih nak cu khawvel an duhdawt lo (2:15). Leilung pi hi Pathian kalhzawng in minung ih dinsuah mi sanit pakhat a si ti le leitlun ih rualpi si hi Pathian ih ral sinak a si ti an thei.

A netabik ah Khristian pawl cun leilung hi zumnak in an neh (5:4). A liam rero mi thil lem pawl khat lam ral ih kumkhua thil pawl an hmu. Hmuh thei lo mi thil pawl hrangah an nung.

□□

November - 5 “Thinlung thiang nei in na zumnak fekter aw” (I Tim 1:19)

Sia t□ha theih nak hi a dikmi tuahnak lungkimping le a diklo mi dokalh ding ah Pathian in milai hnen ih a pek mi ceet mawngtu pakhat a si. Adam le Evi kha an rak soal tikah ah sia le t□ha theih nak in a mawhthluk hai ih taklawng an si kha an thei aw.

Milai ih t□hen dang pawl bang in soal a luhnak cun sia le t□ha theih nak a siatsuah ih ruangah a ringring cun pumhlum ih rin a theih nawn lo. “Na sia le t□ha theih nak hi lo hruai tu siseh ti mi hlan lai ih t□ongfim hi thleng theih

lo mi daan a si lo. Sikhalsehla, a siat nak hmun bik khal ah, sia le t□ha theih nak cun a sen le a hring hmingsinnak a paih thotho.

Pianthar tikah mipakhat ih sia le t□ha theihnak hi a thi mi hnat□uannak pawl ihsin Khrih ih thisen in kholhfai a si. (Heb 9:14). Himi cun Pathian hmaiah dinhmun tha nagh dingah a mai hnat□uannak pawl parah a t□humaw nawn lo ti a sim duhnak a si. A thinlung cu rauhnak t□halo ih sin Kholhfai ter asi. (Heb 10:22) ziangah tile soal thusuahnak hi Khrih ih hnat□uan in kumkhua hrangah voikhat a daihter zo asi ti a thei. Soal le mawhthluknak thawn a pehpar sung cu a sia le t□ha theihnak in amah kha a mawhthluk nawn lo.

Himi can ihsin zumtu cun Pathian lam le milai lamah mawhnak a um lo mi sia le t□ha theih nak neih a cak thlang. (ITim 1:5, 19 ; Heb 13:18 ; I Perter3:16). Cule a thianghlim mi sia le t□ha theihnak neih a duh (I Tim 3:9).

Zumtu ih sia le t□ha theihnak hi Pathian t□ongkam hmang in Pathian ih thlarau in a zirh a t□ul. Hitin Khristian nunlean ah thusuhnak umding hmun pawl lamah a t□hangso mi thiehthiam theinak a sawmso vivo.

Amah ah a dik le dik lo um cuang lo mi thil pawl par ih luan tuk in a ralring aw mi zumtu cun a derdai mi sia le t□ha theih nak a nei a si. Thil pakhat khat an va tuah tikah an sia le t□ha theih nak in a mawhphurh hai, an soal (Rom 14:23) ih an sia le t□ha theihnak an bal ter (I Kor 8:7).

Sia le t□ha theihnak hi a dok-aw thei mi hriper vek a si. Dirh deuhdeuh le a dok aw deuhdeuh. Cule sia le t□ha theihnak hi com ter theih khal asi tin mi pakhat in a umdan diklo mi hi a ruat pei ih a sia le t□ha theihnak in a duhdudh t□ong ding in a tuah thei.

Zumlo tu pawl cun a ro mi sia le t□ha thiehnak an nei thei. (I Tim 4:2), thirling ih carter mi bang in. Sia le t□ha theihnak ih aw a hawl ringring nak cun, tuarnak an neih nawn lo nak hmun ah a netabik ah an thleng. Soal tuah ding hin a ningnat ter nawn lo. (Eph 4:19)

November - 6 “Na ruunsuak mi pawl cu Jerusalem ah, lungawi aipuang in, hlasak phah le au phah in an thleng ding a si. Kumkhua in an lung a awi dingih riahsiatnak le ninghannak ihsin kumkhua in an luat ding asi. (Isaiah 51:11)

A um tu dan ah, himi Isaiah ih thu phuanlawk mi hin Babylon ram ih kum 72 sung saltannak ihsin Pathian minung pawl lungawi zet ih kirsal can hi a kawh hmuh.

Hi mi hin Israel pawl hmai lam can ih tundin an si can, Messiah in leitlun hmunkip ihsin a komkhawm hai can a khihmuh tla a si thei. Cumi can tla cu nasazet ih lungawi can asi ding.

A kau theibik zawng cun himi bungcang hi mithianglawr hrangah kan hman a si le ka dik ding. Bawipa au aw thawm, vancungmi hotu ih aw, le Pathian ih tawtawrawt ih a t□hangharh ter mi can hmuah hmuah ih rundam a si mi taksa ruang pawl cu thlankhur in an tho ding. A nungdam lai zumtu pawl hi reilo te sungah thleng an si ding ih an mah thawn thliparah Bawipa tong dingah an kai so ding. Cuhnuaah Pai inn ih luhnak can a thok ding. Zin sak le thlang ah vancungmi buur an khat thluh ding tih thil cang thei mi a si. Cuih luhnak lu ah Rundamtu amah rori a um ding. Thlankhur le thiehnak parihsunglawizet mi nehnak thawn thuan ih um in.

Cun a leimi pawl an ra ding, mit□hen cu hnam kip, t□ongkip, mikip le mi phun kip in an si ding. Mi thawng tampi in a famkimzet mi awnmawi pawl thawn “Huham le lennak le fimnak le cahnak le upatnak le sunlawih nak le thlawsuahnak co dingah thah ih a um mi Tuu fa hi a tling a si” tiah hla an sak.

Mipilak ih mibulpak ih Pathian ih mangbangza zangfahnak ih nehnak laksawng an si. Bulpak tin hi, soal le ningzahnak ihsin leisuah mi an si ih Khrih Jesuh ih sersiam thar mi an si. T□henkhat cun an zumnak ruang ah nasazet harsatnak an pah tlang, mi hrekkhat cun Rundamtui hrangah an nun an liam. Asinan atuah cun hma phe pawl le hliamhma pawl cu an cem thluh zo ih mithiang pawl cun thi thei lo sunlawinak taksa an nei.

Abraham le Moses tla an um, David le Solomon tla, duhdawt mi Peter, James, John le Paul, Martin Luther, John Wesley, John Knox le John Calvin pawl an um. Asinan a tuah cun Pathian ih a thuh mi pawl hnak in a lar cuang nawn lo, leitlun ah mi ih thieh lo an si, asinan cuih can ahcun theih lar em em an si.

Atuah mithiang pawl cu Siangpahrang ih umnak lam ah an feh rero. Riahsiatnak le ninghannak pawl hi kumkhua in an hlo zo, an luparah kumkhua lungawinak a um. Zumnak hi hmuhnak ah a cang thlang ih ruahsannak khal in reizet a rakhngak mi a tawpna a co zo. Duhdawt mi pawl pakhat le pakhat nasazet mi pomawknak thwn an hmuak aw. A luangliam thluathlo mi lungawinak in a khuhthluh. Soal thukzet sung ihsin cuvek sunlawinak sang ih a hruai thleng tu Pathian ih mangbangza zangfahnak cun mikip a mangbang ter thluh.

November - 7 “Asinan Jesuh in a siang lo “Na inn ah va tlung sawn aw la na sung le pawl hnenah Bawipa ih a lo tuahsak mi le a lo zangfahnak thuhla pawl cu ca sim aw,” tiah a ti (Mk 5:19)

Rundam kan si pek te ah, olsam zet le mangbangza zet ah kan ruat ih kan sung te pawl tla in kan sim a si le an zumduh ve ding tiah kan ruat. Culam hnak in hmuntampi ah an thin a na, in ringhlel le in ral lam sawn kha kan hmu riangri. An mah kan zuarthlai vek tluk in an um. Cuvek boruak lakih kan um tikah, Khrih hnen an rat nak ding kham lam zawng in kan lehrul t□heu. A can ahcun an mah kan thawi sal ve ih anmah thawn hlat aw, thinheng le anmah hnen in kan tlan. Asilole Khristian nundan tling thei ding ah a t□ul mi vanlam thiltitheinak an nei lo ti theih hngilh tahrat in Khristian dan lo ih an nuncan kha kan rel sia. Hitivek boruak hnuaiiah kannih ih an mah hnak in kan sang deuh ti hi an thinlung ah camter hi a ol zet. “Nang hnak in ka thiang deuh” ti lungput nei ih in mawhthluk ding ruangah, ralring zet in cuvek an ti thei nak ding san um lo ding in kan hrial a t□ul.

Adang thil pakhat kan ti palh t□heu mi cu an dang sung ih thuthangt□ha thunluh ter tum hi asi. Kan duhdawtnak le kan ngaihsak nak ah an thin hengzawng in thu kan va sim nak cun mi thar vek ah kan can ter.

Thil pakhat cun a ding thil mi pakhat hnenah a hruai. Kan Khristian zumnak ih nu le pa thulun ding t□uanvo kan veihnak ihsin in luat ter ti pungsan ten kan nu le pa hnen ah duhdawt pumpekawknak kan lang ter lo. Cun in ah kan um lo vivo, kan can cu khawmnak ah le Khristian dang pawl thawn kan hmang. Hi mi cun kohhran le Khristian pawl par ih an thinnatnak a ti pung la la . Ramhuai thawng tampi, ih kaih mi pa Jesuh in a damter tikah, a innah flung in Bawipa ih thil maksak a tuahsak mi pawl hi a rualpi pawl hnen ih va sim ding ah a fial. Cu mi cu a hmaisabik kan tuah dingmi a si- a ol sam, tangdor, duhningza kan piantharnak thu hi sim ding asi.

Cun himi hi a thlengaw mi nun thawn a kawpaw cih a t□ul. Kan tleunak hi an hmai ah kan tlan ter dingih, kan thiltha tuahmi pawl an hmu ding ih vancung ih kan Pa an sunlawih ding. (Mtt 5:16)

Himi cun kan nu le pa hnen in Bible thawn a kalh aw lo mi an ruahnak pek mi lak in an hnen ah upatnak thar, upawknak thar, duhdawtnak thar le tihzahnak thar lanter a sim duh a si. A hlan hnak in inn lamah kan t□angkai ding asi, khan thianfai lamah, pakan kholhfai lam ah hnawm hlon lamah, himi hmuahhmuah hi fial t□ul lo in kan tuah ding a si.

Lehrulhnak tel lo in thinsau zet ih sawiselnak cohlan ti duhsan a si. A kekkuai mi kan thinlung in a mangbanger hai ding, a biktak in hivek a hlan ih an hmu dah lo a si le lainatnak mal te te cun dokalhnak an siatbal bawm a si, sunlawih nak ca pawl, cibai awknak ca pawl, phone ih biak awk pawl, le laksawn pawl kan nu le pa hnen ihsin kan mah le mah kan t□an awk hnak in kan pehtlaihawknak a hnget theinak ding zuam in anmah thawn can kan hmang ding asi. Cutin kan mah thawn khawm ding ih kan sawmnak tla an co hlang thei ding ih a netabikah an mah le mah tla Bawi Jesuh Khrih hnen ah an pe aw ding.

November - 8 “Zozo khal Pathian kawhnak nan rak cohlan lai ih nan ti daan vek khan um lo uh” (IKor 7:20).

Mi pakhat hi Khristian a can tikah, a hlan ih nunhlun thawn a pehtlaihaw mi thil hmuahhmuah thawn t□henawk felfai a tuah a t□ul tiah a ruat men ding. Himi ruahnak remt□ha dingah tirhkoh Paul in a tlangpi dan a tuah ih mi pakhat cun a pianthar lai ih kawh a si nak din hmun ah um ko seh ti a si. Himi daan hi kan ruat hnik pei ih himi in ziang si a simduh ih ziangmi si a simduhsan mi a si lo ti hi ruahnak kan pe hnik ding.

A tlun lam thu zoh tikah, himi cang hi nupa karlak pektlaihawknak thu ih a hleice in hman a si. Nupa lak ah pakhat piangthar ih pakhat piangthar lo ti thuhla a si. Zumtu in ziang a tuah ding? A nu pi a mak ding maw? A si lo tiah Paul cun a ti, cupa cun a nupi hi a mai tettikhannak ruangah a piangthar leh ding ti ruahsannak thawn a um ko ding tiah a ti.

A tlangpi thu in Paul ih daan cun piantharnak cu Bible ih a kham lo mi rundam si hlan ih pehtlaihawknak pawl le pawlkomawknak pawl hi hramhram in siatbal or hlonhlo ding a ngen lo ti a sim duh mi a si. Thut□himnak ah , Jew miphun pakhat in taksa dan ih Jew a sinak hmingsinnak pawl hlon hlo ding in raaiawknak a hman a t□ul lo. Gentel mi pa khal in Pathian thei lo pawl hnen ihsin danglam nak nei dingah taksa lam thlengawknak, vunzimtan tivek a tuah a t□ul cuang lo. Taksa pian pawl le hmingsinnak pawl cu a thupi taktak mi an si lo. Pathian in a hmuh duh mi cu a thupek mi thlun hi a si.

Hrinthar a si can ih sal a simi pa cun sal a sinnak a do a t□ul lo. Harnak le dantatnak a parah a thlen aw ding a si. Sal si pah in Khristian t□ha khal a si thei thocho. Minung lam sinak dinhmun le miphun danglamawknak pawl hi Pathian hrangah cun an thupi lo. Sikhalsehla, sal cun dikzet ih luatnak a hmuh thei a si ahcun a tuah a t□ul.

Paul ih daan in ziang a simduh ti mi hrangah a tam tuk zo. Hih daan ah a thupizet mi simduh mi pawl a um ti cu a fiang. Taht□himnak ah, mi pakhat in Pathian ngaisak lo hnat□uan nak a sunzawm ding ti a sim duh mi a si lo. Mi pakhat hi zuu zuar tu, lole hlawhhlung inn a nei tu, lole tangka thap ih leh hmang mi a si ah cun, danglamnak a tuah a t□ul ti hi thlarau lam mizia cun a thei ding.

A tlangpi daan ih danglamnak dang cu biaknak lam pawlkomnak pawl thawn a pehpar aw. Mi piangthar pek cun Khristian zumnak hrampi pawl hnawl a sinak biaknak ah a um sunzawm ding a si lo. Rundam tu cawisan a si lonak kohhran ihsin amah le mah a t□henhrang awk a t□ul. Khirh hmin sal kham nak a si nak lo le hmuah a silonak leitlun lam pawlkom pawl hnen ih member sinak tla a tel thocho. Pathian fapa hnen ih rinumnak cun hi pawl hmuahhmuah lak zumtu pakhat in a colh san ding a ngen a si. Pathian thu in fiangzet ih a kham lo a si ahcun a pawlkom mi hlun pawl thawn a t□henawk a t□ul cuang lo.

November - 9 “U le nau pawl, mi pakhat khat in zumnak ka nei ti hmansehla a tuahnak ih a hmuh lo ahcun ziangso a t□hat hnem? Cui zumnak in a run suak thei ding maw?” (James 2:14).

James cun tuisun ih bungcang ih pa hin zumnak a nei a ti lo. Amah pa rori in zumnak ka nei tiah a ti, a sinan rundam zumnak a neih ngaingai a si ah cun hnat□uannak khal a nei ve ding. A zumnak hi t□ongkam men lawng a si ih cu vek zumnak cun zohman a run thei lo. Hnat□uan tel lo t□ongkam pawl cu an thi a si.

Rundamnak hi t□uannak in a si lo. Zumnak le t□uannak kom khal in a si lo. Tuaht□uannak t□ha a suah ter mi zumnak in a si sawn.

A sile ziangruangah James in cang 24 nak ah mi pakhat cu t□uannak in thiam co ter a si tiah a ti? Hi mi hi Paul ih zirh nak zumnak in thiamcoter kan si timi thawn a kalh aw a si lo maw? Taktak te cun kalhawknak zianghman

a um lo. An pahnih in an dik. Thu dik tak cu, a hnuai lam pawl vek in Thukamthar sung ah thiamcoternak dang dang phun ruk lai a um.

Pathian ih thiam co ter kan si (Rom 8:33) – A mah hi mi ding ih in pom tu a si.

Zangfahnak ih thiamcoter kan si (Rom 3:24)- Pathian in thiamcoternak cu kan phulo laksawng vek in in pe.

Zumnak ih thiamcoter kan si (Rom 5:1) – Hi mi laksawng hi Jesuh Khrih zumnak thawng in kan co.

Thisen ih thiamcoter kan si (Rom 5:9) – Khrih ih thisen hi thiam kan co nak ding hrang ih pek mi a man a si.

Thiltitheinak ih thiamcoter kan si(Rom 4:25) - Jesuh thih nak ih sin a thawhter tu huham thil ti theinak in thiamkan co theinak ding cang thei ko a buah.

T□uannak ih thiamcoter kan si (James 2:24) – Thiamcoter mi diktak kan si ti mi hmuahhmuah hnen ih tetti hi thilt□ha tauhna a si.

Kan pianthar nak thu relfiang men lawng a tawk lo. Hrintharnak dung ih lotheih lo ih a ra mi thilt□ha tuahnak in kan lang ter ding a si.

Zumnak hi hmuh theih a si lo. Thlaurau le Pathian kar lak ih a cang mi hmuhtheihlo hnat□uannak a si. Mi in kan zumnak an hmu thei lo. Asinan rumdam zumnak ih rah a si mi thilt□ha buah nak cu an hmu thei. Kan t□uannak an hmuh hlan sung cu kan zumnak rinhlel theinak ding san an nei a si.

Abraham ih thit□ha a buah mi cu Pathian hnen ih peknak hrang ih a fapa thah a huamnak a si (James 2:21). Rahab ih thilt□ha buah nak cu a ram a zuarthlainak a si (James 2:25). Thilt□ha tuahnak an si nak san cu Jehovah parih zumnak an langter ruangah a si. Cuti si lo sehla thilt□halo tuahnak an si dingih, hmin sal cun, mi thah nak le mi phiarnak an si ding.

Thlarau thawn a t□hen aw mi ruangpi cu a thi. Cumi cu thih nak ti mi a si, taksa ruangpi ihsin thlarau t□henhrang. Curuangah tuahnak tel lo zumnak tla a thi a si. Nunnak a nei lo, thiltitheinak a nei lo ih a cang vai thei lo.

A nungmi ruangpi cun hmuh theih lo thlarau a sungah a um ti a lang ter. Cuvek in thilt□ha tuahnak pawl tla mi rundam zumnak hmuh thei lo a si vek in, mipakhat sungah a um a si ti hminsinnak dik tak an si.

November - 10 “Thlarau lam meialh kil khawi aw” (Rom 12:11 Moffatt).

Taksa lam hmunram ih hna a t□uan mi daan pakhat cu thil pawl hi an t□awm thei zat an hloh vi vo lole an dar vivo lole kangral lam an pan. Cumi cu daan thu ih thiltthiamnak lamih ngan mi catluan a si lo, asinan a tlang pi hmuh dan in pe.

Tah t□himnakah Ni hi napin a alh hluahhlo ih can reipi cutin a alh thei nan, a san acem lam a pan vivo tiah sim kan si. Taksa ruangpum pawl ih kum, thi ih leivut ah kirsal. Minung kut ih fehter mi nazi tumpi cu a mah ten a fung vivo ih a cawl ta. Nazi tum lo le kutkhih nazi hi kan her ih rei lo te ah hersal a t□ul. Tisa tla hi inn khan sat tluk fang in a dai. Thir pawl tla hi an tleunak an hloh vivo ih an thim vivo. Rong pawl tla an hlo vivo. Zianghman a hmun lo ih cawl lo ih a feh ringring mi an um lo. Thlengawak nak le siatralnak cun thil hmuahhmuah a tham ban.

Leilungpi rori tla hi a hlun vivo. Van le leilung thu ah Bible in hi tin a ti “Cu pawl cu an hloral ding, sikhalsehla nang cu na hmun ding. An nih cu puan bang in an t□et ding a si. Angki bang in na bil ding ih hni puan bang in an thleng aw t□heuh ding a si.” (Heb 1:11,12)

Vanduaithlak tak in thlarau lam hmunram khal ah cuvek daan bangrep a um a bang. Cumi cu bulpak, kohhran hnat□uannak pawl le tlawng pawl hrangah a dik mi a si.

Mi pakhat in khirstian nun hi mawizet in a thok khal a si le a zuamnak caklo vivo ding, huham mal vivo ding, hmuhnak thiam vivo ding hi phanding a um ringring a si. Kan bang vivo, colh kan duh vivo, kan dai ih kan tar vivo. Kawhhran hrang khal ah a dik mi a si. Kohhran tampi cun nasazet mi thlarau thianghlim ih hnat□uannak parah an thok. Kum tamnawn cu meisa cu tleu zet in a alh sunzawm. Cuhnuaah t□umsuk lam a pan. Kohhran cun a hmaisabik duhdawtnak a tansan (Thup 2:4). Nunnom khaulflawnnak cu a cem. Thuthangt□ha simduhna cun a daan kel ih kohhran khawmnak hrangah hmun a pe. Man nei lo pumkhat sinak hrangah thurin thianhlim nak hi hlon a si. A tawpna ahcun a long mi biakinn pi hi Pathian ih sinlawihna in a tlanas so ti t□ong lo te ih langter tu tetti a si.

Cangvaihna pawl le tlawng pawl tla ih siatral thei an si. A nasazet mi thuthangt□ha phuansuah nak thawn an t□an tla a si men thei. Cuhnu cun leitlun hna in a cim neh ih thuthangt□ha hi cu an ngaihsak nawn lo. Asilole thathozet le thlarau ih lam hruai dandan in an thok tla a si men thei, cuhnuaah an dai, ti daan kel sungah an tlu. Thlarau lam dungtolh nak in kan kilhimawak a t□ul. Norman Grubb in a peh vivo mi t□hangphawknak tiih a kawh mi hi kan tep ve a t□ul. Thlarau lam meialh kan kilkhawi a t□ul.

November - 11 “Thu na let hlanah t□haten ngai ta aw. Cutin na buah lo ah cun mi aa na si ih hlei ah thu na leh mi pa na hmuhsuam a si” (Thufim 18:13).

Living Bible cun hi mi cang hi theihol zawng in a ngan. “ziangtluk ningzakza asi- A si, ziangtluk at hna a si!- thudik theih hlan ih thubawh cahnak buah hi!” Himi in a thupizet mi zirhna a khihhmuh. Thil umdan hmuahhmuah na theih hlan sung cu thu bawhcahna t□ha na buah thei lo. Vansiat nak ah Khristian tampi cun thu pakhat ih khat lam le khat lam kha theih ding an hngak thei lo. Mi pakhat ih thuanthu parah thut□hennak an buah ih cuih thut□hennak cu a soal law law t□heuh.

1979 ah, Gary Brooks (A dik lo mi hmin) cu Evangelical kohhran ah kohhran upa Board member pakhat a si. A rak lar tuk. A hlum mi, pawlkom nuam mi sinak a nei. Mipi khat t□hept□hep mi khan sung a luh tin ten, tleu vuarvi

a bang. Kohhran member pawl hi bom an t□ul tinten a va bomnak in a ti danglam ter. Mi bur lak ih upa deuh pawl hi a ngaihven ringring. A nupi le a fapa fahnih te tla kohhran lam ah an cangvai zet Brooks ih innsang hi zoht□him ding innsang ih zoh an si.

Curuangah Bawipa zanriah hmang nawn lo ding le kohhran upa a sinak bansan ter tahrat in kohhran upa pawl in Gary hi daan an tat ti thu a suah tikah a puakkuai mi bomb vek a si. Rualpi pawl in a mah hum dingah an din pi ih kohhran upa pawl ih thut□hencat mi dokhat dingah kohhran member dang pawl an ko. An thieh mi thu hmuahhmuah hi mizapi theih ih than an duh lo ruangah kohhran upa pawl cu an sung. Curuangah an tokhawm sal ih thuanthu khat lam ah thu a um ti an thei in mipi in a sunlawih mi Gary ih felnak pawl hi an ruat sal. Himi caan sung ah ruahtlak zet mi thil an rak ti sual a si.

Kohhran upa pawl cun ziang si an rak thei? Gray ih innsang hi a kuai cing ding ziangah tile cangantu nu thawn thuhla an nei tiah an rak thei. Kohhran ih fund pawl hi a sang mi a nunkhawsak nak hrang ah diklozet in a hmang ti an rak thei. A mawi lo mi sumdawnnak tuah nak ah a tel ih sumdawnnak lamah a thuhla hi a t□halo tin an rak thei. A tuahsual mi pawl hi tetti thawn rori a mah an ton lai ah a rak bum hai ti an rak thei.

Kohhran upa pawl ih dantat nak hnuaiyah tlulut men lo in Gray cun a rualpi pawl a komkhawm ih langsar in a el, kohhran kuai ding khal pawl a ti lo. A net ahcun amah thlun tu pawl lakih mipakhat in kohhran upa pawl a biak ih riahsiat umzia thu pawl a thei. Asinan an hmai her dingah an ning a zak zet. Curuangah amai aiawh ah a do sunzawm thocho.

Hi pawl hmuahhmuah sungin kan hrangah zir ding pathum a ra suak. A pakhatnak ah, thuhla na theih thluh hlan ah thut□hennak tuah tum hlah. A pahnihnak ah, thu hla zaten na ngah thei lo a si le, thut□hennak kha vape hlah. A netabikah, rualpit□hatnak hri pawl in t□hatlonak hum ding in lo nawr ter hlahseh.

November - 12 “Thut□hennak zungah thu a sim hmaisabik tu cu midik bik a bang. Sikhalsehla cuti a bangnak cu amah a eltupa in thu a sut ih a hlathlai ciamco tik tiang lawng a daih” (Thufim 18:17).

Himi cang hmaisai lam in kanmah lak khal ih kan tipalh tlang pi mi thu a kawhhmuh t□heu nak a t□hathei bik sung ih kan ret awk thei nak dingah thufiangter tu hi cutivek in kan sim ringring t□heu. Amah ten kan lak ah a cang men. Thut□himnak ah, kan mah in siatsuah tu ding thu pawl cu kan thup ih kan t□hat nak par lawng ah kan thupit ter. Kan ai ih thil sual nasa sawn a tuah tu pawl thawn kan mah le mah kan taht□him aw. kantuah mi ruang ih mawhphurnak kha midang kan va puh. A diklo mi tuahnak ih a lang mi pawl hrangah thinlungput dik cu kan va ret. A taktak thawn bangawknak an nei ti men fang ih an thlen hlan tiang thuhla dik pawl hi kan duh duh in kan cawk linglet thluh. Thin lung tiphur thei tu t□ongkam mawi pawl hmang in zuk duhum sawn cu si kan hinh.

Adam in Evi mawh a phurh, “ka hrangih na tuah mi nunau nu in thingrah cu in pek ih ka ei a si.” (Gen 3:12). Evi in Satan mawh a phurh, “Rulpi in i bum ih ka rak ei a si” (Gen 3:13)

Sual cun Amalek mi pawl ih tule caw pawl a zuah mi hi Pathian hrangah lungput dik nei in a ret ih a sual nak kha a hum. “Mipi in an kaih mi an lak . . . Bawipa na Pathian hnen ih thawinak hrangah.” (I Sam 15:21). A ti hirh mi cu, asi, mawhphurhnak a um a si le mi pi pawl ta si ih a mai ta a si lo.

David in Ahimeleck hnenah hriamhrei ngah duh ah thuphan a per, “Siangpahrang ih hna in a hmanhmawh” (I Sam 21:8). Thungai te cun David hi Siangpahrang ih hna a t□uan lo, Siangpahrang Saul hnen in a tlan rero a si.

Tikhur ih nunau nu in thuhman a thup. “Pasal ka nei lo” tiah a ti. (Jn 4:17). Taktak te cun pasal panga a rak nei zo ih a tu khal ah a neih hrih lo mi mipa thawn an um tlang.

Curuangah hitin a si! Adam hnen ihsin kan co mi a tluksia mi kan sinak ruangah kan mah lam thu kan rel tikah a si vek in a zate sim hi kan hrangah cun a harzet. Kan umdaan cu kan mah hi duhumbik mi tleu sungih hmuahawk tum hi a si. Kan mai nun ahcun sual kan ngainat mi tla ih midang nunnak ih cuvek sual t□hiamt□hiam hi na pin kan va mawhthluk.

“A mai thuhla a sim hmaisai tu cu mi dik a bang nan a inhnen pa in a phawrh tlang thluh,” cumi cu, a inn hnen pa in relve nak can a neih tikah a mah hnak in a dik deuh mi thu a sim. Hrokhrawl zet ih mah le mah var terawkw tumnak le mah le mah dik aw ter tumnak hmuahhmuah hi a lai lang thluh.

A tawpkhawk ah cun, Pathian hi kan innhnen cu asi, thimlak ih thuh mi thu pawl tleunak ih thlen pi tu le thinlung ih tumtah mi le ruah nak pawl phuang suak tu a si. Amah cu tleunak a si, amah ah thimnak a um lo law law. Amah thawn pawlkom ih kan feh ding a si ahcun, kan thurel miah kan tuangtlang a t□ul. Kan sunnak ding tiang a thlen a va si hman ah.

November - 13 “Nan ngah lo, ziangah tile nan dil lo.” (James 4:2)

Hivek catlang in ruahpaih umza thusuh nak a suah. Kan dil lo ruangih kan ngah lo a si le, dil lo men ih ruangah ziangvek thil pawl hi kan nun ah kan caan rero.

Hivek thusuhnak vek James 5:16 khal in a suah ve. “miding ih thlacamnak cu hmuar a nei a si.” Hi mi ding pa in thla a cam lo le, amah hmang in thil mal te lawng a cangsuak ding ti mi in a thlun a si lo maw?

Mi tam sawn ih kan buainak cu thla kan cam taww lo, a si lo le, thla kan cam tikah mal te lawng kan dil. Kan ni hi C.T Student ih “thil cang thei lo mi kai tu pawl hnak in thil cangthei mi fate a kawh tu pawl” tiih a ti mi kan si. Kan thlacamnak pawl hi an ral a hrut ih ruahtlak an si lo. Ralt□ha le ngamzet ding an rak si.

Thil tumpipi hrangih thlacamnak in Pathian kan upat ding asi, John Newton ih t□ongkam in kan ti a si le,

Siangpahrang hnenah na feh a si,
Dilnak tum pi pi keng aw,
Ziangah tile, a zangfahnak le a huham cu cuvek an si,
Zokhal in an dil tamtuk ti a um thei lo.

Hi mi kan buah tikah, Pathian kan upat lawng a si lo, thlarau lam ah kan cawmthau aw a si. Vancung sum inn hi kan hrangah on a duh, asinan tusun ih Bible cang cun thlacamnak ih a phi a pek le lawng a buah t□heu ti a sim a si.

Ka hrang ahcun himi cang hin kan theih t□heu mi thusuhnak a sang a bang. Thusuhnak cu hihi a si thlacamnak in Pathian in lamzin dang ih a buah lo ding mi thil buah ko a cangvaih ter taktak maw? A san nak cu a fiangzet a bang, lamzin dang in buah a tum lo mi hi Pathian cu thlacamnak ih a phi ah a buah a si.

Hih thu kan buah tikah kan ruahnak hi kham theih lo in hmun hnih ah a feh thei. A pakhat nak ah, thlacamnak ih raahsua ruangah nasazet hlauh tlinnak a ra mi pawl kan ruat thei. Heb 11:33,34 ih t□ongkam hlang seh la, “ram rampi an neh, a dik mi an buah ih Pathian thukam mi an co, kiosa pawl ih kaa an cipter, t□ihnungza meisa an mit ih ralnam thahnak ihsin an luat. Mi t□awnt□ai an rak sinan mi cakzet ah an cang. Raldo ah an cak ih ram dang ralkap tampi an neh.”

Kan dil a si le Khrih hrang ihkan buah thei ding mi thil pawl tla kan ruat thei. Kan phuan t□helh mi Pathian thu sungih thukam sunglawi zetzet tampi tla kan ruat thei. Cak thei kan rak si lai caan ah kan rak lo. Ting thlawng tampi nunnak kan rak tham thei lai caan ah mi mal ih nunnak lawng kan rak tham baan. Ram kulh pipi dil ding kan rak si lai ah aka lawng kan rak dil. Thlarau lam hi mi nasa taktak kan rak si thei lai ah kan rak farah zet. Kan dil lo raungah kan ngah lo.

November - 14 “Asinan nannih lakah cun cu bangtuk a si lo ding. Nanmah lakah pakhat khat in midang hnak in tum a duh ahcun midang pawl ih hnenah a t□uan a t□ul. Nanmah lakah pakhat khat in hmaisabik si a duh a si le saal a si hmai sak a tul” (Mtt 20:26,27).

Thukamthar sungah mitumsinak pahnih a um ih kan thleidan le in bawm zet ding. Mipakhat ih a sinak dinhmun thawn a kopkai aw mi mitumsinak a um ih a dang mitumsinak cu mipakhat ih nuncan ziaza thawn a pehpar aw.

Baptisma petu Johan thu ah, Jesuh in a mah hnak ih tumsawn prophet an um lo tiah a ti (Luke 7:28). Hitawkah Rundamtu in Johan ih sinak dinhmun a tumzia a t□ong asi. Midang profet in Messiah ih hmai hruai tu si theinak cant□ha an nei lo. Johan in Thukamhlan profet dang pawl hnak in a cungeuang mi nundan ziaza a nei ti a sim duh mi a si lo, leitlun soal phur hlo tu Pathian ih Tuufa no hmel theih ter tu ding ih a hran tirh a si mi lawng kha a si.

Johan 14:28 nak ah, Jesuh in a dungthluntu pawl hnenah hitin a ti, “Ka Pa hi Keimah hnak in a tumsawn.” A Pa ih mipakhat a sinak ah a mah hnak in a tumsawn ti a sim duh taktak maw si? A si lo, thumkom Pathian ih a um mi an zatan an bangrep aw thluh. A sim duh mi cu Pa cu vancung ah sunlawihnak thawn a to ih asinan anih cu leitlunah mi ih zawmtaih le hnaw in a um. Jesuh hi a Pa hnenah a kir sal ding ti an theih tikah dungthluntu pawl hi rak lungawi ding an rak si ziangah tile cutin Pa vek in sunlawihnak dinhmun bangrep a co ve ding.

Bawi Jesuh thawn kan bangaw ih buah an si ruangah zumtu hmuahhmuah cun dinhmun sang an co. Pathian ih fa te an si. Pathian ih rocotu an si ih Jesuh Khrih thawn ro co tlang ding a nsi.

Asinan Thukamthar cun bulpak tumnak tla a rel thocho. Taht□himnak ah, Matt 20:26,27 ah Jesuh in “Nanmah lak ih mitum si a duh tu cu nan hnat□uan siseh; Nanmah lak ih lubik si a duh tu cu nan siahhlahw siseh” tiah a ti. Hitawk ih mitum sinak hi bulpak nunzia ih tumnak a si. Midang va rian nak ih langter mi mitum sinak a si.

Dinhmun zawng lamih ruah lawngah mi tam sawn cun mitum si ding an duh. leitlun siangpahrang pawl in misenpi pawl kha thu nei zet in an uk ih cuil uk tu bawi pawl cun “misenpi ih rualpi” ti in an ti aw (Lk 22:25) tiah Jesuh in a ti tikah himi thu a sim duhsan a si. Asinan nuncan lam zawng ih ruah cun tumnak rak nei lo pi tla an si ruairi thei. Mi uire, sumpai ruk hman le zu ta ma tla an rak si thei.

Khristian cun nuncan lamih tumnak tel lo mi dinhmun lam tumnak cu man a nei lo ti a thei. Mi pakhat sung ih a um mi si a thupi mi cu, komkhawm mi kailawn ih hmunsang hnak in thlarau rah hi a thupi sawn. Lemcang thiam pawl lakih hmin tel hnak in mithiamghlim pawl lak ih hmin tel hi a t□ha sawn.

November - 15 “. . .Katuah mi cu pakhat lawng a si; ka dunglam ih a luan cia mi thil kha hngilhsan tahrat in ka hmailam ih a um mi kha ban dingah ka dawh rero a si.” (Phil 3:13)

Hi t□ongfang pawl hi menmen ih kan siar tikah, Paul in a liamcia mi a sualnak pawl hi a sim a si tiah kan ruat t□heu. A sualnak pawl hi ngaidam an si ti a thei. Pathian in a dunglam ah a retzo, a mang sal hai nawn lo ding. Curuangah Paul khal in cupawl hngilh ding ah le Pathian in Khrih Jesuh sung ihsin kumkhua nung ding ih a kawhnak hmuitin lam pan in tlan ding ah a buah fel aw.

Kei khal himi cang ih thu umdan dik a si tiah ka ruat. Asinan Paul cun himi bungcang sungah a sualnak pawl a ruat lo. Cuhnak in a hngalpi thei mi thil pawl kha a ruat- a ratnak mi phun, hlan ih a biaknak, a zuamnak le daan lam ih a felnak. A tauh cu hipawl hin a hrangah zianghman umzia an nei lo. Hipawl hngilh ding in a buah aw.

US ih tandin kai dingih a ra dah mi, pumpe aw zet Taluk Evangelist a si mi John Sung ih thu ka hun mangsal. A buah China lam pan in a feh rero. Leslie Lyall in hitin angan, “ni khat cu, lawng cawlhnak hmun a thlen zik thlang tikah, John Sung cu a khaan le sungah a t□um ih a thingkuang le a buah lethmat pawl a lak. A laksawng ngah mi

pawl le a tlawngkainak ih tawh pawl a lak ih a doctor buah lethmat siarlo cu tisungah a hlon thluh. A doctor buah lethmat cu a pa ti lungawi nakah a ret mi a si. Neta ah cumi cu a inn hlon pi ah t□haten an tuam ih an tar. Rev. W.B.Cole in 1938 hrawngah a ca hmu. Ni khat Mr. Cole in cumi cu a zoh rero kha Dr.Sung in a hmuh tikah hitin a ti, “Hivek thil pawl hi zianghman an t□angkai lo, ka hrangah zianghman an si lo.”

“Khristian hna tum pi pi um ding cun hlonhlo mi tum pi pi tla um a t□ul!” Dr. Denny ih t□ongkam hi Dr.Sung thu uat phah ih rak ngan mi a si men ding. Hi leilung tin a nginat em em mi pawl a hlonhlo ni a ra thlen hi John Sung ih hnat□uannak ih thuthup sangbik a si men thei.

Ka uar awk ding hi kham aw, Bawipa,
Khrih ka Pathian ih Cross siar lo ahcun;
In ti lungawi tubik thil zianghman lo pawl hmuahhmuah,
A thisen ah thawinak ka pe.

Milai ih cawimawinak cu rei lo te lawng an si, kawlawng thil pawl an si. Rei lo te sung lawg duh an nung, cuhnu cun kum tam pi lei vut an khawm. Cross hi kan sunlawinak zate a si. Kan hrangah thi ih thosal tu hrangah duh um za si ding hi kan hmuitin mi asi. A thupibik mi cu “Na ti t□ha” ti mi a t□ongkam theih le a mai cohlan mi si ding hi a si. Cumi laksawng ngah dingah thil dang hmuahhmuah kan hlon duh a si.

November - 16 “. . . mi aa le mi hnget hngai lo pawl cun, cathianghlim cang dangdang ih sullam an hrilhfiah sual vek tho tho in, a ping a peng hlir in an sim a si. Cuticun anmai par lala ah siatralnak an thlenter. (2 Peter 3:16 b)

Dr. P.J.Van Gorder cun thing hnat□uantu pakhat ih dawr tlun ih a tar mi hmainsinnak thu a rel t□heu. Cu mi cun “merhdan phun kim le her dan phun dim hitawk ah tuah a si” tiah a ngan. Khavek lamah thing hnat□uan pawl lawng a t□ha a si lo. Khristian a ti aw tampi tla in an mah thawn a mil aw tikah Pathian thu hi an hmerh ih a her. A t□hen tla cun, himi cang ih a sim ang in, Bible hi an mai siatralnak la la ah a buan.

Kan zaten thuruah lam ahcun kan nehsawhzet cumi cu ziang si tile, sual lam ih kan thulun lo nak hi zumtlak simfiangnak tuah nak in maw, kan tuahnak pawl hrang ah thilungput dik kan ret nak in maw kan ngaidam aw t□heu. Kan umdaan thawn kaihaw ding in Bible hi kan ti kawi t□heu. Kan tuahnak lole kan lungput pawl hrangah ruah ding tlak asinan a diklo mi suanhlum kan pe. Hitawk ah taht□him ding hrek khat an um.

Khristian sumdawng pa cun thut□hennak hmun ah midang zum tu va kalhsan in feh a t□ha lo ti a thei (I Kor 6:1-8). Cucing in, hi mi thu ih suh a si tikah, “A si, anih hi a diklo hrimhrim si lawm, Bawipa khal in hi tin umter men ding a duh lo” tiah a ti.

Jane in John hi neih a tum, zumlotu a si ti a thei ko nan. A rual Khristian a si mi cun (2Kor 6:14) in a kham so khaw tiah a theih ter tikah, “A si, asinan Khrih hnen ih amah ka hruai thei nak dingah Bawipa in i neihter” tiah a ti.

Glen le Ruth cun Khristian kan si an tiaw nan neiaw lo in hmunkhat ah an um tlang. Glen ih rualpa cun “hi mi hi nupa sualnak a si ih nupasualnak a tuah tu cu Pathian ram a lut lo ding ti hi a sim (IKor 6:9,10). Glen cun hitin a sawn, “cumi cu nangmai sim mi a si ih pakhat le pakhat kan duhawk nak hi a thuk tuk, Pathian hmai ahcun neiaw kan si.” Neinung zet le nuamzet ih a nungmi Khristian innsang pakhat an um. Paul ih nunsumnak a si mi menmen te ih umding, ei le inn le sinfen ah lungawitawk ding (I Tim 6:8) ti mi kalh san in an um. An nundaan hi a phi ol ten thiam an co awk ter, “Pathian fale hrangah a t□hatuk timi zianghman a um lo” anti.

Asilole duham zet mi sumdawng, lennak a khawl thei zat a khawl rero tu a um. A ruahnak cu, “Paisa ah zianghman thu pawl a um lo. Paisa duhnak sawn si sual hmuahhmuah ih hram pi ti a si. Paisa duhnak ah a sual pangding ti hi a mai hrangah a lang dah lo.

Minung in Bible ih a siannak hnak in an sualnak parah a t□ha sawn mi hrilfiahnak an ret tum t□heu. Pathian thu lunglo ding ih an tuahawk tikah, suanhlam pakhat ti a dang pakhat vekin a t□ha (lole a sia).

November - 17 “A mit a caw mi, asilole a na mi, asilole a ke a awl mi t□ilva pawl thawinak ah ka hnenih nan pek tikah a t□ha t□heh ko, zianghman a poi lo tiah nan ruat maw si? Cuvek t□ilva kha ram uktu hnenah pek hnik uh! Nan parah a lung a awi ding maw? Nan parah mit hmai t□ha a nei ding tiah nan zum maw?” ati (Mal 1:8)

Thawinak hrangih t□ilva Pathian in a ngen mi ah thu suh ding a um lo. Hma nei lo le sawisel ding um lo an si ding. An ran rual lole tuurual lak in a t□habik mi t□ilva pawl hlan dingah a minung pawl hnen ihsin a ruahsan. Pathian in a t□habik a duh.

Asinan Israel mi pawl in ziang si an tuah rero? A mit caw mi, a ke t□halo mi le a damlo mi t□ilva pawl hi an pek. A t□ha mi t□ilva pawl cun Bazar ah man tampi an nei, asilole vulh dingah duh an um. Curuangah a kim lo mi pawl an pe ih, “ziangvek khal Bawipa hrangah a t□hatawk ko” tiah an ti.

T□ihnak leh mitkennak thawn a um mi Israel pawl kan zoh hlan ah, kum za bi 20 sung ih a um mi Khristian pawl in a t□habik Pathian hnen ih kan pek lo nak in Pathian kan cawisang lo tla a si men ding ti hi kan ruah a t□ul.

Kan nunnak hi thilt□ha cennak ah, khuasung hmun nuam deuh ah um in, kan hmint□hat nak ding zuam in, kan nomnak hawnak ah kan hmang ih cu hnu ah a cemnak lam hman tlak nawn lo mi kha Pathian kan pek. kan talent t□habik pawl hi sumtuahnak le pumcawm awknak ah an feh, Bawipa cun kan zantlai hleifuan, lole, kan zarh tawpna ni hleifuan te lawng a co.

Kan fale pawl hi leitlun hrangah kan cawm, paisa tampi hawl ding in tha kan pek, nupi t□ha nei in le tusan thilri pawl thawn a khat mi zahtlak inn nei ding in kan forh. Pathian hna hi an nun an hman nak ding a si ti in a

duhning zawng in an hmai ah kan kai dah lo. Mission field hi midang fale hrangah a t□ha, asinan kan fale hrangah sihlahseh.

Mankhung zetzet mi mawt□aw pawl, lehnak mawt□aw pawl, lawng pawl, le lehnak ceiawnak t□hat□ha leinak ah kan paisa kan hman ih dollor tetak pakhat maw pahnih maw Bawipai hnat□uannak hrangah kan pek. kan mah cu man khung zetzet mi hnipuan kan hruk ih Salvation Army ah kan hman duh nawn lo mi kan va hlu a si le kan lung a awi em em.

Kan rel ro mi hi ziang a si ti le ziangvek khal Bawipai hrangah a t□ha taw ti a si, asinan kanmah hrangah cun a t□habik kan duh. Bawipa cun kanhnenah hitin a ti, “Feh aw la, President hnenah vape aw, a lungawi pei maw ti va zoh hnik aw.” President cun in hmuhsuam a ti ding. A t□ha, Bawipa khal cuvek thotho a si. President pa hnen ih tuahding hman kan ruah lo mi cu ziang ruahah Bawipa hnen ah kan tuah ding?

Pathian in a t□habik a duh. A t□habik pek tlak a si. Thinlung thiang ten kan t□hatnak bik hi a mah in nei seh tin thu bawhcahnak kan tuah pei.

November - 18 “Curuangah rul vek in fimkhur uhla thuro vekin nan nunnem uh” (Mtt 10:16).

Fimnak hmansuahnak ih thil thupi pakhat cu a tidan te theih a si. Khristian khal in thil tidan thiam a zir a t□ul. Mi lungawi lo nak tuah lo ding le pehtlaihawk nak tuaht□ha ding in ziang mi tuah ding lole t□ong ding ti mi theihthiam theinak hi a somdawl a t□ul tinak asi. Thil kal hman thei tu pa cun midang ih kedan parah a dingih “hi mi ziang tin ka hnen ah t□ongter lole tuahter sehla ka duh ti in a mah le a sut aw. T□haten um a tum, mi zawnruat, mi zangfah le thil thir thiam a tum.

Vansiatnak ah khristian zumnak in thil kalmang thei lo t□an tu pawl a nei t□henkhat zo. A langsar zet mi taht□himnak cu, thlanglam ram lai ih khaw pakhat ih khristian sammet tu pa a si. Mi vansia pa pakhat, nikhat cu a dawr a ah ra lut ih sam meh a sut, sam met tu pa cun a to ter, a hman kel puan var kha a hngawng ah a t□en ih tokkham a re t□ha sal. Cupa cun siling par ih ca ngan mi a hmu “kumkhua khuiah na hman ding?” ti mi a si. Sam met tu pa cun a hmai cu a phiah sak; a abet met a thok ih thusuhnak thawn thuthangt□ha sim cu a thok. “Pathian tong dingah na ralring maw?” tia a sut. Cupa cu a tohkham a phelh, a puansin mi a hmai kholhnak le a zaten a phelh thluh ih cuhnu cun cupai thu hi theih a si nawn lo.

Bulpak hnen ih thuthangt□ha sim ding ah zan khat cu mi zuam zet mi tlawngta pakhat cu a feh suak. Thim lak ahcun lamzin ah a feh ih a thlam in a hmai ah nunau pakhat a feh kha a hmu. Dawi man a tum ve ten cu nu tla a tlan ve. Thin bang zet in, a dung in a daw. Na deuh ih a tlan te cupa khal na deuh in a tlun ve. Netabik ah inn luh kaa pakhat ah a kai ih thin phang zet in tawh la ding in a dip te cu a pur ciamco. Cupa tla inn luh kaa ih a va tlan soh ve tikah, a t□ih tuk ih au hman a au thei lo. Cuhnuah hni siamsi ten cupa cu ca te a pek ih a tlansan, mi sual dang pakhat thuthagt□ha thawn a dai ngah ih a lungawi zet.

Mi damlo va veh khal ah thiltidan theih hi a t□ul zet. “mi na na bang ngaingai ual” asilole “Hivek a tuar dah mi ka thei-a thi ta” tih t□ong hi zianghman a t□hathnen pi lo. Zo in cuvek hnenak cu a t□ul ding?

Mithi inn va len khal ah thil ti dan thiam a t□ul. Thah ih um mi ram thuhla rel nak ih a tel tu pa ih tunta mi nu hmei nu hnen ah “Hiti ruah ah cun Texas ah thil cang ding cu a si ko” ti ih a va t□ong tu Texas mi pa vek kan si lo ding.

Pathian in zangfahnak le a remcang dan ih t□ongkam t□ong dan ding a thei ringring tu mi thiang pawl hi thlawsuah hram seh. Thil kal hman thei lo ih buainak suahter tu si lo in thil kal hman thei ih daihnak tuahtu kan si thei nak dingah Pathian in kan nih a tang mi pawl hi in zirh hram seh.

November - 19 “Harsatnak na tuar mi pawl ka thei. Mi farah na si khal ka thei” (Thup 2:9).

“Ka thei” timi hi Asia ih um mi kohhran pawl hnen ih ca a kuat mi sungah voi sarih Jesuh in a t□ong ih cuih t□ongkam pawl hi a t□halam zawng ih hman an si. “Na hnat□uan ka thei ... na taimak nak ... na thinsauanak ... na harsatnak ... na farahnak ...le duhdawt nak Le zumnak .” “Ka thei” timi t□ongkam pawl ah Pathian mi pawl hrangah mangbangza hnenak le zawnruahnak le thazang pek nak a um.

Lehman Strauss in Jesuh in “ka thei” a ti tikah *ginnoske* timi t□ongfang a hman lo. Cumi cun thieh nak t□hang vivo ruang ih thei kha a sim duh t□he. A hman mi t□ongfang cu *oida* timi a si, cumi cun theihnak famkim, kimzet ih thei, zingzawinak men in si lo, hmuh suahnak sawn in theih nak kha a sim duh. Harnak a tuar tu mithiang pawl hi leitlun in a thei hai lo ih a hua nan, Bawipa cun a thei hai ih a duhdawt hai a si. Khrih in a mai minung pawl ih harsatnak le farahnak a thei; leitlun in ziangvek in a zoh hai ti a thei. A bang mi hrem a tuar mi le a mangbang mi mi thianghlim tampi hi himi t□ongfang pahnih “ka thei” timi te hin a cak ter ih thazang a pe. In rundam tui t□ong mi cuih t□ongfang pahnih cun kan mangbangnak hi Pathian ih duhningza mithmai thawn ih tham ih leitlun ih tuarnak hi kan mah ih phuanlang in a um lai dingmi sunlawihnak thawn taht□himtlak lo ah a tuah. Rom 8:18.

Zawnruah nak t□ongkam a si. Kan puithaim sang in ziang mi kan tuar ro mi ti a thei ziangah tile amah rori a rak tuar dah zo. Riahsiat nak ih khat mi milai a si ih thinharnak thawn a nel aw zet mi tla a si. Thlem ih um in a rak tuar zo a si.

T□awmawknak t□ongkam tla a si. Taksa ruangpi ih lu a si vek in, taksa peng pawl ih harnak le tuarnak pawl a t□awmpi. Thinlung thlek tu nat nak tinah riahsiatnak ih khat mi pa cun in t□awmpi. Ziang kan tuar ro mi ti hi a thluak ih theihnak men in in theih sak lo ih a tu ih hmuh tonmi vek rori in in theisak, a tuar ve.

Bawm ding thukamnak t□ongkam an si. In hnem tu a si vek in, kan phurit pawl in phur sak ding ah kan kiang ah ra in a tla rero mi kan mitthli in hnul sak. Kan hma in tuamsak ding le kan ral pawl in dawi sak ding ah a um a si.

Anetabik ah, ngah tengteng ding laksawng pawl kamnak t□ongkam a si. Amah thawn bangawk kan sinak ruangah ziang kan tuah ih ziang kan tuar ti a thei thluh. Thinsaunak, thulunnak le duhdawtnak thawn t□uan mi hmuahhmuah hi ralring zet in a hmin sin. Nikhat niah a rei lo ding tampin a pekir sal ding.

Riahsiat nak lole tuarnak horkuam na pal tlang rero lai a si le “ka thei” ti ih Rundam tu in na hnen ih a t□ong mi t□ongkam hi ngai aw. Nangmah lawng na si lo. Horkuam sungah na hnenah a um, himten a lo hruai tlang ding, na tum tah nak hmun ah him ten a lo hruai ding.

November - 20 “Ralring uh! Minung thiamnak, zianghman santlaihna nei lo, pakhat le pakhat bumawknak fimnak hmang tahrat in zohman in sa lah lo tuah hlah haiseh. Cubangtuk fimnak cu Khrih hnen ihsin a ra mi a silo; minung le van le lei karlakih uk tu thlarau pawl ih thuhla zirnak ihsin a ra mi a si”. (Phi 2:8)

“Thlauraulam fimnak” tiih Philips ih a leh mi cafang hi *philosophy* timi t□ongkam kan ngahnak ihsin a ra mi a si. A takah cun fimnak duhdawt ti a sim duh. asinan kau deuh mi sullam a nei ih, hminal cun a tak hawnak le nun ih tumtahnak hi a simduh.

Minung tamsawn ih ruah nak cu a hnok mi le t□ongkam sang in simsuah an si. Mi men men ih theih ban an si lo. Minung ih suangtuah nak pawl ih theih a har mi t□ongkam pawl thawn a tuam ding ih thluak a hmang paih tu pawl hrang ah a si.

Hmanten sim sehla, minung ih ruahnak pawl hi an famkim lo. Philips cun “thluak fimnak le ziang hman san nei lo” tiin a ti. Thil umdaan par ih milai ngaihtuahnak parih t□ohum aw an si ih Khrih an hai lo. Thuruat tu hminthang Bertrand Russel in a thih zik zawng ah hitin a t□ong ti in an sim sal mi cu “Thuruahnak ti mi hi ka hrang ahcun sunnak men a si.”

A fim mi Khristian cu zianghman a t□angkai lo mi tusan ih thluak lam fimnak in a bum thei lo. Milai fimnak ih temple ah a kun duh lo. Cuhnak in fimnak le theihnak hlawnthil hmuahhmuah ih Khrih ah hmuhsauh an si ti a thei. Milai ih ruahnak pawl cu Pathian thu thawn a hniksak ih Pathian thawn a kalh aw mi hmuahhmuah cu a hnawl.

Thuruat thiam pawl in khristian zumnak donak thar hrekhat thawn thuthangca ih an tar tikah a hnin lo. Thut□hennak lamah a pitling ih an hnen in thilt□ha sawn zianghman ruah san thei ka si lo ti a thei.

Thuruat thiam pawl thawn t□ongkam sau pipi hmang in a silole an thuruah relnak pawl a theih ban ve lo ruangah a nautat aw lo. An thu ol ten an sim thiam lo ih a ringhlel hai ih, lam tawi pawl, aa zet hai hmanseh la an kaih ngah thei mi thuthangt□ha a si hi a lung a awi.

Tusan suahnak pawl ah Pathian pawl vek nan si ding. (Gen 3:5) ti mi Rulpi ih bumcatnak a hmusuak. Pathian ih ruahnak hnak in a mai ruahnak sangsawn ih ret ding in milai hi thlem a si. Asinan a fimmi khristian cun Satan ih bumnak a hnawl. Minung ih ruahnak pawl le Pathian ih theihnak kalh zawng ih a mah le mah khai sang aw mi thil sang hmuahhmuah a hlon. (2Kor 10:5)

November - 21 “Cuti a si ruangah, Jesuh hmin upatnak pek in vancung ih a um mi hmuahhmuah in siseh, leitlun le leihnuai ih a um mi hmuahhmuah khalin siseh, an khuk an bil dingih, Jesuh Khrih cu Bawi a si, tiah Pa Pathian sunlawihnak ah an zaten an phuang ding.” (Phi 2:11,12)

Ziangvek hmuhnak hmun so a si ding! Vaankulh sungih um mi hmuahhmuah in Jesuh ih hmin sunglawi hnuai ah an khuk an bil! Lei hmuahhmuah in amah cu Bawi a si tin a phuang! Pathian in cang ding a ti zo ih a ra cang tengteng ding.

Himi hi mi hmuahhmuah rundamnak a si lo. Sersiam mi hmuahhmuah in a netabik ah cun Khrih ih a nung mi a duhum mi an Bawipa a si tiah an pawm leh ding ti hi Paul ih sim duh mi a si lo. Cuhnak in a sim sawn mi cu tusan ah cutivek phuansuahnak tum a nei duh lo tu cu neta san ah neih ter tengteng an si ding ti a si. Sersiam mi hmuahhmuah in Jesuh Khrih ih thudik kha netanbik ahcun an lungkim pi thluh ding.

Jesuh cu Bawi a si ti mi thu sim nak pakhat sungah, John Stott cun hitin a ti, “Westminster Abbey ih siangpahrang bawinu lukhum khum ter nak can sungih mi thin a thambik mi cu , a lu par ih lukhum an ret zikzawng te hi a si, ramsung ih rammi sangbik a si mi Canterbury ih siangbawi sang cun cuih Abbey inn ih kil li pawl cu, saklam, thlang lam, hmai lam le dung lam tin voi li a sal ih, “upat mi pawl, hi hmun ih rinhlelhdng um lo mi siangpahrang bawinu hi ka lo ap a si. Upatnak nan pe paih maw?” tin a ti. Nemhngelnak ringtak authawm ringtak in Westminster Abbey pi sung ih a puak suak hlan sung cuih lukhum cu voi li tiang a lu parah ret a si.

John Stott cun hitin a sim bet, “Nunau le mipa pawl, tuzan ah ka lo sim, Jesuh Khrih hi rinhlelhdng um lo nan Siangpahrang le Bawi ah tu ah ka lo ap a si. Upatnak nan pe paih maw?”

Himi thusuhnak hi kum zabi tampi in a awn. Mi tampi hnen in, nemhngelnak aw thawn a kai so. Jesuh Khrih cu kan Bawi a si an ti. Midang hnen ih dokalhnak san nak cu, “Hi pa hi kan par ih in uk tu ding ah kan nei lo ding an ti.” Fekzet ih a kawp aw mi kut kha nikhat ni ah phar ter a si ding ih tutiang a bil hrih lo mi khuk khal hi hmin hmuahhmuah tlun ih hmin a nei tu pa hmai ah a bil leh ding. Riahsiat tlak zet mi cu, caan a tlai tuk thlang ding. Pathian ih zangfahnak ni a rak cem zo ding. Misual rundam tu zumnak can t□ha a liamzo ding. Bawi a si nak ziang ih an rak siar lo mi kha thut□hentu a si ding, tohkham hrang parah a to ding.

Tu sunah, na Bawipa a si lo le, a tu ah Bawipa a si tin phuang aw, upat nak pe dingah paih aw.

November - 22 “Milai t□ong a phunphun siseh, van t□ong khal in siseh, t□ong thei hmanningla duhdawtnak ka neih lo ahcun ... (Ikor 13:1).

Hlasak tu minote pakhat in hlasaknak hmun parih sin a hmaisabik nak ahun sak hnuah, a rak thlingthla tu pa cun, duhdeuh sehlacu hi hnak in a ti t□ha deuh ding tin a ngan. Duhdawtnak a tel lo ti a hmu. A lang dan ah a hlasak nak hi a dik thluh ko asinan duhnunnak a tlasam.

Kan nih tla, thil ziangtinkim hi a daan vek in buah in kan nun kan feh pi thei. Mi tluangtlam, rinsantlak, mi dik, mi siang, thazang nei le mi tangdawr kan si thei. Asinan hi t□hatnak pawl in duhdawtnak hmun an sawng thei lo.

Kanmah lak ah mi tampi cun, ziangtin duhdawt nak kan va pe dingih ziangtin cohlang ding ti theih a har mi kan um. Rei lo te ah, a duhdawt mi minung pawl hrang ah ziangtin a tuar ti langter ding siar lo cu thildang hmuahhmuah a buah thei tu mi hminthang pakhat ih thu ka siar.

Thlacam nak ah minung pawl timi a cabu sungah John White cun hitin a ngan, “kum tampi sung duhdawt mi si hin in t□ih ter. Midang va duhdawt cu poi ka ti lo, asinan mipa, nunau lole nauhak pakhat khat in ka par ih in duhdawt zia an langter tikah ka ning deuhdeuh. Kan sungkua ah duhdawtnak kaih dan kan zir dah lo. A langter lam ah si maw a cohlan lam ah si maw kan thiam tuk lo. Pakhat le pakhat kan duhdawt aw lo a silole a langter lamzin kan hmu lo ka ti duh nak a si lo. Asinan kan mirang mi tak, kum hleikua ka kimih ral do nak feh ding ih inn ka tansan ding tikah kapa in a buah dah lo mithil a buah. Ka liang parah a kut a ret ih i hnam. Ka mang a bang. Ziang t□ong ding le buah ding tla ka thei lo. Ka pai hrang ah riahsiat thlakza a rak si nan ka hrang ah cun ningzahthlak a si.

Nikhat cu White cun hmuhnak a nei ih thir ih khennak hmaphe um mi kut thawn a lam ah ban phar in Khrih a hmaiah ding in a hmu. A hmaisa ahcun Khrih ih duhdawt nak co dingah zianghman lo ah a ruat aw. cuhnuah thla a cam, “Bawipa, na kut lo kaih ka duh; Asinan ka kai thei lo.

Cuhnu ih a ra mi thawmvang umlo a daizet lai ah, ka kimvel ih humhinnak phar ka rak sak mi kha a cim vivo ding ih duhdawtnak in tuamter le khah ter hi ziang a si ti ka zir suak ding ti theihfiangnak ka hnen ah a ra.

Kan hnenah duhdawtnak lunglut thei lo le kan hnen ihsin suak thei loih a kham tu humhinnak phar pawl hi kan kimvel ah kan rak sak zo a si le, cui phar pawl cu Bawipa kan bal ter le a dai mi khristian ih in buah tu tinak pawl sung ihsin amah kan runter a t□ul.

November - 23 “...Daan bawhsiat tu pawl ih lamzim cu a har.” (Thufim 13:15_b)

Daan bawhsiatu pawl ih lamzim cu a har ti hi tetti a t□ul a si ahcun nitin thuthangca ka la pei ih zoht□him ding tampikan hmu ding. Cumi cu a taktak in ka buah ih hi tawkah ka hmuhsuah mi pawl an um.

Nazi-ral lai ih misual an hmu ngah lo mile an kaih ngah lo mi hi America ah kum 35 a um ih a mah le mah a that aw. Hremnak le a ra cangthei mi thatnak a t□ihnak ruangah nunbet ding hi tuar a har sinsin.

Kum 74 mi putar pa cu minung pathum in meithal thawn an hruaihlo ih a tlannak ah a fapa hnen ihsin dollar 90,000 an dil. A fapa cu rittheih thil lam ah theih larzet mihruai tu a si ih palik pawl hnen le a cozah lam rittheih thil t□uanvo nei tu pawl hnen ihsin a tlan rero lai a si.

US ram aiawh tu pawl lakih member pakhat cu ramuknak t□ha pe ding ih thukam a pek ruangih an pek mi monu a rak co hlan ruangah inn ihsin an dawi.

Afghan tapung pawl cun ram a la rero mi Russia ralkap pawl an do sunzom vivo. Thuthangca cun Afghanistan a cozah in ram sungih khristian kohhran a um sun te hi a t□hiatbal ti thu a lang ter lo. Russia pawl ih ram an lannak hi Pathian ih daantatnak teh a si thei pawl maw?

Palik bawi pakhat in ka mawt□aw mi in infir sak tin diklozet in a than. Cumi hrangih aamahkhan ngah ding a ruahsan. Bawi tawket ih rak ruah mi a si ih nikhatkhat ahcun palik bawibik ih khaisan thei ding mi a si. A tu ahcun palik ihsin an thlak ih a soal zingzawi nak a hngak.

Can khatkhat ahcun, Saam ca ngan tu bang in mit□halo va nahsik ding in thlem kan si t□heu. Leilung pi hi an kep a bang ih ziang hmuahhmuah hi an hrangah a t□ha thluh a bang. Asinan an hrial thei lo mi soal rawlkhawmnak, ningzahnak le laihlang t□ihnak an at ti kan thei hngilh t□heu. A tu le tu mi ih hrin mi le hro a tuar tu an si t□heu. An mai nunnak hrangah an t□ih ih an sungkua nunnak hrang khalah an t□ih. A tum le mankhung mi kilhim awknak thilri a hman a t□ul. Kaih zik, man tam pi cem ih mah le mah humawk le paisa kuan lole thawng thlak tla an tong t□heu. Nun hi a rak ruahsan mi mang si lo in mangsia ah a cang.

Hih zirnak t□hazet ih a zirzo mi mipakhat in thusimtu Sam Jones hnen ah hitin a t□ong, “Bible cang pakhat ka thei ih pakhat a dik mi ka thei; Daan bawhsiatu pawl ih lamzin cu a har.” Soal ruangih a rungcam mi thil pawl hi hrial theih an si lo ih duh an nung lo zet ti hi a tep ngah zo.

November - 24 “...Cun siatcam in thudik ka sim a si” a ti. (Mtt 26:74)

Kandung zarh ih a cangvaihnak pawl ruat phah in nikhat cu kohhran hruaitu pakhat a hmuan sungah a vak kual. Ningzakza thil cang mi a thinlung sung ih a ra lang tikah, a siakha zet mi t□ongkam a suah ter, a fatebik sim nak ah, Hmuan phar sang khatlam ih a rak feh ve tu a kohhran ih a khawm t□heu tupa in Pathian hnat□uantu ih t□ong ding a si lo mi a va thieh tik ah zumlozet in a thaw pi a suah.

Cumi cu bulpak borhhlawh awk ter a si. Pathian fale tampi nunnak ih thinlung kekkuai za hniksaknak a si. A thupte ih buah t□heu mi thil ruangah miza tampi a aihram, ziangtluk Pathian a sunlawih lo ih bulpak nunah ziangtluk in mi a ti borhhlawh ti an thei. Cu cing cun, an nundan t□hiatbal dingih an zuam nak hmuahhmuah cu san an tlai lo.

Mah te lawng um caanah le thinheng tak laiah duhum lo mi t□ongkam pawl a suak t□heu. A canah cun, a lang lo mi thinhengnak theih theih t□ongkam ih langternak an si. A canah cun, zianghman a t□ha hnem lo ti ih kan ruahnak pawl hi zalen zet ih a suah ter tu tla an si. Cuih kohhran hruaitu ih thu ah mualpho ningzahnak a sandan kel cu an si.

Mah le mah borhhlawh awk ter nak ih poimawh sawn cu nikhat ni ah cuih t□ongkam pawl hi zapi theih an si pang ding ti t□ihnak a si. Kan ihthat lai lole ziang theilo ih sizung ih kan um laiah cutivek in a cang pang ding ti phan nak a si.

Jesuh a hrem zanah himi nundan hlun cu Peter hnen ah a kirsal. Gallile mi Jesuh ih rualpi na si ti ih an ti tikah, siatcam le thukham in a el.(Mtt 26:74). Nuamzet ih a um laiah hiti vekin a buah lo ding, asinan a tu cu t□ihnung za lak ah a um ih a pianthar hlan ih a hman mi thilri pawl thawn hi t□ongkam pawl a ra suak.

Tumtahnak t□habik le thut□hen cahnak t□ha pawl kan nei ko nan, ruahnak can kan neih man hlan ah t□ongkam pawl hi an nal pang t□heu, ziang ti khal in kham ngaih nak a um lo.

Kan nun ih in neh ringring tu koliath ruangah kan bei a dong ding maw? A si lo, thlemnak dang pawl bang tuk in hi mi par khalah nehnak thukam a um a si (I kor 10:13). A hmaisabikah, kan tluk tin ten kan sual phuang in kan hlon a t□ul. Cuhnua kan hmuur veng tu in tuahsak ding in Pathian hnenah kan au ding. Duhumlozet mi nun ih thil um dan pawl hi mahlemah kilkhawi awknak le dai te in kan san theinak dingah huham kan dil a t□ul. A cang ahcun, kan palhnak zumtu danghnen ih kan phuan nak in a cak zet mi kan nundan t□halo t□hiatbal dingah in bawm. Anetabikah, leitlunah midang in an theih lo hman ah, vanah kan Pa in a thei tikha kan mang ringringh a t□ul. Amai hrangah ziangtluk duhum lo a si ti theihnak hi kan hrangah sual buah in kham tu a si a t□ul.

November - 25 “..... Curuangah lungawi in um uh.” (Kol 3:15)

A lungawi mi thinlung cun nunah tleu a bet. Zanriah ei t□heh zawngah nauhak pakhat in , “Rawl thaw zet a si, ka nu” tiah a ti. Cuih t□ongkam cun a nuam cia mi sungkua ah lungawinak thar a ser suak.

Tu le tu kan lungawi nak langter kan thiam lo t□heu. Bawi Jesuh in miphar pahra a damter nan pakhat lawng in lungawithu sim dingah a ra kir, cupa cu Samaria mi a si (Lk17:17). Zirhnak pahnih a suak. A thusia mi minung pawl lakah lungawinak ti hi hmuhding a harzet. A lang tik khal ah, kan ruahsan lemlo mi hmun pawl in a ra t□heu.

Midang hnen ah t□hatnak kan va langter ih “ka lungawi” ti t□ong ding te hman an thiam lo tikah thinnat hi a awl te. Himi thothe in, kan par ih midang in an t□hatnak ruangih lungawi kan thiam lo tikah ziangtin an tuar ding ti kan theihsak a t□ul.

Hmanmawhzet ih Bible zohduak men nak hman in Pathian hnen ah lungawi thu sim ding ih thazang peknak le taht□himnak pawl ih an tawp a si ti a langter. Amah hnen ih lungawiding hrangah thil tampi kan nei. Pakhat hnu pakhat kan ret t□ha khawm theilo men ding. Kan nunnak zate hin amai hnen ih lungawinak hlapawl an si a t□ul.

Thawng hra, laksak sunglawi thawng tampi,

Nitin ka lungawinak in a hmang;

A aipuang mi thinlung hi a te bik lo,

Cuih laksawng pawl hi lungawinak thawi teh.

Pakhat le pakhat hnen ih lungawinak langter dan tla hi kan zir a t□ul. A hlum mi kutkaihnak, phone biakawk lole cakuat – hipawl hinziangtluk khaisan awknak an thlenpi! Mi upa zet sibawi in a mina pakhat hnen ihsin a tuamhlawm man lungawinak ca a dong. Cuih ca cu laksawng a ngah mi pawl lakah a ret, cu mi ca cu a hmaisabik a don mi tla a si.

Laksawng pawl hrangah, in zoht□hatnak ruangah, a lak ih mi an hruainak hrangah, thil mi an hlan mi hrangah, kan hnat□uan in bawmnak hrangah, kan hnen ih an langter mi ziangvek t□hat nak le hnat□uan nak pawl hrangah lungawi nak langter dingah kan khul a fung lo pei.

Thu pawimawh hi cu, can tampi ah hi pawl hi zianghman lo ah kan ruat. Asilole, lo ih ca ngan ding hi kan paih lo. Cumi lam ah, lungawi dan thiam kan tumding, lungawinak ding kan neih mi pawl hmuahhmuah hi theih dan kan zir ding, cule hi pawl hi fung lo in cohlan thiam ding in kan zir ding. Muangcang lo ih cohlan nak in lungawinak lethnih a ti pung.

November - 26 “Pathian ih lamhruai nak a um lo mi ram cu, cin le daan nei lo ram a si. Pathian ih daan a thlun tu cu mi lungawi an si.” (Thufim 29:18)

Tu sun ih Bible cang hmai sa lam in a ti mi cu “Hmuahnak a um lo nak ah, mipi a hlo ral” ti a si. Himi in minung pawl hin an hnat□uan nak ih hmuinmi an neih a t□ul ti a sim duh tia si t□heu. An thinlungah buah ding felfai an nei ding. Cumi ihsin a rasuak dingmi an duhthusam pawl thawn le cumi thleng dingih a hruai tu kekar dan pawl thawn.

Asinan “hmuahnak” ti mi in “Pathian hnen ihsin phuansuahnak” ti mi a sim duh. Cule “hloral” timi in “khamnak leng ih hlon” ti a sim duh. A thu um dan cu Pathian thu theih lo nak hmun le upatlonak hmuan ah, mipi an suaksual tinak a si.

Cang neta lamah, a kalhzawng in kan hmu; “Pathian daan a thlun tu cu mi lungawi a si.” T□ongdang in kan sim a si le thlawsuahnak lamzin hi a thu sungih a um vek in Pathian duhnak thlunnak lawng ah hmuh a si.

Cang hmaisa thu hi kan ruat hnik pei. Mipi in Pathian theihnak an hnawl nak hmunah, an nundaan ah cin le daan a um lo. T□himnak ah, miphun pakhat cun Pathian hnen in a her ih thil hmuahhmuah hi a mah ten hungcang vivo a si tin a si fiang kan ti hnik pei. Cumi cun milai ih leitlun thil umdaan herdanglamnak ihsin rasuak a si ih Pathian ih sersiam mi a si lo ti a si duh a si. Cutin asi le, nundan t□ha le mawi a t□humawkw nak a um lo. Kan umdan hmuahhmuah hi thil umdan pawl ruang ih hrial theilo mi racangsuak mi a si. Lunn le Lean in Cin le daan thar timi sung ih a relsuah vek in, a hmairsabik thilnung hi thil umdaan thlengawkw nak ruangah nunnak a nei lo mi boruak parah a thlengaw a siah cun, minung ih thilnung hi thil umdaan men ihsin rasuak mi le meisa tlaang pawl ih tharungih ra cang mi a si ahcun, South Africa ih miphun thleihdan nak kan dem mi hi meisa tlaang in lungti a sa mi a suah ter mi dem tluk vek in ruah ding um lo mi a si.

Pathian thu hi hnou a si ahcun, a t□ha le sia tahfung dik a um lo. Nundan lam thudik cu cuih thu a pom tu bulpak le mibur parah a thum aw. Milai cun anmai tuahnak thut□hen tuah an cang. An ruah daan cu, “a t□ha tiih na ruah cun, tuah aw” ti a si. Mitin in an tuah mi a si ti hi an thiamcoawkwter nak hnak ih a t□ul mi cu a si.

Cutin milai pawl cun khamtu an hlon. Nupa sualnak, uiretnak le pa le pa sualnak pawlah an mah le mah an hlon aw. Sualnak le daan pahbalnak pawl hi mi t□hangharh ding tawkw in an pung vivo. Hloral nak cun sumdawnnak le a cozah sungtiang in a fan thluh. Thuphanper le mi bum hi cohlan mi nuncan ah an cang. Mipi um khawmnak hmun pawl tla hi an t□hendarrh vivo.

Asinan Pathian ih daaan a thlun tu cu mi lungawi a si. Leitlun hin cin le dan nei lo in a um hman ah, zumtu bulpak cun Pathian thu zumnak le thlunnak ah nunt□ha a hmu thei a si. Himi hi fehnak ding lamzin umsun a si.

November - 27 “A hman a si! Ka ra cing ding.” (Thup 22:20)

Caan cem nak lam kan naih bang in, Khrih ziang tik lai caan khal ah a ra thei ti ruah sannak hi mitam pi cun an hnawl ding. Milai in a pom le pom le maw thuhman ti mi cu a um a si.

Thudiktak cu, Bawi Jesuh hi ziangtik caan khalah a ra thei mo pa in monu hrangih a rat sal ding ni le can hi kan thei lo. Tusun ah a ra thei ti nak a si. A au thawm kan theih hlan vangcungmi hotu ih aw le Pathian ih tawtawrawt kan theih hlan ih kimter ding mi thu phuanlawkw nak a um lo. A hman, kohhran cun leitlun a um sungah harsatnak tong dingah a ruahsan, asinan harsatnak caan sung ih t□ihnungza pawl hi a nih hrang a si lo. Kum sarikh harsanak sungih a luh a t□ul a si ahcun Bawipa hi a malbik kum sarikh sung cu a ra thei lo ti nak a si. Ziangah tile tu ah kum sarikh harsatnak sungah kan um lo. Cumi a ra thlen tikah cun, kum sarikh sung a rei ding.

Rundamtu a langnak ding hrangah ziangtik laicaan khalih ralring ding in in zirh tu Bible bungcang tampi a um. A hnuailam pawl hi hmingsin aw;

“...kan zumlai hnak in a nai” (Rom 13:11)

“...Zaan hi a cem zik te, khua a vang zik thlang” (Rom 13:12)

“...Bawipa cu a naizo” (Phil 4:5)

“...Caantawite hnuah a ra dingmi amahcu a thleng ding, a reilo ding asi.” (Heb 10:37)

“...Bawipai ratacan a naizo” (James 5:8)

“...Thut□hentu cu sangka hmaiah a ding” (James 5:9)

“...Asinan thil hmuahhmuah ih cemnak cu a nai thlang” (I Peter 4:7)

Himi cangpawl hi kan thilnungah Bawipai ratsalnak hi ziangtik caan khal ah a si thei ti mi in ciahneh ter ding ih tuah mi an bang. Ralringzet ih kan zoh ding le kan hngah ding mi thil cang ding mi a si. Kilkhawi ding ih in pek mi pawl rinumzet in t□uan in a hnat□uannak ah kan buai ding a si.

R.A.Torrey in voikhat a rak ti dah mi cu, “Bawipa rat cingding thu hi a thiangmi, mai hmakhua sial lo mi, a pe aw mi, khawvel mi lo, hnat□uannak ih a cangvai mi nun hrangah Bible ih thu sirhsan a si. Kan thusimnak tampi ah, thianghlim zet ih nung ding le taima zet ih hnat□uan ding in mi kan forh t□heu; ziangah tile thihnak hi zamrangzet in a ra ding, asinan himi hi Bible ih thu sirhsan a si lo. Bible ih thu sirhsan cu hihi a si ringring, Khrih a ra cing ding, a rat tikah ral ring in um aw.”

Kan tuah ding mi cu a fiang, kan tai kan hreng ding, kan mei kan alh ter ding, cun an Bawipa a hngak tu pawl vek kan si ding. (Lk 12:35,36) kha zoh aw. Ziangtik caan khal ih ra ding in amah kan ruahsan thei lo ti ih a zirh tu pawl hi kan lungkimpi lo ding. Cuhnak in a ratnak a nai tih kan zum pei ih thilnungtak in kan zirh pei, cutin kan nunah thutak tleu seh.

November - 28 “Pathian zangfahnak thawng in a tu vek ih ka si thei nak a si.” (I Kor 15:10)

Nun ih mah le mah harnak pekawknak pakhat cu, si na rak tum dah lo mi pakhat si tum hi a si. Bulpak tin hi Pathian ih danglamzet ih sersiam mi kan si cio. Mi pakhat ih a rak ti vek in “Amah in in tuah tikah a pungsan a hlon.” Cumi cu thleng ter ding in in duhsak lo.

Maxwell Maltz cun hitin a ngan, “Mi na si nak hi midang ih an sinak thawm zawm ding na si lo ziangah tile leitlunah nangmah vek midang an um lo, asilole nangmai phunvek an um lo. Mi bulpak na si. Mi hleice na si. Midang vek na si lo ih midang vek khal na cang thei lo. Midang vek si ding na si lo ih midang khal nangmah vek ding an si lo.

Pathian in zoht□him ding mi mi pakhat sersiam in ziang ti zawng in si maw “Himi hi a si” tin hmnsin nak a pe lo. Minung tin hi bulpak le danglam in a tuah, taikep pawl bulpak le danglam ih a tuah vek in.

Kan zate in Pathian ih duhdawtnak le fimnak ihsin rasuak mi kan si. Kan sidan vek in tuah tikah ziangmi tak si a tuah rero ti a thei. Kan langdan, kan thaim dan le kan talent pawl in kan lang ih a t□habik in tuahsak mi a aiawh. Catuan theihnak le duhdawtnak an nei tu pohpoh cun hivek in an tuah ko ding.

A tuah cun, midang deuh si kan va duh hi Pathian hmuhsuam a si. Thil a rak ti sual a silole kan hrang ih a t□ha ding mi thil pakhatkhat in pesiang lo ti sullam a si ding.

Midang vek va si duh ciamco hi a lak a si. Pathian in in rak tuah zo nak ah leh inrak pekzo mi ah a tawpna a um. A si, midang ih fel kan va cawng thei, asinan hitaw ih kan ruah mi cu Pathian ih sersiam mi kan sinak sawn a si.

Pathian ih in suai sak mi nunnak ah lungkim lo ih kan nun a si le, mah le mah hmuh niamawknak in in zengter ding. Asinan cumi cu mah le mah hmuh niamawknak thu lam a si lo. Kan niam ce lo mi bulpak le danglam hleice kan si.

Midang vek va si tum nak cu sunnak ah a tawp tengteng ding. Kan kut hngete in thinlung lam hna a tuan tum bang in ruah theih lo mi a si. Cumi cu Pathian ih thiltuah dan a si lo ih a t□hahnem lo ding.

Thinlungput dik cu, Paul thawn “Pathian zangfahnak ruangah tuvek ka si thei nak a si” ti lawng hi a si. (I Kor 15:10) Pathian ih danglamzet ih in tuahnak ah kan lungawi a t□ul ih kan sinak le kan neihmi sangbik tiang a sunlawihnak hmang ding ih thubawhcah nak kan neih a t□ul. Kan tuah thei lo ding mi thil tampi a um, asinan midang pawl ih an tuah theilo mi thil kan tuah thei mi tla an um.

November - 29 “Keimah thu in zianghman ka tuah thei lo” (Jn 5:50)

John bung 5 sungah Jesuh in keimah thuten zianghman ka tuah thei lo tiah voihnih a ti. Cang 19 nak ah, “thungai in ka lo sim, mi Fapa in a mah thu in zianghman a tuah thei lo...” curuangah cang 30 nak ah keimah thu in zianghman ka tuah thei lo a ti sal.

Himi bungcang pawl hi a hmaisabik kan siar tikah, kan bei a dong men t□heu. Kanmah vek in Jesuh khal hi a thiltitheinak cintaw a nei ti an sim a bang, amah in ka si a ti vek in Pathian a si ahcun, ziangkim a tuah thei a t□ul. Ziangtin keimah thuin zianghman ka tuah thei lo a ti thei. Diktak cun thuthangt□ha ih ral pawl cun himi bungcang pawl hi Jesuh hi milai sinak ih cintaw a nei mi minung men a si ti simnak le langter nak ah an hmang t□heu.

Asinan nai deuh in zoh aw! Kan Bawipa in taksa lam ih a thiltitheinak a rel lo. A sim rero sawn mi cu Pa ih duhnak hnuai a pe aw tuk ih amah thuthu in zianghman a tuah thei lo ti a si. Sunglam nun ah a famkim tuk ih tisa duhnak a tuah theilo. Pathian ih duhnak siarlo zianghman a duh lo.

Nang le kei cun kan mah thu in zianghman kan tuah theilo tiah kan ti thei lo. Tu le tu Pathian tel lo in kan cangvai t□heu. Amah rawn lo in thubawhcat nak kan tuah. Kan sual rero ti theih nak famkim thawn thlemnak lamah kan pe aw. Amah duhnak hnak in kanmai duhnak kan hril. Bawi Jesuh cun hi pawl hi pakhat hman a tuah thei lo.

Curuangah, Jesuh Khrih hi a derdai ih cintaw a nei ti hnak in, himi bungcang pawl cun a kalhnam a si-cucu Pathian a sinakah a famkim. Himi hi hih bungcang pawl a lai fangih cawlh hnak in a zaten kan siar a si le a fiang. Cang 19 ih Jesuh in a ti mi cu, “Fapa cun amah ten zianghman a tuah thei lo. A Pai tuah mi a hmuhmi lawng kha a tuah a si. Pa in a tuah mi kha Fapa khal in a tuah ve.” T□ongdang in kan sim a si le, Pa tel lo in Fapa a cangvai thei lo, asinan Paih a tuah thei mi hmuahhmuah a tuah thei. Pathian thawn an bangawknak simnak a si.

Cun cang 30 nak ah, Jusuh in, “Keimah thu in zianghman ka tuah thei lo. Thut□hennak ka tuah a sile Pathian ih i sim mi vek in ka tuah, curuangah ka thut□hennak cu a dik a si, ziangah tile ka duhmi tuah ka tum lo, i thlah tu ih duhnak lawng tuah ka tum a si” tiah a ti. Himi cun a Pai hnen ihsin a don mi zirhternak par lawngah thubawhcah nak a tuah tinak a si ih Pathian ih duhnak hnuaiih a apaw nak cun hi thubawhcahnak pawl hi an dik ti a nemhnget.

J.S.Baxter cun himi bungcang hin Khrih ih Pathian thawn an bangawknak a simnak pasarih a tel tin a ti. Hnat□uan ah an bang aw (19); theihnakah an bang aw (20); thawhsalnak ah an bang aw (21,28,29); thut□hennak ah an bang aw (22, 27); upatnak ah an bang aw (23); nunthar peknak ah an bang aw (24,25); mahten an sinak ah an bang aw (26). In Runtu hi a cak lo mi, derdai mi, huham cintaw a nei mi sersiam mi thil a si lo, asinan titsa in phuanglangaw ziangkim tithei Pathian a si.

November - 30 “Pakhat le pakhat nan thilrit sawng aw uhla cuticun Khrih ih daan cu nan kimter ding..... Ziangah tile zokhal mah ih thil ciar an phur fingfing ding a si.” (Gal 6:2,5)

Himi Bible cang pawl hi menmen ih siarnak cun thukaihaw lar zet a sim tiin mi pakhat hi olten a zumter thei. Cang hmaisa in pakhat le pakhat phurrit sawng aw ding in insim, a pahnihnak cun kan mai thilrit kan phurdung tin in sim. “Phurrit” ti ih cang 2 nak ih lehmi cun thlarau lam taksa lam le thinlung lam in mi a ritter tu thil hmuahhmuah hi a sim duh. A par lam thu kan zoh tikah, sual phurrit le sual ih a nen ngah mi pa nun ih a ra thleng mi beidonnak a kawh hmuh (1). Duhdawtnak kut thawn kan va pom ih Pathian le Pathian minung pawl thawn pawlkomawknak ih kan hruai neh tikah cuh unau pa cu kan bawm a si. Asinan phurrit timi ah, riahsiatnak mangbangnak, harsatnak le nunih sunralnak, kan zate hnen ih a ra mi pawl hi an tel. Mi kan hnem, t□ha kan pek, thilri kan va zem, a t□hami ruahnak kan va pek tikah pakhat le pakhat phurrit kan sawng aw a si. Kan mai sunnak ding a si khal le, midang ih thubuui sungah kan va tel pi ve tinak a si. Hitin kan tuah tikah Khrih ih dan kan kimter; cumi cu pakhat le pakhat duhdawt

ding ti mi a si. Midang hrang ih kan hmanawknak le midang hrang ih hman kan si nak in kan duhdawt nak hi tuahnak rori in kan langter a si.

Cang 5 nak ah cun, phurrit timi hrangah t□ongdang hman a si. Phurh hi a rit le rit lo simnak zianghman um lo in phurh a t□ul mi thil pohpoh a sim duh. Hitaw ih Paul in a timi cu mitin in Khrih ih thut□hennak tohkham ah a mai t□uanvo phurrit kha a phurh a t□ul ti asi. Mi thawn ziangtluk kan hleih aw ti thusuhnak a si lo ding. Kanmai cazin parah thut□hen kan si ding ih laksawng pawl tla khavak cekci in zemsuah an si ding.

Hih Bible cang pahnih karlak ih an pehawknak hi himi a si ding a bang. Sual ih a nen mi pa a tungdingsal tu in amah le mah hi cupa hnak in sangdeuh ih ruahawknak thang sungah a tla thei. A thusia mi unaupa ih phurrit a va phurhsak nak in thlarau lam ah a sang deuh ah a ruat aw men thei. Amah le mah ih a soal rero mi mithiang thawn a taht□him aw. Paul cun Bawipai hmai ih a din tikah, amah le mah hrang cazin a pek a t□ul ti a theih ter. Amah hnat□uannak hrangah le a nuncan hrangah, midang hrangah a si lo. Cazin pe ding ih t□uanvo a neihnak a mai phurrit hi a phurh a t□ul.

Cutin hi Bible cang pahnih in pakhat le pakhat an do aw lo. A naibik rualremnak ah an um sawn.

December - 1 “Nan theih tikah...nan hlathlai ding, cule nan hawl ding ih thungai thlak in nan sut ding; cun, zohhnik, thudik a si ahcun, cuih thil hi a fiang a siah cun...” (Daan13:12,14)

Israel khua pakhat ih minung pawl in milem ruangah Pathian an phatsan ti thu vakvai a than ahcun dantatnak pek a si hlan ah felfai zet ih zingzawinak a um ta a t□ul.

Mi ih titi lole phunnawinak kan theih tikah kan thlahdah aw lo ding. Asinan hniksaknak paruk kan hmang ding. Ngaihlonak t□ongkam a si maw. Ka sutfel zo maw? Thuhawlnak ka buah zo maw? Thungaithlak in ka sut zo maw? A dik maw? A fiang maw?

Thungai te in can khat hnu can khat, biaknak lam sungih a lang t□heu mi micawktho tu thuthang pawl hi kan va zem hlanah hi ti vek ralrinnak le cipciar nak kan hman le a t□ha zet ding.

Caan reilo te ah, Jerusalem Biak inn saknak ding lungto pawl hi NewYork ah a tlang a tlang in pen khawm a si ti thu a thang. A can a thlen tik ah lawng thawn Israel ih kuat dingah man cian a si ti a si. Indiana ih t□hun lung pawl an si ti a si. Khristian pawl in thathozet in thuthang cu an than vivo. A hmaisabik thu a than tu pa hnen ah thudik a um lo ti an theih tikah an thu cu zumtlak lo ah a cang men.

Caan dang ah, mifim pawl in minung ih nithla siar daan thu thawn pehpar in thu tampi computer sungah thun ih, a ra suak mi cun Joshua san ih thuanthu hi a dik a si tin a nemhnget tiah thu a thang. Bible thu a nemhnget tu thuthang ngaihsak pawl zumtu pawl in thuthang ca ah le t□ongkam khal in thu cu an thehdarh. Cuih thu cu hramhnget neilo pi a rak si.

Tunai te ah, kanaan t□uatnak cet hi Anti-Christ hi a lar lo mi mi menmen a si thei ti sim nak ah rak hman a si. A can dan cu hitin a si. A hmin cawang tin hrawngah numbat an pe. An kom, an dir, an ziah, an t□hen, cun nubat 666 arak suak. Tak tak ahcun, zianghman asilo. Minung hmin tin hrangah 666 suak ding in kanaan t□uatnak cet hi buah theih a si.

Charles Darwin in a thihzik zawngah thil hi an mah ten an heraw vivo ti mi hi a diklo tin a than ih Bible zumnak ah a kir ti ih ngan mi ca fate ka nei. A dik men thei. A dik ti ih zum ka duhzet. Nikhat khat ah a dik tin ka hmusuak tla a si thei. Tu fang ah cun hih thuanthu hrangah thukhawl khawm mi ka nei lo ih ka neih hlan sung su ka than ngam lo.

Tusun Bible bungcang ih tahfung paruk pawl hi kanhman asi le, khristian zumnak hi pomtlak lo ih ruah a si nak ihsin le ningzahnak tampi ihsin kanmah le mah kan run aw ding. Ngaih lo nak t□ong a si maw? Ka sut fel zo maw? Thuhawlnak ka buah zo maw? Thungaithlak in ka sut zo maw? A dik maw? A fiang maw?

December - 2 “Pakhat le pakhat Saam hlabu sung hla aap awknak hla, thangt□hatnak hla le hla thiang in bia aw uh. Bawipa cu app awknak hla le thangt□hat nak hla thawn nan thinlung takten thangt□hat uh. (Efe 5:19)

Thlarau khahnak ih lo theih lo a ra suak ding mi pakhat vek in, hlasaknak hi hitawkah thlarau khahnak thawn a zawm aw. Thuanthu ih t□hangphawknak tum taktak pawl hi hlasaknak thawn an kop awk nak san hi himi ruangah a si men thei. Welsh t□hangphawk nak hi zoht□him tlak zet a si.

Khristian pawl tlukin hlasak ding hi midang zohman in an nei lo. Khristian pawl tlukin saam hla, hla pi le thlarau lam hla rolian a nei tu zo hman an um lo. Kan hlapi pawl in t□ongkam mak zet in kan tuar nak langter theilo mi hi an langter. Hlapi hrekkhat cun kan hmuhtannak leng ih thu pawl an langter-pumhlum ap awknak hla. “Jesus hnenah ziangkim ka app” tivek pawl. Hivek thu ah cun, kan thinlung ih duhhiarnak vek in kan sak.

Thlarau lam hlasaknak ah a thupi mi hi, hla fehdaan, lole a aw, lole rualawknak pawl an si lo. A thupi mi cu a thu hi thinlung in a rasuak ih thlarau thianghlim thiltitheinak in Pathian hnen ah a kai lo hi a si. Mary Bowley cun himi thudik cu a catluan pawl ah a langter.

O Bawipa, ziangtluk in a thlummi hla a va si hmanah a thupi lo ti kan thei,

Thlarau ih zirhmi thinlung lawng in na hnenah awn mawi a buah a si.

Pathian thlaurau in thusimnak a hman vek in hlasaknak khal a hmang thei. Grattan Guinness ih nu cun lo thlo pa in leilet pah in hla a sak kha a thei, cun tin sung ah dawp thataw a tum mi kha a t□hin sal. Dr. Guinness in

lehnuah hitin a ti, “Pathian hrang ih ka si zat hi, a hna niam te t□uan phah in Bawipa thangt□hatnak hla a sa tu khristian leilet tu pa hnen ah a lei ba asi.

Khristian awnmawi lam ih a pe aw tu pawl hin tlaksiatnak pahnih ihsin an kilven awk a t□ul. A pakhat nak cu titsa nak lut lo ding a si. Zapi rawngbawl nak dang pawl bang in, a tum zet mi keimah timi parih thok a awl te. Pathian sunlawihnak hrang ih hlasak le a mi pawl thlawsuah conak hrangih hlasak hnak in mai thiamnak in mipi neh tum ding in thlemnak a um ringring.

A dang pakhat cu mi tuaht□hat lam si lo in mi va nuamter a si. Awnmawi t□ha zetzet thawn hlasak ih a thu hmuah a ngai tu pawl thilung ih thlen si lo ih thil cang thei mi a si. A san mumal nei lemlo hla pawl, thungaithlak lemlo hla pawl, le kan duhdawt mi Bawipa hrangih a thling lo mi hla pawl thawn thilung lam ih mipi phur ter hi thil cang thei a si.

Nunphung dangdang in awnmawi a duhdan an dangdang, asinan nunphung tin ah hla pawl hi thurin lamah an dik a t□ul, bangrep ten t□ihzah tlak an si a t□ul, an thlarau lamah mituaht□ha tu an si a t□ul.

December - 3 “Siatsuah a raktum mi zumnak thu hi a phuang a si” (Gal 1:23)

Tarsus misual a pianthar tikah, Judea ih um mi kohhran pawl in khristian zumnak a rak hrem nasa tu pa hi cuih zumnak humhim tu le phuang tu ah a cang ti an thei. Hminsintlak thil linglet a si.

Caan rei lo te ah, mi in cutivek ih herdanglam nak an neihnak larzet mi thil cang pawl an um.

Bawipa Littleton le Gilbert West in Bible a hum tu pawl ih zumnak kan hlon hlo ding tin t□angtlang in thu an rel. littleton in Saul ih painthar nak hi a diklo tin a ti ih West in Khrih ih thawhsalnak hi thuanthu men a si a ti. An pahnih in Bible ih nganmi pawl hi an khuh ti an lungkim, asinan hitin an rel, “Thudik rel ding kan si ahcun, thufiangternak tal cu kan zir a t□ul” an ti. Himi thupawl ih hna an t□uan lai ah tu le tu thurel khawm nak an nei. Voikhat an tonawk nak ah Littleton in a rualpa hnenah a thilung thup a sim ih hi mi ah thil pakhat khat a um ti ih a ruah thu a phuang. Midang pa khal cun a zirnak ih a ra suak mi pawl in in hninter ti in a sawn. A tawp nak ah, an cabu an ngan t□heh tikah a diklo ti ih an ti tum mi thupawl ngan sawn lo in cuih thu pawl ih t□hatnak lam an ngan veve. Daanthiam vek in thufiangter tu pawl an zir thluh hnuah Bible in a dik tiih a sim mi cohlan lo bak cu zianghman an ti thei lo ti an lung a kim (Frederick P.Wood). Bawi Littleton ih cauk cu St. Paul ih pianthar nak thu a si. West ih cauk cu Jesuh Khrih ih thawhsalnak tin calu an tar. Mi rinum lo Robert C.Ingersoll in Pathian kan theithei lo ti a pom tu pa Lew Wallace khaa Jesuh Khrih thuhla ngan mi a diklozia ngan ding in a forh. Wallace cun kum tampi cuih thu zingzawinak ah a hmangih Methodist a si mi a nupi thinharer men tuah. Cun a ngan thok. Bung li hrawng a ngan t□heh ah, Khrih ih thuhla ngan mi pawl hi a dik ti a thei. Sualsir in a khuk a bil ih Khrih cu Rundam tu le Bawipa ah a zum. Cun Benhur ti mi cabu angan ih cumi ah Khrih cu Pathian ih Fapa in a langler.

Frank Morrison in Khrih thawn pehpar in thuanthu a ngan duh, asinan mangbangza a tuah mi pawl a zum lo ruangah an khenbeh hlan ni sarhi ihsin ngan thok ding in ramri a tuah. Asinan Bible ih ngan mi pawl a zingzawi tikah, a ngan mi hi thawhsalnak tiang a kauh bet. Khrih hi a thosal taktak tihi a tu cu a zum thlang ih a Rundam tu ah a pom ih zo in lungto a thawn? Timi cabu a ngan. A hmaisabik bung hi ngan ding a duhlomi cabu tin catu a tar.

Bible hi a nung ih thil a ti thei, nam kaphnih hriam hnak in a hriam sawn. Amah hi a mai hrangah thu finagtertu t□habik a si. A do tu le a zawmtai tu pawl hi nikhat khat ahcun zum theinak dinhmun le a pe aw mi neh tu si leh ding dinhmun an tong leh ding.

December - 4 “Amah cu keimah ih thlarau in ka khater zo ih, kutzung thiamzet ih tuah theinak a nei a si.” (Suah 31:3).

Tusun ih bungcang hin Biakbuk sagnak t□uanvo la tu ding ih thlarauthianghlim in a timtuah mi Bezaleel a kawhmuh a si. Sui, ngun le daar lam ih hnat□uannak, lungto ah le rem le thingkhuar lam ih a thiam emem mi a si. Pathian ih thlarau in hih a taktak ih tuah ding mi pawl tuah dingah kutzung thiam ah a tuah a si.

Choice Gleanings ih nithlasiarnak in E.Tram in hitin a sim tin a tarlang. “Hilam ih thlarau hnat□uan hi kan zoh hrelh t□heu, lo ah maw cetzung ah maw, zungkhaan ah maw inn ah maw, zumtu cun nitin hnat□uan ih thlarau ih a bomnak hi a aupi thei a si. Mi pakhat ka theih mi in a cetzung leng ah biakt□heng a tuah. Kan lak ih Martha cun coka cabuai hi komawknak cabuai ah a tuah zo. Midang pakhat cun hmun men men ih thil pawl hi siangpahrang ih hna hrangah thleng in thusim nak le ca ngan nak hrangah a zungkhaan ih tonak kha pulpith a thleng.

Israel ram, Nazareth ah, Arab mi pawl hrangih a hleice in hna a t□uan mi khristian sizung a um. Cuih sizung ih tangtabik ah khawmnak khan tumpi a um. Asinan thusimtu pa in thusim ding ih a din tikah, pulpith dungah a ding lo. Cu hnak in lettama pa ih a nal zet mi tohkhangsau a khatlam zim ih thing kutkaih a nei mi dungah a ding. Himi hi kan Bawipa hi Nazareth kua ah lettama a rak t□uan ti le tohkhangsau tuah mi hi a pulpith a si ti hi mawizet le t□ul zet ih thieh nak in pe sal tu a si.

Nitlaknak laifang ih um sibawi pa cun minung ih taksa le thlarau tiang damter ding a hawl. Can khatkhat ahcun, si khan ih mi na thawn an biakawh hnuleh zoht□hatnak felfai a tauh hnuah, a buainak hi taksa lam silo in thlarau lam a si a ringhlel t□heu. Cumi zanah mina pa innah a feh in khawnglawng a tum. A pek te ah cun mina pa cun sibawi a hmuh tikah a lau. Asinan mizangfah thei sibawi pa cun hitin a ti; sibawi vek in na hnen ka ra lo, rualpi vek in ka lo ra leng mi a si. Thil mallai lo biak duh mi ka nei. Ka luh le a ngah peimaw? A si, cupa cun pawl a ti lo, cutin sibawipa cu a lut ih thlaraulam ih a t□ulsamnak kha a va rel pi. Cuhnuah cuih t□ulnak hrang ih a phi cu Jesuh a

si thu a sim fiang. Mina tampi in Bawipai hnenah an nun an hlan ih t□haten a hna a t□uan vivo. Mi tampi cun an taksa le thlarau lam a tuamhlawmtu duhdawt mi si bawi pa hnenah kumkhua an lung a awi ding.

Tusun ah Bawipa in leitlunah mitampi hrang a si lo mi pulpiti tampi a nei. Tramp ih a ti bang in mitampi cun thil menmen hi siangpahrang ih hna ah an hleng a si.

December - 5 “Ralpa cu tilian bangin a rat tikah, Bawipa in a mah kham nakah puanzar a khai ding” (Isai 59:19_b).

Satan in a hriamhrei tum pipi thawn Bawipai minung pawl a do tikah mangbang pittawp can tampi a um. Van a thim, lei a khur ih ruahsannak tleu pakhat te hman um ding tla a bang lo. A tawpkhawk thlen lai canah Pathian in a minung pawl hnenah bawmtu ralkap pawl kuat dingah thu a kam a si. A can kim te ah Bawipai thlarau cun Satan khamnak ah puanzar a khai a si.

Egypt siangpahrang ih sal ah um in, Israel mi pawl ih an umdaan cu a har zet. Hnat□uan khawng tu pawl ih savun hrihruah hmai ah an kun rero. Asinan Pathian in an aihramnak ngaihsak lo in a um san lo. Faro tong dingah Mosi a tungding ih a netnak ah a mi pi pawl luat nak ah a hruai.

Thut□hentu pawl sanah, ramdang mipawl in Israel mipun pawl hi sal ah an kaih. Sihmansehla a tumbik mi can ah Pathian in ralkap runtun ding pawl a tungding ih ral pawl daw suak leh mipi hi daihnak can sungih hruai lut tu dingah.

Sennacherib in Assyria ralkap pawl hi Jerusalem do ding ih a hruai tikah, Judah saltannak hi a ciangzet a bang. Milai lam ih t□ong cun, ramla tu mi tampi hi kham ngaih daan ding a um lo. Asinan, Bawipai vancungmi cu Assyria pawl riahnak hmunah zaanah a va feh ih mi 185,000 a that.

Esther hi Persia ram ih siangpahrang bawinu a si tikah, tilian vek in ralpawl an ra, siangpahrang ram sungih mi pawl hmuahhmuah thah thluh ding timi danglamter theih lo mi thu an than. Medes le Persia mipawl ih thu ruangah Pathian hi kham pih in a um maw? Um hlah, thu pawl hi a remt□ha ih thupek dang an suah, cumi cu Jew pawl in a vant□hat niah anmah le mah humaw thei ding in kluan pek an si. Jew pawl hi nasa zet in nehnak an co ngaingai.

Savonarola in Florence ih farah nak, khat le khat nehsawhnak le diklonak a hmuh tikah, tuaht□hatsalnak thlen pi tu dingah thlarau kut sungah zoht□him tlak ah a cang.

Martin Luther in vanram tiket zuarnak pawl le kohhran ih sualnak dang pawl kalhsan in a au tikah, thimnak caan ah tleu a feh suak vek a si.

England le Scotland ah siangpahrang bawinu Mary cun khristian zumnak dik hi a siatsuah rero. Asinan cutivek a t□ultuk laican fang ah Pathian in John Knox a tung ding. Pathian hmaiah leivut lakah amah le mah hlon aw in Knox cun zanvar ten Pathian in a hril mi pawl hrang phuba hlam ding in le Scotland in pek lo le ka thi ding ti in Pathian a dil. Bawipa in Scotland cu a pe ih bawinu cu a tohkham ihsin a thawn.

A tu fangah na nunnak ah a nasabik mi harsatnak pakhatkhat na tongrero tla a si men ding. T□ih hrimhrim hlah. A caan te ah Bawipa in bawmtu ralkap pawl a run kuat ding ih hmun lawng kau pi ah a lo hruai ding a mah lawng rin san aw!

December - 6 “Hlanlai ah cun Efraim hrin an t□ong tikah hrindang pawlin an rak t□ih t□heu. Israel hrindang pawl in Efraim hrin cu anrak zoh so. Asinan Baal khuavaag biaknak in an sual ih curuangah annih cu an thi ding. (Hos 13:1)

Midik paih t□ongkam ah thil titheinak le mangbang za thazang a um. A t□ong miin midang nunah mual a nei. A t□ongkam pawl in thilrit an phur. Miin thulunnak t□ihzahnak co tlak mi pakhat vekin an zoh sang.

Asinan cupa cu sual ih a tluk a si le, midang parih a t□halam ih mineh theinak a hloh thluh a si. Thunei zet mi authawm a t□ong t□heu mi kha a lak men ah a cang thlang. Miin thurawn dingah an zoh nawn lo. Ruahnak mi va pek a tum a si le, rinhlelnak thawn an zoh ih, “Sibawipa nangmah le mah dam ter aw” asilole “Namit sung ih hnawm kha la suak hmaisaw la ka mit ih hnawm fate na hlonhlo thei ding” tiah an tisan. A hmur hi t□awn beh an si.

Himi hin a tawptiang in a danglam lo mi nundant□ha kilkhawi hi a thupitzia a thupitter. T□ha te ih thok mi lawng kha a tawk lo. In kilhimtu pawl hi a tawpna lam ih kan tlakter a si ahcun, hlanlai ih sunlawihnak hi ningzahnak sumzing lakah a hlo ding.

Efraim a t□ong tikah mi an khur. Williams in hitin a hrilhfiah, Efraim in Pathian thawn an feh tlang tikah, Joshua san lai vek in, thunei nak thawn a t□ong ih mi an khur, curuangah hmaizahnak hmun le huham nehnak hmun a co. Asinan milem biaknak ah a kir ih thlarau lam ah a thi ... Khristian pakhat in a thinlung hi Khrih ih uk a si sungah le milem biaknak ihsin a luat sung cu sunglam nun thiltitheinak le hmaizahnak a nei.

Gideon hi thudang a si ve. Hi micak pa hnen ah Bawipa a um. Ralkap 300 thawn a cak mi midian ralkap 13,5000 a neh. Isreal mi pawl in siangpahrang ih tuah an duh tikah, fimzet in a rak el, ziangah tile Jehovah hi siangpahrang dik a si ti a thei.

Asinan zoht□himtlak nehnak a ngah hnuah le thlemnak tum zetzet a do neh hnuah, ziang hman lo te thil ih kan ruah mi men ah a tlu. A ralkap pawl hnen ihsin Ishmoelites pawl hnen ihsin anlak mi sui hnakhaih pawl a dil hai. Cu mi pawl thawn *ephod* ti mi a tuah ih cumi cu Israel mi pawl hrang ah milem ah a cang, cule Gideon le a innsang hrang thang ah a cang.

Kan tluk tikah Pathian hnenah sual phuang in ngaidannak kan hmu thei ti kan thei lo. Kharbok pawl ih rak ei mi kumpawl khal hi a tuaht□ha sal thei ti kan thei. Cumi cu kan hmanral zo mi caan pawl tla tuaht□ha sal ding in in

tuah thei tinak a si. Asinan zohman in thawh leh sal hnak in tluknak hrial lawlaw a t□ha sawn tih an el lo ding. A kuai mi pawl belhsal c p rero ai in kan nundan t□ha hi vuak thlak lo a t□ha deuh. A pa in Andrew Sonar hnen ah hitin a ti t□heu, “Andrew, kan pahnih in a tawptiang t□haten kan aw h thei nak dingah thlacam aw!” Curuangah kan hna hi lungawinak thawn kan t□heh theinak ding ah thla kan cam pei.

December - 7 “Hi pawl lak ih a tumbik mi cu duhdawt nak a si.” (IKor 13:13)

Huatawnak, buainak le mai hmakhawisialnak leithlun ah duhdawt nak hi neh tu huham a si. T□hatnak dang ih an tuah thei lo mi a tuah thei, himi zawngah cun, t□hatnak pawl ih bawinu a si. Diklo ih hremnak hi duhdawtnak cun t□hatnak thawn a thungrul. Amah that tu pawl hrang ih zangfahnak an don thei nak ding hrangah thla a cam sak. Kiangkap ih um mi pawl in anmai ti theinak an neih mi caant□ha hrang ih an au kio lai ah, duhdawtnak cu mai hmakhua sial lo in a cang vai. A pek thei nawn lo cin tiang a pe.

India mi pakhat cu lamzin tluan in a vui cu akhawr rero. Rangdeuh ih feh ding in a vuak phah rero. Rinlo pin a steelfung cu a kut in a tla ih lamzin an khin mi parah awn ring ngaingai thawn a ril. Vui pi cu a her ih a mong thawn cuih fung cu a sar ih a bawipa hnen ah a e. Duhdawt nak cu cuvek a si.

Aesop ih thuanthu pakhat ah, mipa pakhat hi a kawrhlum phelh ko ih tuah thei ding in Ni le Thli an zuamawknak a um. Thli na pi in a hrang, asinan a hran deuh deuh le a kawr kha a dir hnget deuhdeuh. Cuhnu ah Ni a hung sa ih a kawr cu phelh. Sat nak hmang in a ti danglam. Duhdawt nak cu cuvek a si.

Sir Walter Scott cun a vak tawi mi ui kha na zet le dik zet in lungto thawn a deng ih ui ke a kiak. Scott cun zangfah ri ai lo in a ding ih, cuih ui cu ke awl phah in ahnenah a ra ih lungto a deng tu a uk cu a va liak. Duhdawtnak cu cuvek a si.

Stanton in Lincoln hi “Duhnunglo mi hrokhrawl mi aa” tiin le “African zawngdum dik rori “ tiin t□ongkam sia thawn a deng. Springfield ih hmuhdung pakhat a um caan ih African zawng tum zoh ding ih Africa ih feh tu cu mi aa an sitin a sawn. Lincoln cu biang khatlam a pe bet. Netalam ah Stanton hi rallam t□uanvo la tu ah a ret, hi hna hrangah amah a tlingbik tiah a ti. Lincoln kah that a si tikah, Stanton cu a ruak kiangah a ding, napin a t□ap ih hitin a ti, “Leitlun ih a hmuhdah mi minung ih uktu tumbik hi an that a si.” Duhdawtnak cu cuvek a si.

E. Stanley Jones in hitin a ngan, “Na biang khatlam na tun nak in na ral pa hriamhrei na thlak sak a si. Anih cun na baingah a lo thawi ih nang cun na thinlung ralt□hatnak ruangah na biang khatlam na tunnak in a thinlung na thawi a si. A lo ralnak cu ral in a um. Na ralpa cu a cem. Na ralnak na hlonnak in na ralpa na hlon a si. Leilung pi hi thawi letsak na huham nei nan thawilet losal nak huham a nei tu ih ke ah a um. Cucu huham asi, huham sangbik a si.

A cang ahcun, t□ongkam hrang hmanna, kan parih an tuahvek ih rulhsal nak, le a khuan a zi kan neih mi hrang ih din nak hi thil tamsawn tuahsuak thieh a bang. Hi ti daan pawl hin thil ti theinak mal lai cu an nei ve. Asinan huham taknak cu duhdawtnak lamah a um a si, ziangah tile ralawknak thukter sin hnak in, duhdawtnak cun ralpawl hi rualpi ah a thleng sawn a si.

December - 8 “Mit□halo pawl parih daantatnak kha zamrangih cawh an si lo ruangah sualnak cu ralt□hazet in an tuah” (Thusimtu 8:11)

Himi ka ngan tikah, kan ram ih sualnak tapi parah mipi pawl an thinhengnak tisu ar liantak a um. Mipi in daan le thupek hi an ko rero. Kan daan pawl le thut□hennak zung pawl in misual pawl hi nit hmait□ha na pek a bang, an parih sualnak a thleng mi pawl hin rulhsal nak malte lole umlo mi an co laiah. Thut□hennak zungih thu pawl hi cem ti neilo in a rei vivo ih tu le tu misual pa ih sihni cun daan ihsin luatnak lamzin thawn a thu neh t□heu.

Atlangpi ih diklonak belhsak tu cu Bible zum lo minunglam zingzawi tu pawl, thinlunglam zingzawi tu pawl le mithiam dang pawl ih t□ongkam pawl an si. An timi cu thihnak ih daantat awk hi ruahngam a si lo ih minung daan khal a si lo ti a si. Daantatnak t□ihnak hin misual pawl hi a kham lo tiah an ti. A phi hi misual pawl hremnak ah si lo in tuaht□hatsal nak ah a um tin an ti.

Asinan an tisu ar. Himi thawn ka tlan thei ti ih mi pakhat in a rinaw deuhdeuh cun sualnak ah olsamzet in a cawl ding a si mai. Asilole daantatnak hi a nasa lo ding ti a ruah ahcun, kaih ih um ding tla hi a ngam ding. Asilole, hi harnak cun siarcawklo in a peh a um vivo ding tiah a ruah a si le. Thazang a ngah ding. Cun an simmi kalh zawngin thihnak daantatnak cun khamtu ah a cang ding.

A pung rero mi sualnak zohhlihah nak ah hminthang zet mi thuthang ca pakhat in hitin a ti “a san pakhat cu America ih a um rero mi musual diknak sanit ihsin acak mi khamnak a um lo ruangah a si.” Thuneitu hmuahhmuah in daantatnak ih hrin nak hi zumtlak a si ding ahcun, a fiang le a zamrang a t□ul. A hna tamtuk ruangah U.S sanit hi khawi mi khal a tuah lo.

Sualnak lam zingzawinak ih mithiam pakhat in t□hatnak duh ruang ih a fel mi hmuahhmuah hrangah, 10,000 cu danntat nak t□ih ruang ah a t□ha mi an si tin a phuang. Chicago ih phunsangtlawng ih Isacc Ehrlich cun tualthattu pakhat that a sinak thuthang in tualthattu midang 17 kha a kham tin cazin in a langter tiah a ti. Tuaht□hat remt□hat hi a phi a si lo. Minung an tidanglam thei lo. Pathian thlarau thawng ih hrintharnak lawng in misual hi mithianghlim ah a thleng ding ti kan thei. A sinan, vanduaithlak tak in, thunei tu mal te cun, a pehpar aw ih t□ong cun, himi a lungkim pi ding, anmai hrangah si maw an thawngtla pawl hrangah simaw.

Hitin a si ruangah, an tit□hat theibik mithil cu tusun ih Bible cang hi thungaitlak ih lak a si. “Mit□halo pawl parih daantatnak kha zamrang ih cawh an silo ruangah sualnak cu ralt□hazet in an tuah.” Daantatnak hi zamrangzet le

dikzet ih pek a si hlan cu sualnak cazin ah a t□umsuk lam kan hmu lo ding. A phi cu Bible sungah a um milai in an cohlan a si le lawngah.

December - 9 “Sikhalsehla kan Bawipa Jesuh Khrih thawng in nehnak in pe tu Pathian cu thangt□hat si ko seh” (I Kor 15:57).

Ziangvek sersiam mi thinlung hman in Bawi Jesuh in calvary cross ih a rak neh mi nehnak ih kauhzia an thei thei lo. Leitlun a neh (Jn 16:33). Leitlun ukto Satan a t□emt□awn (Jn16:11). Uktu pawl le huham pawl a neh (Kol 2:5). Thihnak a neh ruangah a tucu nehnak ih dolh in a um (I Kor 15:54,55,57).

Cule a nehnak cu kanta a si. David ih Goliath a nehnak in Israel mipawl hnenah runnak a thlen bang in, Khrih ih a sunglawi mi anehnak hi amai minung pawl hnenah pek a si ve. Curuangah, Horatius Bonar thawn hla kan sak tlang thei.

Nehnak cu kan ta a si!

Kan hrangah thiltitheinak in micak pa a ra;

Kan hrangah in dosak ih nehnak a co;

Nehnak cu kan ta a si.

In duhdawt tu ih ruangah nehtu hnak ih nehtu sin kan si, ziangah tile “thihnak siseh, nunnak siseh, vancung ih a um mi vancungmi le ukto le huham neitu pawl siseh, a tu san siseh, hmailam san siseh, leitlun ummi siseh, leihnuai um mi siseh, in t□hen thei lo ding. Kan Bawipa Khrih Jesuh thawng in kan ta a si mi Pathian ih duhdawtnak ihsin cun in t□hen thei tu ding sersiam mi thil hmuahhmuah lakah hin zinghman a um lo.” (Rom 8:37-39)

Guy King cun khawsung bawhlung team pawl thupizet mi lehnak an neih hnu ih innlam ih a ra phur tu tlangleng a luh zawngah tlangleng cawlhnak hmun ih a rak um tu nauhakpa te thu a sim. Cupa te cun tlangleng in a t□um hmaisabik tupa hnen ah atlan ih thawsam phah in “zo in a neh? Ti in a sut. Tlangleng colhnak hmunsang tluanah a tlan ih hlentak in “kan neh”, “kan neh” tin a au. Mr. king in a zoh tikah, amah le mah a ruat, a tauh taktak te cun cupa cun nehnak ngah ding ah ziang hmuah a rak tuah ve? Bualrawn sung ih doawknak thawn ziang si a pehpar awknak? A phi cu zianghman a um lo ti a si. Asinan abangrep mi khawpi ih a um ruangah cuih khua ih team pawl thawn bangaw in a tuah aw ih nehnak hi a maita tin a au.

Rammi sinak thlengnak in sunnak dinhmun ihsin nehnak pakhat ih a thawn tu Frenchman ih thu ka rak thei dah. England ramih kahpa tu tiih an kawh mi Wellington in a hminthangzet mi nehnak Napoleon parah Waterloo ih a rak ngah caan hi a si. A hmaisabik ahcun Frenchman cu a sunglam ah a t□ang, asinan England ram mi a si ni ihsin Wellington ih nehnak cu a mai nehnak vek in a au pi thei a si.

Kan suahkeh in Satan uknak hnuaiih um kan si, curaungah a sunglam ih um kan si. Asinan Khrih hi in Runtu le Bawi ih kan hril can ihsin sunnak ihsin neh nak ah kan lan a si.

December - 10 “...Pathian ih lamzin thuhla feldeuh in an sim” (Dung 18:26_b).

Midang hnenih rundamnak thu vasianganih ah anmah tihnoktu thil pawl hrial in thu hi fiang le theih ol te ih tuah hi a thupi zet. A hnok aw tawk cia ziangah tile Satan in “azumlo tu pawl ih thinlung mit a cawt ter” (2Kor 4:4)

Mipiangthar lo hnenah ziangtin an hna phit tu thil pawl kan t□ong thei ti taht□himnak ka lo pe ding. A hmaisabik kan ton mi pahnen ah tettikhan kan thok. Hla-pi kan thlen hlan ah “biaknak ti mi ka zum lo” tiin in hnaihok. Biaknak lam ka zuam nan ka hrangah zianghman a si lo tin in ti. Himi hi “kei tla biaknak ka zuam ve lo ih biaknak thu ka simlo” tiin kan sawnduh t□heuh.

Khatawk ah cawl hrih aw! Kan hmuhdan ah ziang tluk a hnok ti na ruat thei maw? Hi tawkah, biaknak lam thu kan rel rero laiah biaknak zum lo tiah kan va sim. Hihi a ruahnak semhlonak ah a tawk tuk.

A si, ziang kan sim duh ti ka thei. Kohhran pehtlaih ding asilole pawl pakhat pehtlaih ding in amah kan fial a si lo. Bawi Jesuh thawn pehtlaihawknak nei ding in kan fial duh mi cu a si. Thurin kan tul rero si lo minung si kan tul. Tuaht□hatsalnak si lo in hrinsalnak si kan din pi, minung parih kawtthar silo in kawtsung ih minung thar si kan sim rero.

Asinan biaknak thu a ruah tikah, khawmnak le Pathian hnat□uannak thawn a pehpar mi thu lawng a ruat. Mi tamsawn hnenah “biaknak” timi t□ongfang cun zumnak fehdaan le minung ih a Pathian thawn a pehtlaihawknak thawn a zomawmi danglam zet nun daan hi a langter. Curuangah biaknak kan zumlo tiih kan sim tikah, a thinlungah Pathian theilo asilole Pathian umlo ti zumtu kan si ti rauhnak kual rero. Ziangmi kan simduh ti kan simfiangnak can kan neih hlanah sakhawmi loah in rak ruat daih zo.

Taktak ah cun, biaknak kan zum lo ti hi a dik lo. Khristian zumnak ih thurin hrampi pawl kan zum. Khrih ah zumnak nei a tiaw pawl cun an nunnak in an langter ding ti kan zum. A thiang mi le a bawrhhlawh lo mi biaknak hi hngakt□ah pawl zohkhennak le nuhmei pawl zohkhennak tla kan mah le mah leitlun ihsin a bal um lo te ih kilhimawknak ah a um ti kan zum. (James 1:27).

Kan zumlo mi cu biaknak hi runtu asi tihi asi. A nung mi Khrih lawng in mi a run thei. Tusun ih hmundang ih um mi tha a neilo mi Khristian nak kan zum lo. Minung in an mai t□uannak le tlinnak in van an thleng thei ti ruat dingih tha a petu ziangvek fehdaan khal kan zum lo. “Kei tla biaknak ka zum lo” tivek thu thawn mangbangter hai lo in himi hi an hnenah kan simfiang thei a t□ul. Thlarau an hloral rero laiah t□ongkam thawn kan lek lo pei.

December - 11 “Hi thupekmi pawl cu nan thin le nan lung sungah khum uh. Nan baan ah t□em uhla a lo t□hangphawk tu dingah nan cal ah benuh.” (Daan 11:18)

Tusun ih Bible cang hi a tanglam cangthum tel lo cun a famkim lo, curuangah hitawkah kan tarlang: “Nan fate pawl hnenah zirh uh. Inn ih nan um ah seseh, khawheng ih nan suah ah siseh, sim uh; nan zaunak le hna nan t□uannak khalan phuang uh. Nan inn sangka tlunah le nan kotka parah ngan uh. Cuti ih nan tuah ah cun BAWIPA nan Pathian in nan pu le nan pa hnenah pek dingah a tiamkam mi ram sungah nanmah le nan fate pawl cu reipi nan nung ding. Lei le van a um sungah cun nannah tla cutawkah nan um ringring ding.”

Hitawkah san nei lo asilo mi Pathian thu in a mi pawl nun ih hmun thupi neiding a sinak thu kan hmu. Hi thil pawl hi tuah thluh an si ahcun, zumtu in leitlun ah vanram a tep ding.

Hmaisabik ah Pathian thu hi zohlo in kannghah a t□ul, asilole hi bungcang in a sim vek in kan thin le lung sungah kan ret a t□ul. Bible cang tampi zohlo in a ngah tu cun a mah nunnak a lianter ih midang hrangih thlawsuah a si thei nak a pungter asi.

Cuhnua, kan cal le kan baan ah Pathian thu hi kan t□eem ding. Himi cun kan cangvaihnak **kut** le kan duhhiarnak **mit** pawl hi khrih ih lalnak tang ah an um a t□ul asim duh.

Pathian thu hi inn ih kan rel mi thu lai muril bik a si a t□ul. Cuhleiah, inn sang tin in maichaam an neih a t□ul. Nitin Bible siarnak le sungkua thlacam tlangnak can an neih a t□ul. Cuvek innsungsang ih nun ti thianghlim tu Bible ih nehnak hi zohman in an tah thei lo.

Lamzin ih kan feh tikah, kan zau tikah, kan thawh tikah, himi thu thocho in in ciahneh a t□ul. T□ongdang ih kan sim a si le, Bible in kan nunah hmun a la tuk ih ziangkim kan tuahnak le khuitawk hmun ih kan va um khalah kan nun in mawiter. Bible t□ongkam hmang in kan t□ong a t□ul.

Kan sangka biangah le kan kotkhar ah Bible cang pawl kan ngan ding maw si? A t□hazet mi ruahnak asi! Khristian inn tampi cun an innhmai sangka ah Joshua 24:15 hi an tar: “Kei le ka innsang cun Bawipa kan rian ding” inn tampi cun a phar parah Bible bungcang tar mi tampi an nei.

Pathian thu thianghlim hi kan nunah hmun t□ha kan pek tikah, thupihnaile relnak ih caan cemternak in kanmah le mah kan runaw lawng a silo, a thupi ngaingai mi thupawl, kumkhua man a nei mi thu pawl in kanmah le mah kan luahkhat aw ih kan innsang khalah khristian boruak kan kil khawi a si.

December - 12 “Bawipa na Pathian cu na hniksak lo pei” (Mtt 4:7)

Bawippa hinksak tiih sullam cu ziang a si? Kan ti sual thei mi thil a si maw? Israel pawl in nelrawl ram carah ti a um lo ruangih an phuannawi tikah Bawipa an hniksak a si. (Suah 17:7). “Bawipa kan lakah a um maw um lo si?” an ti tikah, Pathian ih umpinak an ringhlele lawng silo in Pathian in anmah a cawmdawnak an ringhlele.

Satan in Bawipa hi Temple zim ihsin dawp thla dingin a forh tikah amah hniksak a si (Lk 4:9-12). Khatin rak tuah sehla Jesuh in Pa Pathian hniksak a rak si ding, ziangah tile mi hipnak men ah thil tuah a si ding ih cumicu Pa ih duhnak ih leng a si.

Farisi pawl in Caesar hnen ih siahpek hi a dik le dik lo an suh tikah Bawipa an hniksak a si. (Mtt 22:15-18). Ziangvek ih a san khal a sile, Rom pawl lole Rom a huai emem tu Jew pawl pakhat khat cu a ral ah a canter ding tin an ruat.

Sapphira in loram zuarnak ihsin a ngah mi zaten pe vek in a *hansawng* nak in Bawipa thlarau a hniksak, taktak ah cun a hrek khat cu a mai hrangah a ret.(Dung 5:9)

Peter in Jerusalem ih council hnenah Gentile mi pawl hi daan hnuai ih umter ding cu Pathian hniksak a si ding tiah a sim. Anmah Jew pawl lala khal in a phurh theilo mi hngawngkol a si. (Dung 15:10)

Pathian hniksak ticu thu mi a t□hen hlanah ziangtluk tiang ka tlanthei ti zoh a si, cumi cu amah zum hnailo, a thu vek in a tuah ngaingai pei maw, a silole thut□hennak ramri tuahsak tinak a si (cf. Dann 6:16; Mtt 4:7). (Toussaint) kan phunzai tikah Pathian kan hniksak a si, ziangah tile in umpi nak, a huham, asilole a t□hatnak kan ringhlele. Kan um daan dinhmun athei lo kan ti, in ngaihsak lo, asilole in runsuak thei lo kan ti.

A t□ul lo pi t□ihnungza lak ih kan mah le mah kan va pho aw ih in run ding in kan ruahsan tikah Pathian kan hniksak a si. Tu le tu zumtu fehsual pawl, tur anei mi rul kaih ruang ih a thi pawl thu kan siar. An ruahnak cu hitin a si, Pathian in Mark 16:18 sungah himnak thukam in pe zo an ti; “Rul pawl an kai ding.” Asinan himi hi amai duhnak kan mah ah le kanmah hmang ih tuah nak ih an t□ul can lawng ah kan tuah mi mangbangza pawl dik ter tu ding ih tum mi a si.

Amah hnen ih thuphan kan per tikah Pathian kan hniksak a si, cule himi hi tuah kan tum ngaingai mi hnak ih app awknak tu deuh, thawiawnak tum deuh le pumpek awknak tumdeuh kan phuan canah kan tuah t□heu. Farisi pawl in Khrih hi an hansawngnak ih an hniksak bang in kannih khal in kanmai hansawngnak thawn kan hniksak a si.

Anetabik ah, kanmah le mah kan hrang ih a duhnak hmun ihsin kan thawnawk le mai duhnak ih kan cangvaih tinten Bawipa kan hniksak a si.

Sersiam mi thil in a sersiam tu a hniksak duh asilole a hniksak ngam ding hi mangbangza a si, asilole misual in amah runtuh hi cuti ih a va hmuhsuam ding hi!

December -13 “Cule BAWIPA a t□ihzahu tu pawl cu pakhat le pakhat an bia aw ih an t□ong mi cu Bawipa in a ngai ih a thei. A mit hmuh ah Bawipa a t□ihzahutu le a upattu pawl ih thuhla cu cauk sungah an khum a si. (Mal 3:16)

Buaituk ruangah kan thlarau lam nun hi a cing mi ah a cang thei. Cangvaih nak tamtuk hin hnat□uan tamtuk in luahkhat ding in le kan Pathian in mal te lawng in luahkhat ding in in tuah. Pathian thu ruah nak le Bawipa thawn pawlkomawkw nak ih mah ten caan tampi a hmang lo tu thusimtu pawl cun, reihlan ah thlarau lam huham neilo mi, a silole malte a nei mi *second-hand* thu pawl hi an pe suak. Kan zaten “Bawipa nun buai mi ih cinnak in in run aw” tin thla kan cam a t□ul. Zumtu tampi cun mahte um hi an t□ih. Midang thawn umtlang, biakawkw, hnat□uan asilole khaulflawn an duh. Daiteih thurauhna ah can an hmang lo. Tusan nun ih in nen nak cun, cangvai nasa ding le hlawhtling zet tu sidingah tha in pe. Cangvaihna cakzet kan din ih muangter ding hi a har. Nun hi t□ul, t□ul, feh, feh, feh, rero mi a bang. A rah suah cu, thlarau lam hram thuk kan nei lo. Kum kul luan lai ih mi hnen ih kan rak dim mikha kan sim lai thotho. Kum kul sung ah t□hansonak a um lo!

Asinan mah le mah thunun awi ih hlawhtlinnak hawnak in a t□henawkw tu, sawmna hawl tu, a pahniha thil pawl a hrial tu an um cutin Bawipa thawn lawng can an hman thei nak dingah. Thlacam nak thawn Pathian thu ruahna caan an tuah. Bawi Jesuh thawn lawng um ding ah leitlun a nau pawl ih an hnai hnok thei lo nak hmun thup an nei.

Hi minung pawl cun Bawipa thawn sunglam lamzin an nei. “Bawipa ih thuthup cu amah a t□ihzah tu pawl hnenah a um, a thukam a hmuh hai ding.” (Saam 25:14). Kan nun ih zianghman kan thieh lo mi thuthup kha Pathian in an hnenah a phuang. Lam hruainak, thlarau lam ih thil cang hmailam thu pawl thawn pehpar aw in vanlam fimnak t□awmpinak a um. A leng ih um pawl in ziang thu hman an thei lo mi hi, hmun thiang ih a um pawl cun Pathian ih hmuhna an nei t□heu.

Cecil ih t□ongkam pawl hi ka ruat t□heu, hmun tin le mitin hnen ah ka sim, Pathian thawn biakawknak nan neih a t□ul cutilole nan thlarau a thi ding. Pathian thawn na feh tlang lo a si le Satan in a lo feh piding. Zangfahna ih na t□hang lo a si le na hloh ding. Himi hi na caan tawkwang himi hrangih na hman nak le lamzin awmtawkw taimak zet ih na hmanna lo cun na tuah thei lo. Khristian t□henkhat in ruahkirsal nak le mah le cawlhahdam nak hisin thil malte ziangtin an tuah thei ti ka thei lo. Tusan ih thlarau a cak zet mi zum tu daan pakhat ka hmu. A thuneih nak hnuai ah ka thinlung cu zamrang zet in a thiar hlo ih tisa mizia ih bawrh le hlawh lakah in hnim. Tikcu caan hman ten keimah le mah diir aw ding le ka thinlung hnen ah, “ziangtin a tuah rero? Khuiah na um” ti t□ong ding in ngen ka si.

December - 14 “Keimai minung an si ih, sunloihna i petu dingih ka semsuah mi an si” ati. (Isai 43:7)

Kan umna ih khawrauhharza thil pakhat asi mi cu mipa le nunau a san nei lo ih nung rero hmuh hi a si. Milai hi Pathian hmuihmel bangna keng ih sersiam mi a si. Siangpahrang tohkham hrang ih tumtah mi a si. Zuhmun ih tohkham hrang a si lo. Pathian aiawh tu ding ih sersiam mi asi, sual sal si dingah a si lo. “milai ih dengna pittawp hi ziang a si? Timi thu zohnak ah Shorter Catechism in milai ih dengna pittawp cu Pathian sunlawih le kumkhua in a mah cen hi a si tin in theih ter. Himi kan thelh a si ahcun ziangkim kan t□helh a si.

J.H. Jowett cun kumtluan ih mitampi nundaan hi kep pakhat te lawng nei mi ramsi ih lamtluan vek in mipakhat ih thawnawknak a si tuk lo ti a thieh tikah a t□ap. A hnget lo mi hnat□uan nak ih hotu si ai bakih ziang hman a si lo mi dinhmun ih a t□umthla tu mi a hmuh tikah a thin a na. Mi pakhat in a suak nan dawrkil ih a thitu pa ih thlan lung cangan mi khal zangfah nak thawn a hmin sin.

F.W.H Myers in hitin angan;

Thlarau pawl vek lawng khatawk hnuai ih mi ka hmu,

Nehtu ding hi t□emt□awn in a um, siangpahrang si ding hi sal an si,

An ruahsanna pakhat cu a lawng mi mangbangna thawn thei in

Riahsiazet in thil hmuhna men ah an duh tawkw.

Watchman Nee cu tlangval a si laiah duhham zet mi hnat□uan nei tu pa hrangih hmanlak men mi milai ih sersiam mi laksawng” hmuh a duh. Khawpi hlun ih lamzim pakhat ih dawr pakhat ah hmin theih lo kutthiam pakhat cu, thingphek pali par ih suai ding mi kha pathum a t□heh zo ih kum ruk a hmang zo. Thing parah pangpar pawl a suai ih a dum le rang sii a hnih. Himi hrangah nikhat ah pia sawmriat pek a si, ruahsur, nisa, cawlh ni, a silole a cozah thlengawkw ni, dawr nei tu ih kawh daan in a ei mi le hanghna hangrah le a ihna thingphek thawn kom in. Himi thiamna a ngah hnuah, hmuh theih in zuk pahni lawng a tuahman thei cuhnuah thazang a nei nawl lo ih mi diltu pawl lakah a va hlun aw.

Tusun nun ih riahsiatza a si mi cu milai in a kawhna an ngaisang thiam lo. A thupi lo sawn pom in an nung. Zam lo in an bokvak . Lal lukhum a pe rero tu an parih vancungmi mang lo in eek lak ah an tal rero tiih mi pakhat in a rak ti bang in. Nunnak ah si lo in cawmawkw nak hawnak ah an can an hmang.

Tusun ah mitampi cun thil a mahte um mi ihsin ngahtheinak pawl an siatral vivo nak hi an buai pi zet a sinan minung ihsin ngahtheimi sun nak tum sawn hi an ruatlo. Mitampi in harna an tong mi fate pawl ramsa le nga pawl hrang ah mipi pungkawm in thu an sim, asinan minung pawl an nun an hmanral hi a zoh cuahco thei ih an poisa lo. Leilung pi hna in mi pakhat ih nunnak hi man a nei sawn. Cuih nunnak hi a lak men siter ding hi sim theih lo mi riahsiatna a si. Nunau pakhat in hitin a ti, “Kum sawm sarik ka si, ih ka nunnak thawn zianghman zianghman ka tuah hrih lo.” Hi ai in riahsiatza ziang si um ding?

December - 15 “Mitthli thawn thlaici vorhtu in lungawinak thawn an khawm sal ding. T□ap phah in thlaici vorh ih a feh tu pawl cu rawl khawm tikah an fangtel kengin lungawi in an kirsal ding. (Saam 126:5,6)

Saam 126 sungah Israel fate pawl in Babylon ram sal ihsin an kirsal thu hi an ruatkir sal. Hnihnak le hlasaknak ih a khat mi manglam leitlun ah an um vek asi. Pathian theilo an inn hnen pawl hman in Bawipa in a minung pawl hrang ih thilmak a tuahsak mi pawl hi an fak.

Atu ah an ram ah an umsal zo, thlaikung pawl ciin an thok a t□ul tlang. Asinan himi cun buainak a langter. Thlai ci malte lawng anrak keng. A tuah rawl hrangah an hmang thei, cu thluh hnuah, an lo sung ah khawm ding mi thlai a um lo ding. Asilole thlaici ah an hmang pei ih a ra lai ding mi ni ah tamzet kan khawm ding ti rauhsan nak thawn leiah an tuah thei. A tam sawn hi thlaici hrang ih hmang ding in an relcat a si le, rawl khawm caan tiang tenren zet le pe aw tak in an nun a t□ul ding. A neta sawn thu parah an relcat.

Lothlotu pa in a lo ah a feh ih, a kut cu thlaici par in lehcia mi ram parih a vorh tikah rawlkhawm caan a thlen hlan tiang a mah le a innsang ih an tuar ding mi mahtelawng lunglengnak cu ruat in a mithli a tla.

Asinan lehnhuah, loram in sui buh tampi a suah tikah cumi fangtel a cuam sungih a thun tikah a mithli cu sunglawinak ah an cang ding. A sungkhan ih an rak peekawknak hmuahhmuah hi tampi peksal an si ding.

Himi hi thilri lam ih sum kan kil nak thawn pehpar in kan ruat thei. Bawipa in paisa tawf fang ciar cu bulpak ciar hnen ah in aap. Kan thinlung ih a duh mi hmuahhmuah lei in, tisa nomnak hrangah kan hmang thei. Asilole pe aw zet in nung in Bawipai hna hrangah kan hmang thei. Ramleng rawngbawl nak khristian calai lam, radio ih thuthangt□ha sim nak, tualsung kohhran ah le thuthangt□ha simnak dangdang pawl ah. Cu ti a si ahcun a t□ul mi leng hmuahhmuah hi Bawipa hna hrangih hman an si theinak dingah a awm tawf fang te ih nundaan hril ti nak a si. Thuthangt□ha theih lo ruang ih thlarau an hloral lo nak dingah sumpai tek ih nun nak a si.

Asinan cutivek thawiawknak kan hlan mi pawl hi rawl khawm caan a thlen tikah, kan pekawknak ruangih vancungah a thleng mi nunau le mipa kan hmuh tikah, simtlak zianghman an um lo ding. Kum khua in Pathian tuufa be tu si ding ih mi pakhat hellram ihsin run a si thei nak ding ah a tu kan pek thei mi thawinak pek a si.

December - 16 “Maw ka nunnak, Bawipa cu thangt□hat awla, a t□hatnak hmuahhmuah hngilh hlah aw..... ka natnak hmuahhmuah i damter a si.” (Saam103:23_b)

Pathian hmin kom pawl lak ih pakhat cu Jehovah-Rapha ti a si, a san cu “Keimah hi a lo damter tu Bawipa ka si” tinak a si (Suah 15:26_b). In damter tu hi Pathian a si. Natnak phunkip ihsin in damter ih catuan in a netabik ah cun natnak phunkip ihsin in run ding.

A can ah cun, kan taksa ih a ret mi a heraw mi cahnak mangbangza pawl hmang in in damter. Himi hi sibawi pawl in “thil tamsawn cu zinglam a kim tikah an t□ha deuh” ti ih an ti t□heu nak a si. A can ahcun si hmang in le reinak hmang in in damter. Duboi’s an timi France ram ih sibawi pa cun hitin a ti, “Mi reitu pa cun hma a tuamhlawm, Pathian in a damter.” A can ahcun mangbangza zet in a damter. Kan mai hmuhton mi le thuthangt□ha pawl sung ihsin kan thei thei.

Sikhahsehla, damter dinghi Pathian ih duhnak a si ringring lo. Cutin rak sisehla, mit□hen cu a tar dahlo ding ih an thi dah lo ding. Asinan tuan deuh maw tlai deuh simaw mitin an thi. Bawipa a ratsal tiang. Paul ih taksa lam tuarnak hi Pathian in a laksak lo asinan tuar thei nak a pek (2Kor 12:7-10).

A tlangpi thu in, natnak hmuahhmuah hi sual ruangih ra um an si. T□ongdang in kan sim a sile, sual nak um tahlah sehla, natnak timi a rak um lo ding. A can ancun, natnak hi mi pakhat ih sual ruangih a ra cihmi a si t□heu. Thut□himnak ah, zuu in nak cun lunglam natnak a suahter, kuak fawhna cun cancer a suahter, nu le pa sinak lam ih fello nak cun a suanaw vivo mi natnak a suahter, thinharnak cun a can ah taksa parah hmaisia a suah ter. Asinan natnak hmuahhmuah hi mipakhat ih a mai sualnak ruangih ra mi an si. Satan in Job natnak a suahter. (Job 2:7), cucing cun, Job cu leitlunah a fel bik a si (Job 1:8, 2:3). Theihlo mi nunau nu hi elruh kuun nat tuar dingah a tuah. (Lk 13:11-17). Cule Paul taksa ih thling tla a canter (2Kor 12:7). John 9:2,3 ah, mitcaw ih suak dingih a canter tu hi a mai sualnak cu a si thei lo. Epaphroditus hi nasazet in a na, sual ruangah silo in Bawipai hrang ih cawl lo in hna a t□uan nak ruang ah. (Fil 2:30). Gaius cu thlarau lam ah a dam nan, taksa lam ah a dam lo. (3John 2)

Anetabik ah, damter silo nakin zumnak tlaksamnak a langter a si hran cuanglo. Pathian in damter dingih thukam a pek hnu lawng ah zumnak cun damternak a aupi thei. Cuti lo a sile cu kan mah le mah hi kan nunnak le duhnungza Bawipa hnenah kan pumpeaw ih aduhnak kimseh tin thla kan cam.

December - 17 “Zanthing a um lo a si le, meisa a mit....” (Thufim 26:20)

Mipahnih an elaw rero, Pakhat in a thinhengnak a suah ih a dang pakhat in thinheng zet in a sawn ve. Pakhat in thinsozet in a mawthluk, a dangpakhat in cutivek thotho in a mawthluk ve. Zo hman in an cawl duh lo, daiten an um ahcun cu mi hi sunnak lole derdai nak ih ruahding an phang. Cutin meisa cu nasa zet in a karh deuhdeuh ih huatnak tisuar cu dung le hmai a let rero.

Asinan thil um dan a thlentg. Mi pakhat in t□ongkam meithal cu a ralpa zawnah a tin, asinan kaksaknak a co lo. Thinkengter, thin buai ter, rel suah le ningzakter a tum. Asinan khatlam pa cun cumi ah a tel duh riati lo. A netabik ah, a ral tu pa cun a caan a ti heu lak men ti a thei ih phunciar le cam pah in a hnuk aw. A rak kham tu pa in tih thing a rak bet duhlo ruangah meisa cu a mit.

Dr. H.A.Ironside cun a simzo mi parih a mah el duh tu pawl khawm t□heh ah a tong t□heu. A tlang pi in, thurin hrekkhat lam ruah tlang silo in thu nepnawi te hi an la t□heu. Dr.Ironside cun thinsau ten a ngai ih, cuhnuah a el

duh tu pa cu thli hop ding ih a hunglang tikah, hitin a ti, “A t□ha, unau pa, van kan thlen tikah pakhat khat cu kan palh ding, keimah tla ka sin men thei.”

Miih in sawiselnak hi ziang tin kan lak? Kanmah le mah kan humaw maw? Kan va lehrul maw? Midang par ah a t□halo zawngih ruahnak kanneih mi hi kan thlah maw? Asilole daiten, “unaupa, t□hadeuh ih in thieh lo ruang ah ka lung a awi, ziangah tile in rak thei awla, sawisel ding tam sin na nei ding” tin kan t□ong maw? Hiti vek thu sannak cun meisa tam pi a mit ter.

Mi tamsawn cun caan khatkhat ah, leitlun ihsin in semhlo tu ca kan dong zo ding tin ka zum. Cuvek caan ih kan san dan kel cu tithur sung ah cafung hnim ih a nazet mi sannak vek a si. Himi cun meisa hi a ti hlo ih rei hlan ah tur nei mi cafung ih ngan mi ca pawl cu ding le hmai an zuam aw rero. “Duhdawt mi unau pa, mi pakhat na va do duh a si le, Satan va do aw” ti ih sannak menmen ngan hi ziangtluk in a t□ha sawn ding.

Nunnak hi tisa humhinnak, thu elawknak, asilole t□ongkam so ih hman dingah cun a tawituk. Hi pawl cun a hmaisabik ih a thupi mi thil ihsin in pialter, kan thlarau lam aw an niam ter, kan nun t□ha an siat suah Meisa ih tihthing kan bet duh lo a siah cun meisa cu a mit.

December - 18 “Nan cem asi! Thilt□halo cu thilt□ha nan ti ih thilt□ha cu thilt□halo nan ti, thimnak cu tleunak ah nan cangter ih tleunak cu thimnak ah nan cangter. A khaa mi cu a thlum ah nan tuah ih a thlum cu a khaa ah nan tuah a si.” (Isaiah 5:20)

Sualnak hi upattlak ah tuah in le thianhlimnak hi duhtlak a si lo ti ih nundaan tahfung a thleng tu pawl parah Pathian in camsiatnak a phung. Herbert Vander Lugt in tusan ih zoht□himding pathum, ziangtin milai in nundaan danglamnak pawl an thleng timi a tarlang. “Ahmaisabik ah, zuk t□halo ih a t□halomi rahsuah a ngaihsak lo mi ca pakhat ka siar, asinan sakhaw mi pawl ih thianhlim duhnak lungput hi a lungkim pi lo. A pahnihnak ah, nu le pa bur khat in pasal nei lo ih nau a pai mi zirhtu kha a hnat□uan banter an tum thu a simtu thuthangca ka hmu. Angan tu pa cun, cunu cu mi mawizet in a rel. nu pawl le pa pawl cu misual vek ih tuah an si laiah. A pathumnak ah, mino tampi thah an sinak hlasak nak hmun thawn pehpar in TV sungah mikhual pakhat in, zuritnak, le rittheih hmanna duhlo mi bulpak pawl parah a mawhthluk.”

Ziangruangah nundaan lam kalhnak tisuar a piang ciamco mi thu kan simdarh ti a san pahnih in ka rel ding. Ahmaisabik ah minung pawl in Bible sungih hmuhmi a famkimmi zoht□him ding hi an hnong. Atuah nundaan fel timi hi maileh dandan a si thlang. A pahnihnak ah minung pawl in soal sungih an cen deuhdeuh le, soal hi thiamco ter theih mi nundaan a si ti in an ruah a t□ul tin a ruat deuhdeuh ih cutin anmah le mah dikah an tuah aw.

Sualnak thiamco ter harsa a ti tu pawl cun *ad hominem* timi elawknak hi an hmang, cumi cu mai huatnak lam silo in a ral pa ih mizia va do kha a si. Cutin apar ih thut□himnak ih langter zo mi vek in duhdawt ih um duh pawl cun thianhlim duhnak lungput a nei tu sakhaw mi pawl kha an do, nu pawl le pa pawl hi misual ah an tuah ih, mibur lak ih buainak hi zuritnak, rittheih thil le hlasaknak puai, mino tampi thah an sinak hmun kalhsan tu pawl parah an mawh thluk.

Nundan danglam hleice nak a thleng tu pawl hleiah, cupawl fiang lo in tuahnak ih anmah le mah lungkim tu pawl tla an um. Vansiat thlak tak in, himi pawl lak ih mi tampi cu biaknak lam hruai tu pawl an si. Tluangtlam zet in Bible lamih rat le soal hi an hmin diktak ih kawh hnak in cu pawl cu a sia taktak lemlo tiin an vak kual men. Riitnak hi natnak pakhat asi. Soal tuah sunzawm rero hi nundan kalh a si. Nunphung daan ih cohlan theih a si ahcun, neihawknak leng ih nu le pa sinak hman tla hi sian a si. Nauthahnak, zapi lak ih taklawng ih um le taksa zuarnak pawl hi bulpak thuneihnak an si ih, kham ding an si lo.

Cuvek a hnoksak mi ruahnak cun nuncan lam ih fimnak tlaksamnak a zuarthlai a si. Hi a diklo mi elawknak pawl hi Satan ih thuphan pernak pawl an si ih thihnak ih mi pil ter tu an si.

December - 19 “Van le leilung an hloral leh ding, asinan ka t□ongkam cu an hloral lo ding” (Lk 21:33)

Pathian thu hi kumkhua a hmun lawng a si lo; famkim tengteng dingmi a si. (Matthai5:18) ah Jesuh in a zaten kimter an si hlan cu daan sung ihcuk khat lole catlang khat te hman a hlo lo ding tiah a ti. Cukkhat timi cu Hebrew ca ih thawikhat a si, E cafang tawlam ih catlang F ihsin danglam ter tu thawn kan tehkhin thei. T□ongdang in kan sim a si le, Jesuh in Pathian thu hi a tenawibik tiang kimter asi ding ti a sim rero a si.

Apostate Julian, A.D 331-36 tiang Rom ukto cun Bible a diklo zia langter ding le khristian sinak zumtlak a silo ti phuang ding in a thu a botcat. A diklo tiih langter ding ih a hril mi cang cu Lk 21:24 a si. “Mi hrekkhat cu ralnaam in an thi dingih mihrek cu leitlun ramkipah sal ah hruai an si ding. Jerusalem cu Pathian theilo tu pawl in an tikcu a cem hlanlo an ke tang ah an pal ding.” Jew pawl Temple sak ding in thazangpek nak in a thok. Rom uknak ih t□umsuknak le tlaknak timi cabu sungih Gibbon ih a rel dan cun, thatho zet in t□uan ding in an feh, a cemheunak men ah ngun sawhlele pawl hmang in le puan sendup in hnawm pawl thiar in an t□uan. Asinan an t□uan rero laiah ling hnin le lei ihsin a ra suak mi mei hlom pawl in an hnai hnok. An hnat□uan an bansan a t□ul thlang.

Khrih hlan kum 600 zik ah, Jerusalem ih hmailam kotka cu khar a si ding ih ukto a rat hlan tiang khar ringring in a um ding tiah a rak phuang cia.(Eze 44:3) Bible tlawngta tampi cun “ukto” hi Messiah tin an thei. A.D 1543 ah sui kotka tiih an kawh mi kotka cu Sultan Seuleman in a khar. Kaiser Wilhelm ih Jerusalem lak a tumnak ah himi kotka in luh a ruahsan nan a ruahsannak cu siatsuah in a um. Kotka cu khar in a um lai.

Voltaire cun Bible hi kum 100 sungah cabu thi ah a cang ding tin a porh aw. Voltaire cu a thi ih a inn cu Geneva Bible Society ih zungpi ah a cang. Ingersoll in cuvek in a porhaw ve. Kum 15 sungah Bible hi mithi retnak inn sungah ka ret ding a ti. Bible si lo in amah sawn si cuih inn sung ih lut ah a cang tu. Bible cun amah a sawisel tu pawl a nunsau ter lo.

Minung pawl hi Bible hi Pathian ih kumkhua t□ongkam a si tile, ahloral dahlo ding timi thutak lamah an t□hangharh leh ding tin na ruat men ding. A si ko nan, Jonathan Swift ih a tivek in, “A hmu lo tu ding pawl vek ih mitcawzet mi zohman an um lo.”

December - 20 “Thungai tiah cun ka neihzat te thawn lungkim zetih um ding ka thiam zo” (Filipi 4:11).

Nun ih thil umdan pawl hi a thupi mi an silo tiin in sim t□heu, a thupi taktak mi cu cuih thil umdan pawl hi ziangtin kan thungrul timi sawn a si. Himi hi a dik a si. Thil umdan danglamter tum rero hnak in kanmah le mah sawn danglem ter ding kan ruah a t□ul.

Minung pawl in duhumloza thilcang mi pawl an san dan lamzin tampi a um. A pakhat nak cu phunzai lo te ih tuar daan a si. Tuarnatnak an langter lo lawlaw, an haa an ciip ih an thinlung umdaan an langter lo tinak asi.

Midang cun thinsup theilo in an sang. Ringzet ih t□ahnak mitthli le larzet mi taksa lam langter nak thawn thinlung lamah anmah le mah an hrem aw thei lo. A t□hen cun sungkhan in an sang. Beidonnak pittawp in an ban san. A cuangdeuh mi thu ahcun, himi hi mah le mah thahawknak in a cem thei.

Khristian lamzin kel cu aapaw zet ih sanding hi a si. Zimtu cun a ruat, himi rinlo pin thil cang a si lo. Pathian in ka nun ih thleng mi ziangtin kim parah thu a nei. Thil a tisual lo. A man hnenah sunlawihnak thlen dingah midang hnen ih thlawsuah si ding le ka hrang ih t□hatnak si dingah himi hi a siang a si. A thil tum miih hnatt□uan dan zaten ka hmu thei lo, asinan a mah ka rin thotho ding. Cutin a duhnak tang ah ka kim, cule a mah le mah sunlawih aw ding le zirter in duh mi hmuahhmuah in zirh ding in thla ka cam.

Mithiang hrekkhat pawl ih a lehrulh dan zindang a um, cumi cu, nehnak hleice thawn a si. Anmah lakah um thei ding ka zuam mi a sinan, anmah lak ih mi pakhat ah ka ruataw ngam lo. Hipawl cu ralnak hi nehnak ih kainak lungto ih a hmang tu pawl an si. Thil um dan pawl hin anmah an uk ter lo, cuhnak in thil um dan pawl hi an mah rian tuah an tuah. Himi lamah cun, “nehtu sin an si.” Taht□himnak malte ka peh ding.

A nunnak hi beidonnak le t□hathnem lo nak in a khat mi khristian nunau a um. Cucing cun a thuanthu ngan tupa in “Pathian ih hnawlnak pawl ihsin pangpar tom mawi zetzet a tuah” tiah a ngan.

Nisuahnak lam ih um mi zumtu pawl hi thinheng mi mipi in lungto thawn an do. Himi zumtu pawl thotho an ra kirsal tikah, an mah an den nak lungto pawl thawn biakhhawmnak inn an sak.

Mi pakhat cun inn a lei hnuih, hmun lai fangah lungto tumpi a hmu, lungto hmuan tuah ding in thu a t□hencat.

E.Stanley Jones cun hitin a ti, “An lo hnawlnak pawl hi hmang awla sang kaa ah cangter aw” asilole midang in a tikvek in nunnak in tanphaza a lo pek a sile, tanphaza ti thlum tuah aw.

A doctor pa in mit na sung a t□ul ding mi mitkharh na neih a t□ul ding tiih a sim mi pa ih thuanthu hi ka duh hleice. A san lohli nak cu, pakhat khat ah a tleu mi relding hngilh hlah ti a si. Cumi hi si thil umdan tlun ih nun ka ti mi cu.

December - 21 “Khrih ...in kohhran a duhdawt ih a hrangah amah le mah a pe aw.” (Ef 5:25)

Kohhran in khrih ih thinlung ah a thupizetmi hmun a luah, kan mai hmuhdan khal ah a thupizet ding a si. Thukamthar zungih hmun lar zet a luahnak in a thupit zia kan thei thiam. Dungthluntu pawl ih rawngbawlnak khalah hmun thupi zet a nei thotho. Taht□himnak ah, Paul in a hnatt□uannak khuah hnih a rel thuthangt□ha sim le kohhran thudik pahuansuah (Ef 3:8,9). Tusun ni ih danglamzet ih a umlo mi thinlungtak thawn dungthluntu pawl in kohhran thu an sim a si. An fehnak tinah kohhran an din, sikhalsehla tusun ih thil um duhdan cu khristian pawlkom din a si. Kohhran thutak hin Bible phuanlang nak ih hrampi a tuah a si (Kol1:25,26). A netabik thurin thupi phuanlang mi a si.

Kohhran hi vanmi hrangah hmuhtheih zirnak a si. (Ef 3:10). Pathian ih fimnak kilkim thu hi kohhran hnen ihsin an zir.

Kohhran hi zumnak humding le karhter dingah Pathian in a hril mi leitlun ih thil pakhat a si (I Tim 3:5). Thutak ih hrampi le ban vek in a rel. Zumtu pawl zirhtir nak ah le thuthangt□ha karhzainak hrang ih a pe aw tu kohhran pawlkom tum pipi hrangah kan lung a awi, asinan cupawl cun member pawl nun ih tualsung kohhran ih hmun an lak tik ah an palh a si. Pathian in Hell ram ih kotka pawl in kohhran an neh lo ding tiah thu a kam (Mtt 16:18), asinan khristian pawlkom pawl hnenah hi thukam hi a pe lo.

Paul in kohhran hi ziang hmuahhmuah ih ziang hmuahhmuah tikhat tu pa ih khahnak vek in a t□ong. (Ef 1:20-23) mangbangza zangfahnak ah, tu cun taksa pengpawl tel lo cun a mah le mah famkim ah a ruat aw lo.

Kohhran hi Khrih ih ruangpum a si lawng asi lo (Ikor12:12,130 a mo tla a si (Ef 5:25-27; 31,32). Ruangpum asi nak ah, tusan ih leilung hnen ih a mah le mah a langter nak ding ih a hril mi hmanrua asi. Mo a sinakah a uknak le a sunlawihnak t□awmpi ding ih a timtuah rero mi a duhdawtnak ih a fuk hleice nak a si.

A tlun pawl hmuahhmuah ihsin, thu tawpnak kan tuah tengteng ding mi cu, tha a nei lo bik mi zumtu pungkawm hi kohhran thu ih uknak hnak in khrih hrangah sullam a nei sawn ti hi a si. Kohhran thu hi duhnak langter

nak ih upa pakhat hi president le suangpahrang hnak in Pathian lamah sullam a nei sawn ti in thu kan tawp ter. Ziangtin uk tu t□ha kan si thei ding timi thu hi thukamthar sungah zirhnak malte kan hmu, asinan kohhran upa ih hnat□uannak hrang ah hmun kautawkw pawl a si.

Bawipa in kohhran a hmuh vek in voikhat te kan hmuh ah cun, kan nun le kan rawngbawlnak a danglamter ding.

December - 22 “Thudik kan theih ngah hnuah sualnak kha thei cing in kan tuah vivo tho tho a si ahcun sual thianfai thei nak ding ah raithawinak zianghman a um nawn lo. An hrangih a taang mi an covu cu a thleng cing ding mi Pathian thut□hennak le Pathian a dodaltu pawl a kaang fai t□hehtu ding t□ihnungza meisa kha t□ih thlothlo in an hngak ding lawng a si.” (Heb 10:26,27).

Himi hi Thukamthar singih khristian ralingzet thutak zet pawl mangbang tertu cang tampi lakah pakhat a si. Hitin an ruat, sual tuah dingah thlemnak ka tong. A sual ti ka thei, ka tuah ding a si lo ti ka thei, cucing cun ka feh tho tho ih ka va tuah. Theicing in tuh ka lung lo. Sual tuah ka duh hrimhrim ruang ih sual ka bang. Curuangah, himi cang ih ti daan vek cun ka rundamnak ka hloh vek a bang.

Thubuai a suak zianghantile Bible cang hi a thu leng ihsin an lak ih a sim tum lo mi thu sim ko inan tuah. A thu feh daan cun zumnak lampialnak thawn a pehpar aw zumtu ti aw si ih lehnu ih khristian zumnak hnong le Khrih dokalh tu fehdan pakhatkhat in a va telpi tu ih sualnak a si. Lampialtu hi cang 29 ah sim lang a si. Pathian ih Fapa hi a ke hnuaiyah a pal, thukamnak thisen amah ti thianghlim tu hi thianghlim lo thil ah a canter, cule zangfahnak thlarau a nautat.

Khrih a hoilet san nak in mi piangthar a silo ti a langter. Mipakhat in thuthangt□ha a thei ih khristian zumnak lamah ruahnak t□ha a nei kan ti pei. A pupa biaknak a taan ih piangthar ngaingai lo in khristian sinak cu a lak ve. Netabik ah, hmaisai ih a biaknak hlunah kirsal ding in a relcat. Asinan himi hi a ol mi asi lo. Upa pawl ih kirsalnak kor an lak paih hlanah puai fate tuah ding an nei kan ti pei. Vok thisen an lak ih, zialah an theh. Cuhuah, “Hi thisen in Khrih ih thisen a aiawh. Na nu le pai biaknak ih na kir duh a si le himi parah na feh a t□ul, tiah an ti. Cutin a tuah ve. Cutincun Pathian ih Fapa hi a ke hnuaiyah a pal ih, a thisen hi thilthianghlim lo ah a ruat. Cupa cu lampial pa a si. Thei cing in sual a tuah a si.

Zumtu diktak cun hi mi theicingin sual a tuah thei lo. A sual ti a theih hmanah sualnak dangpawl cu a tuah tla a si men ding. A sia le t□ha theih nak hi a pahbal hrim tla a simen ding. Pathian mitah a pawizet mi a si. Cumi ngaithiam ding in zianghman kan t□ong ding a si lo. Asinan sualphanak le a sual tansannak in ngaidamnak a hmu thei. Lampial pa cu cuvek a si ve lo. A hrang ih thurelcat mi cu sual hrangah thawinak dang a um nawn lo ti a si. (26_b), cun sualsirnak ih tuanthar sal ding khal ah thil cang thei lo mi a si. (Heb 6:6).

December - 23 “Curuangah Khrih sungih a um pi poh cun sualnak a tuah lo. Cule sualnak a tuah ringring tu cu Khrih a hmudah lo mi le a thei dah lo mi an si.” (I Jn 3:6)

Khristian tuangtlan pawl hrangih beidongza a si mi bungcang hi ah kan ruat tlang. Tusun ah an sualnak ralingzet tu zumtu pawl hnaihok tu John ih cakuat pakhatnak sung ih sin cangthum lai kan zoh ding. Cahmai parlam ih tar zo mi cang a um. Cule I Jn3:9 “Pathian ih hrinmi pohpoh cun sual an tuah lo, ziangah tile a ci hi an sungah a um, cunah an sual theilo, ziangah tile Pathian ih hrinmi a si” timi a um. Cun I Jn5:18 ah; “Pathian ih hrinmi pohpoh cun sual a tuah lo ti kan theih, asinan Pathian ih hrin mi cun amah le mah a kil him aw, misual pa in a tham lo,” timi a um. An sinak vek in zoh ahcun, himi cangpawl hin amah hi zumtu dik a sile silo thusuhnak nei ding in kanlak ih mi pakhatkhat intuah ko ding.

Cuti cing in, himi cakuat sungih cangdang pawl ih zumtu hi a sual ti an pompi, thut□himnak ah, 1:8-10; 2:1_b. Thubuai hi t□onglehnak pakhat a si bik. Thukamthar ih a hmaisabik t□ongfangah, a can caan te ih tuah mi sual le sual hi nunum daan vek ih hmang nak timi lakah danglamnak a um. Khristian cun sualnak a tuah ko. Asinan sual hi a nun ziaza tuah tu a si lo. Sual hi a bawipa a sinak ihsin luatter mi a si zo.

NIV Bible cun himi cang pawl ih tuahnak langter tu t□ongfang pawl hi tuah rero lai caan ah an um tiah a langter, a tanglam vek in a si. “Amah sungih a ummi zo hman in sual an tuah sunzom lo, sual a tuahvivo tu zohman in amah an thei dah lo a silole an hmu dah lo” (3:6) “Pathian ih rin mi zohman in sual a tuah peh lo ding, ziangah tile Pathian ih ci a sungah a um; a sual vivo thei lo, zianghantile Pathian ih hrinmi a si.” (3:9) “Pathian ih hrinmi zokhal sual a tuah vivo lo ti kan thei; Pathian ih hrinmi cun amah le mah a killhim ih thilt□halo mi in a dai lo.” (5:18)

Kan sual lo tiih a ti tu khristian zovek khal sual ziang a si ti hmuh nak famkim a nei lo. Pathian tahfung a tling lo mi thil ziangvek khal sual a si ti a thei lo. Thudiktak cu, kan ruahnak, t□ongkam, le tuahnak in nitin sualnak kan tuah a si.

Asinan John in tikel a si mi le ti pang a si hi a thleidang. Mithiang diktak tawn cun sual hi midangpi a si ih dingfelnak hi a mizia a si.

Himi kan hmuh tikah, kan rundamnak ringhlel ding ih in tuah tu himi cang pawl thawn mah le mah kan hremaww a t□ul lo. Thudiktak pawl cu hi pawl an si; Pathian ih duhdan cu sual kan tuahlo ding hi a si. Vansiat nak ah sual kan tuah, asinan sual hi kannun ih in uktu huham a si nawnlo. Rundam kan si hlan ih sual kan rak tuah vek in kan tuah nawn lo. Sual kan tuah a si le, sualphuannak le sual tansannak in ngaidamnak kan hmu a si.

December - 24 “Milian pawl in an sumsaw kha himnak ah an ruat, a sangih a fekzet mi khawpi kulhna hauhruang ah an ruat.” (Thufim 18:11)

Luke thuthangt□ha sungih milian aa pakhat cu lennak a nei tam tuk ih ziang tuah ding ti a thei lo. Cunah a cuam pawl le buh inn pawl bal tahrat ih tumdeuh in sak ding ah a thu a t□hencat. Cuhnuah ka nuam ding tiah a ruat, a inn sak tummi a t□heh le veten a thiding ti a thei lo. A lennak in thlankhur le thihnak ihsin a run lo ding.

Sider in hitin a ti, “Milian aa pa hi duhham pa hrangah zoht□himding mi a si. Neihnak tam sin ngah dingah duhham zet ih a neihnak tamsin khawl khawm nak ih a hlawhtlinnak cun thilri neih nak in ka t□ul mi hmuahhmuah in pe thei ti ih Pathian nautat zawng ih tawpna ah a hruai. Pathian lam hmuhdan cun, hih lungput hi aatna tawpkhaw a si. Miaa a si.

Sumdawnnak market ih milian si a duh tu pa ih thuanthu a rak um. Mipakhat in aduhmi hmuahhmuah a ngah thei daan thu a sim tikah, cumi ni ihsin kumkhat tiang thuthangca ka hmu duh a ti. A ruahnak cu, cumi kum ih a pangbik dingmi sumdawnnak thil lei ih lennak hawl a si. Thuthangca a ngah tikah ziangtluk milian ah a cangding ti ruat in a nuamaw emem. Asinan thihnak hmainsinnak pawl a zoh tikah, a hmin a rak tel.

An thlaan cu kumkhua in an inn a si. Cutawk ah kumkhua in an um, hlan ah cun kan taa timi leiram an rak nei nan tiin Saam cangan tu pa cun milian pawl parah nautatna a burh. (Saam 49:11). Asinan an thi ih an lennak cu midang hnenah an tan. “Minung cu a lennak in thihnak ihsin a hum thei lo ding. Ramsa vekin an hlora ve ding.” (Saam 49:12).

Paisa hi vanram siarlo hmun hmuahhmuah feh theinak passport a si ti leh lungawinak siarlo ziang hmuahhmuah mi a pe thei tu a si ti hi a dik a si.

Zovek milian khal in an thlanlung ah dollar hmainsinnak ngan mi an nei dah lo. An nun ih a nginat zet mi a rak si ko nan. A nun ih a thupibik mi hmainsinnak a hman ahcun timi te a si ding. Asinan thihnak ah cun biaknak lam hmainsinnak hril asi. Thinglamtah tivek. Cumi cu hansawngnak ih a netabik a cangnak a si. Midik pa cun a zoh ih, “zohhnik, hipa hi Pathian a cahnak ih a tuah lo tu pa a si, asinan a lennak tamzet parah a ngataw aw, ih a t□hatlonak ah a cak aw ter” (Saam 52:7). Pathian in a thlanlungah, “Amai hrang ih sum a khawl tu cu cuvek a si ih Pathian lam ah a lian lo” tin a ngan.

December - 25 “Kan biaknak sungih thuthup hi a tum ngaingai a si, ti cu zokhal in an el theilo ding. Amah cu minung taksa in a suak. (ITim 3:16)

Thuthup hi a tum, a thup tuk ruangah a si lo, mangbangza a si ruangah a si. Thuthup cu Pathian hi taksa in a lang timi mangbangza thutak a si.

Taht□himnak ah kumkhuami pakhat cu caan nei mi leilungah a suak tinak a si. Caan neilo pa cu, ni le thla siar daan le tik cu le caan tete sungah a nung a si.

Hmunkip um a simi caan khat le caan khat bangaw ah hmunkip ih a um mi, hi Bethlehem lole Nazareth, Capernaum lele Jerusalem tivek hmun pakhat sungah a khum aw a si.

Amaksak mi Pathian, lei le van luahkhat tu, in minung ruangpi ih a mah le mah hlomterawk ding ruahah hin mangbangza a si. Minung in an zoh tikah, “amah minung a sinak sungah Pathian sinak cu famkim zet in a um” tin dikzet in an ti thei.

Thuthup cun sersiamtu in theitham lo mi leilung a veh ti in theiher a si. Vankulh sungih leivut pakhat te lawng a si, vaan kulh dang thawn peh aw men a si, cucing cun a dang hmuahhmuah taan in a ra. Van ih siangpahrang inn ihsin tilva thlam te ah, cawbuk ah, cawkuang ah!

Ziangkim ti theitu cu bawmtu neilo nauta ah a cang. Mary in a baan sungih a kaih mi pa hin Mary a kai ti hi sim kauhnak men a si lo. Ziangah tile Amah hi Kilhawitu le Tuahtu khal a si.

Ziangkim a thei tu pa hi fimnak le thihnak hmuahhmuah ih hrampi a si, cucing cun nauhak pakhat a si vek in fimnak le theihnak ah a t□hang tiah a thu kan siar. Ziangkim neitu in a mai hmun le ram a thleng ih an hmuak lo ti ruah hi zumtheihlo zikzik a si. Riahbuk ah a hrangah khan a um lo. Leilung in a thei lo. Amai minung pawl in an cohlang lo.

Bawipa cu sal vekin leitlunah a ra. Sunlawihnak Bawipa cun cuih sunlawihnak cu taksa ruangpi sung ah a khuh. Nunnak. Bawipa cu thi ding in leitlunah a ra. Mi thianghlim pa cu sual ramah a ra. A sang zetmi pa cu a nai zet mi ah a cang. Pa ih duhnak a cotu le vanmi pawl ih biaknak a cotu hi a ril a rawng ih a ti a haal, Jacob ih tikhur ah a tha a bang, Galilee ah lawng parah a it that, “a kut ih a tuah mi leilung ah inn neilo mikhual vek in” a vakvai. Nomnak ihsin farahnak ah a ra, lu retnak dinghmun hman nei lo in, lettama vek in hna a tuan, muhza parah a it dah lo. A dai le a sa mi ti a nei dah lo, a silole zianghman ih kan ruah lo mi thildang pawl hi a nei dah lo.

Cumi cu nang le keimah hrangah an si!

O, ra uh, Amah biak uh sih!

December - 26 Cule Sodom siangpahrang in Abram hnenah, “Na lak mi thil hmuah hmuah cu nangmah in co aw; asinan minung pawl cu keimah i pe sal hram aw” tiah a dil. (Sem 14:21)

Ram a la rero mi ralkap pawl Sodom ah an thleng ih Lot le a inn sang leh ralnehnak ih an ngahmi tampi a kaih. Abram a a thei, a siahhlawh pawl a thuanhai ih ram la tu pawl cu a dawi, netabikah, Damascus kiangah a man hai ih an kaih mi pawl le an thil ri pawl a luatter hai. Abram a ra kir tikah Sodom siangpahrang cun a mah tong dingah

a feh ih, “Minung pawl cu in pe aw la thilri pawl cu nangmah in co aw” tiah a ti. Abram in keday hri hman ka lak loding ziangah tile Abram lian ko in ka tuah na ti pang ding tiah a sawn.

Sodom Siangpahrang in Satan a hmuhsak nak zawn a um, zumtu pawl hi lei thilri ih luahkhat ter tum in le an kiangkap ih minung pawl zianghman ngaihsak lo ter a tum. Abram cun thlemnak a do, asinan cumicaan ihsin mitampi cun an hlawhtling lo. Inn hnen le rualpi Pathian tel lo le Khrih tel lo, ruahsannak um lo ih kumkhua a tong tu ding pawl ngaihsak lo in mitampi cun neih le siah khawlkhawm hi a hmaisabik ah a ret.

Minung pawl hi an thupit thilri pawl an thupi lo. Khristian mino pakhat cu a nuh thil a t□hit rero nak mileng khan ah a feh ih, “ka nu, thil pawl duhnak hnak in minung pawl duhnak tum sawn Pathian in in pek hi ka lungawi” tiah a ti. Cuih a nu khal cum a lungawi ve.

Mi pakhat in na tuluk khuathai a lo khuaisak tikah na t□ap ih milian in a hloral rero mi pawl hrang ih mitthli far ter lo ih umzia a nei lo a bang. Baseball lehnak ih kawlpawl mangbangza in kan hmnsin thei lai ah minung hmin kan hmnsin thei loti ih phun hin thil rel mi a nei a si. A dang mawt□aw par ih a hlial aw mi pa hnak in ka mawt□aw siat mi parih ka thin a nat tikah thilman ka theihtheinak hi ka mawthluk. Hna pakhat khat kan t□uan lai ih hnaihok tu pawl ruangah thinnat hi a awlzet, asinan in hnaihoktu thil pawl hi kan hnatt□uan hnak in a thupi sawn tla a si thei.

Nunau le mipa hnak in sui le ngun hi kan duh deuh t□heu. A.T.Pierson in ,”sui le ngun le hmantlak lo mi ceiawnak pawl hi khristian inn pawl ah phum in a um, lawng 50,000 saknak daih an si, Bible pawl khat ko san uh la missionary pawl in khat ter uh, a farah zet mi khaw te tin ah biakinn sak uhla kum kul sungah minung hmuahhmuah hi thuthangt□ha thawn bawm uh,” tiah a ti. Pathian mi pakhat, J.A Stewart in hitin a ngan, “Kan t□ul lo mi nomnak hrangah kan lennak kan hmang. A thawthaw kan ei, leitlun hmun dangah million tampi sual ruangih t□amhalnak sung ah an thih rero laiah. Thlarau lam upa sinak ro hi rawl kheng khat men hrangah kan zuar.”

Ziangtik ah kan ni khristian pawl hin thilri neihsiah hrang ih aatthlak za zuam nak hi hlion in mipi pawl ih thlarau lam t□hatnak kan ruahsak ding ti hi ka thinlung in a mang a bang t□heu. Leitlun ih lennak hmuahhmuah hnak in mi pakhat ih thlarau hi man a nei sawn.

Thilri an thupi lo. Minung pawl an thupi.

December - 27 “Nan hrang ih a kekkuai mi ka taksa” (I Kor 11:24)

Amy Casmichael in Bible sung ih a kekkuai mi thil pali le a suah pi mi pawl a ngan.

A kekkuai mi leibel (Thut□hentu 7:18,19)-tleu a vang suak,

A kekkuai mi tithawl (Mk 14:3)-tihmui burh suak a si,

A kekkuai mi sang (Mtt 14:19)-rilrawng pawl cawm an si,

A kekkuai mi taksa (IKor 11 :24)- leilung pi hi runsuak a si.

Atuah himi ngan miah a panganak bet thei ding hi kan hrangah caant□ha a si. A kekkuai mi duhhrilnak, a rasuak ding mi cu daihnak le kimternak ih a luangliam mi nun a si ding.

Rundamnak hrang ih corss a thleng tu pawl hi an duhhrilnak khuai nak hrangah khatawk an thleng dah lo. A nem, a hrang lo mi thinlung an nei men thei; ringpin an t□ong dahlo tla a si men thei; lenglam thlaraumi sinak an nei men thei cucingin nun ih Pathian in a t□habik a pek mi ihsin a hruai pengtu thil duhhrilnak an nei men thei.

Himi hi a duhaw mi mino pawl le neih awk a tum mi pawl lakah a can ahcun a cang duh t□heu. Nu le pa pawl le a pi tling ih thuthennak fim a tuah thei tu rualpi pawl cun hihi a t□angkai lo ding ti an hmu thei. Cucing in lungruhte nupa cun an theih duh lo mi ruahnak cu an hnawl thei. Neihawk nak maicaam ih a hruai thleng tu a luhlul mi duhhrilnak cun reilo te ah t□henawknak zungah a thlen.

Hnat□uan pakhatkhat a t□uan dan hmuh ton mi fiang ten a nei lo a silole ziangtin tuahding ti fiangter thei lo in va tuah a tum tu khristian pawl lakah kan hmu. Thu theitu pawl ih ruahnak pek mi kalh in, an mai paisa le duhdawt mi rualpi pawl hnen ihsin a cawimi paisa cu an phum t□heu. Hrial thieh lo mi thil a ra cang. Hnat□uan nak an sung, leiba cawhtu pawl in an neihmi thil pawl la ding ah an ra lut.

Khristian hnatt□uannak ah a kekkuai lo mi duhhrilnak ih lau umza a rahsuah pawl hmuh hi mak a si lem lo. Cumi cun mi pakhat le a innsang cu rawngbawlnak hmun ah a hruai. Kumkhat sung ih a thlah tu kohhran in tampi cem in tlunter sal men ding fangah. Bum ol mi khristian pawl hnen ihsin minung ruahnak a si mi Pathian ruahnak a si lo mi hna hrangah fund a dong- cu hna cu tumtah mi kalh lam ih a t□angkai mi a si. Tawhawknak le lungawilo nak a suah ter ziangah tile mi pakhat in midang thawn t□uantlang ding a el; amai lamzim teah feh a duh.

Kan lungruhnak zate, kan luhlulnak hmuahhmuah, tisa duhnak hmuahhmuah la ding le cross hram ih taan dingah kan zaten kan kekkuai a t□ul. Cuih thil duhhrilnak hi thawinak ih biakt□heng parah rat a t□ul. Kan zaten Amy Carmichael thawn hitin kan ti tlang a t□ul.

Khuai in na um, O ka Bawipa, keimah hrangah,

Khuai in ka um ding, Bawipa , Nangmah duhdawt ruangah.

December - 28 “Mah thawn a pehpar awlo mi tawhawknak ih a tel tu cu,uico hnakhawr kaitu bangtuk a si.”(Thufim 26:17).

A hmaisabik ah himi cangih uico hi duhumzet, nunnem hi a hna ih na kaih khal le ziang a poi lo ding mi a silo ti kan theih a t□ul. Himi hi a hrang mi, a hngir mi, thinlung sia mi le ha fang tum taktak nai mi ui a si. A hmaisabik ah,

amah vaneih ih a han in na va kaih thei ding hi cu a ngaihnak a um lo ding. Asinan na tuahthei a si le, oloksongza zet thil na tong ding; kaih ringring ding le na t□ih ding, thlah ding le t□ih ding.

A si, hihi mah thawn a pehpar aw lo mi tawhawknak ih a va tel tu pa ih a fiangzet mi taht□himnak a si. A rei hlan ah a ral aw mi an pahnih ih thinhengnak a tuar.

A pehpar awlo mi pa in hennak caant□ha beisei in a rak el ve tiah an ruat veve ih an pahnih ih thieythiam awk lo nak kha hngilh in an kom aw ih a mah cu an thawi.

Kut-tum thawn thawiawknak ih a tel mi mipahnih lakah lut ve in “himi hi bulpak doawk nak asi maw lole midang teh tel a theih maw?” tiih a sut tu Irish pa cu kan hnihsan men. Sihmansehla a thupi lo mi elawknak ih vatel ve ding in in thlem tu mizia t□halo kan mah pakhat cio ah a um.

Pasal le nupi an elawknak hmun ih kawh an si tikah, palik bawi pawl hi a hleice inan ralrin a t□ul. Cuti asi ahcun, ziangtluk in so ram mi zaran cun mi sungkua tawhawknak ih va hrolh ve lo dingih kan ralran a t□u!

Tusun hrang thufim ih a t□habik mi taht□himnak pakhat hi kohhran ih thubuai a si men thei. Mi pahnih karlak in a thok tlang pi. Cun midang in t□an hmun an la. A t□ek te vek ih thok mi hi a reihlan ah meisa pi ah a cang. Delphi ih thusuak bang in, buainak thawn a pehpar aw lo mi mipi pawl cun anmai fimnak t□ongkam pawl an suah ciamco. Thin a kang, rualpi sinak a kuai, cun thinlung an kuai, doawknak a karh deuhdeuh tikah mipi cun thinlung lam natnak thawiawknak, sunglam natsia le a dang taksa lam buainak thuthan pawl an thei. Mitam pi bawrhhlawh ter an si tiang huatawknak a thok tertu a hram cu a karh vivo.

Midang tawhawknak ih va tel lo dingih ralring peknak hi Runtui t□ongkam a si mi “Daihnak tuahtu pawl cu mi thlawsuak an si, ziangah tile Pathian fate tiih kawh an si ding” (Mtt 5:9) timi thawn a kalh aw a bang. Asinan kalhawknak a um lo. A hua aw mi mi bur pawl in an tawhawknak daihter an duh tikah daihnak tuah tu pa hrang ah hmun a um. Cuti a sile a va hrolh tu pa cun amah le mah ol ten le na lo ten a suah thei lo nak hmun sungah a tulawknak lawngah a hlawhtling.

December - 29 “Maw David na minung kan si; maw Jessi fapa, nangmai lam t□ang kan si. Na parah daihnak umseh, a lo bawmtu hnenah hngamnak umseh, Pathian na hnenah a um” ati (ISam 12:18).

Hih uartlak mi David hnen ih rinumnak langternak hi zumtu hmuahhmuah in Bawi Jesuh Khrih hnen ih a pekawknak langternak ding ah hlan ding a si. Thinlung hrek lawng rinumnak a silole siangpahrang pawl ih siangpahrang hnen ih a t□henaw mi lam t□annak hrangah khan a um lo. Kan thinlung zaten a nei ding a si.

Napoleon ih doawknak pakhat ih nasazet in hliam a tuar mi French ralkap pa ih thuanthu in ka thin in ciahneh ringring. Sibawi pawl in a nun humnak dingah raai a t□ul tin an relcat. Na a theithethei nawnlo ni hlan ah a si. Mi raaitu pa cun ralkap paih awm cu zohhliahnak thirfung thawn a zoh tikah, mina pa in thukdeuh in zohhliah aw, sibawipa, cule ram ukto nah mu ding” tiah a ti. Ram ukto cu ia thinlungah a to ternak hmun a um a si.

Elizabeth nauhak te a si lai ih siangpahrang bawinu ih tuah a si tikah, a pi bawinu Mary cun, “Na duhdawt mi na pi le a hlan aw mi ram mi” tiin an hmin a t□hu ih rinumnak ca a kuat. Cutin bawi lukhum le a khumtu lam ih a t□annak kha a langter a si.

Asinan kan nih teh? Hipawl hi kan thuah ziangtin hman a theih? Mother Henry in in thiehter sal mi cu, “Ahmaisa ih phuanlawng mi pawl ih sin, Bawi Jesuh lam kan t□annak le a mah kan duhdawtnak sim dan kan zir pei.” Ziang khal ret ta mi nei lo in amai ta kan si pei, amah lam ah langding le cangvai ding ah hmai kan nor a t□ul. A duhnakah, lungawizet ih tuah a duhtu kan si a t□ul. Hosanna thuthangt□ha hnenah t□hansonak um seh, a ram hnen khalah ziangah tile uk nak, thuneihnak, le huham pawl a ke hnuai ih a ret thluh hlan tiang a Pathian in a bawm, a bawm ding.

Supergeon ih t□ongkam in, kan nunnak cun hitin a ti a t□ul, “Nafa kan si, Jesuh, kan neih mi ziangkhal kan mai taah kan ruat lo. Asinan Nangmai hman dingah a zaten aap an si. Cule na lamah kan um, nang Pathian Fapa. Ziangah tile Khrih ih ta kan si ahcun, a si Khrih lamah kan t□ang a si. Ziang vek lam tla a va si le, biaknak ah, nundaan ah le ramthu lam ah. Na hnenah daihnak umseh . kan thinlung in amah a upat ih amai parah daihnak hrangah thla a cam. Cule a lo bawmtu pawl hnenah daihnak umseh. Mit□ha hmuahhmuah hrangah thilt□ha hmuahhmuah kan duhsak. Midai pawl hrang ah daihnak kan dilsak, ziangah tile na Pathian in a lo bawm. Thil um pawl ih Pathian ih cahnak hmuahhmuah cu zangfahnak Bawipa bawm dingah hna an t□uan. A thosal mi Khrih, van in a lo cohlan tikah tlunlam kan zoh ih kan lo biak. Van a kai mi Khrih, duhumza na kehram ah kan tlu, cule “Na ta kan si, O David fapa, uk tu le runtui si dingih hriakthih mi” tiah kan ti. A rasal ding mi Khrih, na langnak kan thlir ih kan hngak a si. Na mi pawl hnenah zamrangten ra aw! A men, Amen.

December - 30 “David in, Saul ih sungkhat ihsin a nungmi pakhat tal an um maw? An um a sile Janathan ih ruangah an parah zangfahnak ka langter duh asi” tiah a ti. (2Sam 9:1)

Mephibosheth cu siangpahrang Saul in David ih nunnak tu le tu rak lak tum tu ih tupa asi. Curuangah dotu sungkua ihsin rami a si ih David siangpahrang tohkham a thlen tikah cuti ih um ding in a ruahsan tu a si. Cuhlei ah, Mephibosheth cu ke bai mi a si, a nauhak lai ah a kiltu nu in a rak thlak dah ruangah. *Lo-debar*, hramhring um lo ti nak a si, ti mi ih midang inn ih a um timi cun a farah ti a sim duh. *Lo-debar* cu Jodan ih nisuhnak lamah a um ih, Pathian cennak Jerusalem ihsin hlat pi a si. David ih t□hatnak co dingah, Mephibosheth ah tlinnak a um lo.

Cu pawl hmuahhmuah kalh in, David cun a thuhla a zingzawi, palai pawl a thlah, siangpahrang inn ah a hruai, t□ihding zianghman a um lo tiang thukamnak a pek. Saul ih ram pawl hmuahhmuah thawn a lenter, a mah kiltu ding vengtu siahhlawh pawl a pek ih siangpahrang ih fapa pakhat vek in siangpahrang cabuaiah hmun hnget pe in a cawimawi.

Ziangruangah David in cuvek ngilneihnak zangfahnak le lainatnak cu a tling lo mi pa hnen ah a langter. A phi cu, “Jonathan ih ruangah” a si. David in Mephibosheth ih pa Jonathan thawn, Jonathan ih innsang parah t□hatnak langter ding in thukamnak an rak buah. Cumi cu ziangpar hman ah a t□humaw lo mi zangfahnak a si (ISam20:14-17).

Mephibosheth cun himi hi a thei ih, siangpahrang hmai ih a luh hmaisabikah leiah a bokkhub ih “uithi” ti in cuh t□hatnak phu lo vek in a ti.

Himi thilah kanmah le mah hmuhawk a har lo ding. Dotu thihnak mawhphurhnak hnuai ih misual ci ihsin rasuak kan si. Sunglam nunah tlinlonak nei le soal ih zengter mi kan si. Hramhring um lo nak hmunah kan nih tla kan um ve, thlaraulam rilawng zet in. Kan hmakua a pit lawng silo, zianghman buah thei lo le farah kan si. Pathian hnen ihsin hla pi ah kan um, Khrih tel lo le ruahsannak nei lo in. Pathian ih duhdawtnak le t□hatnak hnuk dingah kanmah ah zianghman a um lo.

Cucing cun, Pathian in in hawl, in tong, thih t□ihnak ihsin in run, vanlam ih thlaraulam thlawsuahnak tinkim thawn in vur, a rawl ei nak cabuai ah in hruai, cule a duhdawtnak thantar cu kan parah a khai.

Ziangruangah cucu a buah? Khrih ih ruangah a si. A zangfahnak thukam hnuai ih leilung semhlan ihsin Khrih ih in hrihna ruangah a si.

Kan hrang ih kan san daanding diktak cu, ahmaiah kan mah le mah hlonaw in “Na siahhlawh cu ziang a si, keimah vek uico thi vek men par ih hi tin in zoh hi” ti ih t□ong ding kan si.

December - 31 “Ngaihnik! Sangka tiangah ka dingih ka king. Zokhal ka aw a thei ih sangka a ongtu cu a inn ah ka lut dingih a hnenah rawl ka ei dingih anih khal keimah thawn a ei ding” (Thup 3:20).

A dang kum cemnak kan thleng cun Runtu thinsau cu minung ih sang ka ah a ding hrih lai ih luh a dil hrih lai a si. A lengah reipi ret a si zo. Midang sisehla reipi ah an baan san men dingih inn an tlung zo ding. Asinan Runtu cu cutin a si lo. A thin a sau, zokhal hloral ding aduh lo. Nikhat khat ah sangka cu napin awn a si ding ih a sungah hmuah a si ding ti ruahsannak thawn a hngak.

Mi pakhat khat in Bawi Jesuh ih kingnak a san lo ding hi cu mangbangza a si. Inn hnen pa sisehla, sangka hi on lohli a si ding. Thilzuartu pa a rak si sehla, sangka awnsak tal cu a si dingih zianghman kan t□ul lo ti t□ongkam t□ha tal cu an pe ding. Diktak in, President lole Ram ukto si nak neitu sisehla, cuih innsang cun anmah hmuak ding cannt□ha an cuh aw ding. Cusile a danglam mi cu, Sersiamtu, kilkhawitu, la Runsuak tu sangka ih a din tikah a dai mi le thawmvang um lo mi tuamhlawmnak pek a si.

Bawi Jesuh hi thil ri long ding si lo in pe ding sawnah a ra ti kan theih tikah minung ih hnawlnak hi rauhngam a si lo sinsin. Nun tamsin in pe ding in ara.

Radio ih thusim tu khristian pa cun zan tlai hnu ah a thusim rak ngaitupa, tawite ten cawlh phah a duh tu hnen in phone a dong. Thusimtu pa cun a rat lo nak dingah puh mawh tin kim a pek, asinan anetabik ahcun a nem sal. Thil a ra her suak tikah, mileng pa cu radio lam sumhmannak bawm ding in paisa laksawng tampi thawn a ra. A feh hnuah, thusim tu pa cun “ka rak luh ter hi ka lungawi tuk” tiah a ti.

Joe Blinco cun inn pakhat ah a nungmi biakawknak a um rero nak mileng khan hmun thu hi a rak sim fiang t□heu. Rinlopi ah, inn hmailam sangka an run king. Innsang ih mi pakhat in “sangka ah mi pakhat a um” tiah a ti. A dang pakhat a dawp, sangka ah a feh ih a ong. Cuhnua mileng khan ih um pakhat in a sut, “zo si a si?” ti in. sangka cun sannak a ra. Netabik ah, innsang lu bikcun “lut ter uh” tin a au.

Cumi cu a tawizawng thuthangt□ha a si. Ngai aw! Sangka ah mi pakhat a um. Zo si a si? Nunnak le sunlawinak Bawipa, kan aiawh ah a thi ih nithum hnu ih a tho saltu a buah sunlawinak ih toter si mi le a mah thawn um ding in a minung pawl inn ah hruai ding in a racing ding mi pa siar lo midang an si lo “a sungah lut ter aw!”

BIBLE BUNGCANG TEL MI PAWL

<i>SEM TIRNAK</i>		<i>2 SAMUEL</i>	
1:1	Mar. 25	2:30	Aug. 17
2:15	Sept. 6	15:22	May 26
5:3	Feb. 24	16:1	May 6
12:3	July 17	16:14	Jan. 21
14:21	Dec. 26	28:10	Sept. 14
18:15	Feb. 18	30:24	July 30
24:33	Feb. 20		
29:31	July 25	<i>2 SAMUEL</i>	
30:27	Sept. 24	6:23	July 18
39:2	June 1	9:1	Dec. 30
49:6	Sept. 23	13:15	Mar. 28
		18:33	June 25
<i>SUAHLANNAK</i>		24:24	Mar. 23
12:2	Jan 1		
17:11	June 30	<i>1 SIANGPAHRANG</i>	
22:28	Aug. 19	8:18	Mar. 22
31:3	Dec. 4	19:4b	June 2
34:29	Sept. 13	20:11	Aug. 18
<i>PUITHIAMHNATUAN</i>		<i>2 SIANGPAHRANG</i>	
25:10	Sept. 1	4:13	Feb. 21
		5:4	May 9
<i>MIPUNSIARNAK</i>			
23:21	Jan. 22	<i>1 SANSIARNAK</i>	
32:23	Aug. 28	11:17	Oct. 20
		12:18	Dec. 29
<i>DAANPEKSALNAK</i>			
8:11,13	Sept. 11	<i>2 SANSIARNAK</i>	

9:3	Feb. 28	19:2	July 29
10:13	Oct. 9	20:15	July 12
11:18	Dec. 11		
13:12,14	Dec. 1	JOB	
18:10,11	Oct. 2	11:7	June 17
33:25	June 19	42:2	Feb. 5
34:9	Oct. 11		
		SAAM	
JOSHUA		4:1	Feb. 17
1:3	Oct. 5	11:7	Aug. 4
		12:1	July 16
THUTHENTU		15:1,4	Aug. 27
5:23	Mar. 19	32:9	Mar. 17
7:2	Jan. 5	51:17	Aug. 14
SAAM (cant.)		THUSIMTU (cont.)	
69:4	Sept. 4	8:11	Dec. 8
73:15	Feb. 4	11:1	Feb. 15
76:10	Mar. 21	11:6	Nov. 1
85:6	July 4		
90:17	Aug. 26	SOLOMON HLA	
103:2,3b	Dec. 16	1:6b	July 8
106:33	May 18	5:16	Oct. 6
115:3	June 16	ISAIAH	
116:12,13	Oct. 19	2:22	May 22
119:37	Oct. 4	5:20	Dec. 18
119:99,100	Oct. 18	28:16	Jan. 28
126:5,6	Dec. 15	43:7	Dec. 14
145:3	June 4	45:3	May 8
147:10	Aug. 3	50:11	Oct. 12
		51:11	Nov. 6
THUFIM		53:7b	Apr. 9
1:5	Feb. 23	55:7	July 28
4:1	Apr. 28	59:19b	Dec. 5

10:1	Oct. 31	61:3	Aug. 7
11:24	Oct. 28		
13:11	May 24	<i>JEREMIAH</i>	Aug. 23
13:15b	Nov. 23	2:13 12:5	Oct. 11
13:22	Sept. 9	23:24b	June 6
14:12	May 4	31:16	Aug. 24
14:13	Feb. 16	45:5	Jan. 23
18:11	Dec. 24	48:10	Jan. 8
18:13	Nov. 11	48:11	May 11
18:17	Nov. 12		
18:24	July 20	<i>TAHHLA</i>	Aug. 6
18:24b	Oct. 25	1:12 3:22,23	June 15
19:3	Feb. 19		
19:18	Sept. 16	<i>EZEKIEL</i>	
23:7	Apr. 3	33:32	July 27
23:23	Oct. 17		
25:11	Aug. 1	<i>HOSEA</i>	
26:17	Dec. 28	13:1	Dec. 6
26:20	Dec. 17		
29:18	Nov. 26	<i>JONAH</i>	
31:10	June 20	2:9	Sept. 29
		3:1	Jan. 16
<i>ZEKHARIAH</i>		<i>MARKA</i>	
4:6	Jan. 4	1:34	Oct. 3
		4:24	Mar. 13
<i>MALAKHI</i>		5:19	Nov. 7
1:8	Nov. 17	6:31-34	June 26
3:6	June 10	10:14	June 24
3:16	Dec. 13	10:29,30	July 31
		16:16	June 28
		<i>LUKE</i>	

		2:44	Sept. 12
		5:28	Aug. 9
		5:37,38	May 20
		6:35	Aug. 8
		6:40	Apr. 21
		8:18	Mar. 14
<i>MATTHAI</i>		9:24	Mar. 15
4:7	Dec. 12	9:34	Aug. 2
4:23	May 2	9:49,50	Feb. 9
5:25	Mar. 11	9:57	Sept. 2
5:44	Sept. 10	10:41,42	July 2
7:1	Jan. 31	12:15	Aug. 15
7:9	Oct. 13	15:21	Mar. 20
7:13,14	Oct. 21	16:11	Apr. 12
9:13	July 15	17:17	Sept. 18
9:29	Feb. 25	19:8	July 22
10:8	Jan. 30	19:26	Mar. 16
10:16	Nov. 18	21:33	Dec. 19
10:35,36	July 26		
11:26	Jan. 29	<i>JOHAN</i>	
11:27	May 30	1:10-12	Sept. 5
12:30	Feb. 8	1:41,42	Sept. 30
18:6	May 13	3:8	Mar. 27
18:15b	May 25	4:21	Feb. 12
18:16	Jan. 11	5:24	June 29
18:20	Aug. 13	5:30	Nov. 29
20:26,27	Apr. 14	5:44	Feb. 26
20:26,27	Nov. 14	7:17	Apr. 6
23:8-10	Apr. 17	7:24	Jan. 3
23:17	May 27	8:32	Oct. 14
23:37	Oct. 15	11:9	Mar. 1
25:40	Mar. 12	12:24	May 21
26:74	Nov. 24	12:29	Aug. 10

28:12,13	Apr. 11	13:8	Apr. 26
<i>JOHAN (cont.)</i>		<i>1 KORIN (cont)</i>	
13:17	July 10	2:14	May 31
14:14	May 1	3:17	Apr. 24
14:15	Apr. 30	3:21-23	Jan. 14
16:13b,14	Oct. 23	4:7	Jan. 12
17:21	May 23	7:20	Nov. 8
18:36	Jan. 18	10:10	May 15
20:17	Aug. 22	10:31	Apr. 13
21:22	Mar. 26	11:24	Dec. 27
		13:1	Nov. 22
<i>DUNGTHLUNTU</i>		13:12	Apr. 18
4:29	Feb. 14	13:12	July 1
5:15	July 23	13:13	Dec. 7
10:36	Feb. 29	14:16	Sept. 22
11:23	Apr. 27	14:19	Aug. 21
18:26b	Dec. 10	15:10	Nov. 28
24:16	June 3	15:57	Dec. 9
		15:58	Nov. 2
<i>ROM</i>			
1:18	June 14	<i>2 KORIN</i>	
1:18	Oct. 16	1:9	Aug. 25
2:2	May 19	2:11	May 10
5:5	Sept. 15	2:14	Apr. 25
5:6	Sept. 19	3:18	May 28
5:15	Sept. 3	4:2	July 14
7:18	Jan. 6	4:4	Feb. 1
8:18	July 7	4:6	Feb. 2
8:28	Mar. 30	5:7	Jan. 7
10:9	Apr. 22	5:10	Apr. 2
10:13	July 9	5:13	Aug. 11

11:4	Sept. 26	6:9	Apr. 16
11:6	Apr. 20	6:17,18	Sept. 7
12:11	Nov. 10		
12:16	Sept. 20	<i>GALATI</i>	
12:21	Sept. 28	1:23	Dec. 3
13:8	Feb. 13	2:20	Feb. 7
14:5	July 24	3:28	Oct. 27
16:27	June 8	4:16	Sept. 25
		5:13	Jan. 15
<i>I KORIN</i>		5:13	Apr. 15
1:21	May 12	5:16	Feb. 10
1:27	Feb. 27		
<i>GALATI (cont.)</i>		<i>KOLOSE</i>	
5:22	Mar. 2	2:8	Nov. 20
5:22	Mar. 3	2:10	Apr. 1
5:22	Mar. 4	3:11	Aug. 29
5:22	Mar. 5	3:15	Nov. 25
5:22	Mar. 6		
5:22	Mar. 7	<i>I THESSALON</i>	
5:22	Mar. 8	4:14	June 23
5:23	Mar. 9	5:19,20	July 5
5:23	Mar. 10	5:21	June 22
6:2,5	Nov. 30		
6:8	May 3	<i>I TIMOTE</i>	
		1:19	Nov. 5
<i>EFESA</i>		2:15	June 27
2:4	June 13	3:6	Mar. 31
4:7	Mar. 24	3:16	Dec. 25
4:12	Feb. 22	4:16	Aug. 30
4:30	July 6	5:4	Jan. 9
4:31	Oct. 10	6:8	Aug. 16
4:32	Apr. 5		

5:4	May 14	2 TIMOTE	
5:16	Jan. 27	2:4	Mar. 29
5:19	Dec. 2	2:19	Nov. 3
5:25	June 21	4:8	Sept. 21
5:25	Dec. 21		
6:7	Jan. 17		
		TITAS	
FILIP		3:10,11	Aug. 12
1:18	May 17		
2:3b	Jan. 2	HEBRU	
2:4	Mar. 18	4:12a	Apr. 8
2:10,11	Nov. 21	4:12	Feb. 11
3:7,8	Aug. 31	10:17	Jan. 20
3:12	July 11	10:26,27	Dec. 22
3:13	Oct. 7	11:1	Apr. 29
3:13b	Nov. 15	11:3	Apr. 4
4:6	Jan. 24	12:1	Jan. 10
4:11	May 29	12:7	Aug. 20
4:11	Dec. 20	12:16	May 5
4:13	Jan. 13	13:2	July 3
4:18	Apr. 7	13:13	Apr. 23

JEIM		2 JOHAN (cont.)	
1:20	Aug. 5	3:20	June 5
1:22	Feb. 6	4:1	July 13
1:27	June 18	4:8	Jan. 25
2:14	Nov. 9	4:10	June 11
4:2	Nov. 13	4:11	Jan. 26
4:11	Oct. 8	4:17b	July 19
4:14	Oct. 1	5:13	Apr. 19
IPITER			

2:11	Oct. 26		
5:7	May 7	3 JOHAN	
5:7	July 21	4	Oct. 30
5:10	June 12		
2 PITER		THUPHUAN	
3:16b	Nov. 16	2:9	Nov. 19
		3:20	Dec. 31
2 JOHAN		4:8	June 9
1:9	Jan. 19	8:3	Feb. 3
2:15	May 16	13:16,17	Sept. 17
2:27	Apr. 10	19:6	June 7
3:6	Dec. 23	20:15	Oct. 24
3:10	Nov. 4	21:8	Sept. 27
3:17	Oct. 29	22:20	Nov. 27

